

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
w LUBLINIE**

PLAN URZĄDZENIA LASU

dla NADLEŚNICTWA PARCZEW

**Obręb: PARCZEW
SOSNOWICA**

**sporządzony na okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2027r.
na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2018 r.**

**OPIS OGÓLNY LASÓW NADLEŚNICTWA
(Elaborat)**

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie**

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11, 20-352 Lublin
tel. (81) 744 56 20, faks (81) 744 24 58 sekretariat@lublin.bullgi.pl www.lublin.bullgi.pl NIP: 525-000-76-65

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2018 do 2027

dla Nadleśnictwa Parczew

w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2018 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1.01.2018

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA – ha

1	7	4	4	7	8	1
---	---	---	---	---	---	---

w tym według obrębów leśnych:

1) PARCZEW

	8	7	2	3	6	8
--	---	---	---	---	---	---

2) SOSNOWICA

	8	7	2	4	1	3
--	---	---	---	---	---	---

3)

--	--	--	--	--	--	--

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW – ha

1	6	5	7	5	3	2
---	---	---	---	---	---	---

w tym:

a) według pełnionych funkcji:

– lasów stanowiących rezerwy przyrody

		3	2	7	3	4
--	--	---	---	---	---	---

– lasów uznanych za ochronne

	3	9	6	1	6	7
--	---	---	---	---	---	---

– pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

1	2	2	8	6	3	1
---	---	---	---	---	---	---

b) według grup kategorii użytkowania:

– gruntów zalesionych

1	5	9	3	8	0	4
---	---	---	---	---	---	---

– gruntów niezalesionych

		2	5	3	9	8
--	--	---	---	---	---	---

w tym: do odnowienia

			4	8	0	3
--	--	--	---	---	---	---

– gruntów związanych z gospodarką leśną

		3	8	3	3	0
--	--	---	---	---	---	---

I.3 POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW
(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) – ha

		8	7	2	4	9
--	--	---	---	---	---	---

w tym: przeznaczonych do zalesienia

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2018 DO 2027

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

	8	7	0	4	9	7
--	---	---	---	---	---	---

 m3 grubizny netto, w tym:

a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębnym

	5	0	0	7	5	9
--	---	---	---	---	---	---

 m3 grubizny netto

b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym – ha

	9	1	0	8	9	6
--	---	---	---	---	---	---

o orientacyjnej miąższości

	3	6	9	7	3	8
--	---	---	---	---	---	---

 m3 grubizny netto

II.2. PIELĘGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI – ha

1	0	7	5	0	8	2
---	---	---	---	---	---	---

w tym:

a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

		8	5	4	2	2
--	--	---	---	---	---	---

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

		7	8	7	6	4
--	--	---	---	---	---	---

c) trzebieże

	9	1	0	8	9	6
--	---	---	---	---	---	---

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów (przeznaczonych do zalesienia) – ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów – ha

			4	8	0	3
--	--	--	---	---	---	---

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębnego – ha

	1	2	8	7	6	3
--	---	---	---	---	---	---

w tym zrębami zupełnymi

		6	5	9	9	3
--	--	---	---	---	---	---

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień – ha

				2	1	1
--	--	--	--	---	---	---

e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień – ha

			1	5	1	0
--	--	--	---	---	---	---

f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów – ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

g) orientacyjna powierzchnia melioracji – ha

	1	7	6	3	3	7
--	---	---	---	---	---	---

w tym wodnych – ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

ZESTAWIENIE SKŁADNIKÓW PLANU URZĄDZENIA LASU

1. Ogólny opis lasów nadleśnictwa - Elaborat

W opisanii ogólnym lasów nadleśnictwa zamieszczono dane historyczne urządzanego nadleśnictwa jego położenie, stan posiadania i stan granic, przedstawiono podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, stan zasobów drzewnych, jak również scharakteryzowano warunki przyrodnicze i ekonomiczne mające wpływ na produkcję leśną. W opisanii ogólnym znajdują się także wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu oraz ocena gospodarki leśnej w nadleśnictwie za lata 2008-2017 dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie. W dalszej części dokumentu zamieszczono rozdziały dotyczące gospodarki przyszłej - opis celów i zasad trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej wraz z przewidywanymi sposobami ich realizacji oraz wynikającymi stąd zadaniami. W części końcowej elaboratu zawarto prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego oraz podsumowanie prac urządzeniowych, w tym metodykę prac, uzyskane dokładności i terminy ich realizacji oraz wykonawców prac.

2. Program ochrony przyrody

Program ochrony przyrody zawiera kompleksowy opis stanu przyrody oraz zadania z zakresu jej ochrony i metody ich realizacji na gruntach w zarządzie nadleśnictwa. W Programie zawarte są zapisy działań ograniczających negatywny wpływ wskazań gospodarczych zapisanych w projekcie planu urządzenia lasu, w kontekście jego wykonania oraz propozycje dotyczące przewidywanych metod i częstotliwości przeprowadzania analizy skutków jego realizacji. Załącznikiem do programu ochrony przyrody jest mapa sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych nadleśnictwa.

3. Opis taksacyjny

Opis taksacyjny lasu dla obrębów leśnych, według stanu na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu urządzenia lasu zawierają dokładną lokalizację drzewostanów oraz rodzaj użytku gruntowego i jego powierzchnię, opis siedliska leśnego, funkcję lasu i cele gospodarowania, opis drzewostanów wraz z liczbowymi elementami jego charakterystyki oraz planowane wskazania gospodarcze.

4. Wykazy i zestawienia tabelaryczne

W skład tej części planu urządzenia lasu (PUL) wchodziły tabele powierzchni i miąższości drzewostanów według klas wieku oraz gatunków panujących, typów siedliskowych lasu, klas bonitacji drzewostanów, funkcji lasów oraz wykazy: projektowanych cięć użytkowania rębego, przedrębego, projektowanych wskazań z zakresu hodowli lasu, wykaz drzewostanów niezaliczonych na etat powierzchniowy, wykaz drzewostanów bez projektowanych zabiegów gospodarczych, wykaz obiektów selekcji nasiennej, wykaz drzewostanów w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia.

5. Operaty dla leśniczych

Obejmują dokumentację PUL w skład których wchodzi następujące materiały:

- syntetyczne zestawienie podstawowych danych o leśnictwie,
- wyciąg z elaboratu dotyczące sposobów zagospodarowania oraz z POP dotyczący walorów przyrodniczych,
- opisy taksacyjne z mapami gospodarczymi w skali 1:5000 z naniesioną lokalizacją cięć rębnych oraz danymi dotyczącymi: nasiennictwa i selekcji, ochrony lasu, ochrony p-poż, walorów przyrodniczo-kulturowych, stanowisk chronionych i rzadkich gatunków roślin naczyniowych oraz zwierząt,
- wykaz cięć rębnych,
- wykaz cięć przedrębnych,
- wykaz zadań hodowlanych,
- mapa gospodarczo-przeglądowa drzewostanów,
- mapa gospodarczo-przeglądowa cięć rębnych z informacją o walorach przyrodniczych.

6. Materiały kartograficzne

Materiały kartograficzne obejmują opracowanie wyników inwentaryzacji w postaci map. Mapy gospodarcze i przeglądowe sporządzono na bazie LMN. W skład tej części planu urządzenia lasu wchodzi: mapy gospodarcze, mapy przeglądowe – drzewostanów, siedlisk leśnych, cięć rębnych, ochrony lasu, nasiennictwa i selekcji, gospodarki łowieckiej oraz mapy sytuacyjno-przeglądowe: obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, ochrony przeciwpożarowej, zagospodarowania rekreacyjnego.

7. Prognoza oddziaływania na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko, została sporządzona na podstawie planu urządzenia lasu i zgodnie z przepisami ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocen oddziaływania na środowisko (art. 51-53) oraz ustawy o ochronie przyrody, nie jest więc częścią planu urządzenia lasu ale dokumentem sporządzanym w trakcie przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu. Obejmuje ona analizę oraz oceny stanu środowiska przyrodniczego i celów ochrony z punktu widzenia realizacji planu, jego przewidywane oddziaływanie na środowisko, szczególnie na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Załącznikiem do prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko jest mapa przeglądowa przedmiotów i form ochrony obszaru Natura 2000, opracowana z wykorzystaniem katalogu obiektów dla mapy obszarów chronionych nadleśnictwa i funkcji lasu.

SPIS TREŚCI

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA.....	11
1.1.Przestrzenne usytuowanie urządzanego nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny	11
1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby nadleśnictwa.....	11
1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego nadleśnictwa	17
1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania.....	32
1.2.Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska	50
1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego.....	50
1.2.2. Ogólne dane o regionalnych strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych	52
1.2.3. Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego	53
1.2.4. Wykaz gruntów nadleśnictwa wyłączonych z produkcji.....	57
1.2.5. Wykaz gruntów nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	57
1.3.Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa	58
1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów	58
1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe	59
1.3.3. Rzeźba terenu	60
1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne.....	62
1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych składów gatunkowych	72
1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych	79
1.3.7. Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych	79
1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu w tym bazy nasiennej	81
1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego.....	85
1.4.Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego.....	88
1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.....	88
1.4.2. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa	92
1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu	94
1.5.Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych nadleśnictwa.....	95
1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu	95
1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD	118
1.5.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów	121
1.5.4. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej	124
1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego	125
1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego	126
2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU	131
2.1.Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Parczew	133
2.2.Referat Kierownika ZOL dotyczący kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu.....	199

2.3. Koreferat wykonawcy planu urządzenia lasu.....	215
2.4. Końcowa ocena dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie.	231
3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ.....	233
3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla nadleśnictwa.....	233
3.1.1. Cele trwałej zrównoważonej gospodarki leśnej	234
3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych.....	238
3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego	242
3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa.....	255
3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego	255
3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu.....	266
3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej.....	279
3.2.4. Użytkowanie uboczne.....	301
3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji.....	304
4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY.....	308
5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO	309
5.1. Przyrost	310
5.1.1. Spodziewany przyrost – tablicowy.....	310
5.1.2. Spodziewany bieżący użyteczny	311
5.1.3. Prognoza powierzchni klas wieku na koniec okresu	312
5.1.4. Prognoza wieku drzewostanu i średniego wieku na koniec okresu.....	313
6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH.....	314
6.1. Prace przygotowawcze.....	314
6.1.1. Materiały geodezyjne i kartograficzne	314
6.1.2. Prace glebowo-siedliskowe	315
6.2. Podstawowe prace urządzeniowe.....	315
6.2.1. Prace terenowe.....	316
6.2.2. Prace kameralne.....	319
6.2.3. Zestawienie składników planu urządzenia lasu.....	320
7. ZAŁĄCZNIKI	325
7.1. Decyzja Ministra Środowiska w sprawie uznania lasów za ochronne	325
7.2. Protokół Komisji Założeń Planu	329
7.3. Protokół z Narady Techniczno-Gospodarczej.....	379
7.4. Protokół z wykonania testu kontroli pomiaru miąższości w Nadleśnictwie Parczew.....	395
7.5. Protokół końcowej kontroli i odbioru terenowych robót urządzeniowych	399
7.6. Zawiadomienie o wyłożeniu PPUL do publicznego wglądu	401
7.7. Uzgodnienie z PPN – Postanowienie	403
7.8. Protokół końcowej kontroli i odbioru PPUL.....	405
8. KRONIKA	415
9. TABELI I WZORY	415

SPIS TABEL I WZORÓW INSTRUKCYJNYCH

Tabela 1. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa Parczew	11
Tabela 2. Zestawienie powierzchni lasów w gminach znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa (wzór instrukcyjny nr 7)	12
Tabela 3. Zestawienie powierzchni w zarządzie nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)	13
Tabela 4. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa leśnictwami	15
Tabela 5. Zestawienie danych historycznych	28
Tabela 6. Protokół rozbieżności	33
Tabela 7. Zmiana numeracji	35
Tabela 8. Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego	38
Tabela 9. Grunty sporne	39
Tabela 10. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa	42
Tabela 11. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa w PUL – V rewizji	43
Tabela 12. Tabelaryczne zestawienie stanu posiadania gruntów Nadleśnictwa Parczew wg grup użytków wynikającej z opisów taksacyjnych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)	43
Tabela 13. Jednostki fizyczno-geograficzne w zasięgu nadleśnictwa	58
Tabela 14. Zestawienie typów gleb w nadleśnictwie	62
Tabela 15. Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)	72
Tabela 16. Zestawienie wilgotnościowo-troficzne powierzchni siedlisk leśnych	74
Tabela 17. Zestawienie zmian powierzchni TSL w stosunku do poprzedniej rewizji	74
Tabela 18. Powierzchnia i udział gatunków panujących w siedliskowych typach (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)	75
Tabela 19. Zestawienie powierzchni (leśna zal.) wg gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli Va)	78
Tabela 20. Przyjęte TD o kierunku gospodarczym i orientacyjne składki gatunkowe upraw	80
Tabela 21. Przyjęte typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym i orientacyjne składki gatunkowe upraw oraz sposoby zagospodarowania dla chronionych siedlisk przyrodniczych	81
Tabela 22. Syntetyczne zestawienie obiektów bazy nasiennej i zasobów genowych	82
Tabela 23. Zestawienie zbiorcze wyłączonych drzewostanów nasiennych	82
Tabela 24. Zestawienie zbiorcze gospodarczych drzewostanów nasiennych	83
Tabela 25. Wykaz dominujących funkcji lasu	85
Tabela 26. Zestawienie cennych obiektów przyrodniczych	87
Tabela 27. Charakterystyka warunków ekonomicznych gmin i powiatów	88
Tabela 28. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych	90
Tabela 29. Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej (instrukcyjna tabela XIX)	93
Tabela 30. Prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego (instrukcyjna tabela XX)	94
Tabela 31. Zestawienie opisanych cech drzewostanów	95
Tabela 32. Udział procentowy powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących (wyciąg z instrukcyjnej tabeli II)	96
Tabela 33. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Parczew	98
Tabela 34. Zestawienie porównawcze powierzchni i zasobności w klasach wieku wg IV i V rewizji w Nadleśnictwie Parczewie	101
Tabela 35. Charakterystyka struktury pięterowej drzewostanów	104
Tabela 36. Zestawienie drzewostanów wg bogactwa gatunkowego	105
Tabela 37. Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębna	105
Tabela 38. Udział gatunków panujących wg V rewizji urządzania lasu	106
Tabela 39. Cechy dominujących gatunków lasotwórczych nadleśnictwa	108
Tabela 40. Udział powierzchniowy gatunków panujących w nadleśnictwie (wg tab. III. powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona) w porównaniu a IV rewizją	110
Tabela 41. Udział gatunków według rzeczywistego udziału w IV i V rewizji urządzania lasu	112
Tabela 42. Porównanie udziału gatunków drzew w drzewostanach nadleśnictwa (wg tab. IV i Va - pow. leśna zalesiona)	113

Tabela 43. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących (wg. Tabeli VIIa)	115
Tabela 44. Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku	116
Tabela 45. Powierzchnia uszkodzeń wg przyczyn w stopniach uszkodzeń	118
Tabela 46. Wykaz drzewostanów wg stopni zgodności	119
Tabela 47. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat, na powierzchniach otwartych	121
Tabela 48. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	122
Tabela 49. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat	123
Tabela 50. Zestawienie jakości technicznych gatunków panujących	124
Tabela 51. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych niezalesionych	124
Tabela 52. Zestawienie miąższości drewna martwego	125
Tabela 53. Porównanie wskaźników stanu lasu Nadleśnictwa Parczew w kolejnych rewizjach planu u.l.	126
Tabela 54. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności	238
Tabela 55. Zestawienie powierzchni leśnej według gospodarstw	241
Tabela 56. (Instrukcyjna Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego	244
Tabela 57. Drzewostany zakwalifikowane do użytkowania rębego wg grup kategorii	247
Tabela 58. Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu	248
Tabela 59. Etatu V rewizji urządzania lasu	248
Tabela 60. Porównanie etatu IV i V rewizji urządzania lasu	249
Tabela 61. (wyciąg z instrukcyjnej Tabeli XVI). Zestawienie powierzchni zaplanowanej do użytkowania przedrębego	250
Tabela 62. Porównanie ustalonego etatu powierzchniowego użytków przedrębnych z etatem obowiązującym w IV rewizji	251
Tabela 63. Wskaźniki użytkowania przedrębego	252
Tabela 64. Zestawienie danych, na podstawie których zaprojektowano orientacyjną wielkość miąższości grubizny planowanej do pozyskania w ramach użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie Parczew	252
Tabela 65. Zestawienie przyjętych etatów użytków głównych	253
Tabela 66. Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych	254
Tabela 67. Sposoby użytkowania rębego i rodzaje rębni według siedliskowych typów lasu	258
Tabela 68. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach (instrukcyjna Tabela XV)	258
Tabela 69. Wykaz drzewostanów do przebudowy	261
Tabela 70. Zestawienie powierzchni według sposobów przebudowy drzewostanów niezgodnych z TD	262
Tabela 71. Zestawienie zbiorcze drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego	263
Tabela 72. Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania według kategorii cięć- Nadleśnictwo Parczew	264
Tabela 73. Zestawienie zadań z zakresu użytkowania lasu dla leśnictw z 5% przyrostem i niezaliczonymi na poczet przyjętego etatu	265
Tabela 74. Zestawienie planowanych prac z zakresu hodowli lasu	268
Tabela 75. Zestawienie bloków upraw pochodnych	271
Tabela 76. Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw	277
Tabela 77. Zestawienie użytków ekonomicznych	301
Tabela 78. Charakterystyka obwodów łowieckich	302
Tabela 79. Zestawienie poletek łowieckich	303
Tabela 80. Prognoza miąższości drzewostanów na koniec okresu gospodarczego	309
Tabela 81. Błędy procentowe dla pomierzonych cech	317

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny

1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby nadleśnictwa

Nadleśnictwo Parczew jest nadleśnictwem dwuobróbowym:

1. Obręb Parczew 05-16-1
2. Obręb Sosnowica 05-16-2

Nadleśnictwo terytorialnie podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie. Teren nadleśnictwa graniczy z następującymi jednostkami LP: od północy z Nadleśnictwem Radzyń Podlaski, od wschodu z Nadleśnictwem Sobibór, Włodawa, od południa z Nadleśnictwem Świdnik, Chełm, od zachodu z Nadleśnictwem Lubartów.

Siedziba Nadleśnictwa Parczew znajduje się w leśnictwie Borek - oddz. 181f, Obręb Sosnowica

- Adres siedziby nadleśnictwa: 21-230 Sosnowica ul. Aleja Kasztanowa 13.
- Telefon: (+48) (82) 591 21 25
- Adres elektroniczny e-mail: parczew@lublin.lasy.gov.pl

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Parczew został ustalony Zarządzeniem Nr 80 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Lublinie (Znak:OR-0151-10/14.) wg stanu na 1 stycznia 2015 roku.

Z dniem 1.01.2018 r. wraz z nowym PUL, na podstawie Decyzji nr 69 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie z dnia 17.12.2015 r., likwiduje się obręb leśny Uścimów (05-16-3) i określa się zasięg obrębów leśnych Parczew i Sosnowica w Nadleśnictwie Parczew.

Terytorialny zasięg Nadleśnictwa Parczew wynosi 930,36 km².

Tabela 1. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa Parczew

Obręby	Powierzchnia ze współwłasnościami	Powierzchnia bez gruntów we współwłasności [ha]
	[m ²]	
Parczew	8987,5424	8723,68
Sosnowica	8812,0892	8724,13
Nadleśnictwo Parczew	17799,6316	17447,81

Tabela 2. Zestawienie powierzchni lasów w gminach znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa (wzór instrukcyjny nr 7)

Województwo, Gmina (część gminy*)	Powier- z-chnia ogółem w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy nie stanowiące własność Skarbu Państwa			Lasy współ- własności Skarbu Państwa i osób fizycznych	Ogółem (7+10+11)	Lesist- ość (12:2)
		w zarządzie LP		pozostał		razem	własność osób fizycznych	własność osób prawnych	razem			
		urządzane N-ctwo	sąsiednie N-ctwo	parki narod- owe	inne							
		powierzchnia w ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
06-08-132 Uścimów	107,08	1962				1962	287		287	11	2260	21,10
06-10-022 Ludwinów	119,97	1121				1121	664		664	-	1785	14,88
06-13-012 Dębowa Kłoda	188,37	5032				5032	1070	12	1082	9	6123	32,51
06-13-045 Parczew	114,25	1810				1810	1538		1538	143	3491	30,56
06-13-062 Siemień	81,33	126				126	944	4	948	103	1177	14,47
06-13-072 Sosnowica	147,33	5181				5181	1385	10	1395	29	6605	44,83
06-19-042 Stary Brus	50,61	982				982	849		849	21	1852	36,59
06-19-0525 Urszulin	121,42	361				361	938	5	943	36	1340	11,04
Ogółem	930,36	16575	-	-	-	16575	7675	31	7706	352	24633	26,48

Nadleśnictwo Parczew zarządza lasami położonymi we wschodniej części województwa lubelskiego na terenie czterech starostw powiatowych: Lubartów, Łęčna, Parczew, Włodawa, 8 gmin i 106 obrębów ewidencyjnych.

Odległość siedziby nadleśnictwa do siedzib niżej wymienionych instytucji przedstawia się następująco:

♦ Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie	55,0 km
♦ Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie	55,0 km
♦ Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie	55,0 km
♦ Urząd Gminy w Uścimowie	18,0 km
♦ Urząd Gminy w Ludwinie	25,0 km
♦ Urząd Gminy w Dębowej Kłodzie	8,0 km
♦ Urząd Gminy w Parczewie	20,0 km
♦ Urząd Gminy w Siemieniu	32,0 km
♦ Urząd Gminy w Sosnowicy	1,0 km
♦ Urząd Miasta w Starym Brusie	18,0 km
♦ Urząd Gminy w Urszulinie	20,0 km

Tabela 3. Zestawienie powierzchni w zarządzie nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)

Gmina, Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	Powierzchnia [ha]*					
1	2	3	4	5	6	7
gm. Uścimów	1886,0114	24,2818	51,6468	1961,9400	65,2751	2027,2151
pow. Lubartowski	1886,0114	24,2818	51,6468	1961,9400	65,2751	2027,2151
gm. Ludwin	1048,7258	48,3493	23,8968	1120,9719	80,7760	1201,7479
pow. Łęczyński	1048,7258	48,3493	23,8968	1120,9719	80,7760	1201,7479
gm. Dębowa Kłoda	4828,7472	62,0413	141,3834	5032,1719	260,4746	5292,6465
gm. Parczew	1731,9506	35,0324	42,6185	1809,6015	97,3152	1906,9167
gm. Siemień	124,2389	1,7331	0,2662	126,2382	7,5211	133,7593
gm. Sosnowica	5020,7908	56,8109	103,0080	5180,6097	290,6190	5471,2287
pow. Parczewski	11705,7275	155,6177	287,2761	12148,6213	655,9299	12804,5512
gm. Stary Brus	960,5296	5,5732	15,6509	981,7537	12,1307	993,8844
gm. Urszulin	336,8242	20,1606	4,5620	361,5468	58,4195	419,9663
pow. Włodawski	1297,3538	25,7338	20,2129	1343,3005	70,5502	1413,8507
woj. Lubelskie	15937,8185	253,9826	383,0326	16574,8337	872,5312	17447,3649
Ogółem	15937,8185	253,9826	383,0326	16574,8337	872,5312	17447,3649

*- z dokładnością do m²

Szczegółowe zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zgodnie z podziałem administracyjnym kraju, przedstawia Tabela I zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu.

Mapka sytuacyjna położenia Nadleśnictwa Parczew w skali 1:300000

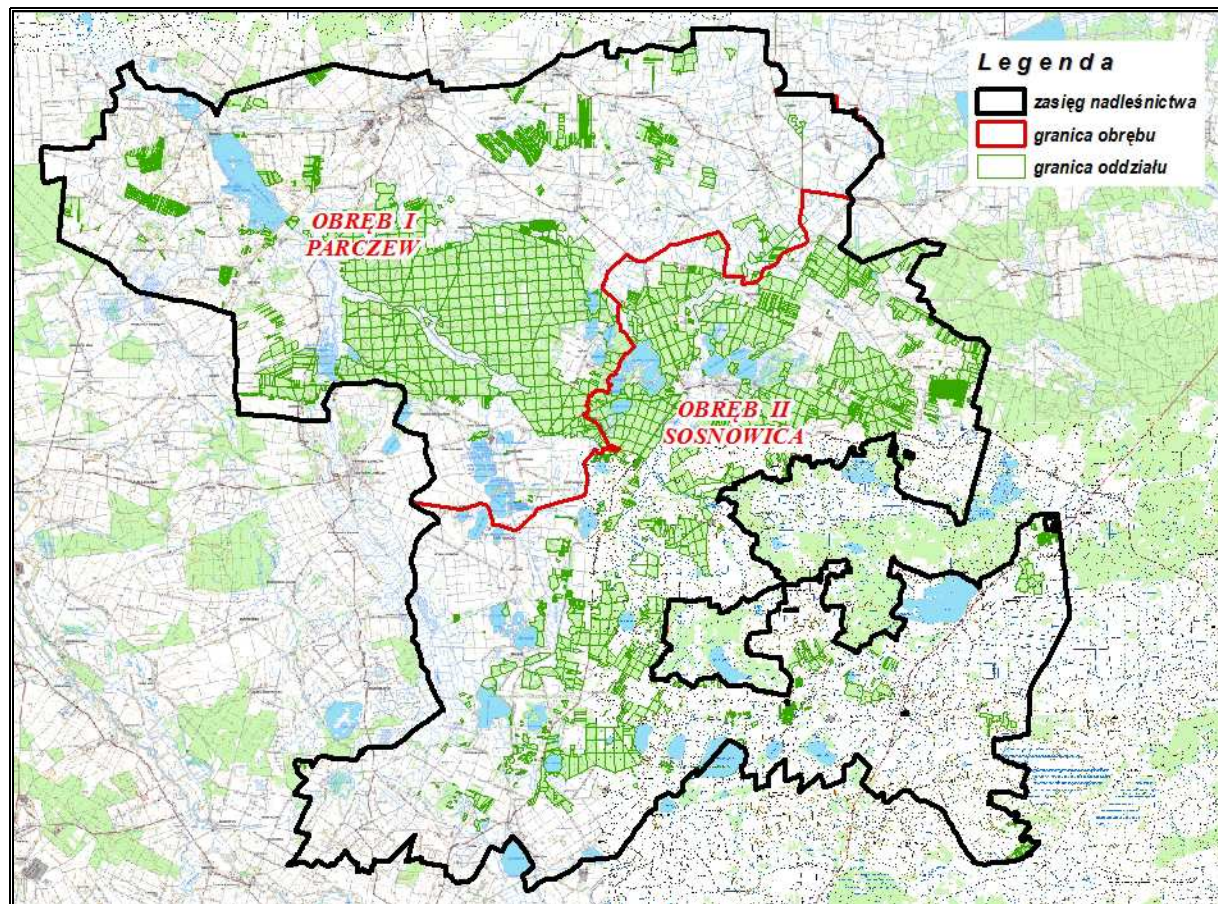

Tabela 4. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa leśnictwami

Podział na leśnictwa został przyjęty na podstawie z Zarządzenia Nadleśniczego Nadleśnictwa Parczew z dnia 08.06.2017 r. w sprawie zmiany organizacji leśnictw, obowiązującego od 1 stycznia 2018 roku.

Leśnictwo numer	Oddziały	Grunty zalesione i niezales.	Grunty związane z gosp. leśną	Razem grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
		Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6	7
Obręb PARCZEW						
1 Laski	3-5A, 8-10, 15-20, 27-31, 42-46, 62-66, 83-87, 104-108, 125-126, 144, 292-306, 438-460, 5W, 438W, 439W, 444W, 442W, 443W, 444W, 445W, 446W, 447W, 450W, 452W, 453W, 457W,	1440,64	32,49	1473,13	80,27	1553,40
2 Gościńiec	6-7, 12-14, 25-26, 39A-41, 57-61, 78-82, 99-103, 120-124, 139-143, 158-164, 180-185, 197-202, 213-217, 228-230, 246-247, 435-436, 436W, 437W	1436,26	40,61	1476,87	31,24	1508,11
3 Makoszka	2, 21-24, 32-39, 49-56, 70-77, 91-98, 112-119, 131-138, 414-434, 414W, 415W, 416W, 417W, 418W, 419W, 420W, 421W, 422W, 423W, 428W, 432W,	1323,92	36,63	1360,55	80,11	1440,66
4 Białka	150-157, 171-179, 193-196, 210-212, 225-227, 243-245, 260-263, 272-291A, 393-394, 461-462, 288A, 288B, 288C, 288W, 289A, 290A,	1537,35	43,51	1580,86	20,17	1601,03
5 Dębowa Kłoda	1-1D, 47-48, 67-69, 88-90, 109-111, 128-130, 364-375, 396-413402W, 403W, 410W, 411W, 412W, 413W	852,30	24,52	876,82	56,36	933,18
6 Jedlanka	145-149, 165-170, 186-192, 203-209, 218-224, 231-242, 248-259, 264-271, 392, 395, 463-464, 209W, 264W,	1596,67	46,20	1642,87	44,43	1687,30
Razem		8187,14	223,96	8411,10	312,58	8723,68
Obręb SOSNOWICA						
7 Brzeziczno	296-357F, 465-471, 352W, 357W,	1343,39	30,58	1373,97	118,85	1492,82
8 Sosnowica	25-47, 53-57, 61-64, 68-72, 75-78, 81-82, 270-287	1341,82	30,67	1372,49	131,71	1504,20
10 Borek	48-52, 58-60, 65-67, 73-74, 79-80, 83, 164-202, 207-213, 215-216, 240, 448-452, 181W, 450W,	1416,14	29,16	1445,30	51,46	1496,76
11 Turno	112-119, 121-154, 248-251, 346A, 440-447, 119W, 151W, 440W, 441W, 443W, 444W, 446W,	1270,70	25,25	1295,95	9,41	1305,36
12 Hola	1-3, 5-23, 84-111, 433-439, 87W, 434W, 438W, 439W,	1433,11	26,90	1460,01	58,46	1518,47

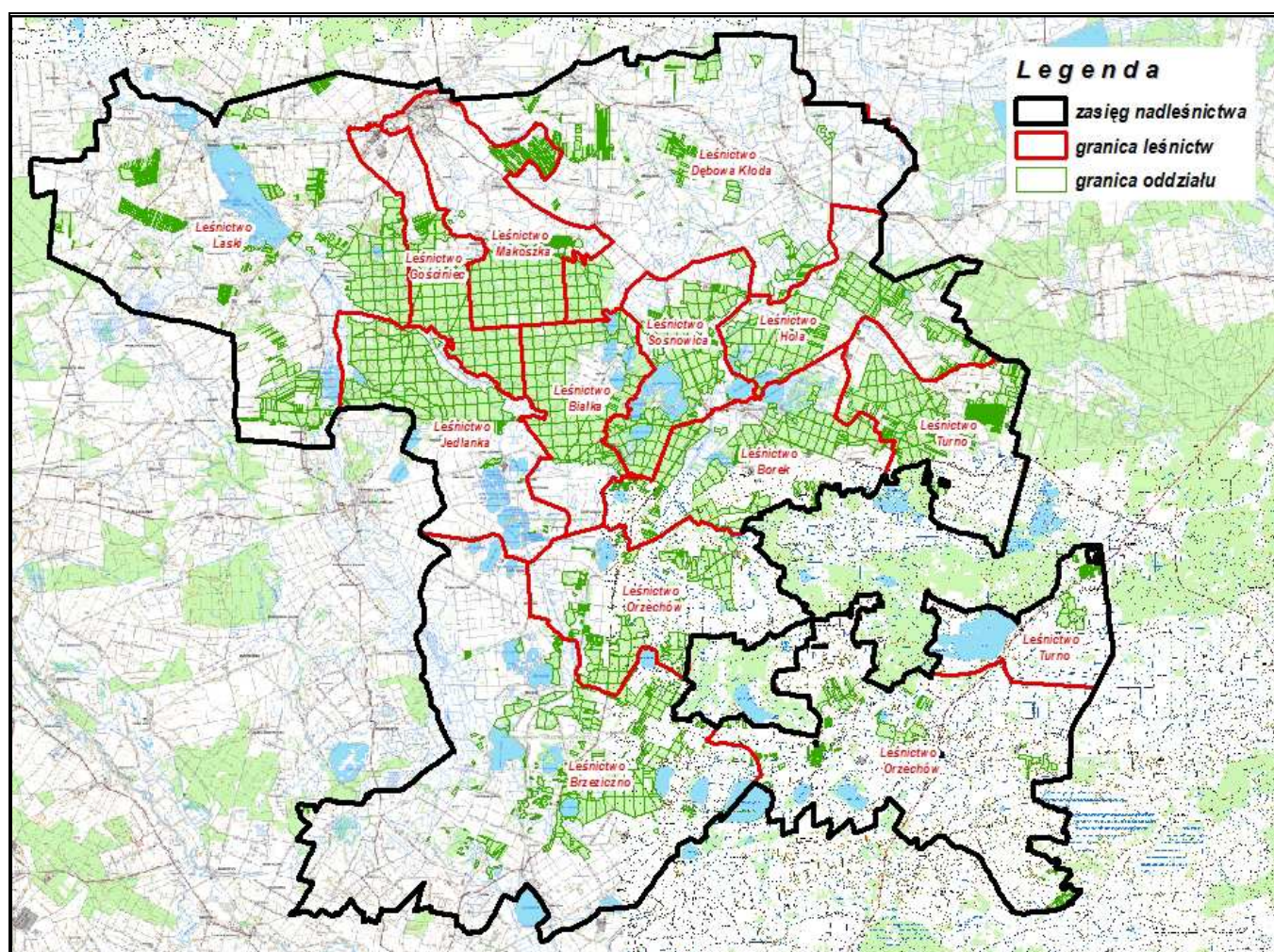
Leśnictwo numer	Oddziały	Grunty zalesione i niezales.	Grunty związane z gosp. leśną	Razem grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
1	2	3	4	Powierzchnia [ha]		7
13 Orzechów	217-218A, 226-247, 294B, 329A, 334A, 365-366, 375, 377-377A, 401, 404-428, 453-464, 243W, 420W, 421W, 424W, 454W, 456W, 457W, 458W, 459W, 462W, 463W, 464W	1199,72	16,78	1216,50	190,02	1406,52
Razem		8004,88	159,34	8164,22	559,91	8724,13
Ogółem nadleśnictwo		16192,02	383,30	16575,32	872,49	17447,81

*Powierzchnia współdziałów

Średnia wielkość leśnictwa wynosi 1512,69 ha (pow. ze współdziałami). Najmniejsze jest leśnictwo Dębowa Kłoda wraz ze szkółką – 1151,98 ha, największe – leśnictwo Jedlanka – 1689,68 ha.

Nadleśnictwo nie prowadzi nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa.

Schemat podziału nadleśnictwa na leśnictwa

1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego nadleśnictwa

Dzieje własnościowe lasów Nadleśnictwa Parczew

- Przed rokiem 1939 większość lasów obecnego Nadleśnictwa Parczew stanowiła własność prywatną, natomiast lasy obecnego obrębu Parczew wchodziły w skład Państwowego Nadleśnictwa Parczew utworzonego w 1918 roku.

- Po zakończeniu drugiej wojny światowej upaństwowiono majątki dużej własności mocą Dekretu PKWN z dnia 12.12.1944 roku o przejściu niektórych lasów na własność Państwa (DZ.U Nr 15, poz. 82).

W obecnym kształcie Nadleśnictwo Parczew funkcjonuje od dnia 1.01.1973 r. na podstawie zarządzeń:

- Zarządzenia Nr 59 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 14. XI.1972 r.
- Zarządzenie Nr 6 Dyrektora OZLP w Lublinie znak ND-58/72 z dnia 27.11.1972 r.
- Zarządzenie nr 150 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 3.10.1994 roku w sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania nadleśnictw wchodzących w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie oraz terytorialnego zasięgu działania Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie.
- Zarządzeniem Nr 80 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Lublinie (Znak:OR-0151-10/14.) wg stanu na 1 stycznia 2015 roku.

Historia gospodarki leśnej i prac urzędzeniowych w lasach Nadleśnictwa Parczew

-Gospodarka leśna przed rokiem 1945

Najwcześniejsze dane odnośnie historii powstania i rozwoju Państwowego Nadleśnictwa Parczew sięgają końcowych lat XVII wieku. W tym czasie lasy dzisiejszego obrębu Parczew stanowiły dobra królewskie i wchodziły w skład Starostwa Parczew. Po rozbiorach tereny te zostały zajęte przez Austrię. W roku 1807 na mocy pokoju zawartego w Tylży zostało utworzone przez Napoleona Bonaparte Księstwo Warszawskie, które formalnie było państwem niepodległym ale związanym z sojuszem z Francją. Po klęsce Napoleona w 1812 r. pod Moskwą, w roku 1813 Księstwo Warszawskie zostało zajęte przez wojska rosyjskie. 3 maja 1815 ówczesne mocarstwa Rosja, Austria i Prusy podpisały w Wiedniu traktat, na mocy którego dokonały podziału Księstwa Warszawskiego i utworzenie z części Księstwa Warszawskiego Królestwa Polskiego (Królestwo Kongresowe- Kongresówka pow. 128 tys. km² i ok. 3 mln ludności) do którego należały tereny aktualnego Nadleśnictwa Parczew. Królestwo Polskie było związane z Rosją unią personalną, co oznaczało, że car rosyjski będzie jednocześnie królem Królestwa Polskiego. Podpisana konstytucja autorstwa Księcia Adama Jerzego Czartoryskiego w dniu 27.XI.1815 r. dawała możliwość utworzenia polskiego sejmu i rządu, posiadania własnego skarbu i wojska. Były też gwarancje nietykalności osobistej oraz wolności słowa, wyznania i druku. Językiem urzędowym pozostał język polski. W praktyce rzeczywistość wyglądała inaczej niż zapisy konstytucyjne, które były często łamane przez władze rosyjskie.

Po roku 1815 z byłych dóbr królewskich, byłego Starostwa Parczew, utworzono ekonomię Parczew. W roku 1837 wprowadzono gubernie zamiast województw. W tym samym roku ekonomię Parczew podzielono na dobra:

Uhnin	o powierzchni 4335 ha
Uścimów	o powierzchni 14375 ha
Parczew	o powierzchni 5739 ha

Dobra te za zasługi nadano jako majorat generałom rosyjskim. Dobra Uhnin zostały nadane generałowi Krusensternowi, dobra Uścimów generałowi Nabokowi, a dobra Parczew pozostały dobrami rządowymi.

Powyższe dobra obejmowały następującą powierzchnię lasów:

Uścimów	- 2880 ha
Uhnin	- 755 ha
Parczew	- 3121 ha

Z lasów dóbr Parczew będących dobrami rządowymi, utworzono leśnictwo Parczew. Leśnictwo to, które miało swoją siedzibę we wsi Makoszka, obejmowało lasy dóbr Parczew oraz lasy dzisiejszego Nadleśnictwa Sobibór.

Leśnictwo Parczew podzielone było na cztery straże (Macoszyn, Jedlanka, Sobibór, Kosyń), które z kolei dzieliły się na obręby. Poszczególnych straży strzegli strażacy, którymi kierowali podleśniczowie. Obrębów strzegli strażnicy i strzelcy.

W miarę upływu lat część lasów byłych dóbr Uścimów i Uhnin drogą wymiany i wykupu powróciło w skład lasów rządowych leśnictwa Parczew, a straże Sobibór i Kosyń zostały wydzielone jako osobne leśnictwa z siedzibą w Sobiborze.

Taki podział administracyjny utrzymał się do I wojny światowej.

W roku 1918 po odzyskaniu przez Państwo Polskie niepodległości, zostało utworzone Nadleśnictwo Parczew.

Prowizoryczne urządzenie lasu przeprowadzono w 1920 roku. W latach 1920-1930 prowadzono gospodarkę leśną wg planu prowizorycznego urządzenia. Ogólna powierzchnia nadleśnictwa wynosiła wówczas ok. 6505 ha, w tym ok. 5684 ha powierzchni leśnej. Przyjęto jedno gospodarstwo sosnowe ze 100-letnią kolejną rębności. Etat powierzchniowy ustalono na 40,00 ha rocznie przy zastosowanej szerokości zrębów 50 m i 2-3 letnim nawrocie cięć.

Przy zastosowaniu ustalonego etatu pozyskiwano rocznie z cięć etatowych przeciętnie 12880 m³, a z użytków międzyrębnych na powierzchni 68,00 ha – 300 m³. Z nasienników uzyskiwano 120 m³, z posuszu 3000 m³. Łącznie uzyskiwano 16300 m³ drewna.

Odnowienia lasu wykonywano sztucznie (przeważnie w talerze) z powodu nieudatności samosiewów. Odnowienia drzewostanów olszowych dokonywano z odrośli oraz sztucznie.

W 1930 roku przeprowadzono definitywne urządzenie lasów nadleśnictwa i opracowano plan gospodarczy na okres 1931/32 – 1940/41. Na podstawie tego planu przyjęto, tak jak w prowizorycznym urządzeniu z 1920 r., jedno gospodarstwo sosnowe z kolejnością rębu 100 lat i użytkowanie rębiami zupełnymi o szerokości 60-80 m oraz nawrocie cięć 3-5 lat.

Powierzchnia leśna nadleśnictwa wynosiła wówczas 5432,00 ha. Zatwierdzony etat powierzchniowy użytków rębnych wynosił 47,00 ha (12096 m³) rocznie.

Etat użytków międzyrębnych na omawiane 10-lecie wynosił rocznie:

Czyszczenia	63,78 ha bez pozyskania grubizny
Trzebieże	488,67 ha – 3210 m ³
Użytki przygodne	- 1306 m ³
Razem	552,45 ha – 4516 m³

Jak wynika z powyższych danych, łącznie w użytkach rębnych i międzyrębnych w latach 1931/32 – 1940/41 projektowano 16612 m³ rocznie.

Według tego planu prowadzono gospodarkę leśną do 1939 r., tj. do wybuchu II wojny światowej.

Z okresu okupacji brak jest jakichkolwiek materiałów na temat prowadzonej wówczas gospodarki leśnej. Z rozeznania terenowego można przypuszczać, że lasy Nadleśnictwa Parczew nie były specjalnie dewastowane przez okupanta. Z uzyskanych informacji wynika, że odnowienia lasu przeprowadzano wyłącznie sztucznie siewem lub sadzeniem w pasy, względnie w talerze. W okresie okupacji hitlerowskiej na obszarze tym najwcześniej powstał i najbardziej rozwijał się ruch partyzancki.

-Gospodarka leśna po roku 1945

Pierwszym powojennym dokumentem na podstawie którego prowadzono gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Parczew była prowizoryczna tabela klas wieku drzewostanów sporządzona na lata 1945–1950. Nadrzędnym celem gospodarczym było uporządkowanie stanu sanitarnego lasu, usunięcie zniszczeń wojennych. W latach 1945-1950 wycięto ogółem użytków rębnych i przedrębnych w ilości 44832 m³.

W roku 1951 opracowano dla Nadleśnictwa Parczew prowizoryczny plan urządzenia lasu na okres od 1.I.1951–31.XII.1960 r. z przedłużeniem do 1966 r. Według stanu na 1.I.1951 r. powierzchnia nadleśnictwa wynosiła 6887,07 ha (pow. leśna 5656,13 ha, nieleśna 1230,94 ha).

Powierzchnię leśną podzielono na 3 gospodarstwa:

- sosnowe,
- grabowo-dębowo-sosnowe,
- olchowe,

Zatwierdzone na 10-lecie etaty wynosiły (grubizny netto):

- użytki rębne	95000 m ³ – na pow. ok. 492 ha
- użytki przedrębne	38000 m ³ – na pow. ok. 2644 ha
- użytki przygodne	10000 m ³
- łącznie	143000 m³

Prawie wszystkie drzewostany użytkowane były rębniami zupełnymi.

Na lata 1959-1966 ustalono dla Nadleśnictwa Parczew nowe zadania gospodarcze.

Ich plan i wykonanie wynosiły:

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
Użytkowanie rębne	344,40 ha – 66094 m ³	275,54 ha – 61123 m ³
Czyszczenie	50,40 ha	835,23 ha
Trzebieże	1800,12 ha – 26754 m ³	2292,66 ha – 13631 m ³
Użytki przygodne	6601 m ³	13281 m ³

Plan definitywnego urządzania dla Nadleśnictwa Parczew opracowany był na czas od 1.X.1966–30.IX.1976 roku.

Na podstawie pomiarów geodezyjnych obliczono powierzchnię nadleśnictwa na 7315,59 ha. Dla uroczyska Tyśmienica, Babianka, Stanowiska i Rosika sporządzono aneks wg stanu na 1.01.1966 r. powierzchnia ogólna obrębu wynosiła więc wg stanu na 1.01.1966 r. – 7536,18 ha, (z tego leśna 6895,19 ha, nieleśna 640,99 ha). Powierzchnię leśną stanowiły:

- lasy grupy I drzewostan nasienny na powierzchni 51,00 ha,
- lasy grupy II pozostała powierzchnia.

Wiekі rębności ustalono dla następujących gatunków:

So	100 lat
Db	120 lat
Brz, OL, Św	80 lat
Os	50 lat

W drzewostanach, dla których wykonano aneks nie projektowano użytkowania rębego i przedrębego z uwagi na brak drzewostanów, w których można byłoby prowadzić użytkowanie. Projektowano natomiast na tych gruntach zalesienia na pow. 24,80 ha. W tym okresie zagospodarowano ok. 70,00 ha nieużytków. Materiał sadzeniowy pozyskiwano ze szkółek gospodarczych, których powierzchnia wynosiła wówczas 12,90 ha. W ubiegłym okresie nie notowano na terenie obrębu Parczew szkód o nasileniu masowym. Wykonanie użytkowania w urządzaniu definitywnym wynosiło:

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
Użytkowanie rębne	560,29 ha – 118052 m ³	553,86 ha – 127320 m ³
Użytkowanie przedrębne	41484 m ³	57940 m ³
Odnowienia na powierzchni otwartej	665,17 ha	697,75 ha

Od dnia 1.I.1973 r. w wyniku przeprowadzonej reorganizacji powołano nową jednostkę Nadleśnictwo Parczew z siedzibą w Sosnowicy. W skład nowej jednostki weszły dawne Nadleśnictwa: Parczew i Sosnowica, które zostały obrębami leśnymi o tych samych nazwach.

Nadleśnictwo Sosnowica utworzono w roku 1960, na podstawie Zarządzenia MLiPD nr 187 z dnia 30 lipca 1960 r. W skład jego weszły grunty z nadleśnictw: Kołacze – 4006,56 ha, Sobibór – 2630,90 ha i Włodawa – 1833,02 ha oraz lasy chłopskie i nieużytki upaństwowione wyniku wysiedlenia ludności ukraińskiej dokonanego w 1947 r. w ramach akcji „Wisła”.

Od chwili powstania nadleśnictwo opierało swoją gospodarkę na ustalonym przez OZLP w Lublinie rozmiarze poszczególnych prac, częściowo czerpiąc dane urzędniowe z planów nadleśnictw: Kołacze, Włodawa, Sobibór oraz w oparciu o uproszczony plan użytkowania.

Część obszaru dzisiejszego obrębu Sosnowica należała do dóbr hetmana polnego litewskiego Józefa Sosnowskiego. Według opracowania historycznego pt. „Parczew i Starostwo Parczewskie w XVI i XVIII wieku” J. R. Szaflika, jeszcze w XVI wieku były to tereny o lesistości około 60% powierzchni ogólnej. W miarę rozwoju gospodarki rolnej, typowo folwarcznej, stopniowo lesistość tego terenu zmniejszała się i pod koniec wieku

XVIII wynosiła tylko 35%. Charakterystyczną cechą tego typu gospodarki było uzyskanie maksymalnego zysku z pozyskania drewna i innych produktów leśnych. Ponadto dla uzyskania gruntów pod uprawy rolnicze tereny te były masowo karczowane i wylesiane. Podobny charakter miała gospodarka prowadzona w wieku XIX i na początku XX kiedy lasy te były głównie lasami prywatnej własności.

W czasie I wojny światowej i w okresie międzywojennym na znacznych powierzchniach gruntów porolnych powstały lasy głównie z samosiewów. Były to w większości samosiewy brzoźowe i sosnowe i niewielkiej ilości olszowe.

Podczas II wojny światowej oraz pierwszych lat po wojnie (do 1948 roku) powierzchnia lasów samosiewnych zwiększyła się, głównie ze względu na brak planowej gospodarki leśnej i okupację. W wyniku tego procesu powstały znaczne powierzchnie lasów sosnowych, brzoźowych i olszowych o słabej jakości.

Byłe Nadleśnictwo Sosnowica od chwili powstania, przystąpiło do intensywnych prac zalesieniowych na gruntach przejmowanych z PFZ i PGR. W rezultacie powstały duże powierzchnie sztucznych monolitów sosnowych na gruntach porolnych. Lasy te wraz z uroczyskami: Brzeziczno, Pieszowola, Hola, Zamołodyczne i część Sosnowicy stanowiły najlepsze jakościowo drzewostany w nadleśnictwie. Pozostałe drzewostany to w większości drzewostany samosiewne o niskiej wartości hodowlanej i technicznej.

W roku 1950 został opracowany pierwszy plan urządzenia gospodarstwa leśnego byłego Nadleśnictwa Kołacze. W skład tego nadleśnictwa wchodziły dawne uroczyska: Pieszowola, Turno, Zienki, Szmokotówka, Hola, Olchówka, Sosnowica, Stawy, Wola Wereszyńska, Brzeziczno. Obecnie stanowią one w większości obręb Sosnowica.

Uroczyska: Białka, Libiszów i Walerianów, które są obecnie w zasięgu obrębu Sosnowica, zostały przejęte z ówczesnego Nadleśnictwa Parczew, w którym plan urządzenia lasu obowiązywał do 1960 roku.

W planach obu Nadleśnictw tj. Parczew i Kołacze, wyodrębniono następujące gospodarstwa:

1. sosnowe – obejmujące drzewostany sosnowe, brzoźowe, osikowe i olszowe o 100-letniej kolei rębny,
2. mieszane – obejmujące drzewostany dębowo- sosnowe o 120-letniej kolei rębny,

W użytkowaniu rębny obowiązywały zręby o szerokości 40-80 m oraz 3-5-letnim nawrotem cięć. Prace odnowieniowe na zrębach, haliznach i zalesienia gruntów nieleśnych wykonywano przez sadzenie. Ze względu na brak danych o projektowanych i wykonanych zadaniach gospodarczych, dla części tych nadleśnictw, nie da się przeprowadzić analizy wykonania tychże zadań. Zaznaczyć należy, że nie odnotowano w tym okresie większych szkód ze strony szkodników owadzych czy chorób grzybowych.

W latach 1960/61 do roku 1966/67 gospodarka prowadzona była w oparciu o uproszczony plan użytkowania. Wydzielono w nim jedno gospodarstwo o 100-letniej kolei rębny. Użytki rębne i przedrębne pozyskiwano na podstawie rozmiaru przydzielanego corocznie przez ówczesny Okręgowy Zarząd Lasów Państwowych (OZLP).

Plan i wykonanie w tym okresie wynosiły:

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
Użytki rębne	151,87 ha – 13233 m ³	148 40 ha – 13030 m ³
Użytki przedrębne	5979 m ³	5588 m ³
Zalesienia na pow. otwartej w tym zalesienia gruntów nieleśnych, nieużytków	brak danych brak danych	1452,05 ha 1004,34 ha

W okresie siedmiu lat obowiązywania tego planu, etat powierzchniowy i masowy wykonano w 98%. W zabiegach trzebieżowych masę pozyskano w 69% w stosunku do masy planowanej, natomiast powierzchnia trzebieży została zrealizowana w 87% powierzchni planowanej. Wskaźnik trzebieży za siedem lat wynosił 3,84 m³/ha przy planowanym 4,84 m³/ha.

Użytki rębne pozyskiwano wyłącznie przez stosowanie zrębów zupełnych o szerokości 40-80 m. Wielkość zadań z zakresu odnowień, zalesień i pielęgnacji ustalana była przez pracowników administracji lasów państwowych w zależności od potrzeb.

W okresie obowiązywania uproszczonego planu odnotowano dużo pożarów. Największy pożar miał miejsce w 1964 roku na uroczysku Walerianów, który objął powierzchnię około 50 ha lasu, a całkowitemu zniszczeniu uległo około 20 ha lasu.

W latach 1967-1976 obowiązywał plan definitywnego urządzenia lasu, który przyjął następujący podział na gospodarstwa:

- gospodarstwo I – lasów grupy I – gospodarstwo rezerwatowe dla rezerwatu ścisłego „Czarne Bagno”,
- gospodarstwo II – lasów grupy I – gospodarstwo rezerwatowe dla rezerwatu częściowego „Brzeziczno”,
- gospodarstwo III – lasów grupy II – gospodarstwo produkcyjne.

W planie przyjęto następujące wieki rębności:

- So – 100 lat,
- Db – 120 lat,
- Brz, Ol, Gb, Św – 80 lat,
- Os, Ol odr. – 50 lat.

Wykonanie zadań wynikających z planu urządzenia lasu wyglądało następująco:

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
Użytki rębne	121,36 ha – 9066 m ³	131,96 ha – 10369 m ³
Użytki przedrębne	19303m ³	23519m ³
Zalesienia na pow. otwartej w tym zalesienia gruntów nieleśnych i nieużytków	792,74 ha brak danych	1363,83 ha 350,03 ha
Zalesienia pod osłoną	1,79 ha	0,60 ha

Intensywność projektowanych trzebieży wynosiła 8,5 m³/ha. Użytkowanie rębne wykonywano rębniami zupełnymi.

Warto dodać, że w 1969 roku w wyniku długotrwałej suszy a także wykonywanych kompleksowo melioracji odwadniających, duże powierzchnie młodników sosnowych zostały zaatakowane przez gradację zwójki oraz choroby grzybowe, głównie skrętaka sosnowego.

Istnienie Nadleśnictwa Sosnowica było krótkie, gdyż od 1.I.1973 r. weszło w skład Nadleśnictwa Parczew jako obręb leśny.

Plan I rewizji urządzenia lasu – dla Nadleśnictwa Parczew opracowano na okres 01.X.1976–31.IX.1986 r. Nadleśnictwo Parczew składało się z 2 obrębów:

Parczew – 7447,74 ha (pow. leśna 6988,43 ha),

Sosnowica – 10439,38 ha (pow. leśna 8566,93 ha).

Powierzchnia całkowita nadleśnictwa wg stanu na 01.X.1976 r. wynosiła **17887,12 ha**. Na podstawie planu I rewizji nadleśnictwo prowadziło gospodarkę do 31.XII.1987 r. tj. 11¼ roku.

Podział na gospodarstwa ustalono na I i II KTG. Przedstawiał się on następująco:

- gospodarstwo I – lasów rezerwatowych na pow. 277,03 ha,
- gospodarstwo II - lasów grupy I (strefy zieleni wysokiej i przeznaczonych do masowego wypoczynku ludności) na pow. 921,49 ha,

- gospodarstwo III – lasów grupy II na gruntach porolnych na pow. 3404,18 ha,

- gospodarstwo IV – lasy grupy II – lasy gospodarcze na pow. 3932,81 ha.

Dla poszczególnych gatunków drzew obowiązywały następujące wieki rębności:

- So, Md– 120 lat, So na gruntach porolnych – 100 lat,

- Db, Js – 140 lat,

- Brz, Ol, Gb, Św – 80 lat,

- Os, – 50 lat.

- Ol odr. – 60 – lat,

- Tp, Wb – 40 lat.

Plan 10-letni i wykonanie zadań gospodarczych przedstawiało się następująco:

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
Użytki rębne	54,86 ha – 5252 m ³	54,00 ha – 8016 m ³
Użytki przedrębne	8103,95 ha - 54879m ³	5683,00 ha - 59130m ³
w tym czyszczenia	2153,86 ha – 4161 m ³	b. danych – 3728 m ³
Zalesienia na pow. otwartej	204,19 ha	306,00 ha
w tym zalesienia gruntów nieleśnych i nieużytków	46,57 ha	22,00 ha
Zalesienia pod osłoną	0.73 ha	-.

Z dniem 1 stycznia 1979 r. w myśl zarządzenia nr 65 Naczelnego Dyrektora LP z dnia 10 listopada 1978 r. w sprawie dostosowania granic nadleśnictw do nowego podziału administracyjnego kraju, wydzielono obręb leśny Uścimów, położony na terenie woj. lubelskiego.

Plan II rewizji urządzenia lasu – dla Nadleśnictwa Parczew opracowano na okres 01.01.1988–31.12.1997 r.

Nadleśnictwo Parczew składało się z 3 obrębów: Parczew, Sosnowica i Uścimów. Powierzchnia całkowita nadleśnictwa wg stanu na 01.01.1987 r. wynosiła **19952,49 ha**.

W porównaniu ze stanem na koniec obowiązywania planu II rewizji tj. na 1.01.1998 r. zmniejszyła się powierzchnia o 2928,46 ha i na koniec 1997 r. wynosiła 17024,03 ha. Zmiany

powierzchni powstały wyniku przekazania gruntów na rzecz Poleskiego Parku Narodowego utworzonego na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 1990 r i Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 stycznia 1994r oraz przejęć z PFZ i AWRSP.

Podział na kategorie ochronności (pow. leśna):

W oparciu o ustalenia I i II KTG i obowiązującą IUL utworzono następujące gospodarstwa: specjalne, zrębowe, zrębowo-przerębowe i przerębowe.

Podział na gospodarstwa w poszczególnych obrębach przedstawia się następująco:

Gospodarstwo	Obręby			Nadleśnictwo
	Parczew	Sosnowica	Uścimów	
Powierzchnia w ha (leśna zalesiona)				
I. Specjalne	5186.89	2215,35	1887,06	9289,30
II. Zrębowe	617.98	2902,85	130,66	3651,49
III. Zrębowo-przerębowe	439,07	3395,21	837,19	4671,47
IV Przerębowe	9.22	53,52	2,00	64,74
Razem	6253,16	8566,93	2856,91	17677,00

W skład gospodarstwa specjalnego weszły:

- rezerваты istniejące „Królowa Droga”, „Jezioro Obradowskie”, „Torfowisko przy Jeziorze Czarnym, „Lasy Parczewskie”, „Jezioro Długie”, „Jezioro Brzeziczno” o łącznej powierzchni 1431,54 ha,
- lasy grupy I tj. lasy masowego wypoczynku o łącznej powierzchni 7481,33 ha, w tym Lasy Parczewskie 6460,87 ha,
- projektowane poszerzenie rezerwatu „Królowa Droga”, projektowany rezerwat bobra europejskiego,
- strefy ochronne wokół gniazd ptaków chronionych,
- drzewostan rezerwowy,
- drzewostan nasienny wyłączony.

Do gospodarstwa zrębowego zaliczono:

- drzewostany na siedliskach Bs, Bśw, Bw, LMb i OL, gdzie zastosowano rębnie zupełne.

Do gospodarstwa przerębowo-zrębowego zaliczono:

- drzewostany na siedliskach BMśw, LMśw, LMw, Lśw, OLJ zagospodarowane rębiami częściowymi i gniazdowymi.

Do gospodarstwa przerębowego zaliczono drzewostany użytkowane rębiami IIIc i IV na siedliskach Bb i Lw.

Przyjęto następujące wieki rębności dla poszczególnych gatunków drzew:

So, Md: obręb Parczew i Uścimów – 110 lat,
 obręb Sosnowica – 100 lat,

dla pozostałych gatunków w całym nadleśnictwie przyjęto:

- Db, Js - 140 lat,
- Ol, Brz, Gb, Św, Lp, Kl - 80 lat,
- Ol odroślowa - 60 lat,
- Os - 50 lat,
- Tp - 30 lat.

Plan II rewizji przyjął następujące wielkości 10-letniego etatu użytkowania głównego dla całego nadleśnictwa na lata 1988-1997:

- użytki rębne - 35771 m³,
- użytki przedrębne - 177826 m³,

W związku ze zwiększonymi cięciami sanitarnymi związanymi z uprzętaniami posuszu, wiatrołomów, śniegołomów, wywrotów, dokonano tzw. dostosowanie PUL.

Na ostatnie 3 lata obowiązywania planu II rewizji, zgodnie z zarządzeniem nr 22 MOŚZNiL z dnia 21.02.1996 r. przyjęto następujące etaty użytkowania głównego w planie dostosowanym na lata 1995-1997:

- użytki rębne - 14042 m³,
- użytki przedrębne - 57865 m³,

Realizacja zadań w porównaniu z planem wyglądała następująco:

Użytki	Plan i wykonanie w latach					
	1988-1994			1995-1997		
	Plan (m ³)	Wykonanie (m ³)	wykonanie planu(%)	Plan (m ³)	Wykonanie (m ³)	wykonanie planu(%)
Rębne	25040	24204	97	14042	10028	71
Przedrębne	124478	141726	114	57865	60732	105

Przyjęty plan na lata 1988-1997 został wykonany do roku 1994 w 97%. W związku dużymi szkodami w drzewostanach spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne i wystąpieniem dużych ilości użytków przygodnych, zaszła konieczność dostosowania planu do aktualnego z zakresu pozyskania drewna. Dostosowanie planu wykonane na lata 1995-1997 zostało zrealizowane w użytkach rębnych w 71%, a w przedrębnych w 105%.

W tej rewizji PUL zastosowano nową statystyczno-matematyczną metodę inwentaryzacji zapasu opartą na sieci losowych powierzchni próbnych relaskopowych zakładanych w drzewostanach III i starszych klas wieku. Zmieniono również sposób tworzenia gospodarstw. Nowe gospodarstwa leśne tworzą w oparciu o siedliskowe typy lasu i sposób ich zagospodarowania.

Zmieniła się organizacja w Lasach Państwowych oraz rozpoczęto wdrażać system informatyczny - SILP.

Plan III rewizji urządzenia lasu – Dla Nadleśnictwa Parczew nowy PUL został opracowany na okres od 01.01.1998 r. do 31.12.2007 r. Nadleśnictwo składało się z 3 obrębów leśnych tj.: Parczew, Sosnowica i Uścimów.

Powierzchnia całkowita nadleśnictwa wg stanu na 01.01.1997 r. wynosiła 17024,03 ha (leśna 16166,00 ha).

W obrębach kształtowała się następująco:

- obręb Parczew 7131,35 ha (leśna 6716,07 ha)
- obręb Sosnowica 6689,84 ha (leśna 6317,40 ha)
- obręb Uścimów 3202,84 ha (leśna 3039,67 ha)

Podział na kategorie ochronności (pow. leśna):

Grupa lasów	Obręby			Razem N-ctwo [ha]
	Parczew [ha]	Sosnowica [ha]	Uścimów	
I. Lasy rezerwatowe	225,44	44,36	55,80	325,60
II. Lasy ochronne	1869,52	1393,63	720,14	3983,29
III. Lasy grupy II - gospodarcze	4425,51	4760,13	2189,84	11375,48
Ogółem Nadleśnictwo	6520,47	6198,12	2965,78	15684,37

Podział na gospodarstwa w poszczególnych obrębach przedstawia się następująco:

Gospodarstwo	Obręby			Nadleśnictwo
	Parczew	Sosnowica	Uścimów	
Powierzchnia w ha (leśna zalesiona)				
I. Specjalne	779,73	104,89	303,27	1187,89
II. Zrębowe	1245,31	2781,45	369,12	4395,88
III. Zrębowe Rb Id	2750,61	2592,57	1320,15	6663,33
III. Przerębowo-zrębowe	1696,44	718,51	973,24	3388,19
IV Przerębowe	48,38	0,70	-	49,08
Razem	6520,47	6198,12	2965378	15684,37

W okresie obowiązywania planu urządzenia lasu III rewizji, przeciętne zadania roczne z zakresu użytkowania oraz porównanie z etatem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Użytki rębne		Użytki przedrębne		Ogółem etatów [m ³]
	[ha]	[m ³]	[ha]	[m ³]	
Wykonanie przeciętnie rocznie	112,65	13921	1195,41	29347	43268
Etat roczny	114,66	13600	1315,16	29696	43296
% wykonania	98,25	102,36	90,89	98,82	99,93

Przyjęty w planie etat użytków rębnych w wysokości 136000 m³ - wykonany został w 102,36%, a etat powierzchniowy 98,25%. Przekroczenie etatu masowego wynikało z wstrzymania cięć rębnych na korzyść usuwania użytków przygodnych rębnych.

Użytkowanie rębne wykonane było zgodnie z obowiązującym planem cięć. Przekroczenie etatu miąższościowego nie wpłynęło negatywnie na stan lasu, natomiast nie wykonanie etatu powierzchniowego spowoduje wzrost etatu w następnych rewizjach i zaburzy ład przestrzenny i czasowy.

Etat użytków przedrębnych przyjęty w wysokości 296964 m³ zrealizowany został w 98,82%. W wymiarze powierzchniowym etat użytków wykonany został w 90,89%.

W 10-leciu usunięto 92170 m³ posuszu wywrotów i złomów co stanowi 21,3% etatu miąższościowego. Odnosząc pozyskanie miąższości do powierzchni leśnej zalesionej uzyskano w przeciągu 10 lat uzyskano wysokość 5,70 m³/ha użytków przygodnych. W etacie pozyskanych użytków przedrębnych 27,9% stanowiły użytki przygodne.

Upraw niezgodnych ze składem docelowym było 4,02 ha (1,14%), upraw przepadłych 1,76 ha (0,56%). Przeciętne pokrycie upraw wynosiło 79,2%. Upraw i młodników po rębni częściowej zarejestrowano 154,89 ha o pokryciu powierzchni 84,9%.

Uszkodzenia drzewostanów

W latach 1998–2007 na terenie nadleśnictwa wystąpiło szereg zdarzeń o rozmiarze klęskowym:

- w latach 199–2004 r. wystąpiły szkody od okiści śniegowej i wiatru, co spowodowało wywroty i złomy, co skutkowało intensywnym atakowaniem osłabionych drzew przez szkodniki wtórne takie jak przyplaszczek granatek, cetyńce, drwalnika itp.,
- w latach 2001–2002 wystąpiła susza, która spowodowała na gruntach porolnych w przerzedzonych drzewostanach po wcześniejszych szkodach od okiści i huby korzeniowej, silne wydzielanie się posuszu przyplaszczkowego,
- w lipcu 2007 roku powstały szkody od huraganowych wiatrów. Powodowały one wywroty, złomy i uszkodzenia koron u drzew wszystkich gatunków. Powodowały także silne podrywanie systemów korzeniowych, praktycznie niemożliwe do regeneracji w czasie jednego sezonu wegetacyjnego. Osłabienie drzewostanów sprzyjało rozwojowi szkodników wtórnych drzew,

O natężeniu ataków szkodników wtórnych świadczą masy drzew (zasiedlonych i opuszczonych) usuniętych w poszczególnych latach. Zestawiono te dane w tabeli poniżej:

Rok Gat.	1998 m ³	1999 m ³	2000 m ³	2001 m ³	2002 m ³	2003 m ³	2004 m ³	2005 m ³	2006 m ³	2007 m ³	Razem m ³
Sosna	3210	2116	1938	3483	3405	8048	8750	7035	13371	7392	58748
Dąb	88	138	29	72	82	148	231	361	1757	717	3623
Brzoza	190	147	25	35	19	144	437	136	491	270	1894
Olsza	17	64	10	12	21	142	96	11	64	49	489

W 10-leciu na terenie nadleśnictwa nie zanotowano wzmożonego zagrożenia ze strony szkodników pierwotnych i nie prowadzono chemicznego zwalczania tych szkodników. Chemicznie zwalczano tylko szeliniaka na powierzchni 23,38 ha i pędraki na 18,54 ha

Drzewostany na gruntach porolnych są w różnym stopniu zaatakowane przez hubę korzeniową. W ramach ograniczania rozprzestrzeniania się huby korzeniowej nadleśnictwo od 1978 roku stosowało preparaty biologiczne oparte na grzybach konkurencyjnych (Phlebia, Trichoderma). Łączna powierzchnia, na której zastosowano te preparaty wynosi 1743,86 ha.

Czynnikiem zagrażającym uprawom i młodnikom były szkody od zwierzyny. Administracja nadleśnictwa rejestrowała 89 ha średnio rocznie uszkodzeń od zwierzyny płowej. Podejmowano działania ograniczające rozmiar szkód od zwierzyny, poprzez grodzenie upraw, palikowanie oraz smarowanie sadzonek repelentami.

Populacja łosia wzrosła w okresie od 1998 r. do 2007 r. z 28 do 69 sztuk, to jest o 146%.

W zakresie ochrony lasu, nadleśnictwo wykonało wszystkie czynności przewidziane Instrukcją Ochrony Lasu. Stan zdrowotny lasu był dobry za wyjątkiem drzewostanów na gruntach porolnych.

Spośród czynników abiotycznych wpływających negatywnie na stan lasu, należy wymienić pożary. W omawianym okresie na obszarze nadleśnictwa wystąpiło 23 pożarów, na powierzchni 14,09 ha.

W 2007 r. BULiGL Oddział w Lublinie opracowało plan urządzenia lasu IV rewizji wg stanu na 01.01.2008 roku.

Omówienie gospodarki ostatniego 10-lecia (2008-2018) czyli IV rewizji planu urządzenia lasu przedstawiona została w dalszej części elaboratu, w dziale „Analiza gospodarki przeszłej”.

Tabela 5. Zestawienie danych historycznych

Syntetyczne dane z historii działalności nadleśnictwa (obręb Parczew).

Wyszczególnienie	Jedn.	obręb Parczew					
		rewizje urządzania lasu					
		1.X.1966	1.X.1976	1.I.1988	1.I.1998	1.I.2008	1.I.2018
1	2	3	4	5	6	7	8
Powierzchnia ogólna	ha	7536,18	7447,74	6739,66	7131,35	7115,63	8723,68
Grunty leśne	ha	6895,19	6988,43	6253,16	6520,47	6555,96	8187,14
Grunty związane z gospodarką leśną	ha				195,60	196,22	223,96
Grunty nieleśne	ha	640,99	459,31	486,50	415,28	363,45	312,58
Grunty sporne	ha						
Współwłasność	ha					30,83	264,14
Lasy ochronne	ha	51,36		4965,65	1869,52	1869,47	2332,47
Rezerwaty pow. leśna	ha		76,09	222,14	225,44	225,99	199,96
Obszary Natura 2000	ha						
Parki krajobrazowe	ha						
Obszary chronionego krajobrazu	ha						
Strefy zagrożenia przemysłowego: 0	ha						
Mięszkość drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej	tys. m³	1004	1133	943	1430	1665,7	2281,9
Przeciętna zasobność na 1 ha powierzchni leśnej zalesionej	m³	150	163	154	220	256	279
Przeciętny wiek drzewostanów	lat	45	46	50	57	63	68
Wiek rębności							
So, So grunty porolne	lat	100	110, 80	110	110	100	100
Św	lat	80	80	80	80	80	80
Db	lat	120	120	140	140	130	130
Js	lat	120	120	140	140	140	80
Brz	lat	80	80	80	80	80	80
Ol	lat	80	80	80	80	80	80
Kl	lat	80	80	80	80	80	80
Gb	lat	80	80	80	80	80	80
Wz	lat						80
Ol odroślowa	lat		60	60	60	60	60
Gb odroślowy	lat						
Oś	lat	50	50	50	50	50	40
Tp	lat		40	30	40	40	40
Etat użytków rębnych (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia plan wykonanie	ha	<u>56.03</u> 55,39	<u>53.50</u> 22,30	<u>14.01</u> 10,16	<u>50.62</u> 51,28	<u>106.56</u> 106,48	<u>142.54</u>
Masa netto plan wykonanie	m³	<u>11805</u> 12732	<u>12677</u> 6281	<u>2125</u> 1917	<u>5563</u> 6618	<u>13644</u> 15020	<u>29810</u>
Etat użytków przedrębnych (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia plan wykonanie	ha	brak danych	<u>600.61</u> 720,40	<u>761</u> 632	<u>538.34</u> 468,07	<u>457.10</u> 384,27	<u>397.41</u>
Masa netto plan wykonanie	m³	<u>4148</u> 5794	<u>8541</u> 11325	<u>7736</u> 7418	<u>11729</u> 12099	<u>12652</u> 12244	<u>16137</u>
Roczny plan odnowień i zalesień (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia plan wykonanie	ha	<u>66.52</u> 69,77	<u>58.74</u> 42,60	33,00	<u>51.27</u> 34,60	<u>54.54</u> 47,01	<u>74.86</u>

Syntetyczne dane z historii działalności nadleśnictwa (obręb Sosnowica).

Wyszczególnienie	Jedn.	obręb Sosnowica					
		rewizje urządzania lasu					
		1.X.1967	1.X.1977	1.I.1988	1.I.1998	1.I.2008	1.I.2018
1	2	3	4	5	6	7	8
Powierzchnia ogólna	ha	7324,31	10439,38	10119,99	6689,84	6714,84	8724,13
Gruntły leśne	ha	5901,22	8535,51	8566,93	6198,12	6219,60	8004,88
Gruntły związane z gospodarką leśną	ha				119,28	125,14	159,34
Gruntły nieleśne	ha	1423,09	1903,87	1553,06	372,44	370,10	559,91
Gruntły sporne	ha					11,36	11,36
Współwłasność	ha						88,13
Lasy ochronne	ha		921,49	684,42	1393,63	1372,28	1629,20
Rezerваты pow. leśna	ha		277,03	1153,60	44,36	44,38	101,01
Obszary Natura 2000	ha						
Parki krajobrazowe	ha						
Obszary chronionego krajobrazu	ha						
Strefy zagrożenia przemysłowego: 0	ha						
Mięszość drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej	tys. m³	320,5	687	982	1175	1361,9	2070,1
Przeciętna zasobność na 1 ha powierzchni leśnej zalesionej	m³	54	82	116	191	220	259
Przeciętny wiek drzewostanów	lat	22	29	37	44	52	58
Wiekі rębności dla podstawowych gatunków drzew lasotwórczych							
So, So grunty porolne	lat	100	120, 100	100	100	100	100
Św	lat	80	80	80	80	80	80
Db	lat	120	140	140	140	130	130
Js	lat	120	140	140	140	140	80
Brz	lat	80	80	80	80	80	80
Ol	lat	80	80	80	80	80	80
Kl	lat	80	80	80	80	80	80
Gb	lat	80	80	80	80	80	80
Wz	lat						80
Ol odroślowa	lat	50	60	60	60	60	60
Gb odroślowy	lat						
Oś	lat	50	50	50	50	50	40
Tp	lat		40	30	40	40	40
Etat użytków rębnych (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia plan wykonanie	ha	12,14 13,20	5,49 5,40	11,30 5,21	40,78 37,95	57,23 54,52	92,86
Masa netto plan wykonanie	m³	907 1037	525 802	1805 914	5223 4427	8414 7984	20265
Etat użytków przedrębnych (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia plan wykonanie	ha	brak danych	810,39 568,30	864 687	523,40 500,03	474,23 422,48	513,48
Masa netto plan wykonanie	m³	1930 2352	5488 5913	8527 9761	12566 12022	13582 13292	20836
Roczny plan odnowień i zalesień (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia plan wykonanie	ha	79,45 136,44	20,49 30,60	37,63	55,56 46,33	39,02 33,68	58,69

Syntetyczne dane z historii działalności nadleśnictwa (obręb Uścimów).

Wyszczególnienie	Jed- nos- tka	obręb Uścimów					
		rewizje urządzania lasu					
		definit. u.l	I	1.I.1988	1.I.1998	1.I.2008	
1	2	3	4	5	6	7	8
Powierzchnia ogólna	ha	Łącznie z obrębem Parczew	Łącznie z obrębem Parczew	3092,84	3202,84	3218,96	Likwidacja obrębu Uścimów z dniem 1.01.2018 r.
Grunty leśne	ha			2856,91	2965,78	2983,16	
Grunty związane z gospodarką leśną	ha				73,89	73,76	
Grunty nieleśne	ha			235,93	163,17	162,04	
Grunty sporne	ha						
Współwłasność	ha					1,11	
Lasy ochronne	ha			1831,26	720,14	720,16	
Rezerваты pow. leśna	ha			55,80	55,80	56,65	
Obszary Natura 2000	ha						
Parki krajobrazowe	ha						
Obszary chronionego krajobrazu	ha						
Strefy zagrożenia przemysłowego: 0	ha						
Miąższość drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej	tys. m³			414	610	703,1	
Przeciętna zasobność na 1 ha powierzchni leśnej zalesionej	m³			146	207	239	
Przeciętny wiek drzewostanów	lat			45	52	59	
Wieki rębności dla podstawowych gatunków drzew lasotwórczych							
So, So grunty porolne	lat		100, 80	110	110	100	
Św	lat		80	80	80	80	
Db	lat		120	140	140	130	
Js	lat		120	140	140	140	
Brz	lat		80	80	80	80	
Ol	lat		80	80	80	80	
Kl	lat		80	80	80	80	
Gb	lat		80	80	80	80	
Wz	lat						
Ol odroślowa	lat		60	60	60	60	
Gb odroślowy	lat						
Oś	lat		50	50	50	50	
Tp	lat		40	30	40	40	
Etat użytków rębnych (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia plan wykonanie	ha		5,20	<u>5,05</u> 4,64	<u>23,26</u> 23,43	<u>47,78</u> 47,49	
Masa netto plan wykonanie	m³		1301	<u>751</u> 511	<u>2814</u> 2876	<u>5624</u> 5719	
Etat użytków przedrębnych (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia plan wykonanie	ha		381	<u>324</u> 279	<u>253,42</u> 227,30	<u>211,10</u> 184,73	
Masa netto plan wykonanie	m³		4618	<u>3065</u> 3025	<u>5441</u> 5226	<u>6046</u> 5662	
Roczny plan odnowień i zalesień (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia plan wykonanie	ha		18,60	7,00	<u>17,10</u> 17,21	<u>24,21</u> 23,45	

Syntetyczne dane z historii działalności Nadleśnictwa Parczew.

Wyszczególnienie	Jedn.	Nadleśnictwo Parczew					
		rewizje urządzania lasu					
		definit. u.l	I	1.1.1988	1.1.1998	1.1.2008	1.1.2018
1	2	3	4	5	6	7	8
Powierzchnia ogólna	ha	14860,49	17887,12	19952,49	17024,03	17049,43	17447,81
Grunty leśne	ha	12796,41	15523,94	17677,00	15684,37	15758,72	16192,02
Grunty związane z gospodarką leśną	ha				388,77	395,12	383,30
Grunty nieleśne	ha	2064,08	2363,18	2275,49	950,89	895,59	872,49
Grunty sporne	ha					40,50	11,36
Współwłasność	ha					32,85	352,27
Lasy ochronne	ha	51,36	921,49	7481,33	3983,29	3961,91	3961,67
Rezerwy pow. leśna	ha		353,12	1431,54	325,60	327,02	327,02
Obszary Natura 2000	ha					9259,14	12165,78
Parki krajobrazowe	ha					3189,03	3229,19
Obszary chronionego krajobrazu	ha					4283,39	4346,60
Strefy zagrożenia przemysłowego: 0	ha					15758,72	15758,72
Miażdżość drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej	tys. m ³	1324,5	1820	2339	3215	3730,7	4350,7
Przeciętna zasobność na 1 ha powierzchni leśnej zalesionej	m ³	103	117	132	206	237	239
Przeciętny wiek drzewostanów	lat		37	43	51	58	63
Wiekі rębności dla podstawowych gatunków drzew lasotwórczych							
So,	lat	100	100/120	100/110	100/110	100	100
So grunty porolne			80/100				
Św	lat	80	80	80	80	80	80
Db	lat	120	120	140	140	130	130
Js	lat	120	120	140	140	140	80
Brz	lat	80	80	80	80	80	80
Ol	lat	80	80	80	80	80	80
Kl	lat	80	80	80	80	80	80
Gb	lat	80	80	80	80	80	80
Wz	lat		80	80	80	80	80
Ol odroślowa	lat	50	60	60	60	60	60
Gb odroślowy	lat						
Oś	lat	50	50	50	50	50	40
Tp	lat		40	30	40	40	40
Etat użytków rębnych (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia <u>plan</u> wykonanie	ha	<u>68,17</u> 68,59	<u>58,99</u> 32,90	<u>30,36</u> 20,01	<u>114,66</u> 112,66	<u>211,57</u> 208,50	<u>235,40</u>
Masa netto <u>plan</u> wykonanie	m ³	<u>12712</u> 13769	<u>13202</u> 8384	<u>4681</u> 3342	<u>13600</u> 12910	<u>27682</u> 28724	<u>50075</u>
Etat użytków przedrębnych (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia <u>plan</u> wykonanie	ha	brak danych	<u>1411</u> 1292,51	<u>1949</u> 1598	<u>1315,16</u> 1195,40	<u>1142,43</u> 991,48	<u>910,89</u>
Masa netto <u>plan</u> wykonanie	m ³	<u>6078</u> 8146	<u>14029</u> 21856	<u>19328</u> 20204	<u>29606</u> 29347	<u>32280</u> 31198	<u>36973</u>
Roczny plan odnowień i zalesień (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia <u>plan</u> wykonanie	ha	<u>145,97</u> 206,21	<u>79,23</u> 91,80	<u>61,57</u> 77,63	<u>133,05</u> 98,14	<u>117,77</u> 104,15	<u>133,55</u>

1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Powierzchnia Nadleśnictwa została zaktualizowana i dostosowana do obowiązującej ewidencji gruntów wg Zarządzenia nr 67 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 17 lipca 2001 roku, regulującego sposób ewidencjonowania lasów, gruntów i innych nieruchomości w Lasach Państwowych.

Do wykonania projektu planu urządzenia lasu Wykonawca otrzymał od nadleśnictwa dokumenty geodezyjne na stan 31.12.2016 roku.

1.1.3.1 Zakres i rozmiar prac geodezyjnych

Prace związane z aktualizacją materiałów geodezyjnych na potrzeby V rewizji urządzenia lasu wykonane zostały środkami własnymi nadleśnictwa. Całość dokumentacji kartograficznej na potrzeby sporządzenia projektu planu urządzenia lasu opracowano zgodnie z Zarządzeniem Nr 41 DGLP z dnia 7.06.2004 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 74 z dnia 23.08.2001 r. definiującego standard leśnej mapy numerycznej dla poziomu nadleśnictwa oraz wdrażaniem systemu informacji przestrzennej w nadleśnictwach oraz Zarządzenia Nr 55 DGLP z dnia 21.11.2011 roku. Do planu urządzenia lasu przyjęto stan na 31 grudnia 2017 roku. Nadleśnictwo przekazało wykonawcy planu urządzenia lasu następujące materiały:

Podkład geodezyjny leśnej mapy numerycznej z warstwami:

warstwa punktów osnowy i załamów granic ewidencyjnych,

warstwa działek ewidencyjnych,

warstwa konturów użytków,

warstwa podziału na jednostki administracyjne.

Nadleśnictwo posiada LMN oraz ewidencyjną mapę numeryczną przyjętą do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Nadleśnictwo Parczew posiada księgi wieczyste założone dla 16320,0016 ha, co stanowi 91,69% powierzchni gruntów ze współwłasnościami brutto w zarządzie nadleśnictwa. Numery ksiąg wieczystych są wprowadzone do bazy SILP.

1.1.3.2 Klasyfikacja użytków gruntowych

Klasyfikację użytków rolnych przyjęto zgodnie z rejestrem gruntów przekazanym przez nadleśnictwo. Do projektu planu urządzenia lasu przyjęto stan ewidencyjny na dzień 31.12.2017 roku.

W trakcie prac terenowych, a także przy opracowaniu kameralnym, stwierdzono rozbieżności między zapisem ewidencyjnym, a stanem rzeczywistym. Dotyczyło to przede wszystkim rodzaju powierzchni „grunt nieleśny” – „las”. Niezgodności stwierdzono w 59 przypadkach. Do projektu planu urządzenia lasu przyjęto kategorie powierzchni zgodnie z protokołem rozbieżności zaakceptowanym przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Parczew. Różnica między otrzymaną dokumentacją a stanem faktycznym na gruncie wynosi 14,6832 ha (obręb Parczew 1,5485 ha, obręb Sosnowica 13,1347 ha). Ujawnione niezgodności będą podstawą przeprowadzenia korekty w zapisach ewidencyjnych, w odpowiednich ośrodkach dokumentacji geodezyjnej oraz ewentualnie w księgach wieczystych.

Tabela 6. Protokół rozbieżności

Adres leśny	Pow. ewidencyjna	Użytek	Rodzaj pow. po zmianie	Adres administracyjny	Nr działki
05-16-1-01-66 -n -00	0,1118	R	Ls	06-13-045-0003	121/9
05-16-1-01-66 -o -00	0,0082	R	Ls	06-13-045-0003	121/9
05-16-1-05-411 -f -00	0,04	R	Ls	06-13-045-0018	80
05-16-1-05-411 -r -00	0,04	R	Ls	06-13-045-0018	62
05-16-1-05-413 -d -00	0,23	Ps	Ls	06-13-045-0012	888/1
05-16-1-03-426 -i -00	0,03	Ps	Ls	06-13-012-0005	331
05-16-1-03-426 -k -00	0,02	Ps	Ls	06-13-012-0005	325
05-16-1-03-426 -k -00	0,04	Ps	Ls	06-13-012-0005	326
05-16-1-03-426 -k -00	0,11	Ps	Ls	06-13-012-0005	327
05-16-1-03-426 -p -00	0,01	Ps	Ls	06-13-012-0005	286
05-16-1-03-426 -p -00	0,01	Ps	Ls	06-13-012-0005	287
05-16-1-03-426 -p -00	0,01	Ps	Ls	06-13-012-0005	288
05-16-1-03-426 -p -00	0,01	Ps	Ls	06-13-012-0005	289
05-16-1-03-426 -p -00	0,01	Ps	Ls	06-13-012-0005	290
05-16-1-03-427 -r -00	0,01	Ps	Ls	06-13-012-0005	254
05-16-1-03-427 -s -00	0,01	Ps	Ls	06-13-012-0005	252
05-16-1-03-427 -s -00	0,03	Ps	Ls	06-13-012-0005	251
05-16-1-03-427 -t -00	0,01	Ps	Ls	06-13-012-0005	243
05-16-1-03-427 -w -00	0,02	Ps	Ls	06-13-012-0005	240
05-16-1-03-427 -x -00	0,01	Ps	Ls	06-13-012-0005	231
05-16-1-03-427 -x -00	0,01	Ps	Ls	06-13-012-0005	232
05-16-1-03-427 -x -00	0,01	Ps	Ls	06-13-012-0005	233
05-16-1-03-427 -y -00	0,01	Ps	Ls	06-13-012-0005	224
05-16-1-03-427 -z -00	0,02	Ps	Ls	06-13-012-0005	220
05-16-1-03-427 -ax -00	0,02	Ps	Ls	06-13-012-0005	216
05-16-1-03-427 -bx -00	0,03	Ps	Ls	06-13-012-0005	214
05-16-1-03-427 -cx -00	0,01	Ps	Ls	06-13-012-0005	212
05-16-1-03-427 -dx -00	0,04	Ps	Ls	06-13-012-0005	210
05-16-1-03-427 -fx -00	0,01	Ps	Ls	06-13-012-0005	201
05-16-1-03-427 -gx -00	0,02	Ps	Ls	06-13-012-0005	195
05-16-1-03-427 -gx -00	0,02	Ps	Ls	06-13-012-0005	196
05-16-1-02-435 -c -00	0,02	Ł	Ls	06-13-045-0014	362
05-16-1-02-435 -c -00	0,02	Ł	Ls	06-13-045-0014	363
05-16-1-02-436 -o -00	0,0008	Ps	Ls	06-13-045-0010	926
05-16-1-01-443 -k -00	0,01	Ps	Ls	06-13-062-0012	243
05-16-1-01-448 -s -00	0,0029	Ł	Ls	06-13-045-0011	116
05-16-1-01-448 -i -00	0,0712	R	Ls	06-13-045-0011	125/1
05-16-1-01-448 -j -00	0,0518	R	Ls	06-13-045-0011	125/1
05-16-1-01-448 -k -00	0,0073	R	Ls	06-13-045-0011	117
05-16-1-01-448 -l -00	0,0381	R	Ls	06-13-045-0011	117
05-16-1-01-448 -r -00	0,0164	R	Ls	06-13-045-0011	134
05-16-1-01-460 -o -00	0,01	R	Ls	06-13-045-0001	251
05-16-1-01-460 -g -00	0,03	Ps	Ls	06-13-045-0001	465
05-16-1-01-460 -i -00	0,03	Ps	Ls	06-13-045-0001	467
05-16-1-04-461 -b -00	0,17	R	Ls	06-13-012-0003	1076
05-16-1-04-461 -c -00	0,1	R	Ls	06-13-012-0003	1076
05-16-2-08-40A -d -00	0,07	Ł	Ls	06-13-072-0013	275/4
05-16-2-08-40A -f -00	0,24	R	Ls	06-13-072-0013	275/4
05-16-2-12-84 -j -00	0,01	Ł	Ls	06-19-042-0002	360
05-16-2-08-284 -f -00	0,257	Ł	Ls	06-13-012-0017	647
05-16-2-13-334A -c -00	0,61	R	Ls	06-13-072-0005	42
05-16-2-13-425 -o -00	3,1835	N	Ls	06-19-052-0002	119

Adres leśny	Pow. ewidencyjna	Użytek	Rodzaj pow. po zmianie	Adres administracyjny	Nr działki
05-16-2-13-463 -b -00	0,09	R	Ls	06-19-052-0017	112/2
05-16-2-07-465 -l -00	0,01	R	Ls	06-08-132-0006	677
05-16-2-07-471 -i -00	0,02	R	Ls	06-10-022-0017	139
05-16-2-07-299 -a -00	1,7618	E-Lz	Ls	06-10-022-0006	409
05-16-2-07-299 -g -00	5,3224	E-Lz	Ls	06-10-022-0006	409
05-16-2-07-352A -b-00	1,23	E-Lz	Ls	06-10-022-0014	201
05-16-2-07-352A -c-00	0,33	E-Lz	Ls	06-10-022-0014	210

1.1.3.3 Stan granic

Granice Nadleśnictwa Parczew w zdecydowanej większości są wyraźne, utrwalone granitowymi słupami i zakopanymi pod nimi znakami podziemnymi. Trudność sprawiają niekiedy małe i wąskie działki leżące wśród obcej własności. W związku z bardzo dużą ilością nowoprzyjętych gruntów, składających się z działek będących w szachownicy z gruntami innych własności o bardzo urozmaiconym przebiegu granic, powstało dużo pólnekław.

Na części długości granic nadleśnictwo sąsiaduje z użytkami rolnymi. Sąsiedztwo takie daje możliwość niszczenia i przemieszczania znaków granicznych przy pracach polowych. Do obowiązków nadleśnictwa należy utrzymanie aktualnej dokumentacji prawnej związanej ze stanem posiadania i ze zmianami w rodzaju użytkowania gruntów, ochrona znaków granicznych oraz znaków pomiarowych, położonych na terenie Lasów Państwowych. W razie zniszczenia lub przesunięcia znaków granicznych i geodezyjnych, do ich wznowienia uprawniona jest wyłącznie służba geodezyjna. Dokładny przebieg granic gruntów nadleśnictwa znajduje się na szkicach geodezyjnych oraz na mapach gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych i przeglądowych.

Zagadnienia ochrony znaków granicznych reguluje Ustawa-Prawo Geodezyjne i Kartograficzne z 17.05.1989 r. Dz. U. Nr 30, poz. 163 z późniejszymi zmianami (jednolity tekst ustawy – Dz. U. nr 193 z 2010 r. poz. 1287) oraz Ustawa z dnia 5.06.2014 r. o zmianie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

1.1.3.4. Podział powierzchniowy i numeracja oddziałów

Podział powierzchniowy nadleśnictwa jest podziałem nizinny sztucznym. Oparto go o utworzone sztucznie linie podziału powierzchniowego, przebiegające wschód-zachód, a także sporadycznie po granicach naturalnych jak drogi, rzeki, rowy. Oddziały mają kształt prostokątów o zbliżonej powierzchni. Zaletą takiego podziału jest duża przejrzystość i łatwość orientacji, która stwarza dobre warunki do ochrony drzewostanów przed szkodliwymi wiatrami, ułatwia też projektowanie i zakładanie działek zrębowych oraz wykonywanie czynności gospodarczych.

Szerokość linii oddziałowych wynosi 4 m, zaś ostępowych - 6 m. Linie podziału powierzchniowego, które spełniają rolę leśnych dróg wywozowych, zostały oznaczone na mapach gospodarczych i przeglądowych jako drogi, a ich powierzchnia w opisach taksacyjnych oraz rejestrze powierzchniowym figuruje również pod drogami. Sieć podziału

powierzchniowego jest dostatecznie utrwalona w terenie słupami oddziałowymi. Stabilizacja podziału w terenie wymaga pewnych uzupełnień.

W związku z nowym podziałem na obręby i leśnictwa zachowano dotychczasową numerację oddziałów za wyjątkiem oddziałów, których numeracja w zakresie obrębu leśnego była z wielokrotnioną. Grunty położone we współwłasności dostały literę „W” numeru oddziału w którym występują np.; oddział macierzysty 450 - współdział 450W d, 450W k.

Tabela 7. Zmiana numeracji

Obręb Parczew

Nowy numer oddziału	Stary numer oddziału	Uwagi	Nowy numer oddziału	Stary numer oddziału	Uwagi
145	145	z obrębu Uścimów	392	292	z obrębu Uścimów
146	146	z obrębu Uścimów	393	293	z obrębu Uścimów
165	165	z obrębu Uścimów	394	294	z obrębu Uścimów
166	166	z obrębu Uścimów	395	500	z obrębu Uścimów
167	167	z obrębu Uścimów	396	503	Zmiana numeracji obrób Parczew
186	186	z obrębu Uścimów	397	511	
186A	186A	z obrębu Uścimów	398	508	
187	187	z obrębu Uścimów	399	507	
188	188	z obrębu Uścimów	400	539	
189	189	z obrębu Uścimów	401	544	
203	203	z obrębu Uścimów	403	541	
204	204	z obrębu Uścimów	404	513	
205	205	z obrębu Uścimów	405	500	
206	206	z obrębu Uścimów	406	500	
218	218	z obrębu Uścimów	407	512	
219	219	z obrębu Uścimów	408	504	
220	220	z obrębu Uścimów	409	504	
221	221	z obrębu Uścimów	410W	516A	
222	222	z obrębu Uścimów	411	516	
231	231	z obrębu Uścimów	411W	516	
232	232	z obrębu Uścimów	412	516	
233	233	z obrębu Uścimów	412W	516	
234	234	z obrębu Uścimów	413	518	
235	235	z obrębu Uścimów	413W	528	
236	236	z obrębu Uścimów	414	516A	
237	237	z obrębu Uścimów	414W	516A	
248	248	z obrębu Uścimów	422	516B	
249	249	z obrębu Uścimów	423	2A	
250	250	z obrębu Uścimów	423W	2A	
251	251	z obrębu Uścimów	424	509	
252	252	z obrębu Uścimów	425	502	
253	253	z obrębu Uścimów	426	531	
254	254	z obrębu Uścimów	427	531	
255	255	z obrębu Uścimów	428	531	
256	256	z obrębu Uścimów	429	502B	
264	264	z obrębu Uścimów	430	502	
265	265	z obrębu Uścimów	431	502A	
266	266	z obrębu Uścimów	432	531	
267	267	z obrębu Uścimów	432W	531	
268	268	z obrębu Uścimów	433	538	
269	269	z obrębu Uścimów	434	538	
270	270	z obrębu Uścimów	435	543	
271	271	z obrębu Uścimów	436	529	
272	272	z obrębu Uścimów	436W	529	

Nowy numer oddziału	Stary numer oddziału	Uwagi	Nowy numer oddziału	Stary numer oddziału	Uwagi
273	273	z obrębu Uścimów	437W	529	Zmiana numeracji obręb Parczew
274	274	z obrębu Uścimów	438W	517	
275	275	z obrębu Uścimów	439	533	
276	276	z obrębu Uścimów	439W	533	
277	277	z obrębu Uścimów	440	545	
278	278	z obrębu Uścimów	441	526	
279	279	z obrębu Uścimów	442	533	
280	280	z obrębu Uścimów	443	600	
281	281	z obrębu Uścimów	443W	600	
282	282	z obrębu Uścimów	444W	530	
283	283	z obrębu Uścimów	445	527	
284	284	z obrębu Uścimów	445W	530	
285	285	z obrębu Uścimów	446	527	
286	286	z obrębu Uścimów	446W	530	
287	287	z obrębu Uścimów	447	537	
288	288	z obrębu Uścimów	447W	530	
288A	288A	z obrębu Uścimów	448	536	
288B	288B	z obrębu Uścimów	449	521	
289	289	z obrębu Uścimów	450	532	
290	290	z obrębu Uścimów	451	535	
291	291	z obrębu Uścimów	452	532	
364	264	Zmiana numeracji obręb Parczew	453	514A	
365	265		454	523	
366	266		455	525	
367	267		456	546	
368	268		457	523	
268A	503B		458	519A	
371	24A	z obrębu Sosnowica	459	519	
372	18A	z obrębu Sosnowica	460	514	
373	18B	z obrębu Sosnowica	461	540	
374	24B	z obrębu Sosnowica	463	501	z obrębu Uścimów
375	24	z obrębu Sosnowica	464	504	z obrębu Uścimów

Obręb Sosnowica

Nowy numer oddziału	Stary numer oddziału	Uwagi	Nowy numer oddziału	Stary numer oddziału	Uwagi
1A	503A	z obrębu Parczew	341	341	z obrębu Uścimów
240A	294A	z obrębu Uścimów	342	342	z obrębu Uścimów
241D	294D	z obrębu Uścimów	343	343	z obrębu Uścimów
272	272	z obrębu Parczew	344	344	z obrębu Uścimów
273	273	z obrębu Parczew	345	345	z obrębu Uścimów
274	274	z obrębu Parczew	346	346	z obrębu Uścimów
274A	274A	z obrębu Parczew	347	347	z obrębu Uścimów
275	275	z obrębu Parczew	348	348	z obrębu Uścimów
276	276	z obrębu Parczew	349	349	z obrębu Uścimów
277	277	z obrębu Parczew	350	350	z obrębu Uścimów
278	278	z obrębu Parczew	350A	350A	z obrębu Uścimów
279	279	z obrębu Parczew	351	351	z obrębu Uścimów
280	280	z obrębu Parczew	352	352	z obrębu Uścimów
281	281	z obrębu Parczew	352A	352A	z obrębu Uścimów
282	282	z obrębu Parczew	352W	352W	z obrębu Uścimów
283	283	z obrębu Parczew	353	353	z obrębu Uścimów
284	284	z obrębu Parczew	353A	353A	z obrębu Uścimów
284A	284A	z obrębu Parczew	353B	353B	z obrębu Uścimów
285	285	z obrębu Parczew	353C	353C	z obrębu Uścimów
286	286	z obrębu Parczew	353D	353D	z obrębu Uścimów
294B	294B	z obrębu Uścimów	354	354	z obrębu Uścimów

Nowy numer oddziału	Stary numer oddziału	Uwagi	Nowy numer oddziału	Stary numer oddziału	Uwagi
296	296	z obrębu Uścimów	355	355	z obrębu Uścimów
297	297	z obrębu Uścimów	355A	513	z obrębu Uścimów
298	298	z obrębu Uścimów	356	356	z obrębu Uścimów
299	299	z obrębu Uścimów	356A	356A	z obrębu Uścimów
300	300	z obrębu Uścimów	356B	356B	z obrębu Uścimów
301	301	z obrębu Uścimów	357	357	z obrębu Uścimów
302	302	z obrębu Uścimów	357A	510	z obrębu Uścimów
303	303	z obrębu Uścimów	357B	357B	z obrębu Uścimów
304	304	z obrębu Uścimów	357C	357C	z obrębu Uścimów
305	305	z obrębu Uścimów	357F	357F	z obrębu Uścimów
306	306	z obrębu Uścimów	357W	510	z obrębu Uścimów
306A	306A	z obrębu Uścimów	438	501	Zmiana numeracji obręb Sosnowica
307	307	z obrębu Uścimów	439	511	
308	308	z obrębu Uścimów	439W	511	
309	309	z obrębu Uścimów	440	504C	
310	310	z obrębu Uścimów	440W	504C	
311	311	z obrębu Uścimów	441W	504	
312	312	z obrębu Uścimów	442	515	
312A	312A	z obrębu Uścimów	443	512E	
313	313	z obrębu Uścimów	443W	512E	
314	314	z obrębu Uścimów	444	512D	
315	315	z obrębu Uścimów	444W	515D	
316	316	z obrębu Uścimów	445	152A	
317	317	z obrębu Uścimów	446	500	
318	318	z obrębu Uścimów	447	500	
319	319	z obrębu Uścimów	448	513A	
320	320	z obrębu Uścimów	449	516	
321	321	z obrębu Uścimów	450	516A	
322	322	z obrębu Uścimów	450W	516A	
322A	322A	z obrębu Uścimów	451	514	
323	323	z obrębu Uścimów	452	514A	
323A	323A	z obrębu Uścimów	453	509	
323B	323B	z obrębu Uścimów	454	510	
323C	323C	z obrębu Uścimów	454W	510	
323D	323D	z obrębu Uścimów	455	502	z obrębu Uścimów
324	324	z obrębu Uścimów	456	510A	Zmiana numeracji obręb Sosnowica
325	325	z obrębu Uścimów	456W	510A	
325A	325A	z obrębu Uścimów	457	510A	
326	326	z obrębu Uścimów	457W	510A	
326A	326A	z obrębu Uścimów	458	510A	
327	327	z obrębu Uścimów	458W	510A	
328	328	z obrębu Uścimów	459	522	
329	329	z obrębu Uścimów	460	522A	
329A	329A	z obrębu Uścimów	461	521	
330	330	z obrębu Uścimów	462	520	
331	331	z obrębu Uścimów	463	523	
332	332	z obrębu Uścimów	463W	523	
333	333	z obrębu Uścimów	464	523	
334	334	z obrębu Uścimów	464W	523	
334A	334A	z obrębu Uścimów	465	465	z obrębu Uścimów
335	335	z obrębu Uścimów	466	466	z obrębu Uścimów
336	336	z obrębu Uścimów	467	467	z obrębu Uścimów
337	337	z obrębu Uścimów	468	468	z obrębu Uścimów
338	338	z obrębu Uścimów	469	469	z obrębu Uścimów
338A	338A	z obrębu Uścimów	470	470	z obrębu Uścimów
339	339	z obrębu Uścimów	471	471	z obrębu Uścimów
340	340	z obrębu Uścimów			

Tabela 8. Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego

Wyszczególnienie	Jednostka	Obręby		Nadleśnictwo
		PARCZEW	SOSNOWICA	
1	2	3	4	5
Liczba oddziałów	szt.	406	439	845
Średnia powierzchnia oddziału	ha	21,49	19,87	20,65
Brakujące nr oddziałów	numer	11, 127, 307-363, 376-391, 437	4, 24, 120, 155-163, 203-206, 214, 219-225, 252-269, 288-295, 358-364, 367-374, 376, 378-400, 402-403, 429-432	
Oddziały z literą	numer	1A, 1B, 1C, 1D, 5A, 39A, 47A, 47B, 171A, 186A, 243A, 288A, 288B, 288C, 289A, 290A, 291A, 368A	1A, 8A, 9A, 26A, 31A, 36A, 40A, 45A, 84A, 87A, 91A, 100A, 106A, 113A, 115A, 116A, 118A, 139A, 145A, 218A, 240A, 241A, 241D, 243A, 249A, 274A, 284A, 294B, 306A, 312A, 322A, 323A, 323B, 323C, 323D, 325A, 326A, 326B, 329A, 334A, 338A, 339A, 346A, 350A, 352A, 353A, 353B, 353C, 353D, 355A, 356A, 356B, 357A, 357B, 357C, 357F, 365A, 377A, 420A, 422A, 424A, 424B, 434A	
Liczba pododdz.	szt.	3224	3507	6731
Średnia powierzchnia pododdz.	ha	2,64	2,45	2,54
Liczba wyłączeń nieliterowanych	szt.	1217	960	2177
Ogólna liczba wyłączeń	szt.	4441	4467	8908
Średnia powierzchnia wyłączenia	ha	1,96	1,95	1,96

1.1.3.5 Grunty we współwłasności

W Nadleśnictwie Parczew występują grunty stanowiące współwłasność Skarbu Państwa i osób fizycznych. Ogółem w nadleśnictwie jest 352,2667 ha (obwód Parczew – 264,1410 ha, obwód Sosnowica – 88,1257 ha).

Zgodnie z IUL grunty te nie są elementem planowania urządzeniowego, a jedynie zostaną ujęte w opisach taksacyjnych, rejestrze gruntów oraz na LMN. Kontury działek we współwłasności wraz z numerami ewidencyjnymi zostaną wyróżnione na wydrukach map gospodarczych. W PUL oznaczono je numerami oddziałów dodając literę „W”.

1.1.3.6 Grunty sporne, serwituty, obce naniesienia

- Lasy Nadleśnictwa Parczew nie są obciążone serwitutami.
- Gruntów do zalesienia – brak.
- Nadleśnictwo posiada ujawnione grunty sporne w obrębie Sosnowica – 11,36 ha, zestawione poniżej w tabeli:

Tabela 9. Grunty sporne

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Rodzaj powierzchni
05-16-2-08-26 -i -00	0,75	R
05-16-2-08-26 -j -00	0,68	D-STAN
05-16-2-08-26 -k -00	0,48	R
05-16-2-08-26 -l -00	0,46	D-STAN
05-16-2-08-26 -m -00	1,48	R
05-16-2-08-31 -c -00	0,90	R
05-16-2-08-282 -a -00	0,86	D-STAN
05-16-2-08-282 -b -00	0,73	D-STAN
05-16-2-08-282 -c -00	1,60	D-STAN
05-16-2-08-282 -d -00	0,08	L ENERG
05-16-2-08-282 -f -00	0,37	D-STAN
05-16-2-08-283 -a -00	2,38	D-STAN
05-16-2-08-283 -b -00	0,59	D-STAN

1.1.3.7 Grunty przekazane w użytkowanie na podstawie art. Ustawy o lasach

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Parczew nie występują lasy, grunty oraz inne nieruchomości przekazane na podstawie art. 40 ustawy o lasach.

1.1.3.8 Grunty wyłączone z produkcji leśnej na podstawie decyzji administracyjnych

Adres	Nr działki	Rodzaj użytku gruntowego	Powierzchnia [ha]	Nr decyzji
289Ab	903/1	Bi	0,07	ZS-2120-12/98

1.1.3.9 Służebności

W Nadleśnictwie Parczew występują powierzchnie obciążone służebnościami:

1. Służebności przesyłu na podstawie porozumienia z PGE Dystrybucja (zestawienie poniżej).

Obręb Parczew – 5,07 ha w tym 0,09 ha na gruntach współdziałowych

Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj powierzchni	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj powierzchni
05-16-1-05-1D -n -00	0,10	L ENERG	05-16-1-04-291A -l -00	0,09	L ENERG
05-16-1-05-1D -o -00	0,07	L ENERG	05-16-1-04-291A -m -00	0,07	L ENERG
05-16-1-01-10 -f -00	0,11	L ENERG	05-16-1-01-296 -b -00	0,26	L ENERG
05-16-1-01-20 -m -00	0,09	L ENERG	05-16-1-01-297 -l -00	0,26	L ENERG
05-16-1-01-20 -n -00	0,03	L ENERG	05-16-1-01-297 -m -00	0,13	L ENERG
05-16-1-03-24 -t -00	0,06	L ENERG	05-16-1-01-297 -o -00	0,02	L ENERG
05-16-1-03-24 -w -00	0,09	L ENERG	05-16-1-01-300 -c -00	0,26	L ENERG
05-16-1-02-25 -o -00	0,01	L ENERG	05-16-1-01-305 -h -00	0,48	L ENERG
05-16-1-02-25 -p -00	0,05	L ENERG	05-16-1-05-364 -f -00	0,13	L ENERG
05-16-1-02-40 -m -00	0,05	L ENERG	05-16-1-05-365 -h -00	0,27	L ENERG
05-16-1-06-149 -k -00	0,01	L ENERG	05-16-1-05-365 -i -00	0,09	L ENERG
05-16-1-06-149 -l -00	0,01	L ENERG	05-16-1-05-374 -d -00	0,15	L ENERG
05-16-1-02-164 -l -00	0,06	L ENERG	05-16-1-05-375 -n -00	0,13	L ENERG
05-16-1-04-171 -ax -00	0,26	L ENERG	05-16-1-05-375 -o -00	0,08	L ENERG
05-16-1-04-171 -bx -00	0,04	L ENERG	05-16-1-05-397 -n -00	0,11	L ENERG
05-16-1-04-171 -cx -00	0,01	L ENERG	05-16-1-01-438 -h -00	0,14	L ENERG
05-16-1-06-270 -i -00	0,02	L ENERG	05-16-1-01-439 -j -00	0,01	L ENERG
05-16-1-04-288A -l -00	0,03	L ENERG	05-16-1-01-439W -i -00	0,09	L ENERG
05-16-1-04-288B -r -00	0,24	L ENERG	05-16-1-01-449 -l -00	0,15	L ENERG
05-16-1-04-290A -n -00	0,44	L ENERG	05-16-1-01-449 -m -00	0,33	L ENERG
05-16-1-04-291 -m -00	0,04	L ENERG			

Obręb Sosnowica – 18,75 ha w tym 0,01 ha na gruntach współdziałowych

Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj powierzchni	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj powierzchni
05-16-2-12-1 -t -00	0,09	L ENERG	05-16-2-10-181 -hx -00	0,22	L ENERG
05-16-2-12-8A -i -00	0,20	L ENERG	05-16-2-10-181 -ix -00	0,00	L ENERG
05-16-2-12-14 -m -00	0,05	L ENERG	05-16-2-10-181 -jx -00	0,00	L ENERG
05-16-2-12-17 -f -00	0,01	L ENERG	05-16-2-10-181 -mx -00	0,07	L ENERG
05-16-2-12-17 -g -00	0,04	L ENERG	05-16-2-10-188 -l -00	0,34	L ENERG
05-16-2-12-19 -c -00	0,36	L ENERG	05-16-2-10-188 -p -00	0,12	L ENERG
05-16-2-08-25 -b -00	0,21	L ENERG	05-16-2-10-189 -o -00	0,11	L ENERG
05-16-2-08-28 -b -00	0,58	L ENERG	05-16-2-10-189 -p -00	0,19	L ENERG
05-16-2-08-31 -l -00	0,05	L ENERG	05-16-2-10-189 -r -00	0,35	L ENERG
05-16-2-08-31 -m -00	0,22	L ENERG	05-16-2-10-196 -g -00	0,41	L ENERG
05-16-2-08-32 -d -00	0,88	L ENERG	05-16-2-10-196 -i -00	0,13	L ENERG
05-16-2-08-37 -d -00	0,48	L ENERG	05-16-2-10-207 -k -00	0,19	L ENERG
05-16-2-08-42 -d -00	0,58	L ENERG	05-16-2-10-208 -k -00	0,06	L ENERG
05-16-2-08-45 -b -00	0,18	L ENERG	05-16-2-10-208 -l -00	0,06	L ENERG
05-16-2-08-45 -k -00	0,01	L ENERG	05-16-2-10-215 -l -00	0,13	L ENERG
05-16-2-08-45 -l -00	0,09	L ENERG	05-16-2-08-276 -i -00	0,09	L ENERG
05-16-2-10-48 -k -00	0,05	L ENERG	05-16-2-08-282 -d -00	0,08	L ENERG
05-16-2-10-50 -k -00	0,06	L ENERG	05-16-2-08-282 -k -00	0,01	L ENERG
05-16-2-10-51 -j -00	0,20	L ENERG	05-16-2-08-283 -d -00	0,30	L ENERG
05-16-2-10-51 -k -00	0,18	L ENERG	05-16-2-13-294B -c -00	0,05	L ENERG
05-16-2-10-52 -i -00	0,34	L ENERG	05-16-2-13-294B -g -00	0,08	L ENERG
05-16-2-08-53 -k -00	0,18	L ENERG	05-16-2-07-297 -g -00	0,09	L ENERG

Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj powierzchni	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj powierzchni
05-16-2-08-53 -m -00	0,01	L ENERG	05-16-2-07-302 -o -00	0,44	L ENERG
05-16-2-08-55 -s -00	0,16	L ENERG	05-16-2-07-308 -d -00	0,14	L ENERG
05-16-2-08-57 -f -00	0,04	L ENERG	05-16-2-07-308 -f -00	0,16	L ENERG
05-16-2-08-57 -i -00	0,28	L ENERG	05-16-2-07-319 -l -00	0,32	L ENERG
05-16-2-08-57 -m -00	0,02	L ENERG	05-16-2-07-319 -n -00	0,08	L ENERG
05-16-2-08-57 -n -00	0,16	L ENERG	05-16-2-07-323A -k -00	0,01	L ENERG
05-16-2-08-61 -d -00	0,03	L ENERG	05-16-2-07-323C -b -00	0,24	L ENERG
05-16-2-08-62 -a -00	0,31	L ENERG	05-16-2-07-323C -c -00	0,01	L ENERG
05-16-2-08-63 -a -00	0,22	L ENERG	05-16-2-07-325A -d -00	0,31	L ENERG
05-16-2-08-63 -z -00	0,48	L ENERG	05-16-2-07-325A -f -00	0,06	L ENERG
05-16-2-08-63 -ax -00	0,08	L ENERG	05-16-2-07-326 -d -00	0,35	L ENERG
05-16-2-08-63 -bx -00	0,24	L ENERG	05-16-2-07-326A -i -00	0,14	L ENERG
05-16-2-08-63 -cx -00	0,01	L ENERG	05-16-2-07-326A -j -00	0,06	L ENERG
05-16-2-12-89 -j -00	0,02	L ENERG	05-16-2-07-326A -k -00	0,02	L ENERG
05-16-2-12-89 -k -00	0,05	L ENERG	05-16-2-07-326A -l -00	0,06	L ENERG
05-16-2-11-114 -j -00	0,32	L ENERG	05-16-2-07-333 -j -00	0,03	L ENERG
05-16-2-11-114 -k -00	0,14	L ENERG	05-16-2-07-338 -m -00	0,14	L ENERG
05-16-2-11-114 -l -00	0,10	L ENERG	05-16-2-07-339 -m -00	0,10	L ENERG
05-16-2-11-115 -m -00	0,40	L ENERG	05-16-2-07-349 -n -00	0,02	L ENERG
05-16-2-11-115 -n -00	0,17	L ENERG	05-16-2-07-352A -h -00	0,01	L ENERG
05-16-2-11-115 -o -00	0,13	L ENERG	05-16-2-07-352A -i -00	0,01	L ENERG
05-16-2-11-115 -p -00	0,26	L ENERG	05-16-2-07-355 -i -00	0,02	L ENERG
05-16-2-11-115 -r -00	0,07	L ENERG	05-16-2-07-355 -j -00	0,03	L ENERG
05-16-2-11-116 -i -00	0,21	L ENERG	05-16-2-07-356 -k -00	0,17	L ENERG
05-16-2-11-116 -j -00	0,06	L ENERG	05-16-2-07-356B -d -00	0,05	L ENERG
05-16-2-11-116A -c -00	0,22	L ENERG	05-16-2-07-356B -h -00	0,08	L ENERG
05-16-2-11-122 -h -00	0,01	L ENERG	05-16-2-13-407 -d -00	0,01	L ENERG
05-16-2-11-135 -j -00	0,02	L ENERG	05-16-2-13-416 -d -00	0,07	L ENERG
05-16-2-11-135 -k -00	0,02	L ENERG	05-16-2-13-416 -f -00	0,43	L ENERG
05-16-2-11-135 -l -00	0,02	L ENERG	05-16-2-13-424B -f -00	0,05	L ENERG
05-16-2-11-151 -t -00	0,02	L ENERG	05-16-2-13-428 -x -00	0,10	L ENERG
05-16-2-11-151 -w -00	0,05	L ENERG	05-16-2-12-437 -j -00	0,09	L ENERG
05-16-2-11-152 -f -00	0,27	L ENERG	05-16-2-12-438 -l -00	0,08	L ENERG
05-16-2-11-152 -i -00	0,05	L ENERG	05-16-2-11-446 -hy -00	0,01	L ENERG
05-16-2-11-153 -h -00	0,17	L ENERG	05-16-2-11-446 -iy -00	0,00	L ENERG
05-16-2-11-154 -p -00	0,26	L ENERG	05-16-2-11-446 -jy -00	0,01	L ENERG
05-16-2-10-165 -f -00	0,26	L ENERG	05-16-2-11-446 -ky -00	0,01	L ENERG
05-16-2-10-171 -b -00	0,13	L ENERG	05-16-2-11-446 -ly -00	0,03	L ENERG
05-16-2-10-171 -l -00	0,04	L ENERG	05-16-2-11-446 -my -00	0,02	L ENERG
05-16-2-10-172 -a -00	0,04	L ENERG	05-16-2-11-446 -ny -00	0,01	L ENERG
05-16-2-10-172 -g -00	0,01	L ENERG	05-16-2-11-446W -gy -00	0,01	L ENERG
05-16-2-10-172 -h -00	0,04	L ENERG	05-16-2-10-449 -l -00	0,10	L ENERG
05-16-2-10-172 -j -00	0,09	L ENERG	05-16-2-10-449 -p -00	0,03	L ENERG
05-16-2-10-174 -f -00	0,28	L ENERG	05-16-2-10-450 -z -00	0,03	L ENERG
05-16-2-10-180 -f -00	0,04	L ENERG	05-16-2-10-450 -ax -00	0,01	L ENERG
05-16-2-10-181 -ax -00	0,25	L ENERG	05-16-2-13-458 --a -00	0,03	L ENERG
05-16-2-10-181 -bx -00	0,04	L ENERG	05-16-2-13-459 -ix -00	0,03	L ENERG
05-16-2-10-181 -dx -00	0,00	L ENERG	05-16-2-07-465 -x -00	0,10	L ENERG
05-16-2-10-181 -gx -00	0,01	L ENERG			

1.1.3.10 Stan posiadania

W planie urządzenia lasu, zgodnie z instrukcją urządzania lasu, obowiązuje zasada wyrównywania powierzchni wyłączeń do powierzchni działek ewidencyjnych, a następnie zaokrąglania tych wyłączeń do 0,01 ha. Sposób zaokrąglania zgodny jest z wymogami SILP (pismo DGLP OI-400-02-14-7-1/2003). Takie zaokrąglanie powoduje to, iż może wystąpić różnica pomiędzy powierzchnią działki (oddziału) zaokrągloną do 1 ara i sumą powierzchni wydzieleni (w arach) usytuowanych w danej działce. Tak więc dla potrzeb ewidencji gruntów należy posługiwać się powierzchnią z dokładnością do 0,0001 ha, zaś dla potrzeb planu u.l. z dokładnością do 0,01 ha. W wykonanej bazie danych opisów taksacyjnych każde wydzielenie ma przyporządkowane obie te powierzchnie. Wszystkie powierzchnie innych jednostek w planie u.l. (oddziałów, obrębów itd.) oraz powierzchnie we wszystkich wykazach, zestawieniach i tabelach wynikają z sumy powierzchni odpowiednich wyłączeń taksacyjnych (w arach). Sumaryczna powierzchnia (w m² i arach) została podana na wydrukach map gospodarczych, przeglądowych i sytuacyjno-przeglądowych.

Powierzchnia Nadleśnictwa Parczew została przyjęta do planu urządzenia lasu opracowanego na stan **01.01.2018 roku**.

Tabela 10. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa

Obręby	Powierzchnia wg Rejestru Gruntów ze współwłasnościami brutto [dokładność do m ²]	Powierzchnia wg Tabeli nr I [dokładność do m ²]	Pow. obliczona przez program „Taksator” [dokładność do ara]	Różnica (4-3)
1	2	3	4	5
Parczew	8987,5424	8723,4014	8723,68	0,2786
Sosnowica	8812,0892	8723,9635	8724,13	0,1665
Ogółem	17799,6316	17447,3649	17447,81	0,4451

Różnica pomiędzy powierzchnią ogólną wynikającą z Tabeli nr I, a powierzchnią obliczoną programem TAKSATOR wynosi 0,4451 m². Różnica ta wynika z matematycznego zaokrąglenia metrów kwadratowych na ary. Powierzchnia wydzieleni taksacyjnych jest podawana w arach. Została obliczona matematycznie przez program w ramach poszczególnych działek ewidencyjnych. Suma zaokrąglonych powierzchni działek daje powierzchnie w arach obrębów leśnych, a w konsekwencji powierzchnię nadleśnictwa oraz poszczególnych grup, rodzajów oraz kategorii użytkowania.

W nadleśnictwie występują grunty we współwłasności z osobami fizycznymi na łącznej powierzchni 352,2667 ha. (*Szczegółowy opis współwłasności w punkcie 1.1.3.5.*)

Tabela 11. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa w PUL – V rewizji

Nr	Obręb	Grunty leśne				Grunty nieleśne	Ogółem
		Zalesione	Niezalesione	Związane z gosp. leśną	Razem		
		Powierzchnia [ha]					
1	PARCZEW	8 066,0491 8 066,21	120,9036 120,93	223,7829 223,96	8 410,7356 8 411,10	312,6658 312,58	8 723,4014 8 723,68
2	SOSNOWICA	7 871,7694 7 871,83	133,0790 133,05	159,2497 159,34	8 164,0981 8 164,22	559,8654 559,91	8 723,9635 8 724,13
Razem nadleśnictwo		15 937,8185 15 938,04	253,9826 253,98	383,0326 383,30	16 574,8337 16 575,32	872,5312 872,49	17 447,3649 17 447,81

Poniżej w tabeli przedstawiono w formie skróconej bilans zmian w powierzchni nadleśnictwa w ubiegłym okresie gospodarczym.

Wyszczególnienie	Nadleśnictwo [ha]
1	2
Stan na 1.01.2008 r.	17048,9729
Stan na 01.01.2018 r.	17799,6316
Różnica	+750,6587

Szczegółowe zmiany w stanie posiadania za ubiegły okres gospodarczy przedstawiono w „Analizie gospodarki leśnej za okres 01.01.2008-31.12.2017 r.

Tabela 12. Tabelaryczne zestawienie stanu posiadania gruntów Nadleśnictwa Parczew wg grup użytków wynikającej z opisów taksacyjnych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)

Rodzaj użytku	PARCZEW	SOSNOWICA	Nadleśnictwo Parczew
	Powierzchnia [ha]		
1. Lasy - razem	8 411,10	8 164,22	16 575,32
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	8 066,21	7 871,83	15 938,04
1) drzewostany	8 066,21	7 871,83	15 938,04
2) plantacje drzew - razem			
w tym:			
- plantacje nasienne			
- plantacje drzew szybkorosnących			
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	120,93	133,05	253,98
1) w produkcji ubocznej - razem	7,08	3,98	11,06
w tym:			
- plantacje choinek	2,78	1,52	4,30
- plantacje krzewów			
- poletka łowieckie	4,30	2,46	6,76
2) do odnowienia - razem	18,27	29,76	48,03
w tym:			
- halizny	2,75	1,47	4,22
- zręby	15,52	23,66	39,18
- płazowiny		4,63	4,63
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	95,58	99,31	194,89
w tym:			
- przewidziane do naturalnej sukcesji	94,03	64,07	158,10

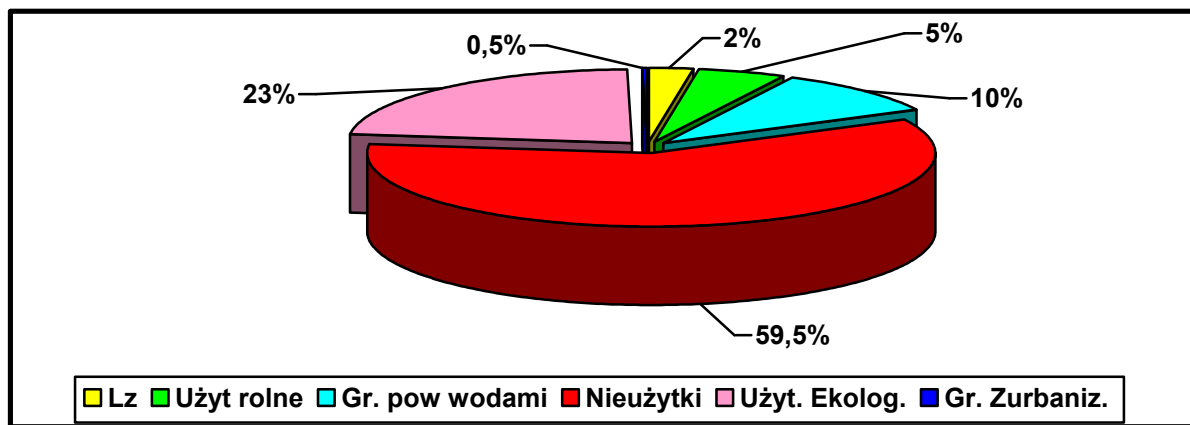
Rodzaj użytku	PARCZEW	SOSNOWICA	Nadleśnictwo Parczew
	Powierzchnia [ha]		
- objęte szczególnymi formami ochrony	0,30	35,24	35,54
- przewidziane do małej retencji	0,99		0,99
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	0,26		0,26
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	223,96	159,34	383,30
<i>w tym:</i>			
1) budynki i budowle	4,21	4,63	8,84
2) urządzenia melioracji wodnych	20,45	21,37	41,82
3) linie podziału przestrzennego lasu	96,31	49,93	146,24
4) drogi leśne	89,38	63,57	152,95
5) tereny pod liniami energetycznymi	4,98	18,74	23,72
6) szkółki leśne	7,53		7,53
7) miejsca składowania drewna	0,75		0,75
8) parkingi leśne			
9) urządzenia turystyczne	0,35	1,10	1,45
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	3,43	11,74	15,17
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	8 414,53	8 175,96	16 590,49
3. Użytki rolne - razem	25,71	18,98	44,69
3.1. Grunty orne - razem	9,08	10,48	19,56
<i>w tym:</i>			
1) role	9,08	10,48	19,56
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych			
3) ugory, odłogi			
3.2. Sady	0,60		0,60
3.3. Łąki trwałe	15,38	2,14	17,52
3.4. Pastwiska trwałe	0,22	3,91	4,13
3.5. Grunty rolne zabudowane		0,28	0,28
3.6. Grunty pod stawami rybnymi		1,05	1,05
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	0,43	1,12	1,55
4. Grunty pod wodami - razem	30,55	59,11	89,66
<i>w tym:</i>			
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi			
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	30,55	59,11	89,66
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi			
5. Użytki ekologiczne - razem	119,53	74,85	194,38
6. Tereny różne - razem			
<i>w tym:</i>			
1) gr. przezn. do rekultywacji oraz niezagos. grunty zre kult.			
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego			
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)			
4) różne inne			
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	0,92	0,40	1,32
<i>w tym:</i>			
7.1. Tereny mieszkaniowe	0,75		0,75
7.2. Tereny przemysłowe			
7.3. Tereny zabudowane inne	0,07	0,20	0,27
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane			
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem			
<i>w tym:</i>			
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne			
2) tereny zabytkowe			
3) tereny sportowe			
4) ogrody zoologiczne i botaniczne			
5) tereny zieleni nieurządzonej			
7.6. Użytki kopalne			
7.7. Tereny komunikacyjne - razem	0,10	0,20	0,30
<i>w tym:</i>			

Rodzaj użytku	PARCZEW	SOSNOWICA	Nadleśnictwo Parczew
	Powierzchnia [ha]		
1) drogi 2) tereny kolejowe 3) inne tereny komunikacyjne	0,10	0,20	0,30
8. Nieużytki - razem	132,44	394,83	527,27
<i>w tym:</i>			
1) bagna	129,73	394,15	523,88
2) piaski			
3) utwory fizjograficzne			
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji	2,71	0,68	3,39
Razem (2-8) Grunty niezaliczone do lasów	312,58	559,91	872,49
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia			
OGÓŁEM (1-8)	8 723,68	8 724,13	17 447,81

Poniższy podział użytków jest zgodny z klasyfikacją ewidencyjną gruntów określoną w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (dz. U. Nr 38, poz. 454).

a) Grunty nieleśne - pow. 829,49 ha

Procentowy udział rodzajów powierzchni nieleśnej w N-ctwie Parczew

Wartości procentowe podane na wykresie odnoszą się do powierzchni nieleśnej.

b) Grunty leśne niezalesione - pow. 253,98 ha

w tym:

- Halizny – HAL

Obręb Parczew – 2,75 ha

Adres leśny	Powierzchnia [ha]
05-16-1-02-164 -d -00	0,55
05-16-1-05-374 -c -00	1,18
05-16-1-05-375 -i -00	1,02

Obręb Sosnowica – 1,47 ha

Adres leśny	Powierzchnia [ha]
05-16-2-10-179 -c -00	0,94
05-16-2-10-190 -b -00	0,53

- **Plazowiny – PŁAZ**

Obręb Sosnowica – 4,63 ha

Adres leśny	Powierzchnia [ha]
05-16-2-12-16 -d -00	3,23
05-16-2-13-420 -g -00	1,40

- **Grunty przewidziane do sukcesji naturalnej – SUKCESJA**

Obręb Parczew – 94,03 ha

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Siedliskowy typ lasu	Gospodarstwo	Uwagi
05-16-1-01-4 -m -00	0,25	LMW	GPZ	Tereny zalewowe
05-16-1-01-5A -o -00	0,17	BŚW	GZ	
05-16-1-01-10 -c -00	0,70	BMW	GZ	
05-16-1-01-18 -b -00	3,38	LMW	GPZ	
05-16-1-01-19 -f -00	1,04	LMW	O	
05-16-1-03-33 -j -00	2,54	BMB	S	
05-16-1-02-41 -d -00	3,86	BMB	S	
05-16-1-02-47 -b -00	3,29	LMW	GPZ	
05-16-1-02-61 -h -00	0,90	LMB	S	
05-16-1-01-87 -h -00	0,09	LMW	GPZ	
05-16-1-01-108 -c -00	0,09	LMW	GPZ	
05-16-1-03-114 -d -00	4,37	LMB	S	
05-16-1-03-133 -a -00	0,82	LMB	S	
05-16-1-03-133 -h -00	3,88	LMB	S	
05-16-1-06-148 -h -00	1,19	BB	S	
05-16-1-06-148 -j -00	2,14	BB	S	
05-16-1-06-149 -h -00	0,94	BB	S	
05-16-1-04-155 -f -00	4,70	LMB	S	
05-16-1-04-156 -a -00	9,64	LMB	S	
05-16-1-04-171 -f -00	0,53	BMW	GZ	
05-16-1-04-178 -a -00	1,74	LMB	S	
05-16-1-06-209 -h -00	0,90	BMW	GZ	
05-16-1-06-237 -o -00	0,24	OL	O	Tereny zalewowe
05-16-1-06-237 -p -00	0,49	LMW	O	
05-16-1-06-239 -c -00	3,43	OL	O	
05-16-1-06-239 -f -00	1,04	LW	S	
05-16-1-06-259 -j -00	0,36	BW	GZ	
05-16-1-06-259 -k -00	0,21	BW	GZ	
05-16-1-04-279 -f -00	5,52	LMW	O	
05-16-1-04-280 -h -00	4,37	LMW	GPZ	

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Siedliskowy typ lasu	Gospodarstwo	Uwagi
05-16-1-04-281 -f -00	1,00	LMW	O	
05-16-1-04-282 -f -00	1,26	LW	GPZ	
05-16-1-04-282 -g -00	0,27	LW	GPZ	
05-16-1-04-288B -f -00	2,74	LMB	S	
05-16-1-04-291 -n -00	0,95	LMW	O	
05-16-1-05-365 -g -00	0,20	LMW	GPZ	
05-16-1-06-392 -a -00	0,88	OL	GZ	
05-16-1-06-395 -n -00	0,22	OL	GZ	
05-16-1-05-396 -a -00	0,50	LW	GPZ	
05-16-1-03-426 -g -00	0,01	BB	S	
05-16-1-03-426 -h -00	0,01	BB	S	Działki w szachownicy oraz tereny zalewowe
05-16-1-03-429 -k -00	0,58	LMB	S	
05-16-1-03-430 -c -00	3,21	LMB	S	
05-16-1-03-433 -b -00	0,26	OL	GZ	
05-16-1-01-440 -f -00	0,59	BŚW	S	
05-16-1-01-440 -h -00	0,18	BŚW	S	
05-16-1-01-440 -k -00	0,10	BW	S	
05-16-1-01-441 -j -00	0,11	LMB	S	
05-16-1-01-441 -m -00	0,14	LMB	S	
05-16-1-01-441 -o -00	0,02	LMW	S	
05-16-1-01-449 -h -00	8,48	OL	GZ	
05-16-1-01-449 -g -00	1,06	OL	GZ	
05-16-1-01-449 -i -00	2,50	OL	GZ	
05-16-1-01-449 -j -00	0,36	OL	GZ	
05-16-1-01-450 -y -00	1,17	LMB	S	
05-16-1-01-450 -z -00	0,13	LMB	S	
05-16-1-01-458 -g -00	1,04	OL	GZ	
05-16-1-01-458 -h -00	0,75	OL	GZ	
05-16-1-01-458 -i -00	0,04	OL	GZ	
05-16-1-01-458 -j -00	1,18	OL	GZ	
05-16-1-01-458 -k -00	0,72	OL	GZ	
05-16-1-01-458 -l -00	0,35	OL	GZ	
05-16-1-01-458 -t -00	0,20	BMSW	GZ	

Obręb Sosnowica – 64,07 ha

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Siedliskowy typ lasu	Gospodarstwo	Uwagi
05-16-2-12-14 -g -00	0,33	BMW	GZ	
05-16-2-12-14 -l -00	0,40	BMW	GZ	
05-16-2-08-33 -b -00	0,56	BMB	S	
05-16-2-08-34 -k -00	0,71	LMW	GPZ	
05-16-2-08-63 -i -00	0,88	BMB	S	
05-16-2-08-63 -y -00	0,73	LMB	S	
05-16-2-12-91A -d -00	1,32	LMW	GZ	
05-16-2-12-100A -d -00	1,79	LMW	GZ	
05-16-2-12-105 -f -00	0,17	BMW	GZ	
05-16-2-12-108 -a -00	0,38	BMW	O	

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Siedliskowy typ lasu	Gospodarstwo	Uwagi
05-16-2-12-108 -c -00	0,82	BMW	S	Tereny zalewowe
05-16-2-12-111 -g -00	0,22	OL	GZ	
05-16-2-11-138 -g -00	0,57	LMW	GPZ	
05-16-2-11-139 -a -00	1,30	BMW	O	
05-16-2-11-140 -c -00	0,40	OL	O	
05-16-2-10-181 -m -00	0,12	LMW	GPZ	
05-16-2-10-181 -r -00	1,10	LMW	GPZ	
05-16-2-10-186 -j -00	0,47	BMW	GZ	
05-16-2-10-190 -c -00	0,25	BMB	S	
05-16-2-10-213 -c -00	0,51	OL	GZ	
05-16-2-10-215 -d -00	0,26	OL	GZ	
05-16-2-13-234 -j -00	2,13	LMW	GZ	
05-16-2-13-239 -g -00	0,35	LMW	O	
05-16-2-08-275 -b -00	1,11	BMW	GZ	
05-16-2-07-306A -b -00	0,31	LMW	GPZ	
05-16-2-07-307 -j -00	1,58	LMB	S	Działki w szachownicy oraz tereny zalewowe
05-16-2-07-315 -c -00	1,71	LMW	O	
05-16-2-07-315 -g -00	1,58	LMW	O	
05-16-2-07-334 -f -00	0,80	LMB	S	
05-16-2-07-341 -j -00	1,37	LMW	GPZ	
05-16-2-07-351 -d -00	6,95	LMB	S	
05-16-2-07-352 -f -00	1,01	LMW	GPZ	
05-16-2-07-357B -c -00	0,56	LMW	GPZ	
05-16-2-13-377A -b -00	1,98	OL	GZ	
05-16-2-13-401 -a -00	13,46	OL	O	
05-16-2-13-424 -a -00	0,45	OL	GZ	
05-16-2-13-424 -d -00	0,18	LMB	S	
05-16-2-13-424B -a -00	1,17	OL	GZ	
05-16-2-13-428 -m -00	0,68	LMW	GPZ	
05-16-2-13-428 -n -00	0,33	LMW	GPZ	
05-16-2-13-428 -s -00	0,42	LMW	GZ	
05-16-2-10-448 -a -00	9,80	OL	GZ	
05-16-2-10-451 -l -00	0,78	LMW	GPZ	
05-16-2-13-459 -dx -00	2,07	LMSW	GPZ	

W kategorii gruntu - przewidziane do naturalnej sukcesji zostały ujęte powierzchnie szczególnie trudne do odnowienia, niedostępne, powierzchnie dawnych nieużytków i bagien w których w sposób naturalny zainicjowane są odnowienia roślinnością drzewiastą o pokryciu poniżej 50%. W opisach taksacyjnych występujące odnowienie opisano, jako podrosty lub zadrzewienia, które w przyszłości po osiągnięciu odpowiedniego zadrzewienia i zwarcia mogą zostać uznane za drzewostan. Powierzchnia przewidziana do naturalnej sukcesji wynosi: – 158,10 ha (obręb Parczew – 94,03 ha, obręb Sosnowica – 64,07 ha).

- **Grunty objęte szczególną ochroną – SZCZ CHR**

Obręb Parczew – 0,30 ha

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Uwagi
05-16-1-02-160 -h -00	0,24	Pomnik partyzantów
05-16-1-02-214 -d -00	0,06	Pomnik partyzantów

Obręb Sosnowica – 35,24 ha

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Uwagi
05-16-2-12-89 -d -00	0,20	Cmentarz starowierców
05-16-2-11-113A -h -00	0,51	Cmentarz osadników niemieckich
05-16-2-13-241 -d -00	0,29	Cmentarz z I wojny światowej
05-16-2-07-330 -b -00	7,14	Powierzchnie w rezerwacie przyrody
05-16-2-07-329 -k -00	3,78	
05-16-2-07-330 -f -00	0,56	
05-16-2-07-331 -b -00	5,51	
05-16-2-07-331 -d -00	2,75	
05-16-2-07-335 -b -00	5,36	
05-16-2-07-336 -b -00	3,84	
05-16-2-07-336 -c -00	4,77	
05-16-2-07-336 -g -00	0,53	

- **Grunty przewidziane do małej retencji – RETENCJA**

Obręb Parczew – 0,99 ha

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Uwagi
05-16-1-06-241 -h -00	0,03	Naturalne zbiorniki wodne
05-16-1-06-241 -i -00	0,46	
05-16-1-06-241 -j -00	0,05	
05-16-1-06-241 -l -00	0,06	
05-16-1-06-242 -a -00	0,30	
05-16-1-06-242 -o -00	0,09	

• **Grunty leśne wyłączone z produkcji – INNE WYL - jeszcze nieprzekwalifikowane w ewidencji gruntów i budynków na powierzchnię nieleśną.**

Obręb Parczew – 0,26 ha

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Uwagi
05-16-1-05-1D -s -00	0,24	Droga powiatowa
05-16-1-03-24 -g -00	0,02	Wieża przekaźnikowa

1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

Zgodnie z podziałem administracyjnym kraju Nadleśnictwo Parczew położone jest w całości w granicach województwa lubelskiego, na terenie 4 starostw powiatowych: Lubartów, Łęczna, Parczew i Włodawa oraz 8 gmin wiejskich.

1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

W planowaniu przestrzennym wyróżnia się dwa dokumenty planistyczne Studium i miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. W Studium następuje określenie w odniesieniu do całości gminy celów, uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z uwzględnieniem zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Uchwalone studium ma charakter tzw. aktu kierownictwa wewnętrznego. Jego ustalenia nie będą skutkować w stosunku do podmiotów gospodarujących na obszarze gminy – osób fizycznych i prawnych (nie mogą stanowić podstawy decyzji administracyjnych dotyczących tych podmiotów). Będą natomiast obowiązywać władze i Zarząd Gminy (oraz jednostki bezpośrednio im podległe), ukierunkowując ich działania, w tym przede wszystkim działania w zakresie zagospodarowania przestrzennego; obowiązują więc przy sporządzaniu planu miejscowego. Określenie w studium kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy stanowi tym samym niezbędne podbudowanie projektów planów miejscowych.

Ustalenia odnośnie przeznaczenia terenu, potencjalnego sposobu zagospodarowania i korzystania z terenu, przy uwzględnieniu interesu publicznego i interesów prywatnych, zmierzające do ochrony istniejącego stanu zagospodarowania terenu, jak i zmian w zakresie jego zagospodarowania, zachowania ładu przestrzennego poprzez analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne prowadzącego do zrównoważonego rozwoju, dokonuje się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się ustalenia planów urządzenia lasu dotyczące granic i powierzchni lasów, w tym lasów ochronnych.

Cele zagospodarowania przestrzennego dotyczące zasobów leśnych obejmują:

- stałe powiększanie zasobów leśnych,
- tworzenie spójnych kompleksów leśnych w celu zachowania lub uzupełnienia korytarzy ekologicznych,
- poprawę kondycji przyrodniczej lasów do stanu umożliwiającego optymalne warunki funkcjonowania,
- wspieranie działań zmierzających do poprawy zdrowotności i odporności drzewostanów,
- prowadzenie wielofunkcyjnego modelu gospodarowania,
- warunki dla usytuowania obiektów względem obszarów leśnych.

Cele zagospodarowania przestrzennego dotyczące ochrony przyrody obejmują:

- ochronę przyrody i bioróżnorodności poprzez zachowanie, wzbogacanie i odtwarzanie zasobów przyrody,
- kształtowanie spójnej przestrzeni sieci powiązań przyrodniczych.

Najważniejsze dokumenty dotyczące zagospodarowania przestrzennego ujęto w zestawieniu tabelarycznym.

Jednostka administracyjna	Rodzaj dokumentu
Województwo Lubelskie	Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego powołany uchwałą nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 października 2015r. wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko ustaleń projektu zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego.
Gmina Uścimów	Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Uścimów z 2002 roku Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego gminy Uścimów Uchwała NR XI/48/11 Rady Gminy Uścimów z dnia 28 października 2011 r.
Gmina Ludwin	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ludwin. Uchwała Nr XXXIV/235/2014 Rady Gminy Ludwin z dnia 30 września 2014 r. z późniejszymi zmianami Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ludwin Uchwała NR XXV/141/2017 Rady Gminy Ludwin z dnia 23 lutego 2017 r. obręby Ludwin - Kolonia i Dratów
Gmina Dębowa Kłoda	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dębowa Kłoda. Uchwała Rady Gminy Dębowa Kłoda Nr XI/39/2003 z dnia 18 lipca 2003 r. Zmiany w opracowaniu. Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Dębowa Kłoda.
Gmina Parczew	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Parczew. Uchwała nr XVIII/118/2000 Rady Miasta i gminy Parczew z dnia 15 czerwca 2000 r. Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego miasta Parczew. Uchwała nr XI/58/2003 z dnia 7 listopada 2003 rok z późn. zm. Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parczew. Uchwała nr XI/57/2003 z dnia 7 listopada 2003 rok Zmiany: znak XII/81/2015, L/346/2014, XLIV/315/2014, L/309/2010, XLVIII/299/2010, XXXVII/240/2006
Gmina Sosnowica	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sosnowica. Uchwała Nr XXIX/192/97 Rady Gminy Sosnowica z dnia 24 kwietnia 1997r. Zmiany: Uchwała Nr V/28/11 z dnia 16 marca 2011r.
Gmina Siemień	Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego gminy Siemień. Uchwała NrVII/46/200 Rady Gminy Siemień z dnia 30 października 2003 r. Zmiany: uchwała Nr XVIII/87/2012 z dnia 29 listopada 2012 r. Nr XXXI/180/2014 z dnia 9 października 2014r. nr XIII/81/2016 z dnia 23 czerwca 2016 r.
Gmina Stary Brus	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stary Brus. uchwała Nr XIII/98/2004. Rady Gminy Stary Brus z dnia 12 listopada 2004 roku. Zmiany: uchwała nr X/47/16 z dnia 10 lutego 2016 r.
Gmina Urszulin	Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego gminy Urszulin nr XXII/159/97 Rady Gminy Urszulin z dnia 30 września 1997 r.

1.2.2. Ogólne dane o regionalnych strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego opracowana na lata 2014 – 2020 (z perspektywą do 2030 r.) jest najważniejszym dokumentem programowym, który określa wizję rozwoju oraz cele i kierunki rozwoju województwa lubelskiego. Wyznacza cele, określa zasoby, mobilizuje środki, wskazuje wykonawców i terminy podjęcia poszczególnych zadań. Dokumenty dotyczące rozwoju są skorelowane z programami ochrony przyrody oraz programami operacyjnymi m.in. związanymi z gospodarką odpadami, ochroną wód, promocją odnawialnych źródeł energii i innymi.

Do priorytetowych zadań rozwojowych regionu należy zaliczyć inwestycje lokalne w postaci budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej, kulturalnej i turystycznej, dotyczące w szczególności:

- dróg powiatowych i gminnych,
- urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- urządzeń zaopatrzenia w wodę,
- urządzeń zaopatrzenia w energię ze źródeł alternatywnych,
- urządzeń i miejsc składowania odpadów stałych,
- kompleksowego uzbrojenia terenu pod inwestycje,
- inkubatorów przedsiębiorczości,
- lokalnych obiektów kulturalnych i turystycznych.

Priorytetowymi obszarami w ramach Programu Ochrony Środowiska są:

- ochrona powietrza i klimatu - w zakresie ograniczenia emisji pyłów i poprawy jakości;
- ochrona przed zagrożeniem hałasem - w zakresie ograniczenia narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas drogowy;
- gospodarowanie wodami - w zakresie poprawy jakości oraz ilości wód powierzchniowych i podziemnych;
- gospodarka wodno-ściekowa - w zakresie efektywnych rozwiązań dla gromadzenia i oczyszczania ścieków w zabudowie rozproszonej.

Najważniejsze dokumenty dotyczące strategii rozwoju:

Jednostka administracyjna	Rodzaj dokumentu
Województwo Lubelskie	Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014 –2020 (z perspektywą do 2030 r.) Uchwała Nr XXXIV/559/2013 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 24 czerwca 2013 r.
	Program Ochrony Środowiska Województwa Lubelskiego na lata 2016–2019 z perspektywą do roku 2023
	Wojewódzki Program Rozwoju Alternatywnych Źródeł Energii dla Województwa Lubelskiego. Uchwała Nr XLI/623/2014 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2014 roku.
	Program Zrównoważonego Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich Województwa Lubelskiego. (Uchwała Sejmiku Woj. Lubelskiego Nr XXXIV/486/05 z dnia 23 maja 2005 r.)
	Programu rozwoju turystyki w województwie lubelskim do 2020 r. z perspektywą do 2030. Uchwała nr CCXXXVI/4630/2017 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 12 grudnia 2017 r.
	Program Gospodarki Wodnej Województwa Lubelskiego Wojewódzki Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej i

	Komunikacyjnej dla Województwa Lubelskiego (Uchwała Sejmiku Woj. Lubelskiego Nr XXVII/375/04 z dnia 8 listopada 2004 r.)
Powiat Lubartowski	Program Rozwoju Powiatu Lubartowskiego na lata 2015–2022
Powiat Łęczyński	Strategia Rozwoju Powiatu Łęczyńskiego na lata 2016-2021 Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Łęczyńskiego na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2019
Powiat Parczewski	Strategia Rozwoju Powiatu Parczewskiego na lata 2014-2020 Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Parczewskiego na lata 2004 - 2014
Powiat Włodawski	Lokalna Strategia Innowacji Dla Powiatu Włodawskiego, Krasnostawskiego, Chełmskiego i Miasta Chełm 2014 - 2020 Programu Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Włodawskiego (2003)
Gmina Uścimów	Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Uścimów na lata 2004 - 2006, planowane działania w latach 2007 - 2013. Strategia Rozwoju Gminy Uścimów na lata 2007-2013
Gmina Ludwin	Strategia Rozwoju Lokalnego 2008-2020 Gmina Ludwin
Gmina Dębowa Kłoda	Strategia Rozwoju Gminy Dębowa Kłoda na lata 2015-2020. Uchwała Nr XIV/85/08 Rady Gminy Sosnowica z dnia 29.02.2008r. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dębowa Kłoda
Gmina Parczew	Strategia Rozwoju Gminy Parczew na lata 2014 - 2020 Program ochrony środowiska wraz z Planem gospodarki odpadami dla Gminy Parczew na lata 2004 – 2014
Gmina Sosnowica	Strategia Rozwoju Gminy Sosnowica na lata 2008-2020 Program Ochrony Środowiska z Planem Gospodarki odpadami na lata 2004 - 2014
Gmina Stary Brus	Strategii Rozwoju Włodawskiego Obszaru Funkcjonalnego do 2020 roku. Uchwała nr XXXIV/138/14 Rady Gminy Stary Brus z dnia 29 października 2014 r.
Gmina Urszulin	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Urszulin na lata 2015-2020 z perspektywą do 2023 roku Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Urszulin

1.2.3. Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego

Jednym z celów strategicznych wynikających z dokumentów strategicznych jest doskonalenie systemu ochrony przyrody i gospodarki leśnej, tak, aby rozwój regionu odbywał się w sposób zapewniający zachowanie jego wartości przyrodniczych i krajobrazowych. Cel ten przełożony na kierunki działań wskazuje na konieczność zabezpieczenia ciągłości istnienia lasu oraz jego produkcyjnych i pozaprodukcyjnych funkcji.

W celu ochrony i zwiększania różnorodności biologicznej lasów oraz rozwoju trwałej, zrównoważonej gospodarki leśnej w ww. dokumentach przewiduje się:

1. kontynuację realizacji modelu zrównoważonego gospodarstwa leśnego, uwzględniającego współistnienie funkcji produkcyjnych i pozaprodukcyjnych,
2. zapewnienie optymalnych warunków funkcjonowania lasów z uwzględnieniem między innymi:
 - zachowania dotychczasowego stanu różnorodności biologicznej i krajobrazowej lasów;
 - ukierunkowania ruchu turystycznego i rekreacyjnego oraz zagospodarowania turystycznego w lasach;
3. powiększanie zasobów leśnych poprzez:

- zmniejszanie fragmentaryzacji kompleksów leśnych oraz tworzenie leśnych korytarzy ekologicznych;
- tworzenie powiązań ekologicznych na terenach o małej lesistości, w formie płątów i wysp;
- wskazywanie do zalesienia gruntów nieprzydatnych rolniczo (również małych obszarów).

Planowane zadania rozwojowe regionu generalnie wpływają pozytywnie na środowisko, służą ochronie przyrody i nie mają bezpośredniego negatywnego wpływu na gospodarkę leśną. Nie mniej jednak występują także krótko lub długo falowe oddziaływania niepożądane. W poniższej tabeli wyszczególniono niektóre potencjalne zagrożenia wynikające ze strategii i planów miejscowych dla środowiska leśnego.

Założenia i cele wynikające z planów i strategii	Potencjalny rodzaj zagrożenia	Ograniczanie zagrożeń	Znaczenie dla gruntów N-ctwa Parczew
Rozwój osadnictwa oraz rozwój i modernizacja rolnictwa poprzez rozbudowę infrastruktury transportowej, komunalnej i energetycznej - melioracje - ponad 70% nośników energii stanowi węgiel	- Zanieczyszczenie powietrza - Zanieczyszczenie wód - zanieczyszczenie gleb - dzikie wysypiska śmieci - stosowanie nawożenia i środków ochrony roślin w ilościach nie absorbowanych przez glebę - zabudowa rozproszona	- Zmniejszenie surowcochłonności poprzez termoizolację budynków i instalację kolektorów słonecznych - rozbudowa sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni - wykorzystanie odnawialnych źródeł energii - dostosowanie dokumentacji planistycznej - produkcja zdrowej żywności	Utrzymanie drzewostanów ochronnych w strefach miast. - konieczność uprzątnięcia śmieci Zmiana przeznaczenia 288B-k – do zabudowy jednorodzinnej
Zwiększanie i modernizacja sieci komunikacyjnej - Przez teren N-ctw przebiegają trzy drogi wojewódzkie: DW 813, DW 819 i DW 820 - planowane są modernizacje dróg powiatowych i gminnych	- hałas - Wyłączanie z produkcji terenów leśnych - obniżenie poziomu wód gruntowych - Przecinanie korytarzy dla przemieszczającej się zwierzyny, zmniejszanie się różnorodności biologicznej	- przeprowadzanie inwentaryzacji przyrodniczej na etapie planowania konkretnego przedsięwzięcia - racjonalne jest budowanie infrastruktury jedynie tam, gdzie jej brak stanowi istotną barierę rozwoju - Budowa przejść	Dopuszcza się lokalizację inwestycji związanych z gospodarką leśną oraz tras przebiegu infrastruktury technicznej o charakterze celu publicznego. Nie przewiduje się prowadzenia nowych tras przez grunty nadleśnictwa.
Budowa zbiornika wodnego w Kolonii Krzywowierzba o istotnym znaczeniu w rozwoju retencji województwa.	- utrata cennych siedlisk	- analiza ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko	Nie obejmuje gruntów nadleśnictwa
Rozwój przemysłu - głównie branża rolno-spożywcza - realizację gazociągu magistralnego Białoruś -	Zanieczyszczenie powietrza, gleb, wód	- Wdrażanie niskoemisyjnych technologii węglowych - nowe technologie - Warunkiem	Tereny leśne nie są zagrożone negatywnym oddziaływaniem. Wydz. 270-h -

Założenia i cele wynikające z planów i strategii	Potencjalny rodzaj zagrożenia	Ograniczanie zagrożeń	Znaczenie dla gruntów N-ctwa Parczew
Parczew		ewentualnych wylesień powinna być kompensacja przyrodnicza, równoważąca szkody w środowisku przyrodniczym, spowodowane zmianą lasu na teren przemysłowy.	fragment przeznacz. na tereny usług
Wydobywanie kopalin - rozwój w kier. północnym wydobywania węgla kamiennego - złoża Ostrów i Orzechów objęcie Leśnictw Brzeziczno, Orzechów, Jedlanka, Laski - zasoby kruszywa naturalnego słabo rozpoznane z przewagą piasków i żwirów - torf - bursztyn	-może powodować długofalowe, pośrednie i bezpośrednie negatywne oddziaływanie na stosunki wodne, ukształtowanie terenu, walory krajobrazowe, walory przyrodnicze. Sposób eksploatacji może stwarzać zagrożenie dla życia lub zdrowia mieszkańców.	- Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych. - zagospodarowanie wierzchniej żyznej warstwy gleby	Wpływ działalności górniczej KWK Bogdanka na środowisko Stosowany system wydobywania „na zawał” prowadzi do powstawania niecek, zapadania się gruntu w rejonie jeziora Nadrybie. Osiadanie gruntu powoduje podtopienie i tworzenie się nowych bagnisk. przeciwdziałania podtopieniom, polegające na kopaniu rowów odwadniających mają negatywny wpływ na środowisko. Następstwem tych działań są zmiany hydrologiczne, prowadzące do zmniejszania się zlewni jezior (np. Jez. Uściwierskie), a tym samym ich zasobności.
Składowiska odpadów (międzygminne wysypisko odpadów komunalnych w Lubiczynie, Parczew, Sosnowica,	- zanieczyszczenie wód - zanieczyszczenie gleb	-właściwe zabezpieczenie wykluczające przedostawanie się szkodliwych substancji	Brak bezpośredniego zagrożenia
Zalesienia MPZP i SUiKZP przewidują przeznaczenie gruntów do zalesienia	Zalesianie mogące doprowadzić do trwałej utraty siedlisk przyrodniczych i siedlisk rzadkich i chronionych gatunków	Wprowadzenie ograniczeń w zakresie kierunków zalesień i wyłączenia spod zalesień siedlisk cennych gatunków (w tym głównie położonych na obszarze ostoi przyrody) oraz terenów pełniących funkcje dolinnych i	Nie przewiduje się prowadzenia zalesień gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Parczew

Założenia i cele wynikające z planów i strategii	Potencjalny rodzaj zagrożenia	Ograniczanie zagrożeń	Znaczenie dla gruntów Parczew N-ctwa
		kserotermicznych korytarzy ekologicznych.	
Rozwój bazy i zwiększanie ruchu turystycznego, rozbudowa infrastruktury turystycznej(hotele, ścieżki rowerowe) - turystyka rowerowa konna, kajakowa	- Niszczenie stanowisk roślin chronionych - Płoszenie zwierzyny - zagrożenie pożarowe	- zrównoważony rozwój gospodarki turystycznej	Utrzymanie ścieżek turystycznych, parkingów, - wywóz odpadów
Obronność kraju			Brak lokalizacji obiektów o tym charakterze.

W analizowanym aspekcie kierunków zagospodarowania przestrzennego nie rysuje się niebezpieczeństwo nadmiernego uszczuplenia zasobów leśnych czy fragmentacji kompleksów leśnych. Zamierzenia i kierunki inwestycyjne w dokumentach planistycznych badano pod kątem ich negatywnego wpływu, identyfikowano zagrożenia oraz wskazywano rozwiązania ograniczające negatywne oddziaływania. Wskazywano strefy gdzie ingerencja w środowisko powinna zostać ograniczona. Został określony sposób rozwoju osadnictwa.

Plany i programy przewidują, w konsekwencji realizacji planowanych zamierzeń, osiągnięcie:

Pozytywnego wpływu na wody będą miały działania polegające na promowaniu strategii niskoemisyjnych, zmniejszające zanieczyszczanie powietrza, a co za tym idzie ograniczenie ich depozycji w wodach. Wpływ można określić jako pośredni lub wtórny, jednak w dłuższym okresie czasu może w znaczny sposób wpłynąć pozytywnie na jakość wód podziemnych. Na redukcję zanieczyszczeń przedostających się do wód mają również wpływ niektóre z działań z zakresu rozbudowy i przebudowy infrastruktury drogowej. Poprawa stanu jakości powietrza wpływa na poprawę stanu jakości wody. Pośredni pozytywny wpływ na jakość wód będą miały działania związane z edukacją ekologiczną oraz promowaniem rozwiązań energooszczędnych, które przyczynią się do wzrostu świadomości społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska. Dlatego też projekty związane z poprawą efektywności energetycznej, z popularyzacją oszczędzania energii i wydajności w przemyśle i handlu oraz z promowaniem odnawialnych źródeł energii pośrednio pozytywnie będą wpływać na wody poprzez zmniejszenie ich poboru do celów chłodniczych.

Pozytywnego oddziaływania na stan jakości powietrza w ramach realizacji Strategii związane będzie przede wszystkim zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Oddziaływania przewidziane jako efekt realizacji zadań Strategii, w ramach tego komponentu, będą miały charakter bezpośredni lub pośredni, w większości przypadków długotrwały, stały oraz lokalny i ponadlokalny. Obniżenie ładunku emisji zanieczyszczeń nastąpi poprzez realizację inwestycji takich jak: podnoszenie efektywności energetycznej w budynkach, modernizację systemów grzewczych, stosowanie alternatywnych paliw, wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym montaż instalacji fotowoltaicznych i kolektorów

słonecznych. Znaczne zanieczyszczenia powietrza pochodzą z tradycyjnych palenisk, a alternatywą jest zastosowanie OZE oraz wysokosprawnych urządzeń i wykorzystanie ciepła systemowego.

Efektywnego rozwoju gospodarczego przy racjonalnym wykorzystaniu zasobów środowiska przyrodniczego. Do kierunków tego celu należą takie działania, jak:

- wspieranie racjonalnej eksploatacji zasobów surowców kopalnych, które mogą mieć istotny wpływ na rozwój i zmianę struktury gospodarczej województwa (np. gaz, węgiel),
- wspieranie przedsięwzięć na rzecz racjonalnego wykorzystania energii i zwiększenie efektywności energetycznej w różnych gałęziach gospodarki,
- poprawa jakości zasobów wodnych oraz efektywności ich wykorzystania do celów gospodarczych i innych,
- wspieranie inicjatyw uzasadnionych ekologicznie i ekonomicznie mających na celu produkcję energii z odnawialnych źródeł.

Po przeanalizowaniu dostępnych materiałów planistycznych wykonawca stwierdza, że projekt PUL dla Nadleśnictwa Parczew na lata 2018-2027 jest zgodny ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnych programach ochrony środowiska.

Gospodarka leśna w Nadleśnictwie Parczew ma charakter wielofunkcyjny i jest prowadzona z zachowaniem funkcji ochronnych, społecznych, ekologicznych i gospodarczych. Największe znaczenie mają funkcje ochronne (wodochronne, glebochronne, klimatyczne) oraz społeczne (rekreacyjne, retencyjne). Główną funkcją gospodarczą nadleśnictwa jest produkcja surowca drzewnego oraz funkcje społeczne w zakresie edukacji leśnej, turystyki i wypoczynku.

Dla potrzeb rynku funkcjonuje również produkcja uboczna w zakresie pozyskania leśnych płodów (grzyby, owoce leśne - lokalna społeczność) i gospodarka łowiecka.

Całość ww. działalności jest zbieżna ze strategią i kierunkami rozwoju zawartymi w analizowanych dokumentach planistycznych szczebla wojewódzkiego, powiatowego, gminnego, które wpisują się w model gospodarstwa wielofunkcyjnego i zrównoważonego rozwoju.

1.2.4. Wykaz gruntów nadleśnictwa wyłączonych z produkcji

Wykaz gruntów wyłączonych z produkcji a pozostających na stanie LP przedstawiono w pkt. 1.1.3.8.

1.2.5. Wykaz gruntów nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Nadleśnictwo nie posiada gruntów do zalesienia.

1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa

1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów

Według obowiązującej regionalizacji przyrodniczo-leśnej z 2012 r. (Zielony i in.) lasy Nadleśnictwa Parczew leżą na terenie 1 krainy przyrodniczej i 4 mezoregionów:

IV Krainie Mazowiecko – Podlaskiej

Mezoregionie IV-15 Wysoczyzny Siedleckiej

Mezoregionie IV-18 Równiny Kodeńsko-Parczewskiej

Mezoregionie IV-19 Równiny Łęczyńsko – Włodawskiej

Mezoregionie IV-20 Garbu Włodawskiego

Tabela 13. Jednostki fizyczno-geograficzne w zasięgu nadleśnictwa

Kraina	Mezoregion	Leśnictwo	Powierzchnia [ha]
IV Mazowiecko – Podlaskiej	IV-15 Wysoczyzny Siedleckiej	Laski cz., Brzeziczno cz..	449,82
	IV-18 Równiny Kodeńsko-Parczewskiej	Laski cz.	45,90
	IV-19 Równiny Łęczyńsko – Włodawskiej	Białka, Dębowa Kłoda, Gościńiec, Jedlanka, Orzechów, Brzeziczno cz., Borek cz. Hola cz. Turno cz.	14249,76
	IV-20 Garbu Włodawskiego	Borek cz. Hola cz. Turno cz.	3054,58

Według podziału Polski na jednostki fizyczno-geograficzne (Kondracki 2002), obszar Nadleśnictwa Parczew leży w następujących jednostkach:

Megaregion - 3. Pozaalpejska Europa Środkowa

Prowincja – 3.1. Niż Środkowoeuropejski

Podprowincja – 3.1.8. Niziny Środkowopolskie

Makroregion – 3.1.8.9. Nizina Środkowomazowiecka

Mezoregion 3.1.8.9.8. Wysoczyzna Lubartowska

Podprowincja – 8.4.5. Polesie

Makroregion – 8.4.5.1 Polesie Zachodnie

Mezoregion 8.4.5.1.3. Równina Parczewska

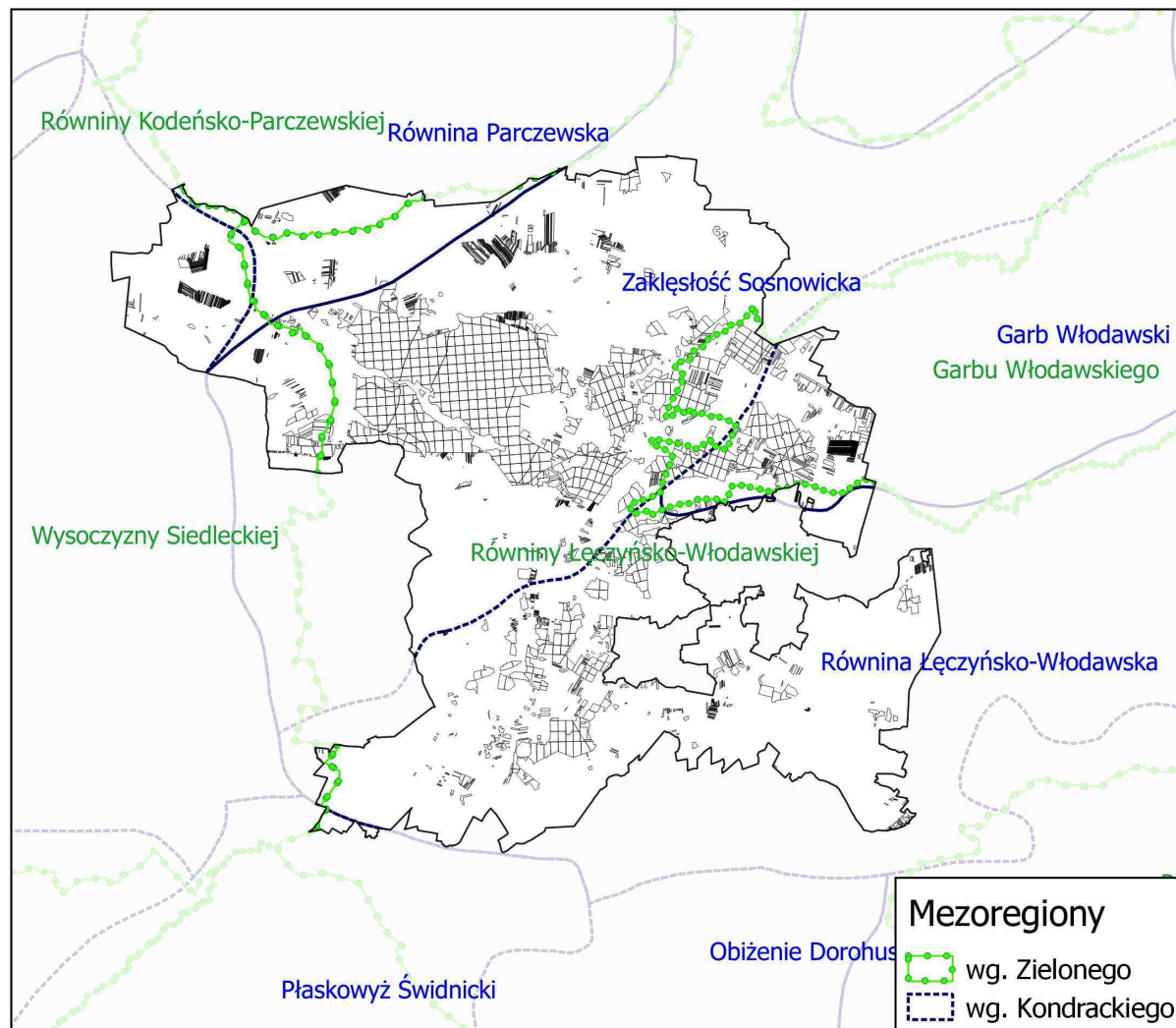
Mezoregion 8.4.5.1.4. Zakłęśłość Sosnowicka

Mezoregion 8.4.5.1.5. Garb Włodawski

Mezoregion 8.4.5.1.6. Równina Łęczyńsko-Włodawska

Szczegółowy przebieg granic oraz położenie nadleśnictwa w przestrzeni przyrodniczo-leśnej zamieszczono w Programie Ochrony Przyrody.

Szkic podziału przyrodniczo-leśnej i fizyczno-geograficznej N-ctwo Parczew

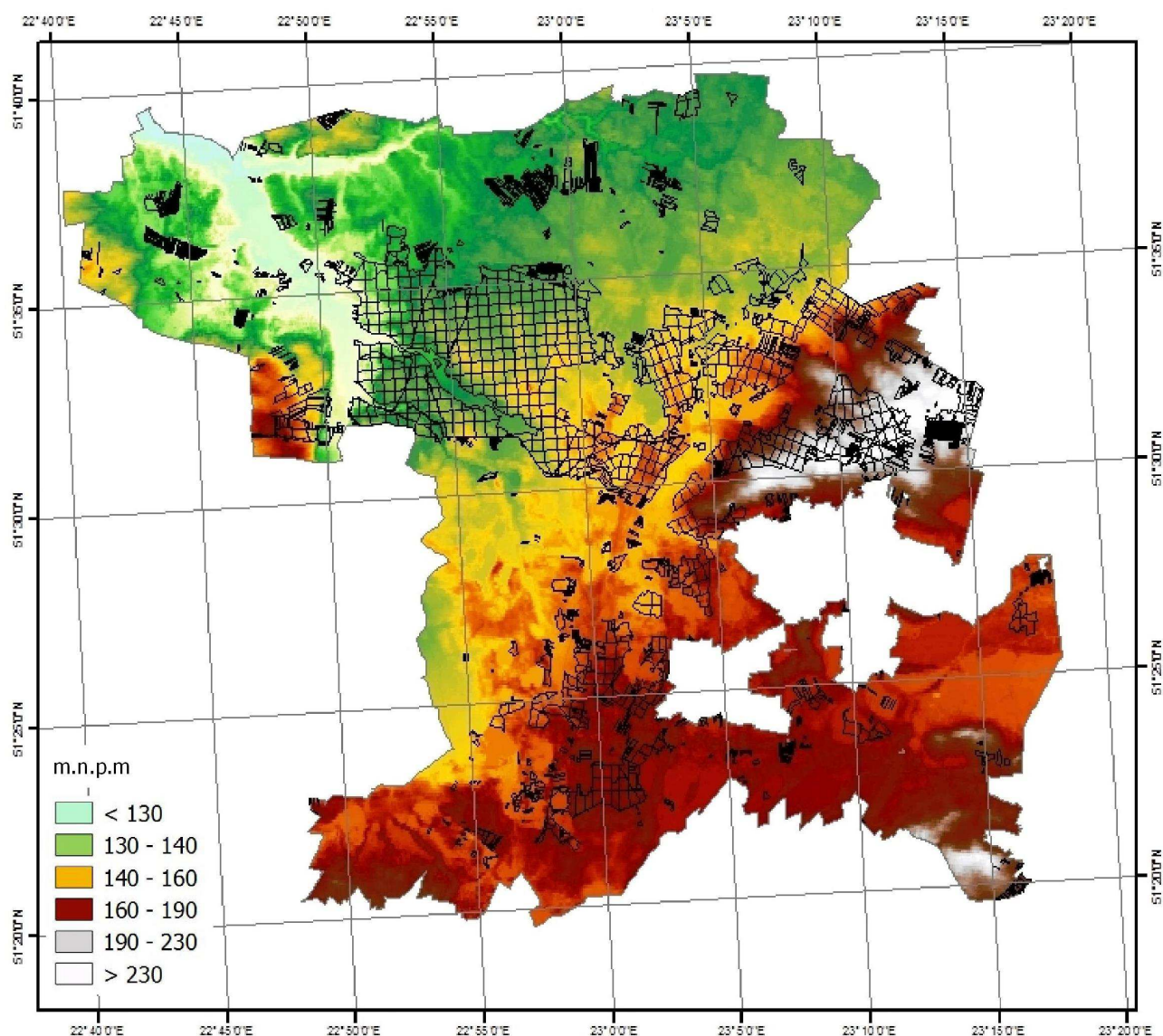

1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe

Współrzędne geograficzne skrajnie wysuniętych punktów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa wynoszą:

punkt północny:	23°06.9369' 51°39.7423'	długości wschodniej szerokości północnej
punkt wschodni:	23°18.1855' 51°25.3411'	długości wschodniej szerokości północnej
punkt południowy:	22°57.1055' 51°19.6141'	długości wschodniej szerokości północnej
punkt zachodni:	22°40.1449' 51°37.4084'	długości wschodniej szerokości północnej

Nadleśnictwo Parczew na tle numerycznego modelu terenu ISOK – hipsometria

Najwyżej położonym punktem jest wzgórze w okolicach wsi Marianka 212 m n.p.m.. Najniżej położone są obszary w północnej i południowo-wschodniej części nadleśnictwa 150m n.p.m..

1.3.3. Rzeźba terenu

Obszar Nadleśnictwa Parczew charakteryzuje się niewielkim zróżnicowaniem rzeźby terenu. Jest to teren równinny o małych deniwelacjach i spadkach terenu. Generalnie w zasięgu nadleśnictwa nie przekraczają one 30-35 m. Najniżej, 150-160 m n.p.m., położone są obszary w rejonie Ostrowa Lubelskiego i Sosnowicy. Wschodnia część nadleśnictwa w rejonie Krowiego Bagna leży na wysokości 165-175 m n.p.m.

Zasadnicze rysy morfostrukturalne obszaru zostały ukształtowane w pliocenie i eoplejstocenie pod wpływem działania procesów denudacyjnych i neotektonicznych (Harasimiuk 1975, 1980; Dobrowolski, Harasimiuk 1998).

Analizowany obszar był przynajmniej czterokrotnie zlodowacony, przy czym dwukrotnie znajdował się w strefie marginalnej lądolodu (zlodowacenia Narwi i Odry).

Paleomorfologia obszaru wywarła istotny wpływ na przebieg transgresji kolejnych zlodowaceń, a następnie na charakter ich deglacjacji.

W czasie zlodowacenia Wisły (północnopolskie) obszar nadleśnictwa znajdował się w zasięgu strefy peryglacjalnej, zaś dominującym czynnikiem rzeźbotwórczym były procesy denudacji. Przyczyniły się one w znacznym stopniu do dalszego, wyraźnego złagodzenia starszej rzeźby. Efekt ten, w kolejnych okresach interglacjalnych, w tym również w holocenie, był dodatkowo pogłębiany przez wzmożoną akumulację organiczną i organiczno-mineralną.

Najstarszymi elementami rzeźby występującymi na analizowanym terenie są równiny denudacyjne, rozwinięte na marglach i kredzie piszącej mastrychtu. Występują w różnych pozycjach hipsometrycznych. Na ich powierzchni licznie występują formy krasu powierzchniowego, reprezentujące tzw. typ krasu kredy piszącej (Maruszczak 1966).

Najbardziej intensywnie rozwijającym się procesem geomorfologicznym jest organogeniczna sedimentacja torfowiskowa, prowadząca do wypełniania licznych na tym obszarze zagłębień bezodpływowych (różnej wielkości, wieku i genezy), a w konsekwencji do wykształcenia rozległych powierzchni równin torfowych. W warunkach naturalnych, średni pionowy przyrost masy torfowej na analizowanym obszarze szacowany jest na 0,45-0,75 mm/rok (Dobrowolski i in. 1999). Jednak ze względu na zmniejszone opady deszczu i śniegu obserwuje się znaczne przesuszenie wielu torfowisk oraz zanik rozwoju sedimentacji organicznej i daleko posunięty proces murszenia.

Współczesne przekształcanie powierzchni terenu nadleśnictwa związane jest przede wszystkim z szeroko rozumianymi przejawami antropopresji. Czynniki antropogeniczne oddziałują na rzeźbę terenu zarówno bezpośrednio, poprzez eksploatację kopalin naturalnych, jak i pośrednio w związku z przekształcaniem stosunków wodnych.

W obrazie geomorfologicznym nadleśnictwa zaznacza się wyraźna strefowość. W części wschodniej (Garb Włodawski) tworzą ją równiny i pagóry morenowe zlodowacenia Odry. Krajobraz morenowy w formie szczątkowej występuje także w części zachodniej, na zachód od doliny Tyśmienicy. Między nimi rozciągają się równiny sandrowe, wypełnione równinami akumulacyjnymi, jeziornymi i torfowymi. Wśród nich występują lokalnie zredukowane formy akumulacji fluwioglacjalnej i glacialnej oraz starsze powierzchnie zrównań wypreparowane w skałach kredowych lub paleoceńskich, często z rozwiniętymi formami krasu powierzchniowego lub pokryte cienką warstwą osadów plejstocieńskich.

W części zachodniej dominują równiny tarasów akumulacyjnych. Formy te rozcinane są z reguły południkowo przebiegającymi późnoplejstocieńskimi/holocieńskimi dolinami rzecznyymi oraz nadbudowane są lokalnie wydymami i polami piasków przewianych.

Szczegółowy opis geomorfologii został zamieszczony w Operacie glebowo-siedliskowym dla Nadleśnictwa Parczew wykonanym przez BULiGL Oddział w Lublinie (stan na 1.01.2006 r.).

1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne

1.3.4.1. Warunki glebowe

Zróznicowanie glebowych jednostek taksonomicznych, a także zmienność typów i podtypów gleb Nadleśnictwa Parczew, jest w dużej mierze zależne od właściwości skał macierzystych, lokalnego układu stosunków wodnych i ukształtowania terenu.

Typ gleby jest podstawową jednostką w systematyce gleb i wyraża w miarę trwałą fazę rozwoju procesu glebotwórczego, uwarunkowanego określonym układem czynników biotycznych i abiotycznych, wyrażoną w swoistym układzie poziomów genetycznych.

Podtyp gleby wyróżnia się wówczas, gdy na cechy głównego procesu glebotwórczego nakładają się cechy innych procesów glebotwórczych, modyfikujące właściwości bio-fizyko-chemiczne gleby.

Szczegółowe omówienie gleb zawarte jest w opracowaniu glebowo-siedliskowym dla Nadleśnictwa Parczew wg stanu 1.01.2006 roku.

Tabela 14. Zestawienie typów gleb w nadleśnictwie

Podtyp gleby	Obręb PARCZEW	Obręb SOSNOWICA	Nadleśnictwo Parczew	
	pow. [ha]	pow. [ha]	pow. [ha]	udział %
Arenosole właściwe		37,43	37,43	0,2
Rędziny właściwe		0,52	0,52	0,0
Rędziny brunatne		0,82	0,82	0,0
Czarne ziemie właściwe	6,65	14,48	21,13	0,1
Czarne ziemie wylugowane		2,00	2,00	0,0
Gleby brunatne właściwe	15,46	1,99	15,46	0,1
Gleby szarobrunatne	16,38		16,38	0,1
Gleby brunatne wylugowane	1,72		1,72	0,0
Gleby brunatne kwaśne	44,09	7,73	51,82	0,3
Gleby płowe właściwe	23,98	8,06	32,04	0,2
Gleby płowe opadowoglejowe	95,75	42,10	137,85	0,8
Gleby rdzawe właściwe	2440,72	2758,17	5198,89	29,8
Gleby rdzawe brunatne	2295,66	800,90	3096,56	17,7
Gleby rdzawe bielcowe	468,84	1632,72	2101,56	12,0
Gleby bielcowe właściwe	385,86	310,78	696,64	4,0
Gleby glejo-bielcowe właściwe	319,91	379,90	699,81	4,0
Gleby glejo-bielcowe murszaste	63,31	266,60	329,91	1,9
Gleby glejo-bielcowe torfiaste	5,32		5,32	0,0
Gleby gruntowoglejowe właściwe	279,37	305,66	585,03	3,4
Gleby gruntowoglejowe próchniczne	4,98		4,98	0,0
Gleby gruntowoglejowe torfowe	65,46		65,46	0,4
Gleby gruntowoglejowe murszowe	54,94	27,30	82,24	0,5
Gleby gruntowoglejowe murszaste	154,35	167,00	321,35	1,8
Gleby opadowoglejowe właściwe	697,85	168,58	866,43	5,0
Gleby opadowoglejowe bielcowe	67,65	171,41	239,06	1,4
Gleby torfowe torfowisk niskich	291,73	213,88	505,61	2,9
Gleby torfowe torfowisk przejści.	125,21	228,36	353,57	2,0
Gleby torfowe torfowisk wysokich	24,11	2,45	26,56	0,2
Gleby torfowo-murszowe	11,25	1,02	12,27	0,1
Gleby mineralno-murszowe	169,79	307,59	477,38	2,7
Gleby murszaste	44,22	143,47	187,69	1,1
Mady rzeczne właściwe	5,36		5,36	0,0
Gleby murszowate właściwe	7,22	3,96	11,18	0,1

Podtyp gleby	Obręb PARCZEW	Obręb SOSNOWICA	Nadleśnictwo Parczew	
	pow. [ha]	pow. [ha]	pow. [ha]	udział %
Razem grunty leśne	8187,14	8004,88	16192,02	92,8
Grunty nieleśne i leśne związane z gospodarką leśną	536,54	719,25	1255,79	7,2
Łącznie	8723,68	8724,13	17447,81	100,0

Pokrywa glebowa jest zróżnicowana pod względem typologicznym. Wyróżniono 14 typów i 34 podtypy gleb. Dominują gleby rdzawe, zajmujące 59,5% powierzchni leśnej.

Najliczniejszym podtypem gleb w Nadleśnictwie Parczew są gleby rdzawe właściwe (RDw), które występują na powierzchni 5198,89 ha (29,8%). Kolejno największą powierzchnię zajmują gleby rdzawe brunatne 17,7% oraz gleby rdzawe bielcowe 12,0%. Gleby bielcowe łącznie zajmują 9,9% powierzchni leśnej nadleśnictwa.

1.3.4.2. Warunki klimatyczne

Według klasycznej regionalizacji klimatycznej Polski E. Romera (1949), teren Nadleśnictwa Parczew znajduje się w krainie klimatów umiarkowanych Wielkich Dolin w Krainie Chełmsko-Podlaskiej z najwyższymi na ziemiach polskich amplitudami temperatury powietrza.

Zgodnie z najnowszą regionalizacją klimatyczną opracowaną przez Alojzego Wosia (1999), która dzieli teren Polski na 28 regionów klimatycznych, wykazujących pewne odrębne cechy klimatu wyrażone w średniej rocznej liczbie dni z poszczególnymi typami pogody, teren Nadleśnictwa Parczew leży na pograniczu dwu regionów. Regionu XIX Podlasko-Poleskiego oraz XXI Regionu Wschodniomałopolskiego.

Region Podlasko-Poleski (R-XIX) jest to region, w którym w porównaniu z pozostałymi, jest notowana najmniejsza liczba dni z pogodą umiarkowanie ciepłą. W ciągu roku jest ich średnio tylko około 119. Dni umiarkowanie ciepłych i jednocześnie pochmurnych jest około 70 w roku. Region ten odznacza się również najmniejszą liczbą dni z pogodą umiarkowanie ciepłą z opadem. Dni z taką pogodą średnio w roku jest tylko 55. Inną cechą regionu jest stosunkowo największa liczba dni umiarkowanie ciepłych i jednocześnie pochmurnych z opadem. Jest ich w roku około 26. Częściej niż w innych regionach, w Regionie Podlasko-Poleskim pojawiają się dni z pogodą dość mroźną (średnia dobową temperatura od -5,1 do -15 stopni C), słoneczną, bez opadu. Notuje się średnio w roku 5 dni z taką pogodą. Region wyróżniają ponadto nieco większe liczby dni dość mroźnych bez opadu (19 dni) oraz nieco większa częstość występowania dni przymrozkowych z pogodą umiarkowanie zimną (średnia dobową temperaturą od 0 do -5 stopni C), których notuje się w roku średnio 30, wśród nich 14 z dużym zachmurzeniem.

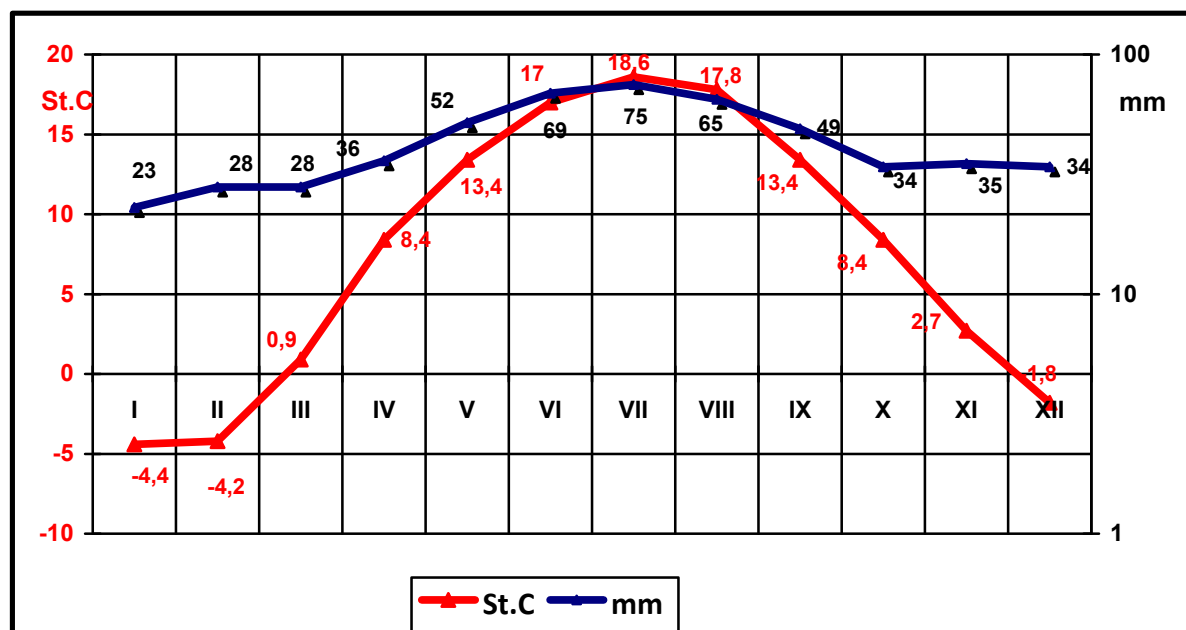
W regionie XXI na uwagę, zasługuje występująca tutaj stosunkowo mała liczba dni z pogodą umiarkowanie ciepłą, których w roku jest 122. Wśród nich 64 cechuje brak opadu, a około 58 jest deszczowych. Wśród dni umiarkowanie ciepłych w tym regionie, mało jest z dużym zachmurzeniem. Dni takich jest w roku mniej niż 40. Stosunkowo liczniej natomiast zjawiają się dni z pogodą przymrozkową umiarkowanie zimną z opadem (jest ich w roku około 14) oraz niektóre typy pogód z grupy mroźnych. Pogoda umiarkowanie mroźna z opadem cechuje 10 dni w roku, a pogoda dość mroźna z opadem prawie 11 dni.

Ważniejsze dane klimatyczne dla N-ctwa Parczew kształtują się następująco:

- ✓ średnia temperatura roczna + 7,5° C
- ✓ średnia temperatura okresu IV-IX +16,7° C
- ✓ długość okresu wegetacyjnego (temp. >5,0 ° C) 214 dni
- ✓ liczba dni mroźnych (temp. max. < 0 ° C) 48 dni
- ✓ liczba dni z pokrywą śnieżną 75dni
- ✓ średnia suma opadów rocznych 528 mm
- ✓ średnia liczba dni z przymrozkami w okresie od IV – IX 12 dni
- ✓ Średnia roczna liczba godzin usłonecznienia na dobę daje 4,4 godz.

Dane klimatyczne na podstawie danych: (climate-data.org> Europe > Poland > Lublin Voivodeship > Parczew).

Wyszczególnienie	miesiące											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
średnie wieloletnie temperatury miesiąca w °C	-4.4	-4.2	0.9	8.4	13.4	17	18.6	17.8	13.4	8.4	2.7	-1.8
średnie wieloletnie wysokości opadów w mm	23	28	28	36	52	69	75	65	49	34	35	34

Z wykresu wynika, że z niedoborem wilgotności należy się liczyć od początku lipca do trzeciej dekady sierpnia (*linia temperatur jest nad linią opadów*)

Najsuchszym miesiącem jest styczeń z 23 mm deszczu. Większość opadów przypada na lipiec, średnio 75 mm.

Lipiec jest najcieplejszym miesiącem roku. Średnia temperatura w miesiącu lipcu wynosi 18.6 °C. Styczeń jest najzimniejszym miesiącem, z temperaturami w okolicach -4.4 °C.

Różnica w opadach pomiędzy najsuchszym i najmokrzejszym miesiącem wynosi 52 mm. Przez rok temperatura waha się o 23.0 °C.

1.3.4.3. Warunki wodne

Obszar nadleśnictwa znajduje się w obrębie Polesia Lubelskiego, w regionie bardzo płytkiego występowania wód podziemnych, licznych jezior, stawów oraz gęstej sieci rowów melioracyjnych. Obserwacje terenu sprawiają wrażenie bogactwa wody, w rzeczywistości jest to obszar dużych jej deficytów, bardzo silnie odczuwalnych w czasie dłuższych letnich okresów bezdeszczowych. Czynniki terenowe decydują o niewielkiej odporności środowiska - unikatowego w skali europejskiej

W czasach historycznych na obszarze Polesia występowały liczne bagna, mokradła i torfowiska oraz duże powierzchnie leśne, co decydowało o praktycznej niedostępności tej krainy dla człowieka. Obszar ten przez długie wieki był bardzo słabo zaludniony, a ekstensywna gospodarka nie powodowała istotnych zmian w środowisku.

Należy jednoznacznie podkreślić, że to warunki środowiska geograficznego zadecydowały o tym, że do połowy XX wieku był to region słabo zaludniony o tradycyjnej rolniczo-hodowlanej gospodarce. Zdecydowane nasilenie ingerencji człowieka nastąpiło po 1954 roku, czyli po rozpoczęciu budowy systemu Kanału Wieprz-Krzna i związanego z nim planowego meliorowania terenu.

Obszar nadleśnictwa obejmuje obszar należący do dorzeczy: Wieprza i Bugu. Rzeźba terenu przez, który przebiega dział wodny, rozdzielający te dorzecza, jest mało urozmaicona, co sprawia, że znaczną część zajmują płaskie obniżenia, podmokłe i bagniste. Powoduje to duże trudności w dokładnym (linijnym) przeprowadzeniu działu wodnego, szczególnie w północno-zachodniej części, gdzie trudno ustalić kierunki dopływu wód.

Naturalna sieć rzeczna obszaru centralnej części Polesia Lubelskiego była niezwykle rzadka, co wskazuje na małe tempo obiegu wody. Tereny podmokłe znajdujące się w strefie działu wodnego Piwonii, Tyśmienicy i Włodawki długo nie były włączone do sieci odpływu. Po przeprowadzeniu melioracji, strugi wodne zostały na znacznych odcinkach uregulowane, przypominają niekiedy głębokie kanały melioracyjne. Obecnie sieć odpływu tworzą liczne rowy melioracyjne odprowadzające wody z terenów podmokłych. Prowadzą one wodę najczęściej tylko w okresach wilgotnych, a przez pozostałą część roku są suche. Przez centralną część obszaru nadleśnictwa przeprowadzona została trasa Kanału Wieprz-Krzna, od którego wodę rozprowadzają doprowadzalniki.

Głównymi rzekami przepływającymi przez teren Nadleśnictwa Parczew są:

- Tyśmienica z dopływami Piwonia Południowa, Ochoża, Piskornica, Piwonia Północna z Konotopą
- Włodawka – lewostronny dopływ Bugu
- Kanał Wieprz - Krzna

Głównymi elementami hydrosfery obszaru nadleśnictwa są jeziora i inne liczne zbiorniki wód powierzchniowych. Grupę Jezior Łęczyńsko-Włodawskich w latach osiemdziesiątych XX w. tworzyło 67 jezior. Większość jezior intensywnie zarasta, a liczne zagłębienia obecnie wypełnione torfem i gytą wskazują na zaawansowany proces zaniku jezior. Reprezentują one różne typy troficzne, termiczne i hydrochemiczne oraz cechują się powolną wymianą wody.

W zasięgu nadleśnictwa występują obszary podmokłe, od niewielkich bagien śródleśnych po nawet kilkusethektarowe o sztucznym odpływie.

Na torfowiskach spotyka się w różnym stopniu zarastające torfianki. Torfianki na obszarze nadleśnictwa mają różną głębokość i powierzchnię. Na ogół jednak są zbiornikami płytkimi i o niewielkiej powierzchni, nieprzekraczającej kilku arów. W większości położone są na terenie odkrytym, dno mają mulisto-torfowe.

1.3.4.4. Wody płynące

Rzeki

Obszar nadleśnictwa obejmuje teren należący do dorzeczy Wieprza i Bugu. Rzeźba terenu przez który przebiega dział wodny, rozdzielający te dorzecza jest mało urozmaicona, co sprawia, że znaczną część zajmują płaskie obniżenia, podmokłe i bagniste. Małe deniwelacje terenu sprawiają, że - mimo gęstej sieci wodnej - spływ powierzchniowy jest niewielki. Przepływające przez obszar nadleśnictwa rzeki są niewielkie, płytkie, wolno płynące i niewiele różnią się od sztucznych kanałów melioracyjnych, których gęsta sieć występuje na większej części nadleśnictwa. Obecnie sieć odpływu tworzą liczne rowy melioracyjne odprowadzające wody z terenów podmokłych. Prowadzą one wodę najczęściej tylko w okresach wilgotnych, a przez pozostałą część roku są suche. Przez centralną część obszaru nadleśnictwa przeprowadzona została trasa Kanału Wieprz-Krzna, od którego wodę rozprowadzają doprowadzalniki.

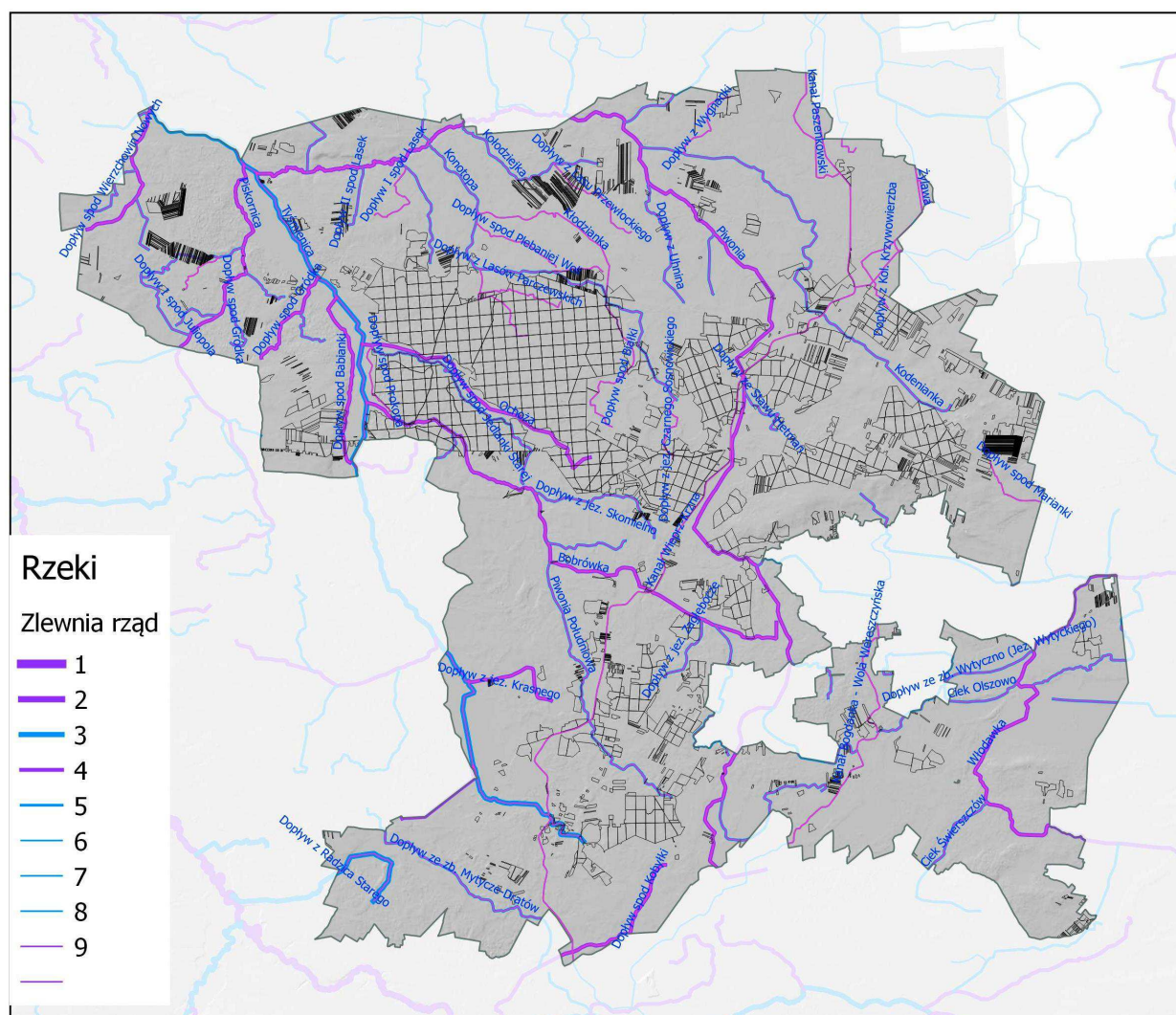
Cały obszar Nadleśnictwa Parczew jest usytuowany w zlewisku Bałtyku

Zlewnia III rzędu:	Tyśmienica – prawostronny dopływ Wieprza Dopływ z Radzica Starego
Zlewnia IV rzędu:	Bobrówka Dopływy: spod Babianki, spod Gródka spod Kobyłki, spod Kociej Góry, spod Wierchowin Nowych, z jez. Krasnego Ochoża Piskornica Piwonia Włodawka
Zlewnia V rzędu:	Ciek Świerszczów Ciek Olszowo Ciek Zienkowski Dobra Rzeka Dopływy: I spod Juliopola, II spod Juliopola, II spod Lasek, spod Amelina, spod Augustówki, spod Brusa, spod Działynia, spod Gródka, spod Jedlanki Starej, spod Kolana, spod Nietiahy, spod Orzechowa Starego, spod Stoczka, spod Tyśmienicy, spod Władysławowa, spod Wierzbówki, spod Zawadówki, w Parczewie, z Bagien Jezioro, z jez. Miejskiego, jez. Skomielno, z jez. Uściwierz, z jez. Zagłębcze, z Uhnina, ze Stawu Hetman, ze zb. Mytycze-Dratów, ze zb. Wytyczno (Jez. Wytyckiego) Guzdek Kołodziejka

	Kodenianka
	Konotopa
	Krzewianka Wschodnia
	Krzewianka Zachodnia
	Mietułka
	Piwonia Górna
	Piwonia Południowa
	Więzienny Rów
Zlewnia VI rzędu:	Żylawa
	Dopływy: I spod Lasek, spod Białki, spod Dębowej Kłody, spod Marianki, spod Plebaniej Woli, spod Prokopa, spod Sewerynowki, spod Zaliszcza, z jez. Czarnego Sosnowickiego, z Lasów Parczewskich, z Lasu Przewłockiego, z Wygnanki
	Kłodzianka
	Kanał Bogdanka - Wola Wereszczyńska
	Kanał Paszenkowski
	Kanał Wieprz-Krzna
	Rów D
Zlewnia VII rzędu:	Dopływ spod Sytyty
	Dopływ w Makoszcze
	Dopływ z Kol. Krzywowierzba

Kanał Wieprz-Krzna

W latach 50 i 60 tych XX wieku, zaprojektowano, wykonano i zaczęto eksploatować wielki system melioracji wodnych znany jako system Kanału Wieprz -Krzna. Przez centralną część nadleśnictwa przepływa Kanał Wieprz-Krzna. System ten ma na celu głównie umożliwienie racjonalnego wykorzystania użytków zielonych. Skomplikowana sieć rowów, doprowadzalników, zastawek i przepustów została wybudowana, aby wody prowadzone z Borowicy, a pobierane z Wieprza zmagazynować w zbiornikach retencyjnych lub bezpośrednio dostarczyć na obszary łąk w porze, kiedy widoczny jest niedostatek wody. W okresach szkodliwych nadmiarów wody można ją łatwiej odprowadzić z terenów objętych systemem. Długość kanału od Borowicy nad Wieprzem do Międzyrzecza Podlaskiego nad Krzną wynosi 140 km. Przez pojezierze przebiega on południkowo w strefie działu wodnego, jako że zgodnie z założeniami proces rozprowadzania wody przebiega grawitacyjnie. W skład systemu wchodzi szereg jezior tworząc zbiorniki retencyjne. Rowy i doprowadzalniki umożliwiają kierowanie obiegiem wody.

1.3.4.5. Wody powierzchniowe stojące

Głównymi elementami hydrosfery obszaru nadleśnictwa są jeziora i inne liczne zbiorniki wód powierzchniowych. Grupę Jezior Łęczyńsko-Włodawskich w latach osiedziesiątych XX w. tworzyło 67 jezior. Najwięcej wody retencjonują jeziora: Białe k. Włodawy - 15,0 mln m³, Piaseczno 10,7 mln m³ oraz Uściwierz 9,2 mln m³. Objętość wody zmagazynowanej we wszystkich jeziorach naturalnych i zamienionych na zbiorniki retencyjne wynosi tylko 107 mln m³. Większość jezior intensywnie zarasta, a liczne zagłębienia obecnie wypełnione torfem i gytą wskazują na zaawansowany proces zaniku jezior. Reprezentują one różne typy troficzne, termiczne i hydrochemiczne oraz cechują się powolną wymianą wody. Na torfowiskach spotyka się w różnym stopniu zarastające torfianki. Torfianki na obszarze nadleśnictwa mają różną głębokość i powierzchnię. Na ogół jednak są zbiornikami płytkimi i o niewielkiej powierzchni, nieprzekraczającej kilku arów. W większości położone są na terenie odkrytym, dno mają mulisto-torfowe.

Stawy i zbiorniki wodne

Na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Parczew nie stwierdzono występowania stawów.

Do zbiorników wodnych zaliczono grunty przewidziane do małej retencji na terenach leśnych oraz naturalne zbiorniki wodne na gruntach nieleśnych - Ws.

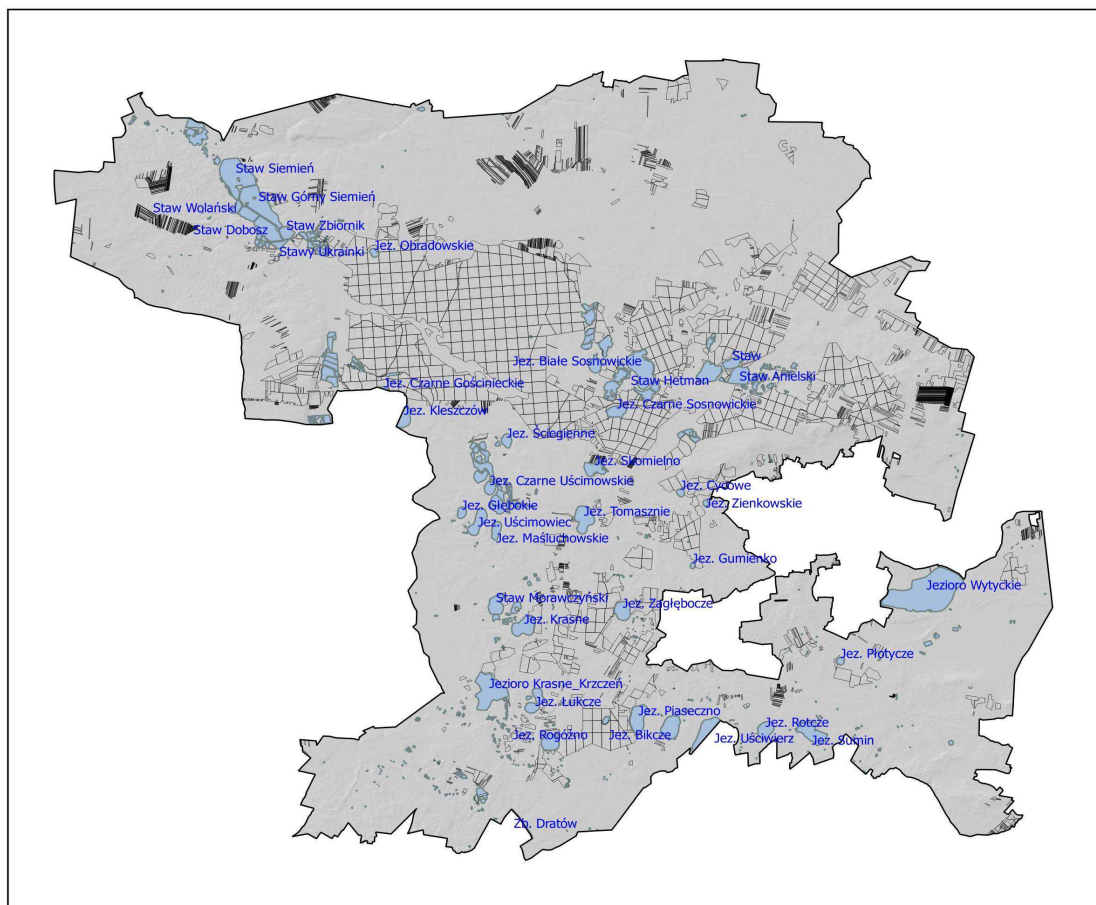
Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Uwagi
05-16-1-06-241 -h -00	0,03	Grunty przewidziane do małej retencji
05-16-1-06-241 -i -00	0,46	
05-16-1-06-241 -j -00	0,05	
05-16-1-06-241 -l -00	0,06	
05-16-1-06-242 -a -00	0,30	
05-16-1-06-242 -o -00	0,09	
05-16-1-06-237 -w -00	9,76	Naturalne zbiorniki wodne
05-16-1-06-241 -g -00	0,69	
05-16-2-11-153 -j -00	1,88	
05-16-2-11-153 -k -00	0,10	

Jeziora

W zasięgu Nadleśnictwa Parczew występuje łącznie 29 jezior z których największym jest zbiornik Jezioro Wytyckie. Jeziora wchodzi w skład grupy jezior Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego. Na gruntach nadleśnictwa znajduje się 5 jezior o powierzchni 76,43 ha.

Nazwa jeziora	Oddział	Powierzchnia
Obwód Parczew		
Obradowskie	29b	11,68
Czarne Gościńskie	257n	7,62
R-m		19,30
Obwód Sosnowica		
Czarne Sosnowickie	63g	42,44
Cycowe	216c	4,89
Brzeziczno	330d	9,80
R-m		57,13

Większość jezior intensywnie zarasta, liczne zagłębienia obecnie wypełnione torfem i gytą, wskazują na zaawansowany proces zaniku jezior. Charakterystyczny jest dla nich przybrzeżny kożuch roślin pływających, zwany spleją, utrudniający precyzyjne ustalenie zarysu linii brzegowej.

Obszary wodno-błotne

Występujące na powierzchni nieleśnej - śródleśne bagna, nieużytki, mokradła i torfowiska można zaliczyć do obszarów wodno-błotnych. Szczególne obszary wodno-błotne zaliczono do użytków ekologicznych. Powierzchnie te stanowią naturalne rezerwuary wody w drzewostanach, co zwiększają vitalność ekosystemów leśnych. Na obszarach tych nie przewiduje się prowadzenia żadnych czynności gospodarczych. Pozostawia się je do zachowania w stanie naturalnym, niezmienionym. Łączna powierzchnia tych gruntów wynosi 682,87 ha.

Powierzchnie o podobnym charakterze, naturalne lub sztuczne, na gruntach leśnych opisano w opisach taksacyjnych i pokazano na mapach jako mokradła wodne – powierzchnie nie tworzące wyłączeń taksacyjnych (PNSW). Ogółem zaewidencjonowano 214 szt. mokradeł wodnych o łącznej powierzchni 30,45 ha. Posiadają one zmienne, przeważnie okresowe lustra wody o zróżnicowanej powierzchni.

Zestawienie obszarów wodno-torfowiskowych w Nadleśnictwie Parczew.

Śródleśne bagna "nieliterowane"	Bagna (pow. nieleśna)	Zbiorniki wodne, retencja (pow. nieleśna)
Obręb Parczew		
13,07	131,22	31,54
Obręb Sosnowica		
17,38	429,50	60,16
Razem Nadleśnictwo Parczew		
30,45	560,72	91,70

Wody podziemne

Obszar nadleśnictwa należy do regionu lubelsko-podlaskiego (IX), wchodzącego w skład makroregionu centralnego. W ramach krajowej strategii ochrony głównych zbiorników wód podziemnych, obszar Nadleśnictwa Parczew zaliczony został do GZWP Niecka Lubelska; Zbiornik Chełm - Zamość (GZWP nr 407) o zasobach 1050 tyś. m³ (Kleczkowski 1990).

Wody podziemne na omawianym obszarze występują płytko w kilku poziomach wodonośnych, pozostających w ścisłym związku hydraulicznym: neogeński, paleogeński (lokalnie) i górnokredowy (poziom zasadniczy, powszechnie eksploatowany studniami kopanymi i wierconymi)

Wilgotność siedlisk leśnych

Bardzo duże znaczenie dla magazynowania wody mają również siedliska bagienne zajmujące na terenie Nadleśnictwa Parczew 394,25 ha czyli 2,43 % powierzchni wszystkich siedlisk. Należy dodać, że zgodnie z decyzją KZP utworzono na siedliskach, Bb, BMb, LMb, Lł gospodarstwo specjalne.

Szersze omówienie warunków klimatycznych, geologicznych, geomorfologicznych i hydrologicznych nadleśnictwa opisane jest w elaboracie glebowo- siedliskowym z roku 2006.

1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych składów gatunkowych

W załącznikach do opisanego ogólnego oraz w tomie II zamieszczone zostały:

- **tabela nr II** - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji,
- **tabela nr IV** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,
- **tabela nr Va** - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
- **tabela nr Vb** - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

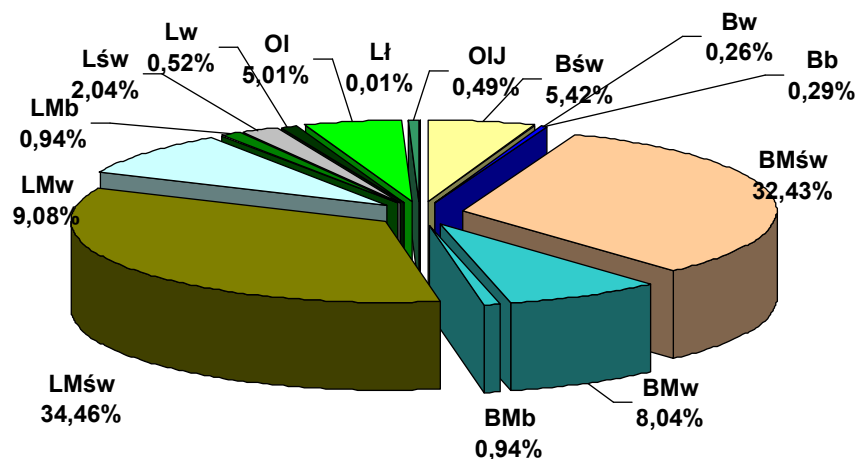
Wymienione tabele w pełni charakteryzują udział typów siedliskowych lasu w nadleśnictwie.

Tabela 15. Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)

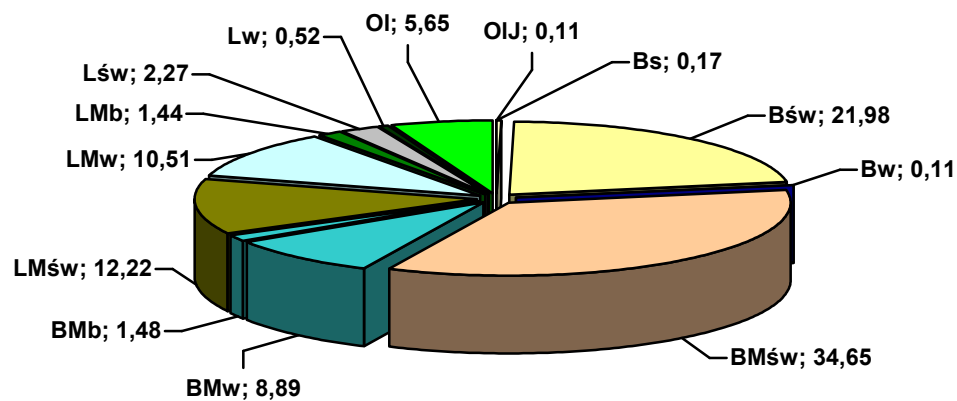
Typ siedliskowy lasu	Obręby				Nadleśnictwo	
	PARCZEW		SOSNOWICA			
	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]
1	2	3	4	5	6	7
BS	-	0,00	13,73	0,17	13,73	0,08
BŚW	443,84	5,42	1759,08	21,98	2202,92	13,60
BW	21,55	0,26	8,46	0,11	30,01	0,19
BB	24,11	0,29	-	0,00	24,11	0,15
BMSW	2655,06	32,43	2773,60	34,65	5428,66	33,55
BMW	657,41	8,03	711,44	8,89	1368,85	8,45
BMB	59,17	0,72	118,12	1,48	177,29	1,09
LMŚW	2821,56	34,46	978,50	12,22	3800,06	23,47
LMW	743,36	9,08	841,65	10,51	1585,01	9,79
LMB	76,71	0,94	115,48	1,44	192,19	1,19
LŚW	166,74	2,04	182,09	2,27	348,83	2,15
LW	67,08	0,82	41,75	0,52	108,83	0,67
OL	410,14	5,01	451,95	5,65	862,09	5,32
OLJ	39,75	0,49	9,03	0,11	48,78	0,30
LŁ	0,66	0,01	-	0,00	0,66	0,00
Razem	8187,14	100,00	8004,88	100,00	16192,02	100,00

W Nadleśnictwie Parczew wyodrębniono 15 typów siedliskowych lasu. Dominującym typem siedliskowym w nadleśnictwie jest bór mieszany świeży (BMśw), który zajmuje 5428,66 ha (33,55%). LMśw zajmuje powierzchnię 3800,06 ha (23,47%), a Bśw 2202,92 ha (13,60%).

Udział % typów siedliskowych Obręb Parczew

Udział % typów siedliskowych Obręb Sosnowica

Udział % typów siedliskowych N-ctwo Parczew

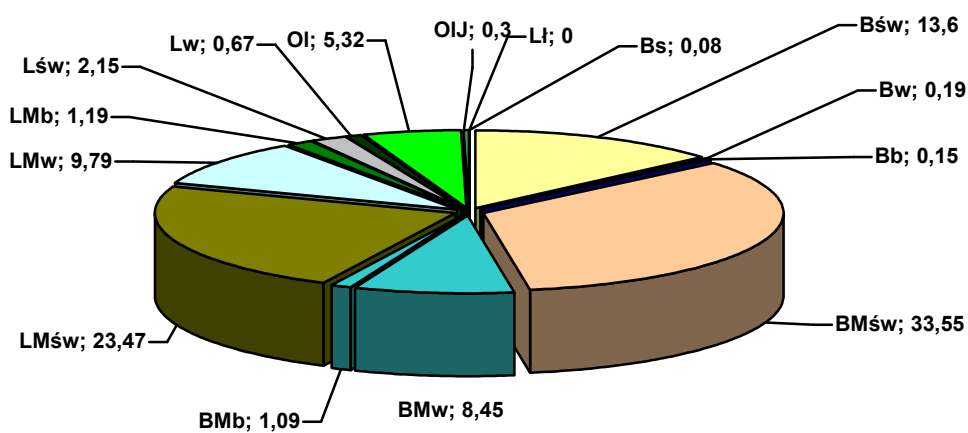

Tabela 16. Zestawienie wilgotnościowo-troficzne powierzchni siedlisk leśnych

Grupy żywnościowe siedlisk	Grupy wilgotnościowe siedlisk					Razem	%
	Suche	Świeże	wilgotne	Bagienne	Zalewowe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Bory	13,73	2202,92	30,01	24,11	-	2270,77	14,02
Bory mieszane	-	5428,66	1368,85	177,29	-	6974,80	43,08
Lasy mieszane	-	3800,06	1585,01	192,19	-	5577,26	34,44
Lasy	-	348,83	108,83	862,09	49,44	1369,19	8,46
Ogółem	13,73	11780,47	3092,70	1255,68	49,44	16192,02	100,00
%	0,08	72,76	19,10	7,75	0,31	100,00	-

Dane o aktualnym stanie siedliska wynikające z operatu glebowo-siedliskowego dla nadleśnictwa, przedstawiają się następująco:

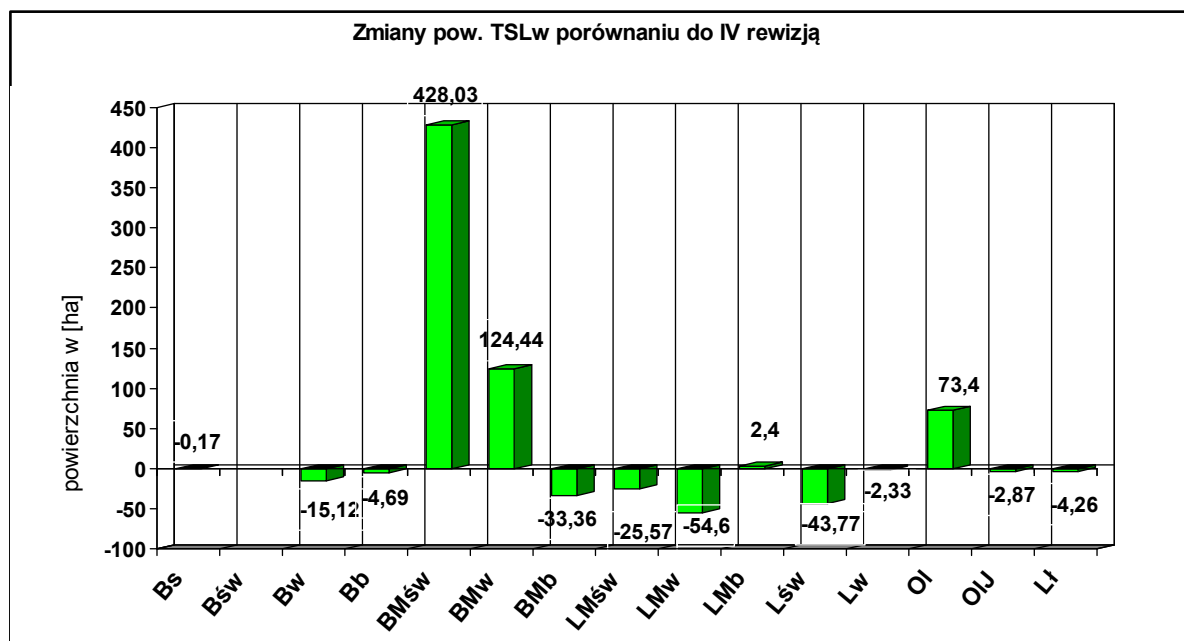
- ✓ Siedliska w stanie naturalnym i zbliżonym do naturalnego zajmują około 49,82%
- ✓ Siedliska zniekształcone około 50,18%.

Na terenie Nadleśnictwa Parczew:

- drzewostany na gruntach porolnych zajmują powierzchnię 8016,17 ha, w tym w obrębie Parczew na powierzchni 1787,92 ha, w obrębie Sosnowica 6228,25 ha (bez gr. współudziałowych).
- drzewostany po rekultywacji - brak.

Tabela 17. Zestawienie zmian powierzchni TSL w stosunku do poprzedniej rewizji

Typ siedli- skowy lasu	Nadleśnictwo				
	V rewizja		IV rewizja		Różnica [ha]
	Pow. w [ha]	[%]	Pow. w [ha]	[%]	
Bs	13,73	0,08	13,90	0,09	-0,17
Bśw	2202,92	13,60	2207,45	14,01	-4,53
Bw	30,01	0,19	5,13	0,29	-15,12
Bb	24,11	0,15	28,80	0,18	-4,69
BMśw	5428,66	33,55	5000,63	31,73	428,03
BMw	1368,85	8,45	1244,41	7,90	124,44
BMb	177,29	1,09	210,65	1,34	-33,36
LMśw	3800,06	23,47	3829,63	24,30	-25,57
LMw	1585,01	9,79	1639,61	10,40	-54,60
LMb	192,19	1,19	189,79	1,20	2,40
Lśw	348,83	2,15	392,60	2,49	-43,77
Lw	108,83	0,67	111,16	0,71	-2,33
Ol	862,09	5,32	788,39	5,00	73,70
OlJ	48,78	0,30	51,65	0,33	-2,87
Lł	0,66	0,00	4,92	0,03	-4,26
R-m	16192,02	100,00	15758,72	100,00	433,30

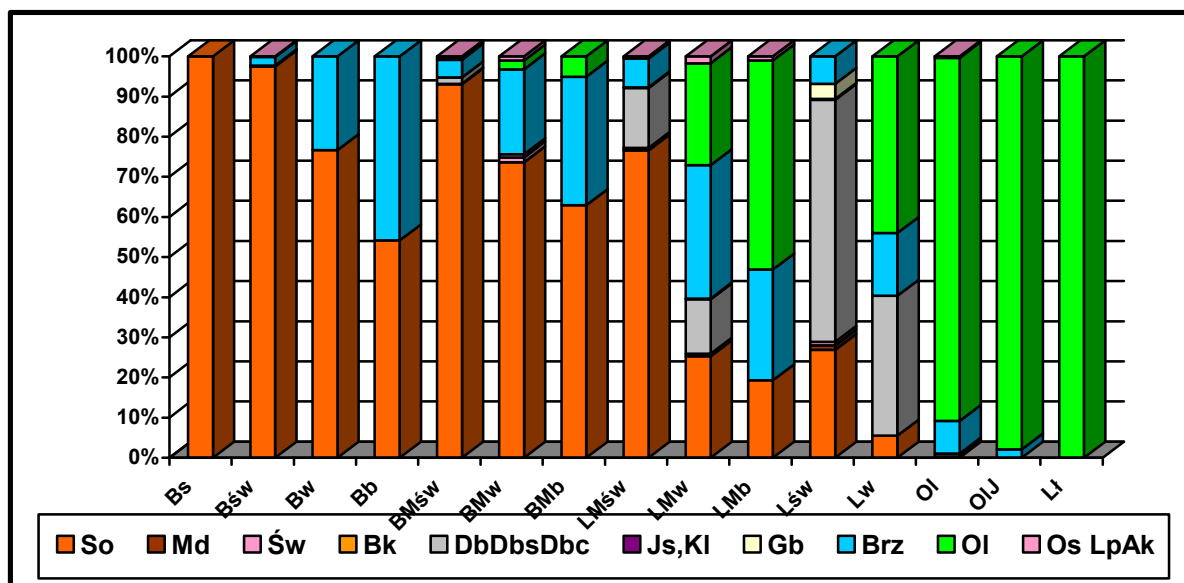
Porównując dane z IV i V rewizji PUL stwierdza się, że nastąpiły nieznaczne zmiany w strukturze powierzchniowej typów siedliskowych lasu. Różnice w niektórych typach siedliskowych lasu są wynikiem różnic w powierzchni nadleśnictwa i zmian granic wydzielen oraz z określenia rzeczywistego typu siedliskowego lasu dokonanego w trakcie taksacji

Tabela 18. Powierzchnia i udział gatunków panujących w siedliskowych typach (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)

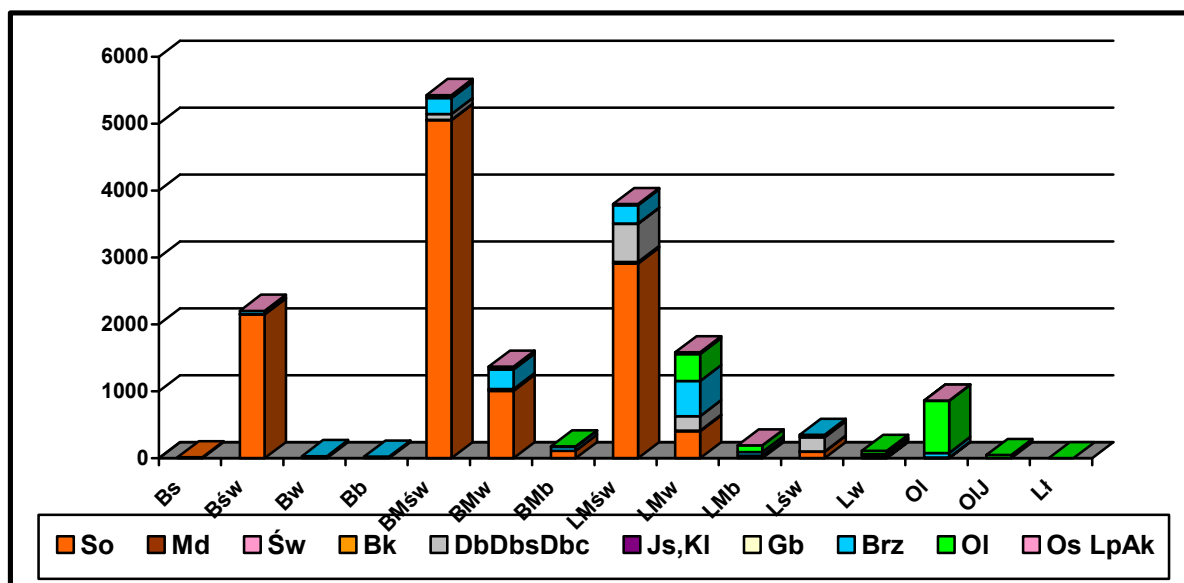
STL	So	Md	Św	Bk	Db, Dbc	Js Kl	Gb	Brz	OI	Os Lp Ak	Razem
Obręb Parczew [ha]											
Bśw	428,08		1,27					14,15		0,34	443,84
Bw	15,16							6,39			21,55
Bb	12,66							11,43	0,02		24,11
BMśw	2501,67		0,60		51,38			84,15	3,83	13,43	2655,06
BMw	513,82		12,59		2,86			124,36	3,78		657,41
BMb	26,15							29,79	3,23		59,17
LMśw	2237,89	10,20	10,28	0,44	345,57		4,44	205,07	5,51	2,16	2821,56
LMw	237,71		3,98		107,30		0,41	280,74	107,39	5,83	743,36
LMb	5,15							31,19	40,37		76,71
Lśw	71,96	2,28	1,97		59,89		13,27	17,37			166,74
Lw	5,55				19,61			15,98	25,94		67,08
OI					5,89			19,13	385,00	0,12	410,14
OIJ								1,46	38,29		39,75
LI									0,66		0,66
R-m	6055,80	12,48	30,69	0,44	592,50		18,12	841,21	614,02	21,88	8187,14

STL	So	Md	Św	Bk	Db Dbc	Js Kl	Gb	Brz	Ol	Os Lp Ak	Razem
Obręb Sosnowica [ha]											
Bs	13,73										13,73
Bśw	1720,44		1,83		1,73			33,35	0,26	1,47	1759,08
Bw	8,28							0,18			8,46
BMśw	2551,38		5,30		33,05		0,12	155,92	7,56	20,27	2773,60
BMw	493,62		4,40		6,66			165,71	26,50	14,55	711,44
BMb	85,87							26,48	5,77		118,12
LMśw	672,43		3,01		221,51		2,51	67,45	3,01	8,58	978,50
LMw	161,67		6,18		108,62		2,81	246,01	294,70	21,66	841,65
LMb	31,82							21,60	60,40	1,66	115,48
Lśw	21,64	1,66	0,67		151,36	0,12		6,64			182,09
Lw	0,38				17,93			1,09	22,35		41,75
Ol	2,70							51,02	395,42	2,81	451,95
OlJ									9,03		9,03
R-m	5763,96	1,66	21,39		540,86	0,12	5,44	775,45	825,00	71,00	8004,88
Nadleśnictwo Parczew [ha]											
Bs	13,73										13,73
Bśw	2148,52		3,10		1,73			47,50	0,26	1,81	2202,92
Bw	23,44							6,57			30,01
Bb	12,66							11,43	0,02		24,11
BMśw	5053,05		5,90		84,43		0,12	240,07	11,39	33,70	5428,66
BMw	1007,44		16,99		9,52			290,07	30,28	14,55	1368,85
BMb	112,02							56,27	9,00		177,29
LMśw	2910,32	10,20	13,29	0,44	567,08		6,95	272,52	8,52	10,74	3800,06
LMw	399,38		10,16		215,92		3,22	526,75	402,09	27,49	1585,01
LMb	36,97							52,79	100,77	1,66	192,19
Lśw	93,60	3,94	2,64		211,25	0,12	13,27	24,01			348,83
Lw	5,93				37,54			17,07	48,29		108,83
Ol	2,70				5,89			70,15	780,42	2,93	862,09
OlJ								1,46	47,32		48,78
Lł									0,66		0,66
R-m	11819,76	14,14	52,08	0,44	1133,36	0,12	23,56	1616,66	1439,02	92,88	16192,02

Gatunki panujące w siedliskowych typach lasu wg powierzchniowego udziału procentowego
– **Nadleśnictwo Parczew**

Udział powierzchniowy gatunków panujących w siedliskowych typach lasu wg udziału ilościowego – **Nadleśnictwo Parczew**

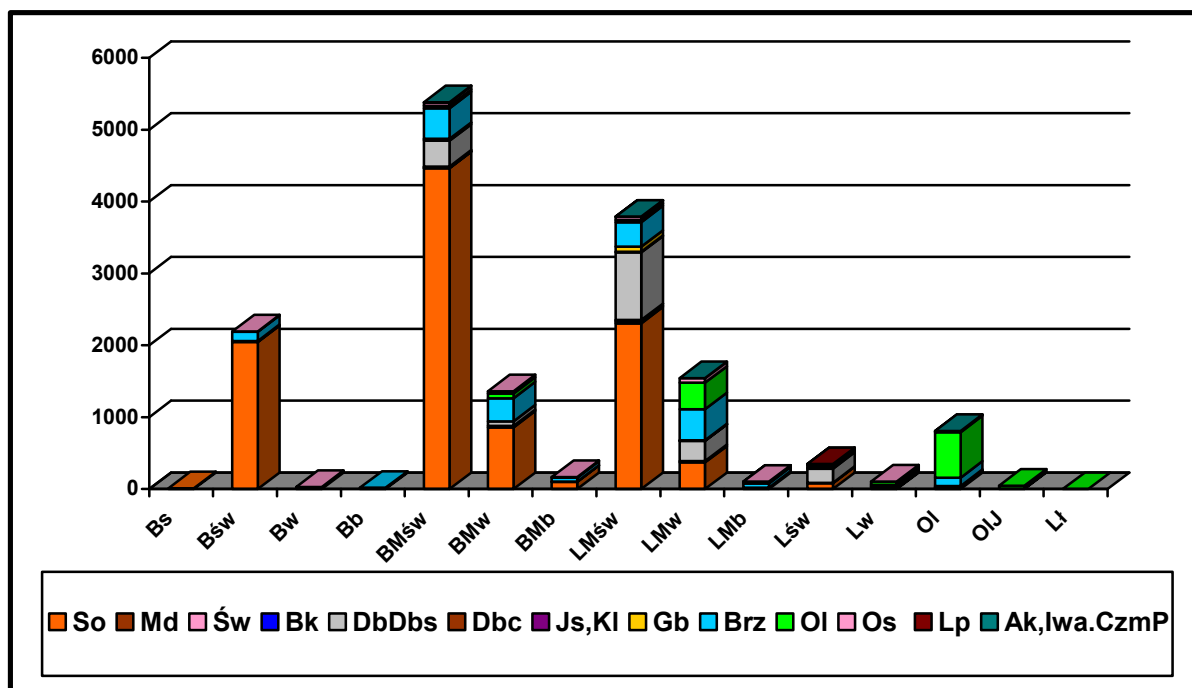

Na siedliskach borowych oraz na LMśw gatunkiem panującym jest w większości sosna. Siedliska wilgotne zdominowane są przez drzewostany z panującą olchą i brzozą. Struktura gatunkowa wymaga dalszej korekty w ramach kontynuacji użytkowania rębego oraz regulacji składu gatunkowego poprzez cięcia pielęgnacyjne.

Tabela 19. Zestawienie powierzchni (leśna zal.) wg gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli Va)

STL	So,Sob, Soc	Md	Św	Bk	Db,Dbś, Dbb	Dbc	Kl,Jw ,Wz	Js	Gb	Brz	Ol	Os	Lp	Ak,	Tp Iwa, CzmP	Razem
Obręb Parczew [ha]																
Bśw	411,65		0,51			0,73				24,31	0,06	0,85				438,11
Bw	12,39									6,92	0,29	1,28				20,88
Bb	10,46									9,36						19,82
BMśw	2170,59	1,32	5,02	2,25	269,29	2,94	0,23		4,23	148,85	13,72	20,00	0,56	0,74	0,02	2639,76
BMw	446,30		11,63		31,11					150,14	8,59	7,24				655,01
BMb	18,97		0,88							29,35	3,21	0,36				52,77
LMśw	1753,67	17,60	14,90	7,41	679,41	7,41	0,35		56,25	236,73	21,77	22,20	0,12		0,17	2817,99
LMw	214,95		8,35		140,89		0,17	0,14	5,73	208,63	115,42	26,57	0,13			720,98
LMb	7,82		1,19							23,55	9,99	0,03				42,58
Lśw	46,68	2,06	1,58		80,74				15,34	17,93	0,89	0,75			0,23	166,20
Lw	5,22				14,24	1,12		0,29	3,62	13,98	25,35	0,19				64,01
Ol	5,76		1,81		8,89		2,45			41,01	317,33	8,51	0,96		0,97	387,69
OIJ			0,22		3,19					4,04	32,30					39,75
Lł											0,66					0,66
R-m	5104,46	20,98	46,09	9,66	1227,76	12,20	3,20	0,43	85,17	914,80	549,58	87,98	1,77	0,74	1,39	8066,21
Obręb Sosnowica [ha]																
Bs	13,73															13,73
Bśw	1633,81	0,10	4,32		6,68	0,70				103,23	1,63	2,72				1753,19
Bw	6,77				0,26					1,12	0,25		0,06			8,46
BMśw	2294,73	0,27	11,49	0,26	91,15	16,72	0,36		0,60	288,95	20,24	25,59	0,06	3,33		2753,75
BMw	410,76	0,06	8,55		34,16	0,84				169,50	55,00	26,17			0,06	705,10
BMb	83,39									28,62	4,07	0,35				116,43
LMśw	552,45	1,35	3,77	0,75	260,65	0,91	0,29		14,51	103,91	10,04	23,50	0,49	0,57		973,19
LMw	155,83	1,00	11,31		139,93	1,61	0,86	0,18	1,82	221,83	253,70	35,15	0,19			823,41
LMb	22,93									32,51	12,97	2,59				71,00
Lśw	36,67	2,06	0,38		113,75	0,89	0,08	0,15	0,74	19,30	1,79	4,75		0,01		180,57
Lw	2,72		0,05		14,66		0,21	0,11		3,36	20,08	0,56				41,75
Ol	15,52				7,52		0,60			77,74	313,73	6,70	0,41			422,22
OIJ											9,03					9,03
R-m	5229,31	4,84	39,87	1,01	668,76	21,67	2,40	0,44	17,67	1050,07	702,53	128,08	1,21	3,91	0,06	7871,83
Nadleśnictwo Parczew [ha]																
Bs	13,73															13,73
Bśw	2045,46	0,10	4,83		6,68	1,43				127,54	1,69	3,57				2191,30
Bw	19,16				0,26					8,04	0,54	1,28	0,06			29,34
Bb	10,46									9,36						19,82
BMśw	4465,32	1,59	16,51	2,51	360,44	19,66	0,59		4,83	437,80	33,96	45,59	0,62	4,07	0,02	5393,51
BMw	857,06	0,06	20,18		65,27	0,84				319,64	63,59	33,41			0,06	1360,11
BMb	102,36		0,88							57,97	7,28	0,71				169,20
LMśw	2306,12	18,95	18,67	8,16	940,06	8,32	0,64		70,76	340,64	31,81	45,70	0,61	0,57	0,17	3791,18
LMw	370,78	1,00	19,66		280,82	1,61	1,03	0,32	7,55	430,46	369,12	61,72	0,32			1544,39
LMb	30,75		1,19							56,06	22,96	2,62				113,58
Lśw	83,35	4,12	1,96		194,49	0,89	0,08	0,15	16,08	37,23	2,68	5,50		0,01	0,23	346,77
Lw	7,94		0,05		28,90	1,12	0,21	0,40	3,62	17,34	45,43	0,75				105,76
Ol	21,28		1,81		16,41		3,05			118,75	631,06	15,21	1,37		0,97	809,91
OIJ			0,22		3,19					4,04	41,33					48,78
Lł											0,66					0,66
R-m	10333,77	25,82	85,96	10,67	1896,52	33,87	5,60	0,87	102,84	1964,87	1252,11	216,06	2,98	4,65	1,45	15938,04

Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych w siedliskowych typach lasu wg udziału ilościowego – **Nadleśnictwo Parczew**

Udział rzeczywisty gatunków drzew w większości typów siedliskowych lasu jest zbliżony do przyjętych TD. W przypadku siedlisk lasów mieszanych i lasów zauważalny jest za mały udział dębu, grabu, w stosunku do zakładanego w TD dla tych typów siedliskowych lasu. Przekłada się to na udział So, Brz, Ol, na tych siedliskach. Na siedliskach borów i borów mieszanych udział So oscyluje w granicach 80%.

1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych

Zgodnie z §25 ust. 13 i §43 ust. 3 IUL aktualizacji stref uszkodzeń przemysłowych nie przeprowadzono. Nadleśnictwo Parczew zaliczono do strefy 0-bez uszkodzeń.

1.3.7. Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych

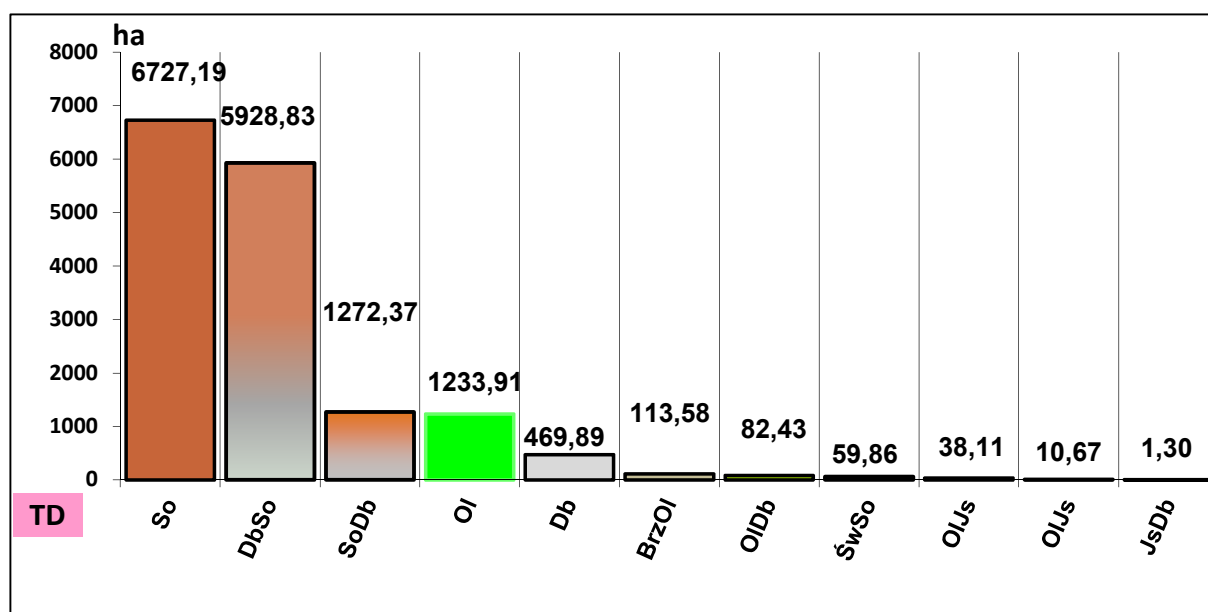
Zgodnie z protokołem KZP przyjęto typy drzewostanów i ramowe składy gatunkowe odnowień dla poszczególnych typów siedliskowych lasu. Projektowane składy upraw należy traktować ramowo i uwzględniać przy odnowieniu warunki mikrosiedliskowe.

Do czasu ustąpienia choroby naczyniowej jesionu, w miejscach wzmożonego występowania choroby, unikać wprowadzania jego do upraw. W zastępstwie jesionu wprowadzać gatunki tj. Wz, Db, Ol, Św i inne.

Tabela 20. Przyjęte TD o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw

TSL	TD (GTD)	Orientacyjny skład gatunkowy odnowień V rewizja 2018-2027	Orientacyjny skład gatunkowy odnowień IV rewizja 2008-2017
Bs	So	So 90% Brz 10%	So 80%, Brz i inne 20%
Bśw	So	So 80% Brz i in. 20%	So 80%, Brz i inne 20%
Bw	So	So 80% Brz i in. 20%	So 80%, Brz i inne 20%
	Św-So	So 60% Św 30% Brz i in. 10%	So 70% Św 20% inne 10%
	So-Brz	Brz 50% So 30% Św i in. 10%	
Bb	So	So 80% Brz i in. 20%	So 80%, Brz, Św i inne 20%
BMśw	So	So 80% Db i in. 20%	So 80%, Db, i inne 20%
	Db-So	So 70% Db 20% Md, i in. 10%	So 70% Db 20% Md, inne 10%
BMw	So	So 70% Db i in. 30%	So 70%, Św, Db i inne 30%
	Św-So	So 60% Św 30% Brz i in. 10%	So 50% Św 30% Db, inne 20%
	Db-So	So 60% Db 20% Św i in. 20%	So 60% Db 20% Św, inne 20%
BMb	So	So 80% Brz i in. 20%	So 70%, Brz, Św, inne 30%
LMśw	Db-So	So 50% Db 30% Md i in. 20%	So 50%, Db 30%, Md i inne 20%
	So-Db	Db 50% So 30% Md i in. 20%	Db 50%, So 30%, Md, i inne 20%
LMw	So-Db	Db 60% So 30% Św i in. 10%	Db 50%, So 30%, Św, inne 20%
	Db-So	So 50%, Db 30%, Św i in. 20%	So 50%, Db 30%, Św i inne 20%
	Ol	Ol 70% Brz, So i in. 30%	Ol 70% Św, Db, inne 30%
LMb	Brz-Ol	Ol 70% Brz 20%, in. 10%	Ol 70%, Brz 20%, inne 10%
Lśw	Db	Db 80% Md i in. 20%	Db 70% Md i inne 30%
Lw	Db	Db 80% Js i in. 20%	Db 80% Js i inne 20%
	Js-Db	Db 40% Js 30% Ol i i in. 30%	Db 40% Js 30% Ol i inne 30%
	Ol-Db	Db 50% Ol 30% Js i in. 20%	Db 40% Ol 30% Js, inne 30%
OL	Ol	Ol 90% Brz i in. 10%	Ol 90%, Js, inne 10%
OLJ	Ol-Js	Js 40% Ol 40% Brz i in. 20%	Js 60%, Ol 20%, Db i inne 20%
	Js-Db	Db 40% Js 30% Ol i in 30%	Db 40% Js 30% Ol, inne 30%
	Js-Ol	Ol 60%, Js 30%, in. 10%	Ol 60%, Js 30%, i inne 10%
Lł	Js-Db	Db 50% Js 30% Ol i in. 20%	Db 40% Js 30% Ol, inne 30%

Powierzchnia typów drzewostanów (TD) w Nadleśnictwie Parczew

Powyższe typy drzewostanów oraz orientacyjne składy odnowień zostały ustalone w oparciu o:

- ✓ Zasady hodowli lasu, tabela nr 3,
- ✓ propozycję nadleśnictwa przedstawioną na KZP,
- ✓ operat glebowo-siedliskowy.

W porównaniu z IV rewizją PUL zachowana została ciągłość w dążeniu do osiągnięcia zamierzonych celów gospodarczych. W niektórych siedliskowych typach lasu zaszły nieznaczne zmiany w orientacyjnych składach upraw. Przyjęto je zgodnie z obowiązującymi Zasadami Hodowli Lasu. Rozbudowane składy upraw urozmaicają dobór głównych gatunków drzew oraz zapewniają optymalne wykorzystanie warunków glebowych.

Ustalając składy gatunkowe na gruntach porolnych należy brać pod uwagę aktualnie obowiązujące wytyczne i zarządzenia.

Tabela 21. Przyjęte typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym i orientacyjne składy gatunkowe upraw oraz sposoby zagospodarowania dla chronionych siedlisk przyrodniczych

Kod siedl.	Nazwa siedliska przyrodniczego	Typ siedliskowy lasu	TD	Orientacyjny docelowy skład gatunkowy drzewostanu	Rodzaj rębni	Okres odn.
9170	Grąd subkontynentalny (Tilio-Carpinetum)	LMśw, LMw, Lśw, Lw	Db	Ip. Db 70% Kl, Gb, i inne 30% Iip. Gb 70%, Lp, Czir i inne 30% Ip. Db 70% Bk, Jw i inne 30% Iip. Gb 70%, Lp i inne 30% Ip. Db 70% Ol, Wz i inne 30% Iip. Gb 70%, Lp i inne 30%	II/III/IV	15 lat
91D0	Bory i lasy bagienne <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	Bb	So	So 80% Brz i inne 20%	-	-
91EO	Łęgi olszowo-jesionowe (Fraxino-Alnetum), wierzbowe (Salicetum albo-fragilis) i topolowe (Populetum albae)	LMw, Lw OIJ, Ol	JsOl OL	Ol 50% Js30% Gb, Kl, Jw, Lp i inne 20% Ol 70% Js, Jw, Lp i inne 30%	-	-

1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu w tym bazy nasiennej

Genetyczne zróżnicowanie gatunków drzew tworzących las i dostosowanie ich do warunków panujących na obszarze występowania ma zasadniczy wpływ na wielorakość funkcji jakie zgodnie z Ustawą o lasach ma on spełniać, tj. funkcje społeczne i produkcyjne. Zachowanie rodzimych populacji drzew, ich różnorodność, to główny czynnik stworzenia regionalizacji leśnej Polski dla nasion i sadzonek.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 29.07.2015 r. (Dz.U.2015.1092) w sprawie wykazu obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego Nadleśnictwo Parczew należy do regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego:

- dla gatunku brzoza brodawkowata – Brz40,
- dla gatunku dąb szypułkowy i bezszypułkowy – Dbs40,
- dla gatunku modrzew europejski – Md20,
- dla gatunku olsza czarna – Ol40,
- dla gatunku sosna zwyczajna – So40, 42,
- dla gatunku świerk pospolity – Św10,
- dla gatunku buk zwyczajny – Bk20.

Nadleśnictwo rozwinęło własną bazę nasienną, na którą składają się: wyłączone drzewostany wyłączone (WDN), gospodarcze drzewostany nasienne (GDN), drzewostany zachowawcze, bloki upraw pochodnych oraz źródła nasion. Baza nasienne stanowi podstawę prowadzonej w nadleśnictwie produkcji szkółkarskiej.

Wykaz obiektów bazy nasiennej zamieszczono w załączniku do elaboratu (8. tabela i wzory instrukcyjne – wzór nr 2)

Tabela 22. Syntetyczne zestawienie obiektów bazy nasiennej i zasobów genowych

Typ obiektu	Obręb Parczew		Obręb Sosnowica		N-ctwo	
	liczba [poddz.]	Pow. [ha]	liczba [poddz.]	Pow. [ha]	liczba [poddz.]	Pow. [ha]
Obiekty nasienne						
WDN	12	84,21	-	-	12	84,21
GDN	97	555,59	8	45,26	105	600,85
Drzewa doborowe	37 szt.	-	2 szt.		39 szt.	-
Drzewostany zachowawca	3	21,71	-	-	3	21,71
Źródła nasion	8	-	1	-	9	-
Zasoby genowe						
Uprawy pochodne	69	268,63	19	69,19	88	337,82
Uprawy zachowawcze	8	20,44	4	8,92	12	29,36

Wyłączone drzewostany nasienne (WDN)

Tabela 23. Zestawienie zbiorcze wyłączonych drzewostanów nasiennych

Gatunek	Obręb				Nadleśnictwo	
	PARCZEW		SOSNOWICA			
	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]
1	2	3	4	5	6	7
sosna zwyczajna	70,56	5	-	-	70,56	5
olsza czarna	13,65	7	-	-	13,65	7
Razem	84,21	12	-	-	84,21	12

Gospodarcze drzewostany nasienne

Tabela 24. Zestawienie zbiorcze gospodarczych drzewostanów nasiennych

Gatunek	Obręb				Nadleśnictwo	
	PARCZEW		SOSNOWICA		[ha]	[szt.]
	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]		
1	2	3	4	5	6	7
sosna zwyczajna	494,45	86	-	-	494,45	86
dąb szypułkowy	32,42	3	-	-	32,42	3
dąb bezszypułkowy	-	-	27,72	2	27,72	2
brzoza brodawkowata	11,90	3	17,54	6	29,44	9
olsza czarna	16,82	5	-	-	16,82	5
Razem	555,59	97	45,26	8	600,85	105

Drzewostany zachowawcze

Gatunek	Obręb				Nadleśnictwo	
	PARCZEW		SOSNOWICA		[ha]	[szt.]
	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]		
1	2	3	4	5	6	7
sosna zwyczajna	21,71	3	-	-	21,71	3
Razem	21,71	3			21,71	3

Drzewa doborowe

Oddział, poddz.	Gatunek (szt. Drzew matecznych)	Nr rej. LMP
Obręb Parczew		
24p	Brz (1 szt.)	10807,
80c	Brz (1 szt.)	57166
105f	Ol (2 szt.)	33145, 33146,
106f	Ol (3 szt.)	33151, 33152, 33153,
111h	So (2 szt.)	33119, 33121
112c	So (3 szt.)	33123, 33124, 33125
112d	So (1 szt.)	33126
112f	So (1 szt.)	33118
126d	Ol (1 szt.)	33147,
138d	Brz (1 szt.)	57163
182a	Brz (2 szt.)	57161, 57162,
197d	So (1 szt.)	33131,
198b	So (3 szt.)	33141, 33142, 33144,
198d	So (4 szt.)	33136, 33140, 33143, 33148,
214c	So (11 szt.)	33127, 33128, 33129, 33130, 33132, 33133, 33134, 33135, 33137, 33138, 33139,
Obręb Sosnowica		
187c	Brz (2szt.)	57159, 57160

R-m - 39 drzew doborowych w tym: So-26 szt., Brz -7 szt., Ol-6 szt.

Źródła nasion

W warunkach Nadleśnictwa Parczew źródła nasion tworzą grupy kilku egzemplarzy drzew gatunków domieszkowych i uzupełniających. Poniżej lokalizacja źródeł nasion:

- Gb – 21h – obręb Parczew
- Gb – 164a – obręb Parczew
- Jw – 106f - obręb Parczew
- Kl – 256a – obręb Parczew
- Js – 106f – obręb Parczew
- Js – 186a – obręb Parczew
- Lp – 164b – obręb Parczew
- Lp – 218g - obręb Parczew

Uprawy pochodne

Nadleśnictwo Parczew już drugie dziesięciolecie realizuje „Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych”. W ramach tego Programu założonych zostało 337,82 ha upraw pochodnych zarówno w planowanych blokach jak i w „rozproszaniu”. Wg gatunków panujących założonych zostało: 194,59 ha upraw sosnowych i 74,04 ha upraw olszowych – obręb Parczew, 39,36 upraw sosnowych i 29,83 ha upraw olszowych – obręb Sosnowica.

Szczegółowe zestawienie istniejących upraw pochodnych oraz projektowanych do założenia w PUL V rewizji opisano w rozdziale „3.2.2.1 Nasiennictwo i selekcja” w niniejszym elaboracie.

Uprawy zachowawcze

Lp	Gatunek Pochodzenie	Oddz. Poddz.	Powierzchnia w ha
Obręb Parczew			
1	So	26 -c	3,17
2	Gościniec 182-g	27 -a	2,83
3	So	42 -h	1,00
4	Białka 197-d, 213-b,c	63 -a	6,20
5	So	152 -b	2,97
	Gościniec 182-g	182 -d	0,83
6		182 -i	2,69
7		182 -j	0,75
Razem			20,44
Obręb Sosnowica			
1	So	105 -a	3,21
2	Gościniec	186 -m	1,50
3	182-g	187 -l	1,99
4		194 -f	2,22
Razem			8,92
Ogółem N-ctwo Parczew			29,36

Produkcja szkółkarska

Nadleśnictwo posiada własną bazę szkółkarską, której produkcja zaspokaja potrzeby nadleśnictwa. Szkołka zlokalizowane jest w leśnictwie Dębowa Kłoda oddział 247Ac – 7,53ha. Opracowany w RDLP Lublin „Regionalny Program Szkółkarstwa na lata 2016-2025 umożliwi nadleśnictwu wykonanie planowanych inwestycji szkółkarskich.

1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

1.3.9.1. Funkcje lasu

Lasy Nadleśnictwa Parczew pełnią szereg funkcji, które możemy podzielić na dwie zasadnicze grupy: funkcje naturalne, funkcje kształtowane.

Naturalne, wynikają z samego istnienia lasu; najczęściej różne funkcje z tej grupy występują jednocześnie, tworząc się niejako automatycznie. Ze względu na sposób ich świadczenia wyróżnia się: ochronne, biotyczne oraz produkcyjne i reprodukcyjne. Lasy Nadleśnictwa Parczew spełniają następujące funkcje naturalne:

✓ Ochronne – ochrona różnorodności biologicznej, krajobrazu naturalnego, wody przed zanieczyszczeniem, gleb przed erozją, środowiska naturalnego przed hałasem, wiatrem, zapyleniem, funkcje historyczne, kulturowe, estetyczne, duchowe,

✓ Biotyczne - klimatyczne, rekreacyjne, turystyczne, retencyjne,

Produkcyjne – produkcja biomasy i akumulacja energii, funkcje majątkowe i dochodowe, miejsca pracy, funkcje usług dla ludności.

Kształtowane, czyli wzmagane w określonym pożądanym kierunku różnymi metodami gospodarki leśnej i kształtowane na poziomie lokalnym, wojewódzkim i krajowym. Funkcje lasu dla nadleśnictwa wynikają z przepisów i zarządzeń, które zawarte są w Ustawie o lasach, Instrukcji urządzania lasu oraz innych przepisach prawnych.

Instrukcja urządzania lasu z 2011 r. wyróżnia, w zależności od funkcji lasu, trzy główne grupy lasów: rezerwatowe, ochronne i gospodarcze.

W części tabelarycznej zamieszczono tabelę III – powierzchniową i miąższościową tabelę klas wieku według głównych funkcji lasu i gatunków panujących.

Poniżej przedstawiono wykaz dominujących funkcji lasu nadleśnictwa [powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona].

Tabela 25. Wykaz dominujących funkcji lasu

Dominująca funkcja lasu	Obręby				Nadleśnictwo	
	Parczew		Sosnowica			
	Powierzchnia –(leśna zalesiona i niezalesiona)					
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
Rezerваты	226,33	2,76	101,01	1,26	327,34	2,02
Lasy ochronne	2332,47	28,49	1629,20	20,35	3961,67	24,47
Lasy wielofun. gospod.	5628,34	68,75	6274,67	78,39	11903,01	73,51
Razem	8187,14	100,00	8004,88	100,00	16192,02	100,00

1) Rezerваты

Na gruntach Nadleśnictwa Parczew znajduje się 5 rezerwatów przyrody. Rezerваты zajmują łącznie 424,25 ha w tym 332,15 ha powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej. W dniu 1 stycznia 2018 r. żaden rezerwat nie posiada obowiązującego planu ochrony.

Nazwa rezerwatu	Pow. w ha		Powierzchnia w ha – Stan na 1.01.2018r.		
	Wg zarządzenia	Wg planu ochrony rezerwatu	Leśna (zał. niezal, zw. z gosp. leśną)	nieleśna	Ogółem
Jezioro Obradowskie	81,79	-	34,44	48,30	82,74
Lasy Parczewskie	157,29	-	157,29	-	157,29
Królowa Droga	38,79	-	38,57	-	38,57
Torfowiska przy Jeziorze Czarnym	46,17	-	44,49	3,38	47,87
Jezioro Brzeziczno	87,46	-	57,36	40,42	97,78
Łącznie rezerваты	411,50	-	332,15	92,10	424,25

Lokalizacja rezerwatów przyrody na gruntach Nadleśnictwa Parczew:

- **Jezioro Obradowskie** - 16b, d, g, h, j, m, ~g, 17a, b, f, g, h, ~b, ~c, 18l, m, ~d, 28d, f, i, j, l, m, ~c, 29a, b, c, d, f, g, h, i, ~a, 30a, b, d, ~f, ~i - obręb Parczew,
- **Lasy Parczewskie** - 180, 181, 197, 198, 213, 214 – obręb Parczew,
- **Królowa Droga** – 21h, 22c, ~c, 23a, b, ~a - obręb Parczew,
- **Torfowiska przy Jeziorze Czarnym** – 37g, h, ~b, 63x, ~a, 70a, b, f, g, h, 71a, b, c, d, h, i, j, k, l, ~a 72f, g, h, i, j, k, ~d, 78b, c, d, f, g, h – obręb Sosnowica ,
- **Jezioro Brzeziczno** – 329j ,k, ~c 330, 331, 335, 336 – obręb Sosnowica .

2) Lasy ochronne

Zasięg i lokalizację lasów ochronnych przyjęto na podstawie Decyzji nr 28/99 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 4. 01.1999 r.

3) Lasy gospodarcze

Lasy nie objęte ochroną rezerwatową i nie zaliczone do lasów ochronnych są lasami gospodarczymi (wielofunkcyjnymi).

1.3.9.2. Walory przyrodnicze nadleśnictwa

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Parczew jak i w jego zasięgu terytorialnym znajduje się szereg form ochrony przyrody: rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszar chronionego krajobrazu, obszary sieci Natura 2000, pomniki przyrody, użytki ekologiczne, ochrona gatunkowa roślin i zwierząt. Wszystkie te formy ochrony zostały szczegółowo omówione w Programie ochrony przyrody Nadleśnictwa Parczew.

Tabela 26. Zestawienie cennych obiektów przyrodniczych

Rodzaj obiektu	W zasięgu nadleśnictwa		W zarządzie nadleśnictwa		
	Liczba	Pow. [ha]	Lasy	Grunty nieleśne	Razem [ha/szt.]
			ha	ha	ha
1	2	3	4	5	6
Rezerваты przyrody	5	424,25	332,15	92,10	424,25
Parki Krajobrazowe	2	16929/2	3229,19	255,00	3484,19
Obszary chronionego krajobrazu	2	71420	4346,60	226,16	4572,76
Obszary Natura 2000 - OSO	3	39418,86	9375,27	491,84	9866,81
Obszary Natura 2000 - SOO	8	15922,61	2790,51	2324,11	3014,62
Pomniki przyrody	-	-	-	-	7 szt.
Użytki ekologiczne	-	-	-	-	194,38/21 obiekt
Ochrona gatunkowa – strefowa	34		1436,13	119,582	1555,71/34
Wpisane do rejestru zabytków	1	4,97	4,97		4,97/1
Gatunki chronionych i rzadkich roślin	-	-	-	-	34/gatunków
Gatunki chronionych zwierząt	-	-	-	-	15/gatunków
Siedliska przyrodnicze	-	-	535,82	187,52	723,34
Otulina PPN	1	9487,08	1233,82	208,74	1442,56/1*

* bez gruntów współdziałowych (31,05 ha)

1.3.9.3. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Przyczyną zagrożeń środowiska przyrodniczego są równoczesne oddziaływania różnych czynników o charakterze naturalnym bądź antropogenicznym na naturalne procesy zachodzące w przyrodzie. Na gruntach znajdujących się w zarządzie Nadleśnictwa Parczew wiele z nich pośrednio lub bezpośrednio może wiązać się z realizowaną na nich gospodarką leśną. Do najbardziej istotnych problemów ochrony środowiska w Nadleśnictwie Parczew należą:

- ✓ Sukcesja drzew i krzewów, powodująca zarastanie cennych terenów nieleśnych znajdujących się na gruntach w zarządzie nadleśnictwa,
- ✓ Zagrożenia powodowane przez czynniki atmosferyczne, w tym wahania poziomu wód i długotrwałe susze. Istotny wpływ na podtapianie drzewostanów są szkody bobrów (budowa tam i żeremi). Na zagrożenia tego typu najbardziej narażone są drzewostany występujące na siedliskach bagiennych, wilgotnych i znajdujące się w pobliżu cieków wodnych,
- ✓ Zagrożenia powodowane przez choroby grzybowe (huba korzeniowa) szkodniki owadzie (przypłaszczek, kornik ostrozębny) i przez zwierzynę (jeleniowate). Problem ten jest bardzo poważny na terenie nadleśnictwa i wpływa negatywnie na skuteczną realizację celów ochrony przyrody,
- ✓ Potencjalne zagrożenie dla przyrody i krajobrazu w sąsiedztwie lasów nadleśnictwa może powodować stale zwiększająca się liczba obiektów rekreacyjnych i mieszkalnych bez skutecznych urządzeń ochrony środowiska,
- ✓ Degradująco na estetykę krajobrazu mogą wpłynąć: zabudowa nie dopasowana do krajobrazu oraz napowierzchnie linie elektroenergetyczne i maszty telefonii komórkowej,
- ✓ Niekorzystne dla różnorodności biologicznej są zmiany na skutek zaniku mozaiki krajobrazowej, spowodowane zaniechaniem tradycyjnego rolnictwa. Inne potencjalne

zagrożenia krajobrazu to zakłócenia osi widokowych, zabudowa przedpoli widokowych, czy samoistna sukcesja leśna,

✓ Niepełna wiedza w zakresie występowania gatunków chronionych oraz nie w pełni rozpoznana lokalizacja stanowisk chronionych roślin, grzybów i zwierząt w granicach obszarów chronionych. Niepełny stan wiedzy na temat lokalizacji cennych komponentów środowiska naturalnego może być przyczyną niezamierzonego zakłócenia dotychczasowych warunków ich bytowania lub zniszczenia pojedynczych stanowisk w trakcie realizowanych zadań z zakresu gospodarki leśnej.

Szczegółowe omówienie występujących zagrożeń zawarte zostało w części czwartej elaboratu, w rozdziałach: „Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu” i „Plan ochrony przeciwpożarowej” oraz w POP.

1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego

1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa

1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu

Uwarunkowania ekonomiczne powiatów i gmin, w których zasięgu leży Nadleśnictwo Parczew przedstawiono w tabeli.

Tabela 27. Charakterystyka warunków ekonomicznych gmin i powiatów

Jednostka terytorialna	Zasięg terytorialny [km ²]	Lesistość * [%]	Powierzchnia lasów n-ctwa [ha]	Ludność * [tys. osób]	Zaludnienie * [osób/km ²]
1	2	3	4	5	6
Powiat lubartowski	107,08	21,24	1961,9400	89,33	69
Uścimów	107,08	21,51	1961,9400	3,28	31
Powiat łęczyński	119,97	13,74	1120,9719	57,42	90
Ludwin	119,97	14,41	1120,9719	5,50	45
Powiat parczewski	531,28	24,80	12148,6213	35,44	37
Dębowa Kłoda	188,37	30,57	5032,1719	3,93	21
Parczew - obszar wiejski	114,25	27,78	1809,6015	3,89	28
Siemień	81,33	12,56	126,2382	4,66	42
Sosnowica	147,33	44,10	5180,6097	2,63	15
Powiat włodawski	172,03	40,47	1343,3005	39,08	31
Stary Brus	50,61	45,88	981,7537	2,12	16
Urszulin	121,42	27,13	361,5465	4,14	24

*dane dotyczą całego obszaru gminy

Nadleśnictwo Parczew należy do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie. Obszar nadleśnictwa położony jest w zasięgu administracyjnym województwa

lubelskiego. Ogółem obszar terytorialny nadleśnictwa wynosi 930,36 km². Swoim zasięgiem obejmuje 4 powiaty, 9 gmin. Lesistość wynosi 26,48%. Ogólna powierzchnia lasów wynosi około 24633 ha położonych w zasięgu działania nadleśnictwa, w tym lasy własności prywatnej zajmują ok. 31% powierzchni.

Średnie zaludnienie omawianego obszaru wynosi ok. 39 os./km². Według danych statystycznych, za okres ostatnich 10 lat, według powiatów liczba ludności na przestrzeni ostatnich lat zmniejszyła się o ponad 3 tys. co jest odzwierciedleniem salda migracji. Natomiast w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa odnotowano wzrost liczby ludności o 250 osób. Największy wzrost nastąpił w gminie Ludwin i mieście Parczewie. Bezrobocie rejestrowane, według z danymi z ostatnich 10 lat, spadło. Według danych z 2016 stopa bezrobocia w regionie kształtowała się na poziomie od 6,9 w powiecie łęczyńskim do 19,2% w powiecie włodawskim. W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa stopa bezrobocia wyniosła 12,3% i była wyższa od średniej krajowej, która wynosiła 9,8%.

Nadleśnictwo Parczew leży na terenie, w którym funkcją wiodącą regionu jest rolnictwo, a uzupełniającymi są leśnictwo, turystyka, rekreacja oraz drobne zakłady przemysłowe, które kształtują charakter tego regionu.

Zdecydowana większość firm działających na tym terenie funkcjonuje w sektorze prywatnym (ponad 95%). Łącznie na analizowanym terenie występuje 2615 podmiotów. W sektorze publicznym dominuje edukacja i administracja. W sektorze prywatnym dominującą gałęzią przemysłu jest handel i usługi oraz budownictwo. Głównie są to małe jednoosobowe podmioty gospodarcze, lub zatrudniające od kilku do kilkunastu osób, oraz tzw. „firmy rodzinne”. Przeważają podmioty gospodarcze świadczące szeroko rozumiane usługi oraz podmioty działające w sferze handlowej.

Do największych przedsiębiorstw należą: PRO-HAND - Wytwórnia Octu i Musztardy, Huta szkła gospodarczego ODRÓDZENIE, Meblarska Spółdzielnia Pracy, Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych, Rejonowe Przedsiębiorstwo Melioracyjne, Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A, PHU "Malinex", Huta Szkła Gospodarczego „Edwanex”, Łęczyński BETON, Wytwórnia Makaronu Domowego, POL-MAK S.A., Karol Kania I Synowie Sp. z o.o.

Surowiec drzewny jest zbywany według zasad ustalonych obowiązującymi przepisami. Zasady sprzedaży drewna określone są zarządzeniami Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych dostępnym na stronie internetowej Portalu Leśno-Drzewnego.

Dodatkowo w ofercie Lasów Państwowych tworzona jest pula drewna do sprzedaży detalicznej oraz sprzedaży cennych gatunków na aukcjach i submisjach. Sprzedaż drewna stosowego dla osób fizycznych odbywa się bezpośrednio w leśnictwach.

Prace związane z pozyskaniem, zrywką, wywozem, hodowlą i ochroną wykonywane są przez Zakłady Usług Leśnych (ZUL), które tworzą byli robotnicy stali, sezonowi nadleśnictwa oraz bezrobotna ludność wiejska. Rokrocznie nadleśnictwo ogłasza przetargi na wykonywanie prac leśnych, w których uczestniczą Zakłady Usług Leśnych.

Najwięksi odbiorcy drewna:

IR-BUD Ireneusz Goławski – Tartak w Sosnowicy

Ikea Industry Poland Sp. z o.o.

C.M.C. Sp. z o.o. – Oddział Marynin k. Radzyna Podlaskiego

Kronospan Mielec Sp. z o.o., Mielec

STRONG-WOOD Szaruga Zbigniew Szaruga, Sosnowica

PHU "Zieliński" Krzysztof Zieliński, Firlej
Mondi Świecie S.A., Świecie
"CARPINUS II" Katarzyna Grabowiec, Wiśniew

Przemysł ulokowany jest głównie w strefie miejskiej. Biorąc pod uwagę zastój gospodarczy i założenia polityki ekologicznej państwa, należy oczekiwać zwiększenia roli funkcji leśnictwa, a przede wszystkim turystyki i rekreacji. W tym celu istnieje konieczność propagowania istniejących walorów przyrodniczych oraz stworzenia odpowiedniej bazy turystyczno-rekreacyjnej.

1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

Lasy nadleśnictwa stanowią zasadniczo zwarty kompleks leśny. Z przedstawionego poniżej zestawienia wynika, że około 77% powierzchni znajduje się w 8 kompleksach o powierzchni powyżej 500 ha.

Tabela 28. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych

Wielkość kompleksu	Obręb Parczew		Obręb Sosnowica		Nadleśnictwo	
	Liczba kompleksów	Pow.	Liczba kompleksów	Pow.	Liczba kompleksów	Pow.
[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]
poniżej 1,00	21	10,22	41	21,79	62	32,01
1,01 - 5,00	13	29,34	55	136,87	68	166,21
5,01 - 20,00	22	210,5	28	256,67	50	467,17
20,01 - 100,00	11	514,31	17	779,55	28	1293,86
100,01 - 200,00	2	346,98	5	646,71	7	993,69
200,01 - 500,00	1	374,52	2	502,15	3	876,67
500,01 - 2000,00	1	1362,65	6	5820,48	7	7183,13
powyż. 2000,01	1	5562,58			1	5562,58
Razem	72	8411,10	154	8164,22	226	16575,32

*Powierzchnia leśna ze współudziałami brutto (pow. z opisów taksacyjnych)

Kompleksy leśne Nadleśnictwa Parczew miejscami sąsiadują z lasami innej własności, wśród których znajdują się pojedyncze działki będące w stanie posiadania nadleśnictwa.

Istniejąca sieć dróg leśnych jest wystarczająca, a intensywność cięć zakładana w planie urządzenia lasu, stwarza konieczność budowy nowych i przebudowy (modernizacji – utwardzania, odwodnienia i poszerzania) dróg istniejących. Duży wywóz drewna nastąpi obecnie z rejonów lasu, w których dotychczas był on niewielki z uwagi na wiek drzewostanów. Nadleśnictwo posiada składy drewna, które zlokalizowane są przy drogach wywozowych z głównych kompleksów leśnych lub wewnątrz kompleksów przy drogach leśnych utwardzonych. Istniejąca sieć składów jest wystarczająca. Na potrzeby wywozu drewna z zakładanych zrębów, w miarę potrzeb mogą być tworzone czasowe składy pośrednie.

Średnia gęstość sieci dróg w obszarach transportowych wynosi 11,99 m/ha.

Długość dróg wchodzących w skład sieci drogowej nadleśnictwa wynosi 213,47 km (z czego drogi leśne – 181,73 km, drogi publiczne – 31,74 km) a dróg publicznych (wojewódzkich i

powiatowych), przebiegających przez tereny w zarządzie Nadleśnictwa Parczew – około 580 km. Łączna długość dróg publicznych w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa wynosi około 1250 km (*dane z docelowej sieci drogowej 2017*).

Istniejąca sieć dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich, wraz z drogami leśnymi tworzą system transportowy nadleśnictwa.

Drogi o dobrym i zadowalającym stanie nawierzchni stanowią odpowiednio 22,3% i 9,6% długości wszystkich dróg leśnych. Drogi o średnim stanie nawierzchni stanowią 53,5% długości wszystkich dróg leśnych. Natomiast łączna długość dróg o stanie złym stanowi 14,6% długości wszystkich dróg leśnych.

Przez obszar terytorialnego zasięgu działania nadleśnictwa przebiegają następujące ważniejsze drogi publiczne:

krajowe:

82 – Lublin – Łęczna – Cyców – Urszulin - Włodawa

DK82 przebiega przez południowo zachodnią część nadleśnictwa. Z gruntami nadleśnictwa styka w oddziale 449 i nie odgrywa istotnej roli w zagrożeniu pożarowym.

wojewódzkie:

- 813 – Łęczna – Ostrów Lubelski - Parczew,
- 815 – Lubartów – Parczew - Wisznice ,
- 819 – Parczew – Sosnowica – Wola Uhruska,
- 820 – Łęczna – Ludwin - Sosnowica,

powiatowe:

- 1624L – Sosnowica Urszulin,
- 1626L – Orzechów – Jamniki,
- 1625L – Lejno-Rozpłucie,
- 1569L – Uhnin- Jedlanka Podleśna,
- 1566L- Sosnowica Jedlanka
- 1567L- Stępków- Ruda Starościńska,

Pozostałe drogi powiatowe-1096L, 15250L, 1256L, 1258L, 1537L, 1553L, 1554L, 1565L, 1570L, 1571L, 1572L, 1573L, 1574L, 1575L, 1600L, 1601L, 1602L, 1604L, 1607L, 1608L, 1609L, 1610L, 1611L, 1612L, 1613L, 1614L, 1615L, 1616L, 1622L, 1623L, , 1627L, 1628L, 1629L, 1630L, 1631L, 1632L, 1633L, 1634L, 1635L, 1636L, 1637L, 1708L, 1709L, 1714L, 1715L, 1716L, 1717L, 1718L, 1719L, 1800L, 1802L, 2003L, 2004L, 2005L, 1006L, 2007L, 2008L, 2011L, 2013L.

W południowo zachodniej części nadleśnictwa przebiega linia kolejowa - DK82. Z gruntami nadleśnictwa styka się w oddziale 449 i nie odgrywa istotnej roli w zagrożeniu pożarowym.

1.4.2. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa

1.4.2.1. Czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych nadleśnictwa

- ✓ udział siedlisk wilgotnych, bagiennych, olsów i łęgów – 27,15% powierzchni,
- ✓ udział siedlisk lasowych świeżych – 25,62% powierzchni,
- ✓ udział powierzchni nieleśnej (bagien) – 3,00%,
- ✓ udział drzewostanów porolnych – 49,51%,
- ✓ udział drzewostanów uszkodzonych przez hubę korzeniową – 22,52% ,
- ✓ udział drzewostanów podtopionych – 1,00%
- ✓ udział drzewostanów uszkodzonych przez zwierzynę – 2,73%
- ✓ udział drzewostanów liściastych lub z przewagą liściastych – 26,59%,
- ✓ udział I klasy wieku – 8,03%,
- ✓ udział II klasy wieku – 10,03%,
- ✓ udział drzewostanów w KO – 7,05%,
- ✓ udział drzewostanów w KDO – 0,20%,
- ✓ udział lasów ochronnych - 24,47%,
- ✓ udział rezerwatów – 2,02%,
- ✓ udział obszarów Natury 2000 na gruntach nadleśnictwa – 82,75%
- ✓ udział gruntów współudziałowych – 2,02%,
- ✓ znaczna penetracja kompleksów leśnych przez turystów i miejscową ludność,
- ✓ zagrożenie pożarowe – II strefa zagrożenia pożarowego.
- ✓ zwiększony nakład pracy i koszty finansowe w pracach pielęgnacyjnych (w wyprowadzeniu upraw dębowych).

1.4.2.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej nadleśnictwa

Tabela 29. Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej (instrukcyjna tabela XIX)

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
1.	Powierzchnia leśna* (stan na 1.01.pierwszego roku obowiązywania planu UL bez grunt związanych. z gosp. leśną)-ha		15758,72	16192,02
2.	Zasoby drzewne na powierzchni leśnej (stan na 1.01.pierwszego roku obowiązywania planu UL)-m ³		3731890	4352073
3.	Zasobność drzewostanów (stan na 1.01.pierwszego roku obowiązywania planu UL)- m ³ / ha		237	269
4.	Wartość majątku nadleśnictwa	Wartość drzewostanów (wg tablic)- tys. zł	x	x
		Wartość gruntów leśnych (według metody wskaźnikowej) – tys. zł	x	x
		Wartość środków trwałych - tys. zł	x	x
	Razem	tys.zł	x	x
5.	Etat 10-letni (grubizna netto)	Użytki rębne** – m ³ netto	<u>276822</u> 287239	500759
		Użytki przedrębne – m ³ netto	<u>322800</u> 311984	369738
		Razem użytki główne – m ³ netto	<u>599622</u> 599224	870497
		Udział użytków przedrębnych %	<u>53,8</u> 52,06	42,47
6.	Okresowy przyrost w 10-leciu	m ³	1027468	1369214
		przeciętnie m ³ /ha /rok	6,52	8,46
7.	Wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)	Użytkowanie rębne m ³ /ha pow. leś. /rok	<u>2,20</u> 2,28	3,72
		Użytkowanie przedrębne m ³ /ha pow. leś. /rok	<u>2,56</u> 2,47	2,85
		Razem użytkowanie główne m ³ /ha pow. leś. /rok	<u>4,76</u> 4,75	6,57
		Użytkowanie główne % zasobów /rok	<u>2,01</u> 2,01	2,45
		Użytkowanie główne % przyrostu /rok	<u>7,29</u> 7,29	7,78
8.	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębego - % (udział w powierzchni leśnej)		X	X
9.	Udział lasów ochronnych - % (udział w powierzchni leśnej)		24,30	24,47
10.	Powierzchnia lasów nadzorowanych- ha		-	-
	% udziału w powierzchni lasów nadleśnictwa		-	-

* - powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona bez pow. związanej z gospodarką leśną

** - łącznie z 5% przyrostem

W wierszu 5,7 w liczniku podano plan, natomiast w mianowniku wykonanie w ubiegłym okresie.

1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu

Tabela 30. Prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego (instrukcyjna tabela XX)

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętnie rocznie za ostatnie 3 lata	Według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u.l.	Według orient. etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³	58840,00	87049,00	87049,00
2.	Koszty administracyjne	zł	9 994 500	9994500	9994500
3.	Koszty ochrony lasu	zł	425145	425145	425145
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	34624	34624	34624
5.	Koszty odnowień i zalesień	zł/ha	3763,00 1180453	3763,00 503376	3763,00 503376
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	313,70	133,77	133,77
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	748,05 55991	748,05 122066	748,05 122066
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowania upraw i młodników	ha	74,85	163,18	163,18
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/m ³	52,36 3080862	52,36 4557885	52,36 4557885
Suma kosztów (k)		zł	14 771 575	15 637 596	15 637 596
10.	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	173,16	173,16	173,16
Suma przychodów (p)		zł	10 188 809	15 073 405	15 073 405
11.	Wskaźnik udziału kosztów w przychodach (k/p)	-	1,45	1,04	1,04

1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych nadleśnictwa

W ramach prac inwentaryzacyjnych przypisano drzewostanom dostatecznie udokumentowane cechy określone w §26 IUL. Jeśli nie było pewności czy drzewostan pochodzi z odnowienia sztucznego czy naturalnego, to cechy takiej nie podawano.

Tabela 31. Zestawienie opisanych cech drzewostanów

Cech drzewostanu	Obręb Parczew [ha]	Obręb Sosnowica [ha]	Nadleśnictwo [ha]
D-stany z odnowienia naturalnego	699,24	617,28	1316,42
D-stany z odnowienia sztucznego	4769,36	5883,81	10653,17
Młodniki po rębni złożonej	185,37	67,90	253,27
Uprawy po rębni złożonej	247,20	117,92	365,12
Drzewostany z zalesień porolnych	1787,92	6228,25	8016,17
Drzewostany odroślowe	1,64	10,33	11,97
Otulina rezerwatu	156,36	-	156,36
Otulina WDN	29,41	-	29,41
Otulina PN	-	1350,35	1350,35
Uprawy zachowawcze	12,72	5,71	18,43
Drzewostany wyżywicowane	62,73	-	62,73

1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu

W części tabelarycznej niniejszego elaboratu zostały zamieszczone następujące tabele, charakteryzujące możliwości produkcyjne lasów Nadleśnictwa Parczew:

- Tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji;
- Tabela nr III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących;
- Tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących;
- Tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- Tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- Tabela nr VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności;
- Tabela nr VIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących – przyrost tablicowy.

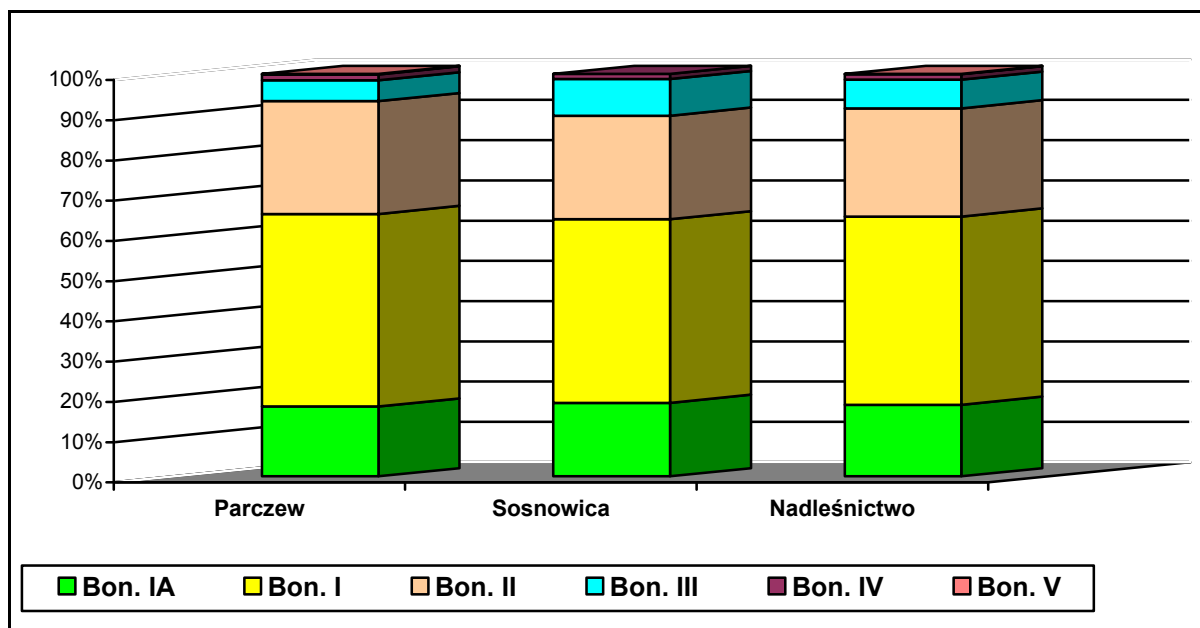
1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących

Poniższe zestawienie zostało opracowane na podstawie tabeli nr II, zamieszczonej w części tabelarycznej niniejszego elaboratu. Obrazuje ono udział procentowy powierzchni drzewostanów wg bonitacji i gatunków panujących.

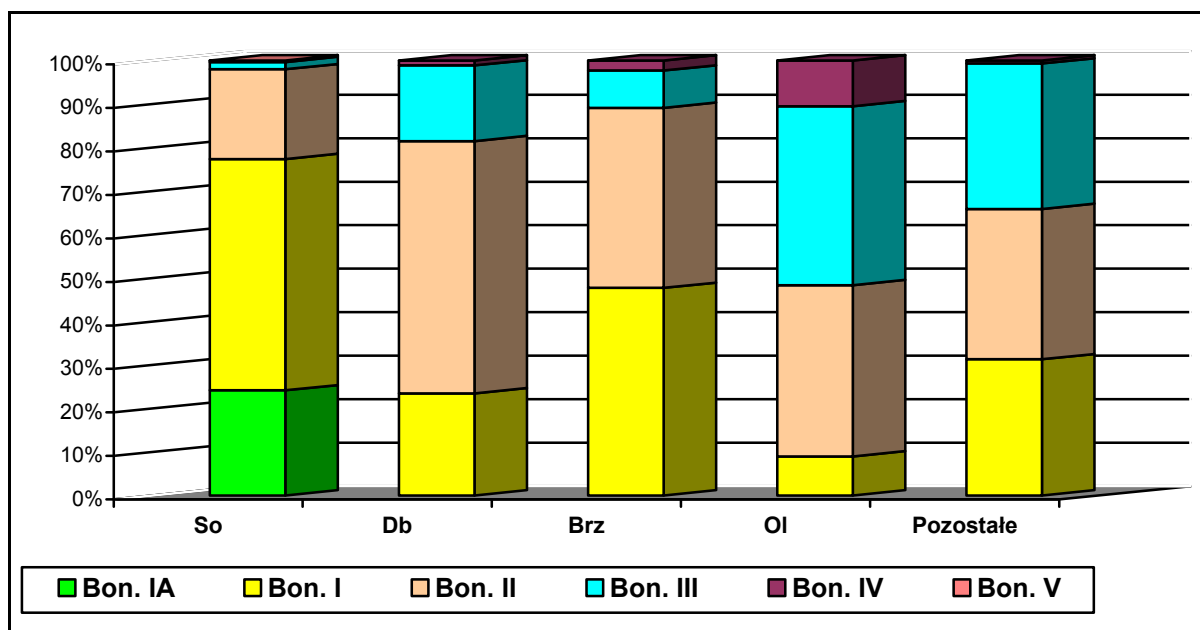
Tabela 32. Udział procentowy powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących (wyciąg z instrukcyjnej tabeli II)

Bonitacja	Gatunki panujące					Razem	%
	SO	DB	BRZ	OL	Pozostale		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb PARCZEW							
IA	1399,08	-	-	-	-	1399,08	17,34
I	3203,77	93,41	433,87	82,42	47,34	3860,81	47,88
II	1360,96	323,02	327,47	230,58	19,85	2261,88	28,04
III	27,59	109,32	60,99	162,05	55,00	414,95	5,14
IV	14,78	9,19	18,88	77,53	-	120,38	1,49
V	9,11	-	-	-	-	9,11	0,11
Razem	6015,29	534,94	841,21	552,58	122,19	8066,21	100,00
Obręb SOSNOWICA							
IA	1437,06	-	-	-	-	1437,06	18,26
I	3037,34	149,17	337,55	33,48	34,00	3591,54	45,62
II	1061,82	275,97	341,72	278,22	70,01	2027,74	25,76
III	164,39	70,78	77,71	369,62	31,92	714,42	9,08
IV	19,96	2,51	18,47	58,33	1,80	101,07	1,28
Razem	5720,57	498,43	775,45	739,65	137,73	7871,83	100,00
Nadleśnictwo							
IA	2836,14	-	-	-	-	2836,14	17,79
I	6241,11	242,58	771,42	115,90	81,34	7452,35	46,76
II	2422,78	598,99	669,19	508,80	89,86	4289,62	26,91
III	191,98	180,10	138,70	531,67	86,92	1129,37	7,09
IV	34,74	11,70	37,35	135,86	1,80	221,45	1,39
V	9,11	-	-	-	-	9,11	0,06
Razem	11735,86	1033,37	1616,66	1292,23	259,92	15938,04	100,00

W nadleśnictwie 64,55% ogółu drzewostanów jest I i Ia klasie bonitacji (bonitacja Ia wyróżniana jest dla sosny), co dobrze świadczy o kondycji drzewostanów i stanie siedlisk. Druga klasa bonitacji została określona dla 26,91% drzewostanów, III klasa bonitacji – 7,09%, IV klasa bonitacji – 1,39%, V bonitacja 0,06 %, ogółu drzewostanów nadleśnictwa. W drzewostanach z panującą sosną 56,95%, stanowią drzewostany w Ia i I klasie bonitacji. Udział klas bonitacji w poszczególnych obrębach leśnych:

Udział bonitacji wg grup głównych gatunków panujących – razem nadleśnictwo

1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku

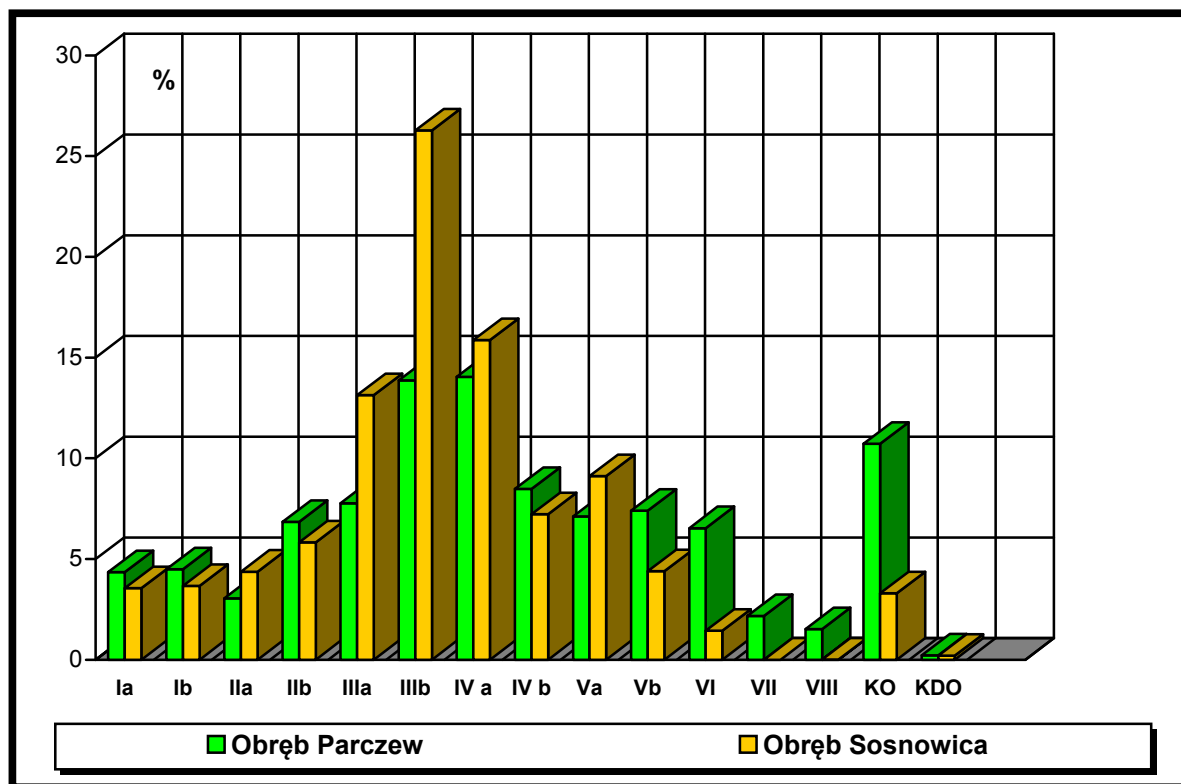
Rozkład powierzchniowy i zapasu produkcyjnego drzewostanów w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Parczew przedstawiono w poniższej tabeli i na wykresach (wyciąg z tabeli III).

1). Struktura wiekowa drzewostanów

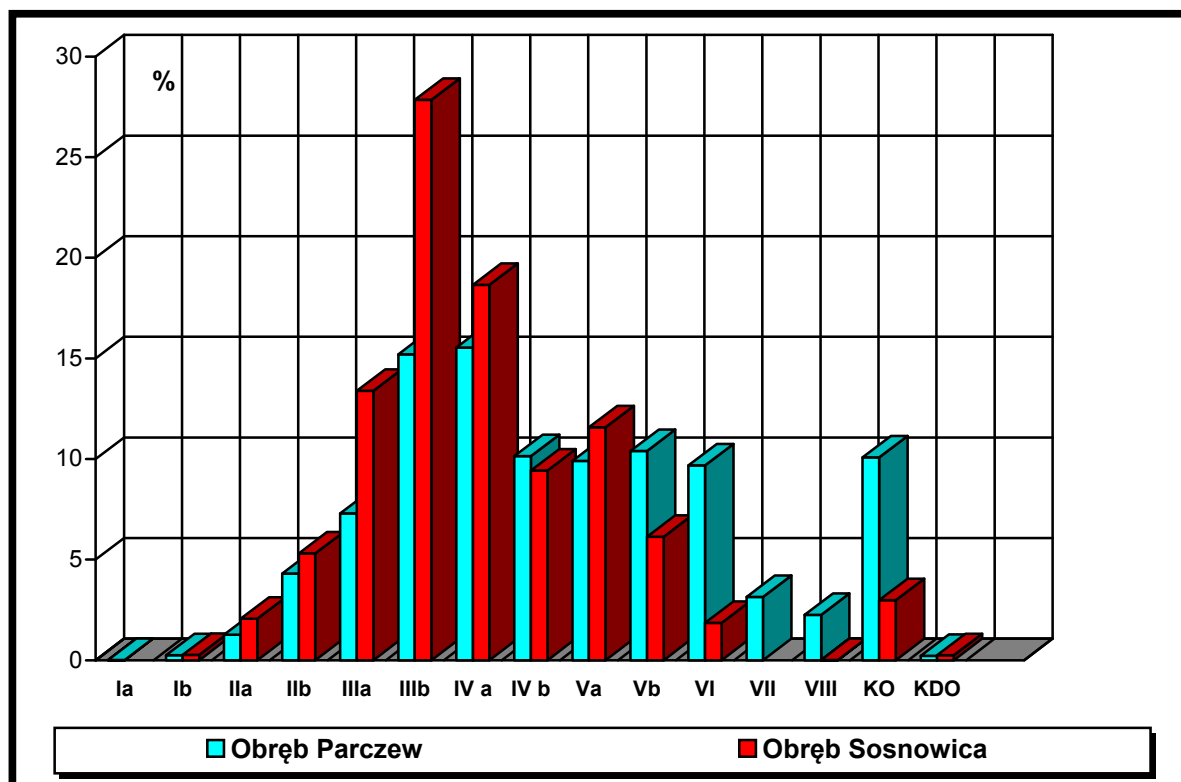
Tabela 33. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Parczew

Klasa wieku	Obręb Parczew				Obręb Sosnowica				Nadleśnictwo Parczew			
	[ha]	[%]	[m³]	[%]	[ha]	[%]	[m³]	[%]	[ha]	[%]	[m³]	[%]
Płaz					4,63	0,06	120	0,01	4,63	0,03	120	0,00
Hal. zręby	18,27	0,22	256	0,01	25,13	0,31	159	0,01	43,40	0,27	415	0,01
W pr. ubocz.	7,08	0,09			3,98	0,05	10	0,00	11,06	0,07	10	0,00
Pozostałe	95,58	1,17	1642	0,07	99,31	1,24	1120	0,06	194,89	1,20	2762	0,06
Przestoje			5095	0,22			4146	0,20			9241	0,21
Ia	354,96	4,34	340	0,01	284,26	3,55			639,22	3,95	340	0,01
Ib	367,69	4,49	5625	0,25	292,94	3,66	5370	0,26	660,63	4,08	10995	0,25
Ila	249,55	3,05	28975	1,27	350,16	4,37	42745	2,06	599,71	3,70	71720	1,65
Ilb	559,31	6,83	98300	4,31	465,49	5,82	109805	5,30	1024,80	6,33	208105	4,78
IIla	635,69	7,76	166385	7,29	1051,37	13,13	277125	13,38	1687,06	10,42	443510	10,19
IIlb	1134,03	13,85	346520	15,19	2102,85	26,27	576255	27,85	3236,88	19,99	922775	21,20
IVa	1154,90	14,12	356190	15,60	1269,59	15,86	386160	18,65	2424,49	14,97	742350	17,06
IVb	693,73	8,47	231285	10,14	577,94	7,22	195045	9,42	1271,67	7,85	426330	9,80
Va	581,87	7,11	225895	9,90	728,90	9,11	239630	11,58	1310,77	8,10	465525	10,70
Vb	604,45	7,39	236900	10,38	351,89	4,40	126785	6,13	956,34	5,91	363685	8,36
VI	534,06	6,52	220855	9,68	115,31	1,44	38620	1,86	649,37	4,01	259475	5,96
VII	177,89	2,17	71615	3,14					177,89	1,10	71615	1,65
VIII i starsze	123,80	1,51	51330	2,25	1,00	0,01	280	0,01	124,80	0,77	51610	1,19
KO	876,94	10,71	230015	10,08	264,43	3,30	61745	2,98	1141,37	7,05	291760	6,70
KDO	17,34	0,21	4705	0,21	15,70	0,20	5025	0,24	33,04	0,20	9730	0,22
Razem	8187,14	100	2281928	100	8004,88	100	2070145	100	16192,02	100	4352073	100

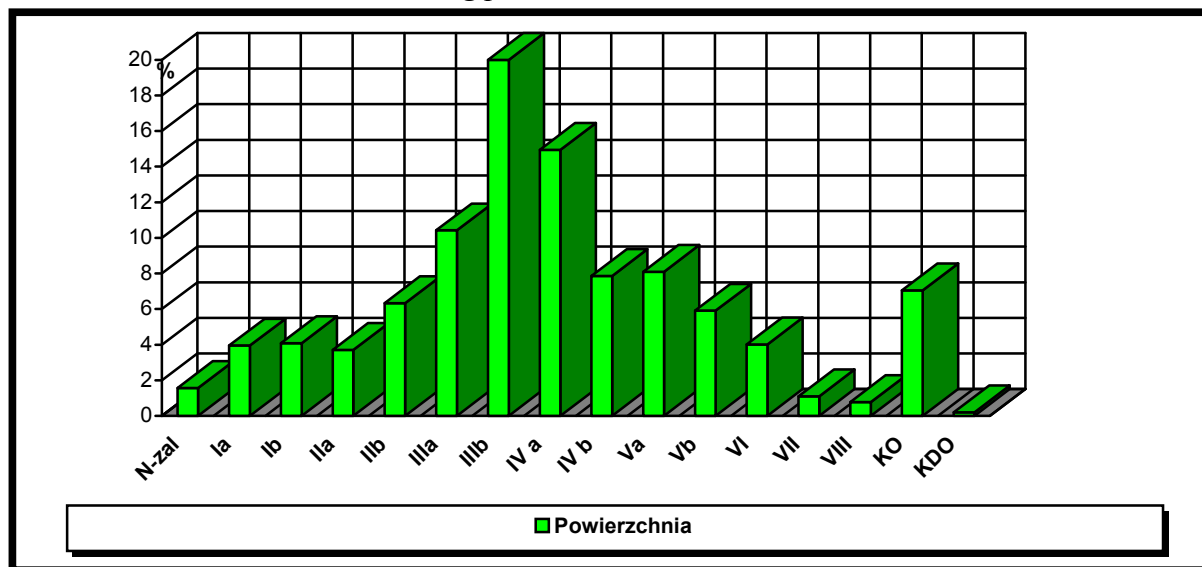
Struktura wiekowa drzewostanów wg powierzchni

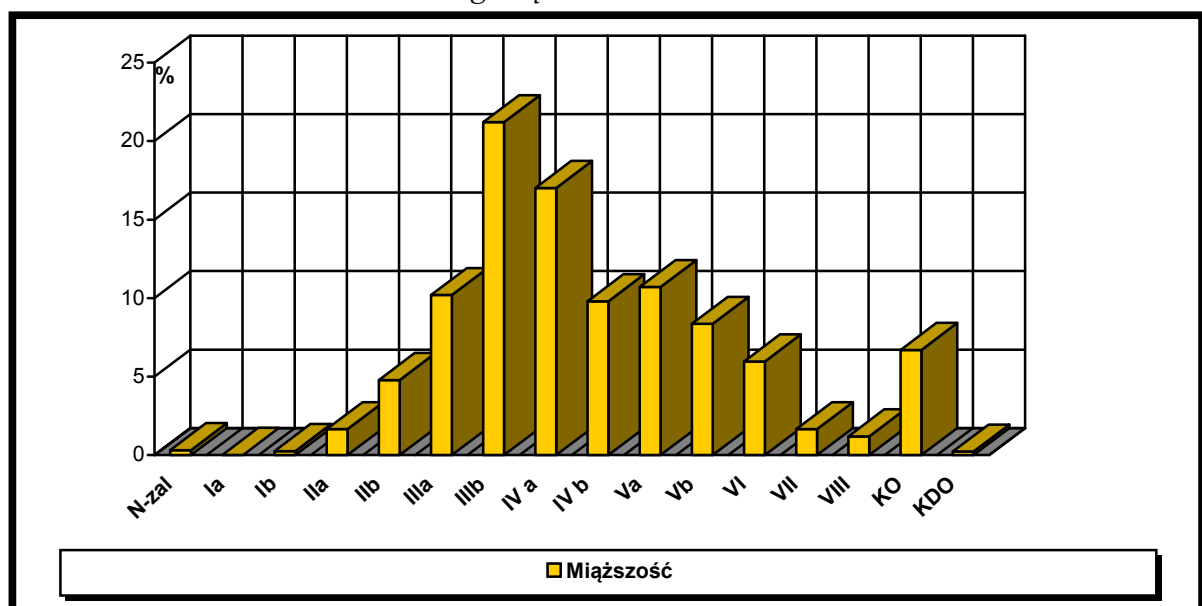
Struktura wiekowa drzewostanów wg miąższości

Struktura wiekowa drzewostanów wg powierzchni N-ctwo Parczew

Struktura wiekowa drzewostanów wg miąższości N-ctwo Parczew

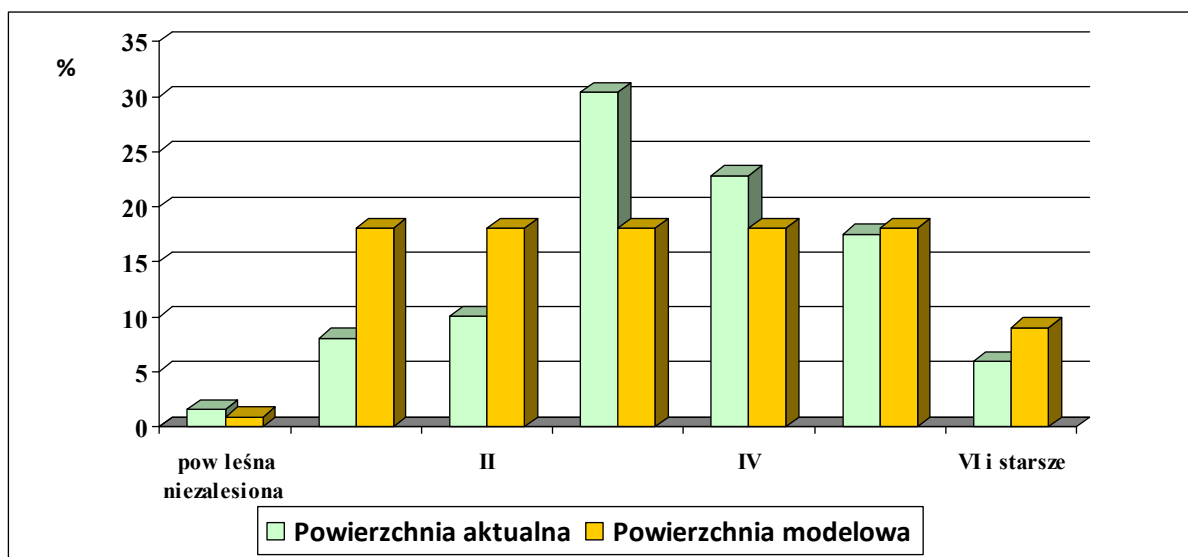

Z przedstawionych zestawień i wykresów wynika, że układ klas wieku drzewostanów w obrębach odbiega od przyjętego układu dla lasu normalnego. Powierzchniowo i miąższościowo przeważają drzewostany IIIb klasy wieku głównie w obrębie Sosnowica. Znaczący jest udział drzewostanów w przedziale wiekowym od 51 do 70 lat. Niski jest udział drzewostanów I klasy wieku – 8,03% (1299,85 ha) oraz II klasy wieku 10,03% (1624,51 ha). Są to drzewostany charakteryzujące się najwyższym przyrostem zasobności, co będzie miało swoje przełożenie na dynamikę wzrostu zasobności drzewostanów w kolejnych rewizjach planu urządzenia lasu. Aktualnie na zachowanie niezmiennego poziomu przyrostu bieżącego wpływa znacząca wysokość powierzchni drzewostanów starszych klas wieku.

Udział powierzchniowy drzewostanów ponad 100-letnich wynosi 5,88% (952,06 ha).

W najbliższych rewizjach urządzeniowych, rozkład zapasu w poszczególnych podklasach wieku, oraz duży udział drzewostanów w klasie odnowienia zapewnia trwałość lasu i ciągłość użytkowania drzewostanów.

Porównanie aktualnego i modelowego układu powierzchni leśnej drzewostanów nadleśnictwa

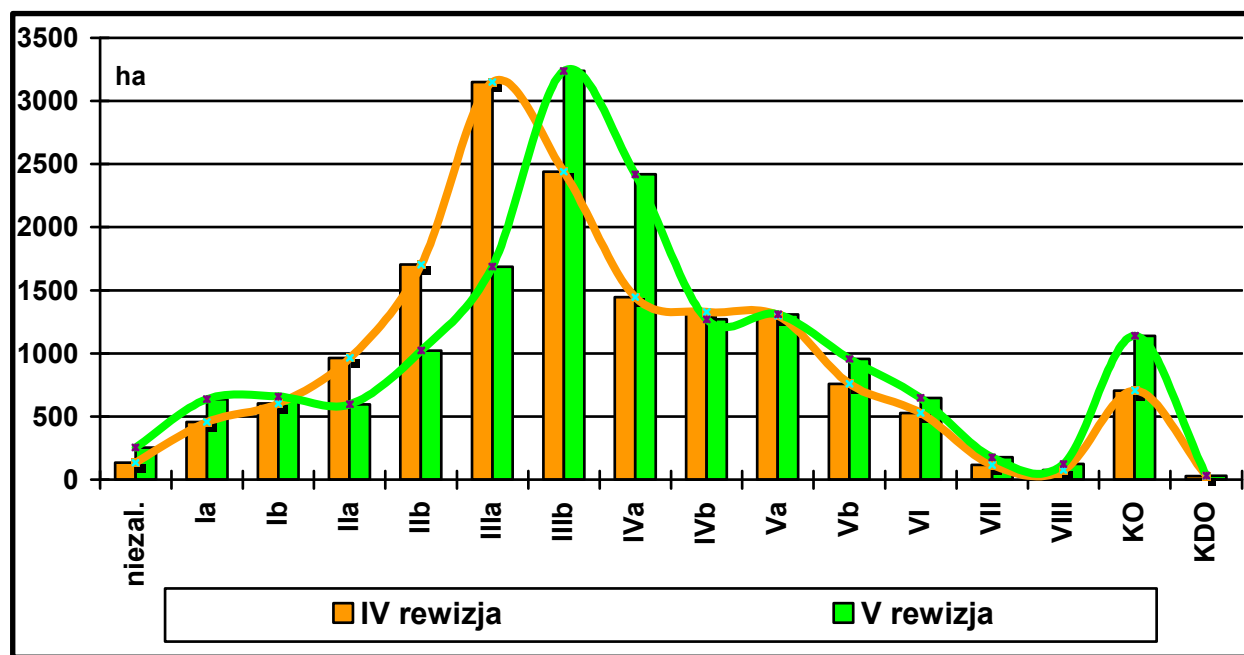
Rozkład powierzchniowy podklas wieku uwidoczniony na wykresach odbiega od „modelu lasu normalnego”.

2) Porównanie powierzchni klas wieku Nadleśnictwa Parczew w IV i V rewizji PUL

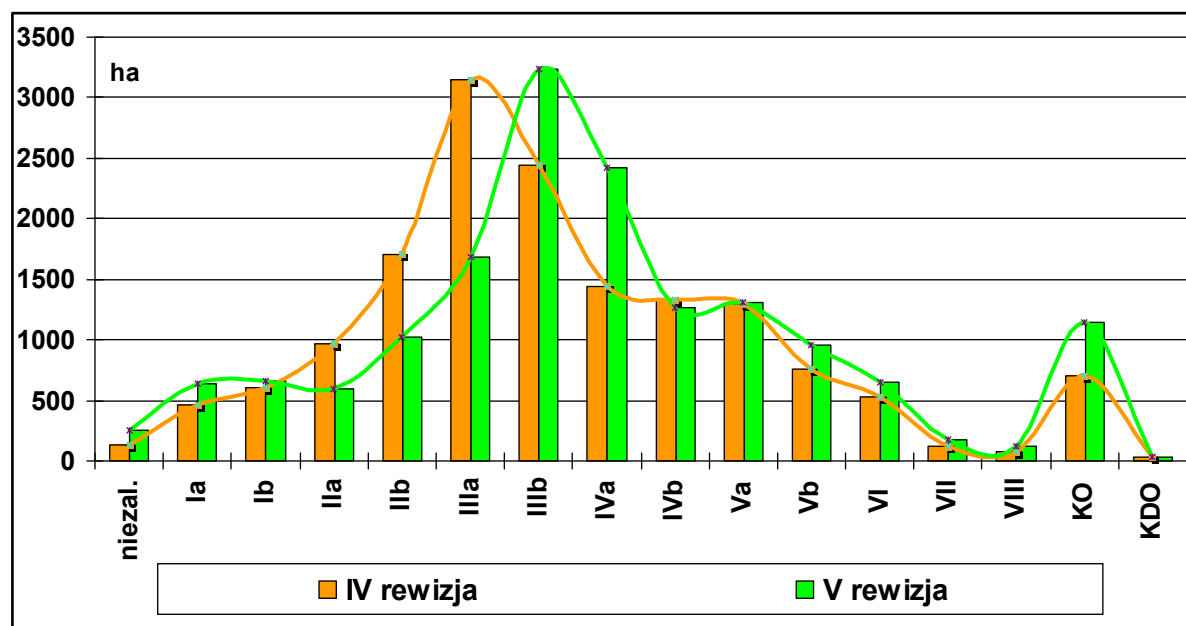
Tabela 34. Zestawienie porównawcze powierzchni i zasobności w klasach wieku wg IV i V rewizji w Nadleśnictwie Parczewie

Klasy wieku	Nadleśnictwo Parczew								Różnica	
	IV rewizja				V rewizja					
	Pow. [ha]	[%]	Zasoby [m³]	[%]	Pow. [ha]	[%]	Zasoby [m³]	[%]	[ha]	[m³]
Plaz	1,56	0,0	50	0,0	4,63	0,03	120	0,00	3,07	70
Hal. zręby	34,66	0,20	241	0,0	43,40	0,27	415	0,01	8,74	174
W pr. ubocz.					11,06	0,07	10	0,00	11,06	10
pozostałe	99,97	0,6	890	0,0	194,89	1,20	2762	0,06	94,92	1872
Przestoje			4389	0,1			9241	0,21		4582
Ia	458,95	2,9	140	0,0	639,22	3,95	340	0,01	180,27	200
Ib	604,48	3,8	11515	0,3	660,63	4,08	10995	0,25	56,15	-520
IIa	966,23	6,4	121050	3,2	599,71	3,70	71720	1,65	-366,52	-49330
IIb	1704,93	10,8	305665	8,2	1024,80	6,33	208105	4,78	-680,13	-97560
IIIa	3150,39	20,0	741065	19,8	1687,06	10,42	443510	10,19	-1463,33	-297555
IIIb	2440,04	15,6	612250	16,7	3236,88	19,99	922775	21,20	796,84	310525
IVa	1444,93	9,1	410590	11,0	2424,49	14,97	742350	17,06	979,56	331760
IVb	1329,88	8,4	403760	10,8	1271,67	7,85	426330	9,80	-58,21	22570
Va	1299,37	8,2	434090	11,6	1310,77	8,10	465525	10,70	11,40	31435
Vb	760,67	4,8	266820	7,1	956,34	5,91	363685	8,36	195,67	96865
VI	528,63	3,3	194130	5,2	649,37	4,01	259475	5,96	120,74	65345
VII	116,21	0,7	42085	1,1	177,89	1,10	71615	1,65	61,68	29530
VIII i st.	78,84	0,5	27235	0,7	124,80	0,77	51610	1,19	45,96	24375
KO	708,86	4,5	149385	4,0	1141,37	7,05	291760	6,70	432,51	142375
KDO	30,12	0,2	6540	0,2	33,04	0,20	9730	0,22	2,92	3190
Razem	15758,72	100	3731890	100	16192,02	100	4352073	100	433,30	620183

Porównanie powierzchni klas wieku Nadleśnictwa Parczew w IV i V rewizji PUL

Porównanie powierzchni klas wieku Nadleśnictwa Parczew w IV i V rewizji PUL

Zmiany w klasach wieku w porównaniu z IV rewizją wynikają z naturalnego przejścia drzewostanów do wyższej klasy oraz z planowanego użytkowania.

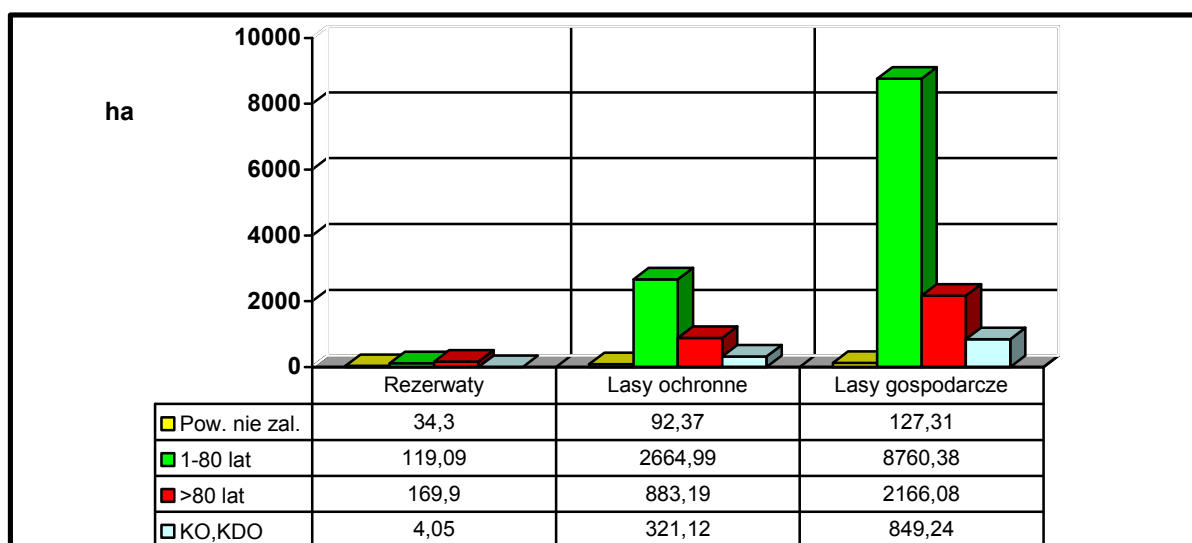
Pozytywnym zjawiskiem jest wzrost I klasy wieku. W porównaniu z IV rewizją drzewostany w tych klasach wieku wzrosły o 236,42 ha – tj. o 22,2%

3). Udział drzewostanów wg funkcji lasu

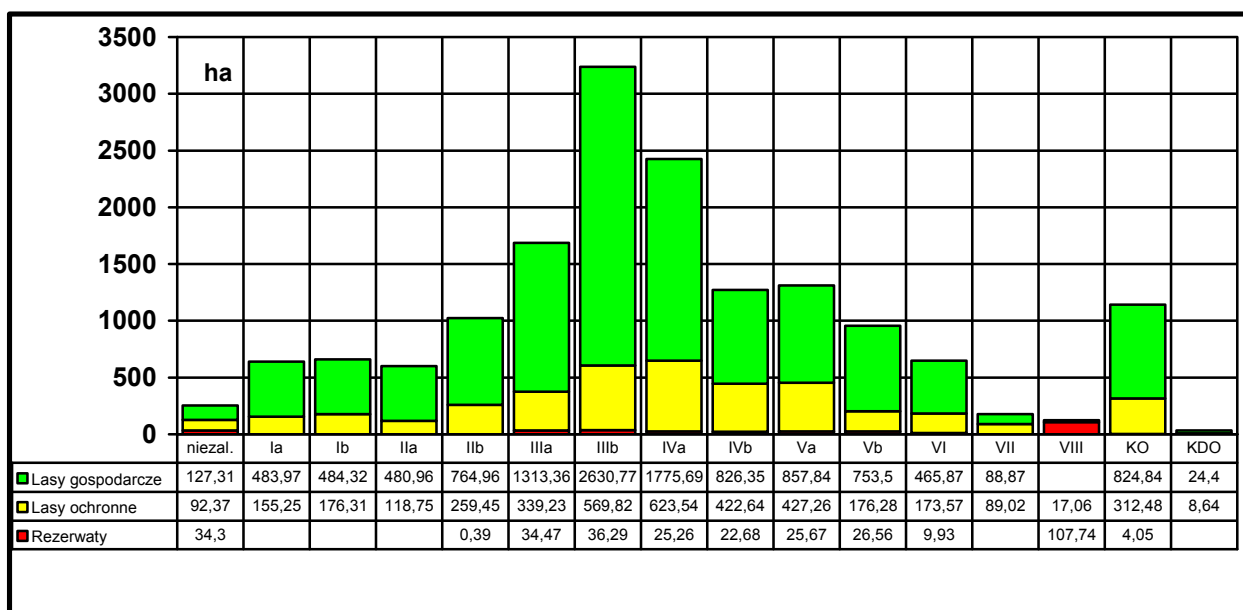
Rezerваты przyrody stanowią 2,02% powierzchni leśnej nadleśnictwa. W rezerwach zaewidencjonowano 5 gatunków panujących: So- 60,66%, Db-17,10%, Brz - 10,05%, Ol-11,68%, Os – 0,51% powierzchni rezerwatów. Powierzchnia leśna nie zalesiona wynosi 34,30 ha i są to grunty objęte szczególną ochroną. Drzewostany powyżej 80 lat stanowią 53,14% powierzchni lasów rezerwatowych.

Lasy ochronne stanowią 24,47% powierzchni leśnej nadleśnictwa. Ponad 51,59% to drzewostany sosnowe, 4,95% - dębowe, 17,36% – brzożowe, 121,49% – olszowe a pozostałe gatunki zajmują poniżej jednego procenta udziału. Powierzchnia leśna nie zalesiona wynosi 92,37 ha. Drzewostany powyżej 80 lat i KO, KDO stanowią 30,40% powierzchni lasów ochronnych.

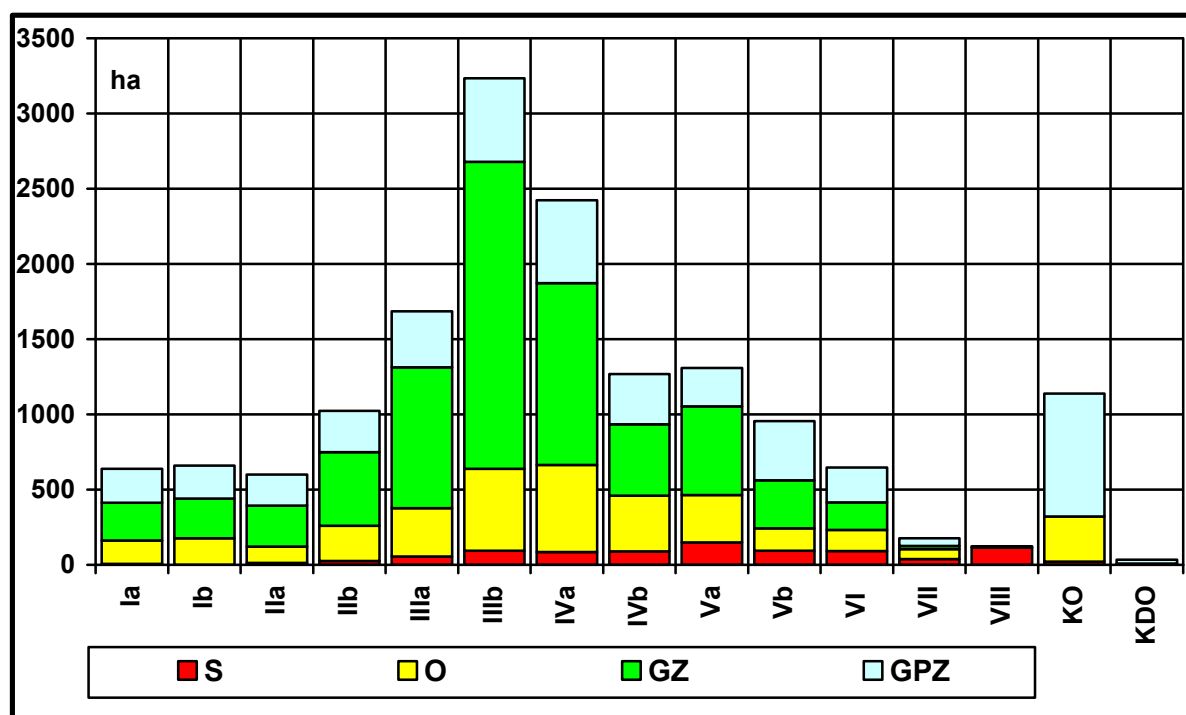
Udział powierzchniowy drzewostanów wg funkcji (pow. leśna)

Struktura wiekowa drzewostanów wg funkcji lasu

Struktura wiekowa drzewostanów wg gospodarstw

Rozpatrując rozkład powierzchni wg gospodarstw widać, że w grupie drzewostanów powyżej 100 lat przeważają drzewostany zaliczone do gospodarstwa specjalnego i ochronnego.

4). Budowa pionowa drzewostanów

Tabela 35. Charakterystyka struktury piętrowej drzewostanów

Struktura piętrowa drzewostanów	Obręby				Nadleśnictwo	
	PARCZEW		SOSNOWICA			
	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]
1	2	3	4	5	6	7
Jednopiętrowe	7020,08	87,04	7546,23	95,86	14566,31	91,39
Dwupiętrowe	151,85	1,88	45,47	0,58	197,32	1,24
Wielopiętrowe	-	0,00	-	0,00	-	-
Klasa odnowienia	876,94	10,87	264,43	3,36	1141,37	7,16
Klasa do odnowienia	17,34	0,21	15,70	0,20	33,04	0,21
Budowa przerębowa	-	0,00	-	0,00	-	-
Razem	8066,21	100,00	7871,83	100,00	15938,04	100,00

Z powyższych danych wynika, że w Nadleśnictwie Parczew przeważającą powierzchnię zajmują drzewostany o strukturze jednopiętrowej – 91,39 % powierzchni. Drzewostany w klasie odnowienia (KO) stanowią – 7,16 % powierzchni. Drzewostany wielopiętrowe i dwupiętrowe zajmują łącznie 1,24 % procent powierzchni, natomiast drzewostany wielopiętrowe i o budowie przerębowej nie występują.

Drzewostany jednogatunkowe Nadleśnictwa Parczew 35,6% i są to głównie drzewostany sosnowe. Dane zestawiono w poniższej tabeli [powierzchnia leśna zalesiona].

Tabela 36. Zestawienie drzewostanów wg bogactwa gatunkowego

Struktura gatunkowa drzewostanów	Obręby				Nadleśnictwo	
	PACZEW		SOSNOWICA			
	Pow. ha]	Udział [%]	Pow. ha]	Udział [%]	Pow. [ha]	Udział [%]
1	2	3	4	5	6	7
Jednogatunkowe	2443,23	30,3	3240,20	41,2	5685,43	35,6
Dwugatunkowe	2710,51	33,6	2925,44	37,2	5635,95	35,4
Trzygatunkowe	2043,94	25,3	1208,09	15,3	3252,03	20,4
Cztery- i więcej	868,53	10,8	496,10	6,3	1364,63	8,6
Razem	8066,21	100,0	7871,83	100,0	15938,04	100,0

5). Kategorie drzewostanu

Tabela 37. Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębną

Drzewostany	Obręby				Nadleśnictwo	
	PARCZEW		SOSNOWICA			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
Bliskorębne i młodsze	4926,22	61,08	6120,58	77,75	11046,80	69,31
Ustalonego wieku dojrzałości rębnej	1397,66	17,33	1333,97	16,95	2731,63	17,14
Powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	848,05	10,51	137,15	1,74	985,20	6,18
W klasie odnowienia	876,94	10,87	264,43	3,36	1141,37	7,16
W klasie do odnowienia	17,34	0,21	15,70	0,20	33,04	0,21
Budowa przerębowa	-	-	-	-	-	-
Razem	8066,21	100,00	7871,83	100,00	15938,04	100,00

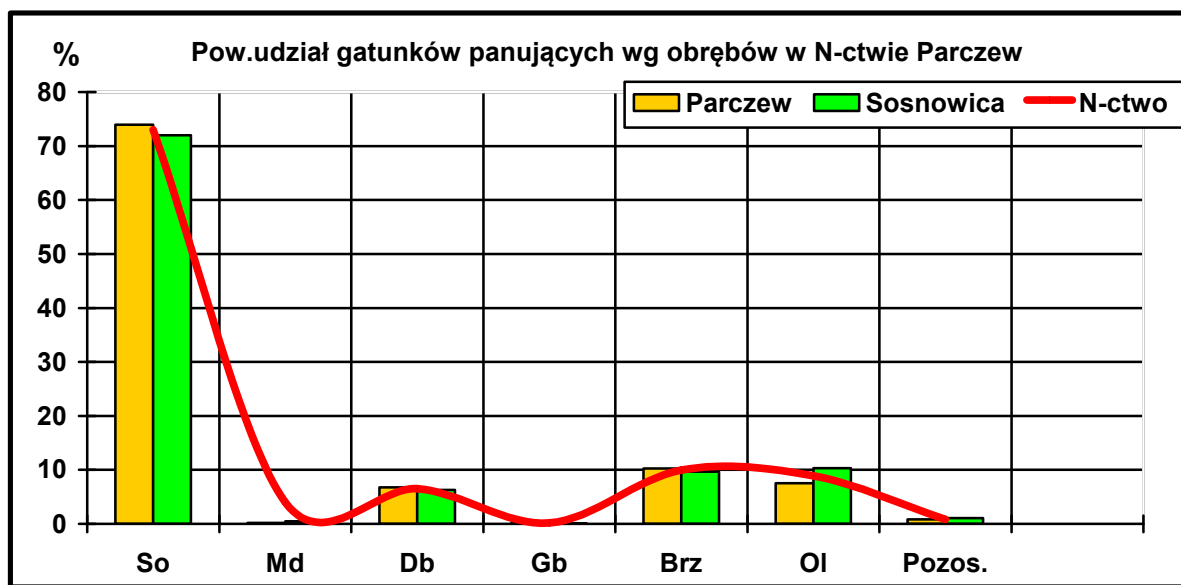
Z powyższego zestawienia wynika, że 30,69% drzewostanów w Nadleśnictwie Parczew osiągnęło dojrzałość rębną.

1.5.1.3. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków panujących

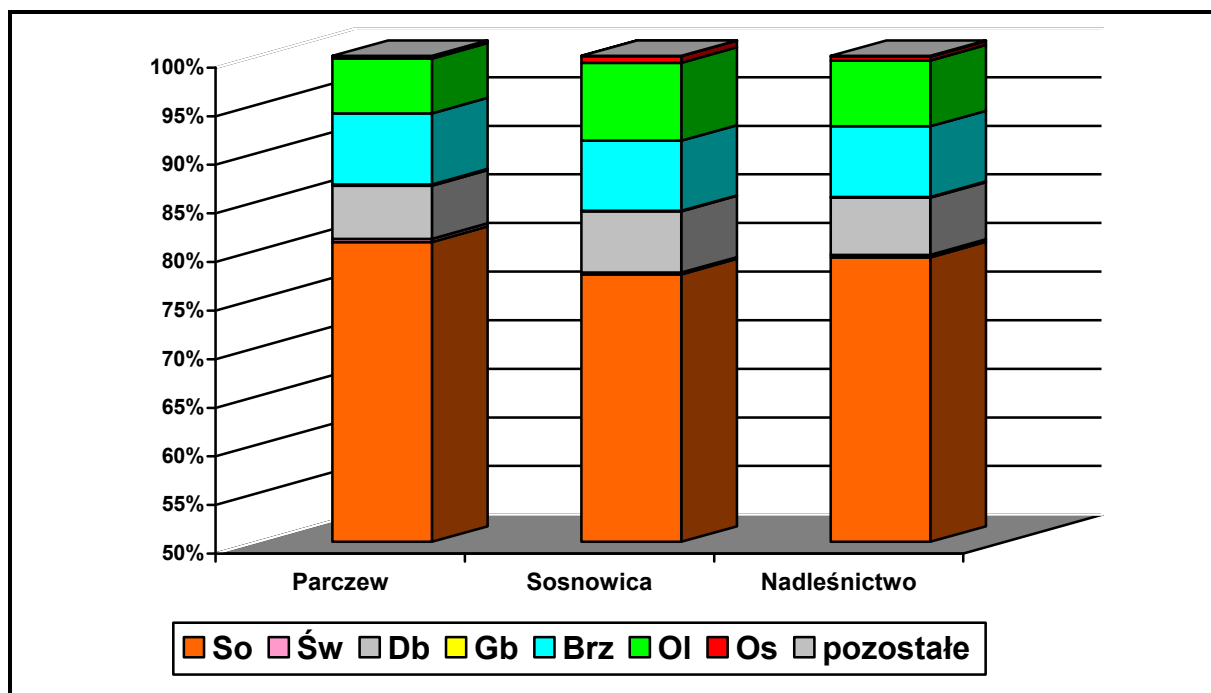
Procentowy udział powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących określony na podstawie tabeli nr III i IV przedstawiono w zestawieniu poniżej:

Tabela 38. Udział gatunków panujących wg V rewizji urządzania lasu

Gat.	Obręb Parczew				Obręb Sosnowica				N-ctwo Parczew			
	[ha]	[%]	[m³]	[%]	[ha]	[%]	[m³]	[%]	[ha]	[%]	[m³]	[%]
SO	6055,80	73,97	1845047	80,86	5763,96	72,00	1605011	77,54	11819,76	73,00	3450058	79,27
MD	12,48	0,15	2810	0,12	1,66	0,02	160	0,01	14,14	0,09	2970	0,07
ŚW	30,69	0,37	7385	0,32	21,39	0,27	4025	0,19	52,08	0,32	11410	0,26
BK	0,44	0,01	20	0,00	-	-	-	-	0,44	0,00	20	0,00
DB	553,92	6,77	110333	4,84	502,74	6,28	120628	5,83	1056,66	6,53	230961	5,31
DB.S	36,56	0,45	14232	0,62	7,60	0,09	28	0,00	44,16	0,27	14260	0,33
DB.B	0,22	0,00	15	0,00	28,64	0,36	9636	0,47	28,86	0,18	9651	0,22
DB.C	1,80	0,02	220	0,01	1,88	0,02	310	0,01	3,68	0,02	530	0,01
KL	-	-	-	-	0,12	0,00	0,00	0,00	0,12	0,00	0,00	0,00
GB	18,12	0,22	2645	0,12	5,44	0,07	880	0,04	23,56	0,15	3525	0,08
BRZ	841,21	10,27	166970	7,32	775,45	9,69	149394	7,22	1616,66	9,98	316334	7,27
OL	614,02	7,50	128416	5,63	825,00	10,31	166097	8,02	1439,02	8,89	294513	6,77
Ak	0,50	0,01	100	0,00	2,24	0,03	450	0,02	2,74	0,02	550	0,01
Os	20,61	0,25	3735	0,16	68,76	0,86	13526	0,65	89,37	0,55	17261	0,40
Lp	0,77	0,01	30	0,00	-	-	-	-	0,77	0,00	30	0,00
R-m	8187,14	100,	2281928	100,	8004,88	100,00	2070145	100,00	16192,02	100,00	4352073	100,00

Udział miąższościowy gatunków panujących wg obrębów

W Nadleśnictwie Parczew drzewostany głównie pochodzą z sadzenia. Drzewostany nadleśnictwa tworzą 24 gatunki drzew, z czego 15 występuje jako gatunki panujące.

Głównym gatunkiem panującym jest **sosna**, która zajmuje 73,00% powierzchni i stanowi 79,27% miąższości. Gatunek ten osiąga przeciętnie Ia, I bonitację – 77,34% powierzchni gatunku. Drzewostany z panującą So w większości są z sadzenia i w 51,63% są na gruntach porolnych w pierwszym pokoleniu. Drzewostany te cechują się obniżoną

odpornością na czynnik biotyczne i abiotyczne a stan ich jest labilny. Jako gatunek panujący występuje niemal na wszystkich siedliskach z wyjątkiem Ol, OlJ, Lł.

Kolejne gatunki panujące jest **dąb** (Db, Dbb, Dbs). Zajmuje 6,98% powierzchni i ma 5,89% udziału w zasobności drzewostanów nadleśnictwa. Gatunek ten osiąga II bonitację na powierzchni 598,99 ha (53,02% pow. gat.).

Brzoza – zajmuje 9,98% powierzchni i daje 7,27% ogółu zasobów nadleśnictwa. Gatunek ten osiąga przeważnie bonitację I.

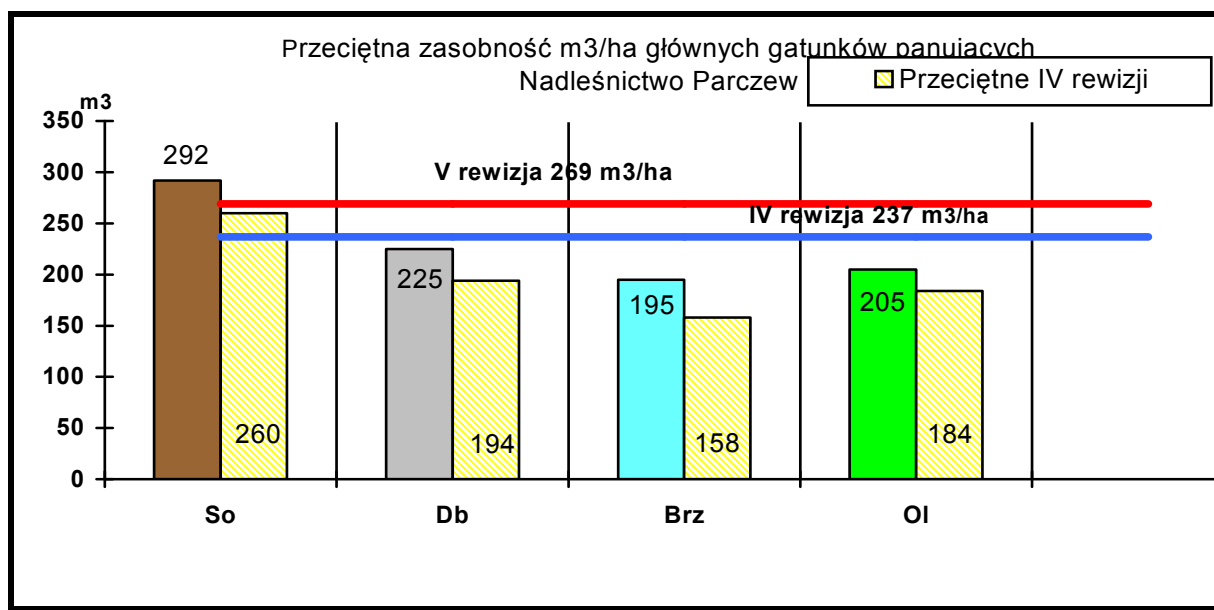
Ol – zajmuje 8,89% powierzchni, 6,77% zasobności w nadleśnictwie. Bonitacja III stanowi 41,14%. Gatunek ten występuje głównie na siedliskach: Ol, OlJ, Lw, LMw, LMb, Lł.

Udział pozostałych gatunków nie przekracza 1% powierzchni leśnej.

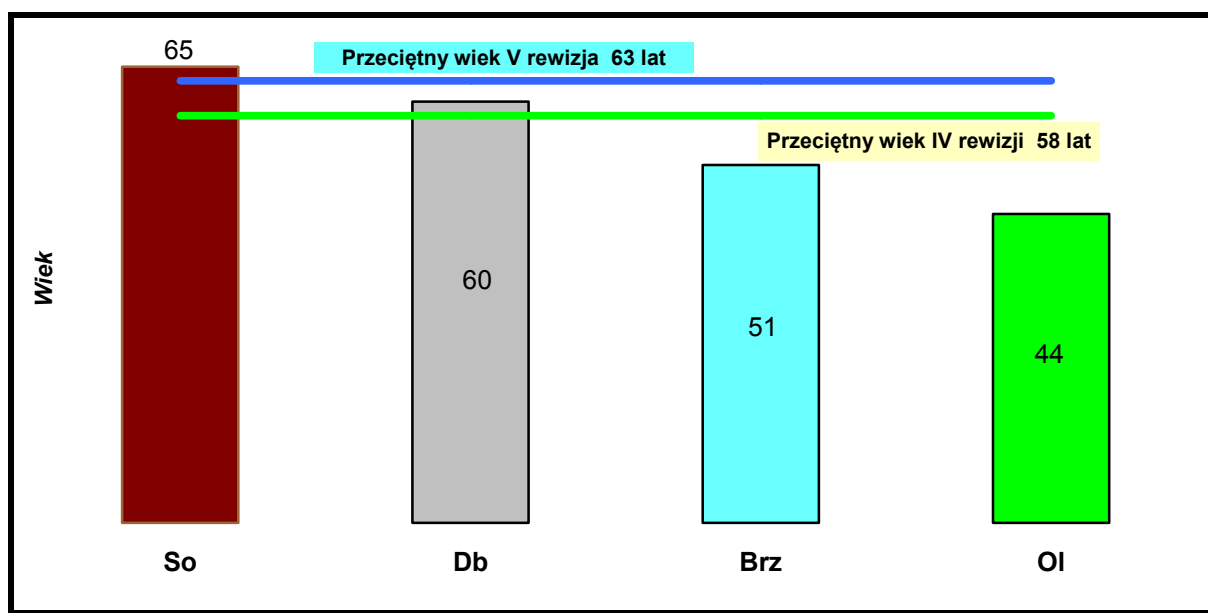
Tabela 39. Cechy dominujących gatunków lasotwórczych nadleśnictwa

Cecha/gatunek	So	Db	Brz	Ol	Przeciętnie
Obręb Parczew					
udział powierzchniowy (%)	73,97	7,22	10,27	7,50	
udział masowy (%)	80,86	6,45	7,32	5,63	
przeciętna zasobność (m ³ /ha)	305	210	198	210	279
przeciętny wiek	72	58	50	46	68
Obręb Sosnowica					
udział powierzchniowy (%)	72,00	6,73	9,69	10,31	
udział masowy (%)	77,54	6,29	7,22	8,02	
przeciętna zasobność (m ³ /ha)	278	242	192	201	259
przeciętny wiek	59	62	52	43	58
Nadleśnictwo					
udział powierzchniowy (%)	73,00	6,98	9,98	8,89	
udział masowy (%)	79,27	5,85	7,27	6,77	
przeciętna zasobność (m ³ /ha)	292	225	195	205	269
przeciętny wiek	65	60	51	44	63

Graficzny obraz udziału gatunków panujących przedstawiają zamieszczone wykresy.

Przeciętne wieki wybranych gatunków panujących w Nadleśnictwie Parczew.

Graficzny obraz udziału gatunków panujących oraz zmiany w stosunku do IV rewizji u.l. przedstawia zamieszczony wykres i tabela.

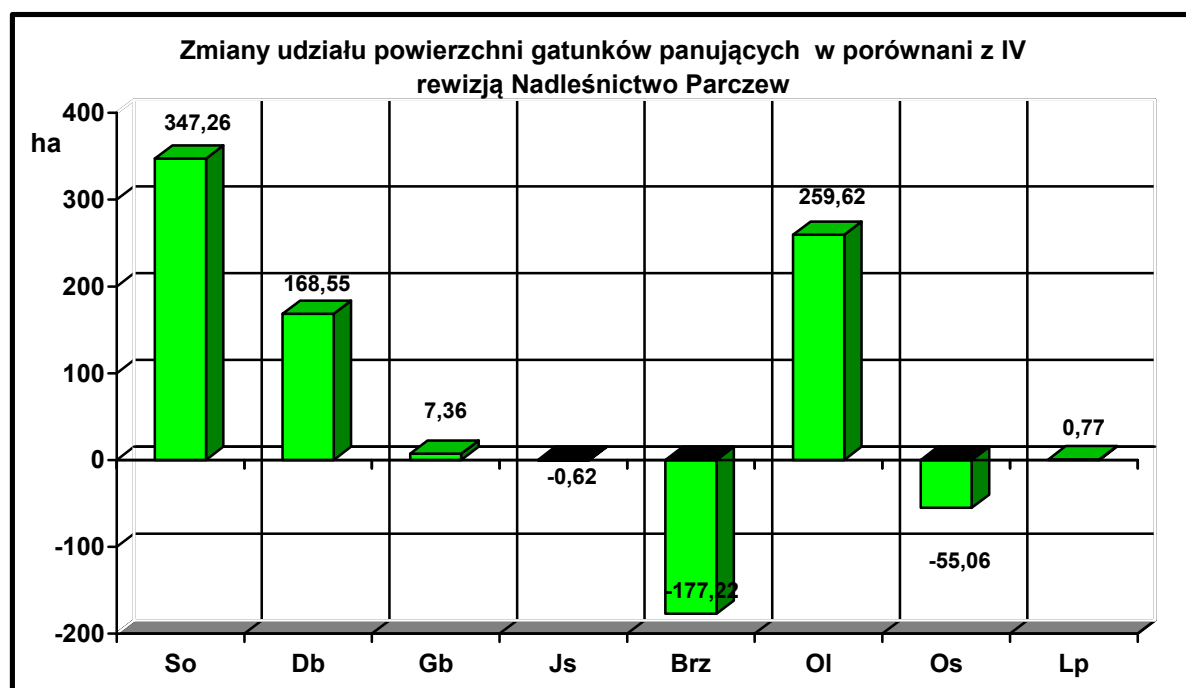

Tabela 40. Udział powierzchniowy gatunków panujących w nadleśnictwie (wg tab. III. powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona) w porównaniu a IV rewizją

Gatunek	Nadleśnictwo Parczew				
	V rewizja		IV rewizja		Wzrost/spadek [ha]
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	
SO	11819,76	73,00	11472,46	73,44	347,30
MD	14,14	0,09	6,81	0,04	7,33
ŚW	52,08	0,32	43,56	0,28	8,52
BK	0,44	0,00	0,38	0,00	0,06
DB DB.S, DB.B	1129,68	6,97	961,13	6,16	168,55
DB.C	3,68	0,02			3,68
KL	0,12	0,00	0,12	0,00	0
Wz			0,38	0,00	-0,38
JS			0,62	0,00	-0,62
GB	23,56	0,15	16,20	0,10	7,36
BRZ	1616,66	9,99	1793,88	11,49	-177,22
OL	1439,02	8,89	1179,44	7,55	259,58
Ols			0,78	0,00	-0,78
OS	89,37	0,55	144,43	0,92	-55,06
LP	0,77	0,00			0,77
AK	2,74	0,02	2,34	0,02	0,40
R-m	16192,02	100,00	15622,53	100,00	569,49

W porównaniu do stanu z 01.01.2008 r. zmniejszyła się powierzchnia drzewostanów brzoźowych i osikowych. Wzrosła powierzchnia drzewostanów dębowych, olszowych co należy odnotować jako pozytywne zmiany w kierunku osiągnięcia pożądanego celu hodowlanego i właściwego wykorzystania żyzności i wilgotności siedlisk.

Wzrost powierzchni drzewostanów sosnowych wynika z przyjęcia działek leśnych będących w szachownicy z innymi własnościami.

1.5.1.4. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków według ich rzeczywistego udziału

Charakterystyka drzewostanów wykonana w oparciu o udział rzeczywistych gatunków liczona jest na podstawie udziału danego gatunku w składzie drzewostanu. Odzwierciedla więc precyzyjnie rzeczywisty skład drzewostanu.

W Nadleśnictwie Parczew stwierdzono występowanie 25 gatunków drzew tworzących drzewostany, w tym 5 gatunków obcego pochodzenia – sosna banksa, sosna czarna, dąb czerwony, akacja, czeremcha późna. Rzeczywisty udział gatunków obcego pochodzenia w drzewostanach (neofity) wg tab. Va, wynosi 39,37 ha, co stanowi 0,25 % powierzchni leśnej zalesionej. Ze względu na zajmowaną powierzchnię nie stanowią istotnego zagrożenia dla fitocenoz leśnych nadleśnictwa z wyłączeniem czeremchy późnej, która opanowała warstwę podszytu w niektórych drzewostanach na ok. 50-70%.

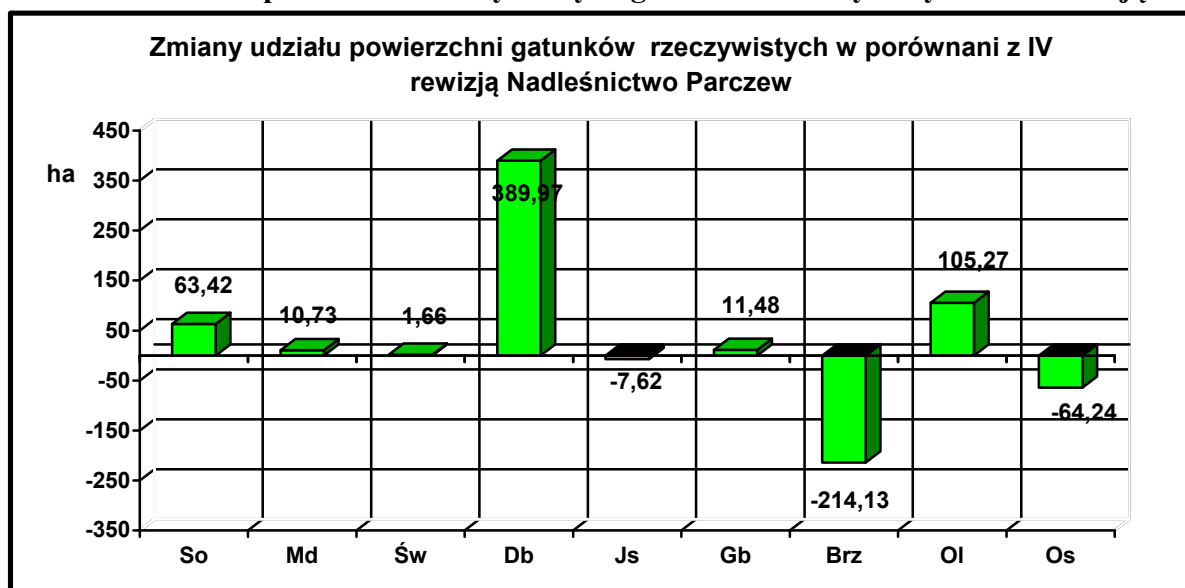
Szczegółową charakterystykę powierzchniowego i miąższościowego udziału rzeczywistego gatunków, wg klas i podklas wieku, w ramach typów siedliskowych, przedstawia:

- ✓ Tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- ✓ Tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Tabela 41. Udział gatunków według rzeczywistego udziału w IV i V rewizji urządzania lasu

Gat.	Nadleśnictwo Parczew				N-ctwo Parczew				(+)(-) Pow. [ha]	(+)(-) Miąższ. [m³]
	V rewizja				IV rewizja					
	Pow. ha	%	Miąższość	%	Pow. ha	%	Miąższość	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
SO	10333,00	64,82	3208870	73,94	10269,58	65,74	-2790775	74,90	63,42	418095
SO.B	0,32	0,00	35	0,00					0,32	35
SO.C					0,88	0,01	-235	0,01	-0,88	-235
SO.S	0,45	0,00							0,45	
MD	25,82	0,16	3460	0,08	15,09	0,10	-1415	0,04	10,73	2045
ŚW	85,96	0,54	16745	0,39	84,30	0,54	-7975	0,21	1,66	8770
BK	10,67	0,07	3260	0,08	9,98	0,06	-1515	0,04	0,69	1745
DB	1603,10	10,06	317240	7,31	1461,32	9,35	-233600	6,27	141,78	83640
DB.S	240,15	1,51	12290	0,28	24,34	0,16	-9265	0,25	215,81	3025
DB.B	53,25	0,33	8670	0,20	20,87	0,13	-6525	0,18	32,38	2145
DB.C	33,87	0,21	5550	0,13	18,13	0,12	-2095	0,06	15,74	3455
KL	1,78	0,01	100	0,00	0,67	0,00	-30	0,00	1,11	70
JW	1,26	0,01	30	0,00	1,80	0,01			-0,54	30
WZ	2,56	0,02	145	0,00	2,55	0,02	-80	0,00	0,01	65
JS	0,87	0,01	80	0,00	8,49	0,05	-360	0,01	-7,62	-280
GB	102,84	0,65	23015	0,53	91,36	0,58	-18650	0,50	11,48	4365
BRZ	1964,87	12,33	396435	9,14	2179,00	13,95	-368475	9,89	-214,13	27960
OL	1252,11	7,86	292295	6,74	1146,84	7,34	-235210	6,31	105,27	57085
OL.S					0,70	0,00	-145	0,00	-0,70	-145
CZR	0,17	0,00	25	0,00					0,17	25
CZM	0,32	0,00							0,32	
AK	4,65	0,03	810	0,02	2,71	0,02	-435	0,01	1,94	375
TP	0,23	0,00	115	0,00	0,97	0,01	-150	0,00	-0,74	-35
OS	216,06	1,36	50065	1,15	280,30	1,79	-49330	1,32	-64,24	735
WB	0,67	0,00			0,04	0,00			0,63	
LP	2,98	0,02	285	0,01	2,61	0,02	-55	0,00	0,37	230
CZM.P	0,08	0,00	5						0,08	5
R-m	15938,04	100,00	4339525	100,00	15622,53	100,00	-3726320	100,00	315,51	613205

Porównanie zmian powierzchni w wybranych gatunkach rzeczywistych z IV rewizją

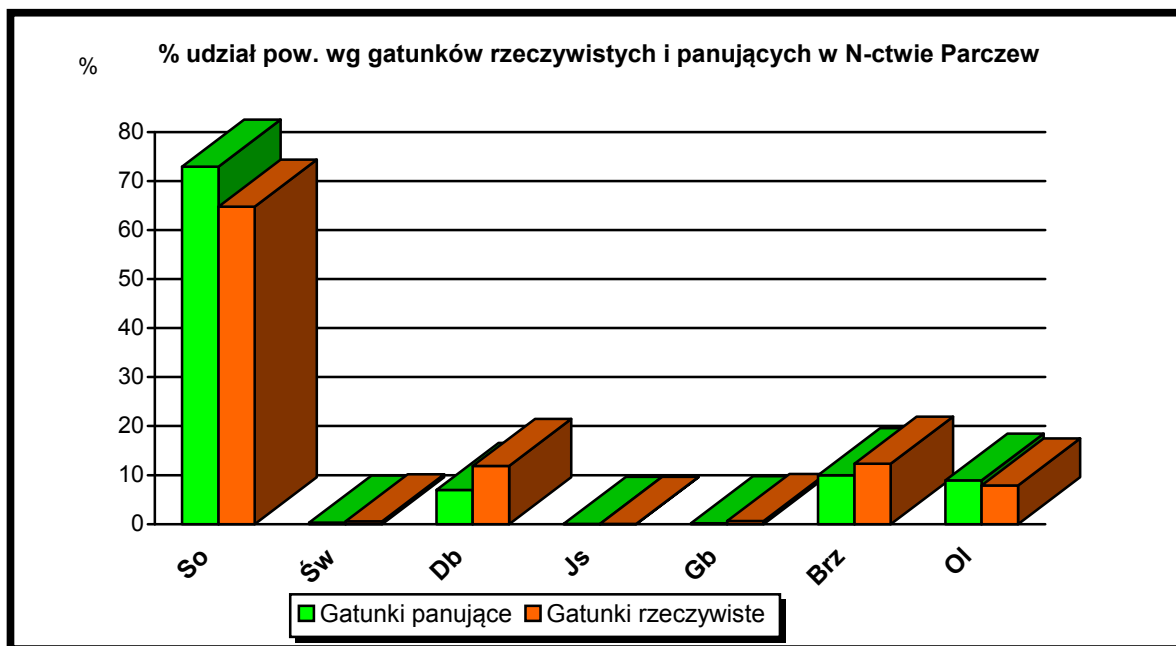
Na zmiany udziałów gatunków rzeczywistych wpłynęły następujące czynności gospodarcze:

- wykonywanie cięć pielęgnacyjnych, w tym trzebieży przekształceniowych,
- użytkowanie drzewostanów rębniami złożonymi.

Tabela 42. Porównanie udziału gatunków drzew w drzewostanach nadleśnictwa (wg tab. IV i Va - pow. leśna zalesiona)

Gat.	Udział wg gat. rzeczywistych tab. Va		Udział wg gat. panujących tab. IV		Różnica
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]
SO	10333,00	64,82	11735,86	73,00	-1402,86
SO.B	0,32	0,00			0,32
SO.S	0,45	0,00			0,45
MD	25,82	0,16	14,14	0,09	11,68
ŚW	85,96	0,54	52,08	0,32	33,88
BK	10,67	0,07	0,44	0,00	10,23
DB	1603,10	10,06	1033,37	6,53	569,73
DB.S	240,15	1,51	44,16	0,27	195,99
DB.B	53,25	0,33	28,86	0,18	24,39
DB.C	33,87	0,21	3,68	0,02	30,19
KL	1,78	0,01	0,12	0,00	1,66
JW	1,26	0,01			1,26
WZ	2,56	0,02			2,56
JS	0,87	0,01			0,87
GB	102,84	0,65	23,56	0,15	79,28
BRZ	1964,87	12,33	1616,66	9,98	348,21
OL	1252,11	7,86	1292,23	8,89	-40,12
CZR	0,17	0,00			0,17
CZM	0,32	0,00			0,32
AK	4,65	0,03	2,74	0,02	1,91
TP	0,23	0,00			0,23
OS	216,06	1,36	89,37	0,55	126,69

Gat.	Udział wg gat. rzeczywistych tab. Va		Udział wg gat. panujących tab. IV		Różnica
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]
WB	0,67	0,00			0,67
LP	2,98	0,02	0,77	0,00	2,21
CZM.P	0,08	0,00			0,08
R-m	15938,04	100,00	15938,04	100,00	0,00

Porównując powierzchnię leśną zalesioną wg gatunków panujących i rzeczywistych wnioskować można, iż skład gatunkowy drzewostanów jest bardziej urozmaicony niż wynikałoby to z ich składu wg gatunków panujących. Analizując zajmowaną powierzchnię rzeczywistą gatunku głównego jakim jest sosna, stwierdza się, że jest mniejsza o 13,57% od powierzchni wyliczonej wg gatunku panującego. Z powyższego faktu wywnioskować można, że drzewostany sosnowe nie są jednorodne, a gatunki domieszkowe mają istotny udział w składach gatunkowych drzewostanów. Drzewostany stopniowo przekształcane są z jednogatunkowych w wielogatunkowe o zróżnicowanej strukturze wiekowej i pionowej. Według rzeczywistego udziału cenne domieszki jak: grab, jawor, klon i lipa mają zwiększony swój udział, co korzystnie wpływa na bioróżnorodność ekosystemu leśnego.

W celu pełniejszej charakterystyki struktury drzewostanów przedstawia się poniżej powierzchnię zredukowaną młodego pokolenia i podszytu. Podsadzenia zajmują 140,44 ha, podrost 3315,80 ha, a podrost IIp. 13,67 ha. Młode pokolenie zajmuje 2,95% (469,91 ha) powierzchni zredukowanej drzewostanów nadleśnictwa, a przeważa w nim Db, w mniejszym udziale występuje Brz, zaś w znikomym So. Podszyt zajmuje 9117,59 ha powierzchni zredukowanej, co stanowi 51,1% powierzchni drzewostanów nadleśnictwa. Gatunkami przeważającymi tej warstwy są: krusz, Db, leszcz, ale występują również: Gb, Jrz, Czm,p, Brz, jał, Czm, bez.c, Św, So, Lp, Ak, Db.c, Bk, Os, Ol, Wb, Jw, Kl, Iwa, ber, Jd, Grusz, Wz, Md, kal.k, Jb, Js.

W wyniku racjonalnie prowadzonej gospodarki leśnej, stosując rębnie złożone, wykorzystując odnowienie naturalne uzupełnione sztucznie cennymi domieszkami, nadleśnictwo zmierza do wyhodowania drzewostanów zróżnicowanych pod względem składu gatunkowego i struktury. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w ilości i powierzchni zajmowanej przez gatunki rzeczywiste, wpływając tym samym na zwiększenie żywotności, odporności i bioróżnorodności lasów. Taki stan drzewostanów świadczy o prawidłowej gospodarce leśnej prowadzonej przez Nadleśnictwo Parczew.

1.5.1.5. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Tabela 43. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących (wg. Tabeli VIIIA)

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo	
	PARCZEW		SOSNOWICA			
	[m3]	[m3/ha]	[m3]	[m3/ha]	[m3]	[m3/ha]
1	2	3	4	5	6	7
SO	36110	6,00	38785	6,78	74895	6,38
MD	155	12,42	10	6,02	165	11,67
ŚW	375	12,22	270	12,62	645	12,38
BK	0	-	0	-	0	-
DB	2285	4,27	2825	5,67	5110	4,94
DB.S	125	3,42	0	-	125	2,83
DB.B	0	-	130	4,54	130	4,50
DB.C	15	8,33	20	10,64	35	9,51
KL	0	-	0	-	0	-
GB	45	2,48	10	1,84	55	2,33
BRZ	4140	4,92	3275	4,22	7415	4,59
OL	2610	4,72	3515	4,75	6125	4,74
OS	70	3,40	285	4,14	355	3,97
LP	0	-	0	-	0	-
AK	0	-	0	-	0	-
Razem	45930	5,69	49125	6,24	95055	5,96

Najwyższy spodziewany przyrost bieżący roczny na 1 ha wykazuje Św – 12,38 m³/ha, najniższy Gb – 2,33 m³/ha. Przyrost głównych gatunków lasotwórczych drzewostanów nadleśnictwa (So, Ol, Brz, Db) wynosi od 6,38 m³/ha do 4,540m³/ha .

Porównanie przyrostu tablicowego wybranych gatunków do IV rewizji PUL w Nadleśnictwie Parczew:

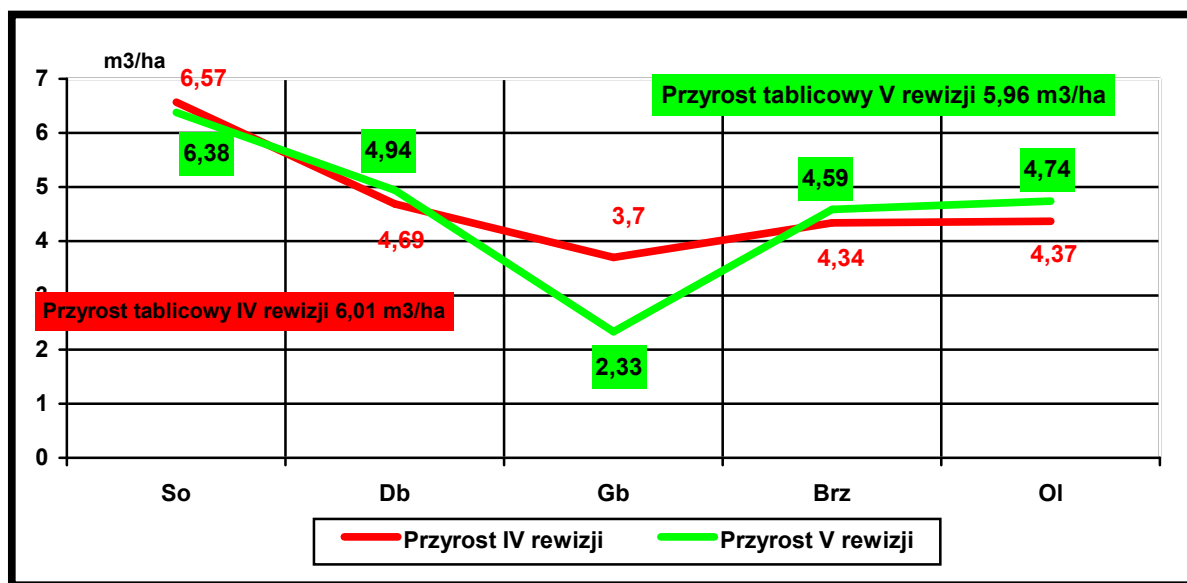
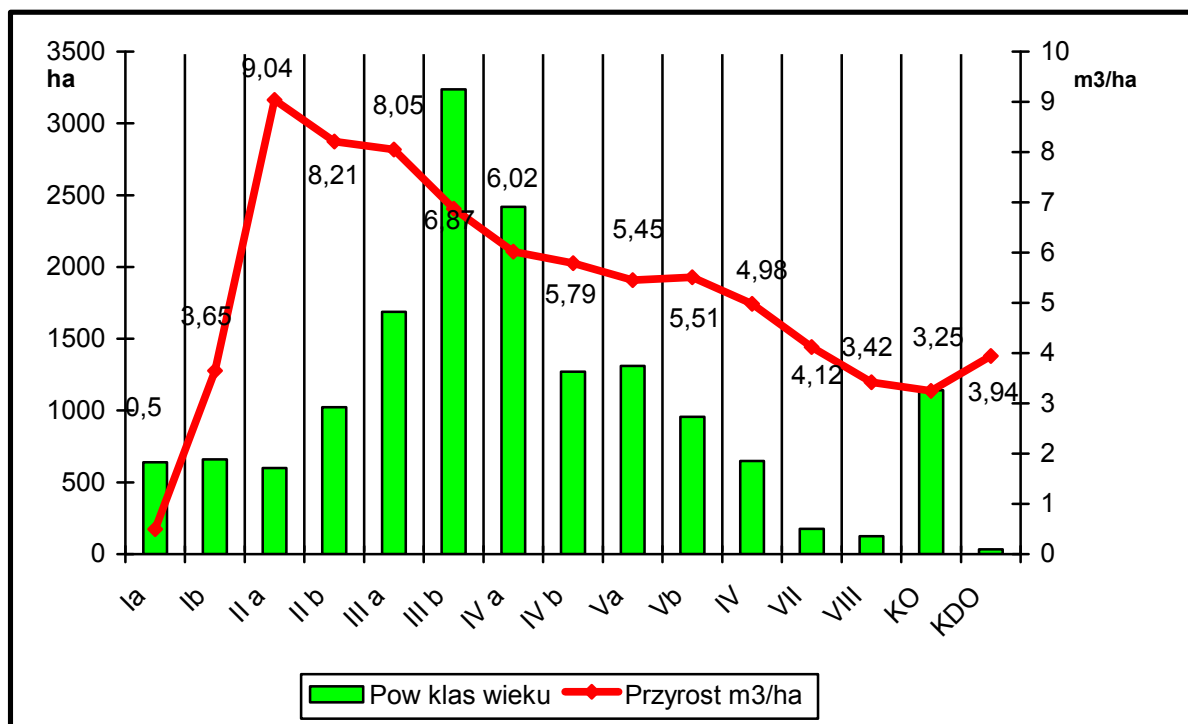

Tabela 44. Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Obręby				Nadleśnictwo	
	PARCZEW		SOSNOWICA			
	[m3]	[%]	[m3]	[%]	[m3]	[%]
1	2	3	4	5	6	7
Ia	175	0,38	145	0,30	320	0,34
Ib	1315	2,86	1095	2,23	2410	2,54
IIa	2115	4,60	3300	6,72	5415	5,70
IIb	3980	8,67	4455	9,07	8435	8,87
IIIa	5135	11,18	8450	17,20	13585	14,29
IIIb	8310	18,09	13935	28,36	22245	23,39
IVa	7180	15,63	7420	15,10	14600	15,36
IVb	4010	8,73	3350	6,82	7360	7,74
Va	3460	7,53	3715	7,56	7175	7,55
Vb	3425	7,46	1840	3,75	5265	5,54
VI	2750	5,99	490	1,00	3240	3,41
VII	730	1,59	0	0,00	730	0,77
VIII	425	0,93	0	0,00	425	0,45
KO	2870	6,25	850	1,73	3720	3,91
KDO	50	0,11	80	0,16	130	0,14
SP	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Razem	45930	100,00	49125	100,00	95055	100,00

Powierzchnia klas wieku i przyrost drzewostanów m³/ha Nadleśnictwo Parczew

Jak pokazuje wykres, aktualny układ podklas wieku znacznie odbiega od układu lasu normalnego. Intensywność przyrostu bieżącego drzewa jest cechą bardzo zmienną i uzależnioną od wieku drzewa. Najmniejszy przyrost odkłada się w bardzo młodym i późnym wieku drzew, natomiast największy w drzewostanach II i III klasy wieku.

Użyteczny przyrost jaki odłożył się w ostatnim okresie gospodarczym wynosi 1369214 m³

Użyteczny przyrost wyliczono według poniższego wzoru:

$$(Z = V_k - V_p + U),$$

gdzie:

Z – przyrost,

V_k – zapas na końcu okresu,

V_p – zapas na początku okresu,

U – wykonanie pozyskania głównego.

$$V_{k4352073} - V_{p3731890} + U_{749031} = \mathbf{1369214 \text{ m}^3 \text{ brutto.}}$$

Analiza tabelarycznego przyrostu (950550 m³ brutto) i przyrostu użytecznego (1369214 m³ brutto), który odłożył się w drzewostanach omawianego nadleśnictwa w ostatnim 10-leciu sugeruje, że nastąpi wyższy przyrost spodziewany o ok. 44% niż to wynika z wyliczeń w programie Taksator.

1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD

1.5.2.1. Uszkodzenia drzewostanów

Występujące w ubiegłym okresie zagadnienia z zakresu ochrony lasu zostały przedstawione w referacie Nadleśniczego.

Ocenę stanu uszkodzenia drzewostanów przeprowadzono w oparciu o dane zebrane w trakcie terenowych prac taksacyjnych, w ramach, których zaewidencjonowano występujące w drzewostanach uszkodzenia pochodzenia biotycznego i abiotycznego. Strukturę rodzaju, występujących na terenie nadleśnictwa uszkodzeń, ujętych w sporządzonym opisie taksacyjnym lasu, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 45. Powierzchnia uszkodzeń wg przyczyn w stopniach uszkodzeń

Główna przyczyna uszkodzenia	Powierzchnia drzewostanów z uszkodzeniami	Powierzchnie uszkodzeń w przedziałach procentowych			Pow. uszkodzeń zreduk.
		10-20	21-50	>50	
	[ha]				
1	2	3	4	5	6
Czynniki klimatyczne	546,55	445,25	100,39	0,91	107,20
Grzyby	3862,00	3839,81	22,19	-	406,30
Inne bez określenia	2,70	1,42	1,28	-	0,65
Owady	38,85	9,22	29,63	-	12,54
Pożary	4,67	-	-	4,67	2,80
Zakłócenia wodne	159,35	90,38	50,01	18,96	46,71
Zwierzyna	435,35	251,99	175,65	7,71	115,31
Razem	5049,47	4638,07	379,15	32,25	691,51

Podczas prac terenowych zainwentaryzowano szkody na powierzchni 5049,47 ha, stanowiące ok. 31,68% powierzchni leśnej zalesionej. Uszkodzenia istotne występują na 411,40 ha (2,58% pow. leśnej zalesionej)

Największą powierzchnię uszkodzeń stanowią szkody powodowane przez grzyby, głównie hubę korzeniową. Związane jest to ze znaczącą powierzchnią drzewostanów na gruntach porolnych 8016,17 ha (50,29% powierzchni nadleśnictwa). Stan drzewostanów na gruntach porolnych jest zróżnicowany, najwięcej drzewostanów uszkodzonych obserwuje się w obrębie Sosnowica.

Uszkodzenia od czynników klimatycznych zaewidencjonowano na powierzchni 546,55 ha. Uszkodzenia wystąpiły 2016 r. i są systematycznie usuwane.

Szkody od zwierzyny występują na powierzchni 435,35 ha. Głównym sprawcą szkód są łosie.

Uszkodzenia od owadów związane są z występowaniem w uprawach pędraków chrabąszczowatych oraz ryjkowców. W ostatnich latach wystąpiły żery od kornika ostrozębnego.

Zakłócenia stosunków wodnych powstały w wyniku braku konserwacji urządzeń melioracyjnych położonych na gruntach innych własności oraz w wyniku budowy żeremi przez bobry.

Ogólny stan lasu, pod względem zdrowotnym, sanitarnym jest zadowalający.

1.5.2.1. Ocena zgodność składu gatunkowego z typem drzewostanów (TD)

Ocenę zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem wykonano zgodnie z §40 "Instrukcji Urządzania Lasu" w dwu grupach drzewostanów: upraw i młodników do 10 lat oraz w pozostałych drzewostanach poza uprawami i młodnikami.

Ocena zgodności składu gatunkowego upraw i młodników

Ocenę zgodności upraw i młodników (całej Ia klasy wieku – 639,22 ha) wykonano w stosunku do przyjętych składów docelowych ustalonych w poprzedniej rewizji urządzania lasu. Uprawy i młodniki o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskowym typem lasu stanowią 94,16% powierzchni Ia klasy wieku – 601,85 ha. Skład gatunkowy częściowo zgodny ma 5,59.% upraw i młodników – 35,75 ha. Do upraw i młodników częściowo zgodnych zaliczono takie, w których nie występują określone w typie drzewostanu gatunki domieszkowe oraz złożone z cennych domieszek, gdzie jednak gatunkiem panującym nie jest gatunek docelowy typu drzewostanu TD – głównie są to uprawy i młodniki z panującą brzozą na gruntach porolnych.

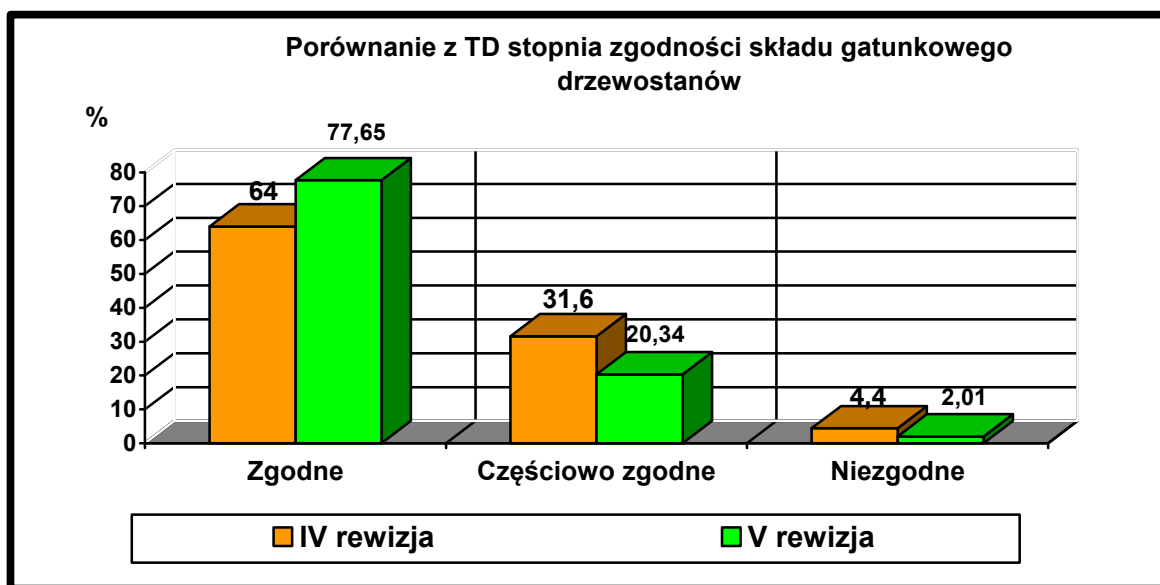
W trakcie prac inwentaryzacyjnych nie stwierdzono upraw i młodników niezgodnych z TD.

Ocena zgodności składu gatunkowego pozostałych drzewostanów

Poniżej, dla scharakteryzowania stanu lasu, w tabeli zestawiono powierzchnię drzewostanów według stopni zgodności składu gatunkowego z przyjętym na Komisji Założeń Planu typami drzewostanu – TD.

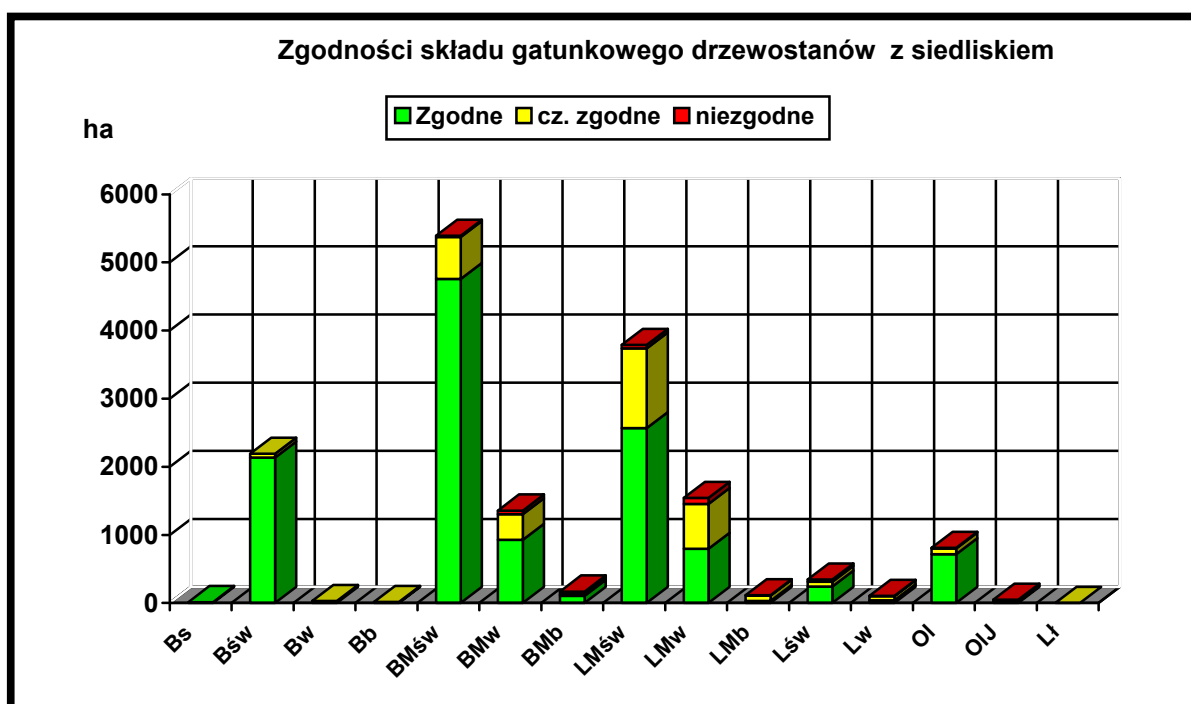
Tabela 46. Wykaz drzewostanów wg stopni zgodności

Stopień zgodności	Obreby				Nadleśnictwo	
	PARCZEW		SOSNOWICA			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
Drzewostany w wieku do 10 lat						
Zgodne	334,93	94,35	266,92	93,90	601,85	94,16
Częściowo zgodne	18,41	5,19	17,34	6,10	35,75	5,59
Niezgodne	1,62	0,46	-	-	1,62	0,25
Razem	354,96	100,00	284,26	100,00	639,22	100,00
Drzewostany w wieku powyżej 10 lat						
Zgodne	5421,18	70,31	6353,17	83,73	11774,35	76,97
Częściowo zgodne	2043,72	26,50	1161,86	15,31	3205,58	20,95
Niezgodne	246,35	3,19	72,54	0,96	318,89	2,08
Razem	7711,25	100,00	7587,57	100,00	15298,82	100,00
Ogółem drzewostany						
Zgodne	5756,11	71,36	6620,09	84,10	12376,20	77,65
Częściowo zgodne	2062,13	25,57	1179,20	14,98	3241,33	20,34
Niezgodne	247,97	3,07	72,54	0,92	320,51	2,01
Razem	8066,21	100,00	7871,83	100,00	15938,04	100,00

W porównaniu z poprzednim PUL zwiększył się udział drzewostanów zgodnych z typem drzewostanu (TD). Wynika to częściowo z szerszego nie schematycznego stosowania wariantów typów drzewostanu, poprawy stanu upraw i młodników oraz przebudowy drzewostanów w ramach użytkowania rębnego i przedrębnego. Drzewostany niezgodne z typem drzewostanu występują głównie na siedliskach lasowych – Lśw drzewostany sosnowe, brzożowe, LMśw- d-stany brzożowe i olszowe.

Poniżej na wykresie przedstawiono zgodności drzewostanów z TD w poszczególnych typach siedliskowych lasu w nadleśnictwie:

Drzewostany nadleśnictwa wykazują bardzo dużą zgodność z siedliskiem i przyjętymi typami drzewostanu. Drzewostany niezgodne stanowią 2,01% powierzchni. Największy

procent drzewostanów niezgodnych z TD (GTD) stanowią drzewostany sosnowe na siedliskach lasowych.

Przy ocenie zgodności nie jest uwzględniana zmienność siedlisk w wydzieleniu, a ta decyduje o gatunkach drzew na nich występujących. Niezgodnych negatywnie zostało ocenionych 0,22% (36,44 ha) drzewostanów, gdy w miejscu zalecanego gatunku liściastego jest sosna lub brak gatunków przewidzianych w typie drzewostanu. Niezgodność obojętna wystąpiła wtedy gdy zalecany gatunek liściasty zastąpiony został przez inny gatunek liściasty 1,79% (284,07 ha).

1.5.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów

Jakość hodowlaną upraw i młodników do 10 lat określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej. Jakość hodowlaną młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju. Jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

a) Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Ocenę upraw i młodników w wieku do 10 lat przedstawia tabela XI, dołączona do opisów taksacyjnych i do elaboratu oraz omówiona jest w referacie nadleśniczego dotyczącego analizy gospodarki przeszłej. Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych zajmują powierzchnię 288,41 ha. W tej powierzchni 63,26% stanowią uprawy i młodniki o zadrzewieniu w przedziale 1,0-0,9, upraw i młodników o zadrzewieniu 0,8-0,7 jest 32,26%, upraw o zadrzewieniu poniżej 0,7 jest 3,39% a upraw przepadłych zajmują 3,14 ha. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi 0,86.

Tabela XI zamieszczona jest w „Analizie Gospodarki Przeszłej”, którą opatrzone stosownym komentarzem.

Tabela 47. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat, na powierzchniach otwartych

Jakość hodowlana	Obreby				Nadleśnictwo	
	PARCZEW		SOSNOWICA			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
11	69,84	59,30	67,40	39,50	137,24	47,56
12	0,90	0,76	56,21	32,94	57,11	19,81
13	7,46	6,33	-	-	7,46	2,59
21	19,96	16,95	12,89	7,55	32,85	11,39
22	12,96	11,01	26,76	15,68	39,72	13,77
23	4,45	3,78	5,50	3,22	9,95	3,46
24	-	-	0,95	0,56	0,95	0,33
34	2,20	1,87	0,94	0,55	3,14	1,09
Razem	117,77	100,00	170,64	100,00	288,41	100,00

b) Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych

Ocenę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych przedstawiono w tabeli XII. Odnowienia podokapowe w KO występują na powierzchni manipulacyjnej 1141,37 ha. Tworzą je warstwy podrostów, nalotów i podsadzeń, z panującymi gatunkami: Db, Ol. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 34,7%, a przeciętna jakość 12. Uprawy i młodniki po rębniach złożonych opisano w wyłączeniach o ogólnej powierzchni 618,39 ha. Ich przeciętny stopień pokrycia wynosi 87,2%. Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się jakością hodowlaną ocenioną przeciętnie na 12.

Tabela XII zamieszczona jest w „Analizie Gospodarki Przeszłej”, którą opatrzone stosownym komentarzem.

Tabela 48. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	PARCZEW		SOSNOWICA			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
Odnowienie podokapowe (KO)						
11	223,07	25,44	60,74	22,97	283,81	24,87
12	234,09	26,69	128,82	48,71	362,91	31,78
13	12,22	1,39	4,06	1,54	16,28	1,43
21	245,51	28,00	36,01	13,62	281,52	24,67
22	157,30	17,94	28,49	10,77	185,79	16,28
23	-	-	6,31	2,39	6,31	0,55
31	4,75	0,54	-	-	4,75	0,42
Razem	876,94	100,00	264,43	100,00	1141,37	100,00
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych						
11	230,36	53,24	42,06	22,63	272,42	44,06
12	83,38	19,28	88,91	47,85	172,29	27,86
13	3,18	0,74	-	-	3,18	0,51
21	56,01	12,95	1,71	0,92	57,72	9,33
22	27,99	6,47	40,06	21,56	68,05	11,00
23	6,91	1,60	-	-	6,91	1,12
32	12,97	3,00	3,87	2,08	16,84	2,72
33	5,54	1,28	9,21	4,96	14,75	2,39
42	6,23	1,44	-	-	6,23	1,01
Razem	432,57	100,00	185,82	100,00	618,39	100,00

c) Młodniki i młodsze drzewostany

Młodniki i młodsze drzewostany (bez Ia kl. w.), dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię 8567,36 ha. Przeważają drzewostany z jakością 12, które łącznie z ocenionymi na 6309,69 ha zajmują 73,64% powierzchni tej grupy drzewostanów. Szczegółowe zestawienie jakości hodowlanej tej grupy drzewostanów przedstawia poniższa tabela:

Tabela 49. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	PARCZEW		SOSNOWICA			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
11	233,41	6,54	531,78	10,64	765,19	8,93
12	2709,80	75,88	3599,89	72,05	6309,69	73,64
13	508,92	14,25	389,95	7,81	898,87	10,49
14	8,63	0,24	7,50	0,15	16,13	0,19
21	35,76	1,00	234,75	4,70	270,51	3,16
22	40,75	1,14	157,66	3,16	198,41	2,32
23	8,65	0,24	34,58	0,69	43,23	0,50
31	-	-	11,71	0,23	11,71	0,14
32	16,09	0,45	12,88	0,26	28,97	0,34
33	1,63	0,05	11,83	0,24	13,46	0,16
42	4,44	0,12	1,71	0,03	6,15	0,07
43	3,15	0,09	1,89	0,04	5,04	0,06
Razem	3571,23	100,00	4996,13	100,00	8567,36	100,00

d) Jakość techniczna drzew w drzewostanach

Drzewostany dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną zajmują powierzchnię 6467,01 ha. Sosnę, jako główny gatunek drzewostanów nadleśnictwa, oceniano w większości wskaźnikiem 2 i 3 (w ok. 73,6% drzewostanów). Wyliczona średnioważona jakość techniczna dla nadleśnictwa wynosi 2,5. Najwyższą, pierwszą jakość techniczną wykazały drzewostany w obrębie PARCZEW na powierzchni 27,49 ha, w wydzielieniach leśnych: 161a, 285c, 285d.

Jakość techniczną gatunków liściastych najczęściej oceniano na 3. Wskaźnikiem jakości 4, zdeterminowanym najczęściej niską pierśnicą, oceniano zwykle młodsze przestoje i zadrzewienia oraz występujące w składzie drzewostanów starszych młodsze gatunki drzew.

Tabela 50. Zestawienie jakości technicznych gatunków panujących

Jakość techniczna	Obręby				Nadleśnictwo	
	PARCZEW		SOSNOWICA			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
1	27,49	0,70	-	-	27,49	0,43
2	2832,22	71,76	935,14	37,11	3767,36	58,25
3	809,82	20,52	1225,15	48,61	2034,97	31,47
4	277,31	7,02	359,88	14,28	637,19	9,85
Razem	3946,84	100,00	2520,17	100,00	6467,01	100,00

Jakość hodowlaną i techniczną określono na podstawie §38,39 Instrukcji u.l.

1.5.4. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej

Na terenie nadleśnictwa powierzchnia gruntów leśnych niezalesionych wynosi 366,82 ha, co stanowi 2,45% powierzchni leśnej. Zestawienie powierzchni tych gruntów przedstawia zamieszczona tabela:

Tabela 51. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych niezalesionych

Rodzaj powierzchni leśnej niezalesionej	V rewizja			IV rewizja
	Obręby:		Nadleśnictwo	Nadleśnictwo
	Parczew	Sosnowica		
	powierzchnia w ha			
Plantacje choinkowe	2,78	1,52	4,30	-
Poletka łowieckie	4,30	2,46	6,76	6,13
Zręby	15,52	23,66	39,18	28,03
Halizny	2,75	1,47	4,22	6,63
Płazowiny	-	4,63	4,63	1,56
Przewidziane do naturalnej sukcesji	94,03	64,07	158,10	29,21
Szczególna ochrona	0,30	35,24	35,54	64,63
Przewidziane do małej retencji	0,99	-	0,99	-
Gr. przezn. do wyłączenia z produkcji	0,26	-	0,26	-
Ogółem	120,93	133,05	253,98	136,19

W porównaniu ze stanem z roku 2008 powierzchnia gruntów leśnych niezalesionych uległa zwiększeniu o 117,79 ha. Znaczące zmiany odnotowano w kategorii „grunty przewidziane do sukcesji”, które związane są z wymarciem drzewostanów wskutek podstopień i zabagnień terenu.

Zinwentaryzowane w ubiegłym 10-leciu zręby, halizny, płazowiny zostały odnowione w ramach realizacji planów odnowień w latach 2008-2017.

Szczegółowa lokalizacja powierzchni niezalesionej została przedstawiona w Rozdziale 1.1.3.10 „Stan posiadania”

1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego

Pomiary drewna martwego przeprowadzono na części powierzchni próbnych kołowych zakładanych dla celów inwentaryzacji zasobów drzewnych metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo – wiekowej. Pomiaru dokonano z podziałem na:

- drewno martwych drzew stojących i złomów,
- drewno drzew ściętych i wyrwanych,
- drewno stanowiące fragmenty drzew martwych.

Tabela 52. Zestawienie miąższości drewna martwego

TSL	Miąższość drzew martwych									
	Stojących i złomów				Leżących i fragmentów drzew				Razem nadleśnictwo	
	PARCZEW		SOSNOWICA		PARCZEW		SOSNOWICA			
	m3	m3/ha	m3	m3/ha	m3	m3/ha	m3	m3/ha	m3	m3/ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
BS	-	-	26,94	1,96	-	-	32,59	2,37	59,53	4,34
BŚW	2292,54	5,57	7535,69	4,69	1143,78	2,78	8329,12	5,18	19301,13	9,56
BW	59,96	3,63	9,58	1,57	145,26	8,78	10,93	1,79	225,73	9,96
BB	26,17	1,32	-	-	43,05	2,17	-	-	69,23	3,49
BMSW	12790,38	5,23	12784,81	4,87	12068,58	4,93	12970,56	4,94	50614,33	9,98
BMW	2604,56	4,18	2731,72	4,29	3624,04	5,81	3307,76	5,19	12268,08	9,73
BMB	197,71	3,75	481,02	4,13	533,13	10,10	405,66	3,48	1617,52	9,56
LMŚW	13020,92	5,15	2912,16	3,18	13093,18	5,18	3290,34	3,60	32316,60	9,39
LMW	2574,72	3,96	2280,81	3,14	4327,14	6,65	3234,01	4,45	12416,68	9,02
LMB	170,41	4,00	275,53	3,88	340,38	7,99	335,02	4,72	1121,34	9,87
LŚW	513,22	3,23	269,18	1,55	611,08	3,85	370,60	2,14	1764,09	5,31
LW	212,33	4,17	52,96	1,48	191,69	3,77	148,24	4,14	605,22	6,98
OL	2393,80	7,77	764,96	2,14	1013,96	3,29	1956,78	5,47	6129,50	9,21
OLJ	286,14	8,74	-	-	124,45	3,80	100,78	11,16	511,36	12,24
LŁ	0,85	1,29	-	-	0,24	0,36	-	-	1,09	1,65
Razem	37143,71	5,06	30125,36	4,13	37259,96	5,07	34492,39	4,73	139021,43	9,50

Ogółem na terenie Nadleśnictwa Parczew miąższość drewna martwego wynosi 139021 m³ (brutto), co stanowi 3,19% ogólnej miąższości wszystkich drzewostanów. Średnia miąższość drzew martwych stojących i leżących w lasach nadleśnictwa wynosi 9,50 m³/ha, przy 5,5m³/ha dla średniej kraju w zarządzie LP i 5,1 m³/ha dla województwa lubelskiego (WISL 2010-2014, BULiGL).

1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego

Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu przedstawia tabela XIII zamieszczona w *rozdziale 2.1. Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Parczew*. Syntetyczny wyciąg z tej tabeli XIII przedstawiono poniżej. Analizę zmian stanu zasobów drzewnych w minionych okresach gospodarczych przeprowadzono w oparciu o tabele klas wieku.

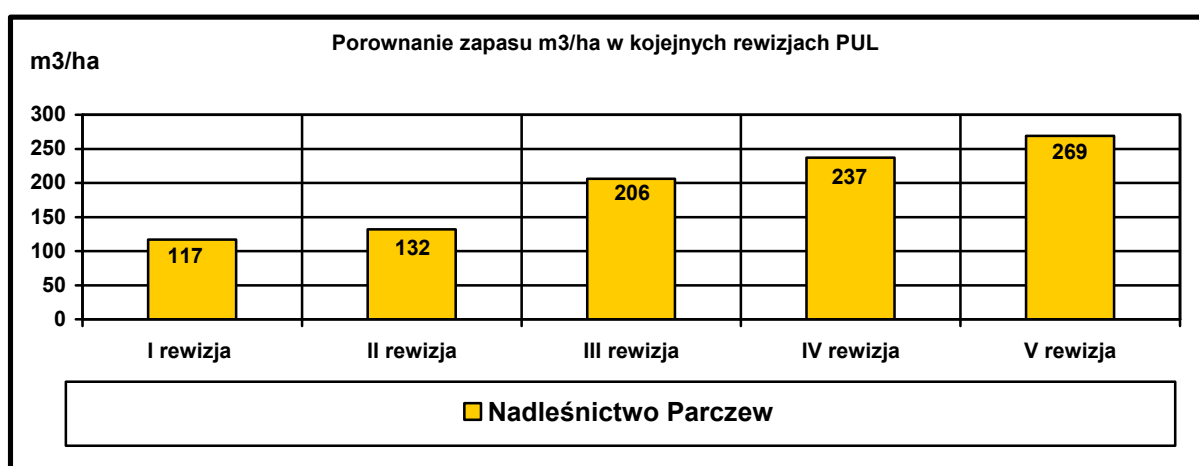
Ocenę stanu zasobów drzewnych przeprowadzono na podstawie wyników porównania danych z poprzedniej inwentaryzacji lasu, z danymi V rewizji urządzenia lasu oraz prognozowanymi wielkościami.

Przedstawiono dane dotyczące:

- ✓ powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej,
- ✓ sumarycznej wielkości zasobów miąższości na powierzchni leśnej zalesionej oraz przeciętnej zasobności na 1 ha wg klas i podklas wieku drzewostanów,
- ✓ przeciętnej zasobności na 1 ha,
- ✓ przeciętnego wieku drzewostanów,
- ✓ spodziewanego przyrostu tablicowego.

Tabela 53. Porównanie wskaźników stanu lasu Nadleśnictwa Parczew w kolejnych rewizjach planu u.l.

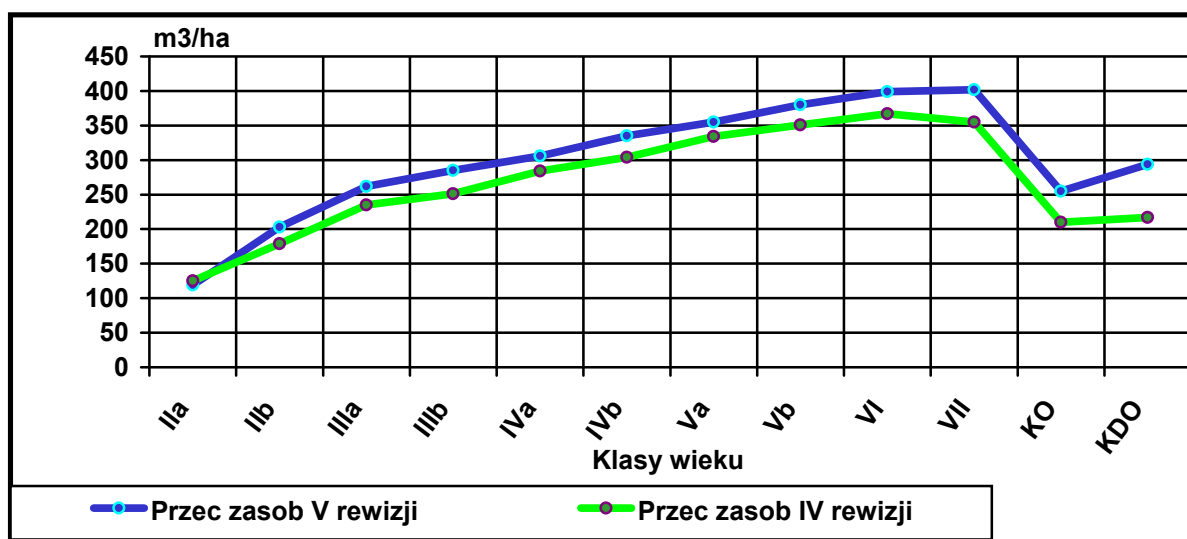
Wskaźniki	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja
Powierzchnia leśna [ha]	15523,94	17677,00	15684,37	15758,72	16192,02
Zapas w tys. m ³	1820	2339	3215	3731	4352
Zasobność [m ³ /ha]	117	132	206	237	269
Przeciętny wiek drzewostanu	37	43	51	58	63
Przyrost tablicowy [m ³ /ha]	-	-	6,43	6,01	5,96

W okresie między I rewizją urządzenia lasu a V rewizją (tj. na przestrzeni 50 lat) przeciętna zasobność drzewostanów wzrosła o 129%. Przeciętny wiek drzewostanów nadleśnictwa wzrósł w tym okresie o 26 lat.

Zmiany zachodzące w tabeli klas wieku oraz zmiany w przeciętnej zasobności i przeciętnego wieku

Lp	Wskaźnik	Jednostka	Stan na 1.10.1976.	Stan na 1.01.1988	Stan na 1.01.1998	Stan na 1.01.2008	Stan na 1.01.2018
1	2	3	5	6	7	8	9
1	Pow. leśna zalesiona i niezalesiona	ha	15523,94	17677,00	15684,37	15758,72	16192,02
2	Zasoby mączszości	tys. m ³	1820	2339	3215	3731	4352
Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku							
3	II a	m ³	83	95	96	125	120
4	II b	m ³	137	135	164	179	203
5	III a	m ³	174	162	230	235	263
6	III b	m ³	213	196	254	251	285
7	IV a	m ³	227	216	274	284	306
8	IV b	m ³	270	227	303	304	333
9	V a	m ³	273	242	316	334	355
10	V b	m ³	232	217	347	351	380
11	VI	m ³	222	184	232	367	399
12	VII i starsze	m ³	298	290	320	355	402
13	Klasa odnowienia	m ³		158	173	211	256
14	Klasa do odnowienia	m ³			186	217	294
15	Zasobność [m ³ /ha] na pow. leśnej	m ³	117	132	206	237	269
16	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	37	43	51	58	63

Z analizy zamieszczonych danych wynikają następujące spostrzeżenia:

- ✓ Nastąpił niewielki wzrost powierzchni leśnej o 433,30 ha (2,75%) w stosunku do IV rewizji PUL. Jest to związane głównie ze zmianami w stanie posiadania.
- ✓ Nastąpił wzrost zapasu drzewostanów o 620183 m³, tj. o 16,6% (grunty leśne zalesione i niezalesione) w stosunku do zapasu z IV rewizji PUL. Wynosi on obecnie 4352073 m³. Zapas w obecnej rewizji PUL obliczono statystyczną metodą reprezentacyjną, z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz wyrównania mączszości oszacowanej w drzewostanach do mączszości obliczonej na podstawie pomiarów na powierzchniach próbnych.
- ✓ Zapas nasienników i przestojów na powierzchniach odnowionych wzrósł ponad dwukrotnie o 4586 m³ w stosunku do poprzedniego PUL. Pozostawione zostały w formie grup drzew i pojedynczych drzew, jako nasienniki, osłona młodego pokolenia drzew, lub dla

innych funkcji ekologicznych (np. biogrup do naturalnego rozkładu w przyszłości dla ksylobiontów, „przystanki”, czatownie dla ptaków) wzbogacając bioróżnorodność ekosystemów, z czasem także przechodzące w drewno drzew martwych.

✓ Zmiany w stosunku do poprzedniej rewizji nastąpiły również w podklasach wieku, zarówno w rozkładzie powierzchni jak i zapasu. Wzrosła powierzchnia i zapas najstarszych klas wieku –VI i starszych. Zwiększenie powierzchni nastąpiło także w Ia klasie wieku. Jest to wynikiem stosowania rębni gniazdowych, głównie rębni IIIa.

Zapas klas wieku jest też wynikiem umiejętnego postępowania hodowlanego i zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanach, prowadzonych przez nadleśnictwo. Drzewostany są zwarte, dobrej jakości hodowlanej i technicznej, zdrowe.

Określenie pożądanego docelowego stanu zasobów na koniec planowanego okresu gospodarczego.

Instrukcja zarządzania lasu z 2011 roku (§77) wprowadziła pojęcie „pożądanego kierunku rozwoju” oraz „pożądanego docelowego stanu zasobów drzewnych nadleśnictwa”. Do określenia tych pojęć bierze się pod uwagę relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa a połową średniego wieku rębności drzewostanów. Obliczony na początek obecnej rewizji przeciętny wiek drzewostanów wynosi 63 lat, a obliczony średni wiek rębności drzewostanów wynosi 99,7 lat. Przyjmuje się, że przeciętny wiek drzewostanów nadleśnictwa powinien być zbliżony (w granicach ± 5 lat) do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów tj. w przypadku Nadleśnictwa Parczew 50 lat. W nadleśnictwie przeciętny wiek drzewostanów jest o 13 lat wyższy. Jest to odstępstwo od pożądanego stanu docelowego zasobów leśnych skutkujące starzeniem się drzewostanów. W konsekwencji prowadzi to do zaburzenia ładu przestrzenno-czasowego i narażenie ekosystemów na niekorzystne oddziaływanie czynników klimatycznych.

Osiągnięcie przeciętnego wieku drzewostanów nadleśnictwa zbliżonego do połowy orientacyjnego wieku rębności możliwe jest zasadniczo w przypadku odtworzenia najmłodszego pokolenia drzewostanów tj. powiększenia powierzchni upraw i młodników. Można to osiągnąć poprzez zwiększenie użytkowania rębniami zupełnymi oraz szerszym zastosowaniem cięć uprzętających. Kontynuacja zaproponowanych sposobów użytkowania w kolejnej rewizji (głównie poprzez wzrost powierzchni cięć uprzętających i projektowanie rębni zupełnych) pozwoli w perspektywie długookresowej na osiągnięcie pożądaných relacji pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa, a połową orientacyjnego średniego wieku rębności.

Na bieżący okres gospodarczy, po analizie stanu zasobów drzewnych, mając na względzie zagrożenia środowiska leśnego, użytkowanie rębne zaplanowano tak aby utrzymać ład przestrzenny, rozpocząć użytkowanie w zblokowanych rębnych i przeszlorębnych drzewostanach. Planowane pozyskanie, przy wyliczonym spodziewanym bieżącym przyroście, powinno w zasadzie utrzymać zapas drzewny na poziomie z początku okresu. Stopniowa wymiana monokultur sosnowych, na drzewostany mieszane z udziałem dęba, oraz gatunków domieszkowych, realizuje postulaty leśnictwa wielofunkcyjnego, próbującego godzić aspekt ekonomiczny z funkcjami ekologicznymi i społecznymi.

Ze stanu zasobów drzewnych wynikają następujące przesłanki do konstrukcji planu na najbliższy okres gospodarczy:

- ✓ możliwość zwiększenia etatu użytkowania rębnego,
- ✓ potrzeba kontynuacji rozpoczętej przebudowy drzewostanów,
- ✓ zwiększenie rozmiaru cięć odsłaniających i uprzętających w KO, KDO,
- ✓ zmniejszenie rozmiaru użytkowania przedrębnego w zakresie etatu powierzchniowego, starsze drzewostany nie koniecznie wymagają przeprowadzania zabiegów pielęgnacyjnych o charakterze selekcyjnym,
- ✓ zwiększenie użytkowania rębnego i prowadzenie zabiegów odnowieniowych przekłada się na odtworzenie drzewostanów I klasy wieku.

Działania te są niezbędne dla kontynuowania procesu doprowadzania składów gatunkowych drzewostanów do zgodności z siedliskiem i zapewnienia trwałości i ciągłości lasu.

2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU

2.1 Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Parczew

2.2 Referat kierownika ZOL dotyczący kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu.

2.3 Koreferat wykonawcy planu urządzenia lasu

2.4 Końcowa ocena dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie.

2.1. Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Parczew

REFERAT NADLEŚNICZEGO

**na posiedzenie
Narady Techniczno – Gospodarczej w sprawie V rewizji Planu Urządzenia
Lasu
wraz
z aktualizacją Programu Ochrony Przyrody**

ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ

za okres 01.01.2008 – 31.12.2017

w Nadleśnictwie Parczew

Obręby leśne: Parczew, Sosnowica, Uścimów

Sosnowica, 23 stycznia 2018 r.

WSTĘP

Nadleśnictwo Parczew w obecnym zasięgu terytorialnym funkcjonuje od dnia 1.01.1973r. na podstawie Zarządzenia Nr 59 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 14.11.1972r., Zarządzenia nr 42 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 10.02.1995r. oraz Zarządzenia nr 80 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych 29 grudnia 2014 roku w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez RDLP w Lublinie.

W skład Nadleśnictwa wchodzi 11 leśnictw rewirowych:

- Obręb Parczew: Laski, Gościniec, Makoszka, Białka, Dębowa Kłoda (leśnictwo prowadzi szkółkę leśną)
- Obręb Sosnowica: Borek, Turno, Hola, Orzechów
- Obręb Uścimów: Jedlanka, Brzeziczno

Przeciętna powierzchnia leśnictwa wynosi 1619 ha

Od 09.05.2016. do chwili obecnej nadleśniczym Nadleśnictwa Parczew jest Witold Zakościelny.

Od 22.04.2016. do 09.05.2016. obowiązki nadleśniczego pełnił zastępca nadleśniczego Piotr Pniak

Od 09.12.2008 do 09.05.2016 nadleśniczym Nadleśnictwa Parczew był dr Mirosław Potapiuk.

Do 09.12.2008 obowiązki nadleśniczego pełnił Sławomir Trąbka

Analizę gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Parczew za okres od 01.01.2008r. do 31.12.2017r. przeprowadzono zgodnie z § 76 „Instrukcji Urządzania Lasu - Część 1”, która stanowi załącznik do zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011r.

Analizę gospodarki leśnej w minionym okresie przeprowadzono w oparciu o:

- Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Parczew na okres 1.01.2008 – 31.12.2017r., który został zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska z dnia 14.07.2008 roku (znak: DLOPiK-L-1p-611-724/08),
- wnioski gospodarcze i sprawozdania nadleśnictwa sporządzane w okresie obowiązywania planu,
- dane udostępnione przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Lublinie, które zostały wykorzystane do sporządzenia planu urządzenia lasu V rewizji.

1 Zmiany w stanie posiadania.

Według stanu na dzień 31.12.2017r. Nadleśnictwo Parczew zarządza gruntami o powierzchni 17799,6316 ha (w tym grunty we współwłasnościach 352,2667 ha). Powierzchnia gruntów wg stanu na dzień 01.01.2008r. wynosiła 17048,9729 ha (w tym grunty we współwłasnościach 32,8526 ha). Powierzchnia nadleśnictwa w minionym okresie zwiększyła się o 750,6587 ha. Zmiany przedstawia poniższa tabela:

OBRĘB	Stan na 01.01.2008r (ha)	Grunty przyjęte i zakupione (ha)	Grunty sprzedane i przekazane (ha)	Inne zmiany pow. (ha)	Stan na 31.12.2017 r. (ha)
Parczew (łącznie ze współwłasnościami)	7115,5173	439,4862	-5,7718	+36,6028	7585,8345
Sosnowica (łącznie ze współwłasnościami)	6714,7547	254,7248	-0,8724	+1,7860	6970,3931
Uścimów (łącznie ze współwłasnościami)	3218,7009	23,5921	-0,0360	+1,1470	3243,4040
Ogółem Nadleśnictwo (łącznie ze współwłasnościami)	17048,9729	717,8031	-6,6802	+39,5358	17799,6316

Zmiany w stanie posiadania nadleśnictwa wynikają z:

Rodzaj zmiany	Powierzchnia [ha]
Sprzedaż nieruchomości na podstawie art. 38 ustawy o lasach	-0,0360
Sprzedaż nieruchomości na podstawie art. 40a ustawy o lasach	-0,8724
Wykonanie prawa pierwokupu art. 37a ustawy o lasach	-
Przyjęcia gruntów	+717,8031
Ruchy gruntów w wyniku modernizacji ewidencji powszechnej	+39,5358
Przekazania na podstawie decyzji administracyjnych	-5,7718

Aktualnie Nadleśnictwo Parczew posiada założone księgi wieczyste dla 16320,0016 ha, co stanowi 91,69% powierzchni gruntów w zarządzie Nadleśnictwa .

Szczegółowy wykaz zmian w powierzchni gruntów według kategorii użytków (bez działek współdziałowych) dla nadleśnictwa w okresie 01.01.2008 – 31.12.2017r. przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Nadleśnictwo	
	Stan na 01.01.2008 (ha)	Stan na 01.01.2018 (ha)
Ogółem	17048,9729	17447,3649
Lasy – razem w tym	16,153,4165	16574,8337
grunty zalesione i niezalesione	15758,3878	16186,2583
związane z gospodarką leśną	395,0287	388,5754
Grunty zadrzewione i zakrzaczone	-	15,1752
Użytki rolne	49,4203	44,7715
Grunty pod wodami	89,6575	89,6575
Użytki ekologiczne	212,2800	194,3867
Tereny różne	0,1775	-
Grunty zabudowane i zurbanizowane	1,1189	1,3147
Nieużytki	542,9022	527,2256

2 Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe 10-lecie z ich wykonaniem.

2.1 Analiza realizacji etatu cięć.

Analizę wykonano porównując wykonanie za okres 2008-2017 r. do etatu określonego w planie urządzenia lasu na lata 2008-2017, o którym mowa we wstępie. Szczegółowe wielkości (w ha i m³) wykonane w użytkowaniu rębnym i przedrębnym dla obrębów leśnych i całości nadleśnictwa ogółem zestawiono w tabelach.

2.1.1 Analiza użytkowania głównego.

W analizowanym okresie Nadleśnictwo pozyskało 599224,68 m³ grubizny na planowane 599 622,00 m³, co stanowi 99,93 % ustalonego etatu użytkowania głównego. W skali nadleśnictwa pozyskano 408071,29 m³ grubizny iglastej, co stanowi 68,10 % pozyskanej grubizny ogółem oraz 191153,39 m³ grubizny liściastej tj. 31,90 % pozyskanej grubizny. W ramach użytków przygodnych pozyskano 68678,45 m³ grubizny, co stanowi 11,46 % pozyskanej grubizny ogółem. Szczegółową analizę przedstawiono w tabeli IX (strona 12-15).

2.1.2 Analiza użytkowania rębnego.

Analizę wykonania cięć w użytkowaniu rębnym przedstawiono w poniższej tabeli:

L.p.	Wyszczególnienie				Obwód Parczew	Obwód Sosnowica	Obwód Uścimów	Razem Nadleśnictw o
1	2				3	4	5	6
1	Ogółem użytkowan ie rębne	Etat na 10 - lecie		m3	136443, 00	84143,00	56236,00	276822,00
2				ha	1064,96	568,99	477,80	2111,75
3		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m3	150246, 75	79835,94	57157,04	287239,73
4				ha	1064,87	545,24	474,90	2085,01
5		Stopień realizacji etatu	miąższościoweg o (3:1)	%	110,12	94,88	101,64	103,76
6			powierzchniowe go (4:2)	%	99,99	95,83	99,39	98,73
7		W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m3	554,95	2 047,03	386,38	2 988,36
8				ha	3,50	12,82	3,53	19,85
9		Udział cięć pozaplano wych	w miąższości (7:3)	%	0,42	2,70	0,72	1,14
10			w powierzchni (8:4)	%	0,33	2,35	0,74	0,95
	w tym:							
12	Rębnia I	Zadania wg planu UL na 10 lat		m3	23105,0 0	38529,00	5932,00	67566,00
13				ha	103,02	170,50	29,61	303,13
14		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m3	18279,0 6	32798,42	4932,92	56010,40
15				ha	89,57	163,85	27,56	280,98
16		Stopień realizacji etatu	miąższościoweg o (14:12)	%	79,11	85,13	83,16	82,90
17			powierzchniowe go (15:13)	%	86,94	96,10	93,08	92,69
18		W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m3		2 047,03		2 047,03
19				ha		12,82		12,82
20		Udział cięć pozaplano wych	w miąższości (18:14)	%		6,24		3,65
21			w powierzchni (19:15)	%		7,82		4,56
22	Rębnie II- V	Zadania wg planu UL na 10 lat		m3	113294, 00	44865,00	50304,00	208463,00
23				ha	961,94	398,49	448,19	1808,62
24		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m3	114512, 64	42989,52	48905,29	206407,45

L.p.	Wyszczególnienie			Obręb Parczew	Obręb Sosnowica	Obręb Uścimów	Razem Nadleśnictw o	
1	2			3	4	5	6	
25				ha	975,30	381,39	447,34	1804,03
26		Stopień realizacji etatu	miąższościoweg o (24:22)	%	101,08	95,82	97,22	99,01
27			powierzchniowe go (25:23)	%	101,39	95,71	99,81	99,75
28		W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m3	554,95		386,38	941,33
29				ha	3,50		3,53	7,03
30		Udział cięć pozaplanow- wych	w miąższości (28:24)	%	0,48		0,79	0,46
31			w powierzchni (29:25)	%	0,36		0,79	0,39
32	Nie zaliczone na etat powierzch- niowy	Zadania wg planu UL na 10 lat		m3	44,00	749,00		793,00
33		Wykonanie za 10 lat obowiązyw. planu UL		m3	6647,97	2797,45	1204,12	10649,54
34		Stopień realizacji (33:32)		%	15109,0 2	373,49		1342,94
35		W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m3	6 590,73	2 282,84	1 204,12	10 077,69
36		Udział cięć pozaplanowych (35:33)		%	99,14	81,60	100,00	94,63
37	Użytki przygodne rębne			m3	10807,0 8	1250,55	2114,71	14172,34
38	- w tym CSS			m3	3039,94			3039,94
39	Udział użytków przygodnych rębnych (37:3)			%	7,19	1,57	3,70	4,93

Powierzchnia manipulacyjna planowanych cięć rębnych wynosiła 2111,75 ha, cięcia wykonano na powierzchni 2085,01 ha, co stanowi 98,73 % planu. Plan pozyskania grubizny w tej kategorii cięć wynosił 276 822,00 m³, a wykonanie 287 239,73 m³, co stanowi 103,76 % planu.

W ramach użytków przygodnych rębnych pozyskano 11 132,40 m³, co daje 3,88 % (bez CSS) wykonanej masy grubizny w użytkach rębnych.

W zakresie rębni zupełnych etat powierzchniowy został wykonany w 92,69 % (plan 303,13 ha – wykonanie 280,98 ha), etat miąższościowy w 82,90 % (plan 67 566 m³ - wykonanie 56 010,40 m³).

Wykonywane były cięcia rębne zupełne nie projektowane w planie urządzania lasu - zręby pohuraganowe (2016 i 2017 rok) w leśnictwach Borek i Hola na łącznej powierzchni 11,12 ha, pozyskano na nich 1726,98 m³ drewna.

W ramach rębni złożonych przy planie powierzchniowym 1808,62 ha cięcia wykonano na powierzchni manipulacyjnej 1804,03 ha, wykonując w 99,75 % etatu

powierzchniowego, natomiast miąższościowo etat wykonano w 99,01 % (plan 208463 m³ - wykonanie 206407,45 m³).

Wykonane zostało cięcie w ramach rębni złożonych nie projektowane w planie urządzenia lasu w oddz. 228-b leśnictwa Białka na powierzchni manipulacyjnej 3,50 ha, pozyskano 554,95 m³ drewna.

W ramach cięć rębnych wykonano cięcia nie zaliczone na etat powierzchniowy o masie 10649,54 m³ - cięcia związane z uprzążaniem nasienników i przestoi oraz poszerzaniem pasów drogowych.

W ramach cięć przygodnych rębnych wykonano cięcia sanitarno-selekcyjne w GDN o masie 3039,94 m³ grubizny.

Nie dokonywano zamiany rębni złożonej na zupełną ani zupełnej na złożoną.

Zmiany były dokonywane wyłącznie w ramach grupy rębni złożonych.

Wykaz wszystkich zmian rębni i ich lokalizację ilustruje poniższa tabela.

L.p.	Adres leśny	Wskazówki gosp.		Wykonanie		
		rębnia	Pow. (ha)	rębnia	Pow. (ha)	Masa grubizny
1	1-01-239 -k -00	IIIBU	6,81	IIIB	6,81	483,15
2	1-03-38 -c -00	IIIBU	1,68	IIIAU	1,68	289,05
3	1-03-56 -j -00	IIIAU	3,27	IIIBU	3,27	676,08
4	2-11-152 -b -00	IIIBU	5,14	IIIAU	5,14	470,65
5	2-11-171 -d -00	IIIBU	5,03	IIIB	5,03	495,76
6	2-11-348 -a -00	IIIA	5,11	IIIB	5,11	307,87
7	2-11-351 -b -00	IIIA	2,67	IIIB	2,67	128,32
8	2-12-16 -d -00	IIIA	3,32	IIIAU	3,32	642,27
9	2-13-215 -g -00	IIIBU	3,03	IIIB	3,03	77,04
10	2-13-216 -b -00	IIIB	5,50	IIIA	5,50	197,95
12	3-06-165 -h -00	IIIAU	1,19	IIIBU	1,19	136,18
13	3-06-256 -b -00	IIIBU	1,96	IIIB	1,96	276,26
14	3-06-276 -a -00	IIIBU	2,12	IIIAU	2,12	275,18
15	3-07-339 -l -00	IID	3,44	IIIB	3,44	296,91
16	3-07-344 -d -00	IIIBU	8,64	IIIB	8,64	750,78
17	3-07-346 -j -00	IIIBU	7,57	IIIB	7,57	835,44

Nie wykonano planu użytków rębnych o łącznej powierzchni manipulacyjnej 26,74 ha, co spowodowane było głównie koniecznością wykonania cięć sanitarnych. W szczególności usuwaniem drewna kłęskowego powstałego na skutek działania huraganowych wiatrów w dnia 25 i 26 czerwca 2016 roku oraz usuwania zasiedlonego przez kornika ostrozebnego drewna posuszowego.

W cięciach rębnych pozyskano przeciętnie 137,76 m³/ha z powierzchni manipulacyjnej.

2.1.3 Analiza użytkowania przedrębego.

Cięcia przedrębne zaplanowano na powierzchni 11424,26 ha, a wykonano na powierzchni 9914,83 ha, co stanowi 86,79 % . Pozyskano 311984,95 m³ przy szacunkowym planie 322800 m³ grubizny, tj. 96,64 % planowanej w cięciach przedrębnych masy ogółem. Użytki przygodne stanowią w tej masie 57 546,05 m³, tj. 18,45 %. W ramach użytkowania przedrębego pozyskano przeciętnie 31,47 m³/ha. Szczegółową analizę użytkowania przedrębego dla Nadleśnictwa ogółem zamieszczono w tabeli poniżej.

L.p.	Wyszczególnienie			Obręb Parczew	Obręb Sosnowica	Obręb Uścimów	Razem
1	2			3	4	5	8
1	Ogółem przedrębne	Etat na 10 - lecie	m3	126520	135820	60460	322800
2			ha	4 570,96	4 742,30	2 111,00	11 424,26
3		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m3	122 442,13	132 926,82	56 616,00	311 984,95
4			ha	3 842,70	4 224,87	1 847,26	9 914,83
5			m3/ha	31,86	31,46	30,65	31,47
6		Stopień realizacji pow. (4:2)	%	84,07	89,09	87,51	86,79
w tym:							
7	CP - P	Rozmiar na 10 - lecie	m3	1014	891	164	2069
8			ha	118,25	134,91	20,66	273,82
9		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m3	287,20	413,58	166,72	867,50
10			ha	102,08	117,58	25,91	245,57
11			m3/ha	2,81	3,52	6,43	3,53
12		Stopień realizacji pow. (10:8)	%	86,33	87,15	125,41	89,68
13	TW	Rozmiar na 10 - lecie	m3	16934	21805	11770	50509
14			ha	857,95	776,43	488,50	2 122,88
15		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m3	19 932,01	21 570,41	10 987,04	52 489,46
16			ha	838,56	756,56	457,51	2 052,63
17			m3/ha	23,77	28,51	24,01	25,57
18		Stopień realizacji pow. (16:14)	%	97,74	97,44	93,66	96,69
19	TP	Rozmiar na 10 - lecie	m3	108572	113124	48526	270222
20			ha	3 594,76	3 830,96	1 601,84	9 027,56
21		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m3	84 350,25	79 105,69	37 626,00	201 081,94
22			ha	2 902,06	3 350,73	1 363,84	7 616,63
23			m3/ha	29,07	23,61	27,59	26,40
24		Stopień realizacji pow. (22:20)	%	80,73	87,46	85,14	84,37
25	Użytki przygodne wyk. w przedrębnych		m3	17 872,67	31 837,14	7 836,24	57 546,05
26	Udział użytków przygodnych w przedrębnych (25:3)		%	14,60	23,95	13,84	18,45

Analiza wykonania etatu cięć w użytkowaniu przedrębny.

W poszczególnych kategoriach zabiegów realizacja była następująca:

- Czystczenia późne:

Rozmiar powierzchniowy był zaplanowany dla powierzchni 273,82 ha, a został wykonany na powierzchni 245,57 ha, co stanowi 89,68 % planowanej powierzchni. Pozyskano z tej powierzchni 867,50 m³ na szacunkową wielkość planowaną 2069,00 m³ grubizny, tj. 41,92 % planu. Intensywność czyszczeń późnych wyniosła 3,53 m³ /ha wobec planowanych 7,55 m³ /ha.

Na pozostałej powierzchni, ze względu na brak pozyskania grubizny lub brak zainteresowania pozyskaniem drobnicy przez klientów drobnych, tym samym brak możliwości zarejestrowania przychodu drewna, zaewidencjonowano wyłącznie zabiegi pielęgnacyjne hodowlane lub ze względu na wiek drzewostanu, w momencie zabiegu, zmieniono kwalifikację rodzaju cięcia pielęgnacyjnego na TWP.

- Trzebieże wczesne:

Rozmiar masowy został wykonany w 103,92 % - przy planie 50509 m³ pozyskano 52489,46 m³ grubizny. Rozmiar powierzchniowy został wykonany w 96,69 %. Plan zakładał wykonanie TW na 2122,88 ha, zaś wykonano 2052,63 ha. Intensywność trzebieży wczesnych wyniosła 25,57 m³/ha, przy planowanej 23,79 m³/ha.

Niewykonanie powierzchniowe wynika z niedostępności powierzchni (tereny podmokłe) oraz przekwalifikowania części wykonywanych zabiegów na zabiegi TPP, zgodnie z wiekiem drzewostanów.

- Trzebieże późne:

Rozmiar masowy wykonany został w 74,41 % - przy szacunkowym planie 270222 m³ pozyskano 201081,94 m³ grubizny. Rozmiar powierzchniowy został wykonany w 84,37 % - na planowaną powierzchnię 9027,56 ha wykonano 7616,63 ha. Niewykonana powierzchnia trzebieży późnych wynosi 1410,93 ha. Intensywność trzebieży późnych wyniosła 26,40 m³/ha, przy planowanej 29,93 m³/ha. Niska intensywność wykonanych trzebieży późnych wynikała głównie z powodu intensywnego pozyskania drewna posuszowego w ramach cięć przygodnych.

2.1.4 Wykonanie zadań obligatoryjnych.

Realizacja zadań obligatoryjnych wg stanu na dzień 01.01.2008 r. przedstawiona jest w zamieszczonej poniżej tabeli.

Rodzaj prac	Rozmiar zadań wg planu UL (ha)	Realizacja zadań (ha)	Zaawansowanie realizacji planu UL (%)
1	2	3	4
Pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw	299,73	299,73	100
Pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników	769,76	769,76	100
Trzebieże	11 150,44	9669,26	86,72
Razem pielęgnowanie lasu	12 219,93	10 718,02	87,71

Zadania w zakresie pielęgnowania lasu zostały wykonane w rozmiarze 10 718,02 ha na plan 12 219,93 ha, tj w 87,71 %. Na niewykonanie tych zadań wpłynęło w głównej mierze niepełne wykonanie trzebieży późnych z uwagi na niedostępność powierzchni (tereny podmokłe) oraz konieczność porządkowania sanitarnego drzewostanów, w ostatnich dwóch latach obowiązywania PUL, Pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw i zainwentaryzowanych młodników wykonane zostało w 100 %.

2.1.5 Analiza pozyskanych sortymentów

W ogólnej masie 599 224,68 m³ pozyskanej grubizny udział grup wymiarowych przedstawia się następująco:

Drewno wielkowymiarowe ogółem 215098,70 m³, co stanowi 35,90 % grubizny ogółem

- w tym iglaste 173478,24 m³ co stanowi 28,95 % grubizny ogółem
- w tym liściaste 41620,46 m³ co stanowi 6,95 % grubizny ogółem

Drewno średniowymiarowe ogółem 384125,98 m³ co stanowi 64,10 % grubizny ogółem

- w tym iglaste 234593,05 m³ co stanowi 39,15 % grubizny ogółem
- w tym liściaste 149532,93 m³ co stanowi 24,95 % grubizny ogółem

Drewno opałowe ogółem 89279,89 m³, co stanowi 14,89 % grubizny ogółem

- w tym iglaste 38357,79 m³ co stanowi 6,40 % grubizny ogółem,
- w tym liściaste 50922,10 m³ co stanowi 8,49 % grubizny ogółem.

Udział opału w pozyskanej masie wynika z dużej ilości drewna pozyskanego w ramach cięć przygodnych oraz użytkowaniem rębnym drzewostanów z dużym odsetkiem drzew porażonych przez grzyby zgniliznowe, szczególnie w przypadku drzewostanów sosnowych, uprzednio użytkowanych jako źródło żywicy w obiegach kilkuletnich.

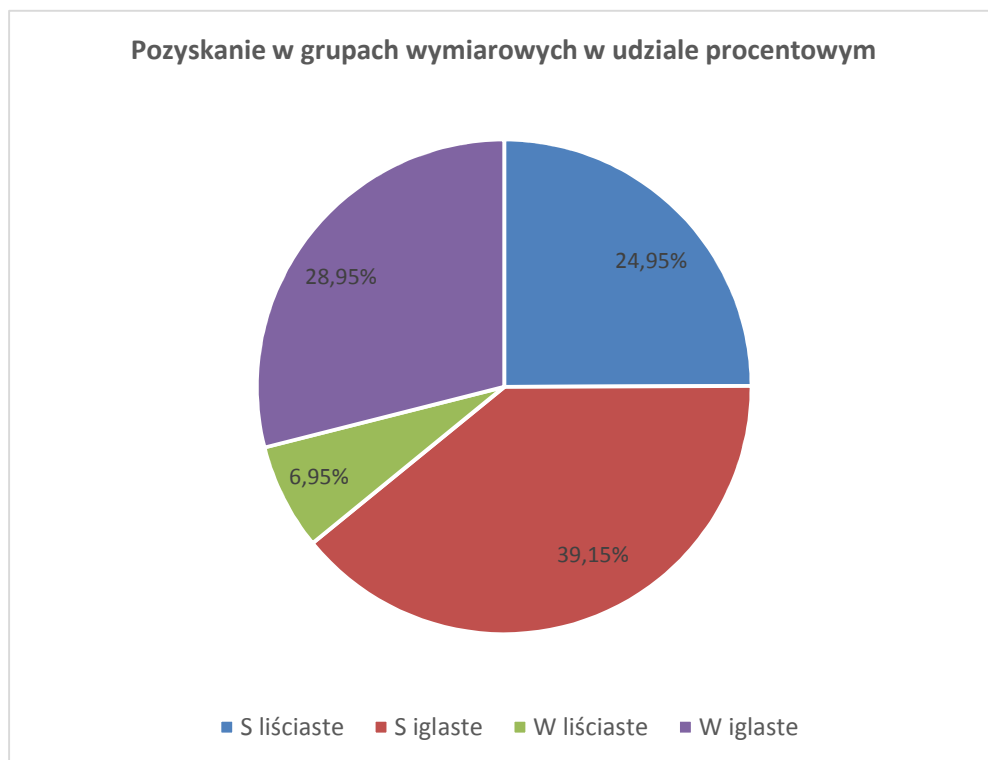

Tabela IX

Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres

Nadleśnictwo Parczew obręb Parczew

Rok	Użytki										
kalendarzowy	Rębne				Przedrębne						Ogółem
	Rębnie manip	Rębnie m ³	Przygodne + pozostałe	Razem	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne	Razem	m ³
	ha		m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³	m ³	m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2008	39,20	6749,92	1275,72	8025,64	0	0	508,80	9161,91	4279,10	13441,01	21466,65
2009	152,28	16035,61	1494,84	17530,45	8,64	19,56	374,82	7878,37	2383,29	10281,22	27811,67
2010	117,21	12168,28	3458,53	15626,81	31,03	63,95	522,70	11884,11	1477,82	13425,88	29052,69
2011	142,02	19714,65	787,46	20502,11	6,88	21,72	408,52	10376,94	1823,25	12221,91	32724,02
2012	111,12	12396,66	3219,69	15616,35	13,22	15,85	369,90	11494,27	962,16	12472,28	28088,63
2013	134,58	15466,10	395,64	15861,74	24,45	134,91	416,67	12451,06	316,52	12902,49	28764,23
2014	122,73	17875,77	1662,01	19537,78	8,86	17,60	284,06	8144,82	617,24	8779,66	28317,44
2015	96,60	13975,46	722,93	14698,39	9	13,61	320,90	10122,76	819,73	10956,10	25654,49
2016	104,14	11611,15	1971,67	13582,82	0	0	266,89	9155,78	3459,64	12615,42	26198,24
2017	44,99	6756,33	2465,43	9221,76	0	0	267,36	13609,88	1730,63	15340,51	24562,27
Razem	1064,87	132749,93	17453,92	150203,85	102,08	287,2	3740,62	104279,90	17869,38	122436,48	272640,33
Etat za okres ubiegły	1064,96	136399	44	136443	118,25	1014	4452,71	125506		126520	262963
% wykonania	99,99	97,32	39668,00	110,09	86,33	28,32	84,01	83,09		96,77	103,68

Tabela IX

Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres

Nadleśnictwo Parczew obręb Sosnowica

Rok	Użytki										
kalendarzowy	Rębne				Przedrębne						Ogółem
	Rębnie manip	Rębnie m ³	Przygodne + pozostałe	Razem	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne	Razem	m ³
	ha		m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³	m ³	m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2008	25,13	4473,61	409,23	4882,84	0	0	598,86	12217,21	3362,41	15579,62	20462,46
2009	77,66	10249,63	181,39	10431,02	13,66	50	440,55	8830,71	2963,17	11843,88	22274,9
2010	63,01	8596,9	285,86	8882,76	21,93	77,2	473,85	9686,3	2065,11	11828,61	20711,37
2011	80,91	11677,37	323,77	12001,14	25,69	112,15	382,14	9479,12	2194,06	11785,33	23786,47
2012	67,44	7540,35	754,52	8294,87	26,23	59,5	507,93	12240,91	336,87	12637,28	20932,15
2013	44,6	5378,16	151,68	5529,84	6,11	53,04	448,78	11631,41	425,44	12109,89	17639,73
2014	54,65	8529,72	870,54	9400,26	17,25	31,19	468,01	10402,43	363,29	10796,91	20197,17
2015	44,48	7390,5	327,25	7717,75	6,71	30,5	437,44	12659,01	530,17	13219,68	20937,43
2016	60,19	7142,92	538,15	7681,07	0	0	139,97	5218,82	9713,1	14931,92	22612,99
2017	27,17	4816,34	206,74	5023,08	0	0	209,76	8310,18	9886,2	18196,38	23219,46
Razem	545,24	75795,5	4049,13	79844,63	117,58	413,58	4107,29	100676,1	31839,82	132929,5	212774,13
Etat za okres ubiegły	568,99	83394	749	84143	134,91	891	4607,39	134929		135820	219963
% wykonania	95,83	90,89	540,60	94,89	87,15	46,42	89,15	74,61		97,87	96,73

Tabela IX

Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres

Nadleśnictwo Parczew obręb Uścimów

Rok	Użytki										
kalendaryzowy	Rębne				Przedrębne						Ogółem
	Rębnie manip	Rębnie m ³	Przygodne + pozostałe	Razem	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne	Razem	m ³
	ha		m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³	m ³	m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2008	21,16	2410,88	246,47	2657,35	0	0	249,47	3464,13	1707,96	5172,09	7829,44
2009	59,03	5898,83	361,19	6260,02	0	0	211,68	3677,02	1599,36	5276,38	11536,4
2010	67,01	5736,95	116,12	5853,07	1,63	4,03	221,75	4982,95	957,87	5944,85	11797,92
2011	49,87	4595,04	63,42	4658,46	6,76	64,58	223,66	5444,86	973,9	6483,34	11141,8
2012	61,96	7802,91	158,38	7961,29	7,77	38,19	205,83	5022,23	462,82	5523,24	13484,53
2013	40,58	6381,47	2,26	6383,73	4,48	34,66	194,52	5999,85	66,33	6100,84	12484,57
2014	49,99	6404,41	1019,42	7423,83	5,27	25,26	145,21	4531,1	216,19	4772,55	12196,38
2015	49,91	6631,65	242,29	6873,94	0	0	126,6	4897,28	133,77	5031,05	11904,99
2016	50,35	4996,59	638,97	5635,56	0	0	84,12	3301	1181,07	4482,07	10117,63
2017	25,04	3013,69	470,31	3484	0	0	158,51	7292,62	539,94	7832,56	11316,56
Razem	474,9	53872,42	3318,83	57191,25	25,91	166,72	1821,35	48613,04	7839,21	56618,97	113810,22
Etat za okres ubiegły	477,8	56236		56236	20,66	164	2090,34	60296	0	60460	116696
% wykonania	99,39	95,80		101,70	125,41	101,66	87,13	80,62		93,65	97,53

Tabela IX

Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres

Nadleśnictwo Parczew

Rok kalendarzowy	Użytki										
	Rębne				Przedrębne						Ogółem m³
	Rębnie manip ha	Rębnie m³	Przygodne + pozostałe m³	Razem m³	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne	Razem	
					ha	m³	ha	m³	m³	m³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2008	85,49	13634,41	1931,42	15565,83	0	0	1357,13	24843,25	9347,11	34192,72	49758,55
2009	288,97	32184,07	2037,42	34221,49	22,3	69,56	1027,05	20386,1	6945,82	27401,48	61622,97
2010	247,23	26502,13	3860,51	30362,64	54,59	145,18	1218,3	26553,36	4500,8	31199,34	61561,98
2011	272,8	35987,06	1174,65	37161,71	39,33	198,45	1014,32	25300,92	4991,21	30490,58	67652,29
2012	240,52	27739,92	4132,59	31872,51	47,22	113,54	1083,66	28757,41	1761,85	30632,8	62505,31
2013	219,76	27225,73	549,58	27775,31	35,04	222,61	1059,97	30082,32	808,29	31113,22	58888,53
2014	227,37	32809,9	3551,97	36361,87	31,38	74,05	897,28	23078,35	1196,72	24349,12	60710,99
2015	190,99	27997,61	1292,47	29290,08	15,71	44,11	884,94	27679,05	1483,67	29206,83	58496,91
2016	214,68	23750,66	3148,79	26899,45	0	0	490,98	17675,6	14353,81	32029,41	58928,86
2017	97,2	14586,36	3142,48	17728,84	0	0	635,63	29212,68	12156,77	41369,45	59098,29
Razem	2085,01	262417,85	24821,88	287239,73	245,57	867,5	9669,26	253571,40	57546,05	311984,95	599224,68
Etat za okres ubiegły	2111,75	276029	793	276822	273,82	2069	11150,44	320731	0	322800	599622
% wykonania	98,73	95,07	3130,12	103,76	89,68	41,93	86,72	79,06		96,65	99,93

2.2 Analiza realizacji zadań z hodowli lasu.

Wykonanie planów gospodarczych w hodowli lasu za okres obowiązywania planu urządzenia lasu przedstawiono w niżej zamieszczonej tabeli:

Rodzaj prac	Rozmiar zadań wg planu UL (ha)	Razem realizacja (w tym naturalne) (ha)	Zaawansowanie realizacji planu UL (%)
I. Odnowienia i zalesienia ogółem:	1 177,70	1041,56 (131,28)	88,44
w tym:	339,35	294,91 (69,87)	86,90
- na powierzchniach otwartych:			
z tego:	303,13	257,05 (64,52)	84,80
- zręby zupełne bieżące:			
- halizny, płazowiny, zręby zaległe	36,22	34,66 (4,57)	95,69
- grunty porolne	0,00	3,20 (0,78)	-
w tym: pod osłoną drzewostanu	838,35	746,65 (61,41)	89,06
z tego:	809,45	733,93 (59,03)	90,67
- po rębni złożonej			
- dolesienia luk	5,18	6,55 (2,38)	126,45
- podsadzenia produkcyjne	23,72	6,17 (0,00)	26,01
II. Wyprzedzające przygotowanie gleby	0,00	597,67	-
III. Poprawki i uzupełnienia	90,83	91,23	100,44
IV. Zabiegi pielęgnacyjne	3 302,65	2 688,60	81,41
w tym:	1 329,28	1 012,74	76,19
- pielęgnowanie gleby			
- czyszczenia wczesne	1 477,43	887,83	60,09
- czyszczenia późne	495,94	788,03	158,90
- wprowadzanie podszytów	0,00	-	-
V. Melioracje agrotechniczne	1 097,24	1 040,94	94,87

2.2.1 Odnowienia i zalesienia.

Odnowienia i zalesienia ogółem zaplanowano na powierzchni 1 177,70 ha, a wykonano na 1041,56 ha tj. w 88,44 %.

Odnowienia i zalesienia na powierzchniach otwartych zaplanowano na powierzchni 339,35 ha, a wykonano na powierzchni 294,91 ha, co stanowi 86,90 %, w tym:

Odnowienia zrębów zupełnych z bieżącego dziesięciolecia wykonano na powierzchni 257,05 ha na planowaną do odnowienia powierzchnię 303,13 ha, co stanowi 84,80 %.

Odnowienia zrębów zaległych, halizn i płazowin wykonano, na planowane 36,22 ha:

- poprzez odnowienie sztuczne - na powierzchni 30,09 ha, co stanowi 83,08 %.
- uznanie odnowienia naturalnego – na powierzchni 4,57 ha, co stanowi 12,61%

Razem realizacja zrębów zaległych, halizn i płazowin w ramach nasadzeń sztucznych i odnowień naturalnych wyniosła 34,66 ha co stanowi 95,69 %.

W związku z wystąpieniem błędów grubych taksacji, po szczegółowej weryfikacji, odstąpiono od wykonania użytkowania rębego i odnowienia 2 pozycji płazowin o łącznej powierzchni 1,56 ha tj. stanowiących 4,31 % pierwotnego rozmiaru planowania.

Odnowienia pod osłoną drzewostanów na zaplanowane 838,35 ha wykonano na powierzchni 746,65 ha na, co stanowi 89,06 % w tym:

- odnowienia po rębniach złożonych wykonano na powierzchni 733,93 ha na planowaną 809,45 ha co stanowi 90,67 %;
- dolesienia luk wykonano na powierzchni 6,55 ha na planowaną 5,18 ha, co stanowi 126,45 %;
- podsadzenia produkcyjne wykonano na powierzchni 6,17 ha na planowaną 23,72 ha tj. w 26,01 %.

Na podstawie zaleceń krajowej narady hodowlanej w 2010 roku Nadleśnictwo dokonało analizy celowości podsadzeń produkcyjnych we wskazanych w PUL lokalizacjach i odstąpiło od nasadzeń na wytypowanych pozycjach.

Uznano odnowienia naturalne na powierzchni 131,28 ha, co stanowi 12,60 % powierzchni odnowionej ogółem w tym:

- odnowienia zrębów zupełnych z bieżącego dziesięciolecia wykonano na powierzchni 64,52 ha,
- odnowienia zrębów zaległych, halizn i płazowin wykonano na powierzchni 4,57 ha,
- zalesienie gruntów porolnych na powierzchni 0,78 ha,
- odnowienia po rębniach złożonych wykonano na powierzchni 59,03 ha,
- dolesienia luk wykonano na powierzchni 2,38 ha.

2.2.2 Poprawki i uzupełnienia:

Poprawki i uzupełnienia wykonano na powierzchni 91,23 ha na planowaną powierzchnię poprawek 90,83 ha, co stanowi 100,44 %. Poprawki wykonano w ramach potrzeb, a w stosunku do odnowień i zalesień stanowią 8,76 %.

2.2.3 Zabiegi pielęgnacyjne:

Zabiegi pielęgnacyjne ogółem wykonano na powierzchni 2 688,60 ha (bez nawrotów kolejnych) na planowaną powierzchnię 3 302,65 ha, co stanowi 81,41 %.

Pielęgnowanie gleby wykonano na powierzchni 1 012,74 ha (bez nawrotów kolejnych) na planowaną powierzchnię 1 329,28 ha, co stanowi 76,19 %. Czyszczenia wczesne wykonano na powierzchni 887,83 ha (bez nawrotów kolejnych) na planowaną powierzchnię 1 477,43 ha, co stanowi 60,09 %.

Czyszczenia późne wykonano na powierzchni 788,03 ha (bez nawrotów kolejnych) na planowaną powierzchnię 495,94 ha, co stanowi 158,90 %.

Wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych wynikało z potrzeb hodowlanych. Mniejsza od zakładanej w planie powierzchnia zabiegów pielęgnacyjnych związana jest z mniejszą od planowanej powierzchnią wykonanych odnowień w upływającym 10-leciu. Ponadto część planowanych zabiegów pielęgnacyjnych w postaci czyszczeń wczesnych (CW) z uwagi na przejście upraw w fazę młodnika zostały wykonane jako czyszczenia późne (CP).

Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu w poszczególnych latach dla obrębów i Nadleśnictwa ogółem przedstawiają poniższe tabele (Tabela X; strony 19-22)

TABELA NR X OBRĘB PARCZEW
ZESTAWIENIE WYKONANYCH PRAC Z ZAKRESU HODOWLI LASU ZA UBIEGŁY OKRES ORAZ PORÓWNANIE Z PLANEM

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia							Pielęgnowanie			Melioracje	
	Otwarte		Pod osłoną			Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	gleby	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	Plazowiny , halizny, zręby	Grunty nieleśne	Przy rębniach złożonych	Podsadenia	Dolesienia luk i przerzedzeń							
	Powierzchnia zredukowana - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres według lat												
2008	9,27	0	16,97	0	0	1,77	0	47,43	31,26	15,79	19,10	0
2009	10,62	0	16,32	0	0	2,13	0	31,76	60,92	38,18	66,20	0
2010	14,73	0	40,81	0,50	0,84	3,67	0	24,88	42,35	33,29	46,48	0
2011	12,76	0	40,23	0,20	0	3,48	0	54,18	24,34	33,75	81,02	0
2012	12,44	0	51,62	0	0,25	6,27	0	66,19	19,28	51,41	45,34	0
2013	5,76	0	2,65	0	0	0,53	0	34,59	33,13	31,26	52,39	0
2014	7,05	0	76,61	0	0	1,40	0	36,56	39,49	31,60	56,51	0
2015	10,78	0	54,17	0	0	8,22	0	59,51	14,55	25,02	46,71	0
2016	7,21	0	35,65	0	0,20	2,94	0	48,01	13,36	9,59	43,28	0
2017	7,83	0	34,71	0	0	4,67	0	60,94	56,18	18,90	23,64	0
RAZEM	98,45	0	369,74	0,70	1,29	35,08	0	464,05	334,86	288,79	480,67	0
Plan za okres ubiegły	116,77	0	419,23	9,14	0,25	76,73	0	598,92	663,73	152,21	517,86	0
% wykonania	84,30	0	88,20	7,70	516,00	45,7	0	77,50	50,50	189,70	92,80	0

TABELA NR X OBREB SOSNOWICA
ZESTAWIENIE WYKONANYCH PRAC Z ZAKRESU HODOWLI LASU ZA UBIEGŁY OKRES ORAZ PORÓWNANIE Z PLANEM

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia							Pielęgnowanie			Melioracje	
	Otwarte		Pod osłoną			Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	gleby	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	Płazowiny, halizny, zręby	Grunty nieleśne	Przy rębniach złożonych	Podsadenia	Dolesienia luk i przerzedzeń							
	Powierzchnia zredukowana - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres według lat												
2008	10,85	0	7,32	0	0,45	2,32	0	60,53	28,18	24,59	20,86	0
2009	14,28	0	7,22	0	0,85	4,52	0	31,58	49,82	35,01	52,09	0
2010	25,49	0	8,61	0	0,30	2,78	0	9,75	43,59	26,66	38,94	0
2011	17,28	0	25,44	0	0,60	2,21	0	48,36	50,58	63,54	63,99	0
2012	22,30	0	32,51	1,20	1,56	2,40	0	38,15	33,17	52,25	36,58	0
2013	9,56	0	7,52	0	0	1,38	0	39,47	36,85	9,48	30,46	0
2014	16,93	0	33,76	1,25	0	3,26	0	31,77	41,01	42,06	33,36	0
2015	9,48	0	18,70	0,20	0	6,55	0	28,38	41,42	61,38	32,01	0
2016	17,15	0,78	22,38	2,82	0,20	2,36	0	29,82	42,89	28,16	26,12	0
2017	9,74	0	9,87	0	0,20	7,05	0	15,82	24,62	51,71	16,23	0
RAZEM	153,06	0,78	173,33	5,47	4,16	34,83	0	333,63	392,13	394,84	350,64	0
Plan za okres ubiegły	179,75	0	198,08	9,29	3,13	13,19	0	475,10	538,30	251,67	361,07	0
% wykonania	85,15	-	87,50	58,9	132,90	264,1	0	70,20	72,80	156,90	97,10	0

TABELA NR X OBREB UŚCIMÓW

ZESTAWIENIE WYKONANYCH PRAC Z ZAKRESU HODOWLI LASU ZA UBIEGŁY OKRES ORAZ PORÓWNIANIE Z PLANEM

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia							Pielęgnowanie			Melioracje	
	Otwarte		Pod osłoną			Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	gleby	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	Plazowiny , halizny, zręby	Grunty nieleśne	Przy rębniach złożonych	Podsadenia	Dolesienia luk i przerzedzeń							
	Powierzchnia zredukowana - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres według lat												
2008	13,22	1,56	7,64	0	0,28	0,97	0	8,51	16,39	11,04	11,07	0
2009	5,16	0	11,74	0	0	1,09	0	31,97	23,99	18,09	26,05	0
2010	5,52	0	17,30	0	0	0	0	9,69	25,82	0	28,00	0
2011	3,95	0,86	29,86	0	0	4,06	0	11,84	17,37	14,49	24,68	0
2012	3,65	0	11,51	0	0,82	1,35	0	34,46	17,93	16,28	26,67	0
2013	0,82	0	22,71	0	0	0	0	24,24	16,74	10,84	21,82	0
2014	1,45	0	24,30	0	0	1,14	0	24,19	16,01	12,08	19,61	0
2015	2,57	0	29,55	0	0	1,54	0	20,40	16,42	8,37	22,68	0
2016	2,93	0	22,75	0	0	3,53	0	38,92	4,80	9,21	20,74	0
2017	0,93	0	13,50	0	0	7,64	0	10,84	5,37	4,00	8,31	0
RAZEM	40,20	2,42	190,86	0	1,10	21,32	0	215,06	160,84	104,40	209,63	0
Plan za okres ubiegły	42,83	0	192,14	5,29	1,80	0,91	0	255,26	275,40	92,06	218,31	0
% wykonania	98,86	-	99,30	-	61,10	2 342,86	0	84,30	58,40	113,40	96,00	0

TABELA NR X NADLEŚNICTWO PARCZEW
ZESTAWIENIE WYKONANYCH PRAC Z ZAKRESU HODOWLI LASU ZA UBIEGŁY OKRES ORAZ PORÓWNIANIE Z PLANEM

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia							Pielęgnowanie			Melioracje	
	Otwarte		Pod osłoną			Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	gleby	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	Plazowiny , halizny, zręby	Grunty nieleśne	Przy rębniach złożonych	Podsadenia	Dolesienia luk i przerzedzeń							
	Powierzchnia zredukowana - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres według lat												
2008	33,34	1,56	31,93	0	0,73	5,06	0	116,47	75,83	51,42	51,03	0
2009	30,06	0	35,28	0	0,85	7,74	0	95,31	134,73	91,28	144,34	0
2010	45,74	0	66,72	0,50	1,14	6,45	0	44,32	111,76	59,95	113,42	0
2011	33,99	0,86	95,53	0,20	0,60	9,75	0	114,38	92,29	111,78	169,69	0
2012	38,39	0	95,64	1,20	2,63	10,02	0	138,80	70,38	119,94	108,59	0
2013	16,14	0	32,88	0	0	1,91	0	98,30	86,72	51,58	104,67	0
2014	25,43	0	134,67	1,25	0	5,80	0	92,52	96,51	85,74	109,48	0
2015	22,83	0	102,42	0,20	0	16,31	0	108,29	72,39	94,77	101,40	0
2016	27,29	0,78	80,78	2,82	0,40	8,83	0	116,75	61,05	46,96	90,14	0
2017	18,50	0	58,08	0	0,20	19,36	0	87,60	86,17	74,61	48,18	0
RAZEM	291,71	3,20	733,93	6,17	6,55	91,23	0	1 012,74	887,83	788,03	1 040,94	0
Plan za okres ubiegły	339,35	0	809,45	23,72	5,18	90,83	0	1 329,28	1 477,43	495,94	1 097,24	0
% wykonania	85,96	-	90,67	26,01	126,45	100,44	0	76,19	60,09	158,90	94,87	0

2.3 Selekcja i nasiennictwo.

Zgodnie z rozporządzeniem ministra Środowiska z dnia 29.07.2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego, na terenie Nadleśnictwa Parczew wyznaczono poniższe regiony nasienne :Brz40, Dbb40, Dbs40, Ol40, So40 i So42.

W odniesieniu do sosny zwyczajnej wyznaczony został region nasienny mateczny (So42) obejmujący kompleks leśny Lasy Parczewskie. W trakcie opiniowania projektu powyższego rozporządzenia, na wniosek nadleśnictwa włączone zostały do regionu matecznego So42 drzewostany zlokalizowane na terenie gminy Uścimów w bezpośrednim sąsiedztwie Lasów Parczewskich.

Baza nasienna podstawowych gatunków lasotwórczych w pełni pokrywa zapotrzebowanie nadleśnictwa na materiał nasienny oraz potrzeby odbiorców indywidualnych.

Obecny stan ilościowy obiektów nasiennych uwzględnia wytyczne w tym zakresie w „Programie zachowania zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011 – 2035”

Zarejestrowana w KR LMP baza nasienna Nadleśnictwa (wg stanu na 01.01.2018r.) zawiera:

1) w I. części Krajowego Rejestru:

a. Drzewostany nasienne gospodarcze:

-	Sosna zwyczajna	-	494,46 ha,
-	Dąb bezszypułkowy	-	27,79 ha,
-	Dąb szypułkowy	-	32,42 ha,
-	Brzoza brodawkowata	-	28,03 ha,
-	Olsza czarna	-	16,27 ha,
-	Razem	-	598,97 ha

b. Drzewostany nasienne zachowawcze:

-	Sosna zwyczajna	-	21,71 ha
---	-----------------	---	----------

c. Źródło nasion:

-	Jesion wyniosły	-	2 szt.
-	Grab pospolity	-	2 szt.
-	Lipa drobnolistna	-	2 szt.
-	Klon jawor	-	1 szt.
-	Klon zwyczajny	-	1 szt.
-	Razem	-	8 sztuk

2) w II. części Krajowego Rejestru:

wyłączone drzewostany nasienne:

-	Sosna zwyczajna	-	70.56 ha
-	Olsza czarna	-	13,65 ha

3) w III. części Krajowego Rejestru:
- drzewa mateczne:

Lp.	Nr. wg. rejestru	Gat.	Leśnictwo	Oddział	Numer w KR
1	58	Sosna zwyczajna	Białka	198 d	MP/3/35137/05
2	59		Białka	198 d	MP/3/35138/05
3	66		Białka	198 b	MP/3/35139/05
4	67		Białka	198 b	MP/3/35140/05
5	68		Białka	198 d	MP/3/35141/05
6	553		Białka	198 b	MP/3/35142/05
7	55		Białka	214 c	MP/3/35144/05
8	57		Białka	214 c	MP/3/35145/05
9	63		Białka	214 c	MP/3/35146/05
10	64		Białka	214 c	MP/3/35147/05
11	554		Białka	214 c	MP/3/35148/05
12	65		Białka	197d	MP/3/35155/05
13	7066		Białka	214 c	MP/3/35149/05
14	7067		Makoszka	112c	MP/3/35156/05
15	8951		Dębowa K.	111 i	MP/3/35161/05
16	8952		Dębowa K.	111 i	MP/3/35162/05
17	8953		Makoszka	112 c	MP/3/35157/05
18	8954		Makoszka	112 c	MP/3/35158/05
19	8955		Makoszka	112 d	MP/3/35159/05
20	8956		Makoszka	112 f	MP/3/35160/05
21	8957		Białka	214 c	MP/3/35150/05
22	8958		Białka	214 c	MP/3/35151/05
23	8959		Białka	214 c	MP/3/35152/05
24	8960		Białka	214 c	MP/3/35153/05
25	8961		Białka	198 d	MP/3/35143/05
26	8962		Białka	214 c	MP/3/35154/05
1	8945	Olsza czarna	Gościńiec	105 f	MP/3/35134/05
2	8946		Gościńiec	105 f	MP/3/35135/05
3	8947		Gościńiec	126 d	MP/3/35136/05
4	8948		Laski	106 f	MP/3/35133/05
5	8949		Laski	106 f	MP/3/35131/05
6	8950		Laski	106 f	MP/3/35132/05
1	10802	Brzoza brodawkowata	Turno	187 c	MP/3/51400/16
2	10803		Turno	187 c	MP/3/51401/16
3	10804		Białka	182 a	MP/3/51402/16
4	10805		Białka	182 a	MP/3/51403/16
5	10806		Makoszka	138 d	MP/3/51404/16
6	10807		Makoszka	24 p	MP/3/51405/16
7	10808		Gościńiec	80 c	MP/3/51406/16

4) Uprawy pochodne

W mijającym dziesięcioleciu Nadleśnictwo Parczew – realizując „Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych”, założyło:

- uprawy pochodne sosny zwyczajnej na łącznej powierzchni 169,08 ha,
- uprawy pochodne olszy czarnej na łącznej powierzchni 57,27 ha,
- uprawy zachowawcze sosny zwyczajnej na łącznej powierzchni 17,83 ha,

Ogółem od roku 1999 na terenie Nadleśnictwa Parczew założono 336 ha upraw pochodnych i zachowawczych.

Materiał sadzeniowy produkowany jest z nasion pochodzących z własnych wyłączonych drzewostanów nasiennych oraz plantacji nasiennej zlokalizowanej na terenie Nadleśnictwa Chełm.

Aktualny stan upraw pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli.

Uprawy Pochodne

Lp	Leśnictwo	Oddz.	Powierz.	Rok założenia	Gatunek	Pochodzenie (WDN)		
						Region	Leśnictwo	Oddział
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Borek	18 Ac	29,44	1999	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
2	Laski	223 h	3,87	1999	So	So42	Białka	214, 198
3	Gościniec	121 a	3,40	2000	So	So42	Białka	214, 198
4	Białka	156 c	0,94	2001	So	So42	Białka	214, 198
5	Laski	169 g	1,39	2001	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
6	Turno	178 g	2,99	2001	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
7	Gościniec	99 g	5,44	2002	So	So42	Białka	161, 183
8	Gościniec	99 f	1,13	2002	So	So42	Białka	161, 183
9	Jedlanka	291 a	1,37	2003	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
10	Jedlanka	205 f	3,38	2003	So	So42	Białka	161, 183
11	Jedlanka	287 g	3,39	2004	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
12	Laski	242 f	1,39	2004	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
13	Laski	242 g	0,62	2004	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
14	Orzechów	213 a	3,17	2004	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
15	Białka	154 b	likwidacja 2010 r.	2004	So	So42	Białka	161, 183
16	Gościniec	141 f	5,25	2004	So	So42	Białka	161, 183
17	Turno	169 c	2,12	2005	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
18	Turno (upr. rozproszona)	169 a	3,00	2005	So	So42	Białka	214, 198
19	Hola (upr. rozproszona)	106 i	4,32	2005	So	So42	Białka	214, 198
20	Hola (upr. rozproszona)	15 h	3,26	2005	So	So42	Białka	214, 198
21	Laski	223 i	4,06	2006	So	So42	Białka	214, 198
22	Białka	177 b	5,47	2007	So	So42	Białka	161, 183
23	Gościniec	27 b	4,85	2008	So	So42	Białka	161, 183

Lp	Leśnictwo	Oddz.	Powierz.	Rok	Gatunek	Pochodzenie (WDN)		
24	Gościniec	100 d	1,45	2008	So	So42	Białka	161, 183
25	Makoszka	113 f	4,05	2008	So	So42	Białka	161, 183
26	Jedlanka	205 g	2,54	2008	So	So42	Białka	161, 183
27	Jedlanka	287 h	2,64	2008	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
28	Jedlanka	146 d	1,43	2008	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
29	Turno (upr. rozproszona)	170 h	1,46	2008	So	So42	Białka	214, 198
30	Szkółkarskie	111 i	2,83	2009	So	So42	Białka	161, 183
31	Jedlanka	272 l	4,88	2009	So	So42	Białka	161, 183
32	Jedlanka	165 h	1,19	2009	So	So42	Białka	161, 183
33	Jedlanka	165 a	5,01	2009	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
34	Gościniec	62 d	3,34	2010	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
35	Hola (upr. rozproszona)	5 g	1,63	2010	So	So42	Białka	161, 183
36	Orzechów (upr. rozproszona)	200 a	3,35	2010	So	So42	Białka	161, 183
37	Orzechów (upr. rozproszona)	199 b	2,02	2010	So	So42	Białka	161, 183
38	Gościniec	140 c	7,29	2010	So	So42	Białka	161, 183
39	Gościniec (upr. rozproszona)	58 c	2,63	2010	So	So42	Białka	161, 183
40	Laski (upr. rozproszona)	519 b	1,98	2010	So	So42	Białka	161, 183
41	Laski (upr. rozproszona)	259 b	5,86	2010	So	So42	Białka	161, 183
42	Hola (upr. rozproszona)	106 h	0,96	2010	So	So42	Białka	214, 198
43	Białka	157 c	3,88	2010	So	So42	Białka	214, 198
44	Laski	258 b	6,35	2011	So	So42	Białka	161, 183
45	Jedlanka	280 f	2,35	2011	So	So42	Białka	161, 183
46	Jedlanka	279 b	4,93	2011	So	So42	Białka	161, 183
47	Jedlanka	280 a	2,40	2011	So	So42	Białka	161, 183
48	Laski (upr. rozproszona)	65 b	1,13	2012	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
49	Orzechów (upr. rozproszona)	417 d	2,40	2012	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
50	Orzechów (upr. rozproszona)	215 a	1,69	2012	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
51	Borek (upr. rozproszona)	197 c	2,48	2012	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
52	Jedlanka (upr. rozproszona)	265 b	1,72	2012	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
53	Makoszka	98 c	4,32	2012	So	So42	Białka	161, 183

Lp	Leśnictwo	Oddz.	Powierz.	Rok	Gatunek	Pochodzenie (WDN)		
54	Makoszka	112 c	4,56	2012	So	So42	Białka	161, 183
55	Gościniec	141 a	1,71	2012 2015	So	So42	Białka	161, 183
56	Gościniec	121 b	5,66	2012 2015	So	So42	Białka	214, 198
57	Brzeziczno	349 g	2,45	2013	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
58	Jedlanka	165 b	5,37	2013	So	So42	Białka	161, 183
59	Jedlanka	187 b	3,96	2013	So	So42	Białka	161, 183
60	Jedlanka	187 d	0,87	2013	So	So42	Białka	161, 183
61	Jedlanka	204 c	5,11	2013 2015	So	So42	Białka	161, 183
62	Jedlanka	204 f	6,39	2013 2015	So	So42	Białka	161, 183
63	Jedlanka	265 h	5,35	2013	So	So42	Białka	214, 198
64	Makoszka	114 a	1,57	2013	So	So42	Białka	161, 183
65	Orzechów (upr. rozproszona)	201 c	2,20	2014	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
66	Jedlanka (upr. rozproszona)	249 a	1,61	2014	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
67	Laski (upr. rozproszona)	85 d	0,46	2014	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
68	Laski (upr. rozproszona)	85 g 01	0,38	2014	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
69	Laski (upr. rozproszona)	85 g 02	0,64	2014	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
70	Laski	147 i	4,34	2014	So	So42	Białka	161, 183
71	Laski	147 l	1,72	2014	So	So42	Białka	161, 183
72	Laski	168 c	5,21	2014	So	So42	Białka	161, 183
73	Laski	190 b	1,60	2014	So	So42	Białka	161, 183
74	Gościniec	141 c	5,14	2014	So	So42	Białka	161, 183
75	Makoszka	77 f	1,09	2014	So	So42	Białka	161, 183
76	Białka	154 c	5,21	2014	So	So42	Białka	161, 183
77	Białka	177 a	4,89	2014	So	So42	Białka	161, 183
78	Jedlanka	272 m	5,13	2014	So	So42	Białka	161, 183
79	Jedlanka	283 b	5,25	2014	So	So42	Białka	161, 183
80	Turno	122 d	3,91	2014	So	plantacja nasienna Nadleśnictwa Chełm		
81	Laski	302 g 01	1,00	2015	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
82	Laski	302 g 02	1,96	2015	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
83	Borek	18 Bh	0,92	2015	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
84	Turno	172 d	2,14	2015	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
85	Jedlanka	290 f 01	2,57	2015	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
86	Makoszka	131 d	2,79	2015	So	So42	Białka	161, 183
87	Białka	157 f	3,33	2015	So	So42	Białka	214, 198
88	Białka	179 a	1,67	2015	So	So42	Białka	214, 198
89	Turno	121 h	3,27	2015	So	plantacja nasienna Nadleśnictwa Chełm		
90	Turno	125 c	0,78	2016	So	plantacja nasienna Nadleśnictwa Chełm		

Lp	Leśnictwo	Oddz.	Powierz.	Rok	Gatunek	Pochodzenie (WDN)		
91	Borek	191 d 99	1,50	2016	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
92	Borek	197 c 99	2,58	2016	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
93	Brzeziczno	349 b 98	2,93	2016	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
94	Gościniec	202 f	1,56	2016	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
95	Orzechów	199 f	2,57	2016	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
96	Laski	303 a	2,96	2017	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
97	Laski	303 d	2,30	2017	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
98	Borek	190 f	2,70	2017	Ol	Ol40	Gościniec Laski	105, 106, 126
x	Razem N-ctwo	x	311,84	x	x	x	x	x

W tym :	SO	208,69
	OL	103,15

5) Uprawy Zachowawcze:

UPRAWY ZACHOWAWCZE EX SITU ISTNIEJĄCE

Lp	Leśnictwo	Oddz.	Powierz. (ha)	Rok założenia	Gatunek	Pochodzenie		
						Region	Leśnictwo	Oddział
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Borek	194 f	2,14	2004	So	404	Białka	182 g
2	Turno	186 m	1,50	2004	So			
3	Białka	152 b	3,01	2008	So			
5	Gościniec	27 a	2,25	2009/10	So			
6	Białka	182 d	1,33	2010	So			
7	Turno	187 l	1,52	2010	So			
8	Hola	105 a	2,67	2010	So			
9	Gościniec	42 h	1,27	2015	So	404	Białka	197 d 213 b
10	Gościniec	63 a	5,78	2015	So			
x	R-m : N-ctwo	x	21,47	x	x	x	x	x

UPRAWY ZACHOWAWCZE IN SITU ISTNIEJĄCE

Lp	Leśnictwo	Oddz.	Powierz. (ha)	Rok założenia	Gatunek	Pochodzenie		
						Region	Leśnictwo	Oddział
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Białka	182 g	2,69	2004	So	404	Białka	182 g
x	R-m : N-ctwo	x	2,69	x	x	x	x	x

Łączna powierzchnia	24,16	ha
----------------------------	--------------	-----------

2.4 Szkółka leśna

Nadleśnictwo Parczew prowadzi produkcję polową sadzonek na własne potrzeby oraz na potrzeby nabywców indywidualnych i zalesień prywatnych gruntów rolnych.

Nadleśnictwo posiada szkółkę leśną o łącznej powierzchni manipulacyjnej 8,29 ha i powierzchni produkcyjnej – 4,90 ha.

W analizowanym okresie wielkość produkcji przedstawiała się następująco:

Rok	Gatunek										
	[tys. szt.]										
	So	Św	Md	Db.s	Db b	Gb	Ol	Brz	Kl	Jw	Lp
2008	827,5	78,9	12,6	1 279,8	101,0	3,7	405,6	216,0	12,4	11,1	18,0
2009	210,1	153,9	49,0	845,9	40,0	2,6	129,4	118,0	31,3	16,3	51,9
2010	15,0	104,0	63,8	466,4	-	2,1	102,2	29,2	41,8	18,8	41,6
2011	196,0	120,5	35,9	50,0	-	-	117,5	104,0	26,0	12,0	1,1
2012	343,4	40,0	25,0	196,7	114,4	11,2	177,3	4,9	34,4	9,7	15,5
2013	279,0	26,8	6,0	1 142,2	104,3	5,1	159,9	105,8	31,9	7,0	24,7
2014	556,6	71,1	1,8	1 089,2	28,0	-	123,3	131,8	43,5	7,2	38,6
2015	385,0	106,3	23,3	474,5	158,7	-	236,3	29,2	22,0	6,6	31,2
2016	310,7	48,2	8,8	349,0	136,5	-	165,2	23,7	16,1	12,8	3,8
2017	274,2	77,2	14,8	253,4	21,8	-	85,1	39,7	15,1	16,9	20,0

Przedstawiona produkcja w pełni zaspokajała potrzeby Nadleśnictwa w zakresie materiału sadzeniowego.

3 Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu.

3.1 Wielkość powierzchni leśnej i zasobów drzewnych.

Charakterystykę stanu lasu i zasobów drzewnych przeprowadzono w oparciu o sporządzone na podstawie opisów taksacyjnych lasu poniższe zestawienia tabelaryczne:

Tabela XIII

Nadleśnictwo Parczew

Lp	Wskaźnik	Jedn o- stka	Stan na 1.10.1976	Stan na 1.01.1988	Stan na 1.01.1998	Stan na 1.01.2008	Stan na 1.01.2018	Prognoza
1	2	3	5	6	7	8	9	10
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	15523,94	17677,00	15684,37	15758,72	16186,26	16186,26
2	Zasoby miąższości	tys. m ³	1820	2339	3215	3731	4350	4237
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku							
	II a	m ³	83	95	96	125	119	115
	II b	m ³	137	135	164	179	203	199
	III a	m ³	174	162	230	235	262	260
	III b	m ³	213	196	254	251	285	285
	IV a	m ³	227	216	274	284	306	310
	IV b	m ³	270	227	303	304	335	321
	V a	m ³	273	242	316	334	355	340
	V b	m ³	232	217	347	351	380	361
	VI	m ³	222	184	232	367	399	355
	VII i starsze	m ³	298	290	320	355	402	360
	Klasa odnowienia	m ³		158	173	211	255	228
	Klasa do odnowienia	m ³			186	217	294	285
	Drzewostany o budowie przerębowej	m ³						
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezal.)	m ³	117	132	206	237	269	261
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	37	43	51	58	63	61
6	Spodziewany bieżący przyrost d- stanów na 1 ha – tablicowy	m ³			6,43	6,01	5,96	-
7	Spodziewany bieżący roczny przyrost d- stan. 1 ha zredukowany.	m ³			6,43		-	-
8	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	0,98	0,53	0,22	1,10	2,24	-
9	Przeciętna miąższość użytków przedręb. na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	0,86	1,22	1,29	2,32	2,39	-
10	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost d- stn. 1 ha	m ³		2,95	8,71	6,52	7,83	-

Tabela XIII
Obręb Parczew

Lp	Wskaźnik	Jednostka	Stan na 1.01.2018	Prognoza
1	2	3	4	5
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	8181,38	8181,38
2	Zasoby miąższości	tys. m ³	2280	2138
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku			
	II a	m ³	116	
	II b	m ³	176	
	III a	m ³	262	
	III b	m ³	306	
	IV a	m ³	309	
	IV b	m ³	334	
	V a	m ³	389	
	V b	m ³	392	
	VI	m ³	414	
	VII i starsze	m ³	409	
	Klasa odnowienia	m ³	263	
	Klasa do odnowienia	m ³	271	
	Drzewostany o budowie przerębowej	m ³		
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezal.)	m ³	279	261
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	68	65
6	Spodziewany bieżący przyrost d-stanów na 1 ha – tablicowy	m ³	5,69	-
7	Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha zredukowany.	m ³	-	-
8	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	*	-
9	Przeciętna miąższość użytków przedręb. na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	*	-
10	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	*	-

*Brak danych z uwagi na połączenie obrębów leśnych

Tabela XIII
Obręb Sosnowica

Lp	Wskaźnik	Jedno- stka	Stan na 1.01.2018	Prognoza
1	2	3	4	5
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	8004,88	8004,88
2	Zasoby miąższości	tys. m ³	2070	2099
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku			
	II a	m ³	122	
	II b	m ³	236	
	III a	m ³	264	
	III b	m ³	274	
	IV a	m ³	305	
	IV b	m ³	338	
	V a	m ³	329	
	V b	m ³	361	
	VI	m ³	335	
	VII i starsze	m ³	280	
	Klasa odnowienia	m ³	234	
	Klasa do odnowienia	m ³	320	
	Drzewostany o budowie przerębowej	m ³		
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezal.)	m ³	259	262
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	58	59
6	Spodziewany bieżący przyrost d-stanów na 1 ha – tablicowy	m ³	6,24	-
7	Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha zredukowany.	m ³	-	-
8	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	*	-
9	Przeciętna miąższość użytków przedręb. na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	*	-
10	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	*	-

*Brak danych z uwagi na połączenie obrębów leśnych

W zestawionych w tabeli danych dla Nadleśnictwa wynika, że w minionym okresie:

- Zasoby miąższości wzrosły z 3731 tys m³ do 4352 tys m³ tj. o 16,59 %, a w odniesieniu do prognozy o 10,69 %.
- Przeciętna zasobność na 1 ha (powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej) wzrosła z 237 m³ do 269 m³ tj. o 13,5 %, a w odniesieniu do prognozy zwiększyła się o 10,8 %.
- Przeciętny wiek drzewostanów wzrósł o 5 lat z 58 do 63 lat.
- Spodziewany bieżący przyrost drzewostanów zmalał z 6,01 m³/ha do 5,96 m³/ha.
- Wartość bieżącego przyrostu drzewostanów wzrosła z 6,52 m³/ha do 7,83 m³/ha.

3.2 Jakość upraw i młodników, w tym ich zgodność z typami siedliskowymi lasu.

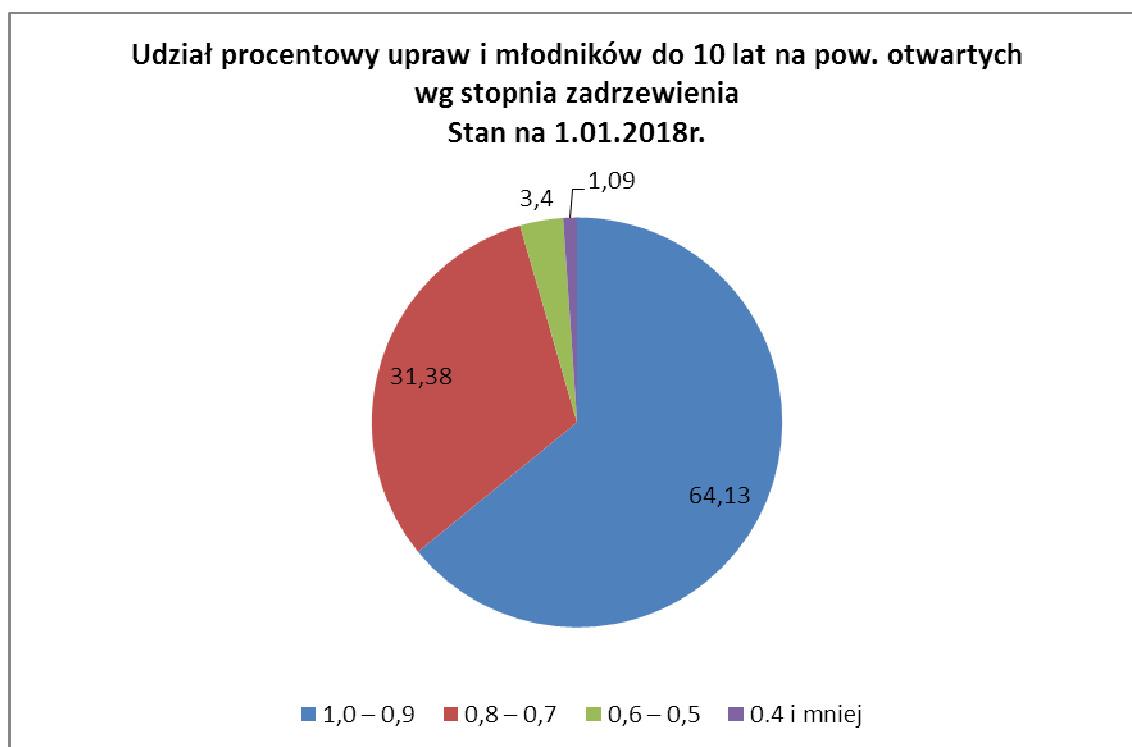
Szczegółowe informacje dotyczące jakości upraw i młodników na powierzchniach otwartych i podokapowych po rębniach złożonych przedstawiają Tabele XI i XII IUL w oparciu o które dokonano analizy.(str. 37-43)

3.2.1 Jakość upraw i młodników na powierzchniach otwartych.

Ocena upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych przeprowadzona została na ogólnej powierzchni 288,42 ha. Wyniki dla Nadleśnictwa przedstawiają poniższe tabele i wykresy.

Powierzchnia upraw i młodników do 10 lat na pow. otwartych wg stopnia zadrzewienia, stan na 01.01.2018:

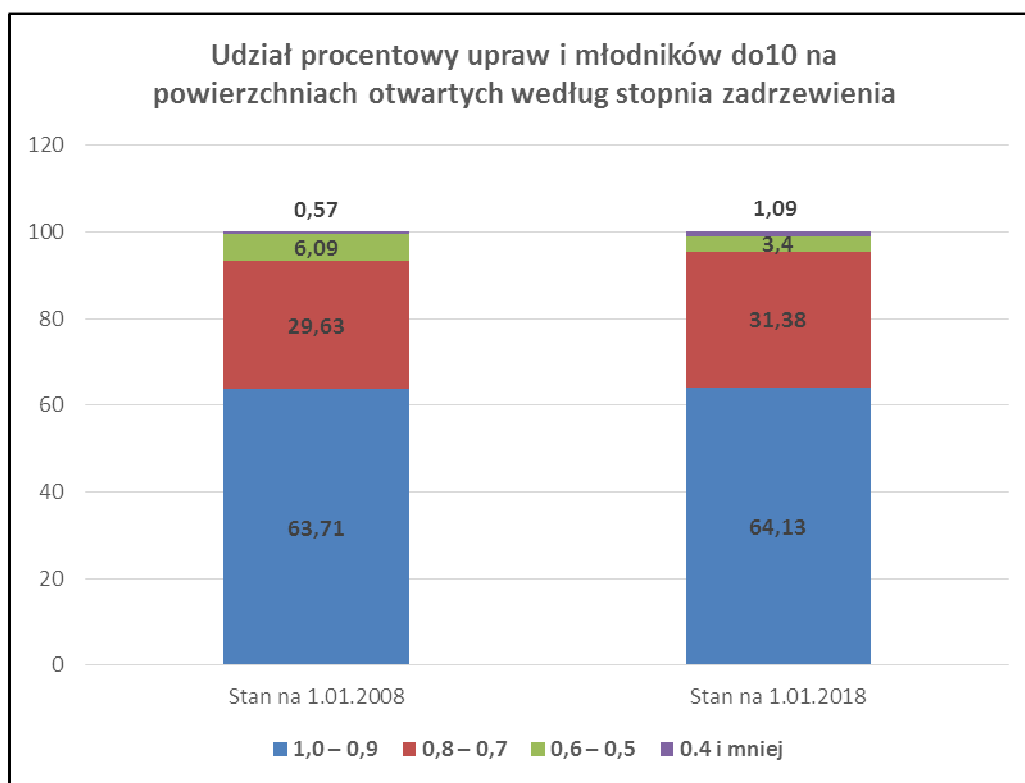
Stopień zadrzewienia	Powierzchnia (ha)	Udział (%)
1,0 – 0,9	184,97	64,13
0,8 – 0,7	90,53	31,38
0,6 – 0,5	9,78	3,40
0.4 i mniej	3,14	1,09
Razem	288,42	100,00

Porównując wskaźnik zadrzewienia upraw i młodników do 10 lat wg stanu na 01.01.2008r. i 01.01.2018r. na powierzchniach otwartych można stwierdzić, nastąpił wzrost udziału upraw i młodników o zadrzewieniu 0,9-1,0 oraz 0,7-0,8 przy równoczesnym spadku upraw i młodników o zadrzewieniu 0,5-0,6.

Porównanie procentowego wskaźnika zadrzewienia dla upraw i młodników, na powierzchniach otwartych, do 10 lat wg stanu na 01.01.2008r. i 01.01.2018r.

Zadrzewienie	Stan na 1.01.2008 (%)	Stan na 1.01.2018 (%)
1,0 – 0,9	63,71	64,13
0,8 – 0,7	29,63	31,38
0,6 – 0,5	6,09	3,40
0,4 i mniej	0,57	1,09
Razem	100	100

Porównując zgodności składu gatunkowego z TSL, upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych okresu tj. na 01.01.2008r. i na początku następnego okresu tj. 01.01.2018r można stwierdzić, że sumaryczny udział upraw i młodników o składzie gatunkowym zgodnym i częściowo zgodnym z TSL utrzymał się na tym samym poziomie.

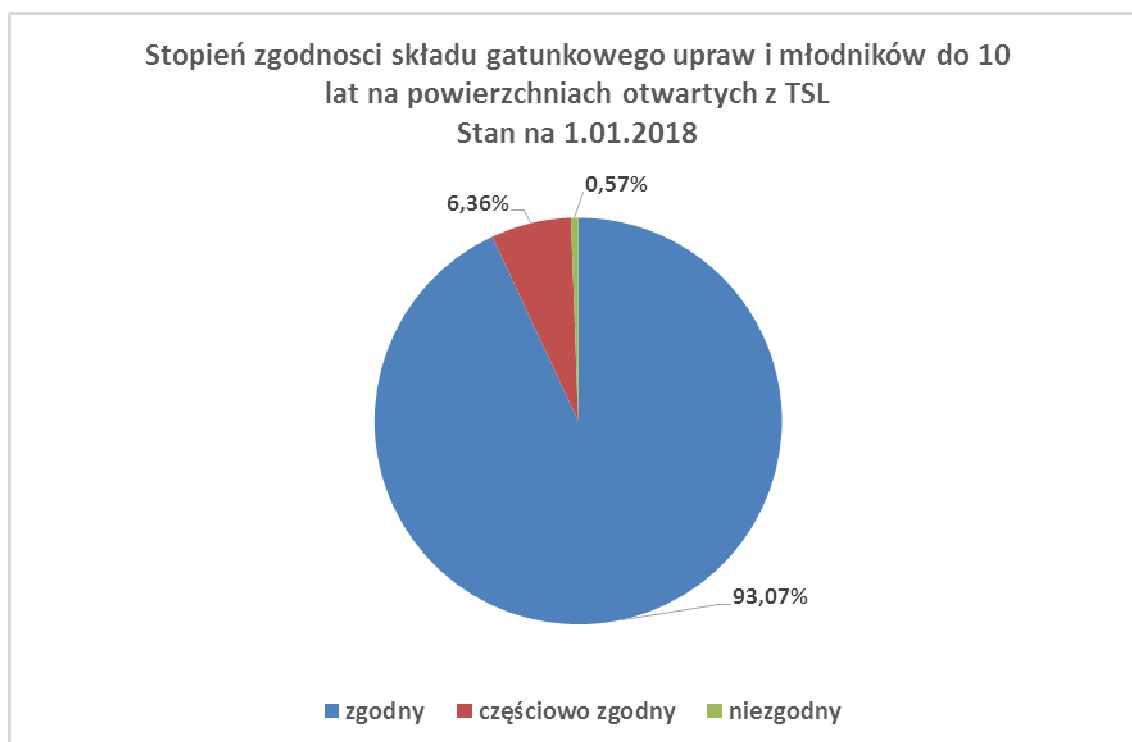
Zestawienie zgodności składu gatunkowego upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych z typami siedliskowymi lasu dla Nadleśnictwa.

Stan na 1.01.2008r.

Stopień zgodności	Powierzchnia (ha)	Udział (%)
zgodny	267,69	85,37
częściowo zgodny	41,84	13,34
niezgodny	4,02	1,28
Razem	313,55	100,00

Stan na 1.01.2018 r.

Stopień zgodności	Powierzchnia (ha)	Udział (%)
zgodny	265,68	93,13
częściowo zgodny	17,98	6,30
niezgodny	1,62	0,57
Razem	285,28	100,00

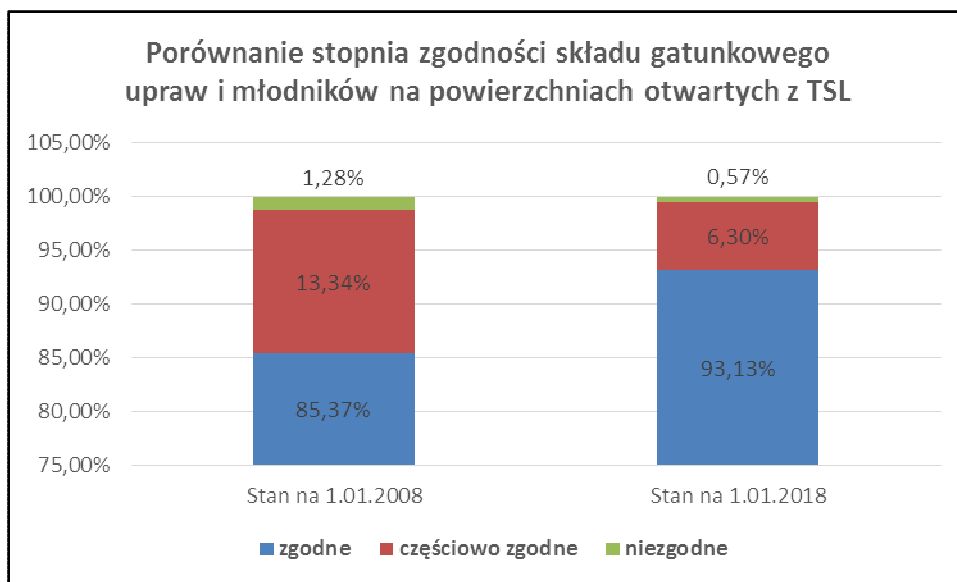
Zestawienie zgodności składu gatunkowego upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych z typami siedliskowymi lasu dla Nadleśnictwa z podziałem na obręby.

Stan na 01.01.2008r.

Stopień zgodności	Obręby						Nadleśnictwo	
	Parczew		Sosnowica		Uścimów			
	Pow. w ha.	%	Pow. w ha.	%	Pow. w ha.	%	Pow. w ha.	%
zgodne	49,62	75,24%	174,44	88,60%	43,63	83,15%	267,69	85,37
częściowo zgodne	15,80	23,96%	20,69	10,51%	5,35	10,20%	41,84	13,34
niezgodne	0,53	0,80%	0,00	0,00%	3,49	6,65%	4,02	1,28
Razem	65,42	100,00%	196,89	100,00%	48,98	100,00%	313,55	100,00

Stan na 01.01.2018r.

Stopień zgodności	Obręby				Nadleśnictwo	
	Parczew		Sosnowica			
	Pow. w ha.	%	Pow. w ha.	%	Pow. w ha.	%
zgodne	101,20	85,93%	164,48	96,38%	265,68	93,13
częściowo zgodne	12,75	10,83%	5,23	3,06%	17,98	6,30
niezgodne	1,62	1,38%	0,00	0,00%	1,62	0,57
Razem	116,15	100,00%	170,65	100,00%	285,28	100,00

Szczegółowe dane dotyczące upraw i młodników na powierzchniach otwartych przedstawiają tabele nr XI

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych
Tabela XI Nadleśnictwo

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej	
		powierzchnia - ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW		57,57	41,78	1,85	0,96							102,16
BW		4,34										4,34
BMŚW		29,33	9,63	4,98	0,34						1,02	45,30
BMW		13,95	10,20		1,67	3,03				1,62		30,47
LMŚW		19,12	6,73	0,95	4,01						0,94	31,75
LMW		17,33	8,46	0,38	4,69	0,72					1,18	32,76
LW					2,56							2,56
OL		29,10	9,98									39,08
Ogółem		170,74	86,78	8,16	14,23	3,75				1,62	3,14	288,42

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych
Tabela XI Obręb Parczew

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej	
		powierzchnia - ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW		12,20	5,49									17,69
BW		4,34										4,34
BMŚW		19,56	8,39	0,69	0,34						1,02	30,00
BMW		3,91	2,10		1,67	1,32				1,62		10,62
LMŚW		11,98	6,73	0,95	4,01							23,67
LMW		5,16	0,84		4,69	0,72					1,18	12,59
OL		10,34	8,52									18,86
Ogółem		67,49	32,07	1,64	10,71	2,04				1,62	2,20	117,77

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych
Tabela XI Obręb Sosnowica

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej	
		powierzchnia - ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW		45,37	36,29	1,85	0,96							84,47
BMŚW		9,77	1,24	4,29								15,30
BMW		10,04	8,10			1,71						19,85
LMŚW		7,14									0,94	8,08
LMW		12,17	7,62	0,38								20,17
LW					2,56							2,56
OL		18,76	1,46									20,22
Ogółem		103,25	54,71	6,52	3,52	1,71					0,94	170,65

3.2.2 Jakość upraw podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.

Ocena odnowień podokapowych i młodników po rębniach złożonych przeprowadzona została na ogólnej powierzchni manipulacyjnej 1759,76 ha. Wyniki ujęto w poniższych tabelach.

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Tabela nr XII

Nadleśnictwo Parczew

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW	9170	DB	118,49	31,9	22
	BMŚW		DB.B	54,55	31,1	12
	BMŚW		DB.S	126,48	30,5	11
	BMW		DB	15,31	32,8	22
	BMW		DB.B	12,80	30,0	22
	BMW		DB.S	33,51	30,0	21
	LMŚW		DB	252,31	35,0	12
				21,5	42,5	12
	LMŚW		DB.B	3,58	30,0	12
	LMŚW		DB.S	249,99	33,8	11
		9170		8,39	30,0	21
	LMW	9170	DB	71,50	41,7	22
				1,52	30,0	22
	LMW	9170	DB.B	10,83	47,6	22
	LMW		DB.S	103,92	35,5	11
	LMW	9170	OL	4,72	40,0	12
	LŚW		DB	13,75	65,5	12
		9170		4,05	30,0	12
	LŚW	9170	DB.S	15,40	39,1	11
				7,77	42,0	11
	LW	9170	BRZ	2,08	30,0	23
	LW		DB.S	5,42	53,1	21
	OL		OL	3,50	30,0	12
Razem				1141,37	34,7	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW	9170	DB	16,18	36,7	21
	BMŚW		SO	206,49	94,0	12
	BMW		OL	1,93	100,00	12
	BMW		SO	36,67	86,0	12
	LMŚW		DB	61,71	64,2	22
				3,63	100,0	11
	LMŚW		SO	176,56	92,8	11
				13,55	94,2	21
	LMW		DB	30,87	70,3	22
	LMW		DB.S	2,60	92,4	11
	LMW	9170	OL	27,10	92,4	12
	LMW		SO	9,53	88,0	21
	LŚW		DB	10,05	91,6	12
				1,68	70,0	22
	LW		DB	3,89	98,2	13
	LW		OL	1,43	90,0	13
	OL		OL	7,51	77,0	11
	OLJ		OL	7,01	100,0	11
Razem				618,39	87,2	12
Ogółem				1759,76	53,1	22

Tabela nr XII
Obręb Parczew

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowla
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW	9170	DB	81,81	31,8	22
	BMŚW		DB.B	51,51	31,2	12
	BMŚW		DB.S	119,66	30,6	11
	BMW		DB	4,09	30,0	11
	BMW		DB.B	5,17	30,0	22
	BMW		DB.S	18,53	30,0	21
	LMŚW		DB	198,21	33,2	12
				21,5	42,5	12
	LMŚW		DB.B	3,58	30,0	12
	LMŚW		DB.S	207,91	31,2	11
		9170		8,39	30,0	21
	LMW	9170	DB	39,08	41,4	22
				1,52	30,0	22
	LMW	9170	DB.S	71,02	34,5	21
	LMW		OL	4,72	40,0	12
	LŚW		DB	10,04	63,8	11
				4,05	30,0	12
	LŚW	9170	DB.S	9,46	44,8	11
				7,77	42,0	11
	LW		DB.S	5,42	53,1	21
	OL		OL	3,50	30,0	12
Razem				876,94	33,3	11
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW	9170	DB	11,97	39,1	21
	BMŚW		SO	130,27	97,6	21
	BMW		SO	14,76	93,0	12
	LMŚW		DB	55,12	68,2	22
				3,63	100,0	11
	LMŚW	9170	SO	144,85	93,8	11
				13,55	94,2	21
	LMW		DB	15,09	74,4	21
	LMW		OL	14,77	91,8	12
	LMW	9170	SO	9,53	88,0	21
	LŚW		DB	5,02	93,2	12
				1,68	70,0	22
	LW		DB	3,89	98,2	13
	LW		OL	1,43	90,0	13
	OLJ		OL	7,01	100,0	11
Razem				432,57	89,4	11
Ogółem				1309,51	51,9	22

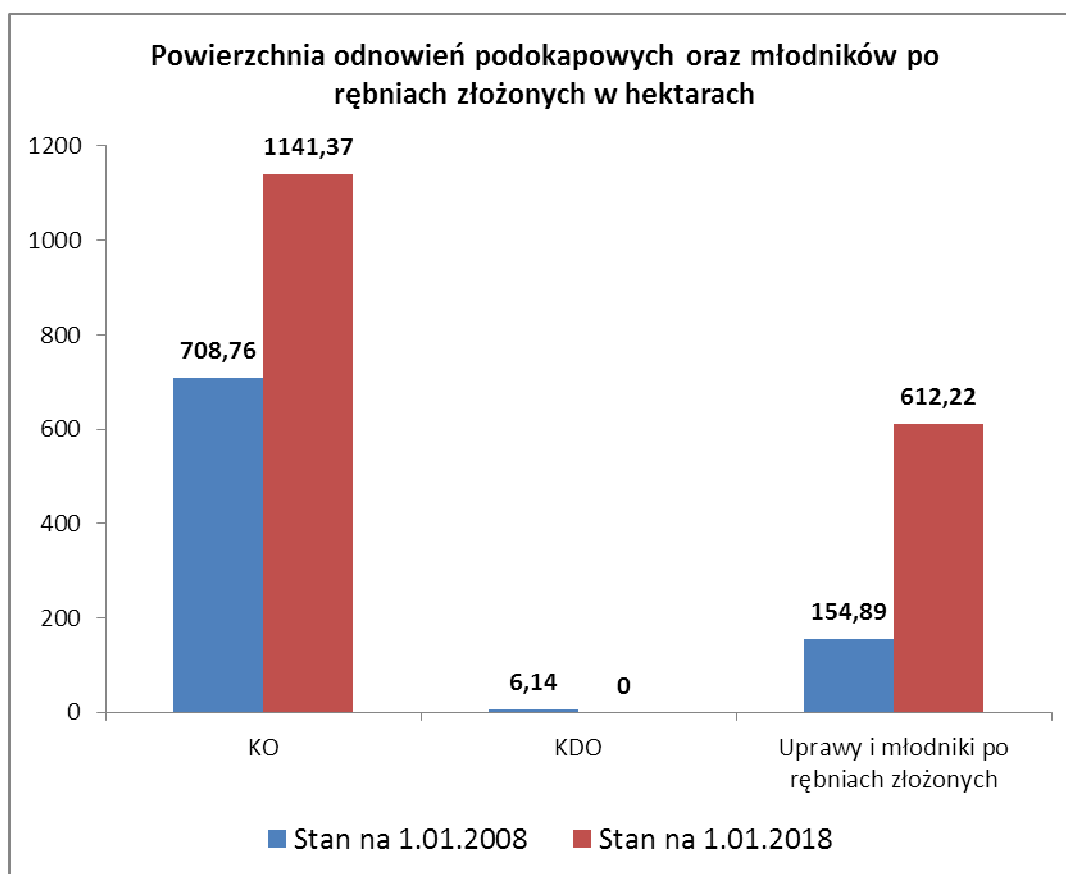
Tabela nr XII
Obręb Sosnowica

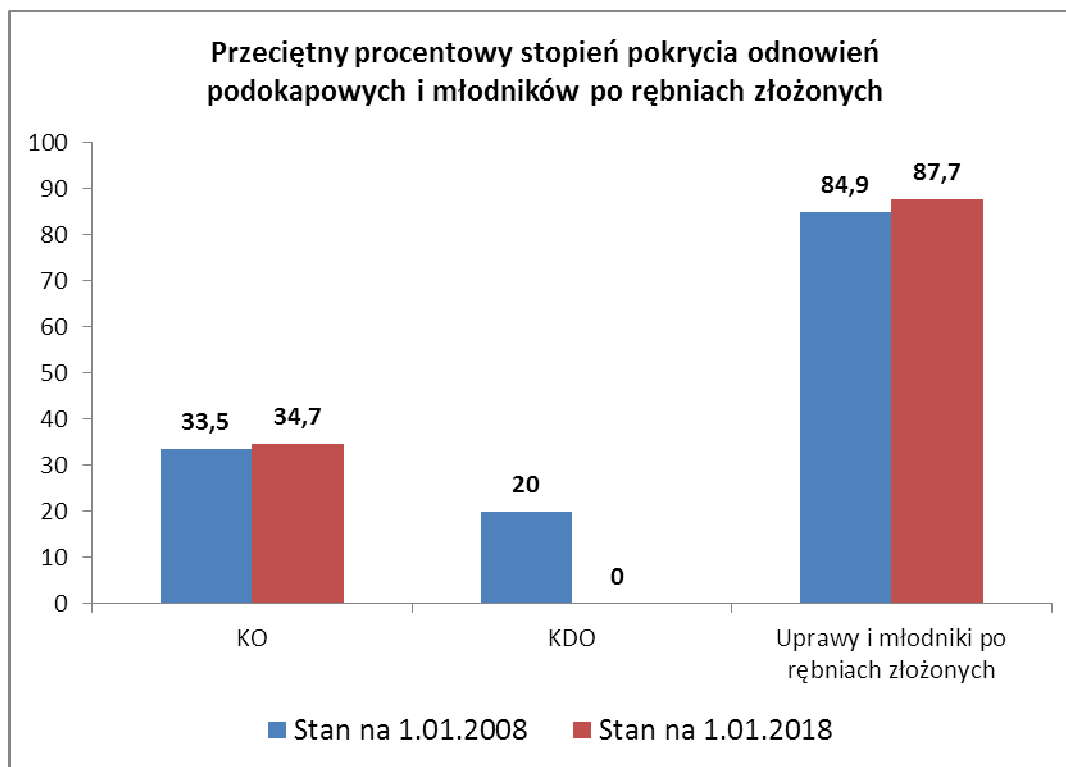
Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		DB	36,68	32,2	11
	BMŚW		DB.B	3,04	30,0	21
	BMŚW		DB.S	6,82	30,0	21
	BMW		DB	11,22	33,8	22
	BMW		DB.B	7,63	30,0	12
	BMW		DB.S	14,98	30,0	12
	LMŚW		DB	54,10	41,4	12
	LMŚW		DB.S	42,08	46,5	12
	LMW		DB	32,42	42,2	12
	LMW		DB.B	10,83	47,6	22
	LMW		DB.S	32,90	37,4	12
	LŚW		DB	3,71	70,0	22
	LŚW		DB.S	5,94	30,0	12
	LW		BRZ	2,08	30,0	23
Razem				264,43	39,1	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		DB	4,21	30,0	21
	BMŚW		SO	76,22	87,9	12
	BMW		OL	1,93	100,00	12
	BMW		SO	21,91	81,3	22
	LMŚW		DB	6,59	30,0	12
	LMŚW		SO	31,71	88,2	12
	LMW		DB	15,78	66,5	22
	LMW		DB.S	2,60	92,4	11
	LMW		OL	12,33	93,1	11
	LŚW		DB	5,03	90,0	12
	OL		OL	7,51	77,0	11
Razem				185,82	82,1	12
Ogółem				448,32	56,7	22

Przeciętny stopień pokrycia (zadrzewienia) upraw podokapowych i młodników po rębniach złożonych wynosi 87,70 %, a jakość hodowlana 1-2

Porównanie stanu odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych dla Nadleśnictwa.

Wyszczególnienie		Powierzchnia manipulacyjna (ha)	Przeciętny stopień pokrycia %	Przeciętna jakość hodowlana
KO	Stan na 1.01.2008	708,76	33,5	22
	Stan na 1.01.2018	1141,37	34,7	12
KDO	Stan na 1.01.2008	6,14	20	22
	Stan na 1.01.2018	0	0	0
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	Stan na 1.01.2008	154,89	84,9	12
	Stan na 1.01.2018	618,39	87,2	12
Ogółem	Stan na 1.01.2008	869,79	42,6	22
	Stan na 1.01.2018	1759,76	53,2	22

Z przedstawionej analizy wynika że podwyższył się z 84,9 % na 87,7 %, przeciętny stopień pokrycia upraw podokapowych i młodników powstałych w wyniku cięć złożonych przy równoczesnym wzroście powierzchni tych upraw i młodników o 883,80 ha.

3.3 Stan zdrowotny i sanitarny lasu.

Stopień zagrożenia drzewostanów ze strony owadów i grzybów pasożytniczych oraz czynników abiotycznych przeanalizowano w oparciu o zestawienie pozyskanego posuszu, wywrotów i złomów w poszczególnych latach minionego okresu gospodarczego. W dziesięcioleciu usunięto 96078,8 m³ posuszu, wywrotów i złomów co stanowi 16 % masy ogółem pozyskanego drewna. W ilości tej 8,4 % tj. 50513,32 m³ stanowi posusz, zaś 45565,48 m³ to wywroty i złomy. Odnosząc pozyskanie masy do powierzchni leśnej zalesionej, pozyskano przeciętnie 5,81 m³ posuszu wywrotów i złomów z 1 ha powierzchni. Głównymi sprawcami wydzielania się posuszu była huba korzeni oraz kornik ostrozębny i przyplaszczek granatek. W minionym dziesięcioleciu na stan sanitarny i zdrowotny wpływ miały głównie ekstremalne zjawiska pogodowe (silne wiatry, intensywne opady deszczu oraz suche lata). W wyniku intensywnych opadów w latach 2013 i 2014 uszkodzonych przez podtopienia zostało 41,25 ha drzewostanów. Bardzo silny wiatr w czerwcu 2016 roku uszkodził ok 1940 ha drzewostanów. Szkody skupiły się głównie w leśnictwach Turno, Borek oraz Hola. Ekstremalnie suche lato 2015 roku przyczyniło się do osłabienia drzewostanów a w konsekwencji do intensywnego rozwoju populacji kornika ostrozębnego. Pierwsze zasiedlone przez kornika ostrozębnego sosny zostały zlokalizowane w leśnictwie Gościńiec we wrześniu 2015 roku. W latach 2015, 2016 oraz 2017 pozyskano 11217 m³ zasiedlonego surowca sosnowego. Stan zdrowotny i sanitarny lasu określany jest za pomocą ilości pozyskanego posuszu, wywrotów i złomów.

Pozyskanie posuszu, wywrotów i złomów w minionym dziesięcioleciu przedstawia poniższa tabela:

Rok	Obręb	wywroty i złomy razem (m3)	Posusz (m3)			ogółem posusz, wywroty i złomy (m3)	pozyskanie ogółem (m3)	udział posuszu wywrotów i złomów w pozyskaniu (%)
			w tym					
			Ogółem	Iglasty	Liściasty			
2008	Parczew	2068,94	5281,76	4527,71	754,05	7350,7	49758,55	29,2
	Sosnowica	1547,47	2965,8	2642,26	323,54	4513,27		
	Uścimów	812,21	1863,51	1205,67	657,84	2675,72		
	Razem	4428,62	10111,07	8375,64	1735,43	14539,69		
2009	Parczew	955,97	3424,78	2343,19	1081,59	4380,75	61622,97	17,9
	Sosnowica	1597,45	2190,82	1928,09	262,73	3788,27		
	Uścimów	1793,87	1073,11	724,43	348,68	2866,98		
	Razem	4347,29	6688,71	4995,71	1693	11036		
2010	Parczew	1302,78	2413,54	1708,53	705,01	3716,32	61561,98	14,6
	Sosnowica	1225,34	2151,34	1860,21	291,13	3376,68		
	Uścimów	1235,35	663,86	518,87	144,99	1899,21		
	Razem	3763,47	5228,74	4087,61	1141,13	8992,21		
2011	Parczew	2440,07	1272,34	936,48	335,86	3712,41	67652,29	12,7
	Sosnowica	2208,41	1121,71	812,29	309,42	3330,12		
	Uścimów	744,43	802,45	385,46	416,99	1546,88		
	Razem	5392,91	3196,5	2134,23	1062,27	8589,41		
2012	Parczew	428,7	653,46	408,72	244,74	1082,16	62505,31	5,7
	Sosnowica	508,63	576,84	425,94	150,9	1085,47		
	Uścimów	639,84	777,17	330,57	446,6	1417,01		
	Razem	1577,17	2007,47	1165,23	842,24	3584,64		

Rok	Obręb	wywroty i złomy razem (m3)	Posusz (m3)			ogółem posusz, wywroty i złomy (m3)	pozyskanie ogółem (m3)		udział posuszu wywrotów i złomów w pozyskaniu (%)
			w tym						
			Ogółem	Iglasty	Liściasty				
2013	Parczew	344,85	1234,38	937,4	296,98	1579,23			
	Sosnowica	277,67	1056,58	795,75	260,83	1334,25			
	Uścimów	49,62	215,18	161,5	53,68	264,8			
	Razem	672,14	2506,14	1894,65	611,49	3178,28	58888,53	5,4	
2014	Parczew	771,27	806	549,6	256,4	1577,27			
	Sosnowica	385,33	593,97	407,62	186,35	979,3			
	Uścimów	178,9	198	152,31	45,69	376,9			
	Razem	1335,5	1597,97	1109,53	488,44	2933,47	60710,99	4,8	
2015	Parczew	707,98	1674,17	1520,32	153,85	2382,15			
	Sosnowica	226,17	1669,39	1428,75	240,64	1895,56			
	Uścimów	107,46	591,5	510,44	81,06	698,96			
	Razem	1041,61	3935,06	3459,51	475,55	4976,67	58496,91	8,5	
2016	Parczew	2528,6	3812,57	3652,81	159,76	6341,17			
	Sosnowica	9370,52	2738,5	2608,26	130,24	12109,02			
	Uścimów	662,55	1136,41	1096,24	40,17	1798,96			
	Razem	12561,67	7687,48	7357,31	330,17	20249,15	58928,86	34,4	
2017	Parczew	598,42	3331,13	3214,55	116,58	3929,55			
	Sosnowica	9518,97	3541,39	3541,39	0	13060,36			
	Uścimów	327,71	681,66	649,11	32,55	1009,37			
	Razem	10445,1	7554,18	7405,05	149,13	17999,28	59098,29	30,5	

Znaczny wzrost pozyskania posuszu, wywrotów i złomów w 2016 i 2017 roku spowodowany jest szkodami powstałymi w 2016 roku na skutek działania huraganowych wiatrów oraz gradacją kornika ostrożnego trwającą od jesieni 2015 roku.

3.4 Stan infrastruktury technicznej

3.4.1 Budynki i budowle:

W Nadleśnictwie Parczew znajduje się 16 budynków mieszkalnych (w tym 4 osady dwurodzinne), oraz wyodrębniony 1 lokal mieszkalny we wspólnocie mieszkaniowej. Obecnie zakłada się wykorzystanie 13 z pośród tych mieszkań jako lokali niezbędnych.

W latach 2008 – 2017 zmodernizowane były następujące budynki:

- biuro Nadleśnictwa nr inw. 105/3
- budynek gospodarczo magazynowy przy biurze Nadleśnictwa adaptując jego część na Punkt Alarmowo Dyspozycyjny nr inw 108/1461
- budynek gospodarczy przy leśniczówce Laski nr inw 108/107
- budynek gospodarczy przy gajówce Ochoża nr inw. 108/97
- leśniczówkę Gościniec z budynkami gospodarczymi nr inw. 110/71, 108/105, 108/83
- leśniczówkę Turno z budynkiem gospodarczym nr inw. 110/12, 108/25
- budynek gospodarczy przy leśniczówce Borek adaptując jego część na kancelarie leśnictwa nr inw. 108/23
- leśniczówkę Orzechów wraz z budynkiem gospodarczym adaptując jego część na kancelarie leśnictwa nr inw. 110/13, 108/26
- budynek gospodarczy przy leśniczówce Brzeziczno nr inw. 108/27
- gajówkę Uciekajka wraz z budynkami gospodarczymi nr inw. 110/6, 108/15, 108/28
- budynki magazynowe przy szkółce leśnej Uhnin nr inw. 104/342, 104/498

Wybudowano:

- kładkę turystyczną z pomostem pływającym oraz wiatą - na przebiegu ścieżki edukacyjnej rezerwacie „Jezioro Obradowskie”
- kładki turystyczne, z pomostami, mostem oraz wiatą - na przebiegu ścieżki edukacyjnej Bobrówka
- wiatę turystyczną w oddziale 161 leśnictwa Białka
- wiatę turystyczną w oddziale 59 leśnictwa Borek
- wiatę turystyczną w oddziale 187 leśnictwa Turno, 2 wiaty turystyczne przy biurze Nadleśnictwa oraz wieżę widokową przy Stawie Anielskim w Sosnowicy - na przebiegu ścieżki edukacyjnej Borek

W oparciu o art. 40 a ustawy o lasach sprzedano 3 osady z budynkami gospodarczymi oraz 3 samodzielne lokale mieszkalne położone w budynkach wielorodzinnych wraz z przynależnościami.

3.4.2 Drogi.

Długość sieci drogowej w Nadleśnictwie wynosi 213,47 km w tym:

- drogi leśne - 181,70 km (w tym 450 m planowanej do wykonania nowej drogi),
- drogi publiczne, włączone do sieci drogowej Nadleśnictwa - 31,74 km

Co przy łącznej długości dróg publicznych, w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, na poziomie około. 1250 km, zapewnia wystarczające pokrycie do prowadzenia gospodarki leśnej.

Stan techniczny dróg leśnych:

dobry – 66,34 km

średni – 42,46 km

zadowalający – 72,46 km.

Gęstość docelowej sieci dróg wynosi 11,99 m/ha.

W Nadleśnictwie istnieje 15 dojazdów pożarowych o łącznej długości 61,26 km.

W Nadleśnictwie w mijającym dziesięcioleciu przebudowanych w ramach inwestycji lub gruntownie wyremontowanych zostało 53,833 km dróg w tym 14,20 km w standardzie bitumicznym.

Prace remontowe i modernizacyjne dróg leśnych w miarę posiadanych środków powinny być kontynuowane przez kolejne 10-cio lat.

3.4.3 Melioracje wodne.

W analizowanym okresie Nadleśnictwo nie prowadziło działań z zakresu retencji wód powierzchniowych.

Nadleśnictwo w ramach działalności przeciwpożarowej dokonało odbudowy spiętrzenia rzeki Bobrówka, w miejscu istniejącego uprzedni spiętrzenia dla działalności młynu wodnego.

3.4.4 Infrastruktura edukacyjno- turystyczna.

Obiekty związane z zagospodarowaniem turystycznym na terenie Nadleśnictwa

- ścieżka przyrodnicza Jezioro Obradowskie z wiatą turystyczną (ok. 1,2 km długości w tym ok 0,70 km obiektów infrastrukturalnych: pomost, kładka) w leśnictwie Laski.
- ścieżka przyrodnicza Bobrówka z wiatą turystyczną (ok. 3,20 km długości w tym ok 0,90 km obiektów infrastrukturalnych: pomosty, mosty, kładki) w leśnictwie Jedlanka.
- ścieżka przyrodnicza Borek z wiatą turystyczną oraz wieżą widokową (ok. 3,00 km długości) w leśnictwie Turno
- wiaty turystyczne w oddziale 161 leśnictwa Białka
- wiaty turystyczne w oddziale 59 leśnictwa Borek
- wiaty turystyczne na szkółce w Uhninie
- pola namiotowe przy jeziorach: Czarne Sosnowickie, Krasne

4 Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne, z uwzględnieniem ich lokalizacji i przyczyn.

4.1 Szkody spowodowane przez zwierzynę.

Na terenie Nadleśnictwa Parczew znaczący problem stanowią szkody powodowane przez zwierzynę płową. Głównymi sprawcami tych szkód są łosie, jelenie i sarny. Należy jednak wspomnieć, że populacja łosia oraz pozostałej zwierzyny płowej w ostatnich latach silnie się rozbudowała co znacząco spotęgowało skalę problemu szkód powodowanych przez te gatunki. Populacje poszczególnych gatunków w latach 2008-2017 kształtowały się następująco:

Łoś – wzrost z 99 szt. do 248 szt. tj. o 250,5%

Jeleń- wzrost ze 195 szt. do 405 szt. tj. o 207,7%

Sarna- wzrost z 1172 szt. do 1883 szt. tj. o 160,6 %

Rozmiar szkód powodowanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach w latach 2008-2011

Rok	Obręb	Uprawy -ha				Młodniki -ha				Ochrona przed zwierzyną w b.r.- ha
		stopień uszkodzenia			Razem	stopień uszkodzenia			Razem	
		do 20%	21-50%	> 50%		do 20%	21-50%	>50%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2008	Parczew	49,97	9,18	0	59,15	0	0	0	0	133,13
	Sosnowica	49,63	6,66	0	56,29	0	0	0	0	67,44
	Uścimów	4,45	0,33	0	4,78	0,48	0	0	0,48	27,01
	Razem	104,05	16,17	0	120,22	0,48	0	0	0,48	227,58
2009	Parczew	61,13	14,41	0,85	75,54	0	0	0	0	78,61
	Sosnowica	41,45	31,56	4,69	73,01	1,98	1,53	0	3,51	8,08
	Uścimów	19,19	1,96	0	21,15	0,5	0	0	0,5	23,05
	Razem	121,77	47,93	5,54	169,7	2,48	1,53	0	4,01	109,74
2010	Parczew	35,97	20,41	2,03	56,38	0	0	4,94	4,94	169,96
	Sosnowica	29,43	23,93	3,05	53,36	0	0	0	0	87,58
	Uścimów	22,9	1,5	1,55	24,4	0	0	0	0	51,91
	Razem	88,3	45,84	6,63	134,14	0	0	4,94	4,94	309,45
2011	Parczew	49,97	23,47	7,64	73,44	2,45	4,32	2,76	9,53	226,22
	Sosnowica	23,14	43,18	3,36	66,32	2,38	5,68	0	8,06	168,18
	Uścimów	15,49	6,45	0,5	21,94	0,3	0	0	0,3	111,22
	Razem	88,6	73,1	11,5	161,7	5,13	10	2,76	17,89	505,62

Rozmiar szkód powodowanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach w latach 2012-2017

Rok	Obręb	Uprawy -ha			Młodniki- ha			Ochrona przed zwierzyną w b.r.- ha
		stopień uszkodzenia		Razem	stopień uszkodzenia		Razem	
		21-40%	> 40%		21-40%	>40%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2012	Parczew	36,33	6,26	42,59	8,95	0,47	9,42	221,89
	Sosnowica	28,22	4,29	32,51	2,8	0	2,8	103,08
	Uścimów	12,49	2,75	15,24	0	0	0	124,93
	Razem	77,04	13,3	90,34	11,75	0,47	12,22	449,9
2013	Parczew	21,1	8,62	29,72	0	0	0	131,92
	Sosnowica	21,48	7,24	28,72	4,4	0	4,4	93,33
	Uścimów	8,6	5,25	13,85	0	0	0	147,5
	Razem	51,18	21,11	72,29	4,4	0	4,4	372,75
2014	Parczew	32,43	29,49	61,92	3,79	0,32	4,11	113,53
	Sosnowica	7,75	2,3	10,05	1	0,35	1,35	152,16
	Uścimów	12,5	3,89	16,39	0,99	0	0,99	43,29
	Razem	52,68	35,68	88,36	5,78	0,67	6,45	308,98
2015	Parczew	38,78	21,52	60,3	7,16	3,74	10,9	100,67
	Sosnowica	32	9,92	41,92	9	0,91	9,91	92,72
	Uścimów	7,62	1,1	8,72	0,2	0,25	0,45	42,9
	Razem	78,4	32,54	110,94	16,36	4,9	21,26	236,29
2016	Parczew	27,53	12,32	39,85	4,32	2,6	6,92	166,3
	Sosnowica	16,96	10,7	27,66	8,68	1,61	10,29	77,89
	Uścimów	14,86	0	14,86	0	0	0	50,2
	Razem	59,35	23,02	82,37	13	4,21	17,21	294,39
2017	Parczew	26,26	20,16	46,42	5,1	26,08	31,18	104,95
	Sosnowica	39,68	20,29	59,97	6,78	0,4	7,18	90,74
	Uścimów	20,83	9,19	30,02	0	0	0	31,62
	Razem	86,77	49,64	136,41	11,88	26,48	38,36	227,31

4.2 Szkody spowodowane przez pożary.

W minionym dziesięcioleciu na terenie Nadleśnictwa Parczew wybuchło 26 pożarów o łącznej powierzchni 10,92 ha. Średnia wielkość pożaru wyniosła w przybliżeniu 0,42 ha.

Zestawienie pożarów w latach 2008-2017.

Rok	Obręb	Grupa wielkości pożarów w ha				Razem		średnia pow. Ha
		do 0,05	0,06-1	1,01-10	10,01-100	szt	ha	
2008	Parczew	0	0	0	0	0	0	0
	Sosnowica	0,01	0	0	0	1	0,01	0,01
	Uścimów	0	0	0	0	0	0	0
	Razem	0,01	0	0	0	1	0,01	0,01
2009	Parczew	0	0	0	0	0	0	0
	Sosnowica	0	0,29	1,2	0	4	1,49	0,37
	Uścimów	0	0,15	0	0	1	0,15	0,15
	Razem	0	0,39	1,2	0	5	1,64	0,33
2010	Parczew	0	0	0	0	0	0	0
	Sosnowica	0,04	0	0	0	1	0,04	0,04
	Uścimów	0	0	0	0	0	0	0
	Razem	0,04	0	0	0	1	0,04	0,04
2011	Parczew	0	0	0	0	0	0	0
	Sosnowica	0	0,1	0	0	1	0,1	0,1
	Uścimów	0,03	0	0	0	1	0,03	0,03
	Razem	0,03	0,1	0	0	2	0,13	0,07
2012	Parczew	0	0	0	0	0	0	0
	Sosnowica	0,02	0,2	2,82	0	5	3,04	0,61
	Uścimów	0	0	0	0	0	0	0
	Razem	0,02	0,2	2,82	0	5	3,04	0,61
2013	Parczew	0	0	0	0	0	0	0
	Sosnowica	0	0	0	0	0	0	0
	Uścimów	0	0	0	0	0	0	0
	Razem	0	0	0	0	0	0	0
2014	Parczew	0	0	0	0	0	0	0
	Sosnowica	0	0	0	0	0	0	0
	Uścimów	0	0	0	0	0	0	0
	Razem	0	0	0	0	0	0	0
2015	Parczew	0,04	0,80	0	0	3	0,84	0,28
	Sosnowica	0,03	0	0	0	1	0,03	0,03
	Uścimów	0,05	0,54	0	0	4	0,59	0,15
	Razem	0,12	1,34	0	0	8	1,46	0,18
2016	Parczew	0	1,73	0	0	1	1,73	1,73
	Sosnowica	0	0	0	0	0	0	0
	Uścimów	0	0	0	0	0	0	0
	Razem	0	1,73	0	0	1	1,73	1,73
2017	Parczew	0	0	0	0	0	0	0
	Sosnowica	0	0,7	0	0	1	0,7	0,7
	Uścimów	0	0,27	1,9	0	2	2,17	1,09
	Razem	0	0,97	1,9	0	3	2,87	0,96

W tym: Pożary pojedynczego drzewa 0, pożar pokrywy gleby 26 na powierzchni 9,35 ha, Pożar całkowity- 1 szt. (jako część pożaru powierzchniowego) 1,57 ha.

Centralnym punktem systemu przeciwpożarowego w Nadleśnictwie Parczew jest punkt alarmowo-dyspozycyjny (PAD) znajdujący się w przy siedzibie Nadleśnictwa Parczew w Sosnowicy. W PAD pełniony jest dyżur przeciwpożarowy w okresie akcji bezpośredniej w dni podczas których występuje zagrożenie pożarowe. W PAD zainstalowany jest nowoczesny system monitoringu wizyjnego lasów z automatycznym systemem wykrywania dymu.

Infrastruktura pożarowa Nadleśnictwa Parczew

- punkty czerpania wody
- zaopatrzenie wodne do celów przeciwpożarowych realizowane jest za pomocą zbiorników przeciwpożarowych, naturalnych zbiornikach i ciekach wodnych, stawów hodowlanych oraz sieci hydrantów. na terenie nadleśnictwa oprócz naturalnych zbiorników i stawów istnieją 3 wykopane zbiorniki przeciwpożarowe oraz wkopana beczka o pojemności 50 m³.
- dojazdy przeciwpożarowe o łącznej długości ok 80 km.
- pasy przeciwpożarowe typu a i b na długości 2,16 km.

Przez teren Nadleśnictwa przebiegają tory kolejowe linii normalnotorowej, które nie przylegają do gruntu leśnego Nadleśnictwa.

Baza sprzętu przeciwpożarowego znajduje się w przy siedzibie Nadleśnictwa Parczew w Sosnowicy oraz w leśnictwie Makoszka- przy kancelarii.

Ponadto, w celu zapobiegania pożarom lasów, wczesnemu wykrywaniu i szybkiemu zwalczaniu Nadleśnictwo Parczew w okresie dużego zagrożenia uruchamia patrole piesze, samolotowe oraz prowadzi akcję informacyjną w mediach oraz podczas zajęć edukacyjnych.

Nadleśnictwo ściśle współpracuje z tutejszymi jednostkami PSP oraz OSP. W minionym okresie na terenie Nadleśnictwa Parczew odbyły się czterokrotnie ćwiczenia zgrywające dla jednostek straży pożarnych.

4.3 Zagrożenia ze strony owadów, grzybów pasożytniczych i stosowane środki zaradcze.

Najistotniejsze biotyczne zagrożenia trwałości lasu w Nadleśnictwie:

- **Huba korzeniowa** - Drzewostany na gruntach porolnych zajmują 8403,47 ha co stanowi 51 % powierzchni leśnej Nadleśnictwa. Drzewostany na tych powierzchniach są często porażone, w skutek zamierania drzew powstały w nich luki i przerzedzenia. Uszkodzone systemy korzeniowe obniżają stabilność drzewostanów i często nie wytrzymują naporu wiatrów, zwłaszcza na obrzeżach drzewostanów.
- **Szkodniki wtórne** - W ostatnim czasie z uwagi na wystąpienie w 2015 roku ekstremalnej suszy, a w konsekwencji osłabienie drzewostanów, zaobserwowano wzmożony pojaw szkodników wtórnych- głównie kornika ostrozębnego oraz ciepłolubnego przypłaszczka granatka. W latach 2015-2017 w ramach ograniczania populacji kornika ostrozębnego usunięto od 11217 m³ posuszu zasiedlonego.
- **Chrabąszczowate** - Z uwagi na dość duże szkody występujące w uprawach w skutek żerowania pędraków na terenie Nadleśnictwa Parczew przeprowadzono dwa zabiegi ograniczania populacji chrabąszczowatych.
- **Szeliniak sosnowiec** – występuje lokalnie, Nadleśnictwo stosuje przelegiwanie zrębów oraz wykładanie pułapek.

- **Zamieranie drzewostanów jesionowych** - Proces zamierania jesionów obserwowany jest od wielu lat. W Nadleśnictwie występuje znikoma ilość drzewostanów jesionowych, dlatego problem ten nie ma znaczenia gospodarczego. Ponadto obecnie odchodzi się od wprowadzania jesionu na uprawach.

Na terenie nadleśnictwa Parczew prowadzono zwalczanie szkodliwych owadów mechanicznie oraz chemicznie:

- **Chrabąszczowate:** chemiczne zwalczanie chrabąszczy w 2011 roku- 166 ha, oraz w 2015 roku 2195,27 ha z czego 2150,72 wykonano metodą agrolotniczą natomiast 44,55 metodą naziemną.
- **Szeliniak sosnowiec:** mechaniczne zwalczanie na powierzchni 368 ha.
- **Kornik ostrozębny:** mechaniczne zwalczanie poprzez usuwanie zasiedlonych drzew oraz spalanie pozostałości poeksploatacyjnych. W latach 2015-2017 pozyskano 11217 m³ posuszu zasiedlonego.

Rozmiar prognozowania występowania szkodników pierwotnych oraz szkodników upraw

Rodzaj prognozy	jedm.	obręb	Rok									
			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
pułapki feromonowe	szt	Parczew	28	24	29	29	10	10	10	10	10	10
		Sosnowoica	25	25	32	34	9	9	7	7	7	7
		Uścimów	7	9	9	9	1	3	3	3	3	3
		Razem	60	58	70	72	20	22	20	20	20	20
doły próbne	szt	Parczew	128	88	214	343	25	206	352	208	154	853
		Sosnowoica	120	117	147	272	112	114	202	89	154	485
		Uścimów	0	14	21	3	66	150	165	112	66	185
		Razem	248	219	382	618	203	470	719	409	374	1523
partie kontrolne	szt	Parczew	79	79	89	89	45	45	45	45	45	45
		Sosnowoica	98	98	83	83	45	45	45	45	45	45
		Uścimów	32	32	32	34	13	13	13	13	13	13
		Razem	209	209	204	206	103	103	103	103	103	103
wykładanie wałków	ha	Parczew	34,44	36,31	22,59	7,37	12,43	17,61	10,82	21,62	37,39	40,06
		Sosnowoica	12,39	12,5	5,52	1,02	12,55	4,65	10,26	4,76	7,39	1,37
		Uścimów	0	0	0	0	5,19	0	0	12,88	17,08	17,08
		Razem	46,83	48,81	28,11	8,39	30,17	22,26	21,08	39,26	61,86	58,51
wykładanie pułapek klasycznych	szt	Parczew	359	185	215	215	115	0	0	0	208	70
		Sosnowoica	120	290	195	195	125	0	0	0	43	21
		Uścimów	265	80	0	0	0	0	0	0	63	12
		Razem	744	555	410	410	240	0	0	0	314	103

4.4 Szkody powodowane przez zanieczyszczenie środowiska i sposoby ich ograniczania.

Na terenie Nadleśnictwa Parczew nie stwierdzono szkód spowodowanych przez zanieczyszczenia środowiska emisjami przemysłowymi. Ważnym problemem o którym należy wspomnieć jest zaśmiecanie lasów. Najbardziej narażone na ten proceder są drzewostany zlokalizowane w sąsiedztwie jezior zagospodarowanych turystycznie (J. Bialskie, Zagłębcze, Piaseczno, Krasne) Obszary te są narażone na wzmożony ruch turystyczny a co za tym idzie na zaśmiecanie oraz dewastację.

Ilość zebranych śmieci w poszczególnych latach obowiązywania PUL

Rok	Ilość zebranych śmieci [m3]
2008	187
2009	226,2
2010	168,5
2011	302
2012	210,5
2013	179
2014	178,25
2015	202,5
2016	181,75
2017	176

5 Użytkowanie uboczne w tym wyniki gospodarki łowieckiej.

W Nadleśnictwie Parczew gospodarka łowiecka prowadzona jest na 14 obwodach łowieckich, znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, dzierżawionych przez 10 kół łowieckich. Obwody łowieckie położone są na terenie rejonie hodowlanym nr 6 „Rejon Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego”.

Łączna powierzchnia obwodów wydzierżawionych wynosi 99 537 ha w tym powierzchnia leśna – 29 255 ha. Zgodnie z kategoryzacją przeprowadzona w 2016 r. :

- 3 obwody zaliczone zostały do kategorii słabych
- 11 obwodów zaliczonych zostało do kategorii bardzo słabych.

Trzy obwody zakwalifikowane do kategorii słabych są obwodami leśnymi.

Gospodarka łowiecka realizowana była przez Koła Łowieckie w oparciu o Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany dla Rejonu Hodowlanego nr 6 „Pojezierza Łęczyńsko – Włodawskiego” zatwierdzony na okres od 1.04.2007 r. do 31.03.2017 r.

Na okres od 1.04.2017 r. do 31.03.2027 r. został sporządzony nowy Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany.

Docelowe stany zwierzyny dla poszczególnych obwodów łowieckich przyjęty w WŁPH przedstawia poniższa tabela:

Docelowe stany zwierzyny dla poszczególnych obwodów łowieckich przyjęty w WŁPH

Lp.	Obw.	Dzierżawca	Kategoria	Powierzchnia [ha]			2007-2017				2017-2027			
							Docelowy stan zwierzyny [szt.]				Docelowy stan zwierzyny [szt.]			
				Użytkowa	Leśna	Polna	Łoś	Jeleń	Sarna	Dzik	Łoś	Jeleń	Sarna	Dzik
1	78	KŁ nr 70 "Sokół" w Sosnowicy	b. słaby	12 741	6 371	6 370	-	43	200	50	17	100	270	55
2	79	KŁ nr 49 "Daniel" w Parczewie	b. słaby	6 970	861	6 109	-	6	150	18	3	7	145	20
3	81	Lubelskie Towarzystwo Myśliwskie nr 9	b. słaby	6 131	1 146	4 985	-	0	110	22	5	5	130	22
4	114		b. słaby	6 249	1 053	5 196	-	0	55	10	5	5	132	20
5	93	Wojskowe Koło Łowieckie nr 150 "Czata"	b. słaby	5 507	1 588	3 919	-	8	70	15	6	18	115	20
6	97	KŁ nr 89 "Siemień" w Lublinie	b. słaby	6 994	1 165	5 829	-	0	100	25	5	10	145	27
7	112	KŁ nr 85 "Sokół" w Chełmie	b. słaby	4 342	902	3 440	-	8	110	40	11	27	130	22
8	113	KŁ nr 1 "Szarak" w Lublinie	b. słaby	10 737	2 368	8 369	-	4	61	40	6	10	237	40
9	115	KŁ nr 76 "Jeleń" w Parczewie	b. słaby	5 339	1 667	3 672	-	9	45	30	7	9	110	23
10	94	KŁ nr 2 "Leśnik" w Lublinie	b. słaby	4 848	1 627	3 221	-	12	108	14	6	10	100	17
11	95		słaby	8 697	6 650	2 047	-	65	200	45	11	100	182	45
12	96		b. słaby	3 947	664	3 283	-	0	73	12	3	6	85	12
13	329		słaby	4 088	2 456	1 632	-	48	127	40	9	32	90	21
14	111	KŁ nr 50 "Cietrzew" w Dubecznie	b. słaby	8 674	898	7 776	-	8	104	20	11	20	180	28
Ogółem				95 264	29 416	65 848	-	211	1513	381	105	359	2051	372
w tym obwody wydzierżawione				95 264	29 416	65 848								

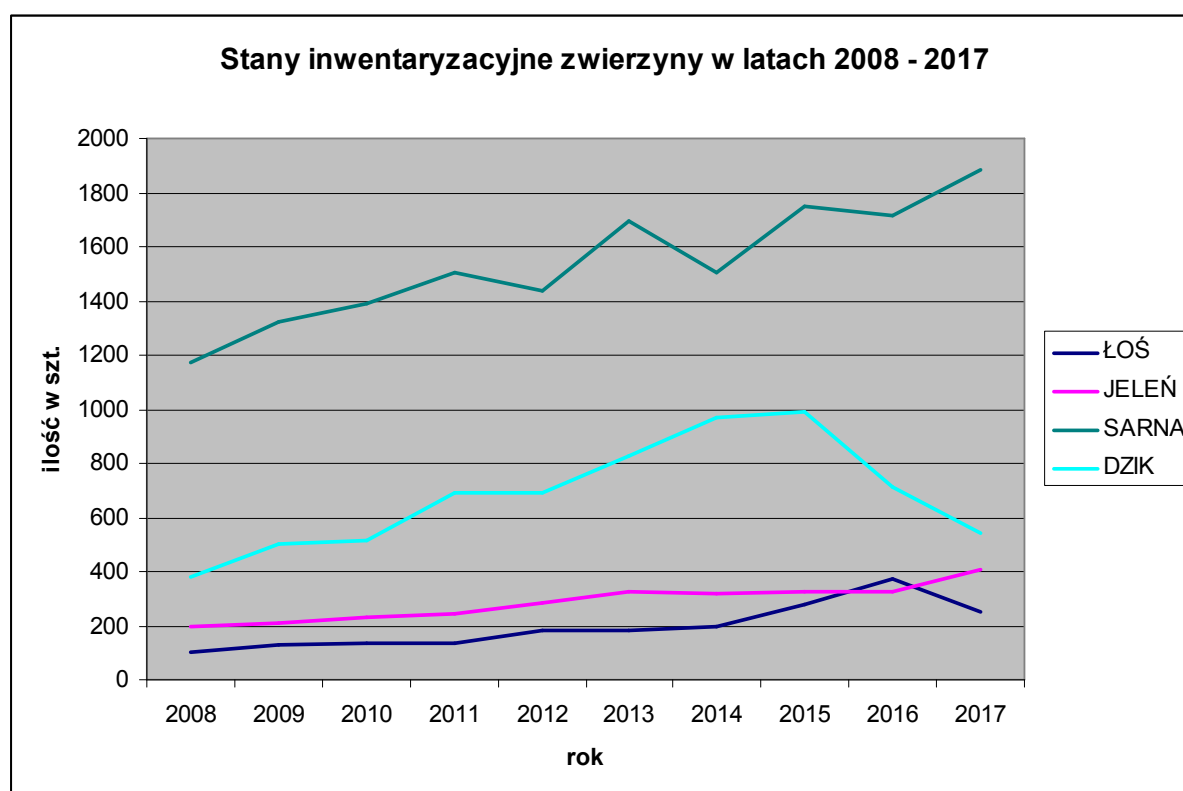
Stany inwentaryzacyjne zwierzyny w 10-cioleciu

W analizowanym okresie największy wzrost liczebności wystąpił w łosiu z 99 szt. w 2008 r. do 376 szt. w 2016 r. (380 %). W pozostałych gatunkach wzrost liczebności zwierzyny wyniósł min. 150 %.

Szczegółowe dane przedstawiają poniższe zestawienia.

Stany inwentaryzacyjne zwierzyny w 10-cioleciu

Rok	Łoś	Jeleń	Sarna	Dzik
2008	99	195	1172	382
2009	128	210	1323	503
2010	135	231	1391	518
2011	135	244	1504	694
2012	182	287	1436	690
2013	186	324	1692	825
2014	199	319	1507	971
2015	280	327	1747	992
2016	376	328	1713	709
2017	248	405	1883	545

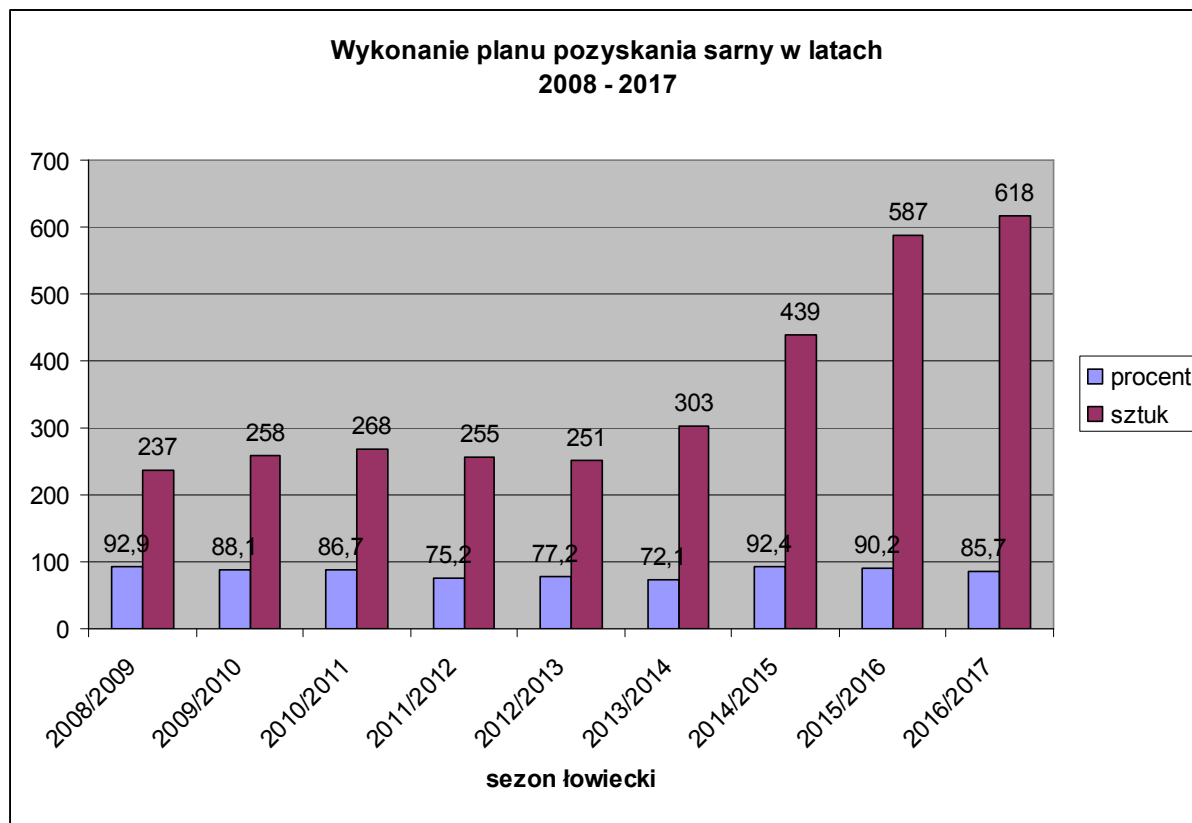
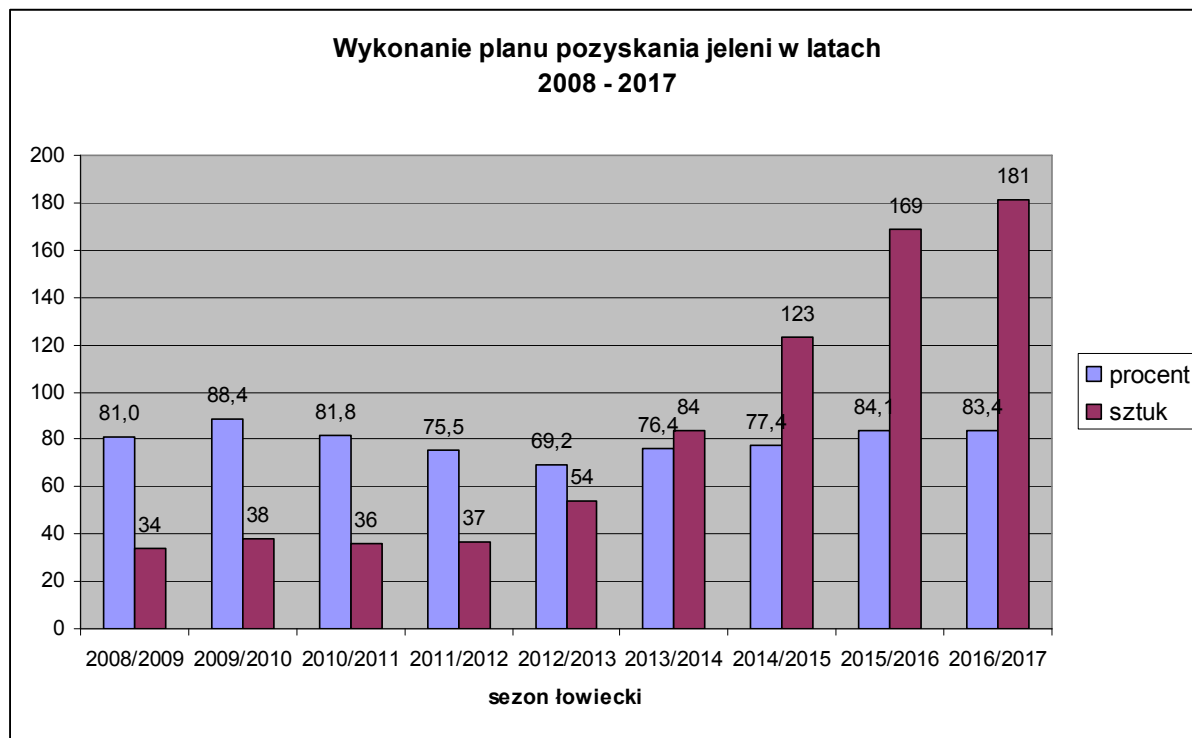
W minionym okresie w nadzorowanych obwodach łowieckich realizacja procentowa planu pozyskania zwierzyny w poszczególnych latach utrzymywała się na zbliżonym poziomie.

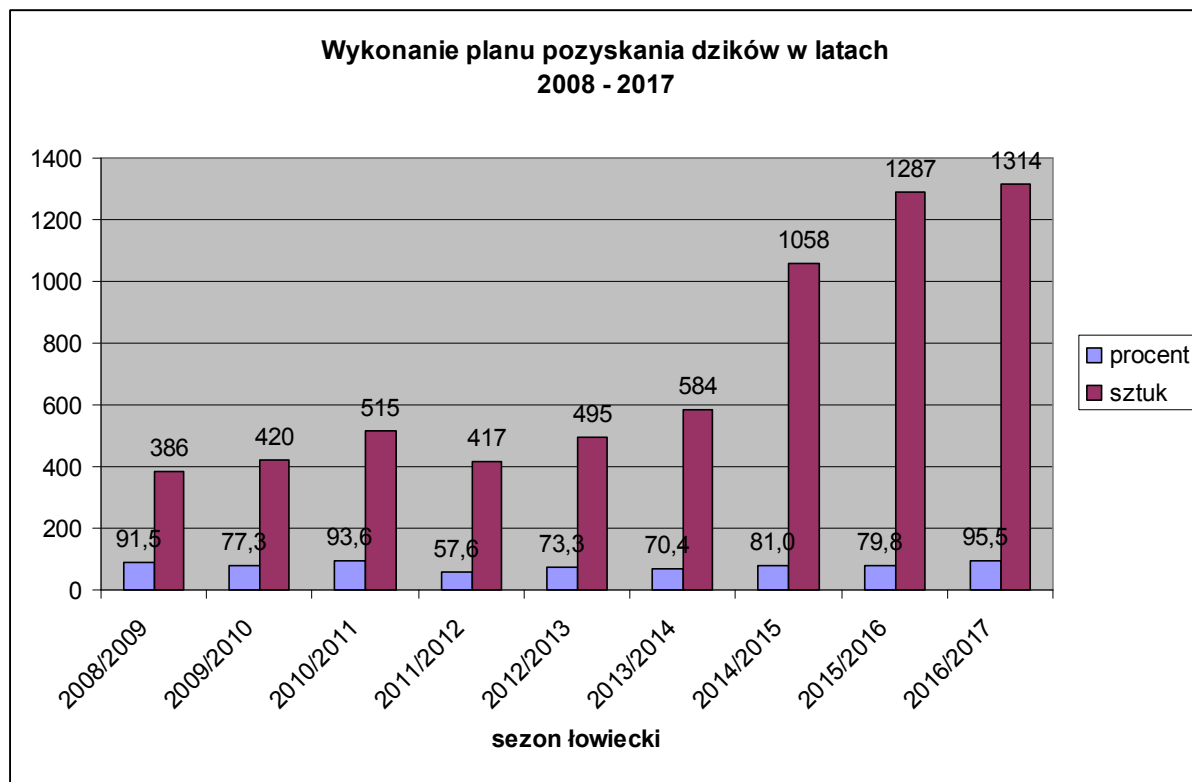
Realizacja pozyskania w jednostkach rzeczywistych miała stałą tendencję wzrostową.

Stosunkowo największy wzrost nastąpił w pozyskaniu dzików z 386 szt. w sezonie 2008/2009 do 1 314 szt. w sezonie 2016/2017 co wynikało w głównej mierze z intensyfikacji pozyskania w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się Afrykańskiego Pomoru Świń.

W wartościach procentowych największy wzrost pozyskania nastąpił w odniesieniu do jeleni – w przeciągu 9 lat pozyskanie wzrosło o ponad 500 %.

Pozyskanie zwierzyny grubej

Szczegółowe dane przedstawia poniższa zestawienie:

Analiza realizacji pozyskania zwierzyny w sezonach 2008/2009 ÷ 2017/2018 ogółem dla obwodów nadzorowanych.

Lp.	Sezon	Gatunek	Stan na 31.03.	Plan	Wykonanie	% wykonania
1	2008/2009	Jeleń	195	42	34	81,0%
		Sarna	1172	255	237	92,9%
		Dzik	382	422	386	91,5%
2	2009/2010	Jeleń	210	43	38	88,4%
		Sarna	1323	293	258	88,1%
		Dzik	503	543	420	77,3%
3	2010/2011	Jeleń	231	44	36	81,8%
		Sarna	1391	309	268	86,7%
		Dzik	518	550	515	93,6%
4	2011/2012	Jeleń	244	49	37	75,5%
		Sarna	1504	339	255	75,2%
		Dzik	694	724	417	57,6%
5	2012/2013	Jeleń	287	78	54	69,2%
		Sarna	1436	325	251	77,2%
		Dzik	690	675	495	73,3%
6	2013/2014	Jeleń	324	110	84	76,4%
		Sarna	1692	420	303	72,1%
		Dzik	825	830	584	70,4%

Lp.	Sezon	Gatunek	Stan na 31.03.	Plan	Wykonanie	% wykonania
7	2014/2015	Jeleń	319	159	123	77,4%
		Sarna	1507	475	439	92,4%
		Dzik	971	1306	1058	81,0%
8	2015/2016	Jeleń	327	201	169	84,1%
		Sarna	1747	651	587	90,2%
		Dzik	992	1612	1287	79,8%
9	2016/2017	Jeleń	328	217	181	83,4%
		Sarna	1713	721	618	85,7%
		Dzik	709	1376	1314	95,5%
10	2017/2018	Jeleń	405	174		
		Sarna	1883	581		
		Dzik	545	1004		

6 Ocena wykonania zadań wynikających z programu ochrony przyrody.

W minionym okresie Nadleśnictwo realizowało zadania wynikające ze sporządzonego Programu Ochrony Przyrody na okres od 01.01.2008 r. do 31.12.2017 r.

Zostały odnotowywane lokalizacje stwierdzonych nowych stanowisk roślin i zwierząt chronionych, informacje o stanie populacji, zrealizowanych działaniach, zagrożeniach, wnioskowanych zabiegach aktywnej ochrony oraz inne wydarzenia i informacje. W przypadku zainwentaryzowania nowego stanowiska lub obiektu podlegającego ochronie dokonywana jest aktualizacja opisu taksacyjnego w bazie SILP nadleśnictwa.

Ponadto na podstawie Prognozy Oddziaływania na Środowisko i Obszary Natura 2000 Projektu Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa na okres 2010-2017, podczas prowadzenia prac związanych z gospodarką leśną, w celu zachowania i ochrony stanowisk, informacja o występujących na danej powierzchni formach ochrony przyrody, odnotowywana jest na zleceniach prac wystawianych Wykonawcom usług leśnych.

Nadleśnictwo prowadzi monitoring form ochrony przyrody:

- coroczne lustracje terenowe rezerwatów przyrody,
- coroczne kontrole stanu pomników przyrody,
- obserwacje stanu zachowania gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla których zostały utworzone obszary Natura 2000,
- bieżące przeglądy użytków ekologicznych,
- coroczne przeglądy stref ochronnych rozrodu i regularnego przebywania chronionych gatunków ptaków,
- obserwowanie i zgłaszanie zagrożeń dla gatunków chronionych, a także gromadzenie informacji o nowych miejscach ich występowania.

W celu zwiększenia bioróżnorodności, podczas wykonywania cięć pielęgnacyjnych pozostawia się drzewa dziuplaste, a na zrębach kępy starodrzewia. Na terenie Nadleśnictwa ustalone zostały również ekosystemy referencyjne na łącznej powierzchni 390,62 ha.

Na terenie Nadleśnictwa Parczew występuje 7 form ochrony przyrody:

forma ochrony przyrody	ilość [szt.]	łączna powierzchnia [ha]
rezerваты przyrody	5	424,25
parki krajobrazowe	2	3494,42
obszar chronionego krajobrazu	1	4860,03
obszary N2000	8	12804,48
pomniki przyrody	7	0,01 (zimoziół północny)
użytki ekologiczne	25	211,78
ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów (strefy)	34	1572,62

1) Rezerваты Przyrody:

Na terenie Nadleśnictwa Parczew znajduje się 5 rezerwatów przyrody o łącznej powierzchni 424,25 ha. Liczba oraz powierzchnia rezerwatów w ciągu dekady obowiązywania POP nie uległa zmianie.

- a. Rezerwat przyrody „Jezioro Obradowskie” jest to rezerwat częściowy położony w Gminie Parczew, około 3 km na południe od wsi Laski. Powstał w 1975 roku a jego obecna powierzchnia wynosi 82,74 ha. Nazwa rezerwatu wzięła się od położonego w jego centrum malowniczego jeziora bagienne. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie jeziora dystroficznego oraz stanowisk wielu rzadkich gatunków roślin wodnych i torfowiskowych. Występująca flora : brzoza niska, brzoza czarna, pływacz, widłak jałowcowaty, widłak goździsty, rosiczka okrągłolistna, rosiczka pośrednia, różne gatunki turzyc i inne. Z uwagi na pojawienie się kornika ostrozębnego w rezerwacie, opracowano zadania ochronne- zarządzenie 48/17 Regionalnego Dyrektora ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 14 września 2017 roku. Zadanie wykonano w 2017 roku.
- b. Rezerwat przyrody „Królowa Droga” jest to rezerwat częściowy położony w Gminie Dębowa Kłoda, około 8 km od Parczewa. Powstał w 1967 roku a jego obecna powierzchnia wynosi 38,57 ha. Nazwa rezerwatu pochodzi od starodawnego traktu łączącego Królestwo z Litwą. Zwyczajowa nazwa to „Droga Królów” lub „Droga Królowa”. Traktem tym podróżowały niegdyś orszaki królewskie z Lublina do Wilna. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych lasu dębowego z domieszką sosny oraz z pomnikowymi okazami dębu szypułkowego. Występująca flora : orlik pospolity, wawrzynek wilczyko, naparstnica zwyczajna, kalina koralowa i inne. W rezerwacie stwierdzono 44 gatunki porostów i 35 gatunków mszaków.
- c. Rezerwat „Lasy Parczewskie” jest to rezerwat częściowy położony w Gminie Dębowa Kłoda, leśnictwie Białka. Powstał w 1984 roku a jego obecna powierzchnia wynosi 157,29 ha. Nazwa rezerwatu pochodzi od znajdującego się w pobliżu Parczewa zwartego kompleksu leśnego zwanego „Lasy Parczewskie”. Teren ten już od XVIII wieku był miejscem walk narodowowyzwoleńczych, zarówno w czasie Insurekcji Kościuszkowskiej (1794 r.), Powstania Styczniowego (1863 r.), w okresie 1916 – 1918 r., oraz w czasie II wojny światowej. Celem ochrony rezerwatu jest

zachowanie starodrzewi sosnowych w miejscu intensywnej działalności partyzanckiej w okresie II wojny światowej. Zachowały się tu miejsca pamięci w postaci ziemianek, okopów i zbiorowych mogił. Występująca flora : dorodne sosny zwyczajne, dąb szypułkowy, grab zwyczajny, świerk pospolity, kruszyna pospolita , konwalia majowa. Z uwagi na pojawienie się kornika ostrożnego w 2016 roku opracowano zadania ochronne dla rezerwatu polegające na usunięciu ogniska gradacyjnego, zgodnie z zarządzeniem 40/16 Regionalnego Dyrektora ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 22 września 2016 roku. Ponadto dokonano ścinki drzew zagrażających bezpieczeństwu znajdujących się przy drodze. Drzewa pozostawiono w rezerwacie do naturalnego rozkładu.

- d. Rezerwat „Torfowisko przy Jeziorze Czarnym” jest rezerwatem ścisłym położonym w zachodniej, bogatej w zbiorniki wodne części Gminy Sosnowica. Powstał w 1959 roku a jego obecna powierzchnia wynosi 47,87 ha. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i krajobrazowych torfowiska wysokiego oraz malowniczego krajobrazu z występującymi jeziorami i torfowiskami. Znaczna część rezerwatu pokrywa torfowisko z charakterystycznymi karłowatymi sosnami i brzozi. Przy brzegu jeziora można obserwować rośliny pływające : grązele żółte i grzybienie północne. Występująca flora : widłak goździsty i jałowcowaty, rosiczka pośrednia i okrągłolistna, brzoza niska, wierzba lapońska.
- e. Rezerwat przyrody „Jezioro Brzeziczno” jest rezerwatem częściowy położony w Gminie Ludwin w leśnictwie Brzeziczno. Powstał w 1959 roku a jego obecna powierzchnia wynosi 97,78 ha. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie mało zniszczonych gospodarką człowieka zbiorowisk roślinności wodnej i torfowiskowej. Występująca flora : rosiczka pośrednia i długolistna, wierzba lapońska, żurawina błotna, modrzewnica wielokształtna.

2) Parki Krajobrazowe:

- a. Poleski Park Krajobrazowy – obejmujący obecnie fragmenty terenów w sąsiedztwie Poleskiego Parku Narodowego, utworzony w 1983r. w celu zachowania, popularyzacji i upowszechniania wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych tego terenu. Powierzchnia Parku wynosi 5113 ha, powierzchnia otuliny parku 16113 ha; powierzchnia parku na terenie Nadleśnictwa Parczew – 406,66 ha,
- b. Park Krajobrazowy „Pojezierze Łęczyńskie” - utworzony w 1990 r. celem ochrony jest zachowanie terenów o dużych walorach przyrodniczo – rekreacyjnych z jeziorami, torfowiskami i bagnami. Powierzchnia parku wynosi 11816 ha, na terenie nadleśnictwa – 3087,76 ha.

3) Obszary chronionego krajobrazu

- a. Poleski Obszar Chronionego Krajobrazu – o powierzchni ok. 43000 ha, z czego 4860,03 ha gruntów leżących w zarządzie Nadleśnictwa Parczew.

4) Obszary Natura 2000 mające znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej

Znaczna część obszaru Nadleśnictwa znalazła się w zasięgu europejskiej sieci obszarów chronionych NATURA 2000. Na gruntach będących w zarządzie nadleśnictwa Parczew znajduje się osiem obszarów N2000:

- a. **Polesie** PLB060019 , brak zatwierdzonego PZO
- b. **Ostoja Parczewska** PLH060107, zatwierdzony plan zadań ochronnych zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 12 stycznia 2015 roku, Dziennik Urzędowy woj. Lubelskiego z dnia 15 stycznia 2015 poz. 180
- c. **Lasy Parczewskie** PLB060006, zatwierdzony plan zadań ochronnych zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 12 stycznia 2015 roku, Dziennik Urzędowy woj. Lubelskiego z dnia 15 stycznia 2015 poz. 176
- d. **Jeziora Uściwierskie** PLH06009, zatwierdzony plan zadań ochronnych zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 12 stycznia 2015 roku, Dziennik Urzędowy woj. Lubelskiego z dnia 15 stycznia 2015 poz. 175
- e. **Dolina Tyśmienicy** PLB060004, zatwierdzony plan zadań ochronnych zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 23 grudnia 2014 roku, Dziennik Urzędowy woj. Lubelskiego z dnia 30 grudnia 2014 poz. 4685
- f. **Brzeziczo** PLH060076, zatwierdzony plan zadań ochronnych zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 roku, Dziennik Urzędowy woj. Lubelskiego z dnia 3 września 2014 poz. 2909
- g. **Jelino** PLH06009, zatwierdzony plan zadań ochronnych zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 29 kwietnia 2014 roku, Dziennik Urzędowy woj. Lubelskiego z dnia 8 maja 2014 poz. 1876
- h. **Ostoja Poleska** PLH06013, brak zatwierdzonego PZO

Nadleśnictwo Parczew brało czynny udział w spotkaniach zespołów d.s. opracowaniu planu zadań ochronnych dla obszarów N2000 oraz zgłaszało na piśmie uwagi i wnioski do projektów planów ochronnych.

5) Pomniki przyrody:

7 pomników przyrody - są to grupy dębów oraz ich pojedyncze okazy – łącznie 20 drzew, a także jedno stanowisko rzadkiego, objętego ochroną gatunku flory - zimoziolu północnego (L. Borek).

Drzewa uznane za pomniki przyrody:

- Leśnictwo Gościniec – szpaler 11 dębów szypułkowych w wieku około 160 lat, dwa dęby szypułkowe w wieku 150 lat;
- Leśnictwo Makoszka – dąb szypułkowy w wieku około 200 lat;
- Leśnictwo Laski – grupa 5 dębów szypułkowych w wieku od 160 do 200 lat, dąb szypułkowy w wieku 140 lat.

Nadleśnictwo Parczew dokonuje corocznych kontroli stanu pomników przyrody.

6) Użytki ekologiczne:

25 użytków ekologicznych o powierzchni ogólnej 211,78 ha (śródlęgowe łąki, bagna i stawy z sukcesją naturalną), W okresie 2008-2017 mocą Uchwał Nr XXII/169/2013 z dnia 29 lipca 2013 roku, nr XVIII/125/2012 z dnia 27 grudnia 2012 r Rady Gminy Ludwin zlikwidowano 3 użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 78,04 ha. Ponadto Nadleśnictwo wniosło do organów gmin Ludwin oraz Dębowa Kłoda o likwidację użytków ekologicznych położonych na użytkach leśnych.

7) Ochrona gatunkowa zwierząt:

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się 34 strefy ochronne wokół miejsc rozrodu rzadkich gatunków zwierząt: bielika, puchacza, orlika krzykliwego, bociana czarnego i iglicy małej.

lp.	gatunek	strefa ochrony							Powierzchnia stref calorocznych i okresowych		
		liczba stref	calorocznej			okresowej					
			powierzchnia			powierzchnia					
			ogółem	leśna	nieleśna	ogółem	leśna	nieleśna	ogółem	leśna	nieleśna
1	puchacz	15	120,20	119,49	0,71	451,29	424,63	26,66	571,49	544,12	27,37
2	orlik krzykliwy	7	122,89	73,64	49,25	249,11	244,99	4,12	372	318,63	53,37
3	bocian czarny	4	44,76	44,76	0	119,62	115,53	4,09	164,38	160,29	4,09
4	bielik	7	57,49	55,98	1,51	395,54	388,52	7,02	453,03	444,50	8,53
5	iglica mała	1	11,72	0	11,72	0	0	0	11,72	0	11,72
Razem		34	357,06	293,87	63,19	1215,56	1173,67	41,89	1572,62	1467,54	105,08

W omawianym dziesięcioleciu powołano 16 nowych stref, zlikwidowano 14 stref ochronnych oraz skorygowano zasięg 5 stref ochronnych. Cenniejsze gatunki chronione roślin występują : kruszczyk błotny, podkolan biały, zimozioł północny, rosiczka długolistna, rosiczka pośrednia, wielosił błękitny, bagnica torfowa. Cenne gatunki zwierząt występujące w Nadleśnictwie to: żółw błotny, gągoł, jarząbek, wydra, wilk.

7 Działalność edukacyjna Nadleśnictwa Parczew

Działalność edukacyjna prowadzona była w oparciu o Program edukacji leśnej społeczeństwa w Nadleśnictwie Parczew na lata 2010-2017.

7.1 Obiekty edukacji Leśnej Nadleśnictwa Parczew

Ścieżki edukacyjne:

- Ścieżka edukacyjna „Borek” położona jest przy trasie Sosnowica- Włodawa w odległości ok. 1,5 km od Sosnowicy.
- Ścieżka edukacyjna „Bobrówka” znajduje się w leśnictwie Jedlanka na terenie Nadleśnictwa Parczew.
- Ścieżka przyrodnicza „Jezioro Obradowskie” położona jest w gminie Parczew ok. 3 km. na południe od miejscowości Laski.

Dwie ostatnie ścieżki wyposażono w miejscach trudnodostępnych w pomosty umożliwiające poruszanie się osób niepełnosprawnych na wózkach.

Biuro Nadleśnictwa Parczew w Sosnowicy- miejsce prowadzenia cyklicznych zajęć integracyjnych przez szkoły.

W 2018 roku w świetlicy za biurem Nadleśnictwa zaplanowane jest otwarcie sali edukacyjnej.

Pozostałe obiekty:

- Szkołka Leśna w Uhninie
- miejsca przeznaczone pod niestałe obozowiska harcerskie leśnictwo Borek - oddz. 62 i 63,
- pozostałe miejsca postoju pojazdów i zadaszenia turystyczne na terenie nadleśnictwa (wiaty turystyczno-edukacyjna w leśnictwie Białka, zadaszenie turystyczne w leśnictwie Turno „Ludwiczyn”.

7.2 Realizacja działalności edukacyjnej

Działalność edukacyjna w latach 2008-2017 prowadzona była w oparciu o „Program edukacji leśnej społeczeństwa w Nadleśnictwie Parczew na okres od 01.01.2010 r. do 31.12.2017 r. Podstawowym obiektem wykorzystywanym w edukacji leśnej była, oddana do użytku w 2013 roku, ścieżka edukacyjno – przyrodnicza „Bobrówka”, przystosowana do prowadzenia zajęć terenowych dla uczestników wszystkich grup wiekowych. Ścieżka „Bobrówka” jest przystosowana dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Zajęcia edukacyjne prowadzone były również na ścieżce przyrodniczej „Jezioro Obradowskie” oraz „Borek”. Do działań edukacyjnych włączono rezerwat przyrody „Lasy Parczewskie, Rezerwat przyrody „Torfowisko przy Jeziorze Czarnym, Szkołkę Leśną w Uhninie, kancelarię leśnictwa Makoszka oraz siedzibę Nadleśnictwa Parczew w Sosnowicy.

Zrealizowana została część planowanych zadań inwestycyjnych, m.in:

Modernizacja oraz zmiana przebiegu trasy ścieżki przyrodniczej „Jezioro Obradowskie” wyposażonej w pływający pomost, wiatę turystyczną oraz tablice edukacyjne.

Wykonanie ścieżki przyrodniczej „Bobrówka” wyposażonej w obszerną wiatę, miejsce postojowe, kładki z barierkami oraz tablice edukacyjne.

Przedłużenie istniejącej ścieżki edukacyjnej „Borek” oraz budowa na końcu ścieżki drewnianej wieży widokowej.

Budowa wiat turystyczno-edukacyjnych (przy siedzibie Nadleśnictwa oraz w leśnictwie Białka)

Pracownicy Nadleśnictwa prowadzili liczne zajęcia w szkołach i przedszkolach podczas których przybliżano zagadnienia gospodarki leśnej i pracy leśników. Na ścieżkach przyrodniczych prowadzono zajęcia terenowe dotyczące poznawania bogactwa przyrody, gospodarki leśnej oraz zadań realizowanych podczas pracy leśnika. Pracownicy Nadleśnictwa prowadzili działania edukacyjno- promocyjne podczas licznych wydarzeń takich jak: „Ekopiknik Rodzinny” w Lublinie, cykliczne akcje „Drzewko za Makulaturę” , dzień ziemi na UMCS w Lublinie, „Święto Roweru” w Nadleśnictwie Lubartów, „Triathlon Białka” nad jeziorem Bialskim, „Święto Policji” w Parczewie oraz Dożynki powiatowe w Sosnowicy. W minionym okresie wydano folder „Ścieżki przyrodnicze Nadleśnictwa Parczew” oraz folder „Leśne tajemnice regionu Lubelskiego” zawierający dział poświęcony nadleśnictwu Parczew. Zebrano wiele eksponatów które będą stanowiły wyposażenie sali edukacyjnej (planowane otwarcie w 2018 roku). Nadleśnictwo Parczew zorganizowało konkurs plastyczny „Leśne Malowanie” którego finał odbył się na ścieżce przyrodniczej „Bobrówka”. Podczas finału dzieci mogły wziąć udział w grach i zabawach edukacyjnych oraz zwiedzać ścieżkę edukacyjną pod opieką leśników. Konkurs był skierowany do wszystkich szkół podstawowych z zasięgu Nadleśnictwa i cieszył się cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem.

Na terenie Nadleśnictwa corocznie przeprowadzane są ćwiczenia terenowe studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, kierunku leśnictwo. W 2017 roku został przygotowany przez UP w Lublinie, przy udziale pracowników Nadleśnictwa, program ćwiczeń terenowych z zakresu fitosocjologii bazujący na obiektach położonych wyłącznie na terenie Nadleśnictwa.

Formy edukacji w Nadleśnictwie

Rok	Lekcje terenowe	Lekcje w Sali edukacyjnej	Spotkania w szkołach	Domy Kultury, Muzea	Konkursy Leśne	Akcje, imprezy	Wystawy
2008	4	-	1	1	1	3	-
2009	17	-	4	-	-	-	-
2010	7	-	1	-	-	-	-
2011	27	-	1	3	-	-	-
2012	6	-	2	-	1	1	-
2013	13	-	2	1	-	2	-
2014	13	-	4	-	-	-	-
2015	19	-	8	3	-	-	-
2016	22	-	3	3	-	-	-
2017	11	-	5	1	1	3	-

Frekwencja zajęć edukacyjnych w Nadleśnictwie

Rok	Liczba zajęć ogółem	Liczba uczestników
2008	10	845
2009	21	646
2010	8	255
2011	31	1273
2012	10	1641
2013	18	2009
2014	17	688
2015	30	1496
2016	28	1126
2017	21	1678
Liczba uczestników ogółem	194	11657

7.3 Partnerzy Nadleśnictwa w edukacji leśnej społeczeństwa

Poniżej wymieniono jednostki będące potencjalnymi partnerami Nadleśnictwa Parczew w edukacji leśnej społeczeństwa:

- Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Zakład Przyrodniczych Podstaw Leśnictwa
- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Parczewie
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Bohaterów 3 Pomorskiej Dywizji w Parczewie
- Szkoła Podstawowa w Przewłocze
- Szkoła Podstawowa w Dębowej Kłodzie
- Szkoła Podstawowa w Uhninie
- Szkoła Podstawowa w Kodeńcu
- Szkoła Podstawowa w Starym Brusie
- Szkoła Podstawowa w Urszulinie
- Szkoła Podstawowa w Jedlance
- Szkoła Podstawowa w Dratowie
- Szkoła Podstawowa w Piasecznie
- Szkoła Podstawowa w Tyśmienicy
- Szkoła Podstawowa w Zezulinie
- Szkoła Podstawowa w Sosnowicy
- Szkoła Podstawowa w Ludwinie
- Szkoła Podstawowa w Uścimowie
- Szkoła Podstawowa w Krasnym
- Szkoła Podstawowa w Ostrowie Lub.
- Szkoła Podstawowa w Siemieniu
- Szkoła Podstawowa w Juliopolu
- Szkoła Podstawowa w Gródku Szlacheckim
- Szkoła Podstawowa w Wytoczynie
- Poleski Park Narodowy
- Urząd Miasta i Gminy Parczew

- Urząd Gminy Sosnowica
- Urząd Gminy Dębowa Kłoda
- Urząd Gminy Ludwin
- Urząd Gminy Urszulin
- Urząd Gminy Uścimów
- Urząd Gminy Siemień
- Urząd Gminy Stary Brus

Regionalne i lokalne media, z którymi współpracuje nadleśnictwo to:

- TVP Lublin,
- Radio Lublin,
- Echo Katolickie
- Wspólnota Parczewska,

Ogółem w minionym dziesięcioleciu w edukacji leśnej społeczeństwa wzięło udział około 11,6 tysięcy osób. Jest to liczba łączna z zajęciami prowadzonymi przez leśniczych i podleśniczych. Nadleśnictwo oszacowało, na obiektach edukacyjnych Nadleśnictwa w tym ścieżkach edukacyjno-przyrodniczych, liczbę około 48 tysięcy odwiedzin, w tym duży odsetek odwiedzin osób wielokrotnie korzystających tego samego obiektu.

Zakończenie.

Nadleśnictwo Parczew dziękuje wykonawcy planu urządzenia lasu na lata 2018 – 2027 za współpracę, wyrozumiałość i merytoryczną dyskusję oraz bieżące korygowanie nieścisłości i wyjaśnianie wątpliwości. Fakty te znajdują odzwierciedlenie w rzetelności opracowanego dokumentu, co pozwoli dobrze planować i prowadzić gospodarkę leśną w nadleśnictwie. Współpracę z Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Lublinie w trakcie prac terenowych i kameralnych oceniam jako bardzo dobrą.

Nadleśniczy

Nadleśniczy
mgr inż. Witold Zakościelny

2.2. Referat Kierownika ZOL dotyczący kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu

Zespół Ochrony Lasu w Radomiu

R E F E R A T

KIEROWNIKA ZESPOŁU OCHRONY LASU NA NARADĘ TECHNICZNO – GOSPODARCZĄ PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA PARCZEW (2018 – 2027)

Radom, styczeń 2018 rok

**Zagrożenia powodowane przez czynniki biotyczne, abiotyczne
i antropogeniczne w okresie realizacji Planu Urządzenia Lasu
na lata 2008– 2017,
dla Nadleśnictwa Parczew, RDLP w Lublinie**

W okresie obowiązywania dotychczasowego Planu Urządzenia Lasu, tzn. od roku 2008 do obecnej chwili, na terenie Nadleśnictwa Parczew stwierdzono następujące zjawiska szkodotwórcze:

1. Szkodniki szkółek i upraw

• **Pędraki chrabąszczy (*Melolontha spp.*)**

Zagrożenie ze strony pędraków kształtowało się corocznie na powierzchni od około 10 ha (2013 r.) do 64 ha (2014 r.). Rójki owadów doskonałych występowały nieregularnie i lokalnie z widocznym jednak szczeniem głównym - dominującym na terenie RDLP w Lublinie. W minionych latach pierwsza, masowa rójka szczenia głównego wystąpiła w 2011 roku. Przeprowadzono wówczas zabieg ratowniczy sprzętem naziemnym na powierzchni 166 ha. Kolejna rójka szczenia głównego, miała miejsce w 2015 roku.

Przeprowadzona w roku 2016 inwentaryzacja uszkodzonych przez pędraki upraw wykazała:

- Uprawy do 5 lat - uszkodzenia do 20% - 9,44 ha,
 - uszkodzenia od 21 do 40% - 12,20 ha,
- Uprawy pow. 5 lat - uszkodzenia do 20% - 0,66 ha.

W 2017 roku dokonano kolejnej inwentaryzacji upraw uszkodzonych przez pędraki:

- Uprawy do 5 lat - uszkodzenia do 20% - 66,78 ha,
 - uszkodzenia od 21 do 40% - 21,06 ha,
 - uszkodzenia powyżej 40 % - 11,40 ha.
- Uprawy pow. 5 lat - uszkodzenia do 20% - 15,27 ha,
 - uszkodzenia od 21 do 40% - 17,15 ha,
 - uszkodzenia powyżej 40% - 5,45 ha.

Analiza powyższych danych wskazuje na narastanie problemu szkód powodowanych przez chrabąszcze.

- **Szeliniak sosnowiec** (*Hylobius abietis*)

Jest szkodnikiem nękającym, corocznie występującym na uprawach. Powierzchnia opanowana wahała się w granicach od około 2 ha (2016 r.) do 28 ha (2010 r.).

W celu ograniczenia jego występowania, Nadleśnictwo prowadziło mechaniczne metody odławiania chrząszczy.

- **Smolik znaczony** (*Pissodes notatus*)

Od 2009 roku obserwowane było wzmożone zjawisko występowania smolika znaczonego na uprawach, które w poprzednich sezonach silnie ucierpiały w wyniku porażenia przez grzyby osutkowe. W 2009 r. obszar upraw uszkodzony żerem chrząszczy i larw owada oszacowano na 5 ha, w 2011 roku – na 6 ha. Zabiegi ograniczenia populacji smolika na uprawach (wyrwanie i palenie drzewek) przeprowadzono na całej powierzchni zagrożonej. W 2016 roku smolik znaczony wystąpił ponownie na powierzchni około 3,5 ha, a w 2017 nie rejestrowano szkód.

2. Szkodniki liściożerne drzewostanów sosnowych

W omawianym okresie brudnica mniszka oraz pozostałe foliofagi sosny utrzymywały się w granicach naturalnego zapasu. Jednak należy wspomnieć, że w latach 1993 – 1995 ubiegłego wieku, notowano wzmożone występowanie borecznika sosnowca wymagające przeprowadzenia chemicznych zabiegów ograniczających jego liczebność. W roku 1999 brudnica mniszka występowała w zagrożeniu słabym (+) co nie wymagało zabiegów ochronnych. Tereny te zostały zaliczone do obszarów pierwotnych ognisk gradacyjnych.

W drzewostanach Nadleśnictwa prowadzony był stały monitoring występowania szkodników liściożernych sosny.

3. Szkodniki wtórne drzewostanów sosnowych

- **Kornik ostrozębny** (*Ips acuminatus*)

Pierwsze symptomy zasiedlenia drzew na skutek żerowania kornika ostrozębnego zaobserwowano we wrześniu 2015 roku na terenie Leśnictwa Gościńiec na powierzchni 116 ha. Od momentu ich zauważenia prowadzono ustawiczne usuwanie drzew zasiedlonych. W latach 2015 – 2017 usunięto pokaźną masę 11217 m³ posuszu zasiedlonego. W 2016 i 2017 roku w Nadleśnictwie monitorowano szczegółowo stan populacji kornika ostrozębnego w wyznaczonym do tego celu Punkcie Obserwacyjnym.

Według inwentaryzacji posuszu sosnowego na dzień 31.10.2017 r., ilość drzew zabitych i zasiedlonych przez kornika ostrożnego pozostała do usunięcia wynosi 837 m³.

4. Zagrożenia w drzewostanach liściastych

- **Zamieranie drzewostanów dębowych**

Pierwotną przyczyną obniżenia kondycji zdrowotnej drzewostanów były niesprzyjające warunki klimatyczne - niedobór opadów atmosferycznych, susza, obniżenie poziomu wód gruntowych. Największe zagrożenie było rejestrowane w 2008 roku na powierzchni 508 ha. Porażenie młodych liści i pędów w kolejnych sezonach przez mączniaka, także przyczyniło się do redukcji aparatu asymilacyjnego. Sytuację pogarszały dodatkowo wiosenne przymrozki powodujące uszkodzenia młodych pędów. W kolejnych latach zagrożenie malało, w 2017 roku Nadleśnictwo wykazuje powierzchnię zamierania dębów na znikomej powierzchni 1,9 ha.

- **Zamieranie jesionu**

Proces zamierania notowany był od wielu lat. Porażone drzewostany charakteryzowały się typowymi objawami odwierzchołkowego zamierania pędów w koronach. Za głównego sprawcę obumierania jesionu uznaje się pucharka jesionowego *Hymenoscyphus fraxineus* (T. Kowalski) i jego stadium anamorficzne *Chalara fraxinea* (T. Kowalski). Towarzyszą mu inne gatunki grzybów powodujące opieńkową zgniliznę korzeni i owady zasiedlające osłabione drzewa (jesionowce, ogłódki). W minionym dziesięcioleciu największą powierzchnię odnotowano w 2008 roku, wynosiła ona około 22 ha. Obecnie nie rejestruje się nasilenia zjawiska co ma związek z niewielkim już udziałem drzewostanów jesionowych.

- **Zamieranie brzozy**

Zjawisko notowane było od 2008 roku na powierzchni 21 ha. W kolejnych latach utrzymywało się nadal i w 2010 roku występowało na powierzchni 25 ha. Po kilkuletniej przerwie Nadleśnictwo wykazuje w 2016 roku ponownie obszar nasilającego się procesu na powierzchni 96 ha, co może być następstwem ekstremalnej suszy (kompleks posuchy) z 2015 roku.

W dokumentacji historycznej Nadleśnictwo zwraca uwagę na podobne zjawisko w roku 1996.

5. Zagrożenia ze strony grzybów pasożytniczych

- **Osutka sosny** (*Lophodermium spp.*)

Na terenie Nadleśnictwa w latach 2009 -2011 odnotowano istotne szkody w uprawach sosnowych spowodowane porażeniem przez grzyby osutkowe. Infekcji i inkubacji grzybów osutkowych sprzyjał specyficzny układ warunków pogodowych - długotrwałe okresy ocieplenia w sezonie jesienno – zimowym, częste opady deszczu i wysoka wilgotność powietrza. W 2009 roku powierzchnia upraw porażonych przez osutkę wynosiła 109 ha, w 2011 – 86 ha. W ostatnich latach nie notowano tego zjawiska na większą skalę.

- **Mączniak dębu** (*Erysiphe alphitoides*)

Przy sprzyjających warunkach atmosferycznych powodował on masowe infekcje i uszkodzenia aparatu asymilacyjnego zarówno w uprawach dębowych jak i starszych drzewostanach. Mączniak dębu był jednym z czynników chorobotwórczych towarzyszących zamieraniu drzewostanów dębowych. W ostatnim okresie, w roku 2008 powierzchnia ta wynosiła około 20 ha.

- **Patogeny korzeni** (*Heterobasidion annosum*, *Armillaria spp.*)

Ważnym problemem na terenie Nadleśnictwa było występowanie patogenów korzeni – szczególnie huby korzeni oraz opieńkowej zgnilizny korzeni. Ponad połowa drzewostanów Nadleśnictwa (51%) pochodzi z zalesień gruntów porolnych, stąd wynika poważne zagrożenie przez patogeny korzeni. Porażone drzewostany są upodatkowane na atak szkodników wtórnych oraz niszczącą siłę wiatru. Porażenie przez hubę korzeni występowało na powierzchni od 577 ha (2008 r.) do 11 ha (2012, 2013 r.). Szkody wywołane przez grzyby opieńkowe występowały na powierzchni od 45 ha (2009 r.) do 16 ha (2011 r.).

6. Zagrożenie ze strony czynników abiotycznych

- Czynnikiem szkodotwórczym były długotrwałe podtopienia spowodowane przez ekstremalne zjawiska pogodowe. Duże ilości wody z topniejącego śniegu w sezonach 2009/2010 oraz 2010/2011 jak również częste i obfite opady deszczu w latach 2013 i 2014 spowodowały stagnowanie wody i podtopienia w drzewostanach, powodując ich zamieranie. Maksymalna powierzchnia podtopień wynosiła około 100 ha w 2010 roku. Ostatnie lata panującej suszy powodowały natomiast przesuszenie siedlisk.

- Ważnym elementem szkodotwórczym w ostatnim dziesięcioleciu była także

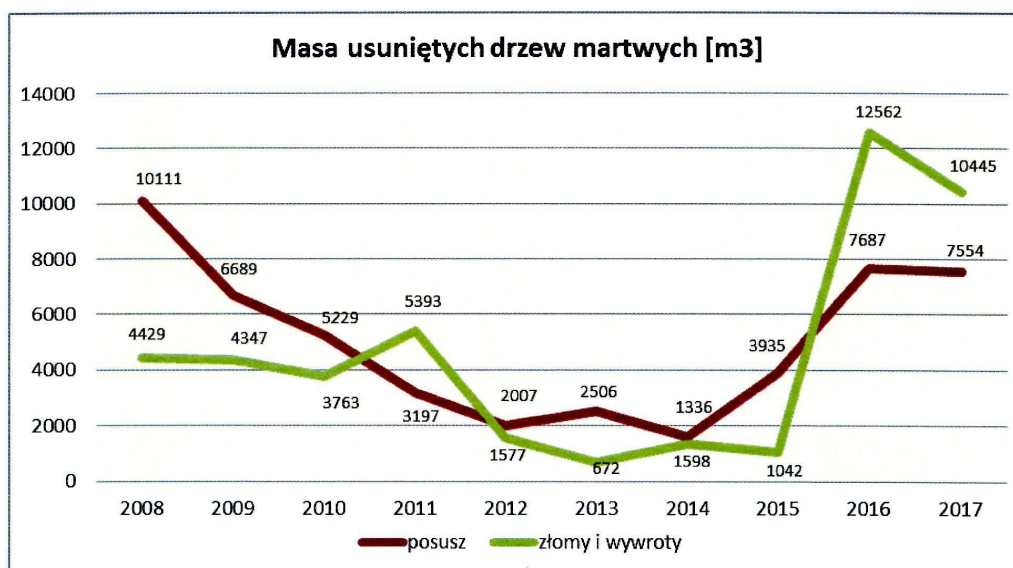
okiść śniegowa. Klęska okiści wystąpiła w 2009 roku na powierzchni 177 ha.

- Stan sanitarny drzewostanów ulegał zakłóceniu w wyniku okresowego powstawania większych mas wywrotów i złomów wskutek silnych wiatrów. Zjawiska te przyczyniły się do poważnych szkód w drzewostanach. Oprócz licznych wywrotów i złomów dochodziło do naderwania systemów korzeniowych i rozwarstwienia drewna. W 2016 roku silne, huraganowe wiatry uszkodziły drzewostany na powierzchni około 1940 ha.

Głównymi sprawcami wydzielania się posuszu była huba korzeni i wzmożone występowanie kornika ostrożębnego.

Masa pozyskanych drzew martwych (posusz, złomy, wywroty), w poszczególnych latach omawianego okresu, przedstawia się następująco:

Lata	Masa usuniętych drzew martwych [m ³]			Pozyskanie ogółem [m ³]	Udział drzew martwych [%]
	Posusz	Złomy i wywroty	Razem		
2008	10111	4429	14540	49759	29,2
2009	6689	4347	11036	61623	17,9
2010	5229	3763	8992	61562	14,6
2011	3197	5393	8589	67652	12,7
2012	2007	1577	3585	62505	5,7
2013	2506	672	3178	58889	5,4
2014	1598	1336	2933	60711	4,8
2015	3935	1042	4977	58497	8,5
2016	7687	12562	20249	58929	34,4
2017	7554	10445	17999	59098	30,5
RAZEM	50513	45565	96079	599225	16,0

7. Szkody od zwierzyny

- Ważnym problemem w prowadzeniu prawidłowej gospodarki leśnej były szkody w uprawach i młodnikach, wyrządzane przez **zwierzynę płową** (sarna, jeleni, łos). Polegały one głównie na zgryzaniu pędów, spalowaniu, osmykiwaniu i czemchaniu sadzonek. Uszkodzenia od jeleniowatych (sarna, jeleni szlachetny) kształtowały się na zróżnicowanym poziomie – od około 153 ha w roku 2009 do 41 ha w 2013 r. (wg formularza F3). Szkody wyrządzone przez **łosia** występowały także corocznie i obejmowały powierzchnię od 37 ha (2009 roku) do około 103 ha (2011r.). Wg informacji Nadleśnictwa problem szkód nasila się ze względu na dynamiczny wzrost populacji jeleniowatych i łosia.

Nadleśnictwo stosowało mechaniczne i chemiczne metody ochrony upraw przed zwierzyną stosując m.in. gradzenia, stosowanie osłonek, repelenty itp.

- Nadleśnictwo corocznie notuje szkody spowodowane bytowaniem **bobra** europejskiego na powierzchni od 10 ha (2013 r.) do 0,20 ha (2012r.).

Niezależnie od stwierdzonych powyżej zagrożeń stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów Nadleśnictwa Parczew jako całość należy uznać za dobry.

II. Prognoza zagrożeń oraz kierunkowe zadania z ochrony lasu na następne 10 – lecie (2018 – 2027)

Priorytetowym zadaniem w ochronie lasu w przyszłym dziesięcioleciu, będzie monitorowanie i raportowanie zagrożeń ze strony czynników szkodotwórczych – w tym aktualizowanie partii kontrolnych do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny, wyznaczanie ewentualnych obszarów uciążliwych pędraczysek, aktualizowanie ognisk gradacyjnych itp.

Podstawowy monitoring prowadzony na terenie Nadleśnictwa winien obejmować:

- monitoring występowania szkodników korzeni w formie kontroli obecności pędraków za pomocą dołów próbnych, corocznej kontroli szkód w uprawach i przebiegu rójkii chrabąszczy,
- monitoring występowania szkodników liściożernych (szkodniki pierwotne),
- monitoring zagrożenia drzewostanów powodowanego przez owady kambio- i ksylofagiczne (szkodniki wtórne), w tym monitoring kornika ostrozębnego w oparciu o ustalone zasady zawarte w „Wytycznych w sprawie monitoringu rozwoju populacji kornika ostrozębnego”,
- monitoring szkód powodowanych przez grzyby patogeniczne i inne czynniki chorobotwórcze,
- monitoring i ocenę zagrożenia powodowanego przez roślinożerne ssaki (zwierzęta łowne, bobra i inne gryzonie),
- monitoring uszkodzeń lasu powodowanych przez czynniki abiotyczne (głównie czynniki klimatyczne),

Wszelkie zjawiska o występowaniu szkodników, chorób i szkód winny być zgłaszane na karcie sygnalizacyjnej (Formularz nr 1), w celu diagnozowania i monitorowania szkody oraz odnotowywane na kartach ewidencyjnych (Formularz nr 2).

Analiza problemów z zakresu ochrony lasu występujących w okresie dotychczas obowiązującego PUL (lata 2008 – 2017), a także danych zawartych w opracowaniu dotyczącym występowania obszarów ognisk gradacyjnych na terenie Nadleśnictwa, wskazuje na potencjalną możliwość wystąpienia także w kolejnych latach podobnych zagrożeń oraz szkód wywołanych przez czynniki bio - i abiotyczne.

Z początkiem 2014 roku wszedł w życie obowiązek przestrzegania zasad integrowanej ochrony roślin. Wynika on z postanowień art.14 dyrektywy 2009/128/WE z dnia 21.10.2009 r. – ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów. Integrowana metoda ochrony roślin przed organizmami szkodliwymi polega na wykorzystaniu wszystkich dostępnych metod, w szczególności niechemicznych (agrotechnicznych, mechanicznych, fizycznych, biologicznych, hodowlanych) w sposób minimalizujący zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska.

Instytut Badawczy Leśnictwa na zlecenie Dyrekcji Generalnej LP opracował 2 metodyki integrowanej ochrony - drzewostanów iglastych i liściastych.

1. Uprawy i młodniki

• Pędraki chrabąszczy

Na terenie Nadleśnictwa zagrożenie ze strony pędraków ma charakter chroniczny i rozwojowy powodując dość duże szkody w uprawach. Prawie corocznie występują różne roczniki pędraków, z wyrażnie jednak dominującym szczepem, charakterystycznym dla terenów RDLP w Lublinie. Kolejne rójki tego szczepu będą występować w latach 2019 i 2023.

Powierzchnia potencjalnych szkód w 2018 roku określona na podstawie kontroli występowania szkodników korzeni za pomocą dołów próbnych (2017 r.) wynosi 71 ha.

W związku z tym, że trwająca od wielu lat na terenie RDLP w Lublinie gradacja chrabąszczy ma charakter trwały i dynamiczny, można przypuszczać, że w kolejnych sezonach nastąpi dalsza ich ekspansja na nowe tereny. W rejonach obserwowanych i spodziewanych rójek istnieje potrzeba kontroli występowania szkodników korzeni i inwentaryzacji szkód w uprawach szczególnie w latach poprzedzających rójkę chrabąszczy (stadium larwalne - L3).

W chwili obecnej wyłania się poważny problem z dalszą ochroną upraw na terenach zagrożonych, ze względu na niemal całkowity brak środków chemicznych dopuszczonych do ograniczania szkodników korzeni doglebowo. Możliwa jest jedynie okresowo dopuszczona do stosowania punktowa iniekcja doglebowa preparatem Dursban 480 EC przy użyciu lancy doglebowej.

W szkółkach i plantacjach dopuszczalnymi metodami ograniczania pędraków będą zabiegi agrotechniczne (metody integrowane). Minimalizowanie strat związanych

z żerowaniem pędraków chrabąszczy można osiągnąć poprzez dostosowanie terminów odnowienia do biologii szkodnika. Odnowienia należy prowadzić na jesieni roku poprzedzającego rójkę lub wiosną w roku rójki, o ile liczebność pędraków chrabąszczy skontrolowana bezpośrednio przed nasadzeniami, pozwoli na podjęcie tych działań. Zapewni to co najmniej dwa sezony niezakłóconego wzrostu sadzonek, wzmocnienie i rozbudowę systemów korzeniowych.

W celu zmniejszenia zagrożenia ze strony szkodników korzeni, należy w szerszym zakresie planować ograniczanie populacji chrabąszczy w miejscach intensywnej rójki imago w formie wielkoobszarowych zabiegów agrolotniczych i naziemnych.

Warunkiem niezbędnym dla tych działań jest prowadzenie szeroko zakrojonych prac z zakresu monitorowania populacji chrabąszczy. Corocznie należy inwentaryzować tereny, na których obserwowana jest rójka wraz z jej nasileniem i przebiegiem, w celu rejestrowania tych zjawisk w układzie przestrzennym (naniesienie na mapy).

2. Szkodniki upraw sosnowych

- **Szeliniak** jest groźnym szkodnikiem młodszych upraw sosnowych i można spodziewać się jego dalszego występowania, szczególnie w kontekście użytkowania rębego w okresie lata. O ile jest to możliwe, należy planować odnawianie powierzchni po ich przelegiwaniu. W sytuacji wzmożonego występowania szeliniaka, należy prowadzić ograniczanie jego liczebności wszystkimi dostępnymi metodami (zgodnymi z Instrukcją Ochrony Lasu).

- **Smolik znaczony** występował na terenie Nadleśnictwa w latach 2009 – 2011 a także 2014 – 2016 na uprawach wcześniej osłabionych w wyniku różnych czynników. Odznacza się on dużym potencjałem rozrodczym i w konsekwencji posiada zdolność do masowego pojawu szczególnie w sytuacji obniżenia kondycji zdrowotnej upraw sosnowych. Nietypowe warunki termiczne i wilgotnościowe w okresie jesieni i zimy, sprzyjające infekcjom przez grzyby osutkowe, występowanie na uprawach patogenów korzeni, uszkodzenia powodowane przez zwierzynę czy wreszcie błędy w sadzeniu, to czynniki obniżające odporność upraw sosnowych na zasiedlanie przez smolika.

W związku z możliwością ponownego, masowego wystąpienia, wskazane jest jego monitorowanie m.in. poprzez okresowe przeglądy upraw sosnowych (2 - 7 letnich) oraz wykładanie pułapek. Po stwierdzeniu jego obecności, materiał zasiedlony – tzn. zarówno pułapki jak i opanowane drzewka - powinien zostać niezwłocznie usunięty z uprawy i spalony.

3. Szkodniki liściożerne drzewostanów sosnowych

Na terenie Nadleśnictwa rejestrowane są obszary stałych ognisk gradacyjnych boreczników sosnowych. Wystąpił on na niespotykaną wcześniej skalę w latach 1993 – 1995. W okresie tym corocznie przeprowadzano zabieg ograniczania liczebności. W roku 1999 brudnica mniszka występowała w zagrożeniu słabym (+) co nie wymagało zabiegów ochronnych. W związku z potencjalnym zagrożeniem ze strony tych szkodników Nadleśnictwo jest zobowiązane do szczególnie starannego monitorowania ich obecności i stosowania integrowanej metody ochrony drzewostanów iglastych. Prowadzenie działań profilaktycznych a w razie konieczności wykonywanie wielkoobszarowych zabiegów ochronnych ograniczania liczebności szkodników pierwotnych, pozwoli na zachowanie trwałości utrzymania lasów.

4. Szkodniki wtórne drzewostanów sosnowych

Ochrona przed szkodnikami wtórnymi powinna obejmować monitoring realizowany za pomocą np. pułapek feromonowych, terminowe wywożenie do nabywcy pozyskanego i sprzedanego surowca oraz sumienne bieżące porządkowanie stanu sanitarnego drzewostanów. Od 2015 r. prowadzone są prace związane z porządkowaniem stanu sanitarnego na skutek gradacji kornika ostrozębnego. Tylko systematyczne raportowanie i monitorowanie zjawiska może przynieść oczekiwane pozytywne efekty. Realizacja zadań związanych z szeroko pojętą higieną lasu powinna się odbywać zgodnie z kalendarzem występowania szkodników wtórnych oraz Instrukcją Ochrony Lasu.

5. Zagrożenia w drzewostanach liściastych

Ze względu na istniejące dotychczas zagrożenia drzewostanów liściastych – szczególnie brzozowych, dębowych, a także jesionowych ze strony bio i abiotycznych czynników szkodotwórczych, wskazane jest prowadzenie cyklicznych przeglądów tych drzewostanów. Należy systematycznie usuwać drzewa zamierające i zamarłe oraz wykazywać dbałość o higienę lasu.

6. Zagrożenie ze strony grzybów pasożytniczych

Przy sprzyjających warunkach pogodowych, m.in. okresy zimowego ocieplenia, duża wilgotność powietrza, częste opady atmosferyczne i wysokie temperatury, istnieją dogodne warunki dla infekcji i inkubacji grzybów patogenicznych. W takich sytuacjach

należy liczyć się z masowymi infekcjami przez mączniaka oraz grzyby osutkowe na uprawach sosnowych. Należy monitorować wszelkie zjawiska chorobowe, prowadzące do obniżenia odporności biologicznej sadzonek. Podstawowym problemem wpływającym na stan zdrowotny drzewostanów sosnowych są patogeny korzeni z dominującą rolą huby korzeni i opieńkowej zgnilizny korzeni. W odniesieniu do huby korzeni należy stosować zalecane przez IOL i literaturę przedmiotu (m.in. Choroby lasu – Z. Sierota) metody profilaktyczne i w szerszym zakresie metody biologiczne bazujące na preparatach opartych na *Phlebiopsis gigantea*).

7. Zagrożenia ze strony czynników abiotycznych

Istotnym czynnikiem szkodotwórczym na terenie Nadleśnictwa była długotrwale stagnująca woda powodująca uszkodzenie znacznych powierzchni drzewostanów. Ponadto duże szkody powstawały na skutek silnych wiatrów i okiści śniegowej. W każdym przypadku należy wykazywać dbałość o właściwy poziom higieny lasu nie dopuszczając do zasiedlania drzew przez szkodniki wtórne.

8. W celu ograniczania **szkód od zwierzyny płowej**, należy wzmoczyć efektywność działań ochronnych m.in. poprzez stosowanie grodzień. Szczególny nacisk należy położyć na konsekwentną realizację Rocznych Planów Łowieckich (RPŁ) odstrzału zwierzyny płowej w celu dostosowania jej liczebności do poziomu minimalizującego szkody w uprawach i młodnikach. Należy wnikliwie przeanalizować zasadność obecnie obowiązującego poziomu liczebności jeleniowatych w Wieloletnim Łowieckim Planie Hodowlanym (WŁPH) ze względu na zwiększający się rozmiar szkód i idącymi za tym kosztami ochrony lasu przed zwierzyną. Niepokojący jest zakładany wzrost liczebności jeleni z 211 do 359 sztuk i saren z 1513 do 2051 sztuk. W odniesieniu do łosia w dalszym ciągu obowiązuje moratorium na jego odstrzał co skutkuje silnym wzrostem pogłowia o 380% (lata 2008 – 2016).

W odniesieniu do **bobra europejskiego** należy podejmować wszelkie dopuszczone prawem działania mające na celu ograniczanie szkód powodowanych przez tego gryzonia łącznie z ograniczeniem jego liczebności (odstrzały bobra).

Konsekwentna realizacja przedstawionych zadań z ochrony lasu i przyjętych kierunków działania, przyczyni się do zachowania stabilnego stanu zdrowotnego i

sanitarnego lasu w Nadleśnictwie Parczew w kolejnym okresie obowiązywania Planu Urządzenia Lasu.

KIEROWNIK
Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu

dr inż. Marek Kamoła

Ogniska gradacyjne - zestawienie ogółem

Rok od: 1993 Rok do: 2018
Wygenerowano dla jednostki: n0516 Parczew
Data wygenerowania: 2018-01-16 13:13:52
RDLP: Biuro RDLP Lublin
Nadleśnictwo: Parczew
Obręb: 1 PARCZEW

Gatunek szkodnika	Nr oddziału	Rok	Kod zagrożenia	Zwalczanie
Boreczniki sosnowe	16	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	26	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	27	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	41	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	42	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	61	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	62	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	79	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	81	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	83	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	99	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	141	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	240	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	258	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	293	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	293	1993	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	294	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	294	1993	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	295	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	295	1993	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	296	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	296	1993	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	297	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	297	1993	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	298	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	298	1993	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	299	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	299	1993	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	300	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	300	1993	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	301	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	301	1993	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	302	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	305	1993	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	306	1993	+++	Tak
Brudnica mniszka	207	1999	+	Nie
Obręb: 2 SOSNOWICA				
Gatunek szkodnika	Nr oddziału	Rok	Kod zagrożenia	Zwalczanie
Boreczniki sosnowe	1	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	2	1994	+++	Tak

Ogniska gradacyjne - zestawienie ogółem

Nadleśnictwo:
Obręb:

Parczew
2 SOSNOWICA

Gatunek szkodnika	Nr oddziału	Rok	Kod zagrożenia	Zwalczanie
Boreczniki sosnowe	3	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	5	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	6	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	7	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	8	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	9	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	10	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	11	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	12	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	13	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	14	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	15	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	16	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	17	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	18	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	326	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	326	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	327	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	327	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	328	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	328	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	329	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	329	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	330	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	331	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	332	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	332	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	333	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	333	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	334	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	334	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	335	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	335	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	336	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	336	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	337	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	337	1994	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	338	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	339	1995	+++	Tak
Boreczniki sosnowe	377	1994	+++	Tak

2.3. Koreferat wykonawcy planu urządzenia lasu

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

KOREFERAT

Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej

do referatu Nadleśniczego

Nadleśnictwa PARCZEW

dotyczącego analizy gospodarki przeszłej

Nadleśnictwo Parczew, 23.01.2018 r.

OCENA GOSPODARKI UBIEGŁEGO OKRESU NADLEŚNICTWA PARCZEW

Niniejszy koreferat dotyczy oceny gospodarki przeszłej (IV rewizja), która przedstawiona została przez Nadleśniczego w referacie pt., „Analiza gospodarki leśnej za okres od 1.01.2008–31.12.2017 r. w Nadleśnictwie PARCZEW, obręby leśne: Parczew, Sosnowica, Uścimów”. W koreferacie również przeanalizowano stan zasobów drzewnych i dokonano oceny oddziaływania czynności gospodarczych na środowisko i obszary Natura 2000.

I. STAN POSIADANIA

BULiGL nie wnosi uwag do bilansu powierzchniowego nadleśnictwa za okres od 1.01.2008 do 31.12.2017 r. przedstawionego przez Nadleśniczego w analizie gospodarki przeszłej.

Wart podkreślenia jest fakt posiadania 2500 drobnych działek leśnych będących w szachownicy z własnością prywatną, w tym 407 działek we współwłasności. W tych drzewostanach, z przyczyn obiektywnych, racjonalna gospodarka leśna jest utrudniona, a czasami wręcz niemożliwa.

II. OCENA UŻYTKOWANIA ZASOBÓW DRZEWNYCH

1. Użytkowanie rębne

W toku analizy użytkowania rębego za ubiegły okres gospodarczy stwierdzono, że realizacja poszczególnych pozycji planu cięć nie odbiega od planowanych sposobów zagospodarowania. Nadleśnictwo właściwie stosowało nawroty i następstwo cięć zgodnie z Zasadami hodowli lasu zachowując elementy ładu zarówno czasowego, jak i przestrzennego. Wykonane pozaplanowe cięcia rębne na powierzchni 19,85 ha związane były z przyczyn losowych. Były to cięcia na pozycjach rębnych, na które była zgoda Dyrektora RDLP w Lublinie, w tym zręby sanitarne po silnych wiatrach. Na szczególną uwagę zasługuje fakt zarejestrowania 1141,37 ha drzewostanów w KO (wzrost o 432,51 ha (61%) w stosunku do poprzedniego okresu), które powstały dzięki zagospodarowaniu rębniami złożonymi. Są to lasy o złożonej strukturze, znacznie zróżnicowane i urozmaicone wewnętrznie.

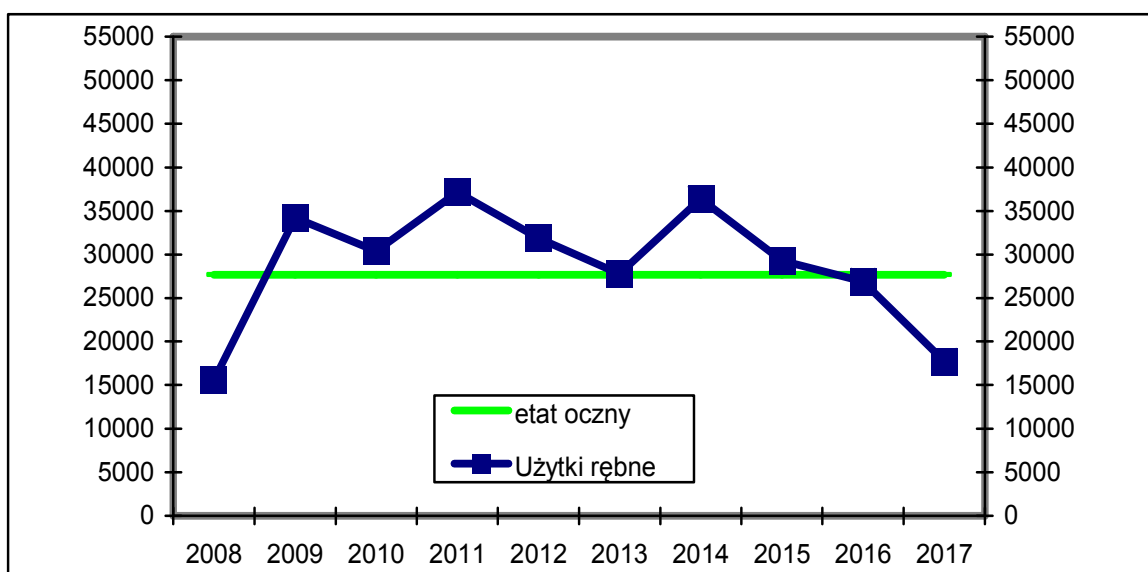
Etat powierzchniowy w użytkowaniu rębnym wykonano w 99%, etat miąższościowy w 104%, a bez użytków przygodnych etat wykonano w 95%.

W ramach użytków rębnych nie zaliczonych na poczet etatu wykonano więcej niż przyjęto w PUL. Przekroczenie wynikało z faktu pozyskania drewna w ramach modernizacji dróg leśnych w nadleśnictwie oraz uprzątnięcia nasienników i przestoi.

Powierzchnia manipulacyjna objęta użytkowaniem rębnym stanowiła 2111,75 ha (13%) powierzchni leśnej.

Dokładna analiza rozmiaru użytkowania rębego, została przedstawiona przez Pana Nadleśniczego w swojej analizie gospodarki przeszłej.

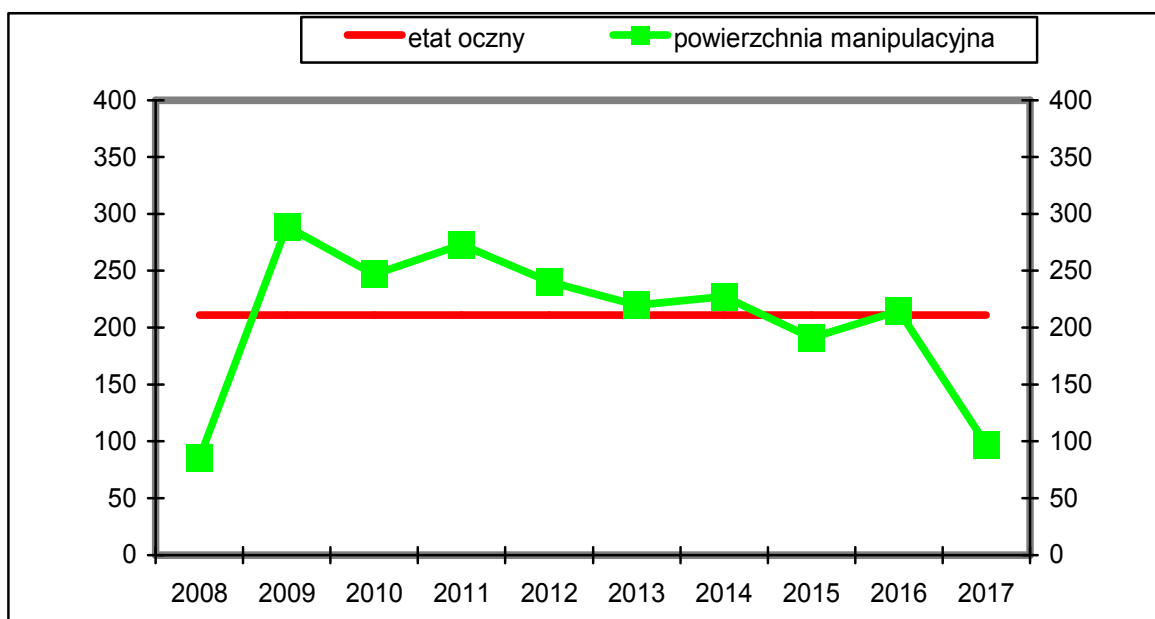
Wykres przedstawiający wykonanie użytków rębnych w wymiarze miąższościowym w stosunku do etatu

etat roczny: 27682,2 m³

Planowany etat w rozmiarze miąższościowym wykonano w ok. 104%

Wykres przedstawiający wykonanie użytków rębnych w wymiarze powierzchniowym w stosunku do etatu

etat roczny 211,2 ha (powierzchnia manipulacyjna)

Nadleśnictwo etat rębny w rozmiarze powierzchniowym wykonało prawie w 99%.

W IV rewizji PUL zostało utworzone gospodarstwo przebudowy o powierzchni 114,72 ha (R) wg wzoru nr 3, do którego zaliczono drzewostany niezgodne z gospodarczym typem drzewostanu, uszkodzone w stopniu 3, drzewostany o niskim zadrzewieniu i miernej jakości.

Nadleśnictwo przebudowę drzewostanów przeprowadziło zgodnie z zapisami PUL. Przebudowę zakończono na powierzchni 77,59 ha, natomiast na powierzchni 37,13 ha przebudowa drzewostanów jest kontynuowana za pomocą rębni złożonych.

W efekcie przebudowy powstały uprawy na powierzchni otwartej oraz pod okapem w drzewostanu.

2. Użytkowanie przedrębne

Wykonanie etatu powierzchniowego i masowego w użytkowaniu przedrębnym przedstawił szczegółowo Nadleśniczy w swojej analizie. W poprzednim PUL planowany rozmiar użytkowania przedrębnego był mniejszy od przyrostu. Przyjęto w nadleśnictwie na poziomie 43% bieżącego przyrostu miąższości. Biorąc pod uwagę uzyskany przyrost użyteczny 1368399 m³ jaki odłożył się w ciągu ostatniego 10-lecia stwierdza się, że użytkowanie przedrębne wyniosło 29% tego przyrostu.

Nadleśnictwo w ramach użytkowania przedrębnego, wraz z poborem użytków przygodnych, wykonało etat miąższościowy w 97% pozyskując 311985 m³ drewna, przy 87% wykonania etat powierzchniowego.

Analizując etaty cząstkowe w wymiarze powierzchniowym stwierdza się:

☐ CP-P wykonano w 90%. Mniejsze wykonanie wynika z faktu braku pozyskania grubizny w młodnikach, a zabieg został odnotowany jako hodowlany CP bez pozyskania grubizny oraz zaewidencjonowanie niektórych wykonanych pozycji jako TW.

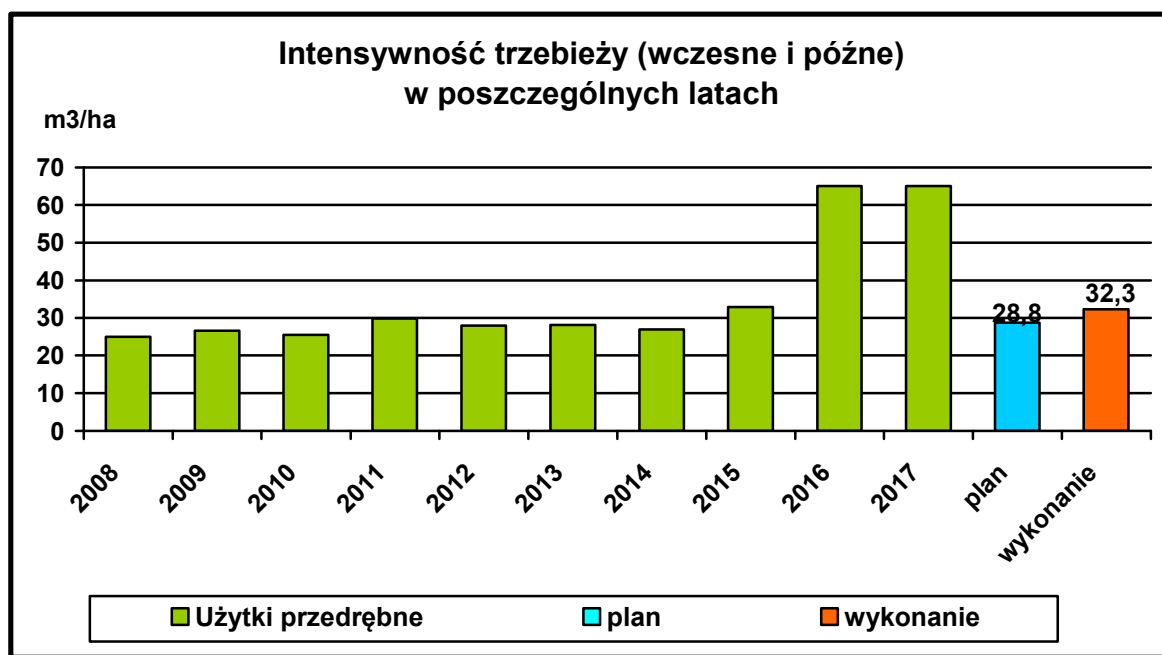
☐ TW wykonano w 97%. Zabiegu TW nie wykonano w drzewostanach podtopionych.

☐ TP wykonano w 84%.

Zabiegu TP nie wykonano w drzewostanach podtopionych, drzewostanach będących w szachownicy wśród innej własności oraz w drzewostanach starszych, w których wykonywane były cięcia sanitarne związane pozyskaniem wiatrołomów i wiatrowałów, a także w drzewostanach o mniejszej pilności, na których niewykonanie trzebieży nie wpłynęło negatywnie na jakość hodowlaną i techniczną drzewostanów.

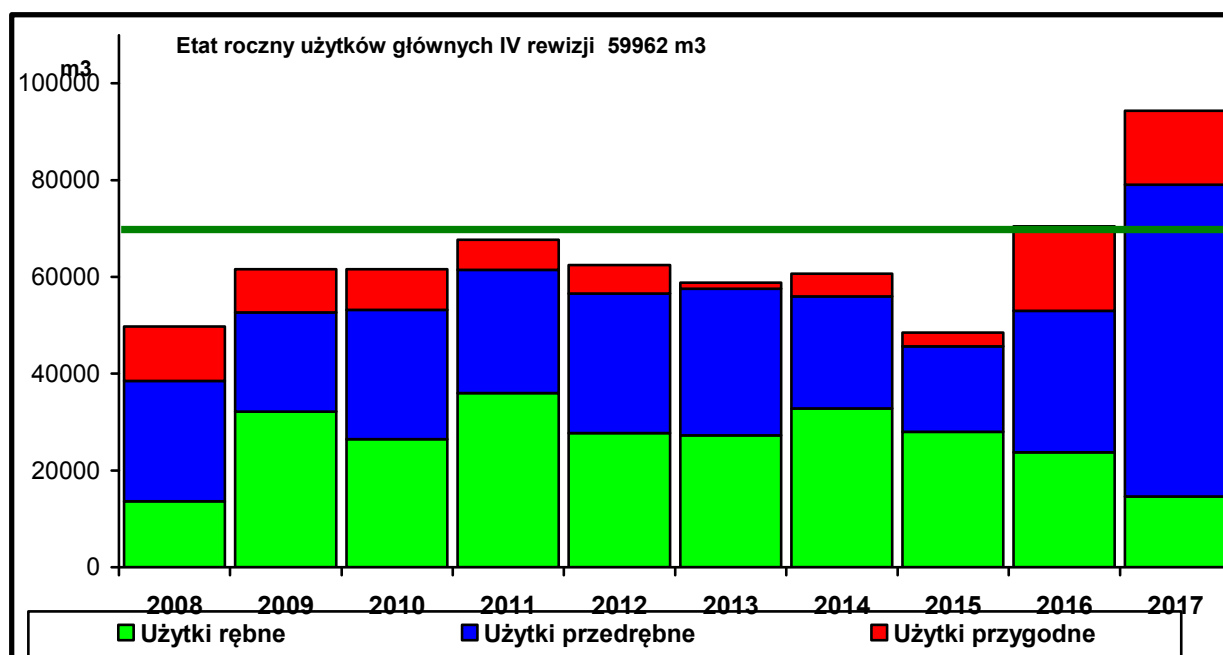
Użytkowanie przedrębne było prowadzone wg potrzeb hodowlanych a cięcia wykonywane były prawidłowo. W trakcie taksacji nie zarejestrowano drzewostanów o dużej intensywności cięć, która doprowadziła by do powstania szkód od okiści czy wiatru. W planie urządzenia lasu przyjęto intensywność użytkowania przedrębnego dla wszystkich obrębów leśnych w wysokości 28,8 m³/ha. Uzyskana intensywność cięć pielęgnacyjnych w nadleśnictwie wynosi, łącznie z użytkami przygodnymi, 32,3 m³/ha. Natomiast uzyskane wyniki cięć trzebieżowych, bez użytków przygodnych, w kolejnych latach PUL kształtowały od 18 m³/ha w roku 2008 do 46 m³/ha w roku 2017.

Wykres przedstawiający intensywność trzebieży w poszczególnych latach obowiązywania PUL

Etat użytków głównych ustalony na okres 10-letni w wysokości 599622 m³ wykonany został w 100%.

Poniżej na wykresie przedstawiono - *udział użytków głównych oraz przygodnych w masie m³ w poszczególnych latach ubiegłego okresu w Nadleśnictwie PARCZEW*

Udział użytków przygodnych rębnych wyniósł 4,93% [III rewizja 7,35]. Udział użytków przygodnych w stosunku do użytkowania głównego (rębego i przedrębego) wyniósł ok. 12% [III rewizja 21%], natomiast udział użytków przygodnych pozyskanych w drzewostanach przedrębnych, w stosunku do wielkości użytkowania przedrębego, wynosi 18,5% [III rewizja 31%].

Użytkowanie rębne i przedrębne było prowadzone zgodnie z zasadami zrównoważonego i wielofunkcyjnego modelu gospodarstwa leśnego. Należy stwierdzić, że wykonane zabiegi poprawiły stan lasu oraz wpłynęły na stabilność drzewostanów.

Kierunki działań nadleśnictwa w zakresie realizacji planu użytkowania głównego należy ocenić pozytywnie, bowiem łączny etat miąższościowy użytków głównych nie został przekroczony, a w ramach tych prac uzyskano:

- wzrost zasobności drzewostanów,
- wzrost wieku drzewostanów,
- poprawę zgodności składów gatunkowych drzewostanów z siedliskiem,
- wzrost drzewostanów w klasie odnowienia.

Przywołane dane oznaczają, że planowa gospodarka leśna wpłynęła korzystnie na rozwój drzewostanów w nadleśnictwie. Wzrost zasobności i starzenie się drzewostanów oraz znaczne odchylenie przeciętnego wieku drzewostanów w stosunku do połowy średniego wieku rębności, wskazuje na konieczność zwiększenia zadań z zakresu użytkowania rębego w planie urządzenia lasu V rewizji.

III. OCENA ZAGOSPODAROWANIA LASU

1. Hodowla lasu

Analiza z wykonania prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres przedstawiona została w referacie Nadleśniczego, którą opatrzono wyjaśnieniem i komentarzem. BULiGL potwierdza, że nie wykonanie niektórych zadań związanych z pracami hodowlanymi było skutkiem przelegiwania zrębów oraz z braku takich potrzeb na gruncie. Ogólnie odnowienie lasu wykonano w 95%. Prace z zakresu hodowli lasu wykonane zostały prawidłowo, o czym świadczy stan lasu opisany podczas taksacji, wysoka zgodność upraw ze składem pożądanym oraz wysoki stopień pokrycia (zadrzewienie) upraw i młodników. Na koniec okresu zarejestrowano 5 halizn na powierzchni 4,22 ha i 2 płazowiny na powierzchni 4,63 ha. Halizny i płazowiny powstały w wyniku uporczywych pędraczyisk, szkód od patogenów grzybowych oraz zmian stosunków wodnych.

Wyniki realizacji zadań hodowlanych:

- wykonano odnowienia halizn, płazowin i zrębów zaległych w 96%. BULiGL potwierdza, że brak odnowienia 2 płazowin o łącznej powierzchni 1,56 ha związane jest z faktem niewłaściwego opisu drzewostanów, które zlokalizowane były na wąskich działkach wśród lasów prywatnej własności.

- wykonano 85% odnowień zrębów zupełnych bieżących i 91% odnowień po rębniach złożonych. Niepełne zrealizowanie planu wynika z faktu przelegiwania zrębów, braku możliwości odnowienia zrębów wykonanych w 2017 roku,
 - dolesienia luk wykonano w 125% w tym 2,38 ha z odnowienia naturalnego. Plan przekroczone z powodu konieczności dolesień luk powstałych w wyniku szkód od wiatru,
 - podsadzenia produkcyjne wykonano w 26%. BULiGL potwierdza, że zaplanowane podsadzenia w drzewostanach rębnych nie miały uzasadnienia hodowlanego,
 - uzyskano 131,28 ha upraw z odnowienia naturalnego (14% odnowień),
 - pielęgnowano wszystkie uprawy i młodniki dostosowując właściwy rodzaj zabiegu pielęgnacyjnego do okresu ich życia i do potrzeb hodowlanych. Plan wykonano w 83%.
- W zakresie wykonania zadań obligatoryjnych dotyczących pielęgnowania zainwentaryzowanych upraw i młodników nadleśnictwo zaplanowany rozmiar w PUL wykonało w 100%.

2. Stan upraw i młodników do 10 lat na pow. otwartych i podokapowych

Ocena upraw i młodników do lat 10-ciu na powierzchniach otwartych i ocena upraw podokapowych oraz upraw i młodników po rębni częściowej i gniazdowej, oparta jest na podstawie aktualnych danych uzyskanych w wyniku prac taksacyjnych, zestawionych w tabelach XI i XII.

Oceniając uprawy na powierzchniach otwartych należy stwierdzić, że stan ich jest bardzo dobry i dobry, poza uprawami uszkodzonymi przez zwierzynę, pędraki i w wyniku podtopień. Upraw zgodnych ze składem pożądanym jest 92% - wzrost w stosunku do ubiegłego 10-lecia o 7%. Upraw częściowo zgodnych jest 6,2%, upraw niezgodnych ze składem pożądanym jest 1,62 ha [Brz 6 l z samosiewu na BMw w obrębie Parczew], upraw przepadłych zarejestrowano 3,14 ha [uprawy uszkodzone w wyniku podtopień i żeru pędraków].

Stan upraw podokapowych jest bardzo dobry i dobry, skład gatunkowy jest zgodny z typem drzewostanu i siedliskiem przyrodniczym. W stosunku do IV rewizji zarejestrowano 197,31 ha upraw bardzo dobrych z oceną 11- w 2008 r. nie było takich upraw oraz zanotowano wzrost upraw dobrych (ocena 12) o 128%. Te dane, jak również wysoki stopień pokrycia upraw i młodników (87,7%) po rębniach złożonych, świadczy o skuteczności stosowania tych rębni w nadleśnictwie. Dostosowanie składów gatunkowych upraw do siedliska zmierza w kierunku pełniejszego wykorzystania możliwości produkcyjnych siedlisk.

Nadleśnictwo w celu zabezpieczania upraw przed szkodami od zwierzyny płowej stosowało różnego typu metody ochrony i dlatego zainwentaryzowane szkody są gospodarczo znośne. Natomiast w przypadku braku groźby upraw szkody w nich wystąpiły istotne.

Do pozostałych czynności i przedsięwzięć z zakresu hodowli lasu nie wnosi się uwag.

3. Selekcja i nasiennictwo

Bez uwag.

Nadleśnictwo realizuje „Program zachowania zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011-2035 oraz „Regionalny Program Szkółkarstwa na lata 2016-2025”

4. Ochrona lasu

4.1 Ogólny stan zdrowotny lasów nadleśnictwa

Występowanie drzewostanów na gruntach porolnych na ok. 51% powierzchni nadleśnictwa niesie szereg zagrożeń, głównie ze strony patogenów korzeni i przypłaszczka. Wobec tych zagrożeń stan zdrowotny tych drzewostanów w przyszłości nie da się jednoznacznie określić. Na dzień obowiązywania Planu stan lasu, pod względem zdrowotnym i sanitarnym, należy określić jako zadawalający i stabilny. Odnośnie drzewostanów (148,28 ha), w których występują zakłócenia stosunków wodnych, należałoby określić ich stan jako labilny.

Do pozostałych zagadnień BULiGL nie ma uwag

4.2 Zagrożenia ze strony zwierząt oraz zagrożenia ze strony szkodliwych owadów i grzybów pasożytniczych

Bez uwag

4.3. Zagrożenia ze strony pożarów

Bez uwag

4.4. Ocena infrastruktury technicznej

Mając na uwadze zwiększone użytkowanie oraz stosowane techniki pozyskania i wywozu drewna, bardzo ważnym elementem w prowadzeniu właściwej gospodarki leśnej jest infrastruktura drogowa. Nadleśnictwo posiada program docelowej sieci drogowej w nadleśnictwie wykonany w 2017 roku. Program ten wskazuje właściwą organizację ruchu pojazdów mechanicznych po ściśle określonych drogach, lepsze udostępnienie lasu do celów ochrony przeciwpożarowej, usprawnienie pielęgnowania i użytkowania drzewostanów.

Nadleśnictwo posiada też program szkółkarski opracowany na lata 2016-2025, na podstawie którego będzie realizowało modernizację szkółki.

4.5 Gospodarka łowiecka

Gospodarkę łowiecką nadleśnictwo prowadzi tylko w OHZ. Wykonany plan odstrzału zwierząt w nadzorowanych obwodach łowieckich wyniósł średnio ok. 81%. W zależności od gatunku realizacja pozyskania w stosunku do planu wynosiła; dla dzika od 58% w 2012 r. do 95,5% w 2016 r., dla jelenia od 69% w 2013 r. do 88,4% w 2010 r., dla sarny od 72% w 2014 r. do 93% w 2009 roku. Prowadzone działania w stosunku do kół łowieckich należy kontynuować. Głównym zadaniem nadleśnictwa powinno być egzekwowanie od kół łowieckich redukcji zwierzyny grubej do stanu docelowego określonego dla poszczególnych obwodów łowieckich. Ważnym zadaniem nadleśnictwa jest też poprawa warunków bytowania zwierząt poprzez ograniczenie niepokoju w biotopie, wprowadzanie w uprawach i młodnikach gatunków biocenotycznych, w miejscach szczególnie narażonych na szkody od zwierzyny oraz zapewnienie odpowiedniej ilości poletek łowieckich.

4.6. Ocena realizacji programu ochrony przyrody

Ochrona przyrody realizowana była poprzez ustawowe formy ochrony, które występują w nadleśnictwie. Podstawą do prowadzenia działań stanowiły zapisy z POP. Zadania wynikające z Programu ochrony przyrody zostały przez nadleśnictwo wykonane, co zostało szczegółowo przedstawione w referacie.

W ubiegłym 10-leciu nastąpił rozkwit działalności edukacyjnej nakierowany na udostępnienie lasów, co poczyniło stosowne inwestycje w infrastrukturę edukacyjną, zapewniającą komfort i bezpieczeństwo a także informacje merytoryczne ułatwiające poznawanie przyrody oraz jej ochronę przed zagrożeniami, w tym zagrożeniem pożarami. Godnym powszechnego szacunku jest fakt umiejętnego kreowania ochrony przyrody i prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej oraz szeroka działalność edukacyjna społeczeństwa, która prowadzona była na wielu płaszczyznach. Dokumentem na podstawie którego działalność była prowadzona jest „Programu edukacji leśnej społeczeństwa opracowany na lata 2008-2017”. W nowym Programie proponuje się wprowadzić większy nacisk na prezentowanie pracy leśniczego z zakresu użytkowania i hodowli lasu.

Potwierdzeniem dbałości o przyrodę jest dowód, że przedmioty ochrony przyrody oraz cele ochrony przyrody na terenie nadleśnictwa zostały zachowane, utrzymane i powiększone co zostało przedstawione w nowym POP.

Wykonawca planu widzi duży problem związany z zaśmiecaniem lasu przy drogach, szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych i utrzymywaniu czystości w pobliżu miejsc postojowych, parkingów, jezior i dróg. BULiGL proponuje nadleśnictwu opracowanie programu przeciwdziałania zaśmiecaniu terenów leśnych.

IV. OCENA ZMIAN STANU ZASOBÓW LEŚNYCH

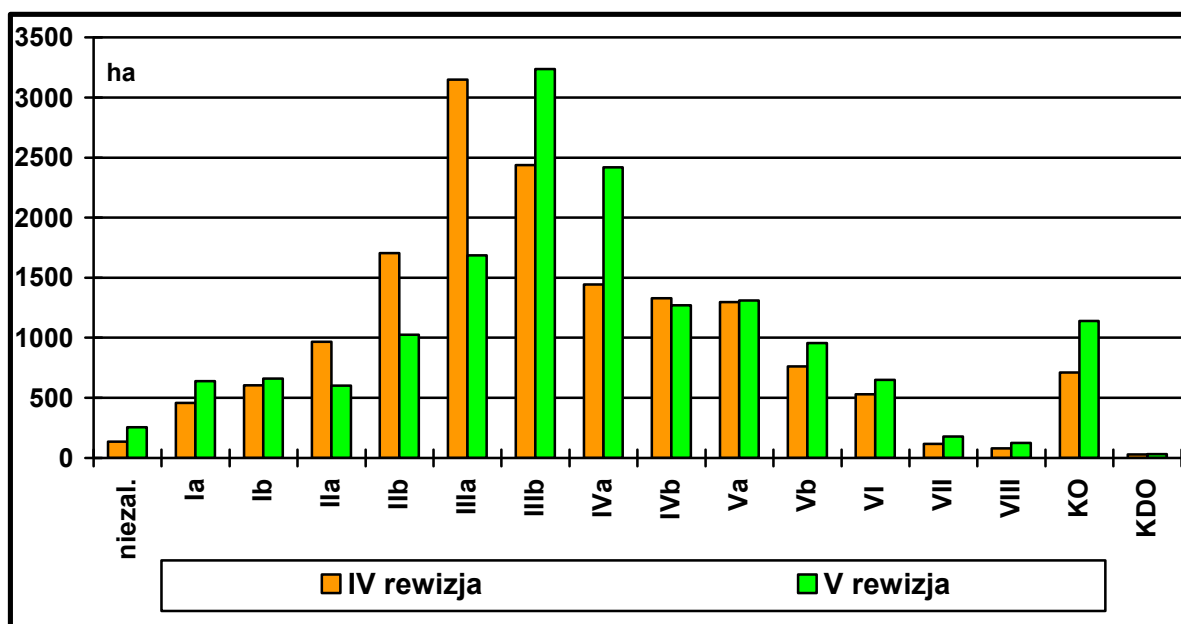
1. Analiza powierzchni leśnej i zasobów drzewnych

W wyniku prowadzonej działalności gospodarczej w minionym 10-leciu nastąpiły zmiany najważniejszych parametrów odnoszących się do stanu zasobów leśnych nadleśnictwa:

- przeciętna zasobność drzewostanów zwiększyła się z 237 m³/ha do 269 m³/ha,
- podwyższeniu uległ średni wiek drzewostanów o 5 lata z 58 na 63 lat,
- wzrost powierzchni leśnej o 427,76 ha (2,71%),
- zwiększył się całkowity zapas drzewostanów o 16%,
- wzrost o 387,69 ha drzewostanów dębowych,
- wzrost drzewostanów KO o 61%,
- wzrost grubizny w przestoiach na gruntach zalesionych o 104% (pozostawianie kęp starodrzewi na zrębach)
- postępuje stopniowa poprawa struktury gatunkowej drzewostanów w kierunku lepszego dostosowania do siedlisk, tzn. spadek na siedliskach lasowych sosny na korzyść dębu.

Analizując powyższe dane, należy stwierdzić, że wskaźniki obrazujące stan lasu i zasobów drzewnych osiągnęły wzrost w stosunku do wartości z początku dziesięciolecia. Obecny stan lasu i osiągnięte wyniki pozwalają stwierdzić, że nadleśnictwo właściwie realizowało założenia planu urządzenia lasu.

Wykres przedstawiający porównanie powierzchni i zasobności drzewostanów w IV i V rewizji

Drzewostany nadleśnictwa odznaczają się nierównomiernym rozkładem klas wieku. W strukturze wiekowej drzewostanów nadleśnictwa dominują drzewostany IIIb, które zajmują 20% powierzchni, stanowią też największy udział miąższościowy w nadleśnictwie (21%). Mały udział stanowią drzewostany Ia, Ib i IIa klasy wieku (po ok. 4%). W stosunku do IV rewizji zwiększył się udział drzewostanów I klasy wieku o 22% i drzewostanów ponad 100-letnich o 31% (aktualna powierzchnia 1704,97 ha co stanowi 10,5% pow. leśnej).

Przeciętna zasobność w nadleśnictwie w latach 1976-2018, przy zbliżonej powierzchni leśnej, znacznie wzrosła (od 117 do 269 m³/ha, tj. wzrost o 130%).

Tabela przedstawiająca zmiany przeciętnego wieku drzewostanów w kolejnych rewizjach PUL

Przeciętny wiek drzewostanów w kolejnych rewizjach PUL					
I	II	III	IV	V	Proгноza
1.10.1976	1.01.1988	1.01.1998	1.01.2008	1.01.2018	31.12.2027
37	43	51	58	63	61

Na przestrzeni 50 lat przeciętny wiek drzewostanów w nadleśnictwie wzrósł o 26 lata (70%).

Przeciętny wiek drzewostanów jest większy o 13 lat od orientacyjnego średniego wieku rębności, obliczonego jako średnio ważony z przeciętnych wieków rębności poszczególnych gatunków drzew. Zaplanowany rozmiar użytkowania rębego ma przeciwdziałać niekorzystnym zmianom. Proponowany etat według kierunku rozwoju zasobów drzewnych należy traktować jako orientacyjny etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych. w lasach wielofunkcyjnych. Proponowany rozmiar użytkowania przedrębego na poziomie 65% w obrębie Sosnowica i 60% w obrębie Parczew, bieżącego przyrostu miąższości z wszystkich drzewostanów przedrębnych, zapewnia zachowanie trwałości i prawidłowego rozwoju zasobów drzewnych w 10-leciu w lasach nadleśnictwa.

Proponowany łączny etat pozyskania (brutto) stanowi ok. 25% zasobów, 116% przyrostu spodziewanego, 81% przyrostu uzyskanego, 61% wg przyrostu WISL i 59% przyrostu wg BDL („Wyniki aktualizacji stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w LP na dzień 1.01.2016 r.”, Sękocin Stary 2017).

W nawiązaniu do referatu Nadleśniczego należy pozytywnie ocenić całokształt działań podejmowanych przez nadleśnictwo w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej. Nie została zachwiana zasada trwałości lasu i trwałości produkcji.

2. Ocena oddziaływania czynności gospodarczych na środowisko

Mijający Plan Urządzenia Lasu miał opracowaną „Prognozę oddziaływania na środowisko na lata 2010-2017. Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko zostały opracowane stosownie do stanu ówczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

W prognozie nie stwierdzono, aby działania zapisane w PUL miały negatywny wpływ na cele ochrony rezerwatów, parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. W wyniku analizy stwierdzono też, że zapisy Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Parczew w okresie od 01.01.2010–31.12.2017 r. nie przewidują działań mogących oddziaływać negatywnie na środowisko i cele ochrony obszarów Natura 2000.

W prognozie poddano analizie oddziaływania zapisów planu na chronione i rzadkie gatunki grzybów, roślin, zwierząt i siedlisk przyrodniczych. Zapisano również sposoby ograniczania negatywnego wpływu planowanych zabiegów gospodarczych w miejscach występowania chronionych gatunków oraz sposób odnowienia lasu jak najmniej naruszający powierzchnię gleby (np. sadzenie na kopczykach, bądź też powinno to być odnowienie naturalne). BULiGL stwierdza, że nadleśnictwo w ramach czynności gospodarczych stosowało, zapisane w Prognozie oddziaływania na środowisko, sposoby ograniczające negatywny wpływ zabiegów na chronione gatunki i powierzchnię gleby.

Planowane zabiegi na siedliskach przyrodniczych

Kod siedliska	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie				Brak zabiegów	Pow. siedliska ¹
			I	II	III	IV		
	powierzchnia - ha							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
9170	21,18	225,63		7,41	45,38			370,03
91D0*		101,56						259,36
91E0*		8,90						21,55
91F0		1,23						1,23
Razem	21,18	337,37		7,41	45,38			652,17

Stan siedlisk przyrodniczych na początku PUL

Lp.	Siedlisko przyrodnicze		Powierzchnia siedliska ha ²	Stan siedliska		
	Kod	Nazwa		A	B	C
1	2	3	4	5	6	7
1	3150	Naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	47,33	47,33		
2	3160	Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	29,10	29,10		
3	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	14,72		14,72	
4	7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	11,63	11,63		
5	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea nigrae</i>)	45,92	35,04	4,63	6,25
6	9170	Grąd środkowoeuropejski lub subkontynentalny	370,03	49,82	70,90	249,31
7	91D0*	Bory i lasy bagienne	259,36	4,98	90,24	164,14
8	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, wierzbowe i topolowe*	21,55	4,24	9,90	7,41
9	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	1,23			1,23
Razem			800,87	182,14	190,39	428,34

Ogólna powierzchnia siedlisk przyrodniczych na gruntach nadleśnictwa wykazana w na początku PUL wynosiła 800,87 ha, w tym siedliska o stanie A zajmują 22,74% powierzchni, siedliska o stanie B zajmują 23,78%, siedliska o stanie C zajmują 53,48. W wyniku prac fitosocjologicznych i weryfikacji siedlisk przyrodniczych aktualna powierzchnia wynosi 723,34 ha, w tym 319,84 ha siedlisk przyrodniczych występuje w specjalnych obszarach ochrony siedlisk Natura 2000. Stan oceny siedlisk przyrodniczych jest następujący: siedliska o stanie A zajmują 11%, o stanie B 84% i siedliska o stanie C 5%. Wykazane na początku okresu stanowiska chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów zostały nie tylko zachowane ale i powiększone. W związku z nowymi trzema Rozporządzeniami Ministra Środowiska w sprawie chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów z października 2014 roku niektóre gatunki wykazane w poprzednim PUL jako chronione zostały pozbawione statusu gatunku chronionego tj.: barwinek pospolity, konwalia majowa, porzeczka czarna, przylaszczka pospolita, kopytnik pospolity, pierwiosnek lekarski, bluszcz pospolity, paprotka zwyczajna, kalina koralowa, kruszyna pospolita, a niektóre będące pod ścisłą ochroną zostały objęte ochroną częściową np. torfowce, bagno zwyczajne, wroniec widlasty, widlicz spłaszczony. Przywołując poniższe dane, zdecydowanie należy stwierdzić, że podczas realizacji zadań gospodarczych stan lasu nie uległ pogorszeniu. Prowadzona gospodarka leśna nie wpłynęła negatywnie na rośliny występujące w drzewostanach, ponieważ wykaz chronionych roślin na koniec okresu gospodarczego został powiększony o 6 gatunków tj.: buławnik czerwony *Cephalanthera rubra*, kruszczyk błotny *Epipactis palustris*, wążlik błotny *Hammarbya paludosa*, gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis*, aldrowanda pęcherzykowata *Aldrowanda vesiculosa*, wawrzynek wilczczyko *Daphne mezereum*.

Zaplanowana w minionym okresie wielkość pozyskania drewna została przez nadleśnictwo wykonana w 100%. Wykonane zadania gospodarcze w drzewostanach, zdaniem BULiGL, nie wpłynęły negatywnie na środowisko przyrodnicze. Cięcia rębne przyczyniły się do poprawy struktury wiekowej drzewostanów i mozaikowatości środowiska leśnego w nadleśnictwie, co pozytywnie wpłynęło na różnorodność biologiczną w lesie. Również notuje się wzrost przeciętnej zasobności we wszystkich podklasach wieku, a największy w VI i VII klasie wieku.

Analizując wykonane czynności gospodarcze jakimi są różne rodzaje i formy rębni oraz zapisy dokonane przez nadleśnictwo w kronice POP i Prognozy, nie stwierdzono negatywnego oddziaływania w stosunku do zwierząt i środowiska. Podczas realizacji zadań były uwzględniane ograniczenia opisane w POP na lata 2008-2017 i Prognozie na lata 2010-2017. Ogólnie należy stwierdzić, że te czynności wpłynęły pozytywnie, ponieważ zachowały wielkość populacji chronionych gatunków zwierząt w nadleśnictwie na poziomie 113 gatunków, w tym 74 gatunków ptaków objętych ochroną ścisłą i częściową. W ramach cięć rębnych tworzone i kształtowane strefy ekotonowe pomiędzy różnymi ekosystemami. Wykonane rębnie stwarzały nowe miejsca lęgowe dla szeregu ptaków np.: kos, śpiewak, pierwiosnek, świergotek oraz atrakcyjne żerowisko dla szponiastych i sów, tzn., że zagospodarowywany las posiada najważniejsze elementy zapewniające ptakom żerowanie, schronienie i miejsca lęgowe. Pozostawiane były stare zmurszałe drzewa nadające się do wykucia nowej dziupli dzięciołom i do założenia gniazda innym ptakom, chronione były mokradła, śródlęgowe obszary wilgotne, na których żerują ptaki drapieżne i nietoperze.

W nadleśnictwie występuje 34 stref ochronnych miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych: puchacza, bielika, orlika krzykliwego, bociana czarnego i iglicy małej o łącznej powierzchni stref ochrony całorocznej i okresowej wynoszącej 1555,71 ha. W strefach ochrony całorocznej nie były planowane czynności gospodarcze, natomiast w strefach ochrony okresowej było planowane użytkowanie rębne i zabiegi pielęgnacyjne drzewostanu. Nadleśnictwo planowane zabiegi wykonywało poza okresem lęgowym. W ocenie BULiGL wykonane zabiegi nie spowodowały pogorszenia stanu siedlisk ptaków, ponieważ populacja ich została zachowana.

W odniesieniu do ssaków tj. jaszczurki, zaskroniec, ryjówki, nietoperze, jeleni, sarny, dzik, które pozytywnie reagują na zróżnicowanie struktury drzewostanów i mozaikowatość środowiska, prace związane z realizacją cięć rębnych, z zachowaniem stosownych technik technologii przyjaznych środowisku, były wykonywane w okresie zimowym. Nadleśnictwo realizowało również zalecenia z programu ochrony przyrody dotyczące pozostawiania drzew dziuplastych, drzew starych, martwych, nasienników, fragmentów starodrzewi. Te czynności wpłynęły korzystnie na stan zachowania gatunków zwierząt tj. nietoperze, dzięcioły, ptaki drapieżne, ryjówki.

W trakcie realizacji czynności gospodarczych tj. TP, TW, CP, CW zostały zachowane stanowiska roślin chronionych, poprzez działania zabezpieczające polegające na informowaniu wykonawców prac, wyznaczaniu szlaków zrywkowych, omijaniu stanowisk, wykonywaniu prac w okresie zimowym. Przykładem między innymi jest zachowanie w nie pogorszonym stanie 35 gatunków roślin, w tym m.in.: lilii złotogłów, widłaków, porostów, gajnika lśniącego, wawrzynka wilczelyko, bagna zwyczajnego oraz zinwentaryzowanie nowych stanowisk i stwierdzenie 6 innych gatunków chronionych.

Analizując czynności gospodarcze w stosunku do siedlisk, w tym siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 stwierdza się, że nie było fizycznej degradacji siedlisk. Poprzez wykonane zabiegi tj. rębnie, trzebieże, odnowienia, poprawiła się jakość siedliska leśnego. Dowodem tego korzystnego wpływu jest poprawa zgodności składu gatunkowego z typem drzewostanu: zwiększenie o 12% zgodnych drzewostanów i zmniejszenie drzewostanów niezgodnych o 1,3%. większa zgodność z siedliskiem upraw i młodników oraz poprawa stanu zachowanie leśnych siedlisk przyrodniczych (zmniejszenie powierzchni siedlisk o stanie C i wzrost o stanie B).

Wykonywane czynności gospodarcze na przestrzeni obowiązywania PUL zapewniały prace i dochód wielu grupom zawodowym. Ten ekonomiczny aspekt wpływa bardzo korzystnie, ponieważ jest to niekiedy jedyny dochód miejscowej ludności. Dodatkowo pozyskane drewno stwarza, w sposób indukowany, szereg miejsc pracy w firmach i administracji, w których powstają produkty drzewne jako wyroby ekologiczne.

Realizacja kierunkowych wytycznych zapisanych w POP dotyczących edukacji leśnej i turystyki prowadzona była na wielu płaszczyznach. Stale podnosi poziom świadomości społeczeństwa, a co za tym idzie ograniczenie niepożądanych zachowań ludzi tj. zaśmiecanie, świadome podpalanie, niszczenie chronionych roślin i zwierząt, dzikie wysypiska śmieci. Eliminacja takich zachowań powoduje ograniczanie negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i las oraz poprawę krajobrazu.

W trakcie prac nad sporządzeniem nowego PUL i mając powyższe na uwadze nie stwierdzono wypadków negatywnego oddziaływania czynności gospodarczych na środowisko i obszary Natura 2000.

Występujące na gruntach nadleśnictwa obszary Natura 2000, które mają sporządzone plany zadań ochronnych, zadania ochronne z tych planów zostały zapisane w nowym PUL na lata 2018-2027

V. OCENA WYNIKU EKONOMICZNEGO GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES UBIEGŁY

Ubiegły PUL nie miał wykonywanej ekspertyzy ekonomicznej, w związku z powyższym w niniejszym koreferacie nie będzie dokonywana ocena wyniku ekonomicznego gospodarki leśnej za okres 2008-2017.

VI. ZAKOŃCZENIE

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, jako wykonawca projektu planu urządzenia lasu na lata 2018-2027 oraz w oparciu o referat i powyższy koreferat stwierdza, że nadleśnictwo prawidłowo prowadziło gospodarkę leśną w okresie obowiązywania Planu IV rewizji obejmujące lata 2008-2017. Pomimo występowania wielu niekorzystnych zjawisk atmosferycznych i nadmiernego rozwoju szkodliwych patogenów grzybowych i owadów jakie nękały lasy nadleśnictwa, stwierdza się, że nadleśnictwo racjonalnie gospodarowało zasobami drzewnymi o czym świadczy utrzymanie stabilność drzewostanów, zachowanie i zwiększenie zasobów leśnych oraz ochrona i wzbogacenie różnorodności biologicznej. Te podstawowe kryteria świadczą o trosce służby leśnej i nadleśnictwa w zachowaniu trwałości produkcji i wielofunkcyjności lasu.

Opracował:
Zastępca Dyrektora Oddziału

inż. Konstanty Kasperuk

2.4. Końcowa ocena dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie.

O C E N A
gospodarki przeszłej w Nadleśnictwie Parczew
za okres 01.01.2008 r - 31.12.2017 r.
dokonana przez
Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

W oparciu o:

- „Analizę gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego” za lata 2008-2017 r. przedstawioną przez Nadleśniczego Nadleśnictwa **Parczew**.
- Koreferat Wykonawcy Projektu Planu Urządzenia Lasu do „Analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego”.
- Referat kierownika ZOL dotyczącego kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu dla **Nadleśnictwa Parczew**.
- Informację Zespołu Urządzania Lasu w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary Natura 2000.
- Wyniki dyskusji prowadzonej na posiedzeniu Narady Techniczno – Gospodarczej.

o c e n i a m
gospodarkę leśną prowadzoną w okresie 2008-2017 roku
przez **Nadleśnictwo Parczew**

p o z y t y w n i e

Na ocenę składają się:

- Użytkowanie główne miąższościowo wykonane na poziomie 100%. Użytki rębne – masowo 103,76%, powierzchniowo 98,73%, przedrębne masowo 96,65% i powierzchniowo 86,79%, w tym: w czyszczeniach 89,68%, w trzebieżach 86,72%. Udział użytków przygodnych w użytkowaniu przedrębnym wyniósł 18,5%, a w użytkowaniu ogółem 12%.
- Wykonanie zadań z zakresu hodowli lasu w stopniu wynikającym z potrzeb i możliwości.
- Dobry stan zainwentaryzowanych upraw i młodników. Wysoka zgodność składów gatunkowych z TD dla upraw i młodników na pow. otwartych 95,59%. Stopień pokrycia [zadrzewienie] upraw podokapowych i upraw i młodników po rębniach złożonych na poziomie 53,2%.
- Generalnie stabilny stan zdrowotny i zadawalający sanitarny lasu, co zostało potwierdzone w referacie Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu. Zabiegi ochronne przeprowadzono poprawnie z uwzględnieniem obszarów chronionych. Brak zaleceń monitoringu państwowego dla obszaru lasów zarządzanych przez nadleśnictwo.
- Pozytywna ocena wykonanych zadań z ochrony przyrody i zagospodarowania turystycznego określonych w Programie Ochrony Przyrody. Dobra współpraca ze środowiskiem naukowym, samorządami, organizacjami pozarządowymi oraz społecznością lokalną.
- Profesjonalnie realizowane zadania z zakresu edukacji leśnej. Czynny udział Nadleśnictwa w licznych przedsięwzięciach edukacyjnych, jako organizator lub współorganizator.
- Dobre wyniki z kontroli okresowej z działów Urządzanie lasu, Hodowla lasu, Ochrona lasu i Ochrona przyrody.

Wyniki osiągnięte w podstawowej działalności Nadleśnictwa zostały przedstawione w tabelach nr: IX, X, XI, XII, XIII.

Dyrektor
mgr inż. Jerzy Sądziel

3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla nadleśnictwa

Zasady określania zadań gospodarczych zostały przyjęte na podstawie szczegółowej inwentaryzacji lasu, opracowań specjalistycznych, analiz i opisów gospodarki leśnej w ubiegłych latach oraz warunków przyrodniczych.

W Nadleśnictwie Parczew najważniejszymi celami gospodarki leśnej w najbliższych okresach gospodarczych będą:

- 1) przeciwdziałanie zjawisku nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w drzewostanach rębnych i przeszlórębnych;
- 2) obniżenie przeciętnego wieku drzewostanów nadleśnictwa;
- 3) poprawa powierzchniowej struktury klas wieku drzewostanów i zbliżenie jej do pożądanego układu klas wieku lasu normalnego;
- 4) utrzymanie lub poprawienie stanu stabilności, zdrowotności, zgodności z siedliskiem i jakości drzewostanów;
- 5) ochrona cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na gruntach w zarządzie nadleśnictwa;

Sformułowane powyżej zadania należy osiągnąć poprzez:

- planową realizację zadań gospodarczych związanych z zaprojektowanym użytkowaniem rębnym, czyli prowadzenie sukcesywnej przebudowy drzewostanów rębnych przeszlórębnych, przy pomocy rębni właściwych dla danych gospodarstw i siedlisk leśnych,
- planowe odnawianie pojawiających się zrębów otwartych oraz powierzchni podokapowych,
- stosowanie w odnowieniach gatunków lasotwórczych zgodnych z przyjętymi składami gatunkowymi upraw, z wykorzystaniem mikrozróżnicowania siedlisk leśnych oraz tam gdzie to możliwe odnowień naturalnych,
- stosowanie w odnawianiu chronionych przyrodniczych siedlisk leśnych gatunków z właściwych, o kierunku ochronnym typów drzewostanów,
- właściwe wykonywanie wszystkich zabiegów przedrębnych, zgodnie z zasadami proekologicznej, trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, czyli w taki sposób, aby nie pogorszyć stanu i różnorodności siedlisk leśnych,
- stosowanie wszelkich dostępnych środków ochrony upraw i młodników leśnych przed szkodami od zwierzyny płowej,
- właściwe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanów przedrębnych, czyli w sposób zapewniający poprawę ich stanu sanitarnego, jakości oraz stabilności ekologicznej, przy równoczesnym zapewnieniu maksymalnej możliwej ochrony cennych elementów środowiska przyrodniczego, występujących na powierzchni objętej zabiegami,
- stałe monitorowanie stanu sanitarnego lasu ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów na gruntach porolnych oraz jak najszybsze reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Proekologiczna gospodarka leśna zmusza do ciągłego poszukiwania rozwiązań oryginalnych, często bez wzorców, instrukcji i zaleceń. Wymaga daleko idącej samodzielności

szczególnego rodzaju odpowiedzialności, nie za wykonanie planów, ale za rzeczywisty stan lasu. Powodzenie jej zależeć będzie od wiedzy realizatorów planu zagospodarowania lasu i umiejętności praktycznego jej zastosowania.

3.1.1. Cele trwałej zrównoważonej gospodarki leśnej

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach pod pojęciem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej rozumie „działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasu i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów”.

Zgodnie z zapisami Instrukcji zarządzania lasu do celów planowania urządzeniowego przyjęto sześć następujących kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

- 1) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmacniania zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewnia pożądaną ilość i jakość zasobów leśnych w horyzoncie średnio i długookresowym (poprzez wyważenie stosunku pozyskania do przyrostu), zmierza do utrzymania zapasu lub jego zwiększenia (do poziomu pożądanego ze względów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych) oraz zwiększania lesistości, kiedy tylko może to przyczynić się do zwiększenia wartości ekonomicznych, ekologicznych, społecznych i kulturowych;
- 2) kryterium utrzymania zdrowia i vitalności ekosystemów leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do jak najpełniejszego wykorzystania struktur i procesów naturalnych (gdzie jest to tylko możliwe i w stopniu ekonomicznie wykonalnym), popiera i utrzymuje odpowiednią różnorodność genetyczną, gatunkową i strukturalną oraz wykorzystuje gatunki drzew dostosowanych do warunków siedliskowych, w celu zwiększenia stabilności, żywotności i odporności lasów (na niesprzyjające czynniki środowiskowe) oraz wzmocnienia naturalnych mechanizmów regulacyjnych;
- 3) kryterium utrzymania i wzmacniania produkcyjnych funkcji lasu – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do zapewnienia odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych, zarówno drzewnych, jak i nie drzewnych (w rozmiarze nie większym niż możliwy do utrzymania przez długi okres) oraz odpowiedniej infrastruktury (w celu sprawnego dostarczania dóbr i usług), przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko;
- 4) kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które preferuje:
 - a) odnowienia naturalne, jeżeli tylko występują warunki zapewniające odpowiednią ilość i jakość zasobów leśnych, a także gdy istniejące proveniencje cechują się odpowiednią jakością w odniesieniu do siedliska,
 - b) gatunki rodzime i lokalne (dobrze dostosowane do warunków siedliskowych) w odnowieniach i zalesieniach – tam gdzie to możliwe,

- c) różnorodność, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i pionowej oraz różnorodność gatunkową w leśnej działalności gospodarczej, a tam gdzie to możliwe, również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu,
 - d) pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewi i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w liczbie i rozmieszczeniu koniecznym do zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami,
 - e) ochronę cennych biotopów, m.in. źródeł, bagien, ostańców i wąwozów;
- 5) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody) - oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewni dominację funkcji ochronnych w rezerwach, lasach ochronnych (szczególnie glebochronnych oraz wodochronnych), jak też najcenniejszych siedliskach (szczególnie łąkowych, bagiennych i wilgotnych), a także ich odpowiednie uwzględnianie w pozostałych lasach;
- 6) kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych wymaga przede wszystkim sprecyzowania oraz realizacji odpowiedniej strategii społeczno-gospodarczej na poziomie kraju, a następnie regionów; na poziomie nadleśnictwa i w planowaniu urządzeniowym należy dążyć do:
- a) zwiększania udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (szczególnie w odniesieniu do założeń projektu planu ustalonych przez KZP oraz końcowego projektu planu, omawianego z udziałem społeczeństwa podczas Komisji Projektu Planu),
 - b) udostępniania lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, parkingi, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki konne),
 - c) udostępniania lasów do celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie),
 - d) promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony przyrody, prelekcje).

Do celów planowania urządzeniowego przyjęto, że poszczególne kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej powinny być przestrzegane na poziomie nadleśnictwa, m.in. w następujący sposób:

- 1) kryteria 1 oraz 3, dotyczące wzmocniania zasobów leśnych, a także ich funkcji produkcyjnych, poprzez ustalenie pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów leśnych w nadleśnictwie na koniec okresu planistycznego, jak też przyjęcie takich wielkości i sposobów pozyskania drewna, które pozwolą na uzyskanie tego pożądanego stanu;
- 2) kryteria 2, 4 i 5, dotyczące ochrony przyrody, w tym różnorodności biologicznej w lasach, poprzez możliwie precyzyjne określenie priorytetów ochrony przyrody,
- 3) w tym gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, a następnie ustalenie zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz przyjęcie odpowiednich sposobów postępowania gospodarczego zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

W planowaniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyróżnia się realizowanie celów długookresowych (perspektywicznych) oraz średniookresowych. Niektóre, nazbyt szczegółowe, wskazania gospodarcze zamieszczane dawniej w opisie taksacyjnym drzewostanu

należy traktować jako wskazania fakultatywne, ponieważ kwalifikują się do krótkookresowego (np. rocznego) planowania operacyjnego, do którego uprawniony jest Nadleśniczy zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o lasach.

Realizacja celów długookresowych (perspektywicznych) polega m.in. na:

- a) zapewnieniu zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa;
- b) zapewnieniu zgodności zadań określonych w planie urządzenia lasu z obowiązującymi „Zasadami hodowli lasu”;
- c) ustaleniu pożądanych składów gatunkowych drzewostanów zgodnych z warunkami siedlisk leśnych (TD o kierunku ochronnym lub gospodarczym), które nazywane są hodowlanymi celami gospodarki leśnej;
- d) zapewnieniu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, m.in. poprzez:
 - optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, - wyrażonego dla głównych gatunków drzew – w formie przeciętnych wieków rębności,
 - dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych dla realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Do realizacji celów średniookresowych zalicza się większość wskazań, wytycznych, ukierunkowań i zadań określonych w planie urządzenia lasu, w tym:

- a) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego składu gatunkowego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych;
- b) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego budowy lasu oraz struktury wiekowej drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania;
- c) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań stabilności lasu;
- d) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego wielkości zasobów miąższości drewna na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do możliwości przyrostu tej miąższości w okresie dziesięciolecia i wielkości pozyskania drewna wynikającej z potrzeb pielęgnowania, przebudowy oraz odnowienia drzewostanów;
- e) wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego określone dla poszczególnych gospodarstw (w tym rezerwatów i lasów ochronnych);
- f) wytyczne postępowania gospodarczego określone dla obiektów specyficznych (w tym obszarów Natura 2000, lasów stref ochronnych, otulin itp.);
- g) wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego zmierzające do realizacji celów hodowlanych i technicznych określonych dla poszczególnych drzewostanów – na podstawie celów ustalonych ramowo dla nadleśnictwa i obrębu leśnego – z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanów;
- h) wskazania zmierzające do zapewnienia pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (w tym podział na ostępy oraz jednostki kontrolne);
- i) wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- j) wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez określenie:

- zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
- zaleceń wynikających z programu ochrony przyrody,
- kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych,
- potrzeb z zakresu odbudowy systemu małej retencji w lasach,
- kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej oraz potrzeb rozwoju infrastruktury technicznej.

3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych

3.1.2.1. Podział lasu na grupy lasu, kategorie ochronności i gospodarstwa

W Nadleśnictwie Parczew przyjęto podział lasu na kategorie ochronności określony Decyzją nr 29/99 Ministra OŚZNiL z dnia 04.01.1999 roku. Podział powierzchni leśnej nadleśnictwa według funkcji lasu oraz poszczególnych kategorii ochronności przedstawia tabela:

Tabela 54. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Dominująca funkcja lasu	Obręby				Nadleśnictwo	
	Parczew		Sosnowica			
	Powierzchnia					
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
Rezerваты	226,33	2,76	101,01	1,26	327,34	2,02
Lasy ochronne	2332,47	28,49	1629,20	20,35	3961,67	24,47
Lasy wielofun. gospod.	5628,34	68,75	6274,67	78,39	11903,01	73,51
Razem	8187,14	100,00	8004,88	100,00	16192,02	100,00

Kategorie ochronności	Parczew	Sosnowica	Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]		
Wodochronne	1 558,47	1 588,11	3 146,58
Ostoje zwierząt	232,15	29,75	261,90
Cenne fragm. przyrody	242,07	11,34	253,41
Ostoje zwierząt, wodochronne	128,28		128,28
Wodochronne, cenne fragm. przyrody	39,16		39,16
Ostoje zwierząt, cenne fragm. przyrody	74,25		74,25
Nasienne, wodochronne	12,43		12,43
Cenne fragm. przyrody, wodochronne	45,66		45,66
Razem	2 332,47	1 629,20	3 961,67
<i>Wg Decyzji MOŚZNiL</i>			3983
Różnica			-21,33

Lokalizacja lasów ochronnych przyjęta w oparciu o Decyzję nr 29/99 Ministra OŚZNiL z dnia 4.01.1999 roku.

Różnica w lasach ochronnych wynika z faktu przekazania gruntów do Nadleśnictwa Włodawa oddz. 4, 10cz, 432 – powierzchnia gruntów przekazanych - 20,28 ha.

Końcowe różnice w powierzchni lasów ochronnych poza wymienionymi powyżej, wynikają również z ponownego rozliczenia powierzchni wydzielen w na nowo wykonanej leśnej mapie numerycznej.

Lokalizacja lasów ochronnych przedstawia się następująco:

Obręb Parczew

Lasy wodochronne – 1a-c, 1A c, 1B a, c, d 1C b, 1D c, d, f, l, 4i, 5b, 5A b, 8c, g, h, j, 9 a, f, g, i, k, 18 a, g, s, 19 f, g, 20 a-d, g, i, k, 21 a-c, f, 26 h, 27g, 28 b, c, g, h, k, n, 31 b, f, h-j, 32a, 33 b-g, j-k, 34g, 37 d, h, 38 c, g, 39 b, c, d, f, g, 39A a-l, 41d, 42a, d, 43 b-g, 45g, 46 b, 47 c, f, j, l, n, 48 a-f, 50 a-d, g, 51 a, d, h, i, 52 f, h, 53 a, g, 55b-d, g-h, 56 a-k, 57 a-c, 58 a, b, f, 59 a, c, d, 61 h, 62 d, h, i, 63 c-h, 64b, d, f, g, h, 65 a-c, 69 a, b, d, 70a, b, 71 b-d, g-h, 72 a, c, d, g, h, 73a, 75 b, d, f, 76 a, c, d, f, g, 77 a, b, 79 b, c, 83 b-f, 84 a-f, 85 a, b, g, l m, 86 b-d, 87 a-c, g, h, 91 a-c, 92 a-h, 93 a, b, h, 95 g, 96 c, f, 97 a-c, 98 a-b, 106 g, h, 107 f, 109 f, 113 h, i, 114 d-g, 117a, 118a-d, 119a, 128a, d, 132 f, 133 a-c, h, 134f, 135 b, d, g, 136a, b, 142d, f, i-k, 143a, b, 144f, 147a, b, d, f, 148 a, b, h, j, 149d, h, n, 150 a, c, d, g, h, 151 a, b, d, f, j, k, 152a, c, 155d, f, 156a, 158 c, f, g, 164d, j, k, 169 c, g, h, k, 171 a, k, l, o, s, t, 177c, d, j, 178a, h, j, 185g, 191 b-d, 192 d, g, l, k, m, 194 b-f, 202 c-h, 207 b, 209 f, l, m, 210h, 215g, h, 216 c, 217 a-d, 225f, h, l, 229 d-g, 230 b, 245 f, 246 f, 247 a-f, 262 b, c, d, g, 263 b, c, 367 a, f, i, (267), 368 a, b, c, (268), 369 a-b, d, f, g, (269), 375 f, j (24 z obrębu Sosnowica), 288C a-d, (288), 289A, a, c, (289), 302 d, f, i, j, k, l, 303 a, d, f, j,

(oddziały z dawnego obrębu Uścimów) -145a-d, g, 146a-b, 165a, b, f, g, 186a-f, 187a, 203b, d-g, 218a, 232a, 248b, d, f, g, h, 249a, h, 250a, 255j, l, m, 256b, i, k, l, 264a-c, 265a, b, f, g, k, l, m, 266c, d, 275c, d, 276 a, b, f, g, h, 279f, 281c, d, f, g, 282a, d, h, i, 285h, i, 287f, g, i, j, 288B b, g, h, i, j, 290f, g, 291a, b, n,

Lasy wodochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody –21d, g, f, 22a, b, d, 23 d, 34 f, 224 d, f, 238 g, 239 b, c, f, k, 240 a, 241 b, 257 l.

Lasy stanowiące ostoje zwierząt chronionych, wodochronne – 16 c, i, 37 k, m, o, 38 h, i, 47 i, 47B, d, 52 a, b, 54 c, d, 64 a, c, 65 f, 67 b, c, f, 68 a, d, f, g, h, i, 85 d, f, 86 a, 88 a, 128b, 147 c, 148 g,

(oddziały z dawnego obrębu Uścimów) -231a, b, g, h, 286 h, i, j, 287 a, b,

Lasy stanowiące drzewostany nasienne, wodochronne –105f, 106f, i, 126d, f,

Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – 34a, 224 a-d, 238 a-d, i-k, 239 a, g-j, 240 b-f, 242 b-d, 257 b-m,

(oddziały z dawnego obrębu Uścimów) -235 a-j, 236 a, b, j-m, 237 a-h, k, l, p-t, x, 253 a-l, 254 a, g-k, a, d, g, h, 269 a, b, d-g, 270 a, d, g, h,

Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – 35 a-d, 36 a-i, 241 c-f,

Lasy stanowiące ostoje zwierząt chronionych – 16 l, m, 37 l, p, 47 h, 47B a, b, 52 c, 53 d, f, 54 a, b, f, g, h, 67 i, g, 80 d, f, g, h, 85 i, 88 d-h, 100 a-d, g, 101 a-h, 102 a, 121c, d, 122 a-d, 129b, 209d,

(oddziały z dawnego obrębu Uścimów) -231 c-f, 232 b, 250 b-f, 286 f, g,

Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne - (oddziały z dawnego obrębu Uścimów) -235 k, 236 c-i, 237 i, j, m, n, o, 253 m, n, 254 b, c, d, 269 c, 270 b

Obręb Sosnowica

Lasy wodochronne – 1i, l, r, 2f, 5a-h, j, 6 , c, f, i, 10d, g, 11b-d, 15k, 18a, 22h, j, 23f, m, p, r, w, 26b, d, 27b, 29i, 30c, d, i, 31h, o, 33h, 34b-d, g-j, l-p, 35a-d, i, j, 36c, 38b, c, 39a-d, 40c, f, 44a, d, 45g, j, 45Aa, 46b, c, 47a, b, d, 48b-f, 49a, f, 51b-d, h, 52a, b, f, h, 53c, f, g, j, 54a, c, d, f, o, r, 55g, l, p, 58a, 59b, f, 60a, 62c-f, i, j, 63b-f, i, j, n, o, r, t, w, y, 65a, 66d, 69a-d, 70c-d, 71f, 72b, 73d-f, 76a-b, 77a-c, 78a, i, j, 79a, c, d, 82b, c, d, g, 86a, d, m, 91a, c, k, l, o, 98b, g, h, 99a, b, d-g, l-n, 100b, d, g, i, k, 103l-m, 104l, 106f, g, j, m, 106Aa-b, 107b, f, 108a, c, k, 109i, l, 110a-c, h, 111a-f, 112b, 115k, 123a-c, 124a, c, d, h, i, l, 129d, 130f, j, l, m, 131d, f, h, 132c-f, j, 133b, 134f, i, 137l, 138b, d, h, l, n, 139a-f, i, j, 140a-d, g, 143b, 151c, g, 152a-c, 153a, d, 154r, 164a,

g, i-j, 165a, 166a, 167a, 169b-c, 170b-f, i, 171a, d, f, g, h, 172b, d, i, 176b, 177d-h, 178f-h, 179h-k, 180g-i, k, l, 181n, o, p, s, t, y, 185b, 186f, g, i, 188a, f, g, o, r, 189a-c, f, i, k, 190a, c, f, 191a, c, d, f, g, 192a, b, 194a, 196d, 197b-g, 198d-g, i-k, 199d, g, 200f, 201b-c, g, j, 207d, g, h, 208a, b, f, g, i, 209a, c, d, 210a, 211b, 212l, 213a, b, f, g, 215a, b, h, j, k, 216b, d-f, 217b, d, f, i, 218a, 331c-d, 234(334)b, h, 235(335)b, 236(336)b, c, f, h, j, k, 237(337)b, c, 238(338)b, h, j, k, 239(339)b, c, g, 240(340)y, ax, bx, cx, 241(341)a, b, d, f, g, 242(342)d, g, 244(344)a, 245(345)c, 246(346)b, 247(347)c, d, 249(349)j, 251(351)b, 365c, f, h, k, 375m, 377b, 401a, 405a, 406a, b, g, h, 407b, 408a-c, 413f-h, j, 417c, d, f, g, i, j, 420a-c, h, j, l-m, 421a, b, 422a, f, h, 423a, d, f, g, 424h, j, 425a, c, g, i, l, m, 426a, 428f-h, 433b-i, l, 434a, d, f, 434Ac-d, 435j, l, m, n, p, r, s, r, x, 436d, g, h, i,
(oddziały z dawnego obrębu Uścimów) 296b, c, f, 298b, 299i, k, 301a, 303a, b, 306a-f, 307b, j, 313d, g, h, i, 313f-h, 314c-f, 315b-g, m, 316c, 317f-g, 318a, 319b, c, f, g, i-k, 320c, k, 321a, 322b, f, h, 323b, 323Ac, 324a, c, d, 325c, d, 326a, 328b, h, 333a-c, 334f, 341c, f, 342d, 346c, d, g, l, m, n, 349b, c, g, h, 351c, d, g, 352a, ,352Ag, 353a, 356d-g, j,
(oddziały z obrębu Parczew) 2384a-d, j, l, 285c, 286c,
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – 61c, 181a-d, h, j,
Lasy stanowiące ostoje zwierząt chronionych – 54b, g, h, i, k, p, s, t, 55a, d, 187h, i, j.

Podział na gospodarstwa

Dla celów planowania urzędzeniowego całość lasów podzielono na gospodarstwa wg pełnionej przez nie dominującej funkcji (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (§ 25 ust. 11 Instrukcji Urządzania Lasu).

Uwzględniając podział na kategorie ochronności i ustalenia Komisji Założeń Planu przyjęto następujący podział na gospodarstwa:

Gospodarstwo specjalne (S) – do którego zalicza się drzewostany wg kategorii przedstawionych poniżej:

- ✓ istniejące rezerваты przyrody,
- ✓ lasy stanowiące strefy ochrony całorocznej ostoji, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową,
- ✓ wyłączone drzewostany nasienne oraz drzewostany zachowawcze,
- ✓ lasy na siedliskach Bs, Bb, BMb, LMb, Lł,
- ✓ grunty sporne

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) - obejmuje lasy ochronne z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G):

- o zrębowym sposobie zagospodarowania (**GZ**) – w skład którego weszły drzewostany w lasach gospodarczych (nie ujętych w gospodarstwie specjalnym), w których ze względu na siedliskowy typ lasu oraz TD i aktualny skład gatunkowy przyjmuje się zrębowy sposób zagospodarowania, rębnią zupełną (RbI) z krótkim okresem odnowienia 4- 5 lat.

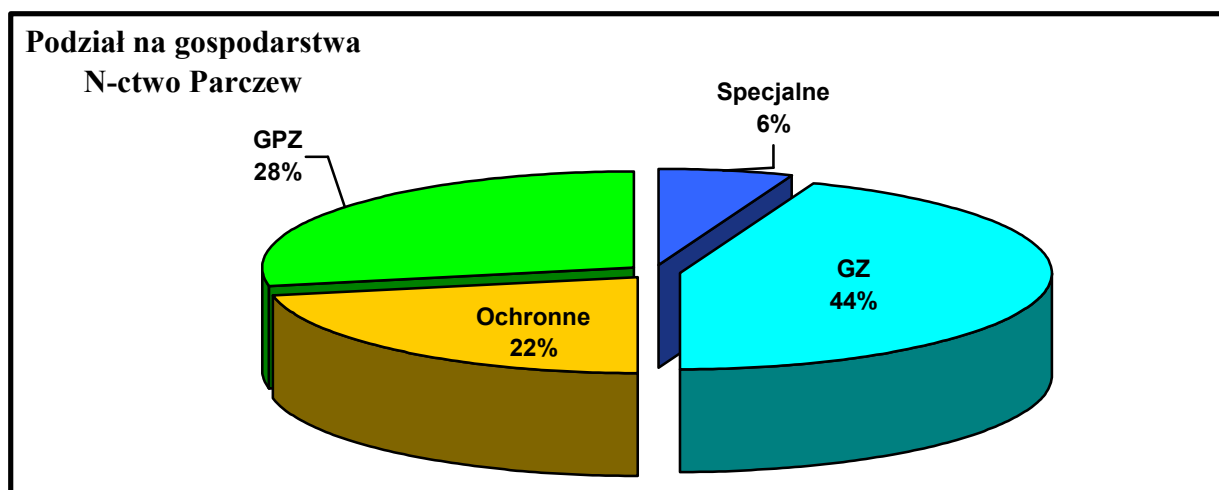
- o przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania (**GPZ**) – w skład którego weszły drzewostany w lasach gospodarczych (nieujęte w gospodarstwie specjalnym), dla których przyjmuje się sposób zagospodarowania rębniami częściowymi, gniazdowymi lub stopniowymi.

Tabela 55. Zestawienie powierzchni leśnej według gospodarstw

Gospodarstwo	Parczew	Sosnowica	Nadleśnictwo
	Powierzchnia leśna zalesiona [ha]		
	Miąższość w [m³]		
S - specjalne	575,76	306,92	882,68
	192945	83295	276240
O - wielofunkcyjnych lasów ochronnych	2059,46	1423,53	3482,99
	596325	337555	933880
GZ - wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - zrębowych	2628,85	4429,91	7058,76
	726220	1200285	1926505
GPZ - wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - przerębowo-zrębowych	2802,14	1711,47	4513,61
	759445	443455	1202900
Razem	8066,21	7871,83	15938,04
	2274935	2064590	4339525

Podział na gospodarstwa zawiera „Tabela nr VI – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności”, która została zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu. Nie uwzględnia ona gruntów leśnych niezalesionych.

Procentowy udział powierzchniowy w ramach gospodarstw.

3.1.2.2. Wiek rębności oraz wieki dojrzałości rębnej

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w nadleśnictwie zostały ustalone na KZP. Dla sosny, świerka, jodły, dębu i buka przyjęto zgodnie z wykazem wieków rębności, będącym załącznikiem nr 1 obowiązującej Instrukcji urządzania lasu. Dla pozostałych gatunków drzew zgodnie z poprzednim planem urządzania lasu.

Db	130 lat
So, Md, Bk	100 lat
Św, Brz, Ol, Gb, , Lp, Kl, Jw, Js	80 lat
Ol odr.	60 la
Os,	40 lat
Tp,	40 lat

Przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew określają przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania. Służą do obliczenia etatów według dojrzałości w gospodarstwie lasów ochronnych oraz gospodarczych o zrębowym i przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania. Przeciętny wiek rębności gatunku panującego w drzewostanie może, lecz nie musi być zgodny z wiekiem rębności (wiekiem dojrzałości rębnej) tego drzewostanu. W V rewizji u.l. dla drzewostanów starszych, (dla których wpisano tylko jakość techniczną) wiek rębności drzewostanów zwany też wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu określano indywidualnie według kryteriów zawartych w §83 pkt. 4-6 IUL i wpisywano w opisie taksacyjnym każdego drzewostanu. Drzewostany w klasach odnowienia i do odnowienia projektowano do użytkowania rębego niezależnie od przyjętego wieku rębności.

3.1.2.3. Podział lasu na ostępy

Podział lasu na ostępy w opracowanym planie przyjęty został zasadniczo z poprzedniego cyklu urzędzeniowego. W uzasadnionych przypadkach dokonano niezbędnej korekty, szczególnie na gruntach przyłączonych. Granicami ostępów są linie gospodarcze wyznaczające w terenie wzajemnie mijające się szeregi ostępowe składające się z dwóch, rzadziej z trzech oddziałów. Ostępy jednooddziałowe z konieczności projektowano w odosobnionych kompleksach leśnych lub na skrajach większych kompleksów. Średnia długość ostępów waha się w granicach 400 - 1200 m. Zasadniczy kierunek cięć w nadleśnictwie przebiega z północnego wschodu na południowy zachód z większymi bądź mniejszymi odchyleniami. W celu zachowania ciągłości użytkowania w zblokowanych powierzchniach drzewostanów rębnych zastosowano ostępy przejściowe. Ostępy stałe na mapach cięć, zostały oznaczone kolorem czerwonym, ostępy przejściowe - niebieskim.

3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego

Zgodnie z § 87 Instrukcji urządzania lasu zaplanowane do pozyskania w niniejszym planie użytki główne zostały podzielone na:

- użytki rębne,
- użytki przedrębne.

3.1.3.1. Etat użytkowania rębego

Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu użytki rębne zostały podzielone na:

- zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego),
- niezaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego).

3.1.3.2. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

Określenia i przyjęcia etatów dokonano w oparciu o § 88 – 93 instrukcji u.l. z 2011 r. lasu. Na przyjęcie odpowiednich etatów wpłynęły głównie potrzeby hodowlane wynikłe z aktualnego stanu drzewostanów, a także pilność przebudowy drzewostanów. Obliczone oraz przyjęte etaty użytkowania rębego przedstawiono w tabeli XIV zamieszczonej w części tabelarycznej elaboratu. Ostateczna wysokość użytkowania rębego i przedrębego została ustalona na Naradzie Techniczno-Gospodarczej, którą zapisano w protokole. Lokalizacja

przyjętych etatów była również przedmiotem wcześniejszych uzgodnień z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Lublinie i Nadleśnictwem Parczew.

W celu wyliczenia etatu użytkowania rębego i ustalenia rozmiaru użytków rębnych zaliczonych na poczet etatu sporządzono następujące tabele i wzory:

Tabela nr VI – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności.

Wzór nr 3 – Wykaz drzewostanów do przebudowy.

Wzór nr 4 – Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia.

Wzór nr 5 – Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.

Powyższe wzory i tabela znajdują się w części tabelarycznej elaboratu.

Wyliczenia i przyjęcia etatów masowych i powierzchniowych dokonano w oparciu o wytyczne zawarte w IUL z roku 2011. Podstawą do ich ustalenia były sumy etatów cząstkowych obliczonych dla gatunków panujących lub ich grup o jednakowym wieku rębności. Suma ustalonych i przyjętych etatów dla poszczególnych gospodarstw w dwóch obrębach leśnych stanowi etat dla całego nadleśnictwa.

Etat w okresie 10-lecia (obowiązywania planu), stanowi maksymalną wielkość użytkowania rębego. Do wyliczenia etatów użytkowania rębego przyjmuje się miąższość brutto. Miąższość netto oblicza się jako iloczyn miąższości brutto i współczynników redukcyjnych zgodnie z § 93 część I Instrukcji zarządzania lasu.

Dla gospodarstwa specjalnego (S) etatu nie oblicza się. Wielkość planowanego użytkowania rębego wynika z sumy stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów, realizowanych w postaci różnych form użytkowania rębego, zapewniającego ciągle spełnianie przez nie funkcji, dla których zostało powołane.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) obliczono roczne etaty wg dojrzałości drzewostanów. Przyjęto etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych weryfikowany możliwościami lokalizacji cięć rębnych z tytułu konieczności zachowania ładu czasowo-przestrzennego w lesie. Przyjęty etat zweryfikowano przez porównanie z etatami: wg dojrzałości drzewostanów (ostatniej klasy wieku, dwóch ostatnich klas wieku), zrównania średniego wieku, okresów uprzętnięcia w KO i KDO, z etatem optymalnym.

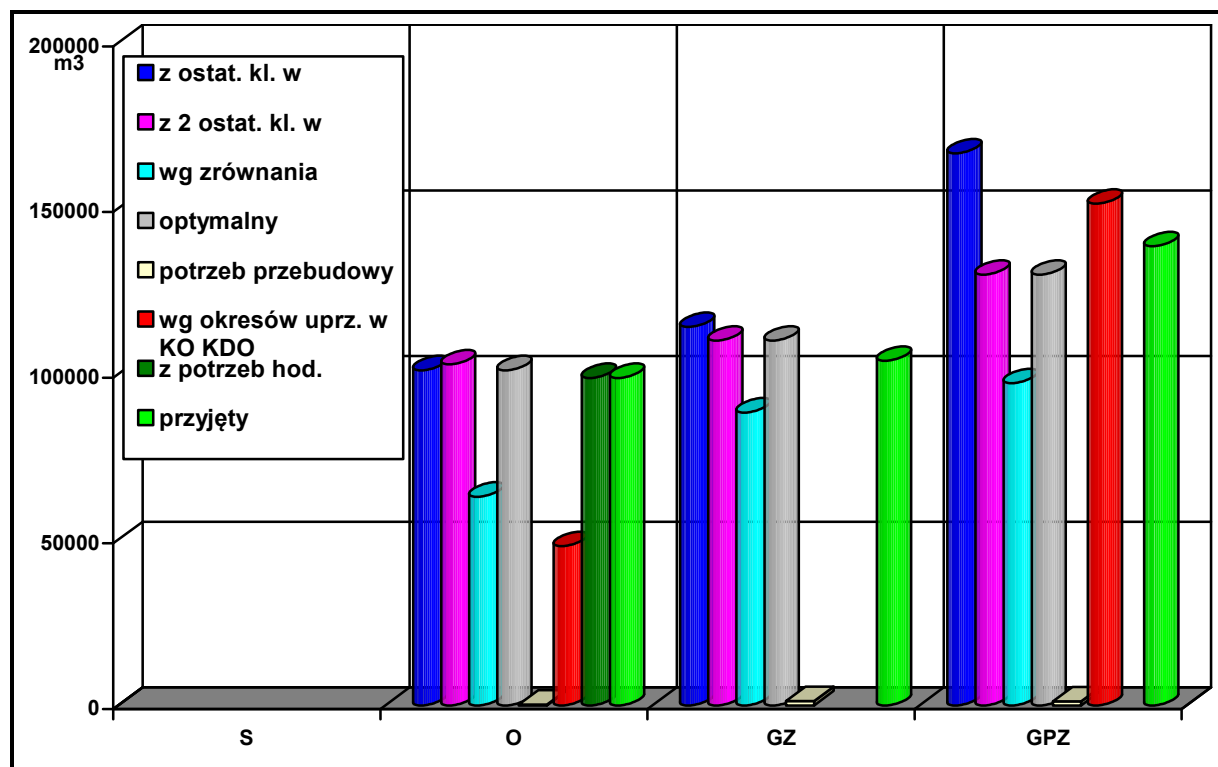
W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G), oblicza się etaty cząstkowe dla poszczególnych sposobów zagospodarowania oraz etat sumaryczny dla całego gospodarstwa w tym:

-w gospodarstwie zrębowym (GZ), etat roczny oblicza się według dojrzałości drzewostanów, zrównania średniego wieku, z potrzeb przebudowy oraz wylicza się etat powierzchniowy. Określa się również etat optymalny, który zazwyczaj równa się przyjętemu etatowi w tym gospodarstwie.

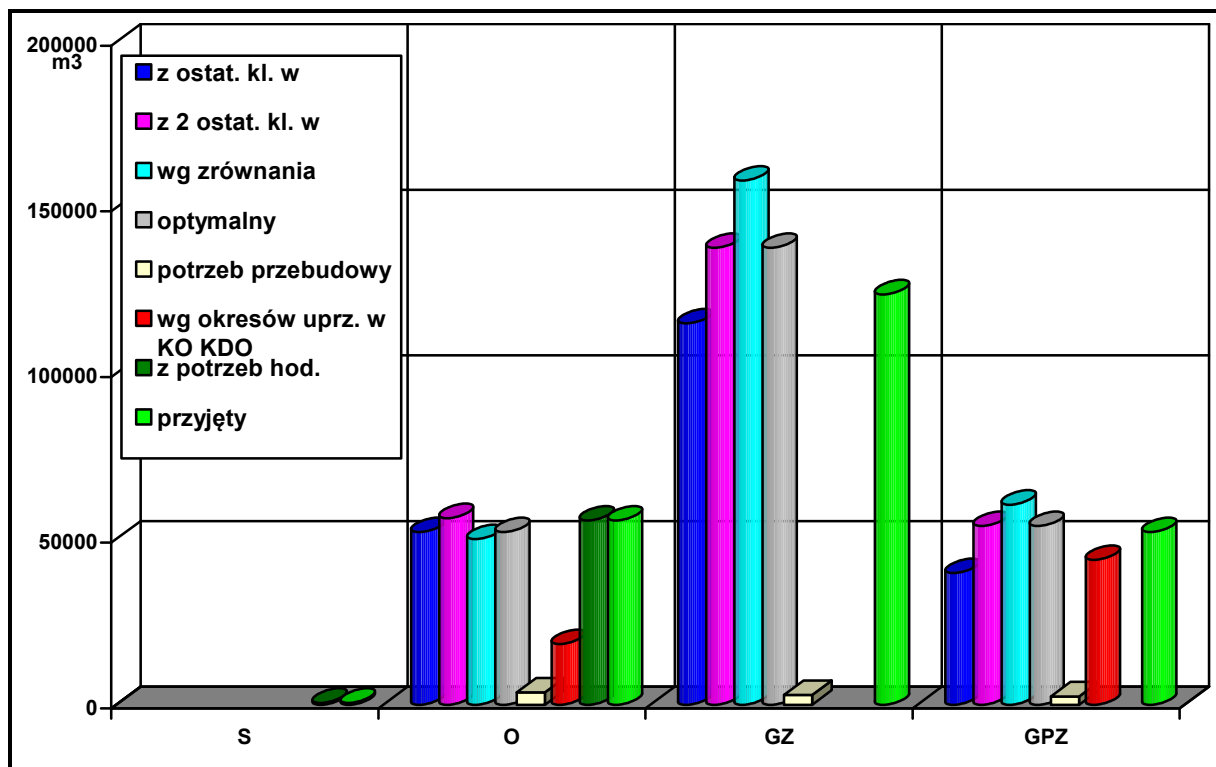
-w gospodarstwie przerębowo-zrębowym (GPZ), etat roczny oblicza się wg dojrzałości drzewostanów, zrównania średniego wieku, z potrzeb przebudowy, wg okresów uprzętnięcia w KO i KDO i etat optymalny. Etat nabrany winien uwzględniać potrzeby hodowlane poszczególnych drzewostanów i powinien być zbliżony do etatu optymalnego.

Tabela 56. (Instrukcyjna Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu	Etat przyjęty na okres obowiązania planu
	etat wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebud.	Etat wg okresów uprząt. w KO KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z 2-ch ostatnich klas wieku						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb Parczew								
SPECJALNE (S)	x	x	x	x	0	359	0	0
LASÓW OCHRONNYCH (O)	10116	10294	6300	10116	25	4808	98839	98839
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	11425 31,03	11013 32,63	8840 23,09	11013 31,03	128 5	x x	X	104026 289,76
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	16663	13002	9683	13002	122	15143	X	138575
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	x	x	X	x	X	X	X
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	28088	24015	18523	24015	250	15143	0	242601
OGÓŁEM OBREB	38204	34309	24823	34131	275	20177	98839	341440

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu	Etat przyjęty na okres obowiązania planu
	etat wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebud.	Etat wg okresów uprząt. w KO KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z 2-ch ostatnich klas wieku						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb Sosnowica								
SPECJALNE (S)	x	x	x	x	0	0	572	572
LASÓW OCHRONNYCH (O)	5211	5633	4999	5211	374	1832	55617	55617
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	11551 36,98	13792 44,58	15825 46,76	13792 44,58	293 9	x x	X	123859 416,52
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	3975	5394	6038	5394	249	4373	X	52108
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	x	x	x	x	x	X	X	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	15526	19186	21863	19186	542	4373	0	66437
OGÓŁEM OBREB	20737	24819	26862	24397	916	6205	56189	232156
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	58941	59128	51685	58528	1191	26382	155028	573596

Orientacyjna porównawcza wielkość użytkowania ogółem z uwzględnieniem etatu wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych Nadleśnictwa Parczew tj. poza drzewostanami zaliczonymi do gospodarstwa specjalnego = 97902 m³ grubizny brutto / 1 rok. Przyjęty etat jest wyższy o 8,8% od etatu wg pożądanego kierunku rozwoju. Z uwagi na prognozowane w horyzoncie długookresowym, zapewnienie ciągłości użytkowania oraz widoczne starzenie się drzewostanów, przyjęty sposób użytkowania rębiami gniazdowymi, częściowymi i stopniowymi, zapobieganie deprecjacji materiału drzewnego.

Drzewostany rębne (ogólnie - V i starsze klasy wieku) występują głównie w lasach ochronnych i w wielofunkcyjnych lasach gospodarczych o przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania tj. w lasach, w których w znacznej mierze planowane są rębnie częściowe i gniazdowe o poborze masy w ramach cięć rębnych na poziomie 30-50% w 10-leciu.

W poszczególnych gospodarstwach zaproponowano etaty według niżej opisanych kryteriów:

W gospodarstwie specjalnym (S) – zgodnie z IUL etatu nie wyliczano.

Przyjęto etat z potrzeb hodowlanych. Użytkowanie rębne zaprojektowano w obrębie Sosnowica w oddziale 248d w strefie całorocznej - strefa zgłoszona do korekty. W pozostałych lasach wchodzących w skład gospodarstwa (S) nie stwierdzono potrzeb użytkowania rębego. Zlokalizowany etat stanowi 0,10% proponowanego etatu rębego w Nadleśnictwie Parczew.

W gospodarstwie lasów ochronnych (O) obliczono roczne etaty wg dojrzałości drzewostanów. Przyjęto etat z potrzeb hodowlanych weryfikowany wyliczonymi etatami wg dojrzałości. Przyjęty etat wynika ze stanu drzewostanów oraz stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych. Wielkość etatu uwzględnia trwałe pełnienie przez drzewostany funkcji ochronnych i możliwości utrzymania ładu przestrzennego i czasowego.

Zlokalizowany etat w obrębie Parczew stanowi 97,69% etatu optymalnego a w obrębie Sosnowica jest o 6,73% wyższy.

Przyjęty etat w gospodarstwie lasów ochronnych w jednostkach miąższościowych stanowi 26,93% użytkowania rębego w nadleśnictwie V rewizji PUL.

W wielofunkcyjnych lasach gospodarczych etaty obliczono oddzielnie z podziałem gospodarstwa na:

- zrębowy sposób zagospodarowania (GZ),
- przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ).

W gospodarstwie (GZ) - obliczono roczne etaty wg dojrzałości drzewostanów. Etat optymalny w obrębie Parczew i w obrębie Sosnowica, to etat z dwóch ostatnich klas wieku. Zlokalizowany etat w nadleśnictwie stanowi 94,45% etatu optymalnego miąższościowego i 93,76% etatu powierzchniowego. W poszczególnych obrębach kształtuje się następująco: obręb Parczew 94,46% miąższości i 93,388% powierzchni, obręb Sosnowica 89,81% i 93,01%.

Nabranie i rozłożenie cięć tej wielkości etatów było podyktowane niekorzystnym układem przestrzennym drzewostanów oraz trudnościami utrzymania elementów ładu czasowego. Przyjęty w gospodarstwie GZ, etat to 39,72% użytkowania rębego w nadleśnictwie.

W gospodarstwie (GPZ) - obliczono roczne etaty wg dojrzałości drzewostanów. Etaty optymalne w obrębach są równe etatom z dwóch ostatnich klas wieku. Zlokalizowany etat stanowi 103,45% etatu optymalnego całego gospodarstwa w nadleśnictwie. W poszczególnych obrębach kształtuje się następująco: obręb Parczew 106,57%, obręb Sosnowica 96,60%. Etat w gospodarstwie GPZ to 33,25% użytkowania rębego w V rewizji.

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- przyjęty cel hodowlany (TD),
- ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
- zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP.

Priorytetowo, w pierwszej kolejności brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych w drzewostanach.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się, z zachowaniem ostępowego porządku cięć, nawrotów cięć i okresów odnowienia, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów, w następującej kolejności:

- drzewostany w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia,
- drzewostany do przebudowy intensywnej,
- drzewostany przeszłorębne,
- drzewostany rębne.

Nabór masy w użytkowaniu rębnym w poszczególnych kategoriach drzewostanów Nadleśnictwa Parczew przedstawiono poniżej w tabeli.

Tabela 57. Drzewostany zakwalifikowane do użytkowania rębego wg grup kategorii

Nadleśnictwo Parczew

Kategoria drzewostanów	Ogółem w nadleśnictwie	Zaprojektowano w 10-leciu		Pozostaje	
	ha m3		% %	ha m3	% %
1	2	3	4	5	6
W klasie odnowienia	1141,37	-955,73	83,74	185,64	16,26
	291760	-206527	70,79	85238	29,21
W klasie do odnowienia	33,04	-27,45	83,08	5,59	16,92
	9730	-7431	76,37	2299	23,63
Przeszłorębne	985,20	-373,98	37,96	611,22	62,04
	386541	-89955	23,27	296586	76,73
Rębne	2731,63	-985,85	36,09	1745,78	63,91
	937595	-267069	28,48	670526	71,52
Bliskorębne i młodsze	11046,80	-11,05	0,10	11035,75	99,90
	2723140	-2614	0,10	2720526	99,90
Ogółem nadleśnictwo	15938,04	-2354,06	14,77	13583,98	85,23
	4348766	-573596	12,87	3775170	87,13

W zbiorze drzewostanów stanowiących potencjalnie przedmiot użytkowania rębego (rębne, przeszłorębne, KO, KDO) znajduje się 4891,24 ha, co stanowi ok. 30,69% wszystkich drzewostanów. W ujęciu miąższościowym stanowi to 37,38% zasobów drzewnych w nadleśnictwie. Użytkowaniem rębnym objęto 48,13% powierzchni manipulacyjnej drzewostanów należących do rębnych, przeszłorębnych, KO i KDO, co stanowi 35,28% zasobów tych drzewostanów.

Ogólnie w planie cięć użytków rębnych przeznaczono drzewostany na powierzchni manipulacyjnej wynoszącej ok. 2354,06 ha, co stanowi 14,77 powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa oraz stanowi 13,19% miąższości nadleśnictwa.

Ograniczeniem w pełniejszym przeznaczeniu tych drzewostanów do użytkowania rębego jest konieczność zachowania ładu czasowego i przestrzennego i powierzchnia drzewostanów rębnych i przeszłorębnych znajdujących się w gospodarstwie specjalnym.

Przeznaczenie drzewostanów bliskorębnych do użytkowania rębego podyktowane było zachowaniem ładu przestrzennego oraz zastosowaniem indywidualnego wieku rębności, ze względu na występujące w nich silne uszkodzenia oraz mierna jakości tych drzewostanów.

Przyjęte etaty nie zaburzą ładu przestrzennego i nie wpłyną negatywnie na młode pokolenie. Są to etaty maksymalne, możliwe do wykonania, zabezpieczające określoną produkcję drewna w nadleśnictwie na zasadzie racjonalnej gospodarki leśnej, w granicach możliwości produkcyjnych lasu i nie zagrażające stabilności i trwałości lasów nadleśnictwa oraz zapewniające pożądany kierunek rozwoju zasobów drzewnych w nadleśnictwie.

3.1.3.3. Rozmiar użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu

W bieżącym okresie gospodarczym przewidziano uprzątnięcie nasienników i przedrostów oraz zadrzewień na powierzchni nieleśnej (łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną). Uprzątnięcie przestojów zaprojektowano tylko w niezbędnej ilości – 4,33%, w pozostałych przypadkach z uwagi na aspekty ekologiczne nie przewiduje się ich do uprzątnięcia. Miąższość przestojów i nasienników w nadleśnictwie 9241 m³ (brutto).

Poniżej w tabeli zestawiono użytki rębne nie zaliczone na poczet obliczonego etatu.

Tabela 58. Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu

Kategoria cięć	Obręby								
	PARCZEW			SOSNOWICA			Nadleśnictwo		
	Pow. [ha]	Miąższość [m3]		Pow. [ha]	Miąższość [m3]		Pow. [ha]	Miąższość [m3]	
		brutto	netto		brutto	netto		brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Uprzątnięcie płazowin	-	-	-	4,63	120	110	4,63	120	110
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	400	332	-	-	-	-	400	332
Razem	-	400	332	4,63	120	110	4,63	520	442

3.1.3.4. Łączny rozmiar użytkowania rębego

Tabela 59. Etatu V rewizji urządzania lasu

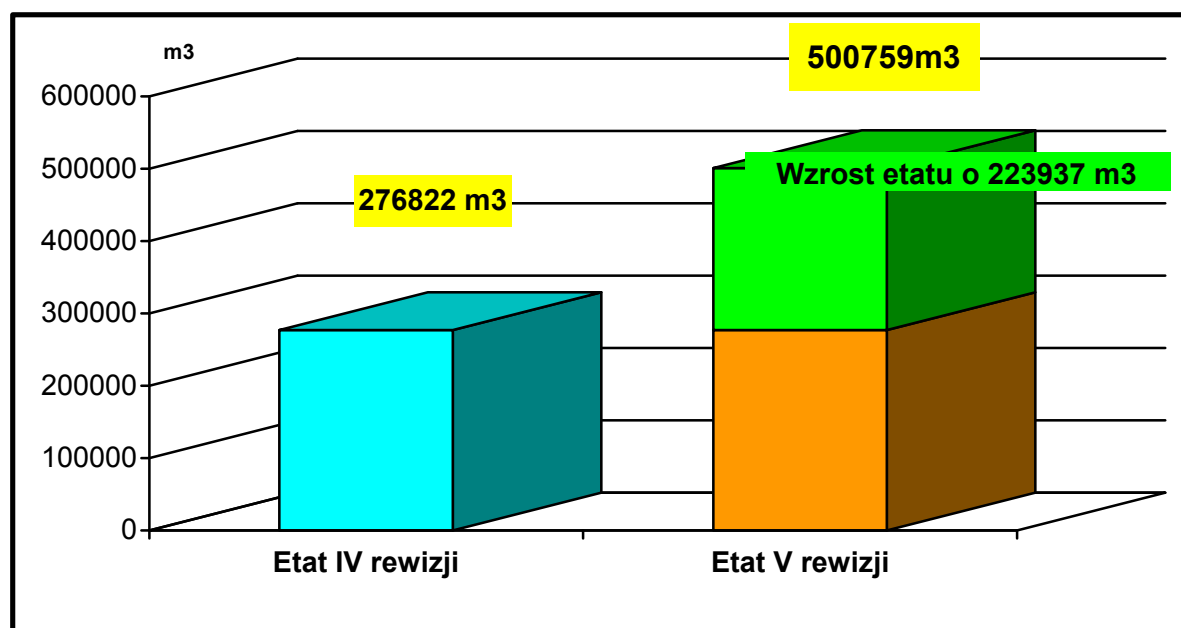
Obręby	Zaliczone na poczet etatu z 5% przyrostem	Niezliczone na etat	Łącznie etat
	m ³ netto		
Parczew	297775	332	298107
Sosnowica	202542	110	202652
Nadleśnictwo Parczew	500317	442	500759

Należy zaznaczyć, że suma użytków rębnych netto stanowi (na okres obowiązywania planu) wielkość maksymalną użytkowania rębego w nadleśnictwie.

Porównanie proponowanego etatu użytkowania rębego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonanym użytkowaniem w minionym 10-leciu przedstawia się poniżej:

Tabela 60. Porównanie etatu IV i V rewizji urządzania lasu

Etat w ubiegłym okresie gospodarczym 2008-2017	Wykonanie użytkowania rębego w ubiegłym okresie gospodarczym			Etat przyjęty (z 5% przyrostem)	Różnica	
	Cięcia rębne	Przygodne rębne	razem			
m ³ grubizny netto						%
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Parczew						
-	-	-	-	298107	-	-
Obręb Sosnowica						
-	-	-	-	202652	-	-
Nadleśnictwo Parczew						
276822	262418	24822	287340	500759	+223937	80,89

Wzrost etatu w obecnym planie o ok. 80,89% w stosunku do etatu IV rewizji planu urządzania lasu wynika ze wzrostu zapasu w drzewostanach, rozkładu powierzchni drzewostanów w klasach wieku, starzenia się drzewostanów.

3.1.3.5. Etat użytkowania przedrębego

Etat powierzchniowy

Obliczenia etatu cięć użytkowania przedrębego dokonano w oparciu o §94-95 IUL. Etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym ustala się na podstawie zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania

przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

Etat w wymiarze miąższościowym ustalony został szacunkowo w m³ grubizny netto na 10 lecie. Szacunkową wysokość miąższości grubizny (obrębami) obliczono na podstawie:

- 1) wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie 5 lat (łącznie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- 2) wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie 10-lecia (łącznie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- 3) spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących Tabela VIIa,
- 4) wielkości uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu przyrostu bieżącego użytecznego, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do tego przyrostu użytecznego,
- 5) zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

W trakcie realizacji użytkowania przedrębego, w miarę potrzeby, TW i TP mogą przybierać charakter cięć przekształcających wspierających przebudowę drzewostanów.

Powierzchnię drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębego w poszczególnych obrębach i łącznie dla nadleśnictwa przedstawia poniższa tabela:

Tabela 61. (wyciąg z instrukcyjnej Tabeli XVI). Zestawienie powierzchni zaplanowanej do użytkowania przedrębego

Rodzaj zabiegu	Obręb Parczew	Obręb Sosnowica	Nadleśnictwo
	Powierzchnia w [ha]*		
Trzebieże (TW)	597,42	630,24	1227,66
Trzebieże (TP)	3376,74	4504,56	7881,30
Razem	3974,16	5134,80	9108,96

* Powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu.

Przyjęty etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym, w wysokości 9108,96 ha stanowi wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

W ramach użytkowania przedrębego planowane są tylko trzebieże wczesne i późne. Czyszczenia późne zostały zaliczone tylko do zabiegów pielęgnacyjnych hodowlanych. W przypadku pozyskania grubizny z czyszczeniach późnych nadleśnictwo samo odniesie pozyskaną miąższość do konkretnego wyłączenia, odnosząc to w SILP-ie. Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych.

W drzewostanach Ib i II klasy wieku projektowano głównie trzebież wczesną (TW). Trzebieże w dwóch nawrotach nie są planowane. Nie wyklucza to faktu, że w trakcie realizacji planu urządzenia lasu może okazać się, że stan niektórych drzewostanów wymagać będzie

powtórne wejścia na niektóre powierzchnie nieplanowane do drugiego nawrotu. W pozostałych drzewostanach projektowano zabieg trzebieży późnej (TP). W drzewostanach przedrębnych o składzie gatunkowym niezgodnym z TD powinny być prowadzone trzebieże przekształceniowe.

Do użytkowania przedrębnego nie przeznaczono drzewostanów w ścisłych strefach ochrony ptaków, w rezerwatach przyrody, drzewostanów o równomiernym zwarcu i niskim zadrzewieniu, w których stosunkowo niedawno wykonano trzebieże, na gruntach będących w szachownicy z lasami innych własności, oraz na siedliskach bagiennych i łęgowych. Do etatu powierzchniowego nie ujęto drzewostanów rębnych i przeszlorębnych znajdujących się na pozostałych pasach manipulacyjnych, w których nie projektowano cięcia rębnego.

Powierzchnia drzewostanów nie objętych użytkowaniem przedrębnym wynosi 2040,03 ha (12,79%).

Wykaz kategorii drzewostanów nie ujętych w użytkowaniu przedrębnym:

- ✓ Rezerwaty przyrody -300,97 ha
- ✓ Ścisłe strefy ochrony ptaków-358,61 ha
- ✓ Grunty będące w szachownicy – 380,67
- ✓ Siedliska Bs, Bb, BMb, LMb, Lł – 407,98 ha
- ✓ Nie wymagających zabiegów w planowanym okresie gospodarczym – 499,92 ha
- ✓ WDN – 84,21 ha
- ✓ Grunty sporne – 7,67 ha

W części tabelarycznej elaboratu zamieszczono tabelę XVI dla nadleśnictwa „Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku”. Analogiczne tabele dla obrębów leśnych zamieszczono w tomie zawierającym opisy taksacyjne.

Tabela 62. Porównanie ustalonego etatu powierzchniowego użytków przedrębnych z etatem obowiązującym w IV rewizji

Rewizja urządzania lasu	Powierzchnia leśna zalesiona nadleśnictwa	Powierzchnia drzewostanów od II do V klasy wieku	Przyjęty etat powierzchniowy użytków przedrębnych w nadleśnictwie
Powierzchnia [ha]			
V	15938,04	12511,72	9108,96
IV	15622,53	13096,54	11424,97
Różnica +/-	+315,51	-584,82	-2316,01

Etat miąższościowy

Orientacyjny etat użytkowania przedrębnego ustala się w m³ grubizny netto sumarycznie dla całego obrębu bez podziału na gospodarstwa, rodzaje cięć, gatunki drzew i klasy wieku. Wielkość użytkowania przedrębnego w poszczególnych drzewostanach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów.

Orientacyjną wysokość miąższości grubizny planowanej do pozyskania w ramach cięć przedrębnych zaproponowano na podstawie:

- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie ostatnich pięciu lat, biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie, miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych;
- tabeli klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących.

Tabela 63. Wskaźniki użytkowania przedrębego

Obręb, nadleśnictwo	Wykonanie w poprzednim 10-leciu (razem z użytkami przygodnymi)		Wykonanie w ostatnich 5 latach (razem z użytkami przygodnymi)		Maksymalny rozmiar przyjęty na 10-lecie	
	m3	m3/ha	m3	m3/ha	m3	m3/ha
1	2	3	4	5	6	7
Parczew	Zmiana granic obrębu		Zmiana granic obrębu		161370	40,60
Sosnowica	Zmiana granic obrębu		Zmiana granic obrębu		208368	40,47
Razem N-ctwo Parczew	311985	31,47	158409	39,10	369738	40,59

Tabela 64. Zestawienie danych, na podstawie których zaprojektowano orientacyjną wielkość miąższości grubizny planowanej do pozyskania w ramach użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie Parczew

Lp.	Wyszczególnienie	Grubizna [m ³ netto]	Udział [%]	Dane z kolumny 3
1	Rozmiar wykonanego użytkowania przedrębego w ubiegłym okresie	311985	41,03 28,48	Wiersz 1:2 Wiersz 1:3
2	Spodziewany tabelaryczny przyrost miąższości w ubiegłym okresie	760440	X	
3	Uzyskany w ubiegłym dziesięcioleciu przyrost bieżący użyteczny	1095371	X	
4	Spodziewany w bieżącym 10-leciu tabelaryczny przyrost miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębny	640560	X	
5	Przyjęty rozmiar użytkowania	369738	118,51 57,72	Wiersz 5:1 Wiersz 5:4

W ubiegłym 10-leciu nadleśnictwo wykonało w ramach użytkowania przedrębego 311985 m³ na powierzchni 9914,83 ha. Uzyskany wskaźnik użytków przedrębnych wyniósł 41,51 m³/ha i stanowi 28,48% uzyskanego przyrostu bieżącego użytecznego. Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny - 1095371 m³ netto (1369214 m³ brutto) czyli 8,59 m³/ha na rok.

Spodziewany przyrost bieżący w nadleśnictwie w okresie 10-letnim dla drzewostanów nie objętych użytkowaniem przedrębnym wyniesie 640560 m³ grubizny netto (800700 m³ grubizny brutto).

Na Naradzie Techniczno-Gospodarczej podjęto decyzję o przyjęciu szacunkowej miąższości do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym w wysokości 369738 m³ grubizny netto. Przyjęta wielkość stanowi 55% spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym w 10-leciu w obrębie Parczew i 60% spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym w 10-leciu w obrębie Sosnowica.

Etat miąższościowy użytków przedrębnych na lata 2018-2027 wynosi:

369738 m³ netto - tj. 40,59 m³/ha

Należy nadmienić, że pozyskanie drewna w ramach użytków przygodnych nie zwiększa przyjętego etatu miąższościowego. W ubiegłym okresie użytki przygodne w użytkach przedrębnych stanowiły 18,44%.

3.1.3.6. Łączny etat miąższościowy użytków głównych

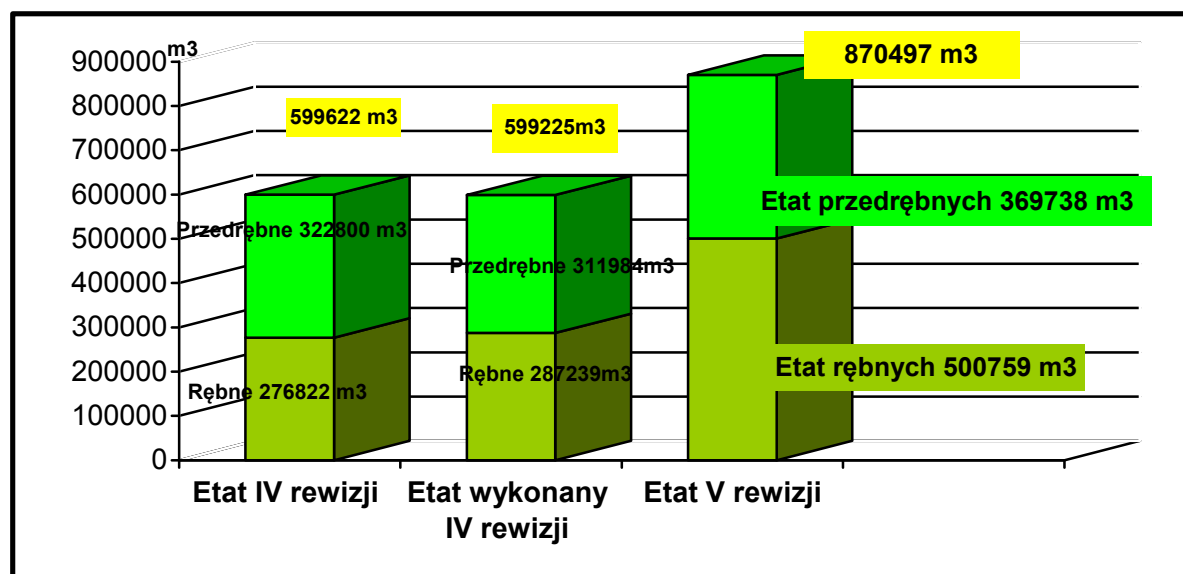
Na etat miąższościowy użytków głównych składa się etat użytków rębnych wraz z 5% przyrostem od masy netto, użytki rębne nie zaliczone na poczet etatu oraz użytki przedrębne. Etat użytków głównych charakteryzuje szczegółowo Tabela nr XVII – „Zestawienie łączne etatu użytków głównych wg kategorii cięć”, zamieszczona w **rozdziale 3.3.1.5 Zestawienie łączne użytków głównych wg kategorii cięć** oraz części tabelarycznej elaboratu.

Tabela 65. Zestawienie przyjętych etatów użytków głównych

Obręb Nadleśnictwo	Zaliczone na etat			Nie zalicz. na etat	Razem użytki rębne	Użytki przedrębne	Razem użytki główne
	miąższość grubizny	spodziew. przyrost 5% miąższości uż. rębnych	łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem				
Masa grubizny netto– m³ brutto– m³							
1	2	3	4	5	6	7	8
Parczew	<u>283596</u> 341440	<u>14179</u> 17072	<u>297775</u> 358512	<u>332</u> 400	<u>298107</u> 358912	<u>161370</u> 201712	<u>459477</u> 560624
Sosnowica	<u>192891</u> 232156	<u>9651</u> 11608	<u>202542</u> 243764	<u>110</u> 120	<u>202652</u> 243884	<u>208368</u> 260460	<u>411020</u> 504344
Nadleśnictwo	<u>476487</u> 573596	<u>23830</u> 28680	<u>500317</u> 602276	<u>442</u> 520	<u>500759</u> 602796	<u>369738</u> 462172	<u>870497</u> 1064968
Przeciętne roczne					50076	36974	87050
Przeciętne roczne pozyskanie w ubiegłym okresie					28724	31198	59922*
Etat w ubiegłym okresie gospodarczym (przeciętny roczny)					27682	32280	59962

*- razem z użytkami przygodnymi

Porównanie etatu użytkowania głównego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonanym użytkowaniem w minionym 10-leciu przedstawiono poniżej:

Wzrost etatu o 45,27% w stosunku do poprzedniej rewizji.

Łączny rozmiar użytkowania głównego na lata 2018-2027 dla Nadleśnictwa Parczew oraz porównanie tego rozmiaru z wielkością zasobów miąższości i spodziewanym przyrostem przedstawia się następująco:

Tabela 66. Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych

Użytki	Zasoby ogółem (m ³ brutto)	Spodziewany przyrost bieżący tablicowy (m ³ brutto)	Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny (m ³ brutto)	Przyjęty etat		Relacja etatów w stosunku do :		
				m ³ brutto	m ³ netto	Zasobów ogółem	Przyrostu bieżącego spodziewanego tablicowego	Uzyskanego przyrostu bieżącego użytecznego
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb Parczew								
Rębne	2281928	459300	Zm. obrębu	358912	298107	15,73	78,14	Zm. obrębu
Przedrębne	2281928	459300	Zm. obrębu	201712	161370	8,84	43,92	Zm. obrębu
R-m	2281928	459300	Zm. obrębu	560624	459477	24,57	122,06	Zm. obrębu
Obręb Sosnowica								
Rębne	2070145	491250	Zm. obrębu	243884	202652	11,78	49,64	Zm. obrębu
Przedrębne	2070145	491250	Zm. obrębu	260460	208368	12,58	53,02	Zm. obrębu
R-m	2070145	491250	Zm. obrębu	504344	411020	24,36	102,66	Zm. obrębu
Nadleśnictwo								
Rębne	4352073	950550	1369214	602796	500759	13,85	63,42	44,03
Przedrębne	4352073	950550	1369214	462172	369738	10,62	48,62	33,75
Ogółem	4352073	950550	1369214	1064968	870497	24,47	112,04	77,78

Łączny rozmiar pozyskania (brutto) stanowi 112,04% spodziewanego bieżącego przyrostu tabelarycznego miąższości w dziesięcioleciu wg Tabeli VIIa oraz 77,78% bieżącego przyrostu użytecznego uzyskanego w ostatnim dziesięcioleciu, obliczonego zgodnie z §43 IUL (1369214 m³ brutto).

Użytki przedrębne stanowią 4,86% spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wszystkich drzewostanów, natomiast użytki rębne wynoszą 6,34% tego przyrostu.

Użytki główne w 10-leciu stanowią 24,47% zasobów drzewnych Nadleśnictwa Parczew wg stanu lasu na 1.01.2018 r.

Łączna do pozyskania miąższość użytków rębnych i przedrębnych, na okres obowiązywania PUL, wynosi **870497 m³** i nie stanowi zagrożenia dla trwałości lasu. Wielkość tę traktuje się jako maksymalną.

3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa

3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego

Zgodnie z Ustawą o lasach podstawą prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej jest Plan Urządzenia Lasu. Zadania w projekcie Planu Urządzenia Lasu zostały sformułowane w taki sposób, aby prowadzona w oparciu o nie wielofunkcyjna, trwale zrównoważona gospodarka leśna przynosiła pozytywne efekty w wielu dziedzinach. Oznacza to działalność zmierzającą do kształtowania i wykorzystywania lasów w taki sposób i w takim tempie, aby zapewnić zachowanie ich bogactwa i różnorodności biologicznej, żywotności, potencjału regeneracyjnego oraz wysokiej produktywności, przy zachowaniu zdolności do wypełniania wszystkich ważnych funkcji ochronnych, gospodarczych i społecznych na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów.

Zgodnie z nowelizacją ustawy o lasach (art. 18) – etat cięć rębnych ustalony jako ilość drewna zaprojektowana do pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania rębego, wyrażony w metrach sześciennych, jako maksymalną wielkość pozyskania w okresie obowiązywania PUL, a powierzchniowy etat cięć przedrębnych ustalony jako powierzchnia obligatoryjna do wykonania w 10-leciu, tzn. minimalna powierzchnia cięć pielęgnacyjnych w użytkowaniu przedrębnym przewidziana do wykonania w okresie obowiązywania PUL i wyrażony szacunkowo w metrach sześciennych na okres obowiązywania planu urządzenia lasu.

Wykonanie cięć i pozyskanie grubizny użytków głównych (rębnych i przedrębnych) podlega oddzielnemu rozliczeniu bez możliwości kompensacji miąższościowej tych użytków.

Zwiększenie rozmiaru pozyskania drewna w nadleśnictwie ponad wielkość określoną w planie urządzenia lasu może nastąpić tylko w związku ze szkodą lub klęską żywiołową (art.23 Ustawy o lasach).

3.2.1.1. Użytkowanie rębne

Realizacja cięć rębnych ma się odbywać w oparciu o: ZHL z roku 2011, ustalenia zgodne z protokołem KZP i NTG oraz na podstawie wskazań gospodarczych zawartych w opisach taksacyjnych. Syntetyczne zestawienia dotyczące użytkowania rębego zawarte są w poniższych wykazach zamieszczonych w części tabelarycznej elaboratu:

Wykaz d-stanów zakwalifikowanych do przebudowy - Wzór nr 3;

Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia (KO) – Wzór nr 4;

Wykaz d-stanów w klasie do odnowienia (KDO) – Wzór nr 5;

Wykaz projektowanych cięć rębnych – Wzór nr 6 zamieszczono: w tomie dla nadleśnictwa „Szczegółowe plany zagospodarowania lasu”, w operatach dla leśniczych oraz w teczce z mapami dla RDLP.

Wykaz projektowanych cięć rębnych (§ 98 instrukcji u.l.) jest ważnym składnikiem planu urządzenia lasu. Wskazania gospodarcze zawarte w opisach taksacyjnych oraz mapa przeglądowa cięć, która pokazuje przestrzenne rozmieszczenie cięć z uwzględnieniem rodzajów rębni i kolejności wykonania cięć. Załączniki te są ważnym elementem racjonalnej i zrównoważonej gospodarki leśnej.

W celu osiągnięcia pożądanych składów gatunkowych odnowień na poszczególnych typach siedliskowych lasu oraz dla zapewnienia najkorzystniejszych warunków wzrostu i

rozwoju realizowanych odnowień, zastosowano sposoby użytkowania i rodzaje rębni w oparciu o ustalenia Komisji Założeń Planu i Zasady Hodowli Lasu.

Przy wyznaczaniu drzewostanów do cięć kierowano się wiekiem, stanem, dojrzałością techniczną drzewostanów (pierzchnice graniczne i docelowe) oraz zaawansowaniem odnowienia sąsiedniej działki zrębowej. O przeznaczeniu drzewostanów do cięć rębnych, przy zachowaniu ostępowego porządku, decydowała ich przynależność do następujących kategorii:

- ✓ drzewostany o niskim zadrzewieniu i miernej jakości technicznej,
- ✓ drzewostany wyżywcowane,
- ✓ drzewostany przeszlorębne,
- ✓ drzewostany rębne,
- ✓ drzewostany w klasie odnowienia.

W doborze rodzaju rębni uwzględniano potrzeby konkretnych drzewostanów w nawiązaniu do warunków siedliskowych i pełnionych przez nie funkcji ochronnych. Sposoby użytkowania rębego i rodzaje rębni oraz rozplanowanie przestrzenne i czasowe zrębów uwzględniają wytyczne w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych.

Rozplanowanie cięć rębnych stanowi jedną z zasadniczych części planu urządzenia lasu, ponieważ warunkuje większość pozostałych czynności gospodarczych w nadleśnictwie i w całym okresie gospodarczym. Zostało szczegółowo zweryfikowane z udziałem kierownictwa nadleśnictwa oraz leśniczych. Sporządzony został wykaz: Wzór nr 6, zawierający: adres leśny, przynależność do gospodarstwa, rodzaj rębni, rodzaj i wielkość cięcia przy rębni złożonej, powierzchnie do odnowienia, miąższość grubizny przewidzianą do pozyskania.

Zręby zupełne (Rb Ib) projektowano na siedliskach: Bśw, Bw, BMśw, BMw, Ol. W 10-leciu projektowano najwyżej 2 pasy zrębowe w oddziale, zakładając 5 letni nawrót cięć. Powierzchnia działek zrębowych planowana była do 4,00 ha, z wyjątkiem 4 pozycji gdzie działka zrębowa przekracza cztery ha (157b -4,06ha, 205h- 4,12 ha, 288Bm- 4,07 ha obręb Parczew i 168d-4,10ha obręb Sosnowica, są to ostatnie pasy zrębowe w ostępie.

Rębnie zupełne (Rb Ib, Ic) planowano na powierzchni manipulacyjnej 942,75 ha co stanowi 40,05% powierzchni manipulacyjnej drzewostanów przeznaczonych do użytkowania rębego w planie V rewizji.

Planowanie rębni zupełnej na siedliskach lasowych miało miejsce w 11 pozycjach planu na powierzchni 13,42 ha. Powodem przebudowy drzewostanów zrębami zupełnymi były względy hodowlane i techniczne stosowaniem rębni częściowych jak: wąskie ostatnie pasy w ostępie, niewielkie powierzchnie, drzewostany o pokrywie silnie zachwaszczonej i zadarnionej uniemożliwiającej uzyskanie odnowienia naturalnego, lub też w przypadku występowania różnych siedliskowych typów lasu na jednym pasie zrębowym.

Ze względu na występujące lokalnie, w ramach jednego oddziału, duże zwarte powierzchnie drzewostanów rębnych zaplanowano wręby. Wymagać to będzie ze strony nadleśnictwa szczególnej uwagi przy planowaniu pozyskania w okresie obowiązywania planu. W pierwszej kolejności powinno przeznaczyć do użytkowania pierwsze pasy w drzewostanach, w których zaplanowano co najmniej dwa pasy zrębowe.

Elementem przestrzennym usankcjonowanym zapisem w ZHL jest pozostawienie na zrębach fragmentów starodrzewu, stabilnych kęp i biogrup drzew ze wszystkimi warstwami dolnymi aż do ich naturalnego rozpadu. Z powierzchni zrębów nie odejmowano powierzchni pozostawianych kęp i biogrup drzew uznając, iż służba leśna w momencie wyznaczania działki

zrębowej będzie mogła elastycznie, ograniczając pozyskanie od 5 do 20%, wyznaczyć jednostkowo powierzchnie nie mniejsze niż 6 arów.

Rębnie częściowe (IIa): szczegółowy opis warunków technicznych, przestrzennych i czasowych zawierają ZHL. W Nadleśnictwie Parczew Rb IIa wykorzystywana jest do zainicjowania odnowienia sosny i dębu. Powierzchnię manipulacyjną Rb IIb określono na 16,56 ha.

Rębnia częściowa gniazdowa – RbIId stanowi 0,48% powierzchni manipulacyjnej użytkowania rębego (11,26 ha). Rębnia IId jest kontynuacją przebudowy drzewostanów sosnowych na siedliskach lasowych.

Rębnia IIIa - gniazdowo zupełna - rębnię tą zaprojektowano na siedliskach BMśw (TD DbSo), LMśw z okresem odnowienia 15 lat. Generalnie projektowano jedno cięcie na działce zrębowej w 10-leciu. W przypadku dużych powierzchniowo wydzieleń sosnowych (So osiągnęła wiek rębności) zaprojektowano dwie działki zrębowe (strefy) z założeniem gniazd. Założenie gniazd - równoczesne lub z przesunięciem w czasie – na dwu strefach pozostawiono do decyzji gospodarza terenu. Zagospodarowanie drzewostanów Rb IIIa objęto również drzewostany na siedliskach Lśw, Lw, jako kontynuacje zabiegów rozpoczętych w ubiegłym okresie.

Uprzątnięcie drzewostanu planowano, gdy młode pokolenie na gniazdach stanowiło co najmniej 30% powierzchni, było złożone z gatunków współpanujących przewidzianych w TD, są dobrej jakości hodowlanej i dobrym pokryciu (zwarte). Na powierzchni międzygniazdowej wykonywane jest cięcie uprzątające z pozostawieniem, podobnie jak w rębni zupełnej, fragmentów starodrzewu, stabilnych kęp i biogrup drzew. Z powierzchni międzygniazdowej nie odejmowano powierzchni pozostawianych kęp i biogrup drzew. Powierzchnia manipulacyjna Rb IIIa wynosi 983,87 ha, w tym cięcia uprzątające stanowią 673,43 ha. Rębnie (RbIIIa) te stanowią 41,79% powierzchni manipulacyjnej użytkowania rębego.

W Nadleśnictwie Parczew w bieżącym 10-leciu rębnie gniazdowo częściowe - Rb IIIb stanowią 16,94% powierzchni manipulacyjnej użytkowania rębego. Rębnię IIIb projektowano na siedliskach lasowych z okresem odnowienia 11-20 lat. W ramach tej rębni proponuje się trzykrotne wejście do drzewostanu z cięciami w ciągu całego okresu odnowienia. Cięcia należy wykonywać w uzależnieniu od stanu i zapotrzebowania świetlnego istniejących nalotów i podrostów oraz w dostosowaniu do składu gatunkowego drzewostanu głównego i przyszłego odnowienia, jak również od lat nasiennych. Powierzchnię manipulacyjną Rb IIIb określono na 398,83 ha, w tym cięcia uprzątające stanowią 166,30 ha.

Rębnie częściowe i gniazdowe zaprojektowano na 1810,14 ha (76,89%), w tym 1141,37 ha to użytkowanie rębne w KO.

Rozpoczęte w ubiegłym 10-leciu użytkowanie rębniami złożonymi jest kontynuowane.

Tabela 67. Sposoby użytkowania rębego i rodzaje rębni według siedliskowych typów lasu

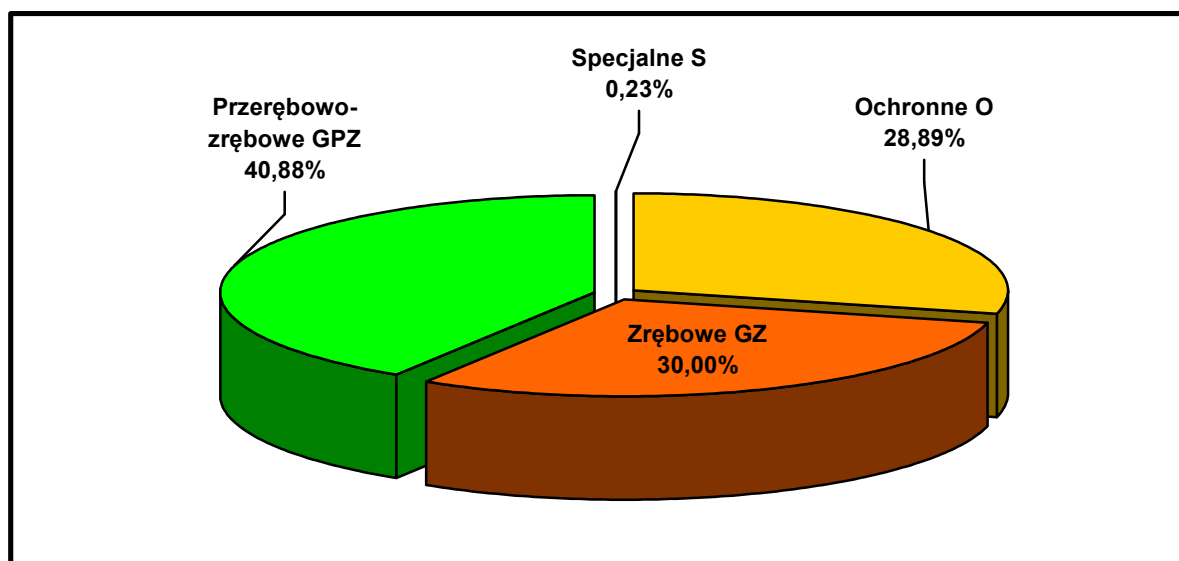
TSL	Rębnia		Okres odnowienia
	wiodąca	zastępcza	
Bs	-	-	-
Bśw	I	-	5 lat
Bw	I	-	5 lat
Bb	-	-	-
BMśw	I	III	5 lat
BMw	I	-	5 lat
BMb	-	-	-
LMśw	III	II/I	15 lat
LMw	III	II	15 lat
	I (TD Ol)	-	5 lat
LMb	-	-	-
Lśw	II	III	15 lat
Lw	II	III/I	15 lat
Ol	I	-	5 lat
OlJ	III	I	20 lat
Lł	-	-	-

Tabela 68. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach (instrukcyjna Tabela XV)

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania.	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		Cięcia uprzątające	Cięcia pozostałe	Razem		
	powierzchnia w ha					
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Parczew						
Specjalne S						
Lasów ochronnych O	113,44	152,11	182,94	335,05		448,49
Lasów gospodarczych GZ	289,76					289,76
Lasów gospodarczych GPZ		454,56	232,65	687,21		687,21
Razem gospodarstwo G	289,76	454,56	232,65	687,21		976,97
Ogółem obręb	403,20	606,67	415,59	1022,26		1425,46
Obręb Sosnowica						
Specjalne S			5,43	5,436		5,43
Lasów ochronnych O	123,03	82,08	26,46	108,54		231,57
Lasów gospodarczych GZ	416,52					416,52
Lasów gospodarczych GPZ		163,03	112,05	275,08		275,08
Razem gospodarstwo G	416,52	163,03	112,05	275,08		691,60
Ogółem obręb	539,55	245,11	143,94	389,05		928,60
Nadleśnictwo						
Specjalne S			5,43	5,43		5,43
Lasów ochronnych O	236,47	234,19	209,40	443,59		680,06
Lasów gospodarczych GZ	706,28					706,28
Lasów gospodarczych GPZ		617,59	344,70	962,29		962,29
Razem gospodarstwo G	706,28	617,59	344,70	962,29		1668,57
Ogółem nadleśnictwo	942,75	851,78	559,53	1411,31		2354,06

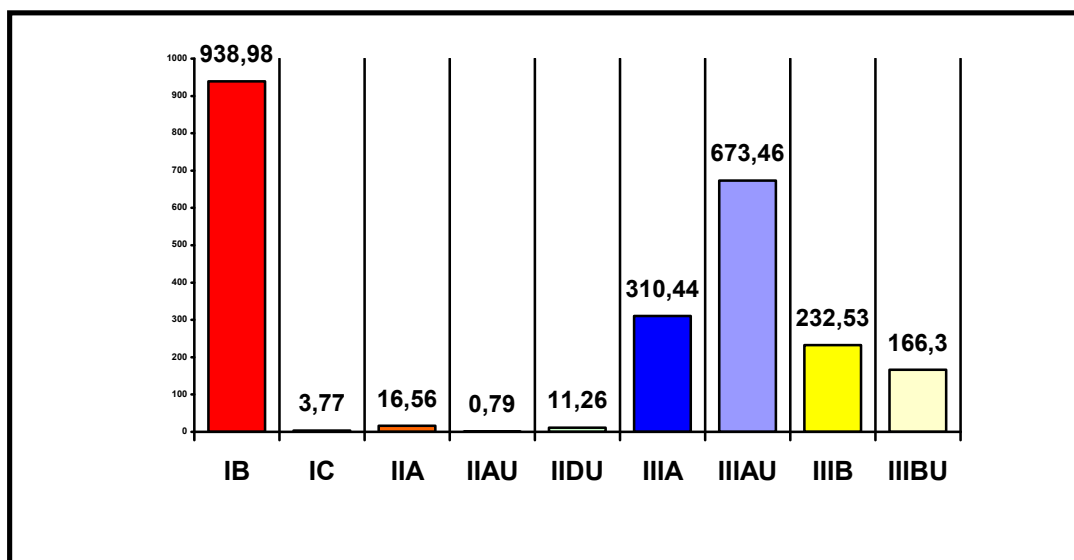
Udział rębni częściowych w planowanym użytkowaniu rębnym wynosi 76,89% z tego 60,35 % stanowią cięcia uprzätające.

Procentowy udział poszczególnych gospodarstw w powierzchni manipulacyjnej użytkowania rębego.

Zasadnicze użytkownie rębne zlokalizowano w gospodarstwie lasów gospodarczych (GPZ) tj. 40,88% powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych.

Zestawienie rodzajów rębni

Wiodącą rębnią projektowaną w V rewizji, jest rębnia zupełna – RbIb i RbIc stanowiąca 40,05% powierzchni manipulacyjnej drzewostanów przeznaczonych do użytkowania rębego.

Przewidziane rodzaje i formy rębni mają charakter ideowy (ZHL). Określają kierunkowe zasady postępowania.

Rębnie przyjęte w planie urządzenia lasu należy traktować jako ogólne zalecenia, które mogą być modyfikowane w celu osiągnięcia zamierzonych efektów (tworzenie

korzystnych warunków nowemu pokoleniu drzew pożądanych gatunków, kształtowaniu odpowiedniej budowy drzewostanu, zapewnienia różnorodności biologicznej). W związku z tym zawsze są możliwe odstępstwa od przyjętych grup lub rodzajów rębni.

Zmiana rębni złożonej przyjętej w PUL na rębnię zupełną dokonuje Nadleśniczy, po wcześniejszym poinformowaniu dyrektora RDLP o zamiarze zmiany rębni. W praktyce winno to sprowadzać się do przestrzegania zasady, że zmniejszenie wykonania powierzchni zrębów zupełnych na korzyść rębni złożonych jest zawsze pozytywne i nie wymagają akceptacji RDLP.

W obszarach Natura 2000, na zdiagnozowanych siedliskach przyrodniczych, należy skład gatunkowy modyfikować wg wytycznych dla obszarów Natura 2000.

Wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez lasy nadleśnictwa, na etapie wykonywania cięć i odnowienia powierzchni zrębów, kształtować strefy przejściowe (ekotony) zgodnie z obowiązującymi ZHL.

Przebudowa drzewostanów cięciami rębnymi nie została zaplanowana w rezerwach przyrody, w strefach ochrony całorocznej ostoi zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, w lasach wyłączonych z gospodarowania zgłoszonych przez nadleśnictwo oraz w drzewostanach niedostępnych. Wyłączono z użytkowania rębnego także drzewostany na siedliskach Bs, Bb, BMb, LMb i Lł.

W lasach stanowiących strefy ochrony zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, na wykonanie wszelkich zabiegów planowanych w strefie ochrony okresowej, należy uzyskać zezwolenie Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie (Ustawa o ochronie przyrody art. 60, pkt 6 ust. 2).

Załącznikiem do wykazu cięć rębnych jest mapa przeglądowa cięć, która oprócz szczegółów mapy przeglądowej zawartych w standardzie LMN zawiera:

- ✓ ostępy stałe i przejściowe,
- ✓ kontury obejmujące powierzchnie projektowane do cięć rębnych,
- ✓ rodzaje rębni.

Na mapy naniesiono granice rezerwatów, wyłączonych i gospodarczych drzewostanów nasiennych. Działki zrębów wniesione zostały również na mapy gospodarcze w skali 1:5000 oraz mapy gospodarczo-przeglądowe projektowanych cięć rębnych w skali 1:10000 z przeznaczeniem dla leśniczych.

Zgodnie z decyzją Komisji Założeń Planu wykaz cięć użytków rębnych opracowano tylko na I 10- lecie.

Drzewostany do przebudowy

Zgodnie z instrukcją u.l. oraz zgodnie z zapisami w protokole KZP zinwentaryzowano 55,90 ha drzewostanów do przebudowy w tym kontynuacja przebudowy z poprzedniej rewizji. Obręb Parczew 14,45 ha, obręb Sosnowica 41,45 ha. Do przebudowy zakwalifikowano drzewostany dojrzałe do wyrębu na siedliskach lasowych jako negatywnie niezgodne z siedliskiem. Przebudowę tych drzewostanów się prowadzić z zastosowaniem rębni Ib oraz IIIau, RbIIIbu, skracając w miarę możliwości okres odnowienia. Do przebudowy należy wykorzystywać pojawiające się odnowienie naturalne w przerzedzeniach i lukach drzewostanu.

Tabela 69. Wykaz drzewostanów do przebudowy

Adres	Pow.	B. pion	Udz.	Gat. pan	Wiek	Zd.	Rębnia	% poboru
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb PARCZEW								
1C a	1,22	DRZEW	4	OS	45	0,9	IB	95
144 a	1,06	KO	7	GB	51	0,5	IIIAU	95
165 f	1,46	DRZEW	10	BRZ	70	0,5	IB	95
290 c	3,62	KO	4	OS	44	0,5	IIIAU	95
297 k	0,34	DRZEW	10	OS	54	0,6	IB	95
366 g	2,08	DRZEW	5	BRZ	65	0,4	IB	95
394 f	0,79	DRZEW	9	OS	55	0,5	IB	95
395 b	0,93	DRZEW	4	OS	70	0,6	IB	95
424 b	2,95	KO	8	BRZ	70	0,6	IIIAU	95
Razem obręb	14,45							
Obręb SOSNOWICA								
91 o	1,08	DRZEW	6	BRZ	60	0,4	IB	95
278 c	4,23	KO	4	BRZ	45	0,4	IIIAU	95
283 f	5,19	KO	7	BRZ	66	0,6	IIIAU	95
284 a	0,66	DRZEW	6	BRZ	53	0,5	IB	95
306A f	1,60	DRZEW	8	OS	45	0,7	IB	95
306A i	2,35	DRZEW	6	OS	45	0,8	IB	95
312 i	4,02	KO	5	OS	42	0,7	IIIBU	95
312 j	0,90	KO	10	OL	60	0,7	IIIBU	95
313 h	1,66	KO	4	OS	50	0,6	IIIAU	95
337 b	4,63	KO	9	BRZ	73	0,6	IIIAU	95
344 a	2,10	DRZEW	6	BRZ	70	0,7	IB	95
346A b	2,88	DRZEW	4	OS	45	1	IB	95
353 a	4,81	KO	6	BRZ	51	1	IIIAU	95
405 a	2,55	KO	7	SO	85	0,7	IIIAU	95
420 c	1,28	DRZEW	8	ŚW	44	0,7	IB	95
420 l	1,51	KO	5	OS	57	0,5	IIIAU	95
Razem obręb	41,45							
Ogółem nadleśnictwo	55,90							

Drzewostany do przebudowy zestawiono we Wzorze nr 3 - „Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy” zamieszczony w części tabelarycznej elaboratu.

Zagospodarowanie drzewostanów niezgodnych z przyjętym TD

Poniżej przedstawia się syntetyczne zestawienie planowanych zabiegów gospodarczych w drzewostanach niezgodnych z przyjętymi typami gospodarczymi w obrębach i łącznie dla nadleśnictwa.

Tabela 70. Zestawienie powierzchni według sposobów przebudowy drzewostanów niezgodnych z TD

Obręb, nadleśnictwo	Planowane zabiegi gospodarcze	Gospodarstwo					
		Specjalne	Lasów ochronnych	Zrębowe	Przerębowo- zrębowe	Przerębowe	Razem
		Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7	8
PARCZEW	Rębnie	-	8,92	1,42	0,43	-	10,77
	CP	-	5,77	1,53	-	-	7,30
	TW/TP	-	57,57	17,91	79,07	-	154,55
	Razem	-	72,26	20,86	79,50	-	172,62
SOSNOWIC	Rębnie	-	1,90	-	-	-	1,90
	CP	-	-	-	-	-	-
	TW/TP	-	24,66	3,71	7,68	-	36,05
	Razem	-	26,56	3,71	7,68	-	37,95
Nadleśnictwo	Rębnie	-	10,82	1,42	0,43	-	12,67
	CP	-	5,77	1,53	-	-	7,30
	TW/TP	-	82,23	21,62	86,75	-	190,60
	Razem	-	98,82	24,57	87,18	-	210,57

3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne

Użytkowanie przedrębne powinno być realizowane na podstawie wskazań zawartych w opisach taksacyjnych w oparciu o wytyczne ZHL. Zadania określone w opisach w wymiarze powierzchniowym mają charakter obligatoryjny, a w zakresie miąższościowym winny być realizowane wg potrzeb, na jakie wskazuje stan konkretnego drzewostanu.

Wykaz cięć użytków przedrębnych stanowią ustalone na gruncie wskazówki gospodarcze przeniesione do opisów taksacyjnych i zestawione w „Wykazie drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego”. Są one umieszczone w tomie – Plany zagospodarowania lasu” po wykazie cięć rębnych.

Wykaz cięć użytków przedrębnych został sporządzony kategoriami cięć, wg oddziałów i pododdziałów. W skład tego wykazu wchodzi:

trzebieże wczesne (TW),

trzebieże późne (TP).

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania przedrębego obejmują drzewostany, w których nie przewiduje się użytkowania rębego w 10-leciu. Indywidualnie dla każdego wydzielenia określony został rodzaj cięcia (TW, TP). Należy zaznaczyć, że miąższość przewidziana do pozyskania w użytkach przedrębnych została podana globalnie dla całego nadleśnictwa. Wielkość użytkowania przedrębego w poszczególnych pododdziałach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów. W trakcie realizacji użytkowania przedrębego, w miarę potrzeby TW i TP mogą przybierać charakter cięć, w ramach których prowadzona będzie przebudowa drzewostanów. W części tabelarycznej elaboratu przedstawiono zestawienia dotyczące danych wynikających z planowanych zadań z zakresu użytkowania przedrębego, (Tabela nr XVI – Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku).

Poniżej przedstawia się syntetyczne dane wynikające z tej tabeli:

Tabela 71. Zestawienie zbiorcze drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego

Obręb, nadleśnictwo	Rodzaj cięcia	Powierzchnia [ha] według klas wieku							Razem
		I	II	III	IV	V	VI	VII	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
PARCZEW	TW	55,86	541,56	-	-	-	-	-	597,42
	TP	-	85,40	1496,44	1428,84	331,82	13,44	20,80	3376,74
	Razem	55,86	626,96	1496,44	1428,84	331,82	13,44	20,80	3974,16
SOSNOWICA	TW	39,55	590,69	-	-	-	-	-	630,24
	TP	-	111,11	2749,09	1419,42	196,03	28,91	-	4504,56
	Razem	39,55	701,80	2749,09	1419,42	196,03	28,91	-	5134,80
Nadleśnictwo	TW	95,41	1132,25	-	-	-	-	-	1227,66
	TP	-	196,51	4245,53	2848,26	527,85	42,35	20,80	7881,30
	Razem	95,41	1328,76	4245,53	2848,26	527,85	42,35	20,80	9108,96

3.2.1.3. Łącznie użytki główne

Zadania z zakresu użytkowania głównego w kontekście przyjętego etatu omówiono w **rozdziale 3.1.3 Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego.**

Poniżej zestawiono użytki główne według kategorii cięć łącznie dla nadleśnictwa – skrót z tabeli nr XVII „Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć”. Cała tabela zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu.

Tabela 72. Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania według kategorii cięć- Nadleśnictwo Parczew

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m3	
	cięć* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	2354,06	1688,95	573596	476487
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			28680	23830
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	2354,06	1688,95	602276	500317
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin	4,63	4,63	120	110
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów			400	332
3. pozostałe				
Razem nie zaliczone	4,63	4,63	520	442
Razem użytki rębne	2358,69	1693,58	602796	500759
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia			0	0
B. Trzebieże	9108,96		462172	369738
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjęt. etatu)	9108,96		462172	369738
Ogółem użytki główne (I+II)	11467,65	1693,58	1064968	870497

3.2.1.4. Zestawienie zadań gospodarczych z zakresu użytkowania głównego dla leśnictw

Tabela 73. Zestawienie zadań z zakresu użytkowania lasu dla leśnictw z 5% przyrostem i niezaliczonymi na poczet przyjętego etatu

Numer i nazwa leśnictwa	Użytki główne - Zadania na 10-lecie						Ogółem netto [m³]
	Użytki rębne		Użytki przedrębne				
	Pow. manipul. ha	Miaż. grubizny m³ netto	TW	TP	Razem		
			[ha]	[ha]	[ha]	[m³]	
1	2	3	5	6	7	8	9
01 Laski	161,59	32614	64,45	688,03	752,48	32094	64708
02 Gościńiec	286,00	58109	76,61	557,89	634,50	23595	81704
03 Makoszka	248,22	48388	84,06	484,76	568,82	23586	71974
04Biała	283,86	59560	127,83	638,53	766,36	31061	90621
05 Dębowa Kłoda	89,84	11067	139,51	369,14	508,65	17878	28945
06 Jedlanka	355,95	88369	104,96	638,39	743,35	33156	121525
R-m obręb Parczew	1425,46	298107	597,42	3376,74	3974,16	161370	459477
07 Brzeziczno	137,94	23192	79,76	884,80	964,56	39903	63095
08 Sosnowica	118,74	29020	63,95	837,34	901,29	39296	68316
10 Borek	260,74	61809	96,55	635,80	732,35	29412	91221
11 Turno	179,10	37017	122,68	652,06	774,74	31462	68479
12 Hola	165,41	38749	199,85	706,65	906,50	33684	72433
13 Orzechów	66,67	12865	67,45	787,91	855,36	34611	47482
R-m obręb Sosnowica	928,60	202652	630,24	4504,56	5134,80	208368	411020
Ogółem Nadleśnictwo	2354,06	500759	1227,66	7881,30	9108,96	369738	870497

3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu

Głównym celem hodowli lasu winno być zachowanie trwałości lasów i ich wzbogacanie poprzez dążenie do osiągnięcia zgodności biocenozy leśnej z warunkami siedliskowymi, zapewnienie produkcji drewna i innych użytków na zasadach reprodukcji rozszerzonej oraz kształtowanie pozaprodukcyjnych funkcji lasu.

Mając to na względzie Komisja Założeń Planu i Narada Techniczno-Gospodarcza określiły dla bieżącego planu u.l. perspektywiczne cele planowania hodowlanego w formie typów drzewostanów dla poszczególnych siedlisk oraz w formie wieków rębności dla poszczególnych gatunków panujących. Zagadnienia te były brane pod uwagę przy określaniu w trakcie taksacji wskazań gospodarczych jako celów hodowlanych krótkookresowych, doraźnych. Tak określone wskazania posłużyły do opracowania wykazu zadań z zakresu hodowli lasu. Wykaz został sporządzony w kolejności oddziałów i pododdziałów, z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa. Końcowe podsumowanie hodowlanych wskazań gospodarczych, w rozbiu na siedliskowe typy lasu, przedstawiono w tabeli XVIII, dołączonej do opisanego ogólnego i do tomu opisów taksacyjnych.

Ramowe składy upraw dla poszczególnych TD oraz siedliskowych typów lasu jak również dla siedlisk przyrodniczych przedstawiono w poniższych tabelach.

TSL	TD	Orientacyjny skład odnowieniowy upraw	Rębnia wiodąca	Rębnia zastępcza	Okres odnowienia
Bs	So	So 90% Brz 10%	-	-	-
Bśw	So	So 80% Brz i in. 20%	I	-	5 lat
Bw	So	So 80% Brz i in. 20%	I	-	5 lat
	Św-So	So 60% Św 30% Brz i in. 10%	I	-	5 lat
	So-Brz	Brz 50% So 30% Św i in. 10%	I	-	5 lat
Bb	So	So 80% Brz i in. 20%	-	-	-
BMśw	So	So 80% Db i in. 20%	I	III	5 lat
	Db-So	So 70% Db 20% Md, i in. 10%	I	III	5 lat
BMw	So	So 70% Db i in. 30%	I	III	5 lat
	Św-So	So 60% Św 30% Brz i in. 10%	I	-	5 lat
	Db-So	So 60% Db 20% Św i in. 20%	I	-	5 lat
BMb	So	So 80% Brz i in. 20%	-	-	-
LMśw	Db-So	So 50% Db 30% Md i in. 20%	III	I	11-20 lat
	So-Db	Db 50% So 30% Md i in. 20%	III	II	11-20 lat
LMw	So-Db	Db 60% So 30% Św i in. 10%	III	II	11-20 lat
	Db-So	So 50%, Db 30%, Św i in. 20%	III	II	11-20 lat
	Ol	Ol 70% Brz, So i in. 30%	I	-	5 lat
LMb	Brz-Ol	Ol 70% Brz 20%, in. 10%	-	-	-
Lśw	Db	Db 80% Md i in. 20%	II	III	11-20 lat
Lw	Db	Db 80% Js i in. 20%	II	III	11-20 lat
	Js-Db	Db 40% Js 30% Ol i in. 30%	III	I	11-20 lat
	Ol-Db	Db 50% Ol 30% Js i in. 20%	II	I	11-20 lat
OL	Ol	Ol 90% Brz i in. 10%	I	-	5 lat
OLJ	Ol-Js	Js 40% Ol 40% Brz i in. 20%	III	I	11-20 lat
	Js-Db	Db 40% Js 30% Ol i in. 30%	III	I	11-20 lat
	Js-Ol	Ol 60%, Js 30% in. 10%	III	I	11-20 lat
Lł	Js-Db	Db 50% Js 30% Ol i in. 20%	-	-	-

Docelowych składów gatunkowych i typów drzewostanów dla siedlisk przyrodniczych wyróżnionych w Nadleśnictwie Parczewie w trakcie inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej w Lasach Państwowych w 2007 r., po weryfikacji przeprowadzonej w ramach prac nad projektem planu urządzenia lasu przedstawiono w poniższej tabeli.

Kod siedl.	Nazwa siedliska przyrodniczego	Typ siedliskowy lasu	TD	Orientacyjny docelowy skład gatunkowy drzewostanu	Rodzaj rębni	Okres odn.
9170	Grąd subkontynentalny (Tilio-Carpinetum)	LMśw, LMw, Lśw, Lw	Db	Ip. Db 70% Kl, Gb, i inne 30% IIP. Gb 70%, Lp, Czir i inne 30% Ip. Db 70% Bk, Jw i inne 30% IIP. Gb 70%, Lp i inne 30% Ip. Db 70% Ol, Wz i inne 30% IIP. Gb 70%, Lp i inne 30%	II/III/IV	15 lat
91D0*	Bory i lasy bagienne <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	Bb	So	So 80% Brz i inne 20%	-	-
91EO*	Łęgi olszowo-jesionowe (Fraxino-Alnetum), wierzbowe (Salicetum albo-fragilis) i topolowe (Populetum albae)	LMw, Lw OLJ, Ol	JsOl OL	Ol 50% Js30% Gb, Kl, Jw, Lp i inne 20% Ol 70% Js, Jw, Lp i inne 30%	-	-

*siedlisko priorytetowe

Na siedliskach dla których w składzie TD przewidziano Js proponuje się do czasu ustąpienia zespołu chorobowego „zamieranie pędów jesionu”, rezygnację z odnowień jesionowych na rzecz wiązu, jawora, olchy, brzozy.

Nadleśniczy ma prawo do podejmowania indywidualnych decyzji odnośnie wzbogacenia składu gatunkowego lasu i stosowania odpowiednich form zmieszania gatunków, stosownie do istniejącego zróżnicowania mikrosiedliskowego.

W uprawach i młodnikach, szczególnie narażonych na szkody wyrządzane przez pędraki dopuszcza się na stosowanie odstępstw od postępowania hodowlanego zawartego w ZHL, polegającego na:

-dopuszczeniu modyfikacji przyjętych składów odnowieniowych nowozakładanych upraw, polegającym na częściowym zmniejszeniu udziału sosny na korzyść brzozy, ewentualnie także innych gatunków,

-wykorzystywaniu w istniejących uprawach i młodnikach, pojawiania się wartościowych samosiewów gatunków lekkonasiennych.

Ponadto lokalnie, w miejscach narażonych na uporczywe szkody od bobra lub łosia należy dopuścić modyfikację przyjętych składów odnowieniowych upraw, w kierunku większego w nich udziału gatunków mniej preferowanych jako pokarm przez te zwierzęta. W tych miejscach dopuszczone jest również uznawanie na uprawach wartościowych nalotów gatunków lekkonasiennych.

Ustalając składy gatunkowe na gruntach porolnych należy brać pod uwagę aktualnie obowiązujące wytyczne i zarządzenia.

Zadania z zakresu hodowli lasu zostały sformułowane w oparciu o ustalone na gruncie wskazówki gospodarcze (odnowienia, pielęgnowanie lasu i melioracje agrotechniczne) przeniesione do opisów taksacyjnych. Plan ujęty został w „Wykazie projektowanych wskazań

gospodarczych z zakresu hodowli lasu” zamieszczony w oddzielnym tomie. W części tabelarycznej elaboratu zamieszczone zostało zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu (Tabela nr XVIII), sporządzone w oparciu o wytyczne ZHL i ustalenia KZP i NTG, opracowane dla nadleśnictwa.

Projektowany rozmiar prac z zakresu hodowli lasu na bieżący okres zamieszczono w tabeli poniżej.

Tabela 74. Zestawienie planowanych prac z zakresu hodowli lasu

Wskazanie	Parczew	Sosnowica	N-ctwo	Etat powierzchniowy do zatwierdzenia
	Powierzchnia [ha]			
Odnowienie halizn, płazowin, zrębów	18,27	29,76	48,03	48,03
Zalesienie gruntów nieleśnych	-	-	-	-
Odnowienia przy rębniach zupełnych	403,20	539,55	942,75	659,93*
Odnowienia przy rębniach złożonych	560,22	224,40	784,62	627,70*
Podsadzenia produkcyjne	-	-	-	-
Dolesienie luk i przerzedzeń	0,30	1,81	2,11	2,11
Poprawki i uzupełnienia w upr. i młod.	10,31	4,79	15,10	15,10
Wprowadzanie podszytów	-	-	-	-
Pielęgnowanie upraw (PG)	196,09	122,15	318,24	318,24**
Pielęgnowanie upraw -(CW	338,34	197,64	535,98	535,98**
Pielęgnowanie młodników (CP)	444,10	343,54	787,64	787,64**
Melioracje wodne	-	-	-	-
Melioracje agrotechniczne	979,31	784,06	1763,37	1763,37

*W kolumnie 5 zmniejszono zadania z zakresu odnowień o 30% w przypadku zrębów zupełnych oraz o 20% dla odnowień po rębniach złożonych z uwagi na obowiązkowe przelegiwanie zrębów i ochronę przed szeliniakiem sosnowcem oraz inicjowanie odnowienia naturalnego.

** dotyczy pielęgnacji zainwentaryzowanych upraw i młodników na dzień 1.01.2018 r.

Powyższe wielkości są zadaniami obligatoryjnymi i kierunkowymi, które zatwierdza minister właściwy do spraw środowiska.

W trakcie realizacji planu hodowli wnioski hodowli lasu winny zawierać powierzchnie do odnowienia wynikające z rzeczywistego określenia ich w terenie. Szczegółowe planowanie hodowlane powinno należeć do podstawowych obowiązków gospodarza lasu. Bezpośrednio przed podjęciem czynności gospodarczych na określonej powierzchni, tj. w trakcie przygotowywania wniosków cięć i odnowienia lasu, wszystkie projektowane zadania w oparciu o plan powinny być skorygowane i dostosowane do aktualnych potrzeb. W realizacji planowanych czynności odnowieniowych należy przestrzegać podstawowych zasad tj.:

✓ w pierwszej kolejności wykorzystywać istniejące odnowienia naturalne pożądaných gatunków drzew o dobrej jakości oraz miejscowych ekotypów. Odnowienie naturalne nie powinno być stosowane w drzewostanach obcego pochodzenia, rosnących na niewłaściwych siedliskach, złej jakości oraz położonych w blokach upraw pochodnych,

✓ przy sztucznym odnowieniu lasu zaleca się:
- wprowadzanie składu gatunkowego upraw zgodnego z typem drzewostanu, wzbogaconego o gatunki drzew i krzewów dostosowanych do naturalnej mozaikowości siedlisk.

-przy zakładaniu upraw stosować zmieszanie grupowe, drobnokępowe i kępowe, biorąc oczywiście pod uwagę wymagania biologiczne poszczególnych gatunków.

Odnowienia na powierzchniach otwartych (ODN ZRB, ODN HAL) zaplanowano na powierzchni 707,96 ha. W pierwszej kolejności należy odnowić halizny i zręby zaległe natomiast zręby bieżące należy odnowić w ciągu 5 lat od usunięcia drzewostanu. Nie planuje się zalesienia gruntów nieleśnych.

Skład gatunkowy nowozakładanych upraw powinien być zgodny z przyjętymi dla poszczególnych typów siedliskowych lasu typami drzewostanu. W ramach swoich kompetencji nadleśniczy może zmienić przyjęte orientacyjne składy upraw.

W ramach odnowień należy racjonalnie wykorzystywać istniejące wartościowe samosiewy i kępy podrostów. Odnowienia naturalne inicjować z pożądanych gatunków drzew o dobrej jakości oraz miejscowych ekotypów. Odnowienie naturalne nie powinno być stosowane w d-stanach obcego pochodzenia, rosnących na niewłaściwych siedliskach, złej jakości. Na powierzchniach zróżnicowanych pod względem glebowym i wilgotnościowym należy dążyć do maksymalnego wykorzystania mikrosiedlisk stosując szeroki wybór gatunków domieszkowych. Należy stosować biologiczną zabudowę obrzeży lasu oraz głównych dróg poprzez wprowadzanie gatunków liściastych.

Z uwagi na zagrożenie od pędraków, jedyną możliwą metodą uzyskania odnowienia na zagrożonych powierzchniach będzie modyfikacja terminów wprowadzenia młodego pokolenia najlepiej jesienią roku poprzedzającego rójkę lub wiosną w roku rójki.

Odnowienia pod osłoną drzewostanów (ODN ZŁOŻ)

Odnowienia pod osłoną drzewostanów przy rębniach częściowych IIa, IIb, IIIa i IIIb zaprojektowano na łącznej powierzchni 627,70 ha. W pozycji tej poza odnowieniami wynikającymi z realizacji wykazu projektowanych cięć rębnych, znalazły się powierzchnie do odnowienia powstałe w wyniku działań gospodarczych w ostatnich latach ubiegłego 10-lecia: młodniki, uprawy złożone (po cięciach uprzątających), odnowienia w KO, KDO (razem 38,42 ha -różnica pomiędzy Wzorem 6 i Tabelą nr XVIII).

W drzewostanach, w których istnieją możliwości uzyskania odnowienia naturalnego, niezwłocznie po wykonaniu cięcia należy starannie przygotować glebę. W przypadku słabej udatności lub braku odnowienia naturalnego dokonać uzupełnienia lub sztucznego odnowienia powierzchni. Odnowienia zwłaszcza dębem, po rębniach IIa, IIIa i IIIb należy grodzić.

Do odnowienia zrębów zupełnych przeznaczono 80% powierzchni i przy odnowieniach po rębniach złożonych 70% powierzchni, zaplanowanej do użytkowania rębego (wzór nr 6) z uwagi na obowiązkowe ich przelegiwanie i ochronę przed szeliniakiem sosnowcem oraz inicjowanie odnowień naturalnych. W wykazie projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu znalazły się wszystkie pozycje z uwagi na fakt, że użytkowanie rębne nie jest przydzielone na poszczególne lata planu.

✓ Poprawki i uzupełnienia (POPR) zaplanowano na powierzchni 15,10 ha w istniejących uprawach i młodnikach. W ramach tych zabiegów należy dążyć do wzbogacania składu gatunkowego, form zmieszania i struktury upraw i młodników.

✓ Planowane dolesienia luk i przerzedzeń zajmą łączną powierzchnię 2,11 ha. Nie planowano dolesień w niewielkich lukach o powierzchni do 0,10 ha, pozostawiając je do sukcesji naturalnej.

✓ Pielęgnowanie upraw i młodników we wskazaniach gospodarczych opisane są wskazówką: PIEL – pielęgnacja gleby, CW – czyszczenia wczesne i CP – czyszczenia późne.

Pielęgnowanie gleby (PIEL) projektowano w uprawach istniejących w wieku do 5 lat. Powierzchnia zabiegu podana jest jednokrotnie, lecz dla dobra upraw czynności te powinny być

wykonywane systematycznie w miarę istniejących potrzeb, aż do momentu, kiedy chwasty przestaną zagrażać drzewkom. Zadaniem obligatoryjnym jest pielęgnowanie upraw istniejących na powierzchni 318,24 ha.

Czyszczenia wczesne (CW) ujęte są w planie jako zabieg jednokrotny, obejmujący wykonywanie tych zabiegów w zainwentaryzowanych uprawach w wieku powyżej 5 lat oraz istniejącym młodym pokoleniu w d-stanach KO i innych. Należy je przeprowadzać w uprawach niezależnie od sposobu ich powstania aż do doprowadzenia do zwarcia zdrowych, dobrze ukształtowanych i pożądanых drzewek. Zabieg ten planowano w uprawach istniejących. Zadaniem obligatoryjnym jest CW na powierzchni 535,98 ha w zainwentaryzowanych uprawach.

Czyszczenia późne (CP) w młodnikach, należy przeprowadzać w zależności od potrzeb. Odnosi się to również do pielęgnacji istniejących i inicjowanych odnowień naturalnych pod osłoną drzewostanów. W fazie młodnika, przy prowadzeniu cięć pielęgnacyjnych, zabieg należy wykonać tak by nie dopuścić do zbytniego rozluźnienia zwarcia, zwracając uwagę na regulację składu gatunkowego i doprowadzanie go do zgodności z typem drzewostanu. Zadaniem obligatoryjnym jest CP na powierzchni 787,64 ha w zainwentaryzowanych uprawach.

Melioracje

W zakresie melioracji agrotechnicznych należy wykonywać zabiegi na projektowanych zrębach - usunięcie podszytu, zrębkowanie odpadów zrębowych i przygotowanie gleby do sadzenia lub odnowienia naturalnego. Melioracje agrotechniczne planowano na powierzchni 1763,37 ha.

Zabieg regulowania lokalnych stosunków wodnych (MA-REG) nie został zaprojektowany jako samodzielne zadanie, natomiast w wydzieleniach o wysokim poziomie wód gruntowych, niezbędnym jest wykonanie udroźnienia rowów i tymczasowej regulacji stosunków wodnych na czas wyprowadzenia upraw. Taka sytuacja może mieć miejsce w drzewostanach planowanych do użytkowania rębego, w uprawach po rębniach złożonych wymagających poprawek, KDO, na zrębach zaległych na siedliskach silnie uwilgotnionych i powierzchniach gdzie długo stagnuje woda. Na powierzchniach zalanych wodą w wyniku naturalnych zjawisk meteorologicznych o charakterze klęskowym, nadleśniczy wydaje decyzję o odwodnieniu obszarów leśnych.

Zgodnie z §46 ust 13 IUL nie planowano do pielęgnacji projektowanych upraw, jak też wielkości projektowanych poprawek i uzupełnień w projektowanych uprawach. Orientacyjny rozmiar pielęgnacji projektowanych upraw w wysokości około 1335,66 ha stanowi około 80% planowanych odnowień. Przyjęto wielkości poprawek w nowozakładanych uprawach w wysokości 10%, szacunkowa wielkość – 133,57 ha. Wielkości te nie zostaną ujęte w PUL, natomiast będą realizowana przez nadleśnictwo na podstawie stwierdzonych potrzeb.

Stref ekotonowych nie planowano. Utworzenie ich pozostawiono do decyzji nadleśnictwa w momencie wykonywania cięć oraz w trakcie odnowiania powierzchni zrębowych.

Nasiennictwo i selekcja

W ramach nasiennictwa i selekcji w nadleśnictwie realizowany jest „Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych na lata 2011 - 2035”. W ramach tego Programu w nadleśnictwie wytypowane zostały drzewostany nasienne gospodarcze, źródła nasion, oraz bloki upraw pochodnych. Omówienie bazy nasiennej nadleśnictwa zostało przedstawione w rozdziale „1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu w tym bazy nasiennej”

Tabela 75. Zestawienie bloków upraw pochodnych

Nr bloku	Gatunek Pochodzenie	Oddz. Poddz.	Powierzchnia [ha]	Istniejące uprawy pow. w [ha]	Jakość hodowlana	Plan upraw w bieżącym 10-leciu [ha]
Obwód Parczew						
I	SO Białka 161-a, 183-a	77 -a	0,54			
		77 -b	3,39			3,39
		77 -c	3,74			
		77 -d	11,24			
		77 -f	1,33			1,33
		77 -g	1,17	1,17	11	
		77 -h	0,77			
		77 -i	1,12			
		98 -c	5,29	5,29	11	
		98 -d	3,75			3,75
		98 -f	1,38			
		98 -g	0,86			
		98 -h	4,16			4,16
		98 -j	0,11			
		98 -k	0,74			
		98 -l	0,55			0,55
98 -m	0,45			0,45		
Razem			40,59	6,46		13,63
II	SO Białka 161-a, 183-a	111 -c	1,74			
		111 -d	1,17			
		111 -f	2,31			2,31
		111 -h	2,82	2,82	12	
		112 -a	2,78			
		112 -b	6,58			
		112 -c	4,97	4,97	11	
		112 -d	5,34			5,34
		112 -f	4,82			4,82
		113 -a	5,12			5,12
		113 -b	1,62			
		113 -c	7,09			2,14
		113 -d	0,64			
		113 -f	1,75			1,75
		113 -g	4,45	4,45	21	
		113 -i	1,79			
		114 -a	1,78	1,78	11	
Razem			56,77	14,02		21,48
III	OL Gościńiec 105-f, 106-f, Laski 126-d	62 -d	3,47	3,47	11	
		62 -i	2,04			
		63 -c	3,21			
		63 -d	1,03			
		63 -f	1,49			
		63 -g	3,54			
		84 -c	2,80			

Nr bloku	Gatunek Pochodzenie	Oddz. Poddz.	Powierzchnia [ha]	Istniejące uprawy pow. w [ha]	Jakość hodowlana	Plan upraw w bieżącym 10-leciu [ha]
Razem			17,58	3,47		0,00
IV	SO Białka Białka 198-b, 214-c	121 -a	3,44	3,44	12	
		121 -b	4,73	4,73	11	
		121 -c	3,70			3,70
		121 -d	4,00			
		121 -g	6,57			6,57
Razem			22,44	8,17		10,27
V	SO Białka 161-a, 183-a	100 -a	5,78			5,78
		100 -b	4,20			
		100 -c	8,47			3,15
		100 -d	3,13			
		100 -f	1,56	1,56	32	
		100 -g	1,36			
		101 -a	5,19			5,19
		101 -b	3,25			3,25
		101 -g	4,28			
		101 -h	2,37			
		99 -f	7,15	7,15	11	
		99 -g	7,20			7,20
		122 -a	4,70			4,70
		122 -b	5,03			
		122 -c	8,39			
		122 -d	5,10			
		123 -a	4,64			4,64
		123 -b	6,59			2,46
		140 -c	7,86	7,86	12	
		140 -g	2,58			
		141 -a	1,62	1,62	11	
		141 -b	5,34			5,34
		141 -c	5,09	5,09	11	
		141 -d	5,54			
		141 -f	5,46	5,46	11	
Razem			121,88	28,74		41,71
VI	SO	162 -b	4,90			4,90
		162 -c	16,89			
		163 -a	4,73			4,73
		163 -d	4,90			
		163 -f	3,16			
		184 -b	7,08			7,08
		184 -c	6,97			
		184 -d	5,25			
		184 -f	2,71			
		185 -a	5,56			
		185 -b	4,76			
Razem			66,91	0,00		16,71
VII	SO Białka 161-a, 183-a	27 -d	4,92	4,92		
		27 -f	4,69			4,69
Razem			9,61	4,92		4,69
X	OL Gościnniec 105-f, 106-f, Laski 126-d	169 -g	1,09	1,09	13	
		169 -h	1,31			
Razem			2,40	1,09		0,00
XI	SO Białka Białka 198-b, 214-c	223 -a	7,01			
		223 -g	4,60	4,60	12	
		223 -h	3,67	3,67	11	

Nr bloku	Gatunek Pochodzenie	Oddz. Poddz.	Powierzchnia [ha]	Istniejące uprawy pow. w [ha]	Jakość hodowlana	Plan upraw w bieżącym 10-leciu [ha]
		224 -c	7,01			
		224 -f	8,45			4,92
		238 -b	9,52			5,95
		239 -a	6,47			4,64
	Razem		46,73	8,27		15,51
XII	SO Białka 161-a, 183-a	258 -a	5,51			
		258 -b	6,54	6,54	11	
		258 -c	1,90			
		258 -d	5,54			5,54
		258 -f	5,62			5,62
		259 -b	5,76	5,76	21	
		259 -c	6,17			6,17
		259 -d	5,83			5,83
		259 -f	4,42			
	Razem		47,29	12,30		23,16
XIII	SO Białka Białka 198-b, 214-c	156 -b	5,30			5,30
		156 -c	7,55			3,74
		156 -d	1,02	1,02	11	
		157 -a	4,18			4,18
		157 -b	12,03			4,06
		157 -d	3,64	3,64	22	
		157 -f	3,41	3,41	11	
		179 -a	1,81	1,81	11	
	Razem		38,94	9,88		17,28
XIV	SO Białka 161-a, 183-a	131 -d	3,10	3,10	11	
		154 -c	5,53	5,53	11	
		155 -a	3,96			3,96
		155 -b	3,98			3,98
		155 -c	8,33			
		155 -d	2,57			
		177 -a	4,73	4,73	11	
		177 -b	5,61	5,61	11	
		177 -c	3,02			3,02
	Razem		40,83	18,97		10,96
XV	OL Gościńiec 105-f, 106-f, Łaski 126-d	265 -g	4,62			
	Razem		4,62			0,00
XVI	SO Białka 161-a, 183-a	204 -c	5,38	5,38	11	
		204 -d	4,75			4,75
		204 -f	6,11	6,11	11	
		205 -a	4,70			4,70
		205 -f	3,28	3,28	11	
		205 -g	2,88	2,88	12	
		205 -h	9,83			7,00
	Razem		36,93	17,65		16,45
XVII	SO Białka 161-a, 183-a	165 -b	6,32	6,32	11	
		165 -c	2,91			2,91
		165 -d	3,92			3,92
		187 -b	4,03	4,03	11	
		187 -c	4,63			4,63
		187 -d	4,67			
		187 -f	7,68			
		187 -g	0,92	0,92	11	
	Razem		35,08	11,27		11,46

Nr bloku	Gatunek Pochodzenie	Oddz. Poddz.	Powierzchnia [ha]	Istniejące uprawy pow. w [ha]	Jakość hodowlana	Plan upraw w bieżącym 10-leciu [ha]
XVIII	SO Białka 161-a, 183-a	279 -a	3,73			
		279 -b	5,42	5,42	21	
		279 -c	5,15			5,15
		279 -d	3,85			
		279 -f	5,52			
		280 -a	2,39	2,39	11	
		280 -b	4,65			4,65
		280 -c	3,84			
		280 -d	3,21			
		280 -f	5,88			
		280 -g	0,99			
		280 -h	4,37			
		280 -i	2,36	2,36	12	
		280 -j	2,50			
Razem			53,86	10,17		9,80
XIX	SO Białka 161-a, 183-a	272 -l	5,19	5,19	21	
		272 -m	5,04	5,04	11	
		277 -a	1,03			
		277 -b	4,67			4,67
		277 -c	6,29			6,29
		277 -d	4,99			
		277 -f	15,81			
		278 -a	4,81			4,81
		278 -b	4,45			
		278 -c	4,86			
		278 -d	2,80			
		283 -b	5,25	5,25	11	
		283 -c	6,11			6,11
		283 -d	5,80			
		Razem			77,10	15,48
XXII	OL Gościniec 105-f, 106-f, Laski 126-d	372 -c	13,35	13,35	21	
		372 -f	16,09	16,09	32	
Razem			29,44	29,44		0,00
XXIII	SO Białka 161-a, 183-a	249 -b	4,03			4,03
		249 -c	5,17			5,17
		250 -d	4,58			4,58
		250 -f	14,54			
		264 -d	3,10			3,10
		265 -d	1,52			
		265 -h	6,93	6,93	11	
		265 -i	4,96			4,96
		265 -j	5,41			
		265 -k	1,51			
		265 -m	1,69			
		266 -a	6,43			6,43
		266 -b	26,31			
		267 -a	6,62			6,62
		267 -b	6,57			
		267 -c	18,84			
Razem			118,21	6,93		34,89
XXIV	OL Gościniec 105-f, 106-f, Laski 126-d	302 -f	1,18			
		302 -i	0,68			
		302 -j	3,01	3,01		
		302 -k	3,99			3,99
		303 -a	2,89	2,89		

Nr bloku	Gatunek Pochodzenie	Oddz. Poddz.	Powierzchnia [ha]	Istniejące uprawy pow. w [ha]	Jakość hodowlana	Plan upraw w bieżącym 10-leciu [ha]
		303 -d	2,13	2,13		
		303 -f	6,48			
	Razem		20,36	8,03		3,99
XXV	SO Białka 161-a, 183-a	147 -f	1,66			
		147 -i	4,25	4,25		
		147 -j	1,70	1,70		
		148 -b	6,98			
		148 -c	4,19			4,19
		148 -d	2,94			2,94
		148 -f	4,08			4,08
		149 -g	2,22			2,22
		149 -i	2,38			2,38
		168 -c	5,22	5,22		
		169 -a	4,11			
		169 -d	0,65			0,65
		169 -i	2,52			0,85
		170 -b	3,54			3,54
		190 -b	1,62	1,62		
		191 -a	3,39			
		191 -c	1,48			0,76
		191 -h	2,50			2,50
		192 -a	0,83			
		192 -g	1,05			
		192 -i	0,78			
	Razem		58,09	12,79		24,11
	Razem pow. upraw w blokach		945,66	228,05		297,98
Uprawy rozproszone						
1	SO Białka 161-a, 183-a	58 -c	3,18	3,18	12	
2	Ol-Gościniec 105-f, 106-f, Laski 126-d	65 -b	1,34	1,34	21	
3		85 -d	2,51	2,51	21	
5	SO Gościniec 182-g	160 -g	2,01	2,01	11	
6	Ol Gościniec 105-f, 106-f, Laski 126-d	165 -a	7,01	7,01	11	
7	OL Gościniec 105-f, 106-f, Laski 126-d	146 -d	1,49	1,49	12	
		202 -f	1,63	1,63	11	
8		242 -g	0,62	0,62	12	
		242 -h	1,30	1,30	12	
		249 -a	1,70	1,70	11	
9		265 -b	1,92	1,92	11	
		287 -f	3,88	3,88	12	
		287 -g	2,54	2,54	11	
		291 -a	1,41	1,41	11	
10		290 -f	3,20	3,20	11	
11	SO zBiałka 161-a, 183-a	373 -h	1,46	1,46	11	
12		459 -b	3,38	3,38	11	
	Razem		40,58	40,58		0,00
	Ogółem obr. Parczew		986,24	268,63		297,98
Obwód Sosnowica						

Nr bloku	Gatunek Pochodzenie	Oddz. Poddz.	Powierzchnia [ha]	Istniejące uprawy pow. w [ha]	Jakość hodowlana	Plan upraw w bieżącym 10-leciu [ha]
IX	OL Gościniec 105-f, 106-f, Laski 126-d					
		213 -a	3,20	3,20	12	
		213 -b	3,57			
		Razem			6,77	3,20
XX	OL Gościniec 105-f, 106-f, Laski 126-d	349 -b	2,66	2,66	11	
		349 -h	2,71	2,71	12	
Razem			5,37	5,37		0,00
XXI	SO	345 -f	7,86			7,86
		345 -h	3,52			
		345 -i	7,49			
		345 -k	2,44			
		346 -i	5,29			
		346 -j	7,24			
		346 -k	7,84			7,84
		Razem			41,68	0,00
XXVIII	SO PN Chełm 46A-f,g	121 -b	5,29			5,29
		121 -c	3,82			3,82
		121 -d	0,49			
		121 -h	4,65	4,65	12	
		122 -a	4,52			
		122 -d	4,87	4,87	12	
		122 -f	4,21			4,21
		125 -a	3,27			
		125 -b	4,54			4,54
		125 -c	15,03			
		125 -d	0,80	0,80	11	
Razem			51,49	10,32	17,86	
Razem pow. upraw w blokach			105,31	18,89	41,42	
Uprawy rozproszone						
1	So Białka 161-a, 183-a	5 -g	1,77	1,77	22	
2	SO Białka 198-b, 214-c	15 -h	4,25	4,25	12	
3		106 -h	2,62	2,62	22	
4		106 -j	4,06	4,06	23	
5		169 -a	2,93	2,93	22	
6		170 -h	3,21	3,21	22	
7	OL Gościniec 105-f, 106-f, Laski 126-d	169 -c	1,94	1,94	11	
		172 -d	2,13	2,13	12	
		178 -g	3,47	3,47	22	
8		191 -f	1,46	1,46	11	
9		197 -c	2,60	2,60	12	
10	SO Białka 161-a, 183-a	197 -d	2,55	2,55	11	
11		199 -b	2,57	2,57	21	
12		199 -g	3,67	3,67	11	
13		200 -a	3,96	3,96	11	
14		OL	201 -c	2,61	2,61	12
15	Gościniec 105-f, 106-f, Laski 126-d	215 -a	1,93	1,93	12	
16		417 -d	2,57	2,57	11	
Razem			50,30	50,30		0,00
Ogółem obr. Sosnowica			155,61	69,19		41,42
Ogółem N-ctwo Parczew			1141,85	337,82		339,40

Kontynuując program hodowli selekcyjnej drzew leśnych w PUL zaprojektowano założenie 339,40 ha upraw pochodnych.

Zestawienie zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Tabela 76. Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Leśnictwo	Odnowienia i zalesienia						Poprawki i uzupełni.	Wprow.. podszy.	Pielęgnowanie			Mel. agrot.
	otwarte			pod osłoną					Upraw		Młodników (CP)	
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby zupełne	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przerzedz.						
									Pielęgnow. gleby (PIEL)	Czyszczenia wczesne (CW)		
Powierzchnia zredukowana - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01 Laski	2,97		45,04 31,53	61,32 49,06			1,10		22,46	51,46	72,97	109,33
02 Gościniec	0,55		66,44 46,51	117,79 94,23			1,00		32,60	66,92	71,20	184,18
03 Makoszka			50,52 35,36	105,73 84,56			1,35		37,38	64,43	38,36	157,21
04 Białka	10,08		81,49 57,04	117,17 93,74		0,30	4,96		65,95	62,93	121,80	207,16
05 Dębowa Kłoda	2,20		11,13 7,79	35,56 28,45			1,30		10,30	13,08	36,24	47,73
06 Jedlanka	2,47		148,58 104,01	122,65 98,12			0,60		27,40	79,52	102,83	273,70
R-m obręb Parczew	18,27		403,20 282,24	560,22 448,16		0,30	10,31		196,09	338,34	444,10	979,31
07 Brzeziczno			26,03 18,22	59,73 47,78			1.44		9,47	19,25	49,78	82,70
08 Sosnowica			106,28 74,40	8,58 6,86					4,75	11,20	24,13	113,86
10 Borek	3,26		183,62 128,53	43,77 35,02		0,20	1,55		22,45	65,15	78,68	227,50

Leśnictwo	Odnowienia i zalesienia						Poprawki i uzupełni.	Wprow.. podszy.	Pielęgnowanie		Młodników (CP)	Mel. agrot.
	otwarte			pod osłoną					Upraw			
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby zupełne	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przerzedz.						
									Pielęgnow. gleby (PIEL)	Czyszczenia wczesne (CW)		
Powierzchnia zredukowana - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
11 Turno	5,30		54,60 38,22	76,52 61,22		0,64	1,00		30,16	46,49	75,85	133,98
12 Hola	18,32		139,25 97,48	14,61 11,69		0,97	0,80		49,27	32,62	91,92	172,18
13 Orzechów	2,88		29,77 20,84	21,19 16,95					6,05	22,93	23,18	53,84
R-m obręb Sosnowica	29,76		539,55 377,69	224,40 179,52		1,81	4,79		122,15	197,64	343,54	784,06
Ogółem Nadleśnictwo	48,03		942,75 659,93	784,62 627,70		2,11	15,10		318,24	535,98	7867,64	1763,37

3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej

Ochrona lasu jest podstawową dziedziną działalności gospodarczej w Nadleśnictwie Parczew, która ma na celu zabezpieczenie lasu przed szkodami wyrządzonymi przez czynniki abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne. W ochronie lasu obowiązuje zasada profilaktycznego działania. Ważną zasadą ochrony lasu jest minimalizacja szkód ekologicznych, które mogą wystąpić na skutek wykonywanych zabiegów. Stosowane zabiegi powinny zapewnić stan równowagi i jak najmniejsze skutki uboczne w ekosystemach leśnych. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu oparto na następujących podstawach:

- ✓ wytyczne „Instrukcji urządzania lasu” z roku 2011,
- ✓ wytyczne „Instrukcji ochrony lasu” z roku 2011,
- ✓ ustalenia KZP i NTG dla nadleśnictwa,
- ✓ wyniki prac Zespołu Ochrony Lasu, zebrane tam materiały i dane ujęte w formie Referatu Kierownika,
- ✓ dane nadleśnictwa ujęte w Referacie Nadleśniczego dotyczącego Analizy gospodarki leśnej za poprzedni okres gospodarczy,
- ✓ wyniki urzędniowych prac terenowych – taksacyjnych w nadleśnictwie,
- ✓ doświadczenia i obserwacje nadleśnictwa i Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych oraz Inspekcji Lasów Państwowych.

3.2.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu

Zagadnienia z zakresu ochrony lasu za ubiegły okres gospodarczy zostały przedstawione w „Analizie gospodarki leśnej w minionym okresie” i opatrzone stosownym komentarzem.

Działania w zakresie ochrony lasu w bieżącym 10-leciu powinny być kontynuacją prowadzonych zabiegów ochronnych z ubiegłego okresu. Ochronę lasu należy prowadzić w oparciu o IOL i zalecenia ZOL. Zdecydowane działania nadleśnictwa w kierunku poprawy stanu lasu przyniosły widoczne efekty. Nadleśnictwo reagowało skutecznie w początkowej fazie na pojawienia się szkodników.

Znaczącym problemem w Nadleśnictwie Parczew są zalesienia porolne, które w różnym stopniu opanowane są przez hubę korzeniową, co w konsekwencji prowadzi do obniżenia odporności biologicznej drzewostanów i ma istotny wpływ na zagrożenia od czynników abiotycznych i szkodników wtórnych.

Zakłócenia stosunków wodnych spowodowało osłabienie kondycji zdrowotnej wielu drzewostanów, dotyczy to szczególnie drzewostanów sosnowych, olszowych, zarówno starszych klas wieku jak i upraw i młodników. W perspektywie należy spodziewać się w zmożonego wydzielania się posuszu. Występują na 159,35 ha.

Szkody od zwierzyny w uprawach, młodnikach i drągowinach wystąpiły na ogólnej powierzchni 435,35 ha. Na ponad 42% tej powierzchni szkody wystąpiły w 2 i 3 stopniu uszkodzeń. Głównym sprawcą uszkodzeń jest łoś, jeleń.

Powyższe drzewostany są labilne i gospodarka leśna prowadzona w najbliższym 10-leciu będzie musiała być ukierunkowana na przywrócenie stabilnego stanu sanitarnego

drzewostanów. Cięcia przedrębne w takich drzewostanach muszą mieć charakter cięć sanitarnych, których intensywność będzie wynikała ze stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów.

W trakcie terenowych prac taksacyjnych zarejestrowano uszkodzenia drzewostanów na łącznej powierzchni 5049,47 ha, w tym 411,40 ha uszkodzeń istotnych. Strukturę, rodzaj oraz wielkość poszczególnych uszkodzeń ujęto w opisach taksacyjnych i przedstawiono w tabeli - rozdział „1.5.2.1 Uszkodzenia drzewostanów”.

Do podstawowych działań nadleśnictwa będzie należało wykonywanie następujących czynności:

1. Zapobieganie szkodom od czynników abiotycznych (wiatr, śnieg, przymrozki) poprzez:

- przestrzeganie zasady zgodności składu gatunkowego drzewostanów z warunkami siedliskowymi dla zapewnienia stabilności drzewostanów,
- wprowadzaniu gatunków domieszkowych wzmacniających stabilność drzewostanów,
- przy prowadzeniu zabiegów pielęgnacyjnych zwracanie dużej uwagi na umożliwianie wytwarzania przez drzewa silnego systemu korzeniowego jak również odpowiedniego ukształtowania koron drzew,
- przestrzeganie właściwego ładu przestrzennego i kierunku cięć,
- tworzenie ścian ochronnych poprzez kształtowanie i utrwalanie właściwych ekotonów,
- w zapobieganiu szkodom od okiści dążenie do otrzymania drzewostanów mieszanych o składzie gatunkowym dostosowanym do siedliska,
- prawidłowo wykonywane cięcia pielęgnacyjne młodników i drągowin, dla uniknięcia nadmiernego przegęszczenia drzewostanów,
- kontynuowanie przebudowy drzewostanów na gruntach porolnych, także w drzewostanach niestabilnych lub uszkodzonych,
- przebudowę drzewostanów brzozowych, olszowych, sosnowych, niezgodnych z warunkami siedliskowymi,
- w ramach zabiegów pielęgnacyjnych usuwanie drzew porażonych chorobami korzeni oraz z objawami występowania hub,
- przy planowaniu odnowień zwracanie uwagi na miejsca potencjalnych zmrozowisk,
- prowadzenie odnowień pod osłoną starego drzewostanu.

2. Ochrona lasu przed szkodliwymi owadami powinna polegać na:

- prowadzeniu kontroli zagrożenia od szkodników korzeni na gruntach wskazanych w Instrukcji Ochrony Lasu,
- kontroli występowania szkodników w uprawach i młodnikach,
- zgodnie zaleceniami przygotowanymi przez RDLP i ZOL, odstąpienie od prognozowania zagrożenia drzewostanów sosnowych ze strony brudnicy mniszki, do czasu zaobserwowania podczas prac gospodarczych wzmożonej liczebności szkodnika lub zarejestrowania uszkodzeń aparatu asymilacyjnego spowodowanych żerem gąsienic tego szkodnika,

- monitorowaniu występowania szkodliwych owadów wtórnych drzew iglastych i liściastych, w oparciu o rejestrację pozyskania użytków sanitarnych i przygodnych w kategoriach: Z - „drewno zasiedlone przez szkodniki wtórne w bieżącym roku”, O - „drewno opuszczone przez szkodniki wtórne”, N - „drewno bez oznak żerowania szkodników wtórnych”,
- wykonywaniu inwentaryzacji uszkodzenia drzewostanów przez owady liściożerne w przypadku wystąpienia defoliacji powyżej 60% dla So, Md i gatunków liściastych,
- terminowym porządkowaniu drzewostanów w przypadku wystąpienia szkód od czynników abiotycznych,
- terminowym usuwaniu drzew zasiedlonych przez gatunki kambiofagiczne przed ich opuszczeniem przez młode pokolenie,
- usuwaniu zamierających jesionów zasiedlonych przez jesionowce w terminie do końca czerwca,
- wyznaczaniu drzew trocinkowych i ich usuwanie z lasu przed rozwojem młodych chrząszczy korników (II połowa maja i początek lipca),
- stałym kontrolowaniu drzewostanów pod kątem występowania owadów
- szkodników wtórnych w miejscach o zakłóconej gospodarce wodnej,
- wydzielający się posusz czynny powinien być monitorowany a jego ilość nie może powodować wzrostu zagrożenia od gatunków kambiofagicznych,
- w drzewostanach o wzmożonym występowaniu szkodliwych owadów stosować dopuszczone środki chemiczne.

3. Drzewostany na gruntach porolnych.

Powierzchnia drzewostanów na gruntach porolnych wynosi 8016,17 ha. Zbiorowiska o niedostatecznej bioróżnorodności są zagrożone przez bardzo aktywne w takich warunkach grzyby patogeniczne. Do najważniejszych należą huba korzeni i opieńki. Rozwojowi patogenów sprzyja niedostateczna obecność grzybów mikoryzowych. Ochrona będzie polegała na podjęciu wymienionych niżej działań:

- w pracach pielęgnacyjnych zaleca się rezygnację z wyznaczania drzew dorodnych na korzyść ochrony drzewa o najlepszej żywotności,
- w drzewostanach osłabionych działania z zakresu hodowli i użytkowania lasu powinny być podporządkowane zasadom ochrony lasu,
- na powierzchniach zagrożonych występowaniem grzybów korzeniowych należy uwzględnić zabezpieczanie pniaków po ściętych drzewach przed ich infekcją zgodnie z zaleceniami zawartymi w Instrukcji Ochrony Lasu,
- drzewostany na gruntach porolnych powinny zostać poddane systematycznej przebudowie z wykorzystaniem gatunków liściastych o mniejszej podatności na choroby systemów korzeniowych.

4. Ochrona lasu przed chorobami grzybowymi

Metody zapobiegania przeciwko chorobom grzybowym

- w drzewostanach na gruntach porolnych prowadzić monitoring występowania huby korzeni i opieńki,

- w uprawach i młodnikach usuwanie drzew zainfekowanych przez sprawców choroby korzeni,
- na powierzchniach o wzmożonym występowaniu grzybów korzeniowych stosowanie dopuszczonych preparatów biologicznych i chemicznych,
- w związku z występowaniem choroby powodującej zamieranie jesionów do czasu ustalenia jej przyczyny i opracowania działań ochronnych odstąpieniu od wprowadzania tego gatunku do nowo zakładanych upraw, a zastępowanie go np. Olsz, Wz,
- usuwanie zamierających (bez możliwości regeneracji) drzew jesionów dla ograniczenia bazy rozwoju patogena,
- dla ograniczenia występowania chorób grzybowych na strzałach drzew eliminowanie drzew opianowanych w trakcie prowadzonych zabiegów pielęgnacyjnych,
- sygnalizowanie do ZOL zjawisk chorobowych wymagających rozpoznania,
- ochronie siewek i sadzonek przed grzybami patogenicznymi zgodnie z zaleceniami ZOL.

5. Podniesienie odporności biologicznej drzewostanów

Szczególną uwagę należy zwracać na:

- ochronę mrowisk,
- wyznaczanie i pozostawianie w lesie drzew dziuplastych,
- biologiczne wzbogacanie obrzeży lasu i linii podziału powierzchniowego przez kształtowanie stref ekotonowych,
- pozostawianie w lesie drewna drzew martwych dla poprawy warunków rozwoju organizmom pożytecznym,
- pozostawianie na powierzchni zrębu fragmentów starodrzewia dla przyspieszenia restytucji pożytecznej leśnej fauny,
- dokarmianie ptaków w okresach szczególnie trudnych, uniemożliwiających zdobycie koniecznej ilości pożywienia,
- protekcję i ochronę domieszek nieprodukcyjnych gatunków drzew i krzewów w celu polepszenia bazy pokarmowej gatunkom drapieżnym i pożytecznym mikroorganizmom.

6. Ograniczenie szkód od zwierzyny w uprawach i młodnikach

Do metod ochrony lasu zmierzających do ograniczenia szkód w lesie wyrządzanych przez zwierzynę należy:

- utrzymanie liczebności zwierzyny płowej i dostosowanie jej do możliwości wyżywieniowych siedlisk,
- kontynuować chemiczne i mechaniczne zabezpieczenie upraw przed zgryzaniem i spalowaniem,
- stosować grodzenie upraw dębowych, sosnowych oraz powierzchni z gatunkami cennymi,
- kontrolować wykonane grodzenia upraw regularnie, a ewentualne uszkodzenia w ogrodzeniach niezwłocznie naprawiać,

–w czyszczeniach wczesnych jak i późnych preferować ogławianie drzewek przeznaczonych do usunięcia, z pozostawieniem ich na powierzchni jako osłony egzemplarzy docelowych,

a ponadto:

–w oparciu o przeprowadzane inwentaryzacje ustalić rzeczywiste stany ilościowe zwierzyny płowej,

–łowieckie plany hodowlane konstruować w oparciu o rzeczywiste stany zwierzyny, uwzględniając możliwości wyżywieniowe siedlisk, a w obwodach o szczególnie dużym nasileniu szkód dążyć do ograniczenia jej liczebności (nawet odstrzał redukcyjny),

–bezwzględnie przestrzegać realizacji planów odstrzału,

–w populacjach jelenia i sarny dążyć do zachowania właściwej struktury wiekowej i płciowej,

–w warunkach zimowych, w okresach szczególnie trudnych dla zwierzyny wykładać drzewa osiki i wierzby w celu zmniejszenia szkód w uprawach,

–w większym zakresie stosować zabiegi zmierzające do ograniczenia szkodliwej działalności zwierzyny przez ochronę ostoi, racjonalne zagospodarowanie łąk śródleśnych, zapewnienie właściwej bazy pokarmowej – poletka zgryzowe, lizawki, drzewa ogryzowe itp.

–ponadto lokalnie, w miejscach narażonych na uporczywe szkody od bobra lub łosia należy dopuścić modyfikację przyjętych składów odnowieniowych upraw, w kierunku większego w nich udziału gatunków mniej preferowanych jako pokarm przez te zwierzęta. W tych miejscach dopuszczone jest również uznawanie na uprawach wartościowych nalotów gatunków lekkonasiennych.

7. Ochrona środowiska leśnego

Aby godzić interesy gospodarki leśnej i ochrony środowiska leśnego z koniecznością udostępniania terenów leśnych dla turystyki i wypoczynku, celem zapobiegania szkodom powodowanym przez ruch turystyczny, należy:

– ukierunkować ruch turystyczny, utrzymywać w sprawności użytkowej parkingi i miejsca postoju oraz inne urządzenia turystyczne,

– prowadzić akcje edukacji społeczeństwa poprzez ustawianie tablic informacyjnych, wykorzystanie lokalnych mediów itp.,

8. Ochrona pożytecznej fauny

W celu kształtowania właściwej odporności biologicznej drzewostanów w ramach ochrony pożytecznej fauny zaleca się:

– ochronę mrowisk,

– wspieranie owadożernego ptactwa poprzez pozostawianie drzew dziuplastych stanowiących naturalne miejsca gniazdowania,

– biologiczne wzbogacanie obrzeży lasu poprzez utrzymanie istniejących dobrze wykształconych stref ekotonowych,

– dokarmianie ptaków w okresach kiedy warunki atmosferyczne utrudniają zdobywanie pożywienia.

Szczegółowe wytyczne z tego zakresu zawarte są także w Programie ochrony przyrody.

Określone wyżej zadania z zakresu ochrony lasu należy realizować zgodnie z Instrukcją ochrony lasu.

Integralną częścią planu ochrony lasu są mapy przeglądowe ochrony lasu. Na mapach ochrony lasu zlokalizowane zostaną partie kontrolne jesiennych poszukiwań szkodników sosny, drzewostany uszkodzone przez zwierzynę i zagrożone występowaniem szkodników pierwotnych, drzewostany występujące na gruntach porolnych, ogniska gradacyjne i inne szczegóły wymienione w § 102 IUL.

Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Uzgodniono:

Uzgodniono

w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej

Lublin, dnia 21.08.2018 r.

LUBELSKI
KOMENDANT WOJEWÓDZKI
Państwowej Straży Pożarnej
st. bryg. mgr inż. Grzegorz ALINOWSKI

Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu dla Nadleśnictwa Parczew zostały opracowane na podstawie:

- ✓ szczegółowych wytycznych „Instrukcji urządzania lasu” z roku 2011,
- ✓ wytycznych „Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej Lasów” z roku 2011,
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U.2006.58.405), rozporządzenie zmieniające z dnia 9 lipca 2010 r. (Dz.U.2010.137.923), rozporządzenie zmieniające z dnia 13 lipca 2015 r. (Dz.U. 2015. 1070).
- ✓ Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U.2010.109.719),
- ✓ sposobach postępowania na wypadek powstania pożaru lasu w Nadleśnictwie Parczew, corocznie aktualizowanych i zatwierdzanych przez Komendantów Powiatowych PSP w Parczewie, Łęcznej, Lubartowie i Włodawie.

Nadleśnictwo Parczew zarządza gruntami Skarbu Państwa na powierzchni 17799,6316 ha, w tym 353,2667 ha stanowią grunty będące we współwłasności Skarbu Państwa i osób fizycznych. Powierzchnia terytorialnego zasięgu nadleśnictwa wynosi 930,36 km².

Całość lasów Nadleśnictwa Parczew została zakwalifikowana do **II kategorii zagrożenia pożarowego**. Podział ten został dokonany w oparciu o obowiązujące rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 roku.

Poniżej zamieszczono wyliczenie kategorii zagrożenia pożarowego lasu (KZPL):

1) średniej rocznej liczby pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadających na 10 km² powierzchni leśnej $P_p=6,16$ przyjęto - **6pkt**
(26 pożarów w 10-leciu, 177,99km²)

2) udziału procentowego powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego $P_d = 5,7$ przyjęto - **6pkt**
(57,07% siedlisk borowych)

3) średniej wilgotności względnej powietrza (pomiar z wysokości 0,5 m) -75% i procentowego udziału dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9 00 – 6%
 $P_k=4,46$ przyjęto - **4pkt**

4) średniej liczby mieszkańców przypadających na 0,01 km² pow. leśnej $P_a =2,07$ przyjęto - **2pkt** (1,19 mieszkańca na 0,01 km²)

Razem 18 pkt (przedział (16-24) pkt) – II kat.

Nadleśnictwo Parczew znajduje się w II kategorii zagrożenia pożarowego³

³ Rozporządzenie Ministra Środowiska z 9 lipca 2010r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U.2010.137.923)

1). Ocena potencjalnego zagrożenia pożarowego obszaru nadleśnictwa

a). Sytuacja pożarowa w ubiegłym okresie

W ubiegłym okresie gospodarczym, obejmującym lata 2008 – 2017, w lasach Nadleśnictwa Parczew powstało 26 pożarów o łącznej powierzchni 10,92 ha. Z analizy danych wynika, że najczęściej pożarów wystąpiło w 2015 r. – 8 pożarów o łącznej powierzchni 1,46 ha. Przeciętna wielkość pożaru w skali ubiegłego 10-lecia wynosi 0,39 ha. Najwięcej pożarów wybuchło w obrębie Sosnowica – 14 szt. (53%), na łącznej powierzchni 5,32 ha, co stanowi 48,72% powierzchni wszystkich pożarów. W porównaniu z latami 1998 – 2007 liczba pożarów zmniejszyła się o 44 oraz zmniejszyła się też spalona powierzchnia drzewostanów o 71,38 ha.

Analizę dotyczącą ilości pożarów w poszczególnych latach, z uwzględnieniem ich wielkości, przedstawia poniższe zestawienie:

Zestawienie pożarów z okresu 2008 – 2017

Rok	Grupy wielkości pożarów							
	do 0,05 ha		od 0,06 do 1,00 ha		od 1,01 do 10,00 ha		Od 10,01 do 100 ha	
	liczba	pow. łączna	liczba	pow. łączna	liczba	pow. łączna	liczba	pow. łączna
2008	1	0,01						
2009			4	0,44	1	1,20		
2010	1	0,04						
2011	1	0,03	1	0,10				
2012	1	0,02	2	0,20	2	2,82		
2013								
2014								
2015	4	0,12	4	1,34				
2016			1	1,73				
2017			2	0,97	1	1,90		
Razem	8	0,22	14	4,78	4	5,92	0	0

Pożary w grupach, w zależności od wielkości powierzchni, przedstawiają się następująco:

- ugaszone w zarodku o powierzchni do 0,05 ha 8 pożarów,
- małe o powierzchni od 0,06 do 1,00 ha 14 pożarów,
- średnie o powierzchni od 1,01 do 10,00 ha 4 pożary.

We wszystkich przypadkach nie ustalono przyczyn powstania pożaru. Należy przypuszczać, że główną przyczyną jest nieostrożne obchodzenia się z ogniem w lesie.

Zaistniałe pożary należały do rodzaju pożaru pokrywy gleby, w których spaleni uległa ściółka, trawy, krzewy, leżanina i płytko znajdujące się korzenie. Pożarów całkowitych lasu odnotowano 1 pożarów o powierzchni 1,57 ha.

b). Czynniki wpływające na stopień zagrożenia pożarowego

Do najważniejszych czynników powodujących możliwość wystąpienia pożarów należą:

✓ Warunki meteorologiczne, w tym: temperatura powietrza, wilgotność względna powietrza, opady atmosferyczne, zachmurzenie, promieniowanie słoneczne. Temperatura powietrza powyżej 24°C, wilgotność względna powietrza poniżej 40%, brak opadów atmosferycznych i brak zachmurzenia lub zachmurzenie małe są

parametrami, które określają tzw. pogodę pożarową, podczas której powstaje ponad 60% pożarów lasu.

✓ Wilgotność ściółki wynosząca 30% jest progiem granicznym, powyżej którego powstanie pożaru w lesie od punktowych źródeł ciepła i jego rozprzestrzenianie się jest mało prawdopodobne. Przy wilgotności ściółki mniejszej niż 12% powstaje blisko 70% wszystkich pożarów lasu.

✓ Struktura siedlisk i drzewostanów.

Zestawienie powierzchni siedlisk leśnych wg stopnia uwilgotnienia przedstawia się następująco:

Rodzaj siedliska	Symbol siedliska	Powierzchnia w ha	[%]
Siedliska borowe suche	Bs	13,73	0,08
Siedliska borowe świeże	Bśw, BMśw	7631,58	47,15
Siedliska borowe wilgotne	Bw, BMw	1398,86	8,64
Siedliska borowe bagienne	Bb, BMb	201,40	1,24
Siedliska lasowe świeże	LMśw, Lśw,	4148,89	25,62
Siedliska lasowe wilgotne	LMw, Lw	1693,84	10,46
Siedliska lasowe bagienne	LMb, Ol	1054,28	6,51
Siedliska łęgowe wilgotne	Lł	0,66	0,00
Siedliska łęgowe bagienne	OlJ	48,78	0,30
Razem		16192,02	100,00

Z przedstawionego zestawienia wynika, że siedliska na których ze względu na rodzaj zgromadzonego materiału i jego palność występuje największe zagrożenie pożarowe: Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw, zajmują 55,87% powierzchni nadleśnictwa. Na siedliskach tych występują głównie drzewostany sosnowe i brzożowe, w których w runie przeważają trawy, czernica, wrzos. W warstwie podszytu dominuje kruszyna, czeremcha późna, brzoza, sosna, świerk.

Pod względem struktury gatunkowej w nadleśnictwie dominują drzewostany sosnowe z domieszkami gatunków liściastych, które zajmują 73,00% powierzchni. Drzewostany brzożowe zajmują – 9,98%, olchowe – 8,89%, dębowe -6,98%.

Pod względem struktury wiekowej, drzewostany I i II klasy wieku (1 – 40 lat) zajmują 18,06% powierzchni, natomiast drzewostany średnich klas wieku (41 - 80 lat) – 53,23% powierzchni nadleśnictwa.

Skupiska upraw i młodników występują lub będą się tworzyć w wyniku realizacji planu użytkowania rębego i planu hodowli lasu w trakcie bieżącego 10-lecia w niżej wymienionych oddziałach:

- Obręb Parczew w oddz.15, 25, 26, 27, 148, 149, 175, 176, 244, 251-268,
- Obręb Sosnowica w oddz. 11-13, 29-30, 94-96, 183-185, 189-192, 195, 196.

✓ Atrakcyjność turystyczna i zbiór płodów runa leśnego.

Niebezpieczeństwo powstawania pożarów związane jest również ze zwiększoną penetracją lasów przez turystów i miejscową ludność, podczas zbioru jagód i grzybów, w okresie lata i jesieni. Najbardziej wtedy są narażone na pożary drzewostany położone w sąsiedztwie uczęszczanych dróg, lasy w otoczeniu osad ludzkich oraz tereny leśne sąsiadujące

bezpośrednio z ośrodkami wypoczynkowymi nad jeziorami: Czarne Sosnowickie oddz. 55, 56, 63, 66, Piaseczno oddz. 325, 326, 328, 333, 338, Zagłębocze oddz. 408, 410, Bialskie oddz. 288C, 289A, Rogóźno oddz. 346, 347, 348.

Cały obszar nadleśnictwa ma dobrze rozwiniętą sieć dróg, stąd też wynika duża łatwość wjazdu do każdego kompleksu leśnego.

✓ Szlaki komunikacyjne drogowe przebiegające przez lasy nadleśnictwa oraz miejsca postoju.

Przez obszar terytorialnego zasięgu działania nadleśnictwa przebiegają następujące ważniejsze drogi publiczne:

krajowe:

82 – Lublin – Łęczna – Cyców – Urszulin - Włodawa

DK82 przebiega przez południowo wschodnią część nadleśnictwa. Z gruntami nadleśnictwa styka w oddziale 449 i nie odgrywa istotnej roli w zagrożeniu pożarowym.

wojewódzkie:

- 813 – Łęczna – Ostrów Lubelski - Parczew,
- 815 – Lubartów – Parczew - Wisznice ,
- 819 – Parczew – Sosnowica – Wola Uhruska,
- 820 – Łęczna – Ludwin - Sosnowica,

powiatowe:

- 1624L – Sosnowica Urszulin,
- 1626L –Orzechów –Jamniki,
- 1625L – Lejno-Rozplucie,
- 1569L – Uhnin- Jedlanka Podleśna,
- 1566L- Sosnowica Jedlanka
- 1567L- Stępków- Ruda Starościńska,

Pozostałe drogi powiatowe-1096L, 15250L, 1256L, 1258L, 1537L, 1553L, 1554L, 1565L, 1570L, 1571L, 1572L, 1573L, 1574L, 1575L, 1600L, 1601L, 1602L, 1604L, 1607L, 1608L, 1609L, 1610L, 1611L, 1612L, 1613L, 1614L, 1615L, 1616L, 1622L, 1623L, , 1627L, 1628L, 1629L, 1630L, 1631L, 1632L, 1633L, 1634L, 1635L, 1636L, 1637L, 1708L, 1709L, 1714L, 1715L, 1716L, 1717L, 1718L, 1719L, 1800L, 1802L, 2003L, 2004L, 2005L, 1006L, 2007L, 2008L, 2011L, 2013L.

Poza wymienionymi głównymi drogami, istnieje sieć dróg gminnych oraz lokalnych o różnej szerokości i jakości nawierzchni, łącząca poszczególne miejscowości.

Na terenie lasów przy drogach publicznych wyznaczono miejsca postoju. Na terenie Nadleśnictwa Parczew zlokalizowano 6 miejsc postoju, potocznie nazywanymi „parkingami”.

Obręb Parczew oddz. 256h, Obręb Sosnowica oddz. 42d, 59h, 79h, 187m, 347l- miejsca turystyczne na jeziorze Rogóźno.

Przy drogach przebiegających przez obszary leśne, przy miejscach postoju ustawiane są tablice informacyjne i ostrzegawcze w miejscach uzgodnionych z Komendantami Powiatowymi PSP. Tablice te informują o skutkach używania otwartego ognia w lesie oraz

przypominają o sposobach postępowania w przypadkach stwierdzenia pożaru i karach, w przypadku lekceważenia przepisów przeciwpożarowych a przede wszystkim o numerach alarmowych w razie zauważenia pożaru.

c). Sezonowość występowania zagrożenia pożarowego

Nadleśnictwo położone jest w strefie prognozowania zagrożenia pożarowego Nr 5_A. Stacja prognostyczna znajduje się w Nadleśnictwie Włodawa.

Pod pojęciem zagrożenia pożarowego lasu rozumie się istnienie takich warunków, przy których możliwe jest powstanie niekontrolowanego procesu spalania wymagającego zorganizowanej akcji do jego likwidacji. Okres zagrożenia pożarowego występuje od momentu uzyskania przez ściółkę wilgotności mniejszej niż 27%.

Stopień zapalności dna lasu zależy od składu gatunkowego runa, wilgotności ściółki, nagromadzonej leżaniny oraz ilości opadów atmosferycznych. Okres zwiększonej palności przypada na wczesną wiosnę po zejściu pokrywy śnieżnej, kiedy to występują duże ilości wysuszonych traw, krzewinek, opadłe listowie. Drugi okres o zwiększonej palności występuje w okresie długotrwałej suszy. Lokalnie duże zagrożenie może występować w sezonie letnim i jesiennym, kiedy występuje zwiększona penetracja lasów przez ludność zbierającą owoce runa leśnego oraz zwiększony ruch turystyczny.

2). Ocena potencjalnego zagrożenia pożarowego obszaru nadleśnictwa

Analizę przeprowadzono na przykładzie wybranego miejsca położonego w leśnictwie Gołęb usytuowanego w najbardziej niekorzystnych warunkach względem położenia jednostek gaśniczych i dużego zagrożenia pożarowego lasu. Teren ten leży w zasięgu działania Komendy Powiatowej PSP w Parczewie.

W oddziale 211d w drzewostanie sosnowym w wieku 45 lat na siedlisku boru świeżego [So 645lat, Bśw] powstaje pożar całkowity przy wilgotności ściółki 10% i prędkości wiatru 8,2m/sek. Okres swobodnego rozwoju pożaru zależy od:

- ✓ czasu, jaki upłynął od jego powstania do momentu zauważenia pożaru (służba leśna, samolot patrolowy, punkt obserwacyjny, osoby postronne) - przyjmuje się 7 minut,
- ✓ czasu na ustalenie miejsca (adresu) pożaru przez PAD i zaalarmowanie JRG w Parczewie - przyjmuje się 15 minut,
- ✓ czasu od otrzymania informacji o pożarze do wyjazdu najbliższej jednostki ochrony przeciwpożarowej – przyjmuje się 7 minut,
- ✓ czasu dojazdu najbliższej jednostki ochrony przeciwpożarowej do miejsca pożaru na odległość 5 km przy prędkości przejazdu ok. 50 km/godz. - przyjmuje się 10 minut,
- ✓ pozostałych czynników między innymi pogodowych – takich jak wilgotność powietrza, kierunek wiatru itp.

Gaszenie pożaru zgodnie z przyjętymi powyżej założeniami w kompleksie położonym na terenie Nadleśnictwa Parczew winno nastąpić po około 39 minutach od jego powstania.

Powierzchnia pożaru ściółki leśnej w pierwszych 15 minutach, do czasu aż pożar przeniesie się w wyższe partie drzewostanu powinna wg modelu opracowanego przez IBL obmie 0,06 ha powierzchni i 90 m obwodu. Powierzchnia pożaru całkowitego w pełnym okresie badanego drzewostanu (ok.39-45min) i może wynieść ok. 3,50 ha.

3). Ocena sprawności systemu obserwacyjno-alarmowego i interwencyjnego

a) System obserwacyjno-alarmowy

W Nadleśnictwie Parczew działa system obserwacyjno – alarmowy, którego zadaniem jest jak najszybsze wykrycie pożaru na terenach leśnych. Zabezpieczono środki techniczne umożliwiające szybkie dotarcie na miejsce zdarzenia w celu prowadzenia działań zapobiegających rozprzestrzenianiu się pożaru oraz ustalono sposoby postępowania na wypadek pożaru z Komendantami: PSP w Parczewie, Łęczne, Lubartowie, Włodawie. Nadleśnictwo współpracuje w ochronie przeciwpożarowej lasu z sąsiednimi nadleśnictwami. Mając powyższe na uwadze oraz zdobyte doświadczenia dotyczące funkcjonowania zasad organizacyjno-technicznych gaszenia pożarów w ubiegłym 10-leciu należy stwierdzić, że system obserwacyjno-alarmowy działa prawidłowo.

System obserwacyjno-alarmowy Nadleśnictwa Parczew tworzą:

1) Obserwacja terenów leśnych z 3 wież obserwacyjnych wyposażone w kamery o zasięgu ok. 15 km, znajdującej się w Sosnowicy przy siedzibie Nadleśnictwa Parczew w oddz.181f leśnictwo Borek, 24g leśnictwo Makoszka, 407c leśnictwo Orzechów. Zasięg z kamer przemysłowych obejmuje 100% lasów Nadleśnictwa Parczew i jest podstawowym sposobem wykrywania pożarów lasu.

2) Obserwacja terenów leśnych z wieży obserwacyjnej wyposażoną w kamerę TV, znajdującej się w Nadleśnictwie Włodawa oddz. 240x leśnictwo Brus. Wieża ta swoim zasięgiem obejmuje wschodnią część lasów Nadleśnictwa Parczew.

3) W okresach silnych zagrożeń pożarowych, zgodnie z załącznikiem nr 2 do „Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej Lasów” z 2011 roku, tereny leśne patrolowane są przez powoływane patrole naziemne, wyposażone w środki łączności zgodnie z wnioskiem ppoż. na dany rok.

4) W suchych okresach, lasy nadleśnictwa patrolowane są przez samoloty będące w dyspozycji RDLP w Lublinie korzystające z lotniska w Radawcu.

5) Informacje od innych osób. Sezonowa penetracja obszarów leśnych przez ludność zbierającą płody runa , przyczynia się do szybszego wykrywania powstających pożarów.

6) Dyżury przeciwpożarowe pełnione w punkcie alarmowo-dyspozycyjnym (PAD) w biurze nadleśnictwa. Punkt wyposażony jest według zaleceń Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej Lasów z 2011 roku.

Podstawowe wyposażenie techniczne tworzące sieć łączności alarmowo-dyspozycyjnej to: radiotelefon bazowy pasma leśnego w PAD Nadleśnictwa Parczew, radiotelefony pasma leśnego w samochodach służbowych i w samochodach pracowników nadzoru technicznego, telefony stacjonarne we wszystkich leśniczówkach oraz telefony komórkowe leśniczych, podleśniczych i pracowników nadzoru technicznego. Nadleśnictwo posiada łączność z PSP za pomocą linii telefonicznej oraz radiowo w paśmie lasów państwowych.

WYKAZ NUMERÓW TELEFONÓW NADLEŚNICTWA PARCZEW stan na 1.01.2018 r.
 NADLEŚNICTWO PARCZEW tel. 82 591 21 25
Zestawienie telefonów kontaktowych

Lp.	Leśnictwo	Telefon komórkowy
1.	01 Laski	797 017 301
2.	02 Gościńiec	797 017 302
3.	03 Makoszka	797 017 303
4.	04 Białka	797 017 304
5.	05 Dębowa Kłoda	797 017 305
6.	06 Jedlanka	797 017 306
7.	07 Brzeziczno	797 017 307
8.	08 Sosnowica	797 017 308
9.	10 Borek	797 017 310
10	11 Turno	797 017 311
11	12 Hoła	797 017 312
12	13 Orzechów	797 017 313

Istniejący w nadleśnictwie system obserwacji terenów leśnych jest wystarczający i spełnia wymogów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U.2006.58.405) i rozporządzenie zmieniające z dnia 13.07.2015 r. (Dz. U. 2015 1070) oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 lipca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U.2010.137.923).

Opracowana w nadleśnictwie procedura „Sposób postępowania na wypadek pożaru lasu” zawiera informacje na temat sił i środków (plan alarmowania), jakie muszą być wykorzystane na wypadek pożaru. Plan ten podaje ramowy schemat łączności, dowodzenia, zasad organizacji i współdziałania. Corocznie dokument ten jest aktualizowany i uzgadniany z właściwym terytorialnie Komendantem PSP w Parczewie, Łęcznej, Lubartowie, Włodawie.

b) Rozmieszczenie przestrzenne lasów nadleśnictwa

Zestawienie kompleksów leśnych powyżej 300 ha

Nazwa kompleksu [pow. w ha]	Leśnictwa	Pow. lasów N-ctwa Parczew [ha]	Uwagi
Parczew 5570	Laski, Gościńiec, Białka	5562	W zasięgu strefy operacyjnej KP PSP Parczew, Lubartów. Dojazd od dróg: Parczew-Sosnowica, Parczew-Ostrów Lubelski, Uhnin-Białka, Zaopatrzenie w wodę-sieć hydrantowa w okolicznych miejscowościach, p-kt czerpania wody oddz. 10, 24, 47, 143, 158, 172
Jedlanka 1650	Jedlanka	1619	W zasięgu strefy operacyjnej KP PSP Parczew, Lubartów. Dojazd od dróg: Parczew-Ostrów Lubelski, Sosnowica – Jedlanka. Zaopatrzenie w wodę-sieć hydrantowa w okolicznych miejscowościach, p-kt czerpania wody oddz. 237

Nazwa kompleksu [pow. w ha]	Leśnictwa	Pow. lasów N-ctwa Parczew [ha]	Uwagi
Sosnowica 1785	Sosnowica	1706	W zasięgu strefy operacyjnej KP PSP Parczew, Dojazd od dróg: Parczew-Sosnowica, Sosnowica-Orzechów Nowy, Zaopatrzenie w wodę-sieć hydrantowa w okolicznych miejscowościach, p-kt czerpania wody oddz. 55, 273.
Olchówka , Hola 1479	Hola	1335	W zasięgu strefy operacyjnej KP PSP Parczew, Włodawa Dojazd od dróg: Sosnowica-Hola, Parczew-Sosnowica, Sosnowica- Orzechów Nowy, Zaopatrzenie w wodę-sieć hydrantowa w okolicznych miejscowościach,
Sosnowica-Lasek, Turno-Pieszowola 2015	Borek, Turno	1726	W zasięgu strefy operacyjnej KP PSP Parczew, Włodawa Dojazd od dróg: Sosnowica-Stary Brus. Zaopatrzenie w wodę-sieć hydrantowa w okolicznych miejscowościach, p-kt czerpania wody oddz. 136.
Lejno-Jagodno 973	Orzechów	849	W zasięgu strefy operacyjnej KP PSP Parczew, Łęczna. Dojazd od dróg: Sosnowica-Łęczna. Zaopatrzenie w wodę-sieć hydrantowa w okolicznych miejscowościach.
Brzeziczno 720	Brzeziczno	703	W zasięgu strefy operacyjnej KP PSP, Łęczna. Dojazd od dróg: Sosnowica-Łęczna. Zaopatrzenie w wodę-sieć hydrantowa w okolicznych miejscowościach.

Łącznie w kompleksach powyżej 300 ha znajduje się 13500 ha gruntów leśnych nadleśnictwa tj. 76% gruntów leśnych będących w zarządzie nadleśnictwa.

Pozostała powierzchnia lasów Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Parczew wraz z lasami innych własności tworzy szereg mniejszych kompleksów o powierzchni poniżej 300 ha.

c) Wyposażenie w sprzęt przeciwpożarowy

Nadleśnictwo posiada urządzone bazy sprzętu gaśniczego w miejscach uzgodnionych z KP PSP.

Wykaz baz sprzętu p-poż:

Lp.	Lokalizacja	Sprzęt
1	Leśnictwo Borek Oddz. 181f –(przy siedzibie nadleśnictwa)	-Samochód terenowy z agregatem gaśniczym -Gaśnice – szt. 10 -Szpadle – szt. 30 - Tłumice – szt.20 -Pług – sz. 1
2	Leśnictwo Makoszka Oddz. 24d -(przy leśniczówce)	-Szpadle - szt. 30 -Siekiery – szt.10 -Gaśnice – szt. 10 -Tłumice – szt.20 -Motyki leśne szt. 10

Ilość i rodzaj sprzętu zgromadzona w bazach do gaszenia pożarów spełnia wymagania Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów z dnia 22.03.2006 r. z późn. zm. (Dz.U. 2006 r. Nr 58, poz.405).

Dodatkowo na wypadek pożaru do gaszenia przystępują Zakłady Usług Leśnych ze sprzętem, które posiadają umowy na wykonywanie prac leśnych w nadleśnictwie. Posiadany sprzęt przez Zakłady Usług Leśnych przydatny podczas akcji p.poż to: samochody dostawcze, ciągniki, pługi, przyczepy, pilarki spalinowe, siekiery, szpadle.

d) Lokalizacja jednostek straży pożarnej

Nadleśnictwo Parczew położone jest w zasięgu działania KW PSP w Lublinie, Komend Powiatowych PSP w Parczewie, we Włodawie, Łęcznej, w Lubartowie.

▪ **Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza PSP w Parczewie**

Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej włączone do KSRG:

1. OSP Dębowa Kłoda	3. OSP Siemień
2. OSP Laski	4. OSP Sosnowica

Jednostki te prowadzą działania na terenie leśnictw: Laski, Jedlanka cz., Gościńiec, Białka cz., Sosnowica, Hola, Dębowa Kłoda, Borek, Turno, Orzechów cz.

▪ **Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza KP PSP we Włodawie**

Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej włączone do KSRG:

1. OSP Stary Brus	3. OSP Urszulin
2. OSP Wereszyn	

Jednostki te prowadzą działania na terenie leśnictw: Orzechów cz., Turno cz.

▪ **Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza PSP w Łęczna**

▪ Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej włączone do KSRG:

1. OSP Ludwin

Jednostka prowadzi działania na terenie leśnictw: Brzeziczno cz.

▪ **Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza KP PSP w Lubartowie**

Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej włączone do KSRG:

1. OSP Uścimów Nowy	2. OSP Ostrów Lubelski
3. OSP Jamy	

Jednostki te prowadzą działania na terenie leśnictw: Jedlanka cz., Białka cz., Brzeziczno cz.

Łączność z jednostkami ochrony przeciwpożarowej odbywa się z wykorzystaniem telefonów alarmowych, stacjonarnych i radiotelefonu.

3). Ocena dostępności terenów leśnych

Skuteczność działań gaśniczych warunkuje także stan dróg. Dostępność terenów leśnych ocenia się jako dobrą. Sieć dróg dostępnych dla pojazdów bojowych w każdych warunkach atmosferycznych stanowią drogi o nawierzchni ulepszonej poprzez położenie warstwy żwirowej lub bitumicznej – są to najczęściej drogi krajowe, wojewódzkie oraz niektóre drogi powiatowe i gminne, które umożliwiają dojazd do lub w pobliże wszystkich kompleksów. Drogi publiczne spełniają parametry techniczno-eksploatacyjne, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Uzupełnieniem tych dróg stanowi sieć dróg leśnych tzw. dojazdy pożarowe o nawierzchni utwardzonej.

W Nadleśnictwie Parczew wyznaczono i oznaczono w terenie 15 dojazdów pożarowych. Całkowita długość dojazdów pożarowych na gruntach nadleśnictwa wynosi 61,254 km.

Rozmieszczenie dojazdów spełnia wymagania rozporządzenia⁴ dotyczące dotychczasowej II kategorii zagrożenia pożarowego. Drogi te wymagają stałych konserwacji i remontów w celu zapewnienia ciągłego dostępu do kompleksów leśnych.

Zestawienie dojazdów pożarowych na ternach leśnych wyznaczonych w Nadleśnictwie Parczew:

Numer dojazdu	Leśnictwo „Nazwa zwyczajowa”	Przebieg - oddziały	Nawierzchnia, szerokość	Mijanki	Promień łuków zewnętrznych	Długość dojazdu [m]
1	Makoszka, Dębowa Kłoda „Królewa Droga”	21, 22, 23, 24, 32, 33, 34, 47B, 47, 48	Tłuczeń- 3219m, Żwir -2708, szer. 6-8 m	Tak	Min. 11 m	5927
2	Makoszka, Białka „Bieleńska”	37, 38, 53, 54, 37, 74, 93, 94, 113, 114, 131, 132, 154,	Tłuczeń - 5052m, szer. 8 m	Tak	Min. 11 m	5052
3	Laski, Gościniec, Makoszka, Białka	29,30, 42,43, 44, 62, 77-83, 98, 119, 138, 158, 159, 160, 161, 173-180	Asfalt - 14044m, szer. 9 m	Tak	Min. 11 m	14044
4	Laski	30, 45, 46,65, 66, 85, 86, 105, 106, 125	Żwir - 3978m, szer. 8 m	Nie	Min. 11 m	3978
5	Gościniec, Białka „Linia Majora”, „Partyzancka”	160, 182, 199, 215, 228, 229, 245, 246, 261, 262	Tłuczeń - 4862m, szer. 4-10 m	Tak	Min. 11 m	4862
6	Białka „Kniażowa”	177, 194, 210, 225, 243, 261, 274	Tłuczeń - 6375m, Żwir -781 m szer. 4-8 m	Tak	Min. 11 m	7156
7	Jedlanka	166, 188, 204, 205, 219, 220, 233, 234, 250, 267 251,	Beton – 3294m, Bruk – 958m Naturalna – 682 m szer. 8 m	Tak	Min. 11 m	4934
9	Białka „Nieboszczka”	274, 275, 276, 279, 282	Żwir – 2677m, szer.8-10 m	Tak	Min. 11 m	2677
10	Jedlanka „Gościniec Parczewski”	238	Naturalna – 222m, szer. 10 m	Nie	Min. 11 m	222

⁴ Rozporządzenie Ministra Środowiska z 22 marca 2006r. z późn. zm. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U.2006.58.405) §8

Numer dojazdu	Leśnictwo „Nazwa zwyczajowa”	Przebieg - oddziały	Nawierzchnia, szerokość	Mijanki	Promień łuków zewnętrznych	Długość dojazdu [m]
13	Białka „Trzynastka”	62, 69, 76, 81, 80	Łłuczeń - 2808m, szer. 6 m	Tak	Min. 11 m	2808
14	Hola	102-105	Łwir - 1709m, szer. 8 m	Nie	Min. 11 m	1709
15	Hola „Piętnastka”	21, 22, 93, 102	Łwir - 2219m, szer. 8 m	Nie	Min. 11 m	2219
17	Turno „Kuszpa”	121, 124, 125, 130, 136, 137,	Naturalna - 276m, Łwir – 3072 m szer. 6-8 m	Nie	Min. 11 m	3348
19	Hola	11-14	Łwir -1180m, szer. 6 m	Nie	Min. 11 m	1180
20	Orzechów	410, 411, 412	Naturalna - 1138m, szer. 8 m	Nie	Min. 11 m	1138

Z przedstawionych zestawień wynika, że większość dojazdów posiada nawierzchnię naturalną 2,318 km (3,78%) a drogi utwardzone stanowią 96,22% (58,936 km). Część istniejących dojazdów pożarowych posiadają wyznaczone mijanki, bądź też rolę mijanek spełniają skrzyżowania dojazdów pożarowych z liniami oddziałowymi lub innymi drogami. Dojazdy pożarowe są utrzymane w sposób zapewniający ich przejezdność oraz oznaczone w terenie tablicami z numerem dojazdu (na początku i końcu oraz newralgicznym skrzyżowaniu). Uzupełnieniem sieci dróg jest siatka podziału powierzchniowego, która w wielu wypadkach jest regularna i przejezdna, choć nie spełniająca wszystkich kryteriów drogi dojazdowej. Przebieg dróg leśnych stanowiących dojazdy pożarowe podlega aktualizacji w ramach corocznych uzgodnień „Sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru lasu” z właściwymi terytorialnie Komendami Powiatowymi PSP.

W przypadku przebudowy (modernizacji) tych dróg, należy dostosować je do wymogów rozporządzenia⁵ ze szczególnym zwróceniem uwagi na lokalizację mijanek oraz dostosowanie parametrów techniczno – eksploatacyjnych nawierzchni dróg (drogi gruntowe).

4). Ocena zaopatrzenia w wodę

Zaopatrzenie wodne opiera się na zbiornikach przeciwpożarowych, magistralach wodociągowych w okolicznych miejscowościach, stanowiskach czerpania wody, ciekach wodnych.

Lokalizacja stanowisk czerpania wody na terenie nadleśnictwa:

Leśnictwo	Lokalizacja	Uwagi
01 Laski	▪ Sieć hydrantowa w miejscowościach: Babinka,	Odległość najbliższych hydrantów od lasów nadleśnictwa wynosi: oddz. 304- 201 m oddz. 460 – 138 m
	▪ Doprrowadzalnik-przy oddz. 19	Dojazd drogą asfaltową
	▪ Rz. Ochożówka -przy oddz. 144	Dojazd drogą asfaltową
02 Gościńiec	▪ Sieć hydrantowa w miejscowościach: Makoszka	Odległość od lasów n-ctwa: oddz. 25 – 372 m

⁵ Rozporządzenie Ministra Środowiska z 22 marca 2006r. z póź. zm. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U.2006.58.405) §7

Leśnictwo	Lokalizacja	Uwagi
	▪ Rz. Ochożówka -przy oddz. 143	Dojazd drogą asfaltową
	▪ Sztuczny zbiornik (beczka 50m') przy oddz. 158	Dojazd drogą asfaltową
03 Makoszka	▪ Sieć hydrantowa w miejscowościach: Wola Plebańska	Odległość od lasów n-ctwa: oddz. 24 – 71 m
	▪ Rz. Konotopa -przy oddz. 24	Dojazd drogą utwardzoną
	▪ Rz. Konotopa -przy oddz. 47 Dębowa Kłoda	Dojazd drogą utwardzoną Oddz. 430 – 577 m
04 Białka	▪ Sieć hydrantowa w miejscowościach: Białka	Odległość od lasów n-ctwa: oddz. 272 – 30 m
	▪ Rów melioracyjny - przy oddz. 172	Dojazd drogą utwardzoną
05 Dębowa Kłoda	▪ Sieć hydrantowa w miejscowościach: Wólka Przewłocka	Odległość od lasów n-ctwa: oddz. 410 – 694 m oddz. 411W – 185 m
	▪ Rz. Konotopa -przy oddz. 47	Dojazd drogą utwardzoną
	▪ Rz. Piwonia - przy drodze Uhnin – Mościska	Dojazd drogą utwardzoną oddz. 374 – 679 m
06 Jedlanka	▪ Sieć hydrantowa w miejscowościach: Rudka Starościańska	Odległość od lasów n-ctwa: Oddz. 270 – 247 m
	▪ Rz. Bobrówka ujęcie przy moście w m. Rudka Starościańska	Dojazd drogą utwardzoną Oddz. 270 – 185 m
	▪ Rz. Bobrówka oddz. 237	Dojazd drogą utwardzoną
07 Brzeziczno	▪ Sieć hydrantowa przy Jeziorze Piaseczno	Odległość od lasów n-ctwa: oddz. 333 – 94 m oddz. 334 - 171 m
	▪ Zbiornik wody - oddz. 341 c	Dojazd drogą gruntową
08 Sosnowica	▪ Doprowadzalnik-przy oddz. 55	Dojazd drogą żwirową
	▪ Rz. Piwonia - przy drodze Uhnin – Mościska	Dojazd drogą asfaltową oddz. 273 – 177 m
	▪ Sieć hydrantowa miejscowościach: Sosnowica, Uhnin, Sosnowica Tartak	Odległość od lasów n-ctwa: oddz. 45 - 336 m oddz. 284 – 75 m oddz. 46 – 187 m,
10 Borek	▪ Sieć hydrantowa w miejscowościach: Sosnowica, Pieszowola	Odległość od lasów n-ctwa: oddz. 188- 673 m oddz. 190 - 314 m oddz. 182 – 1339 m oddz. 174 – 806 m
11 Turno	▪ Sieć hydrantowa w miejscowościach: Czerniejów, Turno	Odległość od lasów n-ctwa: oddz. 152 - 670 m oddz. 122 – 814 m oddz. 121 – 901 m
	▪ Zbiornik-900m ² wody-przy oddz. 136	Dojazd – dojazd p-poż. Nr 17
12 Hola	▪ Sieć hydrantowa w miejscowościach: Zamołodyczne, Sosnowica	Odległość od lasów n-ctwa: Oddz. 437 – 152 m Oddz. 89 – 866 m Oddz. 111 – 911 m
13 Orzechów	▪ Sieć hydrantowa w miejscowościach: Zienki, Orzechów Nowy, Zamłyniec	Odległość od lasów n-ctwa: oddz. 218 – 344 m oddz. 407 – 424 m oddz. 409 – 409 m oddz. 366 -554 m

Odległość pomiędzy lustrem wody, a poziomem stanowiska czerpania wody ww. źródłach, nie przekracza 4 m.

Sieci hydrantowe stanowią hydranty nadziemne o średnicy nominalnej 80 lub 100 mm i wydajności 10 - 15 dm³/s.

Na drogach dojazdowych do stanowisk czerpania wody umieszczone są tablice kierunkowe „Do punktu czerpania wody”, a stanowiska oznaczone są tablicami o treści „Punkt czerpania wody”.

Przepustowość (pojemność) ww. punktów czerpania wody spełnia warunki zawarte w rozporządzeniu.⁶

5) Analiza potrzeb nadleśnictwa w zakresie infrastruktury technicznej ochrony przeciwpożarowej

a) Zaopatrzenie w wodę - do celów gaśniczych należy uznać za wystarczające.

b) Drogi dojazdowe – istniejąca na terenie nadleśnictwa sieć dróg dojazdowych, przejezdnych dla ciężkiego sprzętu pożarniczego, wraz z drogami dojazdowymi dostępnymi dla samochodów z napędem terenowym, które potencjalnie mogą spełniać funkcję dróg umożliwiających dojazd jednostek ratowniczych i potrzebnego sprzętu do miejsca pożaru, jest wystarczająca. W bieżącym 10-leciu należy dokonywać systematycznych remontów i modernizacji dróg dojazdowych w celu dostosowania ich do parametrów określonych w rozporządzeniu.⁷

c) Bazy sprzętu będące w dyspozycji nadleśnictwa jako środki ochrony przeciwpożarowej zaspakajają bieżące potrzeby w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

d) Pasy przeciwpożarowe zapobiegają powstawaniu i rozprzestrzenianiu pożarów.

Na nadleśnictwie ciąży obowiązek urządzania i utrzymywania w drzewostanach do 30 lat, położonych przy drogach publicznych i parkingach, miejscach biwakowych, pasów przeciwpożarowych. Pas przeciwpożarowy typu A – jest to pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy pasa drogowego albo obiektu, pozbawiony martwych drzew, leżących gałęzi i nieokrzesanych ściętych lub powalonych drzew oraz podszytu i podrostu gatunków iglastych.

Lokalizacja pasów przeciwpożarowych typu A:

Obręb Parczew – 39f, 99f, 121a, 140c, 186c,d, 203c,h.

Obręb Sosnowica – 32c, 186m, 187l, 194f.

Lasy wokół miejsc postoju, parkingów, należy oddzielić pasem przeciwpożarowym typu B tj. pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy obiektu albo pasa drogowego, spełniający wymogi techniczne, o których mowa przy pasie typu A, z tym, że w odległości od 2 do 5 m od granicy obiektu zakłada się bruzdę o szerokości 2 m, oczyszczoną do warstwy mineralnej.

⁶ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U.2010.109.719) §39

⁷ Rozporządzenie Ministra Środowiska z 22 marca 2006r. z póź. zm. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U.2006.58.405) §7 pkt. 2

Lokalizacja pasów przeciwpożarowych typu B:

Obręb Parczew oddz. 256h,

Obręb Sosnowica oddz. 59h, 79h, 187m, 193h.

Pasów typu BK nie projektowano

Powierzchnie przeznaczone do odnowień i zalesień, położone przy drogach publicznych na siedliskach Bśw, BMśw, powinny być odnawiane w większym udziale gatunkami liściastymi w ramach kształtowania ekotonów.

Sieć i typy pasów przeciwpożarowych Nadleśnictwa Parczew spełnia wymagania Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów z dnia 22.03.2006 r. z póź. zm. (Dz.U. 2006 r. Nr 58, poz.405) w I kategorii zagrożenia pożarowego.

f) Oznakowanie nadleśnictwa

Przy drogach przebiegających przez obszary leśne, przy miejscach postoju (parkingach), ścieżkach edukacyjnych, rowerowych ustawiane są tablice informacyjne i ostrzegawcze. Tablice te informują o skutkach używania otwartego ognia w lesie oraz przypominają o sposobach postępowania w przypadkach stwierdzenia pożaru i karach w przypadku lekceważenia przepisów przeciwpożarowych. Niezależnie od tablic stałych w okresach zwiększonego zagrożenia pożarowego rozwieszane są informacje o wprowadzonych zakazach wstępu do lasu oraz ukazują się informacje w środkach masowego przekazu.

Dojazdy pożarowe, stanowiska czerpania wody są oznakowane tablicami i znakami kierunkowymi. Należy stwierdzić, że oznakowanie nadleśnictwa jest wystarczające.

6) Zlecenia w zakresie profilaktyki przeciwpożarowej

W celu poprawy zabezpieczenia lasów przed pożarami, zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z 22.03.2006 r. z póź. zm. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U.2006.58.405), w bieżącym dziesięcioleciu należy:

- ✓ utrzymywać w stanie sprawności technicznej sprzęt przeciwpożarowy,
- ✓ ustalić zakres współpracy i współdziałania z komendą wojewódzką i komendami powiatowymi PSP, jednostkami OSP oraz urzędami gmin,
- ✓ aktualizować co roku plan ochrony przeciwpożarowej „Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru”,
- ✓ prowadzić szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej własnych pracowników – szczególnie terenowych,
- ✓ utrzymywać łączność ze wszystkimi jednostkami ochrony przeciwpożarowej i leśnictwami, szczególnie w okresach wzmożonej palności lasu,
- ✓ na bieżąco sprawdzać stan stanowisk czerpania wody i innych urządzeń umożliwiających pobór wody,
- ✓ utrzymywać w stałej sprawności drogi dojazdowe do stanowisk czerpania wody i place manewrowe,
- ✓ utrzymywać drogi leśne wyznaczone jako dojazdy pożarowe w stanie zapewniającym ich przejezdność,
- ✓ utrzymywać w sprawności pasy przeciwpożarowe,
- ✓ uzupełniać na bieżąco brakujące tablice ostrzegawcze i informacyjne,

- ✓ przy zakładaniu upraw na siedliskach borowych wzdłuż uczęszczanych dróg należy w możliwie szerokim zakresie wprowadzać zabudowę biologiczną gatunkami liściastymi,
- ✓ egzekwować od zarządców dróg publicznych utrzymywanie dróg niezbędnych do dojazdu jednostek ratowniczych i potrzebnego sprzętu do miejsca pożaru w stanie zapewniającym ich przejezdność,
- ✓ dostosowywać wyznaczone dojazdy do parametrów technicznych zawartych rozporządzeniu,
- ✓ wśród ludności miejscowej kontynuować akcję uświadamiającą o sposobie zwalczania pożarów leśnych, o zasadach posługiwania się ogniem w pobliżu lasów, a także o skutkach wypalania suchych traw i słomy na ścierniskach,
- ✓ w ramach edukacji leśnej prowadzić wśród dzieci i młodzieży w szkołach akcje uświadamiające o zagrożeniu pożarowym lasu,
- ✓ na tablicach ogłoszeń w miejscowościach sąsiadujących z lasami wywieszać plakaty ostrzegające o groźbie powstawania pożarów leśnych.

7) Mapa ochrony przeciwpożarowej

Mapa ochrony przeciwpożarowej, zgodnie z decyzją Komisji Założeń Planu, została sporządzona na mapie przeglądowej w skali 1:50 000, na której oznaczono:

- bazę sprzętu przeciwpożarowego,
- zasięg działania Komend Powiatowych PSP,
- siedziby JRG,
- siedziby Ochotniczych Straży Pożarnych,
- punkty obserwacyjne,
- punkty łączności alarmowej,
- stanowiska czerpania wody i dojazdy pożarowe,
- hydranty,
- zbiorniki p-poż.,
- drogi publiczne i leśne o nawierzchni utwardzonej dla przejazdu ciężkiego sprzętu pożarniczego,
- drogi leśne wyznaczone jako dojazdy pożarowe,
- siatkę współrzędnych geograficznych,
- przebieg linii energetycznych wysokiego napięcia,
- przejazdy przez tory kolejowe.

3.2.4. Użytkowanie uboczne

3.2.4.1. Użytkowanie uboczne

Nadleśnictwo Parczew nie prowadzi użytkowania ubocznego według zatwierdzonych planów, czy też zakładanych wcześniej projektów. Dzielnicą ta nie jest ujmowana, jako gałąź działalności nadleśnictwa, która miałaby przynosić zyski finansowe. Działania w tym kierunku ograniczają się do pozyskiwania stroiszu świerkowego oraz choinek, na potrzeby miejscowej ludności.

Lasy nadleśnictwa są miejscem zbioru płodów runa leśnego przez okoliczną ludność, jednak wysokość pozyskania jest trudna do ustalenia.

Gospodarka rolno-łąkowa

Nadleśnictwo nie prowadzi gospodarki rolnej. Użytki rolne, łąki i pastwiska są dzierżawione lub stanowią deputaty administracji leśnej. łąki i pastwiska są zagospodarowane zgodnie z ich przeznaczeniem. W bieżącym planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Parczew nie planuje się zalesień na gruntach rolnych.

Istniejąca w nadleśnictwie baza użytków ekonomicznych przedstawia się następująco:

Tabela 77. Zestawienie użytków ekonomicznych

Nadleśnictwo	Role	Łąki	Pastwiska	Razem
	Powierzchnia [ha]			
1	2			
Parczew	9,08	15,38	0,22	24,68
Sosnowica	10,48	2,14	3,91	16,53
Razem	19,56	17,52	4,13	41,21

3.2.4.2. Gospodarka łowiecka

Gospodarkę łowiecką w Lasach Państwowych określa Ustawa „Prawo Łowieckie” z dnia 13 października 1995 r. Dz.U. 1995 Nr 147, poz. 713 z późniejszymi zmianami.

Realizacja gospodarki łowieckiej opiera się na zasadzie modelu lasu wielofunkcyjnego, uwzględniającego bioróżnorodność środowiska leśnego, przy zachowaniu zasad gospodarowania populacjami zwierzyny w sposób zapewniający ciągłość procesu produkcji i funkcji ochronnych. Należy więc utrzymać właściwy stan ilościowy z odpowiednią strukturą płciową i wiekową, dostosowaną do możliwości żywienia łowiska, ze zwróceniem uwagi na prowadzenie gospodarki leśnej (hodowla i ochrona lasu).

W Nadleśnictwie Parczew gospodarka łowiecka prowadzona jest na 14 obwodach łowieckich, znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, dzierżawionych przez 10 kół łowieckich. Koła łowieckie prowadzą gospodarkę łowiecką na podstawie Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego dla Rejonu Hodowlanego nr 6 „Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego zatwierdzanego na okres od 2017 r do 2027r.

Nadleśnictwo Parczew zatwierdza roczne plany łowieckie dla obwodów łowieckich.

Tabela 78. Charakterystyka obwodów łowieckich

Lp	Obw	Dzierżawca	Kategoria	Powierzchnia ogólna
1	78	KŁ nr 70 "Sokół" w Sosnowicy	BARDZO SŁABY	12 741
2	79	KŁ nr 49 "Daniel" w Parczewie	BARDZO SŁABY	6 970
3	81	Lubelskie Towarzystwo Myśliwskie nr 9	BARDZO SŁABY	6 131
4	114		BARDZO SŁABY	6 249
5	93	Wojskowe Koło Łowieckie nr 150 "Czata"	BARDZO SŁABY	5 507
6	97	KŁ nr 89 "Siemień" w Lublinie	BARDZO SŁABY	6 994
7	112	KŁ nr 85 "Sokół" w Chełmie	BARDZO SŁABY	4 342
8	113	KŁ nr 1 "Szarak" w Lublinie	BARDZO SŁABY	10 737
9	115	KŁ nr 76 "Jeleń" w Parczewie	BARDZO SŁABY	5 339
10	94	KŁ nr 2 "Leśnik" w Lublinie	BARDZO SŁABY	4 848
11	95		SŁABY	8 697
12	96		BARDZO SŁABY	3 947
13	329		SŁABY	4 088
14	11	KŁ nr 50 "Cietrzew" w Dubecznie	BARDZO SŁABY	8 674
Ogółem				95264

Stany inwentaryzacyjne zwierzyny w 10-leciu:

Rok	Łoś	Jeleń	Sarna	Dzik
2008	99	195	1172	382
2009	128	210	1323	503
2010	135	231	1391	518
2011	135	244	1504	694
2012	182	287	1436	690
2013	186	324	1692	825
2014	199	319	1507	971
2015	280	327	1747	992
2016	376	328	1713	709
2017	248	405	1883	545

Stany inwentaryzacyjne zwierzyny grubej mają tendencję zwyżkową, w odniesieniu do łośa i jelenia oraz ustabilizowaną na zbliżonym poziomie w odniesieniu do sarny i dzika.

Większa populacja jeleniowatych odbija się na kondycji upraw, a poza lasem bardziej dokuczliwe stają się szkody w uprawach rolnych. Nie można dopuścić do przegęszczenia łowiska i konkurencji o pokarm, co skutkować może obniżeniem kondycji pojedynczych osobników, a w przypadku chorób zakaźnych całych populacji.

Odnotowano uszkodzenia od zwierzyny na 435,35 ha powierzchni drzewostanów.

Koszty ochrony lasu przed zwierzyną w ostatnich latach uległy zwiększeniu.

Tabela 79. Zestawienie poletek łowieckich

Oddział pododdział	Na gruntach związanych z gospodarką leśną	Na gruntach nieleśnych
	Powierzchnia [ha]	
Obręb Parczew		
48g	0,58	
74i	0,20	
94g	0,42	
108b	0,17	
125i	0,56	
131g	0,27	
139d	0,30	
143f	0,68	
153c	0,19	
178f	0,72	
237x	0,21	
R-m obręb Parczewy	4,30	-
Obręb Sosnowica		
13f	0,25	
62g	0,25	
90d	0,98	
234i	0,33	
436k	0,65	
R-m obręb Sosnowica	2,46	-
Ogółem	6,76	-

Jak wynika z przeprowadzonej inwentaryzacji na terenie nadleśnictwa znajduje się 6,76 ha poletek łowieckich na gruntach leśnych.

Na poletka łowieckie i zgryzowe wykorzystywane są śródleśne i przyleśne role i łąki. Zagospodarowanie poletek łowieckich powinno odbywać się zgodnie z art. 120 Ustawy o ochronie przyrody z 16.04.2004 r. (tekst jednolity Dz.U. 2013, poz. 627 z późn. zm.).

Kierunkowe zadania gospodarki łowieckiej nadleśnictwa

Do zadań Nadleśniczego Nadleśnictwa Parczew należy inicjowanie oraz określanie w rocznych planach łowieckich zadań, które winni wykonywać dzierżawcy obwodów łowieckich położonych na terenie Nadleśnictwa Parczew oraz nadzorowanie ich realizacji. Zadania te dotyczą poprawy warunków bytowania zwierzyny oraz utrzymania liczebności zwierzyny na właściwym poziomie.

Działania w zakresie poprawy warunków bytowania zwierzyny polegają na odpowiednim zagospodarowaniu obwodów łowieckich, a w szczególności na:

- poprawie naturalnych warunków pokarmowych poprzez zakładanie poletek łowieckich żerowych i zgryzowych, wysadzanie drzew dostarczających zwierzynie owoce i nasiona, wykładanie w okresie zimy drzew zgryzowych, dostosowanie terminu części cięć pielęgnacyjnych (gatunki chętnie zjadane przez zwierzynę) do okresów niedoboru pokarmu,
- uzupełnianiu pokarmu, w warunkach jego niedostatku lub niedostępności, karmą o dobrej jakości oraz mikroelementami,

- właściwej lokalizacji karmisk i poletek łowieckich w stosunku do upraw i młodników leśnych,

- umożliwianiu zwierzynie dostępu do wody,

- zapewnieniu zwierzynie spokoju poprzez ochronę i tworzenie ostoi zwierzyny.

Działania w zakresie utrzymania liczebności zwierzyny na właściwym poziomie polegają na:

- corocznym określeniu liczebności zwierzyny, poprzez wybór właściwej metody inwentaryzacji zwierzyny w zależności od gatunku i poprawne jej stosowanie,

- ustaleniu w wieloletnich łowieckich planach hodowlanych właściwego zagęszczenia docelowego zwierzyny w obwodzie łowieckim, przy którym szkody będą gospodarczo znośne,

- ustalaniu poziomu odstrzału gwarantującego osiągnięcie stanów docelowych przyjętych w wieloletnich łowieckich planach hodowlanych.

Przy realizacji zadań hodowlanych i ochronnych dopuszcza się następujące zmiany:

- modyfikowanie składów gatunkowych drzewostanów w kierunku zapewnienia właściwego udziału gatunków osłonowych i żerowych, przy zachowaniu wymogu utrzymania jako panującego gatunku głównego danego typu gospodarczego drzewostanu dochowując zgodności gatunku z biotopem,

- prowadzenie cięć pielęgnacyjnych z zachowaniem równowagi w ekosystemach utrzymując odpowiednią wielkość bazy żerowej i osłonowej,

- wzbogacanie łowisk poprzez wysadzanie drzew owocowych,

- przy wykonywaniu czyszczeń stosowanie ogławiania oraz pozostawienie nie wyrobionych gatunków drzew o miękkim drewnie, dla zapewnienia żeru pędowego.

Realizacja określonych wyżej działań, wraz z szerokim wachlarzem czynności z zakresu ochrony i hodowli, winny przynieść efekt w postaci zmniejszania rozmiaru szkód w uprawach leśnych oraz polepszenia jakości hodowlanej zwierzyny.

Gospodarka łowiecka opisana została również w „Analizie Gospodarki Leśnej Nadleśnictwa Parczew w latach 2008-2017”. Zadania nadleśnictwa dotyczące ochrony lasu przed zwierzyną zostały przedstawione w rozdziale powyżej „Wytyczne w zakresie ochrony lasu”.

Na mapie łowiectwa naniesiono granice obwodów łowieckich, poletka łowieckie, łąki śródleśne oraz inne urządzenia łowieckie.

3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji

3.2.5.1. Budowa i remonty dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych

Według Leśnej Mapy Numerycznej na gruntach nadleśnictwa sieć dróg leśnych o szerokości powyżej 2 m wynosi około 392 km, co daje średnią gęstość około 24,2 m/ha.

Długość sieci drogowej w przewidziana do wywozu drewna nadleśnictwie wynosi 213,47 km w tym:

- drogi leśne - 181,70
- drogi publiczne, włączone do sieci drogowej nadleśnictwa - 31,74 km.

Pozostałe zainwentaryzowane drogi leśne stanowią szlaki zrywkowe. Wobec zwiększonego obciążenia dróg leśnych przez środki transportowe, oraz zapewnienia dojazdów do kompleksów leśnych dla jednostek uczestniczących w akcjach gaśniczych, konieczna jest dalsza modernizacja istniejących dróg leśnych. Niezbędne drogi lub ich odcinki będą przebudowywane pod kątem położenia nawierzchni o większej nośności w celu spełnienia wymagań dla dróg leśnych wywozowych. W ubiegłym okresie gospodarczym zmodernizowano lub wybudowano ponad 53,8 km dróg leśnych.

Nadleśnictwo posiada „Projekt docelowej sieci drogowej z roku 2017”, w którym zaewidencjonowano istniejącą sieć dróg i ich stan techniczny. Wykazano konieczne działania na lata przyszłe w zakresie remontów doraźnych jak również konieczność podejmowania modernizacji lub inwestycji drogowych. W kolejnych latach nadleśnictwo planuje prowadzenie remontów oraz przebudowę dróg leśnych w celu stworzenia sieci dróg o cechach przystosowanych do obecnych potrzeb wywozowych i przeciwpożarowych. Obecny poziom nakładów nie jest wystarczający dla utrzymania odpowiedniego stanu dróg.

Zainwentaryzowano rowy i cieki wodne będące w posiadaniu nadleśnictwa, które uwidoczniono na mapach. Należy odtworzyć istniejącą sieć rowów melioracyjnych, a tym samym zapewnić utrzymanie właściwego poziomu wód na terenie nadleśnictwa.

W zakresie melioracji wodnych nadleśnictwo wykonuje we własnym zakresie tylko pilne prace konserwacyjne urządzeń melioracyjnych (szczególnie rowów i przepustów). Prace te planuje się w pierwszej kolejności w terenach nadmiernie uwilgotnionych w celu poprawy warunków do odnowienia lasu oraz użytkowania. Zakres tych prac jest uzależniony od możliwości finansowych nadleśnictwa.

Powyższe potrzeby inwestycyjne, realizowane będą na bieżąco zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi nadleśnictwa oraz planami perspektywicznymi RDLP w Lublinie.

Dokumentacja techniczna budowy i remontów urządzeń infrastruktury technicznej nadleśnictwa (założenia techniczno-ekonomiczne, projekty szczegółowe itp.) powinna być wykonywana przez jednostki specjalistyczne, na zlecenie nadleśnictwa.

3.2.5.2. Budowa i remonty siedzib jednostek LP oraz budynków gospodarczych

W minionym 10-leciu został zrealizowany przez Nadleśnictwo Parczew planowany zakres prac i nakładów inwestycyjnych w kwestii modernizacji, napraw i remontów budynków mieszkalnych i gospodarczych, w tym remont siedziby biura nadleśnictwa.

W planach inwestycyjnych na lata 2018 – 2027 nadleśnictwo zamierza wykonywać naprawy bieżące, konserwacje, bieżące remonty, zagospodarowanie przestrzeni wokół osad (mała architektura) oraz inwestycje szkółkarskie zgodnie z Regionalnym Programem Szkółkarstwa opracowanym na lata 2016-2025, tj.: budowa wiaty na sprzęt szkółkarski i budowa deszczowni.

Prace z zakresu budownictwa ogólnego, będą wykonywane na bieżąco zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi nadleśnictwa oraz planami perspektywicznymi RDLP w Lublinie.

Do podstawowych zadań w 10-leciu należy utrzymanie we właściwym stanie budynków będących własnością nadleśnictwa.

3.2.5.3. Budowa i konserwacja zbiorników małej retencji

Mała retencja wodna to proces polegający na spowolnieniu i zatrzymaniu, przy zastosowaniu rozmaitych zabiegów, jak największej ilości wody w jej powierzchniowym i przypowierzchniowym obiegu. To także przedsięwzięcia mające na celu wydłużenie czasu obiegu wody m.in. poprzez zwiększenie zdolności do zatrzymywania wód opadowych (spowolnienie ich odpływu).

Działania związane z retencją wód, które prowadzą do spowolnienia lub powstrzymania odpływu wody przy jednoczesnym odtwarzaniu naturalnego krajobrazu, podzielić można na działania techniczne i nietechniczne. Do zadań technicznych retencji zalicza się większość prac z zakresu hydrotechniki i melioracji (powodujących zahamowanie odpływu wód powierzchniowych i zwiększenie dopływu wód opadowych do warstw wodonośnych), retencjonowanie wód powierzchniowych przez budowę małych zbiorników wodnych, wznoszenie budowli piętrzących na ciekach, rowach i kanałach, jazy, zastawki, progi, brody, przepusty, itp.

Zwiększenie możliwości retencyjnych można osiągać także innymi, równie istotnymi działaniami nietechnicznymi, do których zaliczyć można odnowienia, przebudowy, zalesienia, zadrzewienia, tworzenie roślinnych pasów ochronnych, odtworzenie oczek wodnych, mokradeł, obszarów zalewowych itp.

W Nadleśnictwie Parczew zaewidencjonowani powierzchnie przewidziane do małej retencji – (0,99 ha), są to naturalne zbiorniki na powierzchni leśnej.

3.2.5.4. Budowa i remonty urządzeń na potrzeby turystyki i rekreacji oraz izb edukacji przyrodniczej

Rozwój turystyki to szansa rozwoju regionu, ale także zagrożenia. Skala i charakter turystycznego udostępnienia terenu nie może zagrozić jego walorom oraz funkcjom ekologicznym, które należy traktować jako nadrzędne. O rozwoju turystyki decyduje dobrze zorganizowana baza turystyczno-wypoczynkowa, atrakcyjność terenu, jego walory krajobrazowe, obiekty zabytkowe i osobliwości przyrodnicze.

Lasy Nadleśnictwa Parczew i okolic są atrakcją turystyczną dla osób zainteresowanych przyrodą, historią, wędkarstwem czy zwykłą turystyką i wypoczynkiem. Jest to teren Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego z licznymi jeziorami nad którymi znajdują się ośrodki wypoczynkowego, gdzie można odpocząć w ciszy i mało skażonym terenie. Atrakcyjność turystyczną tego terenu podnosi bezpośrednie sąsiedztwo z Poleskim Parkiem Narodowym, który jest magnesem ściągającym w te okolice licznych turystów.

Na obszarze terytorialnego działania nadleśnictwa występuje wiele obiektów zabytkowych sakralnych i świeckich. Lasy nadleśnictwa na przestrzeni ostatnich wieków były miejscem licznych potyczek w obronie niepodległości państwa – insurekcja kościuszkowska, powstanie styczniowe, I i II wojna światowa. Ślady tamtych dni odnajdowane są w postaci mogił i pomników usytuowanych wśród lasów.

Zinwentaryzowane obiekty kultury materialnej zamieszczono w POP (tabela 63).

Do najcenniejszych obiektów przyrodniczych należą: Rezerваты przyrody, pomniki przyrody, lasy ochronne, stanowiska gatunków chronionych oraz obszary Natura 2000.

Aktualnie na terenie Nadleśnictwa Parczew znajdują się następujące urządzenia turystyczne:

Miejsca postoju:

- l-ctwo Jedlanka: 256h,
- l-ctwo Borek: 59h, 79h, 187m, 42d (teren pod linią energetyczną).
- l-ctwo Brzeziczno: 347l.

Wiaty turystyczne:

- l-ctwo Laski oddz. 44a (przy ścieżce „Jezioro Obradowskie”),
- l-ctwo Gościniec oddz. 161a,
- l-ctwo Jedlanka oddz. 256h (przy ścieżce „Bobrówka”),
- l-ctwo Jedlanka oddz. 236i (przy ścieżce „Bobrówka”),
- l-ctwo Borek oddz. 59h,
- l-ctwo Borek oddz. 181f (przy siedzibie nadleśnictwa),
- l-ctwo Borek oddz. 187m (przy ścieżce „Borek”).

Wieża widokowa:

- l-ctwo Borek oddz. 181b.

Ścieżki przyrodnicze:

- ścieżka przyrodnicza „Borek”
- ścieżka przyrodnicza „Jezioro Obradowskie”
- ścieżka przyrodnicza „Bobrówka”

Szlaki turystyczne:

- Szlak „Partyzancki”- czerwony (Lu-263-c)
- Szlak „Leśny”- zielony (Lu-5516-z)
- Szlak Centralny Pojezierza – niebieski (Lu-264-n)
- Szlak „Nałęcz”-czarny (Lu-5526-s)

Szlaki rowerowe:

- Szlak Dzikiej Przyrody – czerwony
- Szlak Lublin – Wola Uhruska – czerwony

Utrzymywanie w dobrej przejezdności dróg leśnych i linii podziału powierzchniowego powodują, że lasy dostępne są dla uprawiania turystyki letniej i zimowej w zasadzie przez cały rok. Lokalne, okresowo pojawiające się zakazy wstępu do lasu związane są z pracami leśnymi (pozyskanie, zrywka, transport), stopniem zagrożenia pożarowego lub mają na celu ochronę upraw leśnych, obszarów o specjalnym znaczeniu (ostoje zwierzyny). Poza wymienionymi przypadkami służby leśne nie ograniczają turystyki pieszej i rowerowej.

Działania nadleśnictwa w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego obejmują:

- utrzymanie w odpowiednim stanie istniejących urządzeń rekreacyjnych oraz obiektów edukacyjnych;

- budowę nowych urządzeń (ławki i zadaszenia przy szlakach turystycznych, tablice informacyjne);

- udostępnianie lasu dla ruchu turystycznego, szczególnie jednodniowego i weekendowego, z uwzględnieniem potencjalnej przydatności drzewostanów do rekreacji i ich ochrony;

Wszystkie istniejące na terenie nadleśnictwa obiekty turystyczne powinny być odpowiednio oznakowane. W ważniejszych miejscowościach, bądź na granicy lasów państwowych należy ustawić tablice informacyjne o walorach lasów nadleśnictwa jak i możliwościach prowadzenia czynnego odpoczynku w lasach.

Do planu u.l. załączona została mapa funkcji lasu i zagospodarowania turystycznego w skali 1:50 000. Na mapie tej uwidoczniono przebieg szlaków turystycznych pieszych, ścieżek dydaktycznych, elementy infrastruktury turystycznej i inne elementy zgodne z IUL.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dn. 9.05.2003 r. nadleśnictwo opracowało Program Edukacji Leśnej Społeczeństwa w Nadleśnictwie Parczew, który jest zatwierdzony przez Dyrektora RDLP w Lublinie.

Podniesienie standardu infrastruktury turystycznej, powinno być przedmiotem zainteresowania władz samorządowych. Działalność nadleśnictwa w tym zakresie powinna być oparta o plany zagospodarowania gmin i zmierzać do ograniczenia penetracji turystycznej w głąb lasów, skupienia jej na obrzeżach, a także ogólnie dostępnych i tradycyjnie uczęszczanych drogach oraz szlakach turystycznych.

4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

W ramach prac nad projektem planu urządzenia lasu został opracowany program ochrony przyrody wg stanu na 1.01.2018 r., zgodnie z § 3 pkt 4 oraz §110 i 111 obowiązującej Instrukcji urządzania lasu 2011.

Program ochrony przyrody sporządzany jest dla nadleśnictwa zgodnie z postanowieniami znowelizowanej ustawy o lasach. Stanowi on część operatu urządzeniowego i w swym zakresie ujmuje w szerokiej formie zagadnienia dotyczące ochrony przyrody, ocenia stosowane w nadleśnictwie formy zagospodarowania lasu oraz przedstawia kierunkowe wytyczne na najbliższy okres gospodarczy. Sporządzony program ochrony przyrody składa się z części opisowej i kartograficznej.

5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Dla utrzymania ciągłości produkcji leśnej ważnym elementem jest stałe powiększanie (lub utrzymanie optymalnego) zapasu drzewostanów. Stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczono zgodnie z IUL §123 pkt 1.

Podstawą do obliczenia orientacyjnej, spodziewanej na koniec okresu gospodarczego, wielkości zasobów miąższości grubizny drzewostanów Nadleśnictwa są tabele:

- Tabela nr III – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących,
- Tabela nr VIIa – Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy,
- Tabela nr XVII – zestawienie łączne użytków głównych według kategorii cięć.

Przy proponowanym rozmiarze użytkowania prawdopodobny zapas końcowy będzie wynosił:

$$V_k = V_p + Z_v - U$$

gdzie:

V_k – to przewidywany zapas na koniec okresu gospodarczego,

V_p – to zapas na początek okresu gospodarczego na powierzchni leśnej zalesionej (Tabela nr III),

Z_v – to spodziewany przyrost miąższości grubizny na 10-lecie (Tabela nr VIIa),

U – suma miąższości grubizny brutto drewna przewidzianego do pozyskania w planie urządzenia lasu.

Wyliczony prawdopodobny zapas na koniec okresu dla Nadleśnictwa Parczew wyniesie:

Tabela 80. Prognoza miąższości drzewostanów na koniec okresu gospodarczego

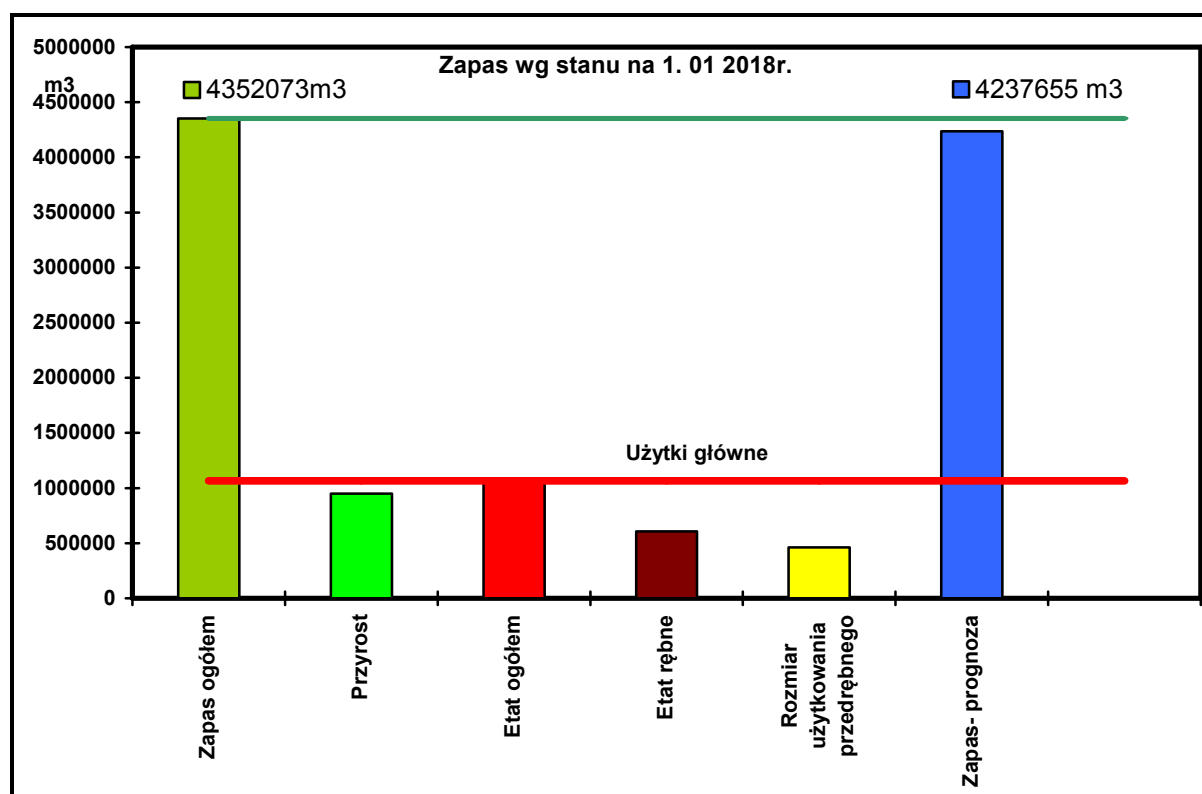
<i>Obręb</i>	<i>$V_p (m^3)$</i>	<i>$Z_v (m^3)$</i>	<i>$U (m^3)$</i>	<i>$V_k (m^3)$</i>	<i>Przeciętna zasobność na koniec 10-lecia</i>
Parczew	2281928	459300	602796	2138432	261m ³ /ha
Sosnowica	2070145	491250	462172	2099223	262m ³ /ha
Ogółem nadleśnictwo	4352073	950550	1064968	4237655	261m³/ha

Przedstawione dane odnośnie prognozy stanów zasobów drzewnych, wykazują zmniejszenie zasobności drzewostanów o 114418 m³ tj. o 2,7% - przy przeciętnej zasobności na 1 ha - 261 m³/ha.

Wpływ na spadek zasobności mają następujące czynniki:

- specyficzny rozkład klas wieku drzewostanów (znaczny udział drzewostanów rębnych i przeszlórębnych),

-mniejszy przyrost drzewostanów (znaczny udział drzewostanów po kulminacji przyrostu).

Porównanie przeciętnego wieku, zasobności - (stan początkowy i na koniec okresu)

Wyszczególnienie	So	Db	Brz	Ol	Nadleśnictwo
Przeciętny wiek					
Stan 1.01.2018 r.	65	60	51	44	63
Stan 31.12.2027 r.	62	61	50	46	61
Przeciętny zasobność m³/ha					
Stan 1.01.2018 r.	292	225	195	205	269
Stan 31.12.2027 r.	289	215	180	215	261

5.1. Przyrost

5.1.1. Spodziewany przyrost – tablicowy

Według instrukcji urządzania lasu prognozę zmian stanu zasobów drzewnych wylicza się orientacyjnie z wielkości przyrostu tablicowego, obliczanego wg pewnych wskaźników. Przyrost ten zestawiany jest w Tabeli VIIIa i na bieżące dziesięciolecie wynosi dla nadleśnictwa 950550 m³ brutto, co daje 5,96 m³ rocznie w przeliczeniu na 1 ha powierzchni leśnej. Dla tak liczonego przyrostu, przy uwzględnieniu zapasu na początku okresu (2018 r.) oraz planowanego użytkowania, na koniec okresu (w 2027 r.) przewiduje się spadek zapasu drzewostanów o ok 2,7%. Trzeba jednak zwrócić uwagę, że jest to przyrost liczony ze wskaźników nie dostosowanych do warunków przyrodniczych konkretnego terenu i jak wynika z wielu pomiarów (m.in. pomiarów na powierzchniach Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu), w większości przypadków znacznie zaniżonych.

5.1.2. Spodziewany bieżący użyteczny

Przyrost bieżący użyteczny za okres obowiązywania planu 2008-2017

Przyrost użyteczny został obliczony na podstawie wyników aktualnej inwentaryzacji lasu po uwzględnieniu pozyskania grubizny brutto w ubiegłym 10-leciu.

$$Zvu\dot{z} = V_k - V_p + U$$

gdzie:

V_k - to zasoby miąższowości na końcu okresu obowiązywania planu;

V_p - to zasoby miąższowości na początku okresu obowiązywania planu;

U – suma miąższowości grubizny brutto użytków rębnych i przedrębnych za okres obowiązywania planu.

Obręby	V_k Zapas 01.01.2018	V_p Zapas 01.01.2008	U Pozyskanie 2008-2017	$Zvu\dot{z}$ Przyrost uzyskany w ostatnim 10-leciu
	m ³ brutto			
Nadleśnictwo Parczew	4352073	3731890	749031	1369214

Prognozę zmian stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczony na podstawie przyrostu użytecznego przedstawiono poniżej:

Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego wg przyrostu użytecznego

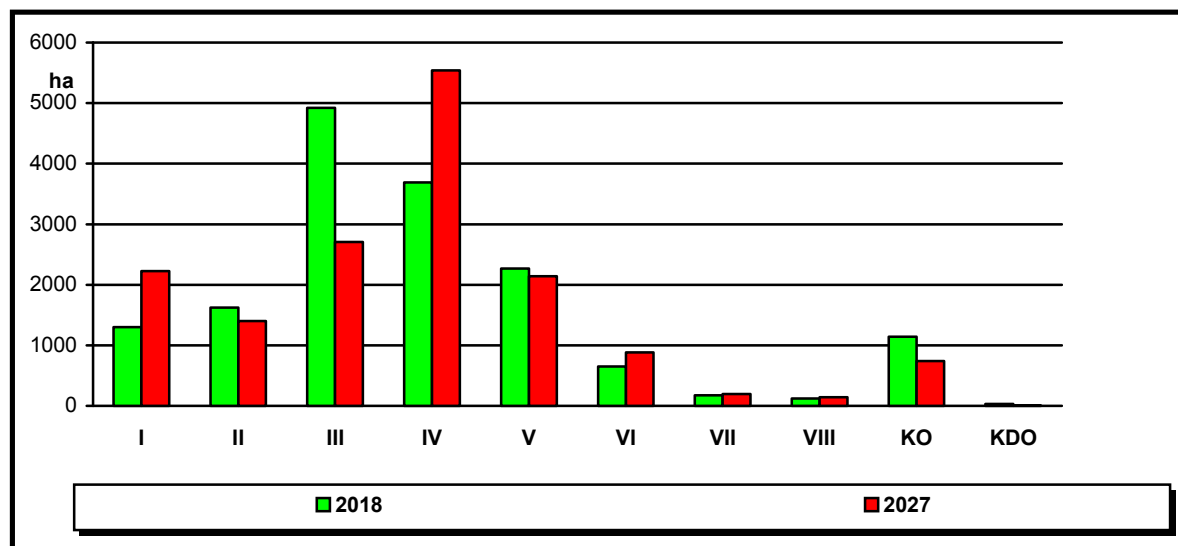
Obręb	V_a zapas 01.01. 2018	Z przyrost bieżący użyteczny	U pozyskanie w latach 2018- 2027	V_k prognoza na 32.12.2017	Różnica zapasu	% zmian
1	2	3	4	5	6	7
Nadleśnictwo	4352073	1369214	1064968	4656319	+304246	+9,3

Prognoza stanu zasobów drzewnych z zastosowaniem wskaźnika przyrostu bieżącego użytecznego (1369214 m³), wskazuje na wzrost zasobów o 304246 m³ (9,3%) przy przeciętnej zasobności na 1 ha - 288 m³/ha.

5.1.3. Prognoza powierzchni klas wieku na koniec okresu

Porównanie powierzchni klas wieku drzewostanów - (stan początkowy i na koniec okresu).

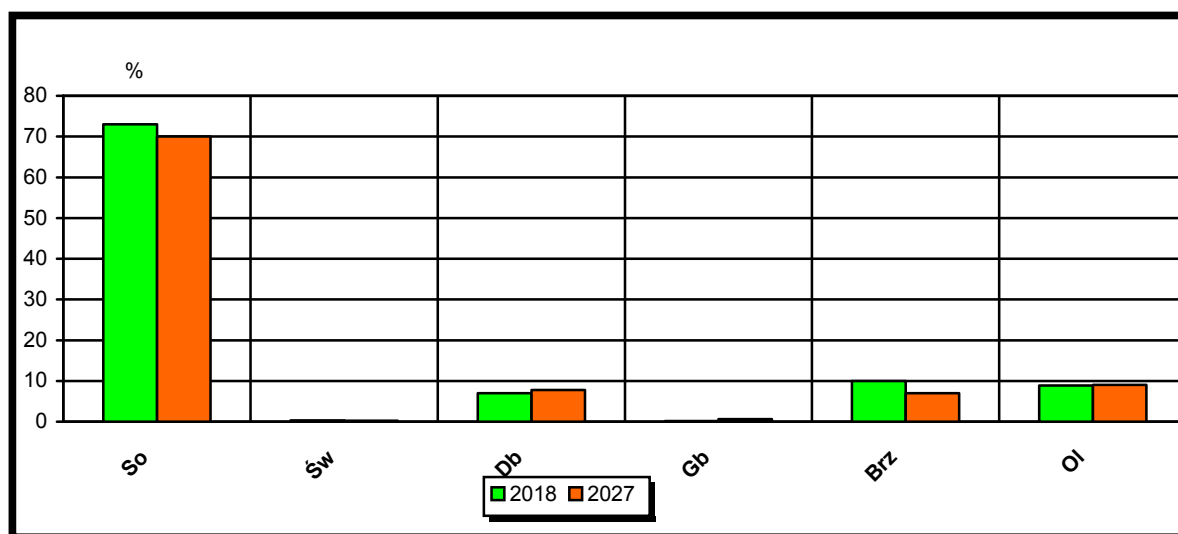
Nadleśnictwo Parczew

Prognozowanie wskazuje, że nastąpią zmiany w strukturze wiekowej lasu nadleśnictwa. Na koniec 10-lecia zwiększy się udział drzewostanów Ia, Ib klasy wieku. Wzrośnie powierzchnia drzewostanów powyżej 121 lat.

Oprócz kumulacji zapasu mięszości, PPUL przewiduje ochronę zasobów naturalnych występujących w lesie tj. chronionych gatunków roślin i zwierząt, siedlisk przyrodniczych, roślinność runa leśnego, wód i gleby. Plan nie przewiduje ograniczenia przestrzeni występowania gatunków, zmniejszenia gruntów leśnych, ani zmniejszenia powierzchni całego nadleśnictwa.

Porównanie powierzchni wg rzeczywistego - (stan początkowy i na koniec okresu).

Wzrosła powierzchnia drzewostanów dębowych, olszowych co należy odnotować jako pozytywne zmiany w kierunku osiągnięcia pożądanego celu hodowlanego.

5.1.4. Prognoza wieku drzewostanu i średniego wieku na koniec okresu.

W poniższych tabeli przedstawiono orientacyjny średni wieki drzewostanów i średni wiek na koniec okresu:

Nadleśnictwo	Przeciętny wiek drzewostanów	Połowa orientacyjnego średniego wieku rębności	Różnica
Nadleśnictwo Parczew	61 lat	50 lat	11 lat

Relacje między przeciętnym wiekiem drzewostanów a połową orientacyjnego średniego wieku rębności

Stan	Średni wiek	½ średniego wieku	Przeciętny wiek d-stanu	Różnica (4-3)
1	2	3	4	5
2008	99,2	50	58	+8
2018	99,7	50	63	+13
2026	100	50	61	+11

Z porównania powyższych wskaźników wg stanu na 2008 r., wg stanu na 2018 r. i według prognozy, wynika, że istniejące relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów nadleśnictwa należy uznać za nieprawidłowe. Proponowany etat na poziomie sumy etatów optymalnych zapewnia utrzymanie dotychczasowego kierunku rozwoju zasobów drzewnych oraz ich pożądany stan ilościowy na koniec planowanego okresu gospodarczego.

Z powyższej tabeli wynika, że na koniec obowiązywania planu w Nadleśnictwie Parczew prognozowany jest spadek przeciętnego wieku drzewostanów o 2 lata, natomiast połowa średniego wieku rębności pozostanie bez zmiany (50) lat.

Wg prognozy przeciętny wiek d-stanów będzie wyższy o 11 lat od połowy średniego wieku rębności - tzn. że wiek drzewostanów w nadleśnictwie jest nadal odstępstwem od stanu pożądanego.

6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

Prace związane z V rewizją planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Parczew zostały wykonane przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz protokołem z Komisji Założeń Planu z dnia 26.08.2015 r. We wszystkich zestawieniach i tabelach prezentowana jest powierzchnia z projektu planu urządzenia lasu z dokładnością do 1 ara z wyjątkiem:

- informacji dotyczących prac geodezyjnych
- informacji dotyczących stanu posiadania
- informacji dotyczącej rodzaju powierzchni w nadleśnictwie, gdzie została podana powierzchnia z dokładnością do 1m² a występujące różnice powierzchniowe wynikają z przyjętego sposobu zaokrąglania m² do arów.

Stwierdzone na gruncie różnice w zakresie rodzajów użytkowania były na bieżąco zgłaszane Nadleśniczemu, który decydował o sposobie załatwienia sprawy.

6.1. Prace przygotowawcze

6.1.1. Materiały geodezyjne i kartograficzne

Prace, związane z aktualizacją materiałów geodezyjnych na potrzeby V rewizji urządzenia lasu wykonane zostały środkami własnymi nadleśnictwa. Do projektu planu urządzenia lasu przyjęto granice i powierzchnie działek i użytków oraz rodzaje użytków zgodne z powszechną ewidencją gruntów wg stanu na 31.12.2017 roku.

W trakcie prac terenowych, a także przy opracowaniu kameralnym, stwierdzono rozbieżności między zapisem ewidencyjnym a stanem rzeczywistym. Dotyczyło to przede wszystkim rodzaju powierzchni nieleśnej. Powyższe niezgodności zostały ujawnione i przekazane Nadleśniczemu w formie „wykazu rozbieżności”, który będzie podstawą przeprowadzenia korekty w zapisach ewidencyjnych, w odpowiednich ośrodkach dokumentacji geodezyjnej oraz w księgach wieczystych.

Do zalesienia nie przeznaczono żadnych powierzchni.

Uzgodnienie stanu posiadania Nadleśnictwa Parczew z danymi powszechnej ewidencji gruntów i budynków zostało dokonane przez nadleśnictwo.

Do planu urządzenia lasu przyjęto stan na 31 grudnia 2017 r. nadleśnictwo przekazało wykonawcy PUL następujące materiały:

1. Podkład geodezyjny leśnej mapy numerycznej z warstwami:
 - ✓ warstwa punktów osnowy i załamów granicy ewidencyjnej
 - ✓ warstwa działek ewidencyjnych
 - ✓ warstwa konturów użytków
 - ✓ warstwa podziału na jednostki administracyjne
2. Rejestr gruntów uzgodniony z powszechną ewidencją

Podstawowy materiał przy opracowaniu podkładów mapowych stanowiły mapy zasadnicze gruntów Nadleśnictwa Parczew w skali 1:5000. Uwzględniono na nich zaistniałe zmiany w stanie posiadania oraz zaznaczono aktualne granice podziału administracyjnego. Całość gruntów Nadleśnictwa Parczew podzielono na 64 arkuszy map gospodarczych w skali 1:5000 w formacie A1.

6.1.2. Prace glebowo-siedliskowe

Przy tworzeniu planu urządzenia lasu w V rewizji wykorzystano opracowanie glebowo-siedliskowe dla Nadleśnictwa Parczew, wykonane przez Pracownię Glebowo-Siedliskową BULiGL O/Lublin, wg stanu na 1.01.2006 r. W ramach prac nad PUL zostało wykonane dostosowanie warstw numerycznych siedlisk i gleb do obowiązującego standardu LMN. Na potrzeby V rewizji ww. Pracownia wykonała prace fitosocjologiczne na siedliskach przyrodniczych w specjalnych obszarach ochrony siedlisk Natura 2000 oraz zweryfikowała wszystkie siedliska przyrodnicze występujące na gruntach nadleśnictwa. Wynikiem tych prac jest opracowanie pt. „Uzupełnienie fitosocjologiczne do operatu siedliskowego Nadleśnictwa Parczew 2017”.

6.2. Podstawowe prace urządzeniowe

Piąta rewizja Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Parczew wykonana została przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Lublinie na podstawie umowy nr ZS.271.2.1.2016 z dnia 13 stycznia 2016 r., zawartej pomiędzy BULiGL Oddział w Lublinie, a Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Lublinie.

Plan urządzenia lasu wykonano na okres od **01.01.2018 do 31.12.2027**.

Stan przyjęto **na 01.01.2018 roku**.

Prace urządzeniowe wykonała Pracownia Urządzeniowa UL-1, zgodnie z:

- Ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2014 r. poz. 2100 z późn. zm.);
- Ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późniejszymi zmianami), ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.),
- Ustawa o ochronie przyrody z 16.04.2004 roku (Dz.U. z 2004 r. poz. 880) późniejszymi zmianami.
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 26 listopada 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. Nr 1302) w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18.12.2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej,
- Wykonawstwo PPUL oparto też na ustaleniach resortowych ujętych w:
 - ✓ Instrukcji urządzania lasu z dnia 21 listopada 2011 roku;
 - ✓ Zasadach hodowli lasu z dnia 21 listopada obowiązującymi od 1 stycznia 2012 roku;
 - ✓ Instrukcji ochrony lasu z dnia 21 listopada obowiązującymi od 1 stycznia 2012 roku;
 - ✓ Instrukcji ochrony przeciwpożarowej z dnia 22. 11 obowiązującymi od 1.01 2012 roku;
 - ✓ Zgodnie z wytycznymi KZP i NTG.
 - ✓ Inne obowiązujące przepisy, zarządzenia i ustalenia związane z pracami urządzeniowymi.

6.2.1. Prace terenowe

Taksacja lasu i inwentaryzacja zasobów drzewnych została wykonana przez Pracownię Urządzania Lasu Nr 1 Oddział w Lublinie, w okresie od czerwca 2016 roku do maja 2017 roku. Taksację lasu wykonano na powierzchni 17799,6316 ha. W trakcie prac terenowych opisy taksacyjne sporządzono dla wszystkich gruntów znajdujących się w zarządzie nadleśnictwa (grunty: zalesione, niezalesione, grunty związane z gospodarką leśną, grunty nieleśne oraz grunty będące we współdziałach z innymi własnościami). Opis taksacyjny sporządzono na formularzach dokumentu źródłowego. Po zakończeniu prac terenowych, dane z taksacji wprowadzono do programu „Taksator 6.0.310”. W tym programie utworzono warstwy stratyfikacyjne, dla których ustalono liczbę próbną powierzchni kołowych wraz z rozmieszczeniem ich na mapie.

Inwentaryzację zasobów drzewnych przeprowadzono przy zastosowaniu matematyczno-statystycznej metody taksacji lasu, przy wykorzystaniu równań regresji w warstwach gatunkowo-wiekowych zgodnie z §48-61 Instrukcji u. l.

Inwentaryzacja zasobów drzewnych dla obrębu leśnego przeprowadzona została w trzech etapach:

Etap pierwszy – szacunek zasobności drzewostanów z wykorzystaniem powierzchni próbną relaskopowych, określenie bonitacji i zadrzewienia na podstawie „Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów”, opracowanych przez Bolesława Szymkiewicza (Wydanie V. PWRiL. Warszawa 1986).

Etap drugi – inwentaryzacja miąższości zasobów obrębu leśnego statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych.

Etap trzeci – wyrównanie miąższości oszacowanej w drzewostanach do miąższości obliczonej dla poszczególnych warstw na podstawie losowych prób pomiarowych z wykorzystaniem równań regresji.

Należy podkreślić, że w założeniu metody inwentaryzacji zasobów drzewnych jednostką pomiarową na potrzeby inwentaryzacji zasobu nie jest drzewostan, lecz warstwa gatunkowo-wiekowa. Na miąższość obrębu składa się miąższość warstw pomierzonych statystyczną metodą reprezentacyjną oraz miąższość drzewostanów nie mierzonych tą metodą – I klasa wieku. Dokładność zapasu w konkretnych wyłączeniach drzewostanowych może być obciążona błędem dodatnim lub ujemnym. W związku z powyższym masa oszacowana w trakcie taksacji nie może stanowić podstawy do rozliczenia na konkretnej pozycji zrębowej. Zadawalająca dokładność tej metody osiągnięta jest dla obrębu leśnego.

W d-stanach II i starszych klas wieku założono 1854 powierzchni kołowych. W drzewostanach I klasy wieku zapas określono za pomocą szacunku wzrokowego. Błąd określenia miąższości wynosi: obręb Parczew 1,15%, obręb Sosnowica 1,43%.

Na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej dokonywano pomiarów stwierdzonego na powierzchni drewna martwego. Miąższość drewna martwego określana jest z podziałem na drewno: martwych drzew stojących i złomów, drzew ściętych i wyrwanych oraz stanowiące fragmenty drzew martwych. W nadleśnictwie wylosowanych zostało 121 powierzchni do pomiaru istniejącego drewna martwego.

Poniżej przedstawiono szczegółowe tabele błędów procentowych.

Tabela 81. Błędy procentowe dla pomierzonych cech

Obręb Parczew

Gatunek	BRZ	DB	BD.S	OL	SO
Klasa wieku	wariancja miąższości	współczynnik zmienności	miąższości	błąd procentowy	miąższości
Ila	2945,15 27,49 13,75	773,60 61,98 30,99		1922,81 55,70 27,85	1292,37 29,07 13,00
Ilb	3614,60 43,10 12,44	1564,37 43,03 17,57		5546,39 36,79 15,02	5879,56 36,04 9,01
IIla	13684,23 60,00 14,55	6546,78 30,81 13,78		16065,96 44,58 19,94	8416,61 31,95 5,93
IIlb	11068,78 41,18 10,29			14070,32 32,52 9,80	11490,55 34,79 3,91
IVa	11647,92 39,44 9,86	3113,21 29,02 11,85		24674,37 50,68 19,16	10878,15 32,72 3,31
IVb	18880,51 54,10 18,03	3301,63 20,93 6,98		4459,74 27,16 11,09	15927,95 35,60 4,35
Va					12725,76 29,06 3,17
Vb		19167,93 32,24 9,31			10665,63 26,64 2,87
VI		13838,87 36,15 7,89	12134,58 20,49 7,25		15988,19 30,20 2,67
KOKDO	24238,87 47,13 10,05	16475,09 41,17 11,42			15450,29 30,95 2,22

Błąd procentowy dla obrębu: 1,15

Obręb Sosnowica

Gatunek	BRZ	DB	OL	OS	SO
Klasa wiek	wariancja miąższości	współczynnik zmienności	miąższości	błąd procentowy	miąższości
Ila	1334,59 59,41 26,57	766,04 50,81 25,41	2070,06 27,02 13,51		4939,24 46,81 14,11
Ilb	7248,74 52,76 16,69		38693,42 54,60 24,42		7266,46 34,51 8,13
IIla	9411,65 50,51 15,23	4891,63 33,43 12,64	17897,70 45,92 13,25	1185,13 19,27 11,13	8773,83 33,53 4,56
IIlb	24193,65 64,51 14,80	4715,51 30,84 10,90	16222,07 44,95 12,47		11654,71 38,73 3,02
IVa	14571,17 52,24 10,66	10557,86 35,57 12,57	26010,30 49,15 12,29		16725,63 40,66 4,03
IVb		3935,41 18,09 6,84	28717,73 52,06 13,91		12448,10 32,89 4,36
Va		3439,89 17,95 4,98			13795,61 35,71 3,61
Vb		14971,68			27782,12

Gatunek	BRZ	DB	OL	OS	SO
Klasa wiek	wariancja miąższości	współczynnik zmienności miąższości	miąższości	błąd procentowy miąższości	
		30,59 7,02			48,57 7,41
VI					9124,80 28,58 5,96
KOKDO	11246,10 39,85 7,97		35049,31 53,82 17,02		18719,92 32,54 5,02

Błąd procentowy dla obrębu: 1,43

Zgodnie z §61 Instrukcji u.l. wykonano test kontroli miąższości w nadleśnictwie. Pomiarom objęto 50 powierzchni wybranych losowo. Kontrolę pomiaru miąższości na powierzchniach kołowych wykonano w dniach 10-12, 17 maja 2017 r.

Wyniki testu:

- liczba błędów grubych – 0;
- bezwzględna wartość statystyki pola przekroju pierśnicowego = 0,0,095
- bezwzględna wartość statystyki wysokości = 0,239;
- liczba błędów grubych jest mniejsza od 4, a bezwzględna wartość statystyki jest mniejsza od 2.

Wyniki testu pomiaru miąższości pozwoliły na przyjęcie obliczenia miąższości dla nadleśnictwa.

Pomiar sytuacji wewnętrznej został wykonany metodami bezpośrednimi na gruncie, za pomocą domiarów lub GPS-Global Positioning System (satelitarne określenie położenia). Pomiarom objęto granice wyłączeń oraz granice innych szczegółów sytuacji wewnętrznej, na których stwierdzono istotne zmiany lub niezgodności. Wykorzystywany był również numeryczny model terenu, powstały w wyniku skaningu laserowego "Lidar", wykonywanego w ramach projektu "ISOK"

Zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu przyjęto zasadę maksymalnego wykorzystania (przeniesienia) na aktualne opracowywane mapy gospodarcze szczegółów z map gospodarczych poprzedniego planu, posilając się również aktualną ortofotomapą tych terenów.

Opisy taksacyjne i wskazania gospodarcze dla każdego wydzielenia uzgodniono z leśniczymi w obecności przedstawiciela nadleśnictwa. Odbiór terenowych prac urzędniowych dokonany został przez Zleceniodawcę w dniu 20 czerwca 201 roku. Komisja stwierdziła zgodność wykonywanych prac z warunkami umowy z przepisami, zasadami i instrukcjami obowiązującymi w LP oraz to, że prace kwalifikują się do dalszego kameralnego opracowania.

Tabela 82. Rozmiar prac terenowych .

Obręby	Taksacja [ha]	Liczba oddziałów [szt.]	Przeciętna pow. oddz. [ha]	Przeciętna pow. wydz. leśnych [ha]	Liczba wydzieleni literowanych [szt.]	Liczba wydzieleni nieliterow. [ha]
1	2	3	4	5	6	7
Nadleśnictwo	17799,6316	845	20,65	2,54	6731	2177

6.2.2. Prace kameralne

Prace kameralne wykonano w oparciu o program Lasów Państwowych – Taksator w wersji 6.0.310. Przy sporządzaniu opisów taksacyjnych, pomocniczych zestawień i wykazów posilkowano się również programem BULiGL Taks–Wykaz w wersji 3.8.0.

Leśna mapy numeryczna (LMN) została wykonana zgodnie z obowiązującym standardem leśnej mapy numerycznej – (SLMN) i przekazana do nadleśnictwa w formie cyfrowej. Wszystkie prace kameralne wykonywane były w porozumieniu z personelem nadleśnictwa oraz pracownikami RDLP w Lublinie.

Wszystkie zamieszczone tabele i zestawienia dotyczące planu sporządzono wg stanu na 1 stycznia 2018 roku.

Prace urządzeniowe wykonała Pracownia Urządzania Lasu Nr 1 BULiGL Oddział w Lublinie w składzie:

1. Ryszard Siek	kierownik pracowni
2. Adam Polski	taksator specjalista
3. Wojciech Paszczuk	taksator specjalista
4. Paweł Strawa	taksator specjalista
5. Rafał Skorupski	starszy taksator
6. Janusz Pętek	starszy taksator
7. Grzegorz Sagan	starszy taksator
8. Lech Mędykowski	starszy taksator
9. Anna Łbik	taksator
10. Michał Krzak	asystent taksatora

Prace kartograficzne wykonała Pracownia Kameralna w składzie:

1. Marek Kaczor	kierownik pracowni
2. Sławomir Kuśmierz	
3. Alicja Królikowska	
4. Jolanta Smyk	
5. Wioletta Wójcik	
6. Karolina Pomorska	

Nadzór merytoryczny i kontrolę nad opracowaniem projektu planu urządzenia lasu sprawował inż. Konstanty Kasperuk - Zastępca Dyrektora BULiGL Oddział w Lublinie.

Nadzór z ramienia Zarządu BULiGL prowadził mgr inż. Ryszard Mazurczak - Starszy Inspektor Nadzoru.

Na zakończenie pragniemy serdecznie podziękować Koleżankom i Kolegom z Nadleśnictwa Parczew za pozytywną i twórczą współpracę przy opracowaniu PUL.

6.2.3. Zestawienie składników planu urządzenia lasu

Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Parczew obejmuje następujące części składowe:

Opis ogólny lasów nadleśnictwa (elaborat) (oddzielnie opracowany) w 3 egzemplarzach z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa Parczew, RDLP w Lublinie i DGLP w Warszawie)

W skład ***opisu ogólnego*** wchodzi też tematyczne mapy przeglądowe w skali 1:25000:

- ✓ drzewostanów,
- ✓ siedlisk,
- ✓ cięć,
- ✓ nasiennictwa i selekcji,
- ✓ ochrony lasu,

oraz mapy sytuacyjno- przeglądowe w skali 1: 50 000:

- ✓ obszaru w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa,
- ✓ funkcji lasu,
- ✓ ochrony przeciwpożarowej,
- ✓ gospodarki łowieckiej

Program ochrony przyrody (opracowany w oddzielny tom wraz z mapą sytuacyjno-przeglądową walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:50 000) w 3 egzemplarzach z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa Parczew, RDLP w Lublinie i DGLP w Warszawie) oraz mapa rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich roślin, zwierząt i grzybów wg obrębów leśnych w skali 1:25000 w 2 egzemplarzach (Nadleśnictwo Parczew, RDLP w Lublinie), mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu w skali 1:25000 (Nadleśnictwo Parczew, RDLP w Lublinie).

Prognoza oddziaływania PUL na środowisko i obszary Natura 2000 wraz z mapą przeglądową obszarów Natura 2000 w skali 1:25000 (w kieszeni opracowania) w 5 egzemplarzach (Nadleśnictwo Parczew, RDLP w Lublinie, DGLP w Warszawie, RDOŚ w Lublinie, PWIS w Lublinie).

Szczegółowe dane z inwentaryzacji lasu w 2 egzemplarzach (Nadleśnictwo, RDLP w Lublinie);

Zawierają one opisy taksacyjne oraz przewidziane Instrukcją UL wykazy i tabele.

Wzór nr 6 – Wykaz projektowanych cięć rębnych w 2 egzemplarzach (RDLP w Lublinie, DGLP)

☐ Dla nadleśnictwa sporządzono tom zawierający:

- ✓ wykazy projektowanych cięć rębnych (wzór nr 6),
- ✓ wykazy drzewostanów projektowanych do użytkowania przedrębego,
- ✓ wykazy projektowanych zabiegów z zakresu hodowli lasu.

☐ Dla każdego leśnictwa sporządzony został operat zawierający: wyciąg z opisu ogólnego i programu ochrony przyrody, wyciągi z opisów taksacyjnych, wyciąg z mapy

gospodarczej w skali 1:5000 z naniesioną lokalizacją cięć rębnych oraz danymi dotyczącymi nasiennictwa i selekcji, ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej, walorów przyrodniczo-kulturowych, stanowiska chronionych i rzadkich gatunków roślin naczyniowych i zwierząt, wykaz cięć użytkowania rębego, wykaz projektowanych cięć użytkowania przedrębego, wykaz drzewostanów, w których nie projektuje się cięć pielęgnacyjnych, wykaz zadań z hodowli lasu. Ponadto sporządzono mapę gospodarczo-przeglądowymi w skali 1:10000 drzewostanową i cięć rębnych z naniesionymi granicami istniejących form ochrony przyrody i lokalizacją gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną ścisłą i szczególnie rzadkich.

- ☐ Mapy gospodarcze w skali 1:5000 dla nadleśnictwa.
- ☐ Czyste mapy w skali 1:10000 po 2 egz. dla każdego leśnictwa.
- ☐ Czyste mapy w skali 1:25000 2 egz. dla nadleśnictwa.
- ☐ Czyste mapy w skali 1:50000 2 egz. dla nadleśnictwa.
- ☐ Leśna mapa numeryczna Nadleśnictwa Parczew wykonana została zgodnie ze standardem określonym w Instrukcji urządzania lasu i innych zarządzeniach DGLP. Na jej bazie sporządzono wydruki map w tradycyjnej formie.

Na końcu opisu ogólnego przeznaczono kilka kart na kronikę, w której nadleśnictwo winno opisywać ważniejsze wydarzenia dotyczące obszaru nadleśnictwa, szczególnie gradacje szkodników, pożary, klęski żywiołowe itp.

Elaborat opracował

Kierownik Pracowni UL nr 1

Ryszard Siek

Z-ca Dyrektora Oddziału

inż. Konstanty Kasperuk

Dyrektor Oddziału

mgr inż. Lesław Radzikowski

7. ZAŁĄCZNIKI

7.1. Decyzja Ministra Środowiska w sprawie uznania lasów za ochronne

DECYZJA Nr 29/99

Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa

z dnia 4 stycznia 1999 r.

DŁOPIK.1p-0233-29/99

Na podstawie art. 16, ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. Nr 101, poz. 444, z 1992 r. Nr 21, poz. 85 i Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 1, poz. 3 i Nr 127, poz. 627, z 1995 r. Nr 147, poz. 713, z 1996 r. Nr 91, poz. 409, z 1997 r. Nr 54, poz. 349, Nr 121, poz. 770 i Nr 160, poz. 1079 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668) postanawia się, co następuje:

I. Uznaje się za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, o powierzchni łącznej 3983 ha, wchodzące w skład Nadleśnictwa Parczew w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, położone wg stanu na 1.01.1988 r., jak niżej:

1) w obrębie leśnym Parczew, o powierzchni łącznej 1883 ha, w tym:

- a) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej około 1 359 ha, w oddziałach: 1, 1A, 1B, 1C, 1D, 4, 5, 5A, 8, 9, 18-21, 26-28, 31-34, 37-39, 39A, 41-43, 45-48, 50-53, 55-59, 61-65, 69-73, 75-77, 79, 83-87, 91-93, 95-98, 106-107, 109, 113, 114, 117-119, 128, 132-136, 142-144, 147-152, 155, 156, 158, 164, 169, 171, 177, 178, 185, 191, 192, 194, 202, 207, 209, 210, 215-217, 225, 229, 230, 245-247, 262, 263, 267-271, 284-286, 288, 289, 302, 303;
- b) lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody - o powierzchni łącznej około 30 ha, w oddziałach: 21-23, 34, 224, 238-241, 257;
- c) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne - o powierzchni łącznej około 111 ha, w oddziałach: 16, 37, 38, 47, 47B, 52, 54, 64, 65, 67, 68, 85, 86, 88, 128, 147, 148;
- d) lasy stanowiące drzewostany nasienne, wodochronne - o powierzchni łącznej około 12 ha, w oddziałach: 105, 106, 126;
- e) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej około 110 ha, w oddziałach: 34, 224, 238-240, 242, 257;
- f) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody - o powierzchni łącznej około 74 ha, w oddziałach: 35, 36, 241;
- g) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej około 187 ha, w oddziałach: 16, 37, 47, 47B, 52-54, 67, 80, 85, 88, 100-102, 121, 122, 129, 209;

2) w obrębie leśnym Sosnowica, o powierzchni łącznej 1384 ha, w tym:

- a) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej około 1333 ha, w oddziałach: 1, 2, 4-6, 10, 11, 15, 18, 22-24, 26, 27, 29-31, 33-36, 38-40, 44-49, 51-55, 58-60, 62, 63, 65, 66, 69-73, 76-79, 82, 86, 91, 98-100, 103, 104, 106, 106A, 107-112, 115, 123, 124, 129-134, 137-140, 143, 151-154, 164-167, 169-172, 176-181, 185, 186, 188-192, 194, 196-201, 207-213, 215-218, 331, 334-342, 344-347, 349, 351, 365, 375, 377, 401, 405-408, 413, 417, 420-426, 428, 432-436;
- b) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej około 12 ha, w oddziałach: 61, 181;
- c) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej około 39 ha, w oddziałach: 54, 55, 187;

3) w obrębie leśnym Uścimów, o powierzchni łącznej 716 ha, w tym:

- a) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej około 469 ha, w oddziałach: 145, 146, 165, 186, 187, 203, 218, 232, 248-250, 255, 256, 264-266, 275, 276, 279, 281, 282, 285, 287, 288B, 289-291, 295, 296, 298, 299, 301, 303, 306, 307, 312-326, 328, 333, 334, 341, 342, 346-349, 351-353, 356;
- b) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne - o powierzchni łącznej około 45 ha, w oddziałach: 235-237, 253, 254, 269, 270;
- c) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne - o powierzchni łącznej około 19 ha, w oddziałach: 231, 286, 287;
- d) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej około 139 ha, w oddziałach: 235-237, 253-255, 269, 270;
- e) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej około 44 ha, w oddziałach: 231, 232, 250, 286.

II. Szczegółową powierzchnię i lokalizację lasów ochronnych w poszczególnych kategoriach ochronności, określi plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Parczew na lata 1998 - 2007.

III. Pozostałe lasy tego Nadleśnictwa, które dotychczas były uznane za ochronne, a nie wymienione w pkt I, pozbawia się charakteru ochronnego.

IV. Od decyzji niniejszej nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do organu który ją wydał z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 14 dni od doręczenia decyzji.

UZASADNIENIE

Stosownie do zapisu art. 16, ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. Nr 101, poz. 444 z późn. zm.), Dyrektor Generalny Lasów Państwowych pismem z dnia 10.02.1998r. wystąpił do Ministra OŚNiL z wnioskiem o uznanie za ochronne 3983 ha lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Parczew.

Wniosek ten uzyskał pozytywne opinie zainteresowanych zarządów gmin w odniesieniu do 3856 ha, co stanowi 97% wszystkich lasów wnioskowanych do uznania za ochronne. Negatywna opinia Zarządu Gminy w Starym Brusie nie zawiera merytorycznego uzasadnienia.

Wnioskowane lasy w pełni odpowiadają warunkom określonym w art. 15 ustawy o lasach oraz rozporządzeniu MOŚNiL z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. Nr 67, poz. 337).

Wydanie niniejszej decyzji związane jest z potrzebą opracowania nowego planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Parczew na lata 1998-2007.

Pozostałe lasy tego nadleśnictwa, które dotychczas były lasami ochronnymi, a nie wymienione w pkt I. decyzji, pozbawiono charakteru ochronnego jako nie spełniające warunków określonych w art. 15 ustawy o lasach.

Otrzymują:

1. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych - 3 egz.
2. Urząd Gminy w Dębowa Kłoda - 1 egz.,
3. Urząd Gminy i Miasta w Parczewie - 1 egz.,
4. Urząd Gminy w Siemieniu - 1 egz.,
5. Urząd Gminy w Sosnowicy - 1 egz.,
6. Urząd Gminy w Starym Brusie - 1 egz.,
7. Urząd Gminy w Urszulinie - 1 egz.,
8. Urząd Gminy w Wrykach - 1 egz.,
9. Urząd Gminy w Ludwinie - 1 egz.,
10. Urząd Gminy w Uścimowie - 1 egz.,

up. MINISTRA
PODSEKRETARZ STANU

Sz. Radziejewski

7.2. Protokół Komisji Założeń Planu

Protokół
z posiedzenia Komisji Założeń
określający
Założenia do sporządzenia Projektu Planu Urządzenia Lasu
dla Nadleśnictwa Parczew
obręb: Parczew, Sosnowica
na okres 2018-2027

Sosnowica, dnia 21 lipiec 2015 roku

Posiedzenie Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Parczew odbyło się w dniu 21 lipca 2015 roku w siedzibie Nadleśnictwa.

Obradom przewodniczył

Adam Kornat – Z-ca Dyrektora RDLP w Lublinie

z udziałem przedstawicieli:

RDLP w Lublinie:

Dariusz Piasecki - Naczelnik Wydziału Ochrony Ekosystemów,

Ewa Drzewiecka – Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi,

Jarosław Kmieć - Gł. specjalista ds. strategii LP, zarządzania lasu i SIP,

Nadleśnictwa

Mirosław Potapiuk – Nadleśniczy,

Piotr Pniak – z-ca nadleśniczego

Do udziału w spotkaniu zaproszono m.in. przedstawicieli:

Departamentu Leśnictwa i Ochrony Przyrody w MŚ, Państwowego Wojewódzkiego inspektora Sanitarnego w Lublinie, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, Poleskiego Parku Narodowego, Komendy Wojewódzkiej Straży Pożarnej w Lublinie, powiatowych służb geodezyjnych [PODGiK], starostów, powiatów, prezydentów miast, burmistrzów, wójtów przedstawicieli znanych lokalnych organizacji społecznych i organizacji zainteresowanych ochroną przyrody w lasach nadleśnictwa, przedstawicieli lokalnych przedsiębiorców leśnych [ZUL, odbiorcy i przetwórcy drewna], Straży Pożarnej, PZŁ, stowarzyszeń i organizacji działających lokalnie.

Szczegółową listę uczestników posiedzenia Komisji zamieszczono na końcu protokołu w formie załącznika.

Po omówieniu zagadnień merytorycznych i dyskusji Komisja Założeń Planu oceniła stan prac przygotowawczych, opracowała założenia dotyczące wykonania projektu planu urządzenia lasu oraz zakresu projektowanych uzgodnień do prognozy oddziaływania projektu planu na środowisko i obszar Natura 2000.

CZĘŚĆ A. Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędzeniowych.

1. Prace przygotowawcze, w tym ocena podstawowych założeń zagospodarowania przestrzennego regionu , podjęcie decyzji w sprawie ew. korekty lasów ochronnych oraz uzgodnienie wykazu drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego.

1.1. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.

Zgodnie z §8 ust.2.1.2 pkt 1 w powiązaniu z §116 Instrukcji u.l. Nadleśniczy w swoim referacie przedstawił rozdział pod tytułem „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska” Wykonawca sporządzający projekt planu urządzenia lasu w referacie na Naradę Techniczno Gospodarczą (NTG) przedstawi zapisy i ustalenia aktualizując je stosownie do nowych okoliczności. Aktualizację przeprowadzić należy na podstawie informacji uzyskanych od służb zajmujących się planowaniem przestrzennym i strategią rozwoju w gminach, powiatach i województwach właściwych dla zasięgu terytorialnego nadleśnictwa. W przypadku stwierdzenia, że ustalenia końcowe projektu mogą zagrażać stabilności i trwałości lasu, należy szczegółowo uzasadnić takie stwierdzenie oraz przedstawić możliwe sposoby uniknięcia zagrożenia.

Po akceptacji, przez NTG w opisie ogólnym nadleśnictwa, w rozdziale „Ogólna charakterystyka lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz pozostałych gruntów i nieruchomości będących w zarządzie nadleśnictwa” należy zamieścić podrozdział „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska” wraz z klauzulą o zgodności projektu planu urządzenia lasu ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnych programach środowiskowych.

1.2. Zebranie i zestawienie danych o obszarach chronionych w nadleśnictwie i funkcji lasu z uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

1.2.1. Wstępna wersja mapy obszarów chronionych i funkcji lasu

Nadleśnictwo sporządziło wstępną mapę obszarów chronionych i funkcji lasu. Zasięgi obszarów chronionych należy przyjąć zgodnie z lokalizacją podaną w aktach powołujących. Informacje te z uwzględnieniem ich funkcji ochronnych obrazuje mapa obszarów chronionych i funkcji lasu, która dostępna jest w wersji elektronicznej.

Nowe formy ochrony zostaną uwzględnione w obecnym planie urządzenia oraz ujęte w Programie Ochrony Przyrody, a granice przedstawione na odpowiednich mapach.

1.2.2. Wykaz drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego.

W Nadleśnictwie wytypowano drzewostany wyłączone z użytkowania głównego na okres obowiązywania pul. Drzewostany te należy odpowiednio ująć w projekcie planu tzn.:

- umieścić w POP,
- nie projektować wskazań gospodarczych

Do czasu zakończenia terenowych prac urzędzeniowych nadleśnictwo przeprowadzi weryfikację tych drzewostanów i prześle szczegółowy ich wykaz wykonawcy PUL. Wykonawca po weryfikacji powierzchni w terenie przestawi wykaz do akceptacji na NTG.

1.2.3 . Lasy ochronne - propozycja w sprawie korekty lasów ochronnych

Istnieje potrzeba wystąpienia do ministra właściwego do spraw środowiska o zmianie dotychczas obowiązującej decyzji w sprawie uznania lasów za ochronne. Aktualizacja zostanie wykonana

zgodnie z Zarządzeniem nr 61 DGLP z dnia 12 listopada 2007 r. Należy zweryfikować powierzchnie lasów położonych w strefach ostoi zwierząt oraz zaktualizować adresy leśne. Analizy włączenia do lasów ochronnych wymagać będą grunty przyjęte w 10 leciu. Projekt lasów ochronnych (wykazy szczegółowe, mapy przeglądowe dla obrębów leśnych i wg gmin) zostanie przekazany Zleceńodawcy na 30 dni przed odbiorem terenowych prac urządzania lasu.

2. Prace siedliskowe w tym fitosocjologiczne - odniesienie do posiadanego opracowania siedliskowego, jego aktualność, określenie potrzeby wykonania jego aktualizacji i/lub terenowej weryfikacji gleb i siedlisk i w związku z tym określenie powierzchni pełnego opracowania.

Nadleśnictwo posiada operat glebowo-siedliskowy opracowany wg stanu na 01.01.2006 rok. Dla potrzeb planu urządzenia lasu informacje z opracowania siedliskowego wykorzystać do opracowania przyrodniczych podstaw przyszłej gospodarki leśnej, dostosowując go do wymogów IUL i bazy SILP. W przypadku stwierdzenia podczas taksacji istotnej niezgodności pomiędzy opisanym typem siedliskowym lasu a rzeczywistym potencjałem siedliska, taksator proponuje zmianę TSL. Wykaz takich pozycji należy przedstawić Nadleśniczemu przy odbiorze prac terenowych.

Operat siedliskowy zostanie udostępniony wykonawcy wraz z niezbędnymi mapami. Wykonawca dodatkowo w trakcie prac na pulę dostosuje warstwę numeryczną siedlisk i gleb do obowiązującego standardu LMN na termin odbioru prac.

2.1 Prace fitosocjologiczne

Należy dokonać weryfikacji siedlisk przyrodniczych zinwentaryzowanych w latach 2006-2007, na terenie całego Nadleśnictwa w obszarach siedliskowych NATURA 2000 oraz poza obszarami (powierzchnia 442 ha w zarządzie N-ctwa).

Zakres weryfikacji powinien uwzględniać:

- poprawność diagnozy już zinwentaryzowanego siedliska przyrodniczego,
- ewentualną zmianę zasięgu granic poszczególnych siedlisk.
- określenie zespołów roślinnych dla siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 (siedliskowych)

Wynikami tych prac powinny być stosowne zestawienia i warstwy mapy numerycznej obrazujące ostateczny (zweryfikowany) zasięg poszczególnych siedlisk. Wykonawca powoła w uzgodnieniu z Zamawiającym konsultanta naukowego w celu zapewnienia osłony naukowej realizowanego zadania. Koszty pracy konsultanta leżą po stronie wykonawcy zamówienia.

3. Zmiany stanu posiadania zaszele w ubiegłym okresie gospodarczym i proponowane zmiany bieżące.

W nadleśnictwie jest prowadzony i na bieżąco aktualizowany Rejestr Gruntów w SILP zgodny z ewidencją gruntów i budynków prowadzoną przez Starostwa Powiatowe. Nadleśnictwo przekaże protokolarnie wyłonięmu Wykonawcy uzgodniony rejestr gruntów aktualny na dzień pobierania bazy oraz warstwy leśnej mapy numerycznej (LMN) zaktualizowane na dzień 1 stycznia 2016 r.

Powierzchnia Nadleśnictwa na dzień 01.01.2008 roku wynosiła 17049,43 ha odpowiednio:

- gruntów leśnych:	16153,84
- gruntów nieleśnych:	895,59

Powierzchnia Nadleśnictwa na dzień 31.12.2014 roku wynosiła 17394,87 ha odpowiednio:

- gruntów leśnych:	16499,99
- gruntów nieleśnych:	904,72

Różnica a pomiędzy stanem początkowym a wyjściowym wynosi 345,44 ha. Szczegółowy wykaz zmian powierzchniowych w Nadleśnictwie przekazany zostanie Wykonawcy PUL.

4. Wstępna weryfikacja posiadanych przez nadleśnictwo podkładów geodezyjnych i rejestru gruntów.

4.1. Aktualizacja rejestru gruntów, mapy gospodarczej, mapy ewidencyjnej, LMN

W nadleśnictwie prowadzony jest i na bieżąco aktualizowany rejestr gruntów w SILP, zgodny z powszechną ewidencją gruntów i budynków prowadzoną przez Starostwa Powiatowe. Nadleśnictwo przekaże protokółarnie wyłonionemu wykonawcy p.u.l. uzgodniony rejestr gruntów, aktualny na dzień pobierania bazy oraz warstwy leśnej mapy numerycznej.

Leśna Mapa Numeryczna została zaktualizowana wg. stanu na dzień 01.01.2015 r. o zmiany w sytuacji wewnętrznej. Leśną Mapę Numeryczną aktualizowano na bieżąco, na podstawie zmian w ewidencji gruntów i ewidencji nadleśnictwa (sprzedaże działek, budowa i rozbiórka budynków), następujących zmian gospodarczych (zręby, powierzchnie niestanowiące wydzieleń), budowa nowych obiektów np. ochrony przeciwpożarowej itp.

Leśna Mapa Numeryczna (LMN) winna być uzupełniona o przebiegające na gruntach Nadleśnictwa elementy sieci uzbrojenia terenu m.in. urządzenia inżynieryjno techniczne nadziemne i podziemne, w tym domiary i położenie punktów położenia armatury naziemnej przewodów uzbrojenia technicznego i linii energetycznych wraz ze współrzędnymi i pomiarami powierzchni, przebiegi urządzeń technicznych podziemnych (gazociągi, wodociągi, przewody elektryczne i telekomunikacyjne i inne) wraz ze współrzędnymi i pomiarami powierzchni, objęte umowami dzierżawy lub służebności (PGE Dystrybucja S.A z siedzibą w Lublinie, Operator Logistyczny Paliw Płynnych i inni).

Zaktualizowana LMN zostanie przekazana z datą podpisania umowy na wykonanie projektu Planu Urządzenia Lasu.

4.2. Przegląd i uzgodnienie pomiędzy Nadleśnictwem a wykonawcą prac geodezyjnych gruntów związanych z gospodarką leśną.

Nadleśnictwo przekaże Wykonawcy wykaz gruntów związanych z gospodarką leśną w celu weryfikacji ich lokalizacji w terenie i ewentualnej korekty na LMN. Weryfikacja w głównej mierze dotyczyć powinna przebiegu i szerokości obiektów liniowych tzn. dróg leśnych, linii energetycznych i telekomunikacyjnych w celu ich poprawnego naniesienia na LMN i aktualizacji powierzchni jak również sprawdzenia lokalizacji przestrzennej działek w zarządzie nadleśnictwa. Wykaz uzgodnionych z operatorami sieci energetycznych linii przesyłowych Wykonawca przyjmie na podstawie materiałów przekazanych przez Nadleśnictwo z datą podpisania umowy na wykonanie projektu PUL

4.3. Ujawnianie zarządu LP w księgach wieczystych

Nadleśnictwo posiada założone księgi wieczyste dla 16304,64 ha gruntów. Stanowi to 91,97 % gruntów będących w zarządzie lub zarządzie trwałym Nadleśnictwa.

4.4. Sprawdzenie położenia gruntów własnych względem swojego zasięgu terytorialnego

Na terenie zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Parczew nie występują grunty w zarządzie innych nadleśnictw.

4.5. Opracowanie dokumentacji do aktualizacji użytków i klas gruntów

Niezgodności użytków gruntowych stwierdzone w trakcie terenowych prac taksacyjnych zostaną protokółarnie uzgodnione i spisane, jako dodatkowe elementy korygujące stan posiadania. Tak sporządzony wykaz rozbieżności podlegać będzie zatwierdzeniu przez Nadleśniczego i na podstawie jego decyzji zostanie ujęty w PUL.

5. Ustalenia dotyczące gruntów: spornych, stanowiących współwłasność, przeznaczonych do zalesienia, przekazanych w użytkowanie, wyłączonych z produkcji w trybie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych a pozostających w stanie posiadania Nadleśnictwa.

5.1. Grunty sporne

Na terenie Nadleśnictwa występują nieruchomości stanowiących przedmiot sporu sądowego:

Adres leśny	Pow. gruntu spornego	Strona sporu
05-16-2-10-26 -j -00	0,6309	Bogdan Pierożkiewicz
05-16-2-10-26 -k -00	1,5947	Bogdan Pierożkiewicz (0,7381) , Maria Szurek (0,8566)
05-16-2-10-26 -l -00	0,6906	Bernard Błaszczński
05-16-2-10-26 -m -00	0,4842	Maria Szurek
05-16-2-10-26 -n -00	0,4496	Bogdan Pierożkiewicz (0,0700) , Maria Szurek (0,3796)
05-16-2-10-31 -o -00	0,9000	Piotr Pierożkiewicz
05-16-1-05-283 -a -00 (część)	2,7014	Jan Motorny
05-16-1-05-283 -b -00 (część)	0,2861	Jan Motorny

5.2. Grunty stanowiące współwłasność (powierzchnia brutto/netto)

Powierzchnia gruntów stanowiących współwłasność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Parczew wynosi 332,4448 ha w tym udział Skarbu Państwa 105,07830 ha.

Grunty stanowiące współwłasność Skarbu Państwa i osób fizycznych (lub osób prawnych) należy w opisie taksacyjnym oznaczyć wraz z podaniem udziału Skarbu Państwa, przy czym powierzchnia współwłasności, a także miąższość na niej nie będzie podlegać prostej redukcji wielkością udziału i nie będzie elementem planowania urzędzeniowego..

Grunty te nie będą objęte planowaniem urzędzeniowym, a jedynie zostaną ujęte w opisach taksacyjnych, rejestrze gruntów oraz na LMN. W opisach taksacyjnych wydzielania te będą opisane, jako odrębne oddziały o numerach zamykających obręb, zaczynając od numeru 600. Kontury działek we współwłasności wraz numerami ewidencyjnymi zostaną wyróżnione na wydrukach map gospodarczych 1:5000 i map przeglądowo - gospodarczych w skali 1:10 000 i 1:25 000. W ramce mapy opisana będzie również łączna powierzchnia ze współudziałami.

5.3. Grunty przeznaczone do zalesienia

Nadleśnictwo nie posiada gruntów rolnych, które można przeznaczyć do zalesienia.

5.4. Grunty przekazane w użytkowanie na podstawie art 40 ustawy o lasach.

Na gruntach Nadleśnictwa nie występują grunty przekazane w użytkowanie.

5.5. Grunty wyłączone z produkcji w trybie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych a pozostających w stanie posiadania Nadleśnictwa.

Na gruncie Nadleśnictwa znajduje się grunt wyłączony z produkcji leśnej w oparciu o decyzję administracyjną, który należy ująć w PUL, jako osobny pododdział.

Szczegółowy wykaz gruntów wyłączonych z produkcji

Nr decyzji	Data wydania	Obecna lokalizacja [nr działki adres leśny]	Powierzchnia wyłączenia [ha]	Cel wyłączenia
ZU 2120-12/98	06.01.1999r	Dz. nr903/1 oddz.	0,07wyłączenie trwałe	Usługi handlowo-gastronomiczne

Grunt wyłączony w oparciu o decyzję zezwalającą wydane przez dyrektora RDLP, na którym wyłączenie zostało zrealizowane – opisać, jako grunty nieleśne zgodnie z kategorią użytkowania wynikającą z celu wyłączenia,

5.6. Grunty przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (mpzp) występują grunty przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne, będące w stanie posiadania nadleśnictwa

Lp	Gmina	Obręb ewidencyjny	Nr działki	Pow. [ha]	Adres leśny	Użytek	Uwagi
1	Ludwin	Dratów	383	0,0158	05-16-3-07-506 -a -00	Ls	Decyzja Ministra Środowiska ZS-W-2120-189-2/2012 z dnia 17 grudnia 2012r., na zmianę przeznaczenia na cele nie rolnicze i nie leśne.
2	Ludwin	Dratów	376	0,0616	05-16-3-07-506 -b -00	Ls	
3	Ludwin	Zezulin Drugi	19	0,0185	05-16-3-07-357B -b -00	Ls	
4	Ludwin	Zezulin Drugi	19	0,0755	05-16-3-07-357B -c -00	Ls	

6. Forma przekazania bazy danych SILP dla potrzeb planu urządzenia lasu, w tym zaktualizowanych danych geometrycznych i opisowych oraz ewentualna decyzja w sprawie wstrzymania obrotu gruntami.

Przekazanie Wykonawcy prac urządzeniowych dokumentacji do celów taksacji nastąpi protokołarnie po podpisaniu umowy z wykonawcą projektu PUL. Wykonawca prac za podstawę stanu posiadania nadleśnictwa przyjmie rejestr gruntów sporządzony na podstawie SILP oraz mapy numerycznej wraz ze zmianami zaistniałymi po 1 stycznia 2017 roku. Przekazanie dokumentacji w postaci importu kopii bazy SILP do programu „Taksator” oraz warstw LMN (po wykonaniu aktualizacji za rok 2016 w terminie do 31 marca 2016r.) według stanu na **01.01.2017** roku nastąpi protokołarnie w oparciu o Zarządzenie nr 13 DGLP z 20 marca roku 2007. Wykonawca, po wykonaniu taksacji i wprowadzeniu jej wyników do programu „Taksator”, utworzy warstwy stratyfikacyjne i dopiero wówczas zostanie ustalona liczba i rozmieszczenie na mapie próbných powierzchni kołowych. Powierzchnie kołowe zostaną założone po wykonaniu taksacji. Wykonawca prac za podstawę stanu posiadania nadleśnictwa przyjmie rejestr gruntów sporządzony na podstawie SILP i zaakceptowany przez Nadleśniczego wraz z pisemną decyzją dotyczącą protokołu rozbieżności.

Wszystkie zmiany ewidencyjne po terminie przekazania rejestru będą uwzględnione przez Wykonawcę prac pod warunkiem przekazania przez Nadleśnictwo kompletnego wypisu i wyrysów działki wraz ze współrzędnymi pomiaru. Przyjmowanie tych zmian, może mieć miejsce w terminie do **dnia 30.06.2017**

7. Korekta podziału powierzchniowego w tym oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń (wg § 13 IUL)

7.1. Pomiary uzupełniające, podziały i rozgraniczenia

Podziały i rozgraniczenia są prowadzone na bieżąco (dla gruntów osad leśnych przewidzianych do sprzedaży w myśl art. 40a ustawy o lasach, dla działek zlokalizowanych wśród innej własności). Nadleśnictwo dokona rozpoznania terenowego i wskaże lokalizacje wymagające ewentualnych pomiarów uzupełniających zgodnie z potrzebami w terminie **do 31.12.2016 r.** (przy pracach wykonywanych w sposób kompleksowy może wpłynąć to na obniżenie kosztów tych prac).

7.2. Odtworzenie i stabilizacja zatartych granic własności

Granice gruntów ujętych w planie UL 2008-2017 są w większości trwale za stabilizowane w terenie słupkami geodezyjnymi, za wyjątkiem części działek położonych wśród obcej własności. W związku z dużą ilością przyjętych w ostatnich latach działek zachodzi potrzeba stabilizacji granic, bądź wznowienia i odtworzenia w wielu miejscach zatartych lub brakujących znaków granicznych. Zadanie to będzie wykonywane przez Nadleśnictwo sukcesywnie w miarę posiadanych środków. Przewidywany termin zakończenia **31.12.2017 r.**

W przypadku stwierdzenia naruszenia stanu posiadania na granicy polno-leśnej, w celu ochrony granic gruntów Skarbu Państwa należy wznowić i oznakować granice. Wznowienie granic w takich przypadkach będzie leżało w gestii nadleśnictwa.

7.3. Uczytelnienie podziału powierzchniowego (konserwacja wizur, linii oddziałowych)

Podział powierzchniowy w zwartych kompleksach leśnych, utrwalaony jest w terenie słupkami granitowymi i betonowymi z wymalowanymi na białym tle czarnymi numerami oddziałów. Wykonawca zainwentaryzuje słupki oddziałowe podziału powierzchniowego. Wyniki inwentaryzacji zostaną przedstawione na mapie przeglądowej obrębów leśnych według następujących kryteriów:

- istniejący słupek oddziałowy,
- uszkodzony słupek oddziałowy
- brak słupka oddziałowego.

Prace z zakresu uzupełniania i konserwacji znaków oddziałowych, podobnie jak i zapewnienie odpowiedniej widoczności linii podziału powierzchniowego zostaną wykonane przez Nadleśnictwo [według potrzeb] we własnym zakresie.

Linie oddziałowe niestanowiące dróg konserwowane są na bieżąco staraniem Nadleśnictwa. Niektóre z linii podziału powierzchniowego, zwłaszcza na gruntach nowoprzyjętych, wymagają jednak ponownego wznowienia, co wiąże się z koniecznością zaplanowania masy drewna do usunięcia w ramach cięć, które nie powinny być zaliczone na poczet etatu powierzchniowego. Ilość i lokalizacja linii podziału powierzchniowego, których wznowienie jest konieczne zostanie ustalona z Wykonawcą w trakcie prac taksacyjnych **w terminie do 31.06.2017 r.**

7.4. Podział powierzchniowy: zmiany numeracji oddziałów, podziału powierzchniowego, wielkości ostępów, kierunków cięć.

W ramach prac terenowych granice wydziałów powinny być oznakowane zgodnie z § 16. IUL.

W celu utrzymania ładu przestrzennego, w projekcie PUL proponuje się utrzymanie zasad podziału lasu na ostępy z poprzedniego planu z zachowaniem reguł opisanych w IUL.

W związku z nowym podziałem na obręby i leśnictwa należy zachować dotychczasową numerację oddziałów za wyjątkiem oddziałów, których numeracja w zakresie obrębu leśnego zostanie zwielokrotniona. Nadleśnictwo wnioskuję o zmianę numeracji wg. Poniższego zestawienia:

adres aktualny		adres wg. nowego podziału	
numer obrębu leśnego	numer oddziału	numer obrębu leśnego	numer oddziału
2	24	1	375
1	264	1	364
1	265	1	365
1	266	1	366
1	267	1	367
1	268	1	368
1	269	1	369
2	24A	1	371
2	18A	1	372
2	18B	1	373
2	24B	1	374
3	292	1	392
3	293	1	393
3	294	1	394
3	500	1	395
3	504	1	501A
2	31A	2	100A
2	326	2	226
2	327	2	227
2	328	2	228
2	329	2	229
2	330	2	230

adres aktualny		adres wg. nowego podziału	
numer obrębu leśnego	numer oddziału	numer obrębu leśnego	numer oddziału
2	331	2	231
2	332	2	232
2	333	2	233
2	334	2	234
2	335	2	235
2	336	2	236
2	337	2	237
2	338	2	238
2	339	2	239
2	340	2	240
2	341	2	241
2	342	2	242
2	343	2	243
2	344	2	244
2	345	2	245
2	346	2	246
2	347	2	247
2	348	2	248
2	349	2	249
2	350	2	250
2	351	2	251
2	502	2	115A
1	503A	2	1A
3	509	2	339A
1	510	2	284A
3	510	2	357A
1	510A	2	274A
3	511	2	326B
3	513	2	355A
3	515	2	323B
2	341A	2	241A
3	294A	2	240A
3	294D	2	241D
2	343A	2	243A

Ponadto w związku z przeprowadzeniem granicy obrębów po liniach naturalnych należy:

- utworzyć w obrębie Parczew oddział 370 utworzony z wydzieli 270 c, d obrębu Parczew (pozostałe wydzielania pod niezmienionym numerem oddziału 270 zostaną zaliczone do obrębu Sosnowica)
- utworzyć w obrębie Parczew oddział 171A utworzony z wydzieli 286 g-m obrębu Parczew (pozostałe wydzielania pod niezmienionym numerem oddziału 286 zostaną zaliczone do obrębu Sosnowica)

8. Wykorzystanie zdjęć lotniczych lub obrazów satelitarnych do PUL, wraz z analizą kosztów ich pozyskania.

Nadleśnictwo wystąpi z wnioskiem do Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej na podstawie art. 14 Ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. z 2010 r., nr 76, poz. 489 ze zm.), o bezpłatne udostępnienie danych

przestrzennych pochodzących z lotniczego skaningu laserowego –LIDAR (chmura punktów w formacie LAS) oraz produkty pochodne wyinterpolowane na podstawie chmury punktów z lotniczego skaningu laserowego tj. dane NMT (Numeryczny Model Terenu w formacie ASC II), dane NMPT (Numeryczny Model Pokrycia Terenu w formacie ASC II) a także ortofotomapę oraz BDOT 10k obejmujących zasięgiem teren Nadleśnictwa Parczew.
Przyszły Wykonawca powinien wykorzystać pozyskane dane w trakcie prac nad planem.

9. Przebudowa drzewostanów, w tym wytyczne w sprawie sporządzenia „wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy” (wg wzoru nr 3, IUL § 40)

Przebudowę drzewostanów należy projektować zgodnie z § 40 IUL przyjmując następującą hierarchię kwalifikacji potrzeb (z zastrzeżeniem drzewostanów projektowanych do wyłączenia ze wskazań gospodarczych) :

- drzewostany trwale uszkodzone (w zasadzie ponad 50% uszkodzeń) ;
- drzewostany niezgodne z TSL (z przyjętym TD), które osiągnęły wiek rębności ;

Dla pozostałych kwalifikujących się do przebudowy drzewostanów (np. niezgodne z TSL lite i mieszane drzewostany osikowe, brzoźowe, grabowe) proponuje się możliwość doprowadzenia do wieku rębności a następnie wykonanie pełnej przebudowy z zastosowaniem odpowiedniej rębni (do decyzji po zakończeniu prac terenowych i przedstawieniu przez Wykonawcę ich wykazu).

W drzewostanach zaliczonych do przebudowy należy dopuścić obniżenie wieku dojrzałości rębnej oraz zastosowanie różnych kombinacji form rębni w zależności od stanu drzewostanów.

Przy odbiorze terenowych prac urzędniowych Wykonawca przedłoży uzgodniony z Nadleśnictwem wykaz drzewostanów kwalifikujących do przebudowy na najbliższe 10 lat wg wzoru nr 3 IUL. Wykaz ten podlega akceptacji przez NTG.

10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych.

Wnosi się o nie zwiększanie powierzchni odnowień z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębniami złożonymi.

11. Zastosowanie jednostek kontrolnych.

W Nadleśnictwie nie zachodzi konieczność utworzenia jednostek kontrolnych

12. Ujmowanie cech drzewostanów w planie urządzenia lasu w tym cechy inne.

Zgodnie z § 26 ust 1-3 instrukcji urządzenia lasu cechę drzewostanu należy wpisać wówczas, gdy będzie ona dostatecznie udokumentowana. Wykonawca w opisach taksacyjnych ujmie możliwe do określenia cechy drzewostanu, zgodnie z symbolami zapisanymi w SILP.

Wykonawca zweryfikuje dane o wyniki taksacji. Całość zagadnienia zostanie uzgodniona z Nadleśnictwem w trakcie odbioru terenowego prac urzędniowych.

13. Wykonanie inwentaryzacji zasobów drzewnych, w tym decyzja w sprawie inwentaryzacji podrostu i dodatkowego pomiaru drewna martwego.

Inwentaryzację zasobów drzewnych dla obrębu leśnego należy przeprowadzić statystyczną metodą reprezentacyjną pomiaru miąższości wraz z rozdziałem miąższości do klas wieku i poszczególnych drzewostanów (§ 48 IUL).

Miąższość podrostu należy zainwentaryzować łącznie z drzewostanem, gdy nie został zaliczony do dolnego piętra. Dotyczy to szczególnie gatunków liściastych jak dąb, czy grab.

Wykonawca dokona dodatkowego pomiaru drewna martwego, na co 10 powierzchni próbnej zgodnie z metodyką pomiaru opisaną w § 62 IUL. Ponadto wykona wszystkie zestawienia i tabele przewidziane IUL [tabela XXI], oraz opíše w formie odrębnego rozdziału w POP wyniki inwentaryzacji drewna martwego, a także wytyczne i wskazania w tym zakresie ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 i siedlisk przyrodniczych. Zamawiający zastrzega sobie możliwość kontroli, jakości i prawidłowości pomiaru drewna martwego.

W elaboracie należy zamieścić informację, że statystyczna metoda reprezentacyjna pomiaru miąższości nie daje dokładnych wyników dla drzewostanu i nie może być podstawą do rozliczenia masy na pozycji zrębowej. Zadawalająca dokładność tej metody osiągana jest dla obrębu leśnego.

14. Sporządzenie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przebiegowych (format, zakres, podkład, skala, ilość) i mapy sytuacyjnej oraz wydruk map tematycznych

Mapy gospodarcze i przeglądowe zostaną sporządzone na bazie LMN, zgodnie ze standardem LMN (§§ 64-72, 101-104 IUL).

W skład materiałów kartograficznych planu urządzenia lasu wejdą:

- 1) Mapy gospodarcze w skali 1:5 000 ze skorowidzem arkuszy (mapki sytuacyjne z zaznaczeniem arkuszy i numerów oddziałów)
- 2) Mapy gospodarczo - przeglądowe leśnictw w skali 1:10 000 oraz 1:25 000 (obręby)
- 3) Mapy przeglądowe 1:25 000 dla obrębów
- 4) Mapy sytuacyjne 1:50 000 (nadleśnictwo)

Na mapach gospodarczych i gospodarczo przeglądowych powinny się znaleźć wszystkie elementy obligatoryjne określone w IUL oraz następujące elementy fakultatywne:

- kasowniki dla wszystkich szczegółów liniowych niestanowiących granic, wydzieleni,
- granice działek zrębowych wraz z opisami
- linie ostępowe stałe i przejściowe

Materiały kartograficzne należy wykonać zgodnie z instrukcją urządzania lasu i standardem leśnej mapy numerycznej oraz umową zawartą pomiędzy wykonawcą a zleciennodawcą na aktualnym podkładzie topograficznym. Rodzaj map i skala zostaną przedstawione w punkcie 18 referatu.

Materiały opisowe i kartograficzne należy nagrać na nośnik optyczny (CD/DVD).

15. Podział na obręby leśne oraz podział na leśnictwa

Nadleśnictwo przygotuje dokumentację do wniosku o likwidację obrębu leśnego Uścimów zgodnie z zarządzeniem Dyrektora Generalnego LP nr 66/2013 roku w terminie do dnia 31.12.2015 roku. Proponuje się pozostawić bez zmian dotychczasową numerację leśnictw. Zostanie wydane w terminie do dnia 31.12.2016 roku zarządzenie Nadleśniczego o zmianie podziału na leśnictwa z mocą obowiązującą od dnia 1.01.2018 r.

16. Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód.

W trakcie prac terenowych należy zainwentaryzować szkody natury biotycznej i abiotycznej z podaniem stopnia uszkodzenia oraz przyczyny i sprawcy zgodnie z IUL. Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód zostaną uzgodnione z Wykonawcą w trakcie prac terenowych przy wykorzystaniu danych ZOL Radom.

Zgodnie z § 102 p.3 Nadleśnictwo uzgodni z właściwym ZOL granice obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód przed NTG. Wykonawca projektu PUL przedstawi do tych uzgodnień dokumentację określającą przestrzenny rozkład uszkodzeń drzewostanów zainwentaryzowanych zgodnie z § 39 IUL.

17. Terminy i sposoby kontroli prac urządzeniowych.

Postęp prac kontrolowany będzie przez przedstawiciela Zlecającego, zgodnie z etapami wymienionymi w zawartej umowie na wykonanie projektu planu ul. oraz w oparciu o wytyczne Zarządzenia Nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 13 sierpnia 2002 roku w sprawie kontroli i odbioru robót urządzeniowych zleczanych przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych.

Po zakończeniu prac terenowych na terenie każdego leśnictwa odbędzie się kontrola i uzgodnienie wykonanych prac z udziałem inżyniera nadzoru i zastępcy nadleśniczego. Należy spisać protokół uzgodnień (zał. nr 2 Zarz. 63 z dn.13.08.2002r.) Powyższe będzie podstawą odbioru prac terenowych.

Po zakończeniu całości prac terenowych zostanie wykonany test kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych kołowych w obrębie leśnym zgodnie z metodyką określoną w IUL. W kartach dokumentacji źródłowej przedstawionych do odbioru i kontroli prac terenowych powinny zostać szczegółowo rozpisane na odwrocie dokumentu powierzchnie wg gatunku wieku i formy występowania młodego pokolenia [tj pod okapem: z pochodzenia naturalnego, i pochodzenia sztucznego oraz na gniazdach otwartych] – brak rozliczenia będzie traktowany, jako usterka w protokole, która będzie wymagała wyjaśnienia i uzupełnienia. Do dokumentu źródłowego należy sporządzić szkic taksacyjny, na którym oznaczone są m.in. powierzchnie [próbne, wszelkie zmiany szczegółów sytuacji wewnętrznej, kwalifikujące się do pomiaru uzupełniającego i przeniesienia na arkusze mapy gospodarczej - brak szkicu będzie traktowany, jako usterka w protokole, która będzie wymagała wyjaśnienia.

Niezależnie od powyższego, kadra Nadleśnictwa na bieżąco będzie utrzymywać stały kontakt i ścisłą współpracę z przedstawicielami Wykonawcy.

Na każdym etapie trwania prac należy zapewnić Zleceniodawcy możliwość zapoznania się z posiadanymi materiałami a także uzgodnieniami wyników inwentaryzacji.

Przed odbiorem prac terenowych (na 30 dni) Wykonawca dostarczy do RDLP/Nadleśnictwa:

- o protokół rozbieżności pomiędzy danymi ewidencyjnymi gruntów Nadleśnictwa, a stanem faktycznym na gruncie określonym podczas taksacji,
- o wstępny wydruk opisów taksacyjnych z przywiązaniem wydzieleni do działek i rozliczeniem powierzchni wraz z mapą gospodarczą,
- o projekt lasów ochronnych,
- o wykaz proponowanych zrębów oraz zestawienie drzewostanów przewidzianych do cięć pielęgnacyjnych (rodzaj zabiegu),
- o wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy.

Po zakończeniu prac nastąpi przekazanie całości dokumentacji do kontroli, która będzie przeprowadzona przez RDLP oraz Nadleśnictwo.

Protokoły uzgodnień pomiędzy Wykonawcą i Nadleśnictwem zostaną przedłożone do akceptacji przez Dyrektora RDLP lub osobę przez niego upoważnioną. Zobowiązuje się Wykonawcę do złożenia Zamawiającemu oryginałów innych uzgodnień wynikających z dodatkowych ustaleń z Nadleśnictwem w terminie 14 dni od ich podpisania przez strony.

Ustala się następujące terminy :

- przekazanie Wykonawcy kopii bazy SILP w postaci pliku programu Taksator : po zawarciu umowy z Wykonawcą projektu pul.
- przekazanie Wykonawcy wykazu zrealizowanych zadań z hodowli, użytkowania przedrębego i rębego jaki został do expiracji planu: do dnia 30.06.2017 r.
- uzgodnienie planu cięć na pierwszy rok obowiązywania nowego planu: do dnia 31.05.2017r..
- przekazanie do opiniowania projektu planu urządzenia lasu: bezpośrednio po NTG nie później niż na dwa miesiące przed terminem końcowego odbioru,
- przekazanie całości opracowania w celu przeprowadzenia kontroli przez Zlecającego - na 30 dni przed terminem końcowego odbioru.
- zakończenie całości prac oraz podpisanie protokołu końcowej kontroli: do dnia 31.03.2018 roku.

W celu przyspieszenia procedur odbiorów baz danych projektów PUL (w tym LMN) regionalny dyrektor LP udostępni Wykonawcy projektu PUL dostęp do baz testowych SILP w środowisku szkoleniowym jednostek objętych pracami urządzeniowymi. Dostęp nastąpi każdorazowo na wniosek wykonawcy projektu PUL.

18. Szczegółowy zakres opracowania. Forma oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych oraz forma prezentowania programu ochrony przyrody a także ewentualne przedstawienie w Projekcie PUL wyników programu docelowej sieci dróg oraz prognoza ekonomiczna z uwzględnieniem danych wrażliwych.

Tabelaryczne zestawienie elementów planu z określeniem ilości niezbędnej dla poszczególnych podmiotów

Lp	Element planu	Ilość: szt./komplety	Przeznaczenie
Część opisowa –oprawa twarda z opisem zlotymi literami, również na grzbiecie, format wydruku A4			
1	Opisanie ogólne [elaborat] + teczka z mapami	3	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
2	Opisy taksacyjne wg obrębów leśnych + tabele i wykazy	2x 1	Nadleśnictwo
3	Zestawienie zadań wg obrębów leśnych+ zestawienia zbiorcze	2x1	Nadleśnictwo
4	Program ochrony Przyrody [z kieszenią na mapy]	3	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
5	Prognoza oddziaływania na środowisko* [z kieszenią na mapy]	3*	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
5	Aneks opracowania siedliskowego [z kieszenią na mapy]]	2	Nadleśnictwo, RDLP
6	Materiały kartograficzne – wydruk map		
	Mapy w skali 1:5000 [format A1] z naniesionymi działkami zrębowymi ze skorowidzem arkuszy w postaci mapy sytuacyjnej	1 komplet	Nadleśnictwo
	Mapy w skali 1: 10000 gospodarczo przeglądowe drzewostanów i projektowanych cięć rębnych [dla leśnictwa] z aktualną	2x	Nadleśnictwo [podklejone na płótnie, laminowane] w formacie A5
	Mapy w skali 1: 10000 gospodarczo przeglądowe drzewostanów i projektowanych cięć rębnych [dla leśnictwa] uzupełnione o przezroczystą nakładkę zasięgu gleb i siedlisk	1 komplet	Nadleśnictwo
	Mapy w skali 1: 10000 gospodarczo przeglądowe drzewostanów leśnictw czyste	14	Nadleśnictwo
Mapy przeglądowe [tematyczne] w skali 1:25000 dla obrębów			
	Drzewostanów	3x2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Cięć rębnych	3x2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Siedlisk	3x2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Nasiennictwa i selekcji	3x2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Obszarów chronionych i funkcji lasu	3x2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Obszarów Natura 2000	3x2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Ochrony lasu	3x2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Rozmieszczania rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów wraz ze strefami ostoi	3x2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Mapa przeglądowa drzewostanów w formie atlasu dla całego nadleśnictwa	1	Nadleśnictwo
	Mapy czyste	5x2	Nadleśnictwo
Mapy w skali 1:50000			
	Obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa	6	4x Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Gospodarki łowieckiej	3	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Walogów przyrodniczo kulturowych	3	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Ochrony przeciwpozarowej	6	4x Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Mapy czyste sytuacyjno- przeglądowe	5	Nadleśnictwo

* plus dwa egzemplarze w oprawie miękkiej do uzgodnienia z RDOŚ i PWIS wraz z mapami wymaganymi do uzgodnień

Ponadto należy wykonać:

Opracowanie materiałów dla leśnictwa:

Sporządzić operat leśniczego – w 1 egz. dla każdego leśnictwa. Prace obejmują przetworzenie określonych danych opisowych do formatu „książkowego”, dla poszczególnych oddziałów z terenu leśnictwa, format A4 – oprawa twarda.

W części początkowej operatu należy przedstawić (zamieścić) następujące informacje:

- syntetyczne zestawienie podstawowych danych o leśnictwie,
- wyciąg z opisu ogólnego nadleśnictwa (elaboratu) oraz POP– typy drzewostanów, orientacyjne składy upraw, przyjęte wieki rębności, zastosowane sposoby użytkowania rębego, Załącznikami do operatu leśniczego będą :
- mapa sytuacyjna leśnictwa wg lokalizacji oddziałów w skali 1:25 000 złożona do formatu opracowania,
- mapa gospodarczo-przeglądowa drzewostanów dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10 000 wykonana w sytuacji, złożona do formatu opracowania,
- mapa przeglądowa „czysta” leśnictwa w skali 1:10 000 wykonana w sytuacji, złożona do formatu opracowania.

Operat wykonać w formie zeszytu-książki jako zestaw poszczególnych oddziałów.

Każdy oddział należy przedstawić w postaci:

- opisowej – wyciągu z opisu taksacyjnego
- graficznej:
 - wyciągu z mapy gospodarczej w skali 1:5000 z naniesioną lokalizacją cięć rębnych oraz danymi dotyczącymi:
 - nasiennictwa i selekcji,
 - ochrony lasu
 - ochrony przeciwpożarowej,
 - walorów przyrodniczo-kulturowych,
 - stanowisk chronionych i rzadkich gatunków roślin naczyniowych oraz zwierząt,

Należy pozostawić wolne strony na notatki.

Na końcu każdego operatu należy zamieścić wyciąg z planów (bez wolnych miejsc na odnotowywanie wykonanych czynności) dla danego leśnictwa w zakresie:

- cięć rębnych,
- cięć przedrębnych
- zadań hodowlanych,

Ponadto dla każdego leśnictwa należy sporządzić wydruki map drzewostanowych i cięć rębnych dla leśnictw w skali 1: 10000 zawierających obiekty podlegające ochronie oraz stanowiska chronionych gatunków uzupełnionych o nakładkę na przeźroczystym materiale zawierającym granice wyłączeń siedliskowych zgodnie z IUL cz.2 (format A4 wydruku atlas).

Do decyzji nadleśniczego pozostaje wykonanie dodatkowych map. Ich koszt obciąża bezpośrednio Nadleśnictwo.

Materiały opisowe i kartograficzne należy nagrać na nośnik optyczny (CD/DVD) wszystkich w/w kompozycji mapowych w formacie PDF, a opracowania tekstowe w źródłowym formacie edytowalnym oraz plikach PDF.

18.1 Określenie potrzeby sporządzania ekspertyzy docelowej sieci dróg oraz prognozy ekonomicznej.

Nadleśnictwo dysponuje programem docelowej sieci dróg leśnych. Na etapie prac urzędniowych, należy dokonać aktualizacji posiadanego przez Nadleśnictwo programu sieci dróg, a w szczególności ocenić jego funkcjonowanie w układzie dróg publicznych z nałożonymi ograniczeniami dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu z uwzględnieniem wyników pracy działającego aktualnie przy DGLP zespołu ds. wytycznych w sprawie inwentaryzacji i ewidencjonowania dróg własności Skarbu Państwa w zarządzie LP.

18.2 Określenie potrzeby sporządzania prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych.

W Nadleśnictwie zachodzi potrzeba opracowania ekspertyzy ekonomicznej w formie prognozy spodziewanego wyniku ekonomicznego gospodarki leśnej prowadzonej na efektów ekonomicznych.

19. Sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków nieobjętych obszarem Natura 2000.
Nie należy sporządzać dodatkowej tabeli XXII dla gatunków nieobjętych obszarem Natura 2000.

20. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania Planu na środowisko i na obszary Natura 2000 wraz z przygotowaniem na posiedzenie Komisji mapy sytuacyjno-przeglądowej z naniesionymi formami ochrony przyrody, projekt wystąpienia do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy.

Zgodnie z „Ramowymi wytycznymi w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu” wprowadzonymi do stosowania przez Ministerstwo Środowiska w dniu 18 sierpnia 2011 roku zmienionymi w dniu 28.08.2013.

Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Parczew na środowisko regulują przepisy Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dn. 03.10.2008r. (Dz. U. Nr 199, poz.1227, z późn. zm.) oraz Instrukcji Urządzania Lasu (§ 129 i 130).

Przy sporządzaniu Prognozy należy opierać się również na „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu” opracowanych przez Zespół złożony z przedstawicieli Ministerstwa Środowiska, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, regionalnych dyrekcji ochrony środowiska oraz regionalnych dyrekcji lasów państwowych i wprowadzonych do stosowania przez Głównego Konserwatora Przyrody pismem Znak: DL-lpn-610-42/39534/11 z dnia 31 sierpnia 2011 r.

Nadleśnictwo proponuje, aby we wnioskach Dyrektora RDLP w Lublinie o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko kierowanych do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Lublinie zawrzeć następującą propozycję zakresu oraz stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie:

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Parczew powinien być zgodny z art. 51 i 52 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Część opisowa Prognozy oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 zawierać będzie następujące rozdziały:

1. WPROWADZENIE
2. INFORMACJE OGÓLNE
3. POWIĄZANIA Z INNYMI PROGNOZAMI ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
4. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA I CELÓW OCHRONY
 - 4.1. Analiza i ocena stanu środowiska
 - 4.2. Ogólna charakterystyka obszaru nadleśnictwa
 - 4.3. Drzewostany
 - 4.4. Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych i gatunków naturowych
 - 4.5. Formy ochrony przyrody występujące w nadleśnictwie
 - 4.6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji PUL
 - 4.7. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji PUL
 - 4.8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia PPUL urządzenia lasu
5. PRZEWIDYWALNE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO
 - 5.1. Prognoza wpływu PPUL na cele i przedmioty ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000
 - 5.2. Oddziaływanie PPUL na poszczególne elementy środowiska
 - 5.2.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

- 5.2.2. Analiza zaproponowanych TD i składów upraw
- 5.2.3. Oddziaływanie na ludzi
- 5.2.4. Oddziaływanie na chronione i rzadkie gatunki grzybów i roślin
- 5.2.5. Oddziaływanie na chronione i rzadkie gatunki zwierząt
- 5.2.5.1. Oddziaływanie planowanych czynności zawartych w PPUL na dziko występujące populacje gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty UE i chronionych gatunków ptaków oraz ich siedliska
- 5.2.6. Oddziaływanie na wodę
- 5.2.7. Oddziaływanie na powietrze i klimat
- 5.2.8. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi
- 5.2.9. Oddziaływanie na krajobraz
- 5.2.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne
- 5.2.11. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej
- 5.3. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.
- 5.4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
- 6. DZIAŁANIA OGRANICZAJĄCE NEGATYWNY WPŁYW PPUL NA ŚRODOWISKO
- 6.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań PPUL na środowisko
- 6.2. Przewidywane rozwiązania alternatywne
- 6.3. Wnioski końcowe
- 7. PROPOZYCJE W SPRAWIE PRZEWIDYWANYCH METOD ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PPUL
- 8. PODSUMOWANIE ORAZ STRESZCZENIE PROGNOZY
- 9. LITERATURA
- 10. ZAŁĄCZNIKI

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Parczew dodatkowo zawierać będzie analizę wpływu realizacji projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Parczew na dziko występujące populacje gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków oraz ich siedliska. Celem tej analizy będzie zbadanie wpływu realizacji projektu Planu na populacje tych gatunków i ich siedliska, a tym samym zbadanie czy wystąpi naruszenie zakazów, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 1, 3-5 i 11 ustawy o ochronie przyrody.

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Parczew zostaną opracowane w oparciu o publikowaną wiedzę naukową, istniejące dokumentacje planistyczne i inwentaryzacje z zakresu ochrony przyrody, w tym dane zawarte w SDF dla obszarów Natura 2000.

Analiza skutków realizacji postanowień projektu PUL, nazywana też monitoringiem skutków realizacji postanowień przyjętego projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Parczew w zakresie oddziaływania na środowisko będzie prowadzona w ramach kontroli funkcjonalnej nadleśnictwa oraz funkcjonalnej i instytucjonalnej służb RDLP oraz z wykorzystaniem wyników kontroli problemowych Inspekcji Lasów Państwowych w zakresie ochrony przyrody. Raport z monitoringu, o którym mowa wyżej stanowić będzie część protokołu z Narady Techniczno-Gospodarczej. Podstawą do sporządzenia raportu będą wyniki z analizy gospodarki przeszłej w nadleśnictwie, przeprowadzonych kontroli kompleksowych lub problemowych z zakresu ochrony przyrody, dane z bieżącej taksacji stanu lasu oraz stanu lasu na początku obowiązywania PUL, w tym dane z aktualizowanego POP.

CZĘŚĆ B. Założenia do planu zarządzania lasu

1. Obszary chronione i funkcje lasu (§ 8 IUL)

Zgodnie z § 25 IUL, lasy Nadleśnictwa ze względu na spełnianą dominującą rolę będą podzielone na trzy podstawowe grupy: lasy rezerwatowe, lasy ochronne oraz lasy gospodarcze. Powierzchniowe i punktowe obiekty chronione należy przyjąć zgodnie z danymi uzyskanymi z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (RDOŚ) uzupełnionymi o informacje z Nadleśnictwa.

1.1 Zasięg i lokalizacja istniejących i projektowanych form ochrony przyrody w tym obszarów chronionych.

Wykonawca przyjmie zasięgi i powierzchnie form ochrony przyrody według obowiązujących aktów powołujących. Dane wejściowe zostaną przyjęte na podstawie materiałów przekazanych przez nadleśnictwo oraz danych inwentaryzacji przyrodniczych poszczególnych gmin, danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Ministerstwa Środowiska w zakresie dotyczącym inwentaryzacji przyrodniczej obszarów znajdujących się w Sieci Natura 2000, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, inne dane i materiały uzyskane od przedstawicieli nauki, organizacji i stowarzyszeń ekologicznych.

Opis i lokalizację siedlisk przyrodniczych należy przyjąć zgodnie z danymi zawartymi w inwentaryzacji przeprowadzonej przez Lasy Państwowe, zweryfikowanymi o wyniki opracowania siedliskowego oraz dane pochodzące z opracowanych Planów Zadań Ochronnych dla obszarów Natury 2000.

Opis granic obszarów Natura 2000 proponuje się przyjąć do planu UL wg danych umieszczonych w centralnym rejestrze form ochrony przyrody prowadzonym przez GDOŚ.

- zgodnie z zatwierdzonymi obszarami,
- zgodnie z projektowanymi obszarami.

Forma ochrony przyrody	Pow. na gruntach nadleśnictwa	Pow. całkowita
Rezerваты Przyrody		
Jezioro Obradowskie"	82,74	82,74
Lasy Parczewskie"	157,29	157,29
Torfowisko przy Jeziorze Czarnym"	47,87	47,87
Królowa Droga"	38,57	38,57
Jezioro Brzeziczno"	97,78	97,78
Parki krajobrazowe		
Pojezierze Łęczyńskie"	3035,69*	11816,00
Poleski Park Krajobrazowy	441,68*	5113,00
Obszary chronionego krajobrazu		
Poleski Obszar Chronionego Krajobrazu	4437,16*	41000,00
Obszary Natura 2000 na gruntach Nadleśnictwa		
PLH060009 „Jeziora Uściwierskie"	5,10*	2065,57
PLH060013 „Ostoja Poleska"	36,66*	10159,15
PLH060107 „Ostoja Parczewska"	2914,74*	3591,53
PLH060076 „Brzeziczno"	97,67*	97,97
PLH060095 „Jelino"	8,37*	8,37
PLB060004 „Dolina Tysmienicy"	83,18*	7363,66
PLB060006 „Lasy Parczewskie"	9153,74*	14024,30
PLB060019 „Polesie"	529,27*	18030,91
Obszary Natura 2000 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa		
PLH060105 „Maśluchy"	0,00	91,57
PLH060098 „Wrzosowisko w Orzechowie"	0,00	18,84
PLH060011 „Krowie Bagno"	0,00	535,24
Użytki ekologiczne	211,60	1571,59
Otulina Poleskiego Parku Narodowego	1394,86	

*- wartości oszacowano na podstawie iloczynu warstw LMN oraz warstw form ochrony przyrody udostępnionych w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody. Ponieważ zasięg tych form ochrony przyrody, których przebieg granic nie jest powiązany z istniejącym leśnym podziałem powierzchniowym (np. granice obszarów N2000 podane w formie listy współrzędnych punktów zamknięcia granicy) a metoda ich ewidencji w SILP opiera się na grupowaniu całych oddziałów lub wydzielen Nadleśnictwo wnioskuje o przeprowadzenie przez wykonawcę aktualizacji danych dotyczących ochrony przyrody po przeprowadzeniu wymaganych podziałów powierzchniowych.

Pomniki Przyrody 15 szt.

Strefy ochrony:	Pow. strefy całorocznej	Pow. strefy okresowej
Ptaków -23 strefy	284,97	702,98
Gadów -1 strefa	5,76	
Bezkęgowców -1 strefa	11,72	

Użytki ekologiczne – 1263,93 ha

1.1 Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF)

Na terenie Nadleśnictwa Parczew wyznaczono ha lasów HCVF w następujących kategoriach:

Kategoria HCVF	Komponent	Powierzchnia (ha)
1. Tereny leśne mające globalne, regionalne lub narodowe znaczenia pod względem koncentracji różnorodnych wartości biologicznych	1.1.1 Obszary chronione w rezerwachach	424,25
	1.1.2 Obszary chronione w parkach krajobrazowych	3493,72
	1.2 Ostoje zagrożonych i ginących gatunków	1033,72
2. Tereny leśne posiadające globalne, regionalne lub narodowe znaczenie krajobrazowe stanowiące miejsce występowania jednej lub kilku populacji rodzimych gatunków w naturalnym zagęszczeniu i liczebności	2.1 Kompleksy leśne odgrywające znaczącą rolę w krajobrazie, w skali krajowej, makroregionalnej lub globalnej	9200,47
3. Lasy zawierające rzadkie zagrożone lub ginące ekosystemy	3.1 Ekosystemy skrajnie rzadkie i ginące, marginalne z punktu widzenia gospodarki leśnej	286,79
	3.2 Ekosystemy rzadkie i zagrożone w skali Europy	394,03
4. Lasy spełniające funkcje w sytuacjach krytycznych (np. ochrona przeciwpowodziowa, powstawania erozji)	4.1 Lasy wodochronne	3371,38
	4.2 Lasy glebochronne	0,00
6. Lasy o szczególnym znaczeniu dla tradycyjnej tożsamości kulturowej (tereny ważne kulturalnie, przyrodniczo, ekonomicznie lub religijnie dla społeczności lokalnej)	6.1 Lasy kluczowe dla tożsamości lokalnych społeczności	4,98

Zestawienie powierzchni lasów HCVF należy przyjąć zgodnie z wykazem posiadanym przez Nadleśnictwo. Powierzchnie zostały poddane konsultacjom społecznym w 2014r..

1.2 Ogólne wyniki inwentaryzacji przyrodniczo-leśnej oraz propozycje sposobów postępowania na siedliskach uznanych za chronione w ramach Dyrektywy Siedliskowej. Zestawienie wyników inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej przez Nadleśnictwo.

Zestawienie wyników inwentaryzacji przyrodniczej wg poniższej tabeli :
siedliska leśne

Opis-KOD/Nazwa	Kod	Liczba wydzieli	Powierzchnia	
			siedlisk naturalnych w ramach poszczególnych ostoi siedliskowych	siedlisk naturalnych poza ostojami siedliskowymi
Grąd subkontynentalny (Tilio-Carpinetum)	9170	99	152,99	192,03
Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi- Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi- Pinetum sylvestris, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum i brzoźowo – sosnowe bagienne lasy borealne)	91D0	57	101,49	156,69
Łęgi olszowo-jesionowe (Fraxino-Alnetum), wierzbowe (Salicetum albo-fragilis) i topolowe (Populetum albae)	91E0	12		21,49
Lasy łęgowe dębowe, wiązowe, jesionowe	91F0	1		1,23
Razem siedliska leśne				

siedliska nieleśne

Opis-KOD/Nazwa	Kod	Liczba wydzieli	Powierzchnia [ha]	
			siedlisk naturalnych w ramach poszczególnych ostoi siedliskowych	siedlisk naturalnych poza ostojami siedliskowymi
Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaeion, Potamion	3150	2		47,33
Naturalne , dystroficzne zbiorniki wodne)	3160	3	29,1	-
Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion caeruleae)	6410	1	-	14,72
Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	7110	4	7,06	4,52
Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzeria-Caricetea nigrae)	7140	7	35,21	10,59
Razem siedliska nieleśne:		18	71,52	77,16

1.4 Podział lasów ze względu na dominujące funkcje

Ze względu na dominujące funkcje, lasy Nadleśnictwa (wg. stanu na 1.01.2015 r.) dzieli się na:

Lasy	Powierzchnia ha
Ochronne	3961,64
Rezerwaty	327,04
Pozostałe Lasy (Gospodarcze)	12180,43
OGÓŁEM	16469,11

2. Typy siedliskowe lasu oraz potrzeba ich ewentualnego uzupełnienia o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze. Proponowane składy gatunkowe upraw dla TD o kierunku gospodarczym

W wyłączeniach taksacyjnych z rozpoznanymi zespołami roślinnymi, należy w odpowiednim polu opisu taksacyjnego zamieszczać kody tych zespołów (maksymalnie do trzech zespołów w wyłączeniu), zaś w wyłączeniach z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi dla ochrony, których wyznaczono dany obszar Natura 2000 (SOO lub OZW w obszarach określonych, jako PLH), kod TSL jest obowiązkowo rozszerzany o kod leśnego siedliska przyrodniczego (LSP).

Proponowane typy drzewostanów uwzględniające lokalne warunki przyrodnicze prowadzenia gospodarki leśnej w tym cele hodowlane i ochronne na poszczególnych typach siedliskowych lasu"

TSL	TD	Orientacyjny skład odnowieniowy upraw	Rębnia wiodąca	Rębnia zastępcza	Okres odnowienia
Bs	So	So 90% Brz 10%	-	-	-
Bśw	So	So 80% Brz i in. 20%	I	-	5 lat
Bw	So	So 80% Brz i in. 20%	I	-	5 lat
	Św-So	So 60% Św 30% Brz i in. 10%	I	-	5 lat
	So-Brz	Brz 50% So 30% Św i in. 10%	I	-	5 lat
Bb	So	So 80% Brz i in. 20%	-	-	-
BMśw	So	So 80% Db i in. 20%	I	III	5 lat
	Db-So	So 70% Db 20% Md, i in. 10%	I	III	5 lat
BMw	So	So 70% Db i in. 30%	I	III	5 lat
	Św-So	So 60% Św 30% Brz i in. 10%	I	-	5 lat
	Db-So	So 60% Db 20% Św i in. 20%	I	-	5 lat
BMb	So	So 80% Brz i in. 20%	-	-	-
LMśw	Db-So	So 50% Db 30% Md i in. 20%	III	I	11-20 lat
	So-Db	Db 50% So 30% Md i in. 20%	III	II	11-20 lat
LMw	So-Db	Db 60% So 30% Św i in. 20%	III	II	11-20 lat
	Db-So	So 50%, Db 30%, Św i in. 20%	III	II	11-20 lat
	Ol	Ol 70% Brz, So i in. 30%	I	-	5 lat
LMb	Brz-OL	OL 70% BRZ 20%, i in. 10%	-	-	-
Lśw	Db	Db 80% Md i in. 20%	II	III	11-20 lat
Lw	Db	Db 80% Js i in. 20%	II	III	11-20 lat
	Js-Db	Db 40% Js 30% Ol i in. 30%	III	I	11-20 lat
	Ol-Db	Db 50% Ol 30% Js i in. 20%	II	I	11-20 lat
OL	Ol	Ol 90% Brz i in. 20%	I	-	5 lat
OLJ	Ol-JS	JS 40% OL 40% BRZ i in. 20%	III	I	11-20 lat
	Js-Db	Db 40% Js 30% Ol i in. 30%	III	I	11-20 lat
	Js-Ol	Ol 60%, Js 30%, i in. 10%	III	I	11-20 lat
Lł	Js-Db	Db 40% Js 30% Ol i in. 20%	-	-	-

*) do czasu ustąpienia zjawiska zamierania Js, dopuszcza się zastąpienie tego gatunku innymi gatunkami (np. Św, Jw, Kl, Lp, Ol i inne)

**) przy odnowieniu naturalnym Db należy dopuścić możliwość skrócenia okresu odnowienia oraz zastosowania różnych rodzajów i form cięć (w tym cięć o charakterze zupełnym rb I) w danym drzewostanie w zależności od stanu młodego pokolenia.

Wyszczególnione powyżej składy upraw i rębni nie dotyczą upraw pochodnych. Zgodnie z § 23 p. 5 i 6 IUL powyższe typy drzewostanów jako ramowe cele gospodarowania odpowiednio dla typu siedliskowego lasu oraz dla leśnych siedlisk przyrodniczych (wymienionych w następnym rozdziale 2.1) mogą być modyfikowane przez nadleśniczego w konkretnym drzewostanie, z uwzględnieniem stanu siedliska, stopnia uwilgotnienia oraz specyfiki i stanu zbiorowiska roślinnego. Obowiązuje tu jednak zasada nie zmieniania głównego (panującego) gatunku drzewa TD, przyjętego podczas KZP.

2.1 Propozycje typów siedliskowych lasu oraz ich ewentualne uzupełnienie o rozpoznane siedliska przyrodnicze w obszarach Natura 2000, propozycja TD o kierunku ochronnym

Dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych przyjmuje się następujące typy lasu oraz udziału gatunków (na podstawie „regionalne optymalne składy gatunkowe” J.M. Matuszkiewicz. W-wa, lipiec 2007 r.).

TSL	Typ siedliska (kod)	Nazwa siedliska	Przyrodniczy typ lasu	Propozycja składu gatunkowego dla drzewostanu
Lśw, LMśw, Lw, LMw,	9170	Grąd subkontynentalny (Tilio-Carpinetum)	Db	Ip.: Db 70%, Kl, Gb i inne 30% , Ilp.: Gb 50%, Lp, Czir i inne 30%. Ip.: Db 70%, Bk, Jw i inne 30% , Ilp.: Gb 70%, Lp i inne 30%. Ip.: Db 70%, Ol, Wz i inne 30% , Ilp.: Gb 70%, Lp i inne 30%.
Bb	91D0	Bory i lasy bagienne <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	So	So 80% Brz i inne 20%
LMw, Lw, OIJ, OI	91E0	Łęgi olszowo-jesionowe (Fraxino-Alnetum), wierzbowe (Salicetum albo-fragilis) i topolowe (Populetum albae)	Js Ol Ol	Ol 50% Js 30 Gb, Kl, Jw., Lp i inne 20 Ol 70% , Js, Jw, Lp i inne 30 %

3. Propozycje metod ochrony siedlisk przyrodniczych w obszarach NATURA 2000 (tabela oddzielnie dla siedlisk leśnych i nieleśnych)

Dla obszarów Natura 2000 posiadających PZO zatwierdzone stosownym zarządzeniem dyrektora roś należy działania ochronne uwzględnić w PUL zgodnie z pkt. 9 „Ramowych wytycznych w sprawie projektowania w PUL zadań z zakresu ochrony przyrody dla obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie nadleśnictwa” wprowadzonych do stosowania przez Głównego Konserwatora Przyrody pismem Zn. DLP-lpn-611-30/1 1994/12/13/JŁ z dnia 26.03.13 r.

Na terenie Nadleśnictwa Parczew nie występują zidentyfikowane siedliska przyrodnicze na terenie obszaru (PLH060013 „Ostoja Poleska”) SOO Natura 2000 nieposiadającego zatwierdzonego PZO.

4. Wiek rębności dla głównych gatunków drzew oraz wieki rębności drzewostanów.

Nadleśnictwa Parczew proponuje przeciętne wieki rębności dla sosny, modrzewia, świerka, dębu i buka, wyznaczające umownie przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania wg panujących gatunków drzew w drzewostanach przyjąć w wysokościach podanych poniżej i zgodnie z wykazem opracowanym przez Instytut Badawczy Leśnictwa, stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 36 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 maja 2004 r. w sprawie zmian w Instrukcji urządzania lasu, a powtórzonym w rozdziale VIII IUL.

Nadleśnictwo Parczew proponuje przyjąć następujące wieki rębności dla gatunków :

Gatunek drzewa	Wiek rębności [lat]
So, Md	100
Św	80
Db	130
Bk	100
Js	80
Brz, Gb, Ol, Lp	80
Ol odroślowa	60
Os	40
Tp	40

Zgodnie z § 83 pkt. 4 i 6 IUL - przeciętny wiek rębności gatunku panującego w drzewostanie może, lecz nie musi być zgodny z wiekiem rębności (wiekiem dojrzałości rębnej) tego drzewostanu. Oznacza to, że nie każdy drzewostan, w którym gatunek panujący osiągnął wiek rębności musi podlegać użytkowaniu rębnemu. Wiek dojrzałości rębnej drzewostanu zostanie określony indywidualnie przez taksatora w oparciu o stan drzewostanu (rzeczywisty skład, jakość,

uszkodzenia, stan odnowienia, okres odnowienia, itp.).

5. Podział lasów Nadleśnictwa na gospodarstwa z uwzględnieniem funkcji pełnionych przez lasy oraz przyjętych celów gospodarowania (§ 82 IUL)

Dla celów planowania urządzeniowego należy utworzyć następujące jednostki regulacyjne:

1) **Gospodarstwo specjalne (S)**, do którego należy zaliczyć :

- rezerwat przyrody,
- lasy stanowiące strefy ochrony całorocznej,
- wyłączone drzewostany nasienne oraz drzewostany zachowawcze,
- drzewostany na siedliskach Bs, Bb, LMb, BMb, Lł,
- grunty sporne.

2) **Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)**, do którego należy zaliczyć wszystkie lasy uznane za ochronne z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

3) **Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)** :

- o zrębowym sposobie zagospodarowania (GZ). W skład wejdą drzewostany w lasach gospodarczych (nieujętych w gospodarstwie specjalnym), w których ze względu na siedliskowy typ lasu oraz TD i aktualny skład gatunkowy przyjmuje się zrębowy sposób zagospodarowania – na siedliskach Bśw, Bw, BMśw, BMw i Ol do zagospodarowania rębnią zupełną I z krótkim okresem odnowienia i nawrotem cięć do 5 lat.

- o przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania (GPZ). W skład wejdą drzewostany w lasach gospodarczych (nieujęte w gospodarstwie specjalnym), dla których przyjmuje się sposób zagospodarowania rębnią częściowym, gniazdowymi lub stopniowymi na siedliskach LMśw, Lśw, Lw, LMw, OlJ.

- o **przerębowym sposobie zagospodarowania (GP)** nie zostanie utworzone.

6. Wytyczne w sprawie projektowanie użytkowania rębego.

Sposoby użytkowania rębego zostaną przyjęte zgodnie z obowiązującymi „Zasadami hodowli lasu”, instrukcją u.l., potrzebami hodowlanymi. Wykaz cięć będzie sporządzony tylko na pierwsze dziesięciolecie bez przydziału na lata zgodnie z zapisami § 98 IUL. Zostanie wykonana mapa przeglądowa cięć rębnych i gruntów leśnych nie zalesionych z naniesionymi obszarami podlegającymi ochronie w skali 1:25000. Wykaz ten Wykonawca powinien uzgodnić z Nadleśnictwem oraz z RDLP Lublin przed Naradą Techniczno Gospodarczą.

W zakresie użytkowania rębego należy :

- uwzględnić potrzeby hodowlane i ochronne drzewostanów w gospodarstwie specjalnym oraz gospodarstwach wielofunkcyjnych lasów ochronnych
- przyjąć zasadę kontynuacji rębni rozpoczętych. W przypadku BMśw dla istniejących upraw dębowych po rębni IIIA, które nie rokuje osiągnięcia trwałego udziału tego gatunku w drzewostanie dopuścić możliwość zmiany sposobu zagospodarowania z wykorzystaniem Rbl.
- na małych powierzchniach drzewostanów rębnych lub o nieregularnym kształcie uniemożliwiającym prowadzenie cięć złożonych stosować zręby zupełne. Pozycje takie uzgodnić z nadleśnictwem i RDLP przed NTG
- opisując uprawy po rębniach, pozostawione „kępy ekologiczne” należy opisać z uprawą, jako powierzchnie niestanowiące wydzielienia, w przypadku zwartych płatów drzewostanów oraz powierzchni powyżej 5% wydzielienia rozważyć należy tworzenie odrębnych pododdziałów bez wskazań gospodarczych.
- Rębnie w drzewostanach przy drogach wojewódzkich planować bez pozostawienia pasa drzewostanu.
- nie planować zrębów zupełnych bezpośrednio przy rzekach, jeziorach, miejscach kultu religijnego i wokół drzew matecznych.
- w drzewostanach z gatunkiem głównym DB planować rębnie częściowe wyłącznie przy wystarczającym do osiągnięcia odnowienia naturalnego udziale tego gatunku w drzewostanie.
- w drzewostanach zagospodarowanych rębnią IIIA, projektować dwa pasy zrębne w 10-leciu, zachowując ład czasowo- przestrzenny.

Do dnia **31 maja 2017 r.** zostanie przedłożony wykonawcy do uzgodnienia wykaz drzewostanów planowanych do cięcia na pierwszy rok obowiązywania nowego PUL.

Wykonawca uzgodni plan cięć z Nadleśnictwem i Wydziałem Gospodarowania Ekosystemami RDLP w Lublinie.

7. Wytyczne w sprawie sporządzenia wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy (§ 40 IUL)

Przed rozpoczęciem prac taksacyjnych Nadleśnictwo przedłoży wykonawcy planu wstępną propozycję

wykazu drzewostanów do przebudowy w najbliższym 10-leciu.

Podstawowymi sposobami prowadzenia przebudowy powinna być w warunkach Nadleśnictwa Parczew przebudowa pełna z zastosowaniem odpowiedniej rębni (drzewostany typu A wzoru nr 3 IUL).

Przy odbiorze prac terenowych Wykonawca przedłoży wykaz drzewostanów wymagających przebudowy z podziałem na:

- drzewostany ze składem gatunkowym niezgodnym z siedliskiem,
- drzewostany silnie uszkodzone przez czynniki biotyczne i abiotyczne,

Wykaz ten podlegał będzie zatwierdzeniu na NTG.

8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu w tym cięć pielęgnacyjnych

W projektowaniu cięć pielęgnacyjnych proponuje się następujące wytyczne:

- cięcia pielęgnacyjne przeprowadzać z przestrzeganiem wytycznych zawartych w § 46-54 Zasad Hodowli Lasu.
- zadania dotyczące tych prac ustalić w oparciu o potrzeby wynikające ze stanu lasu, uwzględniając stronę ekonomiczną.
- w d-stanach młodszych i nie objętych planem cięć rębnych w I 10-leciu planować cięcia przedrębne wg obowiązujących zasad tj. (CP, TW, TP).
- nie planować do cięć pielęgnacyjnych kolejnych pasów drzewostanów w oddziałach objętych planem cięć rębnych.
- nie planować drzewostanów zlokalizowanych na małych działkach położonych w szachownicy z lasami obcej własności oraz wydzieleń położonych w terenie trudno dostępnym.

Przy projektowaniu wielkości cięć należy uwzględnić pozyskanie w mijającym okresie gospodarczym oraz przeciętny poziom wielkości pozyskania w cieciach przygodnych z ostatnich 5 lat.

Rozmiar powierzchniowy cięć pielęgnacyjnych oraz wskaźnik intensywności cięć w użytkowaniu przedrębnym z zastosowaniem zasad zawartych w § 94 IUL zostaną ustalone na NTG po przedstawieniu przez wykonawcę propozycji, przyjmując zasadę, że planowany rozmiar mąszości użytkowania przedrębnego ogółem nie powinien przekroczyć **75%** przyrostu bieżącego spodziewanego w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu: z wszystkich drzewostanów przedrębnych, to jest z wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębego.

9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu w tym orientacyjnych składów upraw.

Propozycje Nadleśnictwa w zakresie planowania hodowlanego:

- Odnowienia, zalesienia i dolesienia projektować zgodnie z zapisami § 46 p.13 IUL.
- Pielęgnowanie upraw i młodników (PIEL, CW, CP) określać wg potrzeb hodowlanych i odnosić do powierzchni uprawy / młodka (powierzchnia manipulacyjna).
- Zabiegi z zakresu pielęgnacji upraw (pielęgnacja gleby, czyszczenia wczesne) projektować dla istniejących na dzień 01.01. pierwszego roku obowiązywania planu. W tabeli XVIII projektu planu wówczas zostaną wyszczególnione zabiegi PIEL oraz CW planowane do realizacji w 10-leciu dla upraw istniejących. Zabiegi projektuje się bez powtórzeń.
- Poprawki lub uzupełnienia należy projektować w uprawach i młodnikach o pokryciu poniżej 80% lub jeżeli wypadki mają charakter powierzchniowy.
- Melioracje agrotechniczne, fitomelioracje projektować wg potrzeb hodowlanych.
- Nie planować dolesienia luk o powierzchni mniejszej niż 0,20 ha, a w miejscach nadmiernie uwilgotnionych nie planować do uproduktywienia pozostawiając do naturalnej sukcesji.

- Nie projektować wprowadzania podszytów oraz podsadzeń produkcyjnych. Bk, Db –w dolnej warstwie drzewostanu na słabych siedliskach opisywać jako podszyt.
- Uzgodniony z Nadleśnictwem wykaz wydziałów zaliczonych do sukcesji i szczególnej ochrony wraz z uzasadnieniem wykonawcy przedłożyć na odbiorze prac terenowych oraz na NTG.
- Wielkość i rodzaj planowanych zabiegów hodowlanych w istniejących klasach odnowienia powinna być uzależniona od wieku i rozwoju młodego pokolenia.

10. Nasiennictwo i selekcja oraz gospodarka szkółkarska

Nadleśnictwo Parczew dysponuje następującą bazą nasienną:

Stan bazy nasiennej na dzień 31.03.2015 r. oraz założenia „Programu zachowania zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011 – 2035” :

1. Gospodarcze drzewostany nasienne - 607,52 ha, w tym :	Stan docelowy na 2035 r. :
Sosna zwyczajna - 502,77 ha	- 540 ha
Brzoza brodawkowata - 28,03 ha	- 30 ha
Dąb szypułkowy - 32,42 ha	- 30 ha
Dąb bezszypułkowy - 27,79 ha	- 25 ha
Olsza czarna - 16,51 ha	- 20 ha
2. Wyłączone drzewostany nasienne - 84,21 ha, w tym :	Stan docelowy na 2035 r. :
Sosna zwyczajna - 70,56 ha	- 71 ha
Olsza czarna - 13,65 ha	- 14 ha
3. Uprawy pochodne - 281,76 ha, w tym :	Stan docelowy na 2035 r. :
Sosny zwyczajnej - 206,30 ha	- 142 ha
Olszy czarnej - 75,46 ha	- 68 ha
4. Drzewostany zachowawcze sosny zwyczajnej - 21,71 ha	Stan docelowy na 2035 r. –
68,71 ha	
5. Uprawy zachowawcze sosny zwyczajnej – 19,96 ha	Stan docelowy na 2035 r. – 47
ha	
6. Drzewa mateczne – 39 szt., w tym :	Stan docelowy na 2035 r. ::
Sosny zwyczajnej - 26 szt.	- 29 szt.
Olszy czarnej - 6 szt.	- 6 szt.
Brzoza brodawkowata - 7 szt.	- 1 szt.
7. Źródła nasion - 8 szt., w tym :	
Lipa drobnolistna - 2 szt.	
Klon zwyczajny - 1 szt.	
Jesion wyniosły - 2 szt.	
Klon Jawor - 1 szt.	
Grab zwyczajny - 2 szt.	

Wytyczne dotyczące produkcji szkółkarskiej realizowane są w oparciu o „Perspektywiczny program produkcji szkółkarskiej dla Nadleśnictwa Parczew na lata 2008 – 2017”.

Produkcja szkółkarska prowadzona jest na szkółce leśnej o powierzchni manipulacyjnej 829 ar. Powierzchnia produkcyjna wynosi 516 ar.

Produkcja dotyczy około 20 gatunków drzew i krzewów leśnych a średnia roczna wielkość produkcji to około 1,5 mln szt.

. Dążyć do utrzymania literacji pododdziałów w WDN. Powierzchnia WDN, UP przyjęta zostanie zgodnie z wykazami przekazanymi przez Nadleśnictwo

11. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej

11.1 Ochrona lasu

Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu należy omówić w elaboracie na podstawie danych zebranych podczas prac terenowych, informacji uzyskanych z Nadleśnictwa i ZOL oraz stosownych prognoz.

W trakcie prac terenowych Wykonawca powinien przeprowadzić inwentaryzację oraz określić stopień nasilenia uszkodzeń we wszystkich drzewostanach bez względu na wiek w tym również w I klasie wieku:

- wyrządzonych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach;
- spowodowanych przez grzyby;

- wywołanych przez szkodniki owadzie (pierwotne i wtórne);
- wyrządzonych przez czynniki atmosferyczne (głównie szkody od okiści);
- z tytułu zmian stosunków wodnych (podtopienia);
- inne uszkodzenia antropogeniczne (zaśmiecanie, erozja, penetracja lasu , eksploatacja kopalni itp.)

W drzewostanach, w których występuje więcej niż jeden czynnik uszkodzeń należy przyjmować w opisie ten, który ma decydujący wpływ na stan drzewostanu.

Uszkodzenia i zagrożenia należy nanieść na mapę zagrożeń środowiska leśnego i ochrony lasu w skali zgodnie z paragrafem 102 IUL.

W uzgodnieniu z nadleśnictwem (uwzględniając dane ZOL) należy zainwentaryzować i nanieść na mapę ochrony lasu:

- stałe partie kontrolne do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny,
- ewentualne ogniska gradacyjne,
- powierzchnie drzewostanów na gruntach porolnych,
- lokalizacje pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę.

11.2 Ochrona przeciwpożarowa

Zagadnienia z zakresu ochrony przeciwpożarowej będą opracowane zgodnie z obowiązującą „Instrukcją Ochrony Przeciwpożarowej Lasu” z 2011 roku. Analizę aktualnego stanu ochrony przeciwpożarowej nadleśnictwa należy przeprowadzić na podstawie opracowania „Sposoby postępowania nadleśnictwa na wypadek powstania pożaru lasu” uzupełnionego danymi z SILP oraz informacjami z zaktualizowanej mapy zagrożenia pożarowego.

Nadleśnictwo zostanie zakwalifikowane ponownie do odpowiedniej kategorii zagrożenia pożarowego.

Korektę sieci pasów przeciwpożarowych należy przeprowadzić zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dn. 22.03.2006r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów, Rozporządzenia Ministra Środowiska z dn. 9.07.2010r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów i Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej Lasu.

W przypadku konieczności zamieszczenia informacji o potrzebach w zakresie uzupełnienia infrastruktury drogowej ppoż. w planie urządzenia lasu należy używać określenia „dojazdu pożarowe”.

Wykonana zostanie „Mapa ochrony przeciwpożarowej” w skali 1: 50000 oraz 1:25000 z podziałką kątową zgodnie z § 104 IUL.

Ponadto na mapie należy nanieść między innymi:

- sieć dróg publicznych z podziałem na drogi: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne oraz numery tych dróg w/g obowiązującej ewidencji w zarządach dróg oraz pasy dróg w budowie;
- obiekty charakterystyczne w terenie mające wpływ na ochronę przeciwpożarową tj. hydranty, miejsca czerpania wody itp.

Projekt planu ppoż. wraz z mapą ochrony ppoż., Wykonawca uzgodni z Państwowym Wojewódzkim Komendantem Straży Pożarnej w Lublinie.

11.3 Lasy w strefach uszkodzeń przemysłowych

Na terenie Nadleśnictwa nie występują lasy położone w strefach uszkodzeń przemysłowych

11.4 Rekultywacja terenów zdewastowanych

Na terenie Nadleśnictwa nie występują lasy zdewastowane.

12. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego w tym sporządzenie odpowiedniej mapy przeglądowej.

Nadleśnictwo Parczew znajduje się na w swojej południowo wschodniej części na terenie pojezierza łęczyńsko-włodawskiego. Na terenie istnieją 3 ścieżki edukacyjne „Borek”, „Jezioro Obradowskie” i „Bobrowka”. Stan ten należy uznać za docelowy. W PUL należy założyć utrzymanie wyżej wymienionych obiektów w dotychczasowej formie.

Nadleśnictwo wnosi o wykonanie mapy z zaznaczeniem wszystkich obiektów turystyczno-rekreacyjnych i edukacyjnych z rozgraniczeniem obiektów Nadleśnictwa i innych własności. Szczegóły będą ustalone z Wykonawcą w terminie późniejszym w trakcie prowadzenia prac terenowych.

13. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego i zagospodarowania łowieckiego

13.1 Użytkowanie uboczne.

13.2. Zagospodarowanie łowieckie

Granice obwodów łowieckich w zasięgu Nadleśnictwa określa uchwała nr vi/88/2015 Sejmiku Województwa lubelskiego z dnia 27 marca 2015 r. w sprawie podziału województwa lubelskiego na obwody łowieckie.

Wskazać w obwodach łowieckich lokalizacje poletek łowieckich z uwzględnieniem istniejących i planowanych upraw i młodników. Zrezygnować z uproduktywnienia podmokłych luk w drzewostanie odpowiadających funkcjonalnie łąkom śródleśnym i polanom.

W zakresie gospodarki łowieckiej należy zaktualizować w opisie poletka łowieckiego oraz sporządzić mapę przeglądową gospodarki łowieckiej w skali 1:50000 z znaczeniem aktualnych granic i numerów obwodów łowieckich oraz poletek łowieckich.

Przy ocenie udatności upraw na obszarach występowania uporczywych szkód, brać pod uwagę zwiększającą się rolę takich gatunków domieszkowych w drzewostanach jak Brz, Gb i Os, biorąc pod uwagę zarówno potencjał przyrodniczy siedlisk jak i użyteczność drewna.

14. Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa:

Zamierzenia inwestycyjne należy ująć w części planistycznej opisu ogólnego Nadleśnictwa w rozdziale „Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji”, w którym kierunkowo opisuje się potrzeby w zakresie:

- a) budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych,
- b) wykonania i utrzymania szlaków technologicznych,
- c) budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych,
- d) budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
- e) urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji, ośrodków i izb edukacji przyrodniczej, itp.

W przypadku inwestycji rozpoczętych, które będą realizowane w trakcie prac urządzeniowych do końca 2017 r., Nadleśnictwo prześle Wykonawcy PUL dokumentację. Dotyczy to w szczególności budowy, przebudowy dróg i związanych z tym zmian powierzchniowych w kategorii użytkowania gruntów.

Plan Urządzenia Lasu określa jedynie potrzeby w zakresie infrastruktury, jako kierunkowe i nie stanowi podstawy ich wykonania.

15. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej.

W Nadleśnictwie zachodzi potrzeba określenia w PUL:

- syntetycznej oceny warunków ekonomicznych w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa,
- charakterystykę warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa wraz z zestawieniem wskaźników tej gospodarki w tabeli XIX,
- orientacyjną prognozę spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu [tabela XX].

Wnioskuje się o nie sporządzaniu specjalistycznej ekspertyzy ekonomicznej, a tylko prognozę spodziewanego wyniku ekonomicznego nadleśnictwa.

16. Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego.

Należy obowiązkowo obliczyć orientacyjną, spodziewaną na koniec okresu gospodarczego, wielkość zasobów miąższości grubizny drzewostanów nadleśnictwa według obrębów leśnych i łącznie dla nadleśnictwa. Ponieważ w SiLP oraz u wykonawców projektów planów urządzenia lasu istnieją lub są w opracowaniu różne programy informatyczne, symulujące szczegółowo przewidywany rozwój zasobów drzewnych, zastosowany program oraz szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego zostanie uzgodniona z wyłonionym wykonawcą PUL.

Wykonawca opracuje rozdział „Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego”. Przedstawi wpływ realizacji PUL na środowisko i Obszar Natura 2000. Należy obliczyć orientacyjną, spodziewaną na koniec okresu gospodarczego, wielkość zasobów miąższości grubizny drzewostanów nadleśnictwa oraz dokonać ogólnych porównań i analiz, spodziewanej wielkości zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu w tym wnosi się o przedstawienie symulacji szczegółowo przewidywanego rozwoju zasobów drzewnych – w postaci tabel według:

gatunków panujących
gatunków rzeczywistych
oraz przeciętnego wieku dla poszczególnych gatunków.

Ponadto należy przedstawić symulację:

- użytkowania rębego w dwu wariantach : optymalne użytkowanie rębne z zachowaniem rygorów ochrony przyrody [proponowane na NTG] oraz maksymalne użytkowanie rębne wygenerowane z Programu TAKSATOR PLANY CIĘĆ np. wszystkie drzewostany zaliczone do gospodarstwa wielofunkcyjnego

- użytkowania przedrębego w wariantach z przedziału 50-75 % przyrostu bieżącego spodziewanego w okresie obowiązywania PUL z wszystkich drzewostanów w których nie planuje się użytkowania rębego.

17. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody.

Aktualizację Programu Ochrony Przyrody należy wykonać z uwzględnieniem dodatkowych, poniżej przedstawionych zaleceń:

- 1) należy uaktualnić opisy wszystkich form ochrony przyrody istniejących w obszarze Nadleśnictwa. Rezerваты przyrody, pomniki przyrody, stanowiska rzadkich i chronionych roślin, grzybów i zwierząt oraz użytki ekologiczne, położone na gruntach pozostających w zarządzie Nadleśnictwa, należy opisać na podstawie dokonanej w terenie oceny stanu zachowania tych form ochrony przyrody,
- 2) wykazy form ochrony przyrody położonych poza gruntami zarządzanymi przez Nadleśnictwo w zasięgu jego terytorialnego działania należy zestawić wg odpowiednich wzorów „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie”,
- 3) wykaz typów siedlisk przyrodniczych oraz opis ich obecnego stanu zachowania należy sporządzić dla siedlisk przyrodniczych występujących w obszarach natura 2000,
- 4) przy opracowaniu POP należy stosować aktualne przepisy rozporządzeń Ministra Środowiska z 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej .

Aktualizacja POP zostanie wykonana poprzez zweryfikowanie w terenie informacji zawartych w poprzednim POP dla Nadleśnictwa oraz wprowadzenie nowych informacji dotychczas nieuwzględnionych, w tym danych z „Inwentaryzacji Przyrodniczej Siedlisk oraz gatunków flory i fauny” z lat 2006/2007, w uzgodnieniu z RDLP Lublin.

Źródłem danych do aktualizacji programu dla Nadleśnictwa będą:

- dane wykonawcy z prac terenowych,
- dane Nadleśnictwa , w tym inwentaryzacja przyrodnicza nadleśnictwa wykonana w latach 2006-2007 oraz dokumentacja fotograficzna obiektów przyrodniczych kulturowych i turystycznych (z archiwum Nadleśnictwa),
- dane z inwentaryzacji przyrodniczych poszczególnych gmin,
- dane służb Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie,
- dane służb Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie,
- materiały Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu,
- dane Ministerstwa Środowiska dotyczące inwentaryzacji przyrodniczej obszarów znajdujących się w Sieci Natura 2000,
- dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska dotyczące obszarów znajdujących się w Sieci Natura 2000,
- inne dane i materiały uzyskane od przedstawicieli nauki, organizacje i stowarzyszenia ekologiczne.

Należy zachować dotychczasowy układ i treść programu. Na potrzeby Programu zostaną wykonane następujące mapy:

1. Mapa sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych Nadleśnictwa w skali 1:50 000 – 3 egz.
2. Mapa przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu wg obrębów leśnych, w skali 1:25000 – 3 egz.

3. Mapa rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich roślin, zwierząt i grzybów wraz ze strefami ochrony ostoi, wg obrębów leśnych w skali 1: 25 000 – 3 egz.
4. Mapa przeglądowa obszarów Natura 2000 w skali 1:25000 – 3 egz.
Dopuszcza się możliwość przedstawienia zakresu map, o których mowa w pkt. 3 i 4 na jednej mapie pod warunkiem zachowania czytelności tej mapy.

Na mapach przeglądowo-gospodarczych oraz na mapach cięć w skali 1:10 000 przeznaczonych dla leśniczych zostaną naniesione istniejące formy ochrony przyrody oraz lokalizacje rzadkich i objętych ochroną ścisłą stanowisk grzybów, roślin i zwierząt. Stanowisk chronionych gatunków roślin, występujących licznie, proponuje się nie wносить na mapy, lista tych gatunków zostanie ustalona z Nadleśnictwem i zaakceptowana przez RDLP w Lublinie.

Mapy te zostaną wykonane zgodnie ze standardem leśnej mapy numerycznej (SLMN). W leśnej mapie numerycznej (LMN) zostaną ujęte obiekty podlegające ochronie (punktowe i powierzchniowe).

Wykonawca sporządzi wyciągi z POP dla każdego leśnictwa.

Na NTG należy przygotować – POP wraz z niezbędnymi mapami dla RDOŚ i PWIS

Elementy ujęte w POP należy umieścić na odpowiednich warstwach LMN.

Nie będzie sporządzana tab. XXII dla gatunków chronionych występujących poza obszarami Natura 2000.

Zadania z zakresu ochrony przyrody należy odróżnić od zadań z zakresu gospodarki leśnej, które w programie ochrony przyrody nie są ujmowane.

Szczegółowe zasady aktualizacji POP zawiera załącznik do niniejszego referatu.

18. Zagadnienia lasów niepaństwowych

Nadleśnictwo nie prowadzi nadzoru nad lasami niepaństwowymi położonymi w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. Nadzór prowadzą Starostwa Powiatowe.

19. Analiza gospodarki za ubiegły okres (z podaniem terminu przygotowania referatu)

Analizę gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzania lasu sporządzi Nadleśniczy przed NTG, zgodnie z § 76 IUL – nie później niż do dnia **30.09.2017 r.**

20. Zakres i sposoby wykonania prac dodatkowych, nienormowanych w Instrukcji Urządzania Lasu.

Prace dodatkowe nienormowane w IUL zostały omówione w poszczególnych punktach referatu.

21. Inne sprawy organizacyjne, w tym inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa.

Mapa przeglądowa cięć rębnych - oprócz wymogów oraz szczegółów określonych dla map przeglądowych w „Instrukcji technicznej sporządzania i wydruku map leśnych” (część 3 Instrukcji urządzania lasu) – winna zawierać również:

- - ostępy stałe i przejściowe z oznaczeniem kierunku cięć,
- - kontury obejmujące powierzchnie projektowane do cięć rębnych (odpowiednio całe pododdziały lub działki manipulacyjne i ich numery),
- - rodzaje rębni,
- - drogi wywozowe o nawierzchni twardej.

Wskazania gospodarcze należy szczegółowo omówić podczas uzgodnień poszczególnych leśnictw.

Propozycja pozostawienia bez wskazań gospodarczych niektórych drzewostanów zostanie szczegółowo przeanalizowana i uzgodniona z nadleśnictwem, przy akceptacji RDLP w Lublinie.

W trakcie prac nad V rewizją Planu Urządzenia Lasu należy także uwzględnić następujące propozycje:

- - dla położonych wśród obcych gruntów lub graniczących z nimi wydzieleń o małej powierzchni lub
- kształcie wykluczającym możliwość prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, nie projektować wskazówek gospodarczych, a powierzchnię leśną niezalesioną przeznaczyć do sukcesji naturalnej,
- grunty leśne niezalesione, na których zinwentaryzowano siedliska cenne przyrodniczo, przeznaczyć do objęcia szczególną ochroną (nie dotyczy ewentualnych zrębów bieżących).
- na powierzchniach uzgodnionych z Nadleśnictwem, na których występują istotne uszkodzenia drzewostanu spowodowane przez bobry, nie projektować wskazówek gospodarczych.

- w przypadku opisywania upraw po rębniach, pozostawione biogrupy , ekotony itp. należy opisywać razem z uprawą, jako powierzchnie nie stanowiące wydzielenia. W przypadku zwartych płatów drzewostanów, w których zaistniała konieczność innego postępowania hodowlanego należy je wydzielić w odrębne pododdziały.
- nie ujmować w składzie podrostów i II piętra gatunków obcych,
- opisywać jako podszyt Db, Bk rosnące na siedlisku tj Bs, Bśw, Bw, BMśw nie rokujące nadziei na utworzenie przyszłego drzewostanu lub drzewostanu dwugeneracyjnego,
- zainwentaryzować oraz sporządzić wykaz obcych naniesień na gruntach nadleśnictwa,

Szacowanie stopnia uszkodzenia drzewostanu dokonywać zgodnie z instrukcją ul.

Dokonać szacowania uszkodzeń bez względu na wiek drzewostanów również w I kl.w.

W drzewostanach, w których występuje więcej niż jeden czynnik sprawczy, należy w bazie danych

zapisać rodzaj uszkodzenia, który ma większy wpływ na stan drzewostanu.

Nadleśnictwo zapewni bieżącą merytoryczną współpracę z wykonawcą PUL. Do stałego współdziałania w czasie prac terenowych będzie zobowiązany zastępca nadleśniczego . Zapewniony zostanie odpowiedni przepływ informacji między nadleśnictwem i wykonawcą prac terenowych.

Nadleśnictwo deklaruje pełną współpracę w zakresie udostępnienia niezbędnych materiałów do opracowania PUL.

Wstępne wydruki opisów taksacyjnych wraz ze szkicami map gospodarczych oraz ze wskazaniami gospodarczymi będą uzgodnione z leśniczymi. Dla każdego leśnictwa zostanie sporządzony protokół uzgodnień, który przedkładany będzie w nadleśnictwie do weryfikacji i zatwierdzenia przez nadleśniczego.

Do odbioru prac terenowych wykonawca przedłoży uzgodnione wykazy: haliżn, płazowin, zrębów zaległych, drzewostanów do przebudowy, KO, KDO, przypadłych upraw, gruntów przewidzianych do szczegółowej ochrony, sukcesji, itp. oraz protokoły z uzgodnień wstępnych wydruków opisów taksacyjnych.

Protokół sporządził:

mgr inż. Jarosław Kmiec

Gł. Specjalista SL
ds. Strategii LP, Urządzania Lasu i SIP

mgr inż. Jarosław Kmiec

Przewodniczący

Komisji Założeń Planu

[Podpis]

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY
DLA NADLEŚNICTWA PARCZEW
na lata 2018 - 2027**

I. Założenia ogólne:

Program opracowany zostanie w oparciu o „Instrukcję Urządzania Lasu” (załącznik do zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dn. 21.11.2011r.), jako aktualizacja „Programu Ochrony Przyrody w Nadleśnictwie Parczew na okres 2018 – 2027”. Dokument ten będzie aktualizacją programu opracowanego według wytycznych „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie” z 1996 roku, (zwaną dalej Instrukcją) stanowiącą załącznik nr 11 do Instrukcji Urządzania Lasu (W-wa 1994).

1. Program zostanie zaktualizowany zgodnie z § 3, ust.1, pkt. 7 oraz § 110 - 112 Instrukcji Urządzania Lasu jako część składowa Planu Urządzenia Lasu, zawierająca kompleksowy opis stanu przyrody sporządzony dla całego obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa. Inwentaryzacja walorów przyrodniczych oraz zadania z zakresu ochrony przyrody i metody ich realizacji powinny być określone tylko dla gruntów pozostających w zarządzie Nadleśnictwa. Dla pozostałych gruntów położonych w zasięgu terytorialnym działania Nadleśnictwa Parczew, należy zamieścić opis stanu przyrody na podstawie danych z literatury oraz informacji i innych ogólnie dostępnych źródeł.

2. Program należy sporządzić w postaci oddzielnie oprawionego tomu z kompletem map w trzech egzemplarzach z przeznaczeniem dla: Nadleśnictwa Parczew, RDLP w Lublinie i DGLP w Warszawie.

3. Program należy opracować na podstawie wszelkich dostępnych danych, w szczególności:

- a) wyników prac glebowo-siedliskowych,
- b) wyników weryfikacji walorów przyrodniczych, zawartych w opracowaniu dotyczącym poprzedniego okresu, wykonanej w ramach prac taksacyjnych, i obejmującej potwierdzenie na gruncie istnienia dotychczasowych stanowisk gatunków i siedlisk chronionych oraz stanu ich zachowania,
- c) opracowań i materiałów zgromadzonych przez Nadleśnictwo Parczew, dotyczących poprzedniego okresu np. ocen stanu zachowania rezerwatów przyrody,
- d) wyników waloryzacji przyrodniczej lasów i gruntów Nadleśnictwa Parczew,
- e) wyników powszechnej inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt i innych organizmów i siedlisk wykonanej w latach 2006/2007,
- f) wyników prac wykonanych na potrzeby sporządzenia projektów planów zadań ochronnych lub projektów planów ochrony rezerwatów, parków krajobrazowych lub obszarów Natura 2000,
- g) wyników Monitoringu Państwowego prowadzonego przez GIOŚ,
- h) wyników aktualnych badań naukowych wykonanych w obrębie Nadleśnictwa Parczew
- i) inwentaryzacji przyrodniczych gmin,
- j) materiałów RDOŚ w Lublinie (np. SDF, rejestru form ochrony przyrody, dokumentacji, o której mowa w art.114, pkt. 1 ustawy o ochronie przyrody),

- k) materiałów GDOS (np. centralnego rejestru form ochrony przyrody),
- l) materiałów Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- m) materiałów przekazanych przez przedstawicieli nauki, organizacje i stowarzyszenia ekologiczne,
- n) innych danych oraz opracowań naukowych, literaturowych i planistycznych dotyczących omawianego obszaru.

4. Wykonawca obligatoryjnie wystąpi na piśmie do RDOŚ, samorządów terytorialnych, instytucji naukowych, organizacji pozarządowych i osób fizycznych z wnioskami o udostępnienie danych z zakresu objętego treścią programu i przedstawi te wystąpienia oraz uzyskane odpowiedzi zleceniodawcy programu. Kopie tych wystąpień zostaną zamieszczone w programie.

5. Nie należy umieszczać informacji szczegółowo omawianych w elaboracie (stosować „odnośniki” do numerów stron, tytułów rozdziałów, itp., na których zostały te zagadnienia opisane).

6. W zamieszczanych w Programie tabelach z Instrukcji z 1996 r. podawać poza numerem kolejnym tabeli również numer wzoru z tej Instrukcji.

7. Treść programu powinna dotyczyć konkretnych zagadnień właściwych dla terenu nadleśnictwa, nie należy opisywać teoretycznych podstaw omawianych zagadnień.

8. Jeżeli w treści rozdziału występuje tabela to objaśnienia (np. dotyczące użytych skrótów i oznaczeń) oraz komentarz do niej należy umieścić pod tabelą.

II. Ogólna charakterystyka Nadleśnictwa Parczew.

W ogólnej charakterystyce Nadleśnictwa należy ująć następujące zaktualizowane informacje:

1. Usytuowanie Nadleśnictwa wg różnych podziałów:

- podział przyrodniczo-leśny (Trampler i in.),
- podział fizyczno-geograficzny (Kondracki 2002),
- podział geobotaniczny (Matuszkiewicz 2008),

2. Struktura użytkowania ziemi:

- zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków gruntowych oraz kategorii użytkowania,
- zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju.

3. Należy umieścić tabelaryczne porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów nadleśnictwa (wzór nr 1a) oraz wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w ramach grup funkcji lasu (wzór nr 1b).

4. Ogólna charakterystyka większych kompleksów leśnych stanowiących grunty Skarbu Państwa – wielkość i rozmieszczenie, położenie lasów Nadleśnictwa na terenie większych kompleksów leśnych (puszcz), przedstawić wg ich liczby i sumarycznej powierzchni w przedziałach podanych we wzorze nr 2 (Instrukcji).

Podać należy powierzchnię zajmowaną przez lasy innych własności, lesistość Nadleśnictwa oraz porównać z lesistością województwa i kraju.

5. Miejsce i rola nadleśnictwa w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu i kraju. Usytuowanie lasów Nadleśnictwa na tle sieci obszarów Natura 2000, sieci ekologicznej BCINET, ostoi CORINE biotopes oraz wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody (parki narodowe, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu itp.).

III. Formy ochrony przyrody

Na wstępie tego działu zamieścić należy zbiorcze zestawienie wszystkich form ochrony przyrody istniejących i projektowanych znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Parczew, w tym położonych na gruntach zarządzanych przez PGL LP, zawierające: nazwę formy ochrony, liczbę obiektów, ich ogólną powierzchnię. Dla obiektów położonych na gruntach zarządzanych przez PGL LP również powierzchnię gruntów LP: leśną i nieleśną(zał. 2.)

Należy podać całkowitą powierzchnię poszczególnych, istniejących form ochrony przyrody i określić procentowy udział w powierzchni gruntów LP pozostających w zarządzie Nadleśnictwa.

Należy uaktualnić opisy wszystkich form ochrony przyrody istniejących w obszarze nadleśnictwa. Rezerwaty przyrody, pomniki przyrody, stanowiska rzadkich i chronionych roślin, grzybów i zwierząt oraz użytki ekologiczne, położone na gruntach pozostających w zarządzie Nadleśnictwa, opisać na podstawie dokonanej w terenie oceny stanu zachowania tych form ochrony przyrody.

1. Rezerwaty przyrody

Opis istniejących rezerwatów przyrody powinien zawierać:

- dane dotyczące aktu powołującego rezerwat (jaki to akt, jego numer, kto go wydał, kiedy), określenie pełniącego nadzór nad rezerwatem.
- położenie (szczególnie adres leśny),
- status ochronny (ochrona ścisła, czynna, krajobrazowa),
- cel ochrony rezerwatu,
- krótki opis walorów przyrodniczych rezerwatu, w tym ciekawostek, osobliwości,
- opis obiektów edukacyjnych,
- informacja czy rezerwat ma aktualny plan ochrony.

Należy zestawiać istniejące rezerwaty według tabel wzór nr 3 i wzór nr 4.

Zmodyfikować wzór nr 3 w następujący sposób:

- w kolumnie „Typ, podtyp” dodać „rodzaj rezerwatu”,
- w kolumnie „powierzchnia objęta ochroną częściową” zmienić na „ochroną czynną”,
- pominąć kolumnę „powierzchnia badawcza i kontrolna”.

We wzorze nr 4 w kolumnie metody ochrony dotychczasowe odnotować plany zadań ochronnych ustanawiane przez organ ochrony przyrody w ostatnim dziesięcioleciu oraz opisać rodzaj wykonywanych zabiegów ochronnych.

Należy zamieścić krótki opis projektowanych rezerwatów na gruntach Nadleśnictwa:

- położenie (szczególnie adres leśny),
- status ochronny,
- jaki jest cel ochrony,
- krótki opis walorów przyrodniczych,

Jako projektowane rezerwaty” należy rozumieć te obiekty, które posiadają sporządzoną kompletną dokumentację projektową złożoną w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Należy również krótko opisać istniejące i projektowane rezerwaty znajdujące się poza gruntami zarządzanymi przez nadleśnictwo, ale w jego zasięgu terytorialnym.

2. Obszary sieci Natura 2000.

Należy opisać istniejące i projektowane obszary Natura 2000 na podstawie SDF i dostępnej literatury przyjmując następujący podział obszarów:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO),

- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO),
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW),
- proponowane obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (nowe proponowane obszary mające znaczenie dla Wspólnoty zgłoszone przez Polskę do Komisji Europejskiej).
- ewentualnie nowe projektowane obszary Natura 2000 (za projektowane obszary Natura 2000 należy przyjmować obszary zamieszczone w wykazie na stronie MŚ lub GDOŚ).

W czasie prac taksacyjnych ocenić zgodność zapisów w SDF szczególnie dotyczących priorytetowych gatunków i siedlisk ze stanem faktycznym na gruncie (zasięg, stan zachowania). Do czasu opracowania planów zadań ochronnych lub planów ochrony obszarów Natura 2000 nie planować specjalnych zaleceń ochronnych dla lasów włączonych do obszarów Natura 2000. Natomiast planowane działania z zakresu gospodarki leśnej w lasach położonych w granicach w/w obszarów Natura 2000 muszą uwzględniać zapisy art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity z 2009 r. Dz.U. r Nr 151,poz1220).

Opis każdego obszaru powinien zawierać :

- a) nazwę i kod obszaru symbol znaczenia obszaru, sprawującego nadzór nad obszarem, oraz informację o ustanowieniu (lub nie) planu zadań ochronnych lub planu ochrony.
 - b) rozliczenie powierzchni:
 - powierzchnię ogólną obszaru, w przypadku obszarów położonych na terenie dwóch lub kilku nadleśnictw podać również powierzchnię w każdym z nadleśnictw; jeżeli granica obszaru wykracza poza granice RDLP Lublin podać powierzchnię obszaru w zasięgu terytorialnym RDLP Lublin.
 - powierzchnię gruntów LP pozostającą w zarządzie Nadleśnictwa Parczew znajdującą się w granicach obszaru z podziałem na leśną i nieleśną oraz procentowy udział powierzchni obszaru znajdującej się na terenie Nadleśnictwa Parczew w powierzchni ogólnej obszaru,
 - c) wykaz gruntów (oddziałów) w zarządzie Nadleśnictwa Parczew położonych w obszarze Natura 2000.
 - d) ogólny opis obszaru i wartości przyrodniczych,
 - e) dla specjalnych obszarów ochrony siedlisk:
 - szczegółowe zestawienie siedlisk przyrodniczych występujących na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo stanowiących przedmiot ochrony w rozpatrywanym obszarze Natura 2000 z wyszczególnieniem siedlisk priorytetowych,
 - szczegółowe zestawienie zwierząt (z wyłączeniem ptaków), występujących na obszarze Natura 2000 i będących przedmiotem ochrony w rozpatrywanym obszarze Natura 2000, z wyszczególnieniem gatunków priorytetowych,
 - szczegółowe zestawienie roślin występujących na obszarze Natura 2000 i będących przedmiotem ochrony w rozpatrywanym obszarze Natura 2000, ze wskazaniem gatunków roślin o znaczeniu priorytetowym,
 - f) dla obszarów specjalnej ochrony ptaków:
 - wykaz gatunków ptaków stanowiących przedmiot ochrony w rozpatrywanym obszarze Natura 2000,
 - dla wszystkich obszarów podać:
 - g) opis występujących zagrożeń wraz z komentarzem.
 - h) inne dane specyficzne dla opisywanego obszaru.
- Wykazy, których mowa w punktach e oraz f należy sporządzić w formie tabeli XXII Instrukcji Urządzania Lasu.

3. Parki krajobrazowe , obszary chronionego krajobrazu

Opis w programie ochrony przyrody, tych form ochrony powinien zawierać:

- nazwę, akt prawny w sprawie utworzenia parku krajobrazowego lub obszaru chronionego krajobrazu oraz wszystkie ewentualne zmiany,
- cel ochrony na podstawie aktu prawnego w sprawie utworzenia parku krajobrazowego lub obszaru chronionego krajobrazu,
- krótki opis walorów przyrodniczych parku krajobrazowego lub obszaru chronionego krajobrazu,
- status ochrony tj. jakie inne formy ochrony przyrody położone są na terenie parku krajobrazowego lub obszaru chronionego krajobrazu,
- rozliczenie powierzchni i oddziały leżące w granicach PK, OCHK : powierzchnia ogólna (jeżeli PK, OCHK położony jest na terenie dwóch nadleśnictw, jaka część tej powierzchni znajduje się w zasięgu terytorialnym tych nadleśnictw), powierzchnia gruntów zarządzanych przez nadleśnictwo, procentowy udział gruntów Nadleśnictwa Parczew w ogólnej powierzchni PK, OCHK,
- zasięg parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu wykonawca uzgodni ze sprawującym nadzór nad danym obiektem,
- informacja czy park krajobrazowy posiada aktualny plan ochrony, czy zapisy tego planu dotyczące gospodarki leśnej zostały uwzględnione w planie urządzenia lasu i czego te zapisy dotyczą,

4. Pomniki Przyrody

Dla pomników przyrody istniejących i projektowanych należy zaktualizować tabele wg wzorów nr 5a i 5b Instrukcji. Należy ocenić stan zachowania pomników przyrody żywej wg uproszczonej skali Pacyniaka i Smólskiego.

5. Stanowiska dokumentacyjne

Stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej, zarówno istniejące, jak i projektowane należy opisać zgodnie z Instrukcją (tabele wg wzorów nr 8a i 8b Instrukcji).

6. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, zarówno istniejące jak i projektowane należy opisać zgodnie z Instrukcją (tabele wg wzorów nr 9a i 9b Instrukcji).

7. Użytki ekologiczne

Dla użytków ekologicznych, należy zaktualizować tabelę wg wzoru (7a Instrukcji).

W przypadku, gdy poszczególne użytki ekologiczne stanowią obiekty składające się z wielu adresów leśnych, należy zamieścić je w tabeli, jako jeden obiekt z wyszczególnieniem adresów leśnych, z których się on składa i nazwy (jeśli taką posiada).

8. Wykazy form ochrony przyrody (punkty 4-7) zestawić z podziałem na gminy.

9. Sporządzić wykazy form ochrony przyrody (punkty 4-7) położonych poza gruntami zarządzanymi przez Nadleśnictwo, w zasięgu jego terytorialnego działania.

10. Ochrona siedlisk i gatunków

Wykazy chronionych i rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów należy zaktualizować z uwzględnieniem zmiany przepisów w tym zakresie. Dane przedstawić w formie tabel wg wzorów: 10, 11, 12 (Instrukcji z 1996r), uwzględniając poniższe zalecenia:
a) tabela „wzór nr 10” powinna zawierać wykaz chronionych gatunków grzybów i porostów (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.,

w sprawie ochrony gatunkowej grzybów) z podziałem na gatunki objęte ochroną ścisłą i częściową ,

b) tabela „wzór nr 11” powinna zawierać wykaz chronionych gatunków roślin (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r., w sprawie ochrony gatunkowej roślin) z podziałem na gatunki objęte ochroną ścisłą i częściową ,

c) tabela „wzór nr 12” powinna zawierać wykaz chronionych gatunków zwierząt (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014r., w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt) z podziałem na gatunki objęte ochroną ścisłą i częściową ,

d) w kolumnie „uwagi” w/w tabel należy umieścić następujące informacje:

- symbol (1) przy gatunkach roślin i grzybów, dla których nie stosuje się odstępstw od zakazów określonych w rozporządzeniach,

- status gatunku (kategoria zagrożenia) wg Czerwonej Listy Roślin i Grzybów Polski, Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce, list gatunków zagrożonych na terenie województwa lubelskiego,

- sposób pozyskiwania gatunków (dopuszczony odpowiednimi rozporządzeniami Ministra Środowiska) przy gatunkach zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane.

Ponadto należy sporządzić następujące tabele:

1. Wykaz typów siedlisk przyrodniczych, w rozbiciu na siedliska będące przedmiotem ochrony w obszarach Natura 2000 oraz występujące poza obszarami Natura 2000, ze wskazaniem siedlisk priorytetowych (zał. 3a) (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r., w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000).
2. Wykaz gatunków zwierząt (z wyjątkiem ptaków) i ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (zał. 3b), ze wskazaniem tych, które wymagają ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000, oraz gatunków zwierząt o znaczeniu priorytetowym (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r., w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000).
3. Wykaz gatunków roślin będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (zał. 3c), ze wskazaniem tych, które wymagają ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000, oraz gatunków roślin o znaczeniu priorytetowym (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r., w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000).
4. Wykaz gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotem ochrony na obszarach specjalnej ochrony ptaków(zał. 3d) (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków).
5. Wykaz stref ochrony ostoi lub stanowisk grzybów i roślin oraz stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania zwierząt (zał. 3e). Wykaz ten należy sporządzić jako załącznik do mapy rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich gatunków wraz ze strefami ochrony ostoi.

Koniecznienie podawać źródła danych przy każdym podawanym gatunku, kto i kiedy stwierdził stanowisko !!

W czasie prac taksacyjnych powinna być robiona również aktualizacja danych o „najcenniejszych” na danym terenie, chronionych i rzadkich gatunkach oraz innych walorach przyrodniczych występujących na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Parczew. Taksatorzy powinni sprawdzić na gruncie wybrane stanowiska gatunków i siedlisk wykazane w poprzednim POP i ocenić zmiany zwłaszcza dotyczące stanowisk; gatunków i siedlisk objętych siecią Natura 2000 - w szczególności priorytetowych, gatunków z czerwonych ksiąg i list, objętych ochroną czynną, reliktowych, endemicznych, lub objętych ochroną ścisłą, ale rzadkich na terenie nadleśnictwa. Wyniki weryfikacji i nowe stwierdzone stanowiska powinny być uwzględnione w sporządzanych zestawieniach. W przypadku stwierdzenia zaniku stanowiska lub płatu siedliska chronionego, szczególnie cennego lub rzadkiego, dla danego terenu, należy zamieścić wzmiankę o tym fakcie w rozdziale poświęconym formom ochrony przyrody.

11. Zamieścić w tekście POP opisującym poszczególne rezerваты, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000 poglądowe mapki obrazujące położenie i zasięg tych obszarów,

12. W części opisowej POP zamieścić mapę zasięgów obszarów Natura 2000 i rezerwatów na terenie nadleśnictwa w skali umożliwiającej jej wydruk na papierze formatu A3.

IV. Walory przyrodniczo-leśne

Dział ten powinien zawierać zaktualizowane dane:

1. Ogólną charakterystykę środowiska przyrodniczego, zwłaszcza stosunków wodnych.

Zestawienie tabelaryczne ekosystemów wodno-torfowiskowych: torfowiska śródlądowe, zbiorniki wodne, stawy (zał. 4).

2. Charakterystykę szaty roślinnej, Nadleśnictwa:

a) charakterystykę drzewostanów występujących w nadleśnictwie (siedliskowe typy lasu, występujące gatunki drzew, zespoły roślinne (zestawienie tabelaryczne – zał. 5).

b) zestawienie występujących na terenie Nadleśnictwa typów siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i gatunków zwierząt oraz ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony na obszarach specjalnej ochrony ptaków (wg załączonego wzoru – zał. 3a – 3 d) i krótki opis ich obecnego stanu zachowania.

c) drzewostany ponad 100-letnie (zał. 6),

d) zestawienie lasów ochronnych przyjęte zgodnie z PUL (tabela wg załączonego wzoru – zał. 7.).

3. Zestawienia i tabele, przewidziane IUL, z inwentaryzacji drewna martwego [tabela XXI] oraz opis, w formie odrębnego rozdziału w POP, zawierający wyniki inwentaryzacji drewna martwego, a także wytyczne i wskazania w tym zakresie ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 i siedlisk przyrodniczych.

4. Zestawienie parków wiejskich - tabela wg wzoru nr 16 (Instrukcji).

5. Zestawienie zadrzewień - tabela wg wzoru nr 17 (Instrukcji).

6. Zestawienie ciekawych obiektów przyrody nieożywionej - tabela wg wzoru nr 18 (Instrukcji).

7. Zestawienie ważniejszych obiektów kultury materialnej - tabela wg wzoru nr 19 (Instrukcji).

8. Ekologiczną ocenę stanu lasu (tabele wg wzorów 20-24 Instrukcji oraz tab. XXI IUL).

V. Zagrożenia środowiska leśnego

Rozdział powinien zawierać tylko dane odnoszące się do terenów nadleśnictwa, bez teoretycznych rozważań na ten temat.

Program powinien zawierać inwentaryzację i opis zagrożeń ograniczających lub uniemożliwiających prawidłowy rozwój lasów, wykaz lokalnych zagrożeń dla środowiska przyrodniczego oraz proponowane sposoby ich eliminacji. Należy pominąć omawianie czynników biotycznych i abiotycznych – szczegółowa charakterystyka zamieszczona jest w elaboracie (podać jedynie numery stron, na których znajdują się powyższe treści).

Przy omawianiu zagrożeń od czynników antropogenicznych odnieść się do realnych zagrożeń dla siedlisk, gatunków, form ochrony przyrody uwzględniając konkretne stanowiska i obiekty znajdujące się na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.

Omawiając zanieczyszczenia powietrza, wpływ zakładów przemysłowych, szlaków komunikacyjnych odnosić się do konkretnych powierzchni drzewostanów, których takie zagrożenia dotyczą.

VI. Wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego, regulacji użytkowania zasobów oraz wykonania prac leśnych

Pominąć wytyczne dotyczące tego działu, zawarte w Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie (tabela nr 25).

W rozdziale należy opisać syntetycznie wytyczne dotyczące organizacji gospodarstwa leśnego, regulacji użytkowania zasobów oraz wykonania prac leśnych, uwzględniające informacje wynikające z planów, programów, zadań ochronnych (o ile takie istnieją) dotyczących poszczególnych form ochrony przyrody, występujących na terenie nadleśnictwa w odniesieniu do każdej z nich.

W rozdziale należy opisać wytyczne dotyczące działań i rozwiązań w ramach gospodarki leśnej mających na celu zapobieganie lub ograniczanie potencjalnie negatywnych lub potencjalnie znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko, a w szczególności na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.

VII. Plan działań

Należy wykonać zbiorcze zestawienia zamierzonych działań, wynikających z informacji zawartych w poprzednich rozdziałach. W formie tabelarycznej zestawień zadania do wykonania przez Nadleśnictwo Parczew w czasie obowiązywania Programu z podaniem ich lokalizacji. Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody przedstawia się w tabeli XXIII IUL oraz w formie wizualizacji na mapie przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu.

W formie opisowej należy przedstawić zasady i metody wykonywania ochrony czynnej i udostępniania lasu.

W przypadkach, gdy zostały ustanowione plany zadań ochronnych obszarów Natura 2000, w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, działania ochronne zawarte w tych dokumentach należy uwzględnić w programie ochrony przyrody PUL, zgodnie z pkt. 9 „Ramowych wytycznych w sprawie projektowania w planie urządzenia lasu zadań z zakresu ochrony przyrody dla obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie nadleśnictwa”, wprowadzonych do stosowania przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska, Głównego Konserwatora Przyrody (pismo Zn. DLP-lpn-611-30/11994/12/13/JŁ, z dn. 26.03.2013r.). Działania ochronne dla poszczególnych obszarów Natura 2000 należy przedstawić w formie tabel (zał. nr 4 do w/w Wytycznych...)

VIII. Edukacyjna rola programu ochrony przyrody i jego udostępnienie

Zgodnie z Zarządzeniem nr 57 DGLP z 9 maja 2003 roku Nadleśnictwo Parczew powinno opracować program edukacji leśnej społeczeństwa na okres 2016 - 2025 określający założenia edukacji ekologicznej społeczeństwa, którego główne tezy należy zamieścić w Programie.

IX. Mapy

Na potrzeby Programu Ochrony Przyrody należy sporządzić następujące mapy:

1. Mapa sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych, w skali 1:50000.
2. Mapa przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu, w skali 1:25000.
3. Mapa rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich gatunków wraz ze strefami ochrony ostoi, na podkładzie map przeglądowych Nadleśnictwa w skali 1:25000 (w formie oddzielnego załącznika).
4. Mapa przeglądowa obszarów Natura 2000, w skali 1:25000 z naniesionymi granicami obszarów Natura 2000 oraz rozmieszczeniem:
 - a) dla specjalnych obszarów ochrony siedlisk:
 - występujących na poszczególnych obszarach Natura 2000 siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony w rozpatrywanych obszarach Natura 2000,
 - stanowisk gatunków roślin i zwierząt (z wyłączeniem ptaków), występujących na poszczególnych obszarach Natura 2000 i będących przedmiotem ochrony w rozpatrywanych obszarach Natura 2000,
 - b) dla obszarów specjalnej ochrony ptaków - stanowisk gatunków ptaków stanowiących przedmiot ochrony w poszczególnych obszarach Natura 2000,

Na mapie rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich gatunków (o której mowa w pkt 3) należy wyróżnić:

- gatunki roślin i grzybów, dla których nie stosuje się odstępstw od zakazów określonych w rozporządzeniach,
- gatunki roślin, grzybów i zwierząt z Czerwonej Listy Roślin i Grzybów Polski oraz z Czerwonej Listy Zwierząt Ginących w Polsce.

Na mapie rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich gatunków, (o której mowa w pkt 3) dopuszcza się pominięcie gatunków chronionych, pospolicie występujących na terenie Nadleśnictwa Parczew (wykaz gatunków pominiętych należy umieścić w legendzie mapy).

Wykaz chronionych i rzadkich gatunków roślin, grzybów i zwierząt, których stanowiska powinny być naniesione na mapie rozmieszczenia tych gatunków należy uzgodnić z Nadleśnictwem Parczew i przedstawić RDLP w Lublinie do akceptacji.

Dopuszcza się możliwość przedstawienia zakresu, o którym mowa w pkt. 3 i 4 na zbiorczej mapie przeglądowej pod warunkiem zachowania czytelności mapy.

Informacje wymienione na powyższych mapach powinny być także zawarte i zakodowane w odpowiednich warstwach tematycznych w LMN nadleśnictwa zgodnie ze standardem LMN.

Na mapach przeglądowych drzewostanów oraz na mapach cięć w skali 1: 10000 z przeznaczeniem dla leśniczych nanieść należy granice istniejących form ochrony przyrody w tym również lokalizację stanowisk roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną ścisłą i gatunków szczególnie rzadkich a także siedlisk przyrodniczych zagrożonych i objętych ochroną w formie obszarów Natura 2000.

Należy sporządzić wyciągi z programu ochrony przyrody dla każdego leśnictwa stanowiące część składową wyciągów z PUL dla Nadleśnictwa Parczew lub oddzielnie oprawić.

Materiały z powszechnej inwentaryzacji roślin, zwierząt i siedlisk będące w posiadaniu Nadleśnictwa Parczew zostaną przekazane wykonawcy planu urządzenia lasu, celem sporządzenia stosownych zestawień i map.

Treść map ma być zgodna z „Instrukcją Urządzania Lasu”. Na mapach rozmieszczenia należy również nanieść istniejące i projektowane formy ochrony przyrody.

Zestawienia tabelaryczne wg wzorów zgodnych z Instrukcją należy zamieścić w tekście dotyczącym tych zestawień (z wyłączeniem w tych zestawieniach dokładnej lokalizacji gatunków strefowych) .

Na zakończenie Programu należy dołączyć 10 – 15 czystych stron z przeznaczeniem na kronikę. Zamieścić czyste tabele do notowania przez Nadleśnictwo własnych obserwacji poczynionych w trakcie obowiązywania programu.

Czyste karty oraz tabele, których mowa powyżej należy również umieścić w wyciągach przeznaczonych dla poszczególnych leśnictw.

Na co najmniej miesiąc przed zwołaniem Narady Techniczno – Gospodarczej wykonawca przedstawi projekt programu ochrony przyrody do Nadleśnictwa Parczew i RDLP w Lublinie, do wglądu i wniesienia uwag.

Następnie, na co najmniej miesiąc przed zwołaniem Komisji Projektu Planu, wykonawca przedstawi ostateczną wersję programu ochrony przyrody Nadleśnictwu Parczew i RDLP w Lublinie, w celu wniesienia ostatecznych korekt.

Załączniki tabelaryczne (dodatkowe poza tabelami wynikającymi z Instrukcji z 1996r) :

1. Zestawienie powierzchni gruntów wg grup, rodzajów użytków i kategorii użytkowania *(wyciąg z tabeli nr 1 dla nadleśnictwa)*. [zał. 1.]
2. Zestawienie obiektów objętych ochroną przyrody na gruntach Nadleśnictwa Parczew [zał. 2.]
3. Zestawienie występujących na terenie Nadleśnictwa Parczew typów siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i gatunków zwierząt oraz ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony na obszarach specjalnej ochrony ptaków [zał. 3a – 3 d]
4. Zestawienie ustanowionych na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Parczew stref ochrony grzybów, roślin i zwierząt [zał. 3e].
5. Zestawienie ekosystemów wodno-torfowiskowych: torfowiska śródlądowe, zbiorniki wodne, stawy [zał. 4.]
6. Charakterystyka drzewostanów występujących w nadleśnictwie:
 - zestawienie siedliskowych typów lasu, [zał. 5.]
 - relacje pomiędzy siedliskowymi typami lasu a zespołami roślinnymi. [zał. 6.]
7. Zestawienie drzewostanów ponad 100-letnich, [zał. 7.]
8. Zestawienie lasów ochronnych przyjęte zgodnie z PUL. [zał. 8]

Zal. 1.

Zestawienie powierzchni gruntów wg grup, rodzajów użytków i kategorii użytkowania
 (wyciąg z tabeli nr 1 dla nctwa) [podać stronę, rozdział, Elaboraatu]

Grupa, rodzaj użytku i kategoria użytkowania	Obręb		Obręb		Nadleśnictwo	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
Ogółem		100,00		100,00		100,00

Zaj. 2.

Zestawienie obiektów objętych ochroną przyrody w Nadleśnictwie Parczew

[illegible]

Wykaz typów siedlisk przyrodniczych (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa).

Lp	Siedlisko przyrodnicze			Powierzchnia siedliska w	Powierzchnia siedliska poza
	Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa polska i łacińska siedliska przyrodniczego	Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym <i>(wpisać tak lub nie)</i>	obszarach Natura 2000 [ha]	obszarami Natura 2000 [ha]
	Razem				

Zaf. 3b

Wykaz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (na gruntach w zarządzie Nadleśi

Lp	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Łączność w obszarach Natura 2000	Opis siedliska	Gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczenia obszaru natura 2000
					(wpisać tak lub nie)

Zal. 30

Wykaz gatunków roślin będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa).

[illegible]

w tabelach 3a-3c, dane w kolumnach: powierzchnia, opis siedliska, ilość stanowisk podane dla gruntów położonych w "siedliskowych" obszarach Natura 2000

Wykaz gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony na obszarach specjalnej ochrony ptaków

w tabeli 3d dane w kolumnach: liczebność, opis siedliska podać dla gruntów położonych w "płasiach" obszarach Natura 2000

[illegible]

Wykaz stref ochrony grzybów, roślin i zwierząt (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa).

* tabelę należy załączyć do mapy rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich gatunków wraz ze strefami ochrony ostoi

Zal. 4.

Zestawienie obszarów wodno - torfowiskowych w Nadleśnictwie Parczew

Grunty do specjalnej ochrony (śródlęgne torfowiska "niefilterowane") [ha]	Bagna (pow. nieleśna) [ha]	Zbiorniki wodne (pow. nieleśna) [ha]
Obwód		
Obwód		
Razem Nadleśnictwo		

Zal. 5.

Zestawienie siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie Parczew

Lp.	Nazwa TSL	Symbol	Obręb		Obręb		Nadleśnictwo	
			Powierzchnia [ha]	udział [%]	Powierzchnia [ha]	udział [%]	Powierzchnia [ha]	udział [%]
Razem				100,00		100,00		100,00

Zal. 6.

Zestawienie drzewostanów ponad 100 - letnich w Nadleśnictwie Parczew

Gatunek panujący	Powierzchnia drzewostanów ponad 100 letnich [ha]. Obręb	Obręb	Nadleśnictwo
Razem			

Zaf. 7.

Zestawienie lasów ochronnych w Nadleśnictwie Parczew

Kategoria ochronności	Obręb (pow. leśna zalesiona i niezalesiona)	Obręb (pow. leśna zalesiona i niezalesiona)	Nadleśnictwo (pow. leśna zalesiona i niezalesiona)
Razem			

7.3. Protokół z Narady Techniczno-Gospodarczej

Protokół z Narady Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Parczew

zwołanej w celu dokonania oceny i analizy gospodarki leśnej w minionym okresie omówienie Programu Ochrony Przyrody, oceny projektu Planu Urządzenia Lasu oraz akceptacji Prognozy Oddziaływania na Środowisko i Obszary Natura 2000 dla Planu Urządzenia Lasu

Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Parczew zwołana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie odbyła się **w dniu 23 stycznia 2018 r.** w siedzibie Nadleśnictwa Parczew.

Naradzie przewodniczył Adam Kornat Zastępca Dyrektora d/s Gospodarki Leśnej RDLP w Lublinie.

W naradzie uczestniczyli przedstawiciele lasów państwowych, wykonawcy planu, Narodowego Parku Poleskiego, Parków Krajobrazowych, straży pożarnej, zakładów usług leśnych, samorządów i organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną środowiska, RDOŚ w Lublinie.

Szczegółowa lista obecności uczestników stanowi załącznik do protokołu.

Naradę otworzył Zastępca Dyrektora RDLP w Lublinie. Na wstępie przedstawił zebranim podstawy formalno prawne opracowywanego Projektu Planu Urządzenia Lasu oraz harmonogram obrad.

Uczestnicy NTG wysłuchali referatów i przeprowadzili dyskusję nad:

- a) materiałami dotyczącymi gospodarki leśnej ubiegłego okresu;
 - szczegółową analizą gospodarki leśnej ubiegłego okresu, przedstawioną przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Parczew,
 - referatem Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu,
 - koreferatem wykonawcy PPUL do analizy nadleśniczego,
 - informacją Zespołu Urządzania Lasu w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji PUL na środowisko i obszary Natura 2000.
- b) materiałami przedstawionymi przez wykonawców PPUL:
 - wynikami prac inwentaryzacyjnych,
 - oceną wpływu realizacji zadań gospodarczych minionego okresu na obecny stan lasu,
 - projektem aktualizacji POP dla Nadleśnictwa Parczew na okres 2018-2027,
 - propozycjami planu gospodarki leśnej na okres gospodarczy 2018-2027,
 - prognozą oddziaływania PPUL na środowisko,

Po wysłuchaniu referatów i przeprowadzeniu dyskusji NTG podjęła następujące ustalenia:

A. Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu.

1. Podstawy formalno prawne realizacji prac urzędzeniowych

Stwierdzono zgodność z przepisami ustawy o lasach i innych ustaw, z wytycznymi KZP, instrukcjami, z protokołami uzgodnień i kontroli odbioru prac.

2. Ocena ostatecznej wersji mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu.

Uczestnicy narady zaakceptowali [bez uwag i zastrzeżeń] ostateczną treść mapy przeglądowej obszarów chronionych oraz mapy funkcji lasu, która uwzględnia informacje i dane pozyskane w toku prac urzędzeniowych.

Lokalizację lasów ochronnych przyjęto wg lokalizacji w planie urządzenia lasu na lata 2008-2017 zgodnie z Decyzją nr 28 MOŚZNiL z dnia 4.01. 1999 r..

3. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz programów ochrony środowiska

Działalność Nadleśnictwa Parczew, jest zbieżna ze strategią i kierunkami rozwoju zawartymi w dokumentach planistycznych szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego, które wpisują się w model gospodarstwa wielofunkcyjnego.

Po przeanalizowaniu dostępnych materiałów planistycznych stwierdza się zgodność projektu PUL dla Nadleśnictwa Parczew na lata 2018-2027 ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz regionalnych programach ochrony środowiska, które zostaną przedstawione w elaboracie.

4. Rozstrzygnięcia w sprawie ewentualnych rozbieżności rodzajów użytków gruntowych

Zgodnie z protokołem z KZP, Nadleśnictwo udostępniło Wykonawcy dokumenty dotyczące stanu posiadania potrzebne do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu. Rozbieżności między otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym na gruncie (stwierdzone podczas prac terenowych), były zgłaszane w formie wykazu rozbieżności z podkładem mapowym. Wykaz będzie podstawą do przeprowadzenia zmiany w ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez właściwych starostów, poprzez zgłaszanie rozbieżności do powiatowych ośrodków geodezyjnych Nadleśniczy podjął decyzje w sprawie ich usunięcia.

Nie wniesiono uwag.

5. Zatwierdzenie zmian granic i numeracji oddziałów

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Parczew jest zgodnie z Zarządzeniem Nr 80 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Lublinie (Znak:OR-0151-10/14.)

Z dniem 1.01.2018 r., na podstawie Decyzji nr 69 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie z dnia 17.12.2015 r., likwiduje się obręb leśny Uścimów (05-16-3) i określa się zasięg obrębów leśnych Parczew i Sosnowica w Nadleśnictwie Parczew.

Zachowano dotychczasową numerację oddziałów za wyjątkiem oddziałów, których numeracja w zakresie obrębu leśnego została zwielokrotniona, którą przyjęto zgodnie ze schematem zawartym w

protokole z KZP. Grunty położone we współwłasności otrzymały literę „W” do numeru oddziału w którym występują np.; oddział macierzysty 450 - współudział 450W d, 450W.

Szczegółowe zmiany numeracji oddziałów zostaną opisane w elaboracie.

Uczestnicy NTG nie wnieśli uwag.

6. Akceptacja testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych

Akceptuje się przedstawione wyniki testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach kołowych przedstawionych w protokole kontroli. Zespół kontrolny nie stwierdził błędów grubych. Bezwzględna wartość statystyki dla pierśnicowego pola przekroju oraz wysokość jest mniejsza od 2 i wynosi odpowiednio 0,095 i 0,239. Protokół odbioru zostanie zamieszczony w elaboracie.

7. Zakres wykorzystania wskaźników spodziewanego przyrostu bieżącego, tabelarycznego oraz użytecznego

Podczas narady przeanalizowano wskaźniki przyrostowe przedstawione w referacie i koreferacie wykonawcy PUL. Analizując wszystkie aspekty przedstawione w referatach i koreferatach Nadleśniczego oraz wykonawcy PPUL zdecydowano o przyjęciu użytkowania przedrębego na poziomie 55 % miąższości spodziewanego przyrostu bieżącego w obrębie Parczew i 60% miąższości spodziewanego przyrostu bieżącego w obrębie Sosnowica z wszystkich drzewostanów nieprzewidywanych do użytkowania rębego

Analiza wysokości pozyskania – łącznie użytki rębne i przedrębne - w stosunku do przyrostu przedstawia zestawienie poniżej:

N-ctwo	Zapropono wany etat (m³) grubizny brutto	Spodziewany bieżący przyrost miąższości wg Tabeli VIIIa	Przyrost użyteczny uzyskany w ubiegłym 10- leciu	Wg WISL dla RDLP Lublin¹
		m³ grubizny brutto		
		% użytkowania		
Parczew	1 064 968	950 550	1 369 214	1 392 514
		112	77	76

Rozmiar pozyskania (brutto) stanowi 112% spodziewanego bieżącego przyrostu tabelarycznego miąższości w dziesięcioleciu wg Tabeli VIIIa oraz 77% bieżącego przyrostu użytecznego uzyskanego w ostatnim dziesięcioleciu, obliczonego zgodnie z §43 IUL (1 369 214 m³ brutto).

Zaplanowane w PPUL zabiegi gospodarcze uwzględniają doraźne oraz perspektywiczne cele hodowlane i ochronne. Przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie powinien być zbliżony [± 5 lat] do połowy średniego wieku rębności. Aktualnie jest on o 13 lat wyższy co stanowi znaczne odstępstwo i tylko konsekwentne realizowanie zadań wynikających z planu cięć użytków rębnych umożliwi, w sposób ewolucyjny, w perspektywie średnio i długookresowej, osiągnięcie pożądanej struktury drzewostanów. Plan nie przewiduje ograniczenia przestrzeni występowania gatunków, w tym gatunków chronionych, zmniejszenia powierzchni gruntów leśnych. Szczegółowe dane zawiera POP oraz prognoza oddziaływania na środowisko.

8. Ocena gospodarki leśnej, za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu, dokonana przez dyrektora RDLP na podstawie analiz zawartych w odpowiednich

¹ <http://www.buligl.pl/documents/10192/304500/WISL-2010-2014.pdf/>
Tabela 77d RDLP Lublin – 8,60 m³/ha grubizny brutto

referatach nadleśniczego i kierownika ZOL, koreferacie wykonawcy projektu planu, oraz koordynatora Zespołu Urządzania Lasu

Nadleśniczy Nadleśnictwa Parczew w swoim referacie, w sposób wyczerpujący, przedstawił uwarunkowania oraz wykonanie zadań gospodarczych zaprojektowanych w PUL na lata 2008-2017.

Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu w referacie scharakteryzował najważniejsze zagrożenia ze strony szkodników owadzych, chorób grzybowych, zwierzyny płowej, uszkodzeń abiotycznych. Oceniał stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów oraz przedstawił wskazania w zakresie ochrony lasu na przyszły okres gospodarczy.

W koreferacie do referatu nadleśniczego, Zastępca Dyrektora Oddział BULIGL w Lublinie ocenił gospodarkę leśną jako pozytywną i podkreślił, że wyniki obecnej inwentaryzacji potwierdzają poprawność wykonania zadań z zakresu użytkowania i hodowli lasu oraz zabiegów pielęgnacyjnych

Koordynator Zespołu Urządzania Lasu RDLP w Lublinie przedstawił monitoring skutków realizacji planu UL na środowisko i obszary Natura 2000. Realizacja planu nie wykazała negatywnych oddziaływań na gatunki roślin, zwierząt i siedlisk przyrodniczych.

Wnioski wynikające z analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu zostały przyjęte.

Na podstawie analizy za ubiegły okres gospodarczy i po uwzględnieniu wyjaśnień Nadleśniczego i wykonawcy PPUL, Dyrektor RDLP w Lublinie uznał gospodarkę zasobami leśnymi oraz realizację zadań gospodarczych w zakresie hodowli lasu, ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej, edukacji przyrodniczej, gospodarki łowieckiej, użytkowania ubocznego, za prawidłową i właściwą. Dyrektor RDLP stwierdził, że zadania planowe zrealizowane w minionym 10-leciu nie naruszają postanowień zawartych w artykule 8 ustawy o lasach z dnia 28.09.1991 r. z późn. zm.

Podsumowując przeprowadzoną ocenę gospodarki przeszłej w nadleśnictwie podkreślił znaczenie działań nadleśnictwa dla zachowania trwałości lasu oraz zabezpieczenia właściwego stanu sanitarnego drzewostanów.

Ocena zostanie zamieszczona w elaboracie.

9. Wnioski w sprawie ogólnej ochrony lasu

Na podstawie informacji przedstawionych w referacie Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu należy stwierdzić, że stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów Nadleśnictwa Parczew jest dobry. Występujące okresowe zagrożenia ze strony czynników biotycznych i abiotycznych są na bieżąco monitorowane i we właściwy sposób podejmowane są ze strony nadleśnictwa i ZOL odpowiednie działania ochronne zwalczające ich skutki.

10. Inne końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad projektem planu urządzenia lasu

Wytyczne końcowe:

- Elementy nasiennictwa i selekcji zamieszczono na mapie przeglądowej drzewostanów. Nie wnoszono uwag do obiektów bazy nasiennej.
- Akceptacja wykazu drzewostanów do przebudowy.
- Nadleśniczy zapoznał się z wykazem cięć, wykazem drzewostanów do użytkowania przedrębego, wykazem zadań z zakresu hodowli las i wysokością użytkowania rębego i przedrębego. Do przedstawionych przez wykonawcę projektowanych czynności gospodarczych, Nadleśniczy Nadleśnictwa Parczew nie wniósł uwag.
- Przyjęto powierzchnię 15,10 ha poprawek w uprawach istniejących.

- Zaleca się zmniejszenie rozmiaru zadań z hodowli lasu (odnowienia lasu) o 30% w przypadku zrębów zupełnych oraz o 20% dla odnowień po rębniach częściowych, gniazdowych i złożonych z powodu braku możliwości odnowienia zrębów zakładanych w ostatnim roku obowiązywania planu, ze względu na ich przelegiwanie, związane z ochroną przed szeliniakiem sosnowcem oraz inicjowaniem odnowień naturalnych.

- Przyjęte składy gatunkowe upraw i typy drzewostanów należy traktować, jako ramowe i ochronne cele gospodarowania odpowiednio dla typu siedliskowego lasu oraz leśnego siedliska przyrodniczego, które mogą być modyfikowane przez nadleśniczego, dostosowując do miejscowych, często zróżnicowanych warunków przyrodniczych. Obowiązuje jednak generalna zasada nie zmieniania głównego gatunku drzewa w TD określone w Protokole Komisji Założeń Planu [KZP].

- Projekt Planu Urządzenia Lasu zostanie zestawiony w zakresie przewidzianym w Instrukcji urządzania lasu z 2011 roku. Materiały kartograficzne zostaną wykonane zgodnie ze Specyfikacją Istotnych Warunków Zamówienia oraz Protokołem z posiedzenia Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Parczew. Materiały przekazywane do nadleśnictwa zostaną opracowane zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia.

Zawarte w niniejszym protokole dane liczbowe mogą ulec nieznacznym zmianom ze względu na trwające kameralne prace zakończeniowe.

B: Projekt planu urządzenia lasu

Szczegółowe dane i symulacje różnych wariantów użytkowania oraz porównania z okresem ubiegłym zostały przedstawione w referacie i koreferacie wykonawcy PPUL. Poniżej zamieszcza się syntetycznej tabelarycznej formie dane dotyczące zadań gospodarczych zatwierdzonych podczas NTG.

1. Stan posiadania

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa na dzień 01.01.2018 r. przedstawia się następująco (wg Tabeli I):

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Obwód Parczew	Obwód Sosnowica	Nadleśnictwo
	[ha z dokł. do 1m ²]		
1. Lasy - razem	8410,7356	8164,0981	16574,8337
1.1 Grunty leśne zalesione - razem	8066,0491	7871,7694	15937,8185
1.2 Grunty leśne niezalesione	120,9036	133,0790	253,9826
1.3 Grunty związane z gospodarką leśną - razem	223,7829	159,2497	383,0326
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione - razem	3,4220	11,7532	15,1752
<i>Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione – razem</i>	<i>8414,1576</i>	<i>8175,8513</i>	<i>16590,0089</i>
Grunty nie zaliczone do lasów	312,6658	559,8654	872,5312
Ogółem	8723,4014	8723,9635	17447,3649

Rozbieżności pomiędzy powierzchnią ewidencyjną podaną w metrach kwadratowych a pozostałymi zestawieniami planu urządzenia lasu w arach, wynikają z zaokrągleń metrów kwadratowych do pełnych arów.

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według kategorii użytków:

Obręb	Powierzchnia [ha]						
	Lasy [ha]					Grunty nieleśne	Ogółem [ha]
	Grunty leśne [ha]		Razem Grunty leśne	Grunty Związane z gosp. leśną	Razem Lasy		
	Zalesione	Niezalesione					
Parczew	8066,21	120,93	8187,14	223,96	8411,10	312,58	8723,68
Sosnowica	7871,83	133,05	8004,88	159,34	8164,22	559,91	8724,13
Nadleśnictwo	15938,04	253,98	16192,02	383,30	16575,32	872,49	17447,81

Grunty stanowiące współwłasność – 352,2667 ha, w tym udział SP 117,94 ha.

Grunty sporne – 11,36 ha.

Grunty do zalesienia nie występują.

Serwituty nie występują.

Grunty wyłączone z produkcji:

Adres	Nr działki	Rodzaj użytku gruntowego	Powierzchnia [ha]	Nr decyzji
298Ab	903/1	Bi	0,07	ZS-2120-12/98

2. Podział lasów wg kategorii ochronności

Zasięg i lokalizację lasów ochronnych przyjęto na podstawie Decyzji nr 29/99 MOŚZNiL z dnia 4.01. 1999 r.

Udział powierzchniowy (ha) poszczególnych kategorii przedstawia się następująco:

Kategorie ochronności	Parczew	Sosnowica	Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]		
Wodochronne	1 558,47	1 588,11	3 146,58
Ostoje zwierząt	232,15	29,75	261,90
Cenne fragm. przyrody	242,07	11,34	253,41
Ostoje zwierząt, wodochronne	128,28		128,28
Wodochronne, cenne fragm. przyrody	39,16		39,16
Ostoje zwierząt, cenne fragm. przyrody	74,25		74,25
Nasienne, wodochronne	12,43		12,43
Cenne fragm. przyrody, wodochronne	45,66		45,66
Lasy ochronne - razem	2 332,47	1 629,20	3 961,67

3. Podział na gospodarstwa

Przyjęto następujący podział powierzchni leśnej zalesionej na gospodarstwa:

Gospodarstwo	Parczew	Sosnowica	Nadleśnictwo
	Powierzchnia leśna zalesiona [ha]		
	Miażdżość w [m³]		
S - specjalne	562,89	306,92	869,71
	189685	83295	272980
O - wielofunkcyjnych lasów ochronnych	2059,55	1423,53	3483,08
	596365	337555	933920
GZ - wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - zrębowych	2628,85	4429,91	7058,76
	726220	1200285	1926505
GPZ - wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - przerębowo-zrębowych	2814,92	1711,47	4526,39
	762665	443455	1206120
Razem	8066,21	7871,83	15938,04
	2274935	2064590	4339525

4. Wiek rębności

W całym nadleśnictwie przyjęto wieki rębności zgodnie z ustaleniami KZP.

So, Md, Bk,	100 lat
Db	130 lat
Św, Brz, Ol, Gb, Lp, Kl, Jw, Js	80 lat
Ol Odr,	60 lat
Oś	40 lat
Tp	40 lat

5. Przyjęte etaty użytkowania rębego i przedrębego

a) Użytki rębne

Obliczenia etatów dokonano zgodnie z §88-93 IUL. Etaty obliczono, jako etaty miąższościowe w m³ grubizny brutto. Lokalizację cięć rębnych oraz szczegółowe formy projektowanych rębni, są zgodne z obowiązującymi Zasadami Hodowli Lasu i były przedmiotem uzgodnień dokonanych przez przedstawicieli Nadleśnictwa, RDLP i BULiGL.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych przyjęte etaty są wynikiem lokalizacji cięć rębnych z uwzględnieniem ładu przestrzenne czasowego, potrzeb hodowlanych i aspektu przyrodniczego i ekologicznego gospodarki leśnej w nadleśnictwie.

Zestawienie obliczonych i przyjętych w poszczególnych gospodarstwach etatów użytkowania rębego przedstawia poniższa tabela:

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu	Etat przyjęty na okres obowiązują nia planu
	etat wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebud.	Etat wg okresów uprzgl. w KO KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z 2-ch ostatnich klas wieku						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb Parczew								
SPECJALNE (S)	x	x	x	x	0	359	0	0
ŁASÓW OCHRONNYCH (O)	10118	10295	6301	10118	25	5085	98839	98839
ŁASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	11425 31,03	11013 32,63	8840 23,09	11013 31,03	128 5	x x	X	104026 289,76
ŁASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	16663	13002	9728	13002	122	16493	X	138575
ŁASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	x	x	X	x	X	X	X
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	28088	24015	18568	24015	250	16493	0	242601
OGÓŁEM OBREB	38206	34310	24869	34133	275	21937	98839	341440
Obręb Sosnowica								
SPECJALNE (S)	x	x	x	x	x	0	572	572
ŁASÓW OCHRONNYCH (O)	5211	5633	4999	5211	374	1855	55617	55617
ŁASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	11551 36,98	13792 44,58	15825 46,76	13792 44,58	293 9	x x	X	123859 416,52
ŁASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	3975	5394	6038	5394	249	4337	X	52108
ŁASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	x	x	x	x	x	X	X	X
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	15526	19186	21863	19186	542	4337	X	175967
OGÓŁEM OBREB	20737	24819	26862	24397	916	6192	56189	232156
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	58943	59129	51731	58530	1191	28129	155028	573596

Etat w gospodarstwie lasów ochronnych przyjęto wg potrzeb hodowlanych.

Do użytkowania rębego nie zaliczonego na poczet etatu, planowano pozyskanie masy w wyniku uprzętnięcia nasienników i przestoi – łącznie 520 m³ grubizny brutto.

b) Użytki przedrębne

Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych.

Etat użytkowania przedrębego ustalono w wymiarze powierzchniowym na 9108,96 ha, w tym w obrębie Parczew -3974,16 ha, w obrębie Sosnowica-5134,80 ha.

W rozbiu na kategorie cięć etat powierzchniowy użytkowania przedrębego przedstawia się następująco:

Rodzaj zabiegu	Obręb Parczew	Obręb Sosnowica	Nadleśnictwo
	Powierzchnia w [ha]		
Trzebieże (TW)	597,42	630,24	1227,66
Trzebieże (TP)	3376,74	4504,56	7881,30
Razem	3974,16	5134,80	9108,96

Orientacyjną miąższość użytkowania przedrębego przyjęto po przeanalizowaniu:

- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie ostatnich 5 lat oraz w całym ubiegłym okresie biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych,
- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości drzewostanów przedrębnych, to jest wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębego.
- wielkości uzyskanego w ubiegłym okresie przyrostu bieżącego użytecznego.

Biorąc pod uwagę ogólny stan lasu i powyższe dane, przyjęto orientacyjną miąższość użytkowania przedrębego na bieżące 10-lecie w wysokości: 369 738 m³ netto przy wskaźniku 40,59 m³/ha, co stanowi 55% miąższości spodziewanego przyrostu bieżącego w obrębie Parczew i 60% miąższości spodziewanego przyrostu bieżącego w obrębie Sosnowica z wszystkich drzewostanów nieprzewidzianych do użytkowania rębego

Łączny etat na lata 2018 – 2027 dla Nadleśnictwa Parczew

Rodzaj cięcia	Obręby:				Nadleśnictwo	
	Parczew		Sosnowica			
	miąższość m³					
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
Rębne zaliczone na etat z 5% spodziewanym przyrostem miąższości użytków rębnych	358512	297775	243764	202542	602276	500317
nie zaliczone na etat	400	332	120	110	520	442
Razem rębne	358912	298107	243884	202652	602796	500759
Przedrębne	201712	161370	260460	208368	462172	369738
Ogółem	560 624	459 477	504 344	411 020	1 064 968	870 497

Łączny etat użytków głównych na lata 2018 - 2027 wynosi **870497 m³ netto grubizny** (1 064 968 m³ brutto).

Planowanie zadań gospodarczych oparte zostało o potrzeby hodowlane stwierdzone na gruncie oraz zasady zachowania ładu czasowego i przestrzennego. Wzięto również pod uwagę pożądaną kierunek rozwoju, określony relacją pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów a średnim wiekiem rębności oraz pożądaną stan docelowy zasobów drzewnych.

Roczne pozyskane wyniesie 6,57 m³ brutto / ha powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej), co stanowi 2,45% przeciętnej miąższości na gruntach leśnych.

Prognozę zmian stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczony na podstawie spodziewanego przyrostu bieżącego przedstawiono poniżej:

Zapas 01.01.2018 r.	Spodziewany przyrost 10 lat	Planowane pozyskanie	Prognoza zapasu 31.12.2027 r.	Różnica zapasu	% zmian
m ³ brutto					
4 352 073	950 550	1 064 968	4 237 655	-114 418	-2,7

Prognoza zapasu na 1/ha – 261m³/ha

Prognozę zmian stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczony na podstawie przyrostu użytecznego przedstawiono poniżej:

Zapas 01.01.2018 r.	Użyteczny przyrost 10 lat	Planowane pozyskanie	Prognoza zapasu 31.12.2027 r.	Różnica zapasu	% zmian
m ³ brutto					
4 352 073	1 369 214	1 064 968	4 656 319	+304 246	+9,3

Prognoza zapasu na 1/ha – 288m³/ha

Powyższe dane oparte są na przyrostach tablicowych, które jak wynika z dotychczasowych doświadczeń inwentaryzacji i pomiarów [na podstawie II cykli Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu w RDLP Lublin, wskaźnik bieżącego przyrostu wyniósł 8,60 m³ brutto /ha/rok] są w większości przypadków zaniżone. Dla celów porównawczych przyjęto się używać wskaźnik przyrostu zrealizowanego [Z_{vuż}], uzyskanego w minionym dziesięcioleciu, który wyniósł 8,46 m³/ha i jest zdecydowanie większy od tablicowego, który wynosi 5,87 m³/ha.

Orientacyjna porównawcza wielkość użytkowania ogółem z uwzględnieniem etatu wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych tj. poza drzewostanami zaliczonymi do gospodarstwa specjalnego = 97948 m³ grubizny brutto / 1 rok. Przyjęty przez NTG etat jest wyższy o 10,9% od etatu wg pożądanego kierunku rozwoju. Z uwagi na prognozowane, w horyzoncie długookresowym, zapewnienie ciągłości użytkowania, przyjęty sposób użytkowania rębniami gniazdowymi, częściowymi i stopniowymi, zapobiega deprecjacji materiału drzewnego, ze względu na starzenie się drzewostanów Nadleśnictwa Parczew.

Planowane pozyskanie, przy wyliczonym spodziewanym bieżącym przyroście oraz uzyskanym przyroście użytecznym, w zasadzie powinno utrzymać zapas drzewny na poziomie z początku okresu.

6. Wytyczne w sprawie użytkowania rębego i przedrębego

a). Użytkowanie rębne

Użytkowanie rębne będzie prowadzone zgodnie z wytycznymi zawartymi w „Zasadach hodowli lasu” (2011) i innych obowiązujących zasadach, instrukcjach i wytycznych. Nie wniesiono uwag do zaprezentowanych przez wykonawcę PPUL wytycznych w sprawie użytkowania rębego i rębni dla poszczególnych gospodarstw:

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania.	Rębnie zupelne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		Cięcia uprzatające	Cięcia pozostałe	Razem		
	powierzchnia w ha					
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Parczew						
Specjalne S						
Lasów ochronnych O	113,44	152,11	182,94	335,05		448,49
Lasów gospodarczych GZ	289,76					289,76
Lasów gospodarczych GPZ		454,56	232,65	687,21		687,21
Razem gospodarstwo G	289,76	454,56	232,65	687,21		976,97
Ogółem obręb	403,20	606,67	415,59	1022,26		1425,46
Obręb Sosnowica						
Specjalne S			5,43	5,436		5,43
Lasów ochronnych O	123,03	82,08	26,46	108,54		231,57
Lasów gospodarczych GZ	416,52					416,52
Lasów gospodarczych GPZ		163,03	112,05	275,08		275,08
Razem gospodarstwo G	416,52	163,03	112,05	275,08		691,60
Ogółem obręb	539,55	245,11	143,94	389,05		928,60
Nadleśnictwo						
Specjalne S			5,43	5,43		5,43
Lasów ochronnych O	236,47	234,19	209,40	443,59		680,06
Lasów gospodarczych GZ	706,28					706,28
Lasów gospodarczych GPZ		617,59	344,70	962,29		962,29
Razem gospodarstwo G	706,28	617,59	344,70	962,29		1668,57
Ogółem nadleśnictwo	942,75	851,78	559,53	1411,31		2354,06

b). Użytkowanie przedrębne

W ramach użytkowania przedrębnego projektowano zabiegi: TW, TP.

Nie planowano trzebieży w dwóch nawrotach. Na podstawie decyzji Nadleśniczego w trakcie realizacji planu urządzenia lasu, biorąc pod uwagę stan niektórych drzewostanów i potrzeby hodowlane mogą być wykonane powtórne wejścia. Drzewostany o równomiernym zwarcu i niskim zadrzewieniu, w których stosunkowo niedawno wykonano trzebieże, niektóre drzewostany na siedliskach silnie wilgotnych, drzewostany w ścisłych strefach ochrony ptaków, w rezerwatach przyrody, drzewostany będące w szachownicy z innymi własnościami nie są objęte etatem powierzchniowym użytkowania przedrębnego. Do etatu powierzchniowego trzebieży nie ujęto też drzewostanów rębnych i przeszlębnych znajdujących się na pozostałych pasach, w których nie projektowano cięć rębnych.

O faktycznym rozmiarze planu zadecydują potrzeby pielęgnacyjne i stan sanitarny lasu w chwili wykonywania zabiegu. Ustalony i przyjęty etat powierzchniowy stanowić będzie wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

7. Wytyczne w zakresie techniki hodowlanej

Typu drzewostanów oraz sposoby zagospodarowania, przyjęto zgodnie ustaleniami KZP.

Zadania z zakresu hodowli lasu na bieżące 10-lecie przedstawiają się następująco (na podstawie tabeli nr XVIII IUL):

Wskazanie	Parczew	Sosnowica	N-ctwo	Etat powierzchniowy do zatwierdzenia
	Powierzchnia [ha]			
1	3	4	5	6
Odnowienie halizn, płazowin, zrębów zaległych	18,27	29,76	48,03	48,03
Zalesienie gruntów nieleśnych	-	-	-	-
Odnowienia przy rębniach zupełnych	403,20	539,55	942,75	659,93*
Odnowienia przy rębniach złożonych	560,22	224,40	784,62	627,70*
Podsadzania produkcyjne	-	-	-	-
Dolesienie luk i przerzedzeń	0,30	1,81	2,11	2,11
Poprawki i uzupełnienia w upr. i młod.	5,75	9,35	15,10	15,10
Wprowadzanie podszytów	-	-	-	-
Pielęgnowanie upraw (PG)	196,09	122,15	318,24	318,24**
Pielęgnowanie upraw -(CW)	339,04	197,64	536,68	536,68**
Pielęgnowanie młodników (CP)	443,40	343,54	786,94	786,94**
Melioracje wodne	-	-	-	-
Melioracje agrotechniczne	979,31	784,06	1763,37	1763,37

*W kolumnie 5 zmniejszono zadania z zakresu odnowień o 30% w przypadku zrębów zupełnych oraz o 20% dla odnowień po rębniach złożonych z uwagi na obowiązkowe przelegiwanie zrębów i ochronę przed szeliniakiem sosnowcem oraz inicjowanie odnowienia naturalnego.

** dotyczy pielęgnacji zainwentaryzowanych upraw i młodników na dzień 1.01.2018 r.

Zgodnie z obowiązującą Instrukcją zarządzania lasu, w projekcie PUL zabieg pielęgnowania upraw zaplanowano w istniejących na dzień 1.01.2018 r. uprawach oraz nowozakładanych uprawach po zrębach, w uprawach i młodnikach o zd. 0,3 po cięciach uprzątających RBIIIA, RBIIIB wykonanych w dwóch ostatnich latach ubiegłego 10-lecia.

Zaakceptowano przedstawiony projekt zadań z zakresu hodowli lasu, wynikający z projektów planu cięć i aktualnego stanu lasu.

Przy planowaniu zadań z zakresu hodowli lasu zaleca się:

1) przyjęcie projektowanych odnowień w wysokości 70% wynikających z użytkowania rębnych zrębami zupełnymi i 20% z użytkowania rębiami częściowymi, gniazdowymi i stopniowymi,

2) przyjęcie wielkości poprawek w nowozakładanych uprawach w wysokości 10%, szacunkowa wielkość – 133,57 ha,

W odniesieniu do upraw i młodników notorycznie uszkodzonych przez zwierzynę, dopuszcza się możliwość stosowania odstępstw, polegających na:

- tolerowaniu w istniejących uprawach i młodnikach, pojawiania się wartościowych samosiewów gatunków lekkonasiennych;
- dopuszczeniu popierania, w wykonywanych zabiegach pielęgnacyjnych, wartościowych egzemplarzy gatunków pochodzących z samosiewów, w zakresie racjonalnej gospodarki leśnej.

8. Użytkowanie uboczne

Użytkowanie uboczne prowadzone będzie na dotychczasowym poziomie w zakresie produkcji choinek i gospodarki łowieckiej. W prowadzeniu gospodarki łowieckiej wielkość populacji zwierzyny płowej utrzymywać na poziomie zapewniającym realizację celów hodowli lasu z uwzględnieniem kosztów ochrony lasu przed zwierzyną.

9. Wytyczne z zakresu ochrony lasu

Przyjmuje się przedstawiony w referacie projekt ochrony lasu i akceptuje się plan ochrony przeciwpożarowej. Nadleśnictwo zaliczono w całości do II kategorii zagrożenia pożarowego.

10. Infrastruktura techniczna

Uczestnicy NTG zaakceptowali przedstawione kierunkowe zagadnienia w zakresie budownictwa ogólnego, drogowego oraz zapoznali się z inwestycjami szkółkarskimi zawartymi w Regionalnym Programie Szkółkarstwa na lata 2016-2025.

11. Zagospodarowanie turystyczne

Uczestnicy Narady Techniczno-Gospodarczej nie wnieśli uwag do przedstawionych w referacie wykonawcy PPUL wytycznych w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego.

12. Program Ochrony Przyrody [POP]

Zgodnie z ustaleniami KZP Program ochrony przyrody został uaktualniony przez BULiGL na lata 2018-2027. Aktualizacja Programu polegała na uwzględnieniu nowych adresów leśnych oraz danych z inwentaryzacji lasu wg stanu na 01.01.2018 r. Zamieszczono również nowe informacje celem poszerzenia i wzbogacenia opracowania, m.in. o obszary sieci Natura 2000, dane z Inwentaryzacji przyrodniczych siedlisk oraz gatunków flory i fauny.

W POP uwzględniono zadania ochronne określone w PZO dla obszarów Natura 2000.

Wykonawca dokonał aktualizacji Programu ochrony przyrody zgodnie z wytycznymi § 110-112 Instrukcji zarządzania lasu i sporządził mapę walorów przyrodniczo-kulturowych oraz przedstawił Program edukacji leśnej społeczeństwa.

Zaakceptowano przedstawiony na posiedzeniu projekt programu ochrony przyrody.

13. Ocena oddziaływania na środowisko PPUL

Wykonawca opracował prognozę oddziaływania na środowisko PPUL dla Nadleśnictwa Parczew, zgodnie z „Ramowymi wytycznymi w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu”, zatwierdzonymi przez Ministra

Środowiska w dniu 18.08.2011 r. zmienione pismem z dnia 25.09.2013 r. znak. DLP-I-0770-58-38209/13/ms oraz zgodnie z zakresem stopnia szczegółowości uzgodnionym z RDOŚ w Lublinie na podstawie pisma z dnia 29.09.2015 r. (znak: WPN.611.10.2015.JW) oraz PWIS w Lublinie na podstawie pisma z dnia 03.09.2015 r. (znak: DNS-NZ.7016.138.2015.GT).

W ramach oddziaływania ustaleń PPUL na środowisko przeanalizowano:

- oddziaływanie na różnorodność biologiczną,
- oddziaływanie na ludzi,
- oddziaływanie na rośliny, w szczególności na gatunki chronione,
- oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione,
- wpływ gatunków obcych geograficznie,
- oddziaływanie na wodę,
- oddziaływanie na powietrze,
- oddziaływanie na powierzchnię ziemi,
- oddziaływanie na krajobraz,
- oddziaływanie na klimat,
- oddziaływanie na zasoby naturalne,
- oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej.

Ocena wpływu projektowanych w PPUL zabiegów gospodarczych na poszczególne gatunki roślin i zwierząt oraz siedliska przyrodnicze na obszarach Natura 2000, nie wykazała istotnego negatywnego wpływu.

W prognozie, łączne oddziaływanie projektu planu urządzenia lasu na środowisko oraz siedliska przyrodnicze i gatunki dzikiej fauny i flory, określono jako pozytywne.

Generalnym wnioskiem z Prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu jest to, że Plan urządzenia lasu dla nadleśnictwa nie wpływa negatywnie na środowisko, w tym również na cele ochrony i integralność obszarów Natura 2000.

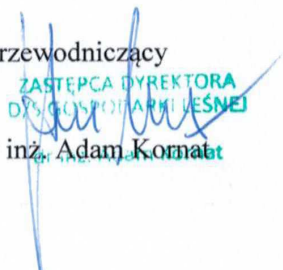
Uczestnicy Narady zaakceptowali ustalenia Prognozy oddziaływania na środowisko PPUL.

Na tym protokół zakończono i podpisano.

Protokół sporządził

Ryszard Siek

Przewodniczący

ZASTĘPCA DYREKTORA
DYSKUSJI O WYKONANIU

dr inż. Adam Kornat

**Lista obecności na posiedzeniu Rady Techniczno Gospodarczej
w Nadleśnictwie Parczew w dniu 23 stycznia 2018 roku**

Lp	Imię i Nazwisko	Instytucja	Stanowisko	Podpis
1	JERZY SADEK	RDL P LUBLIN	dyktator	
2	Adam Kornat	RDL w Lublinie	2-cia dyr.	
3	Witold ZAKOŚCIELNY	Ndzw PARCZEW	Nadleśniczy	
4	Jerzy Koba	BULIGL Lublin	Dyrektor	
5	Roman Stelmach	BULIGL-Zarząd	gł. specj.	
6	Małgorzata Marozuk	UG Sosnowica	Inspektor	
7	KRYSTYNA JASKIEMIEC	UG Sosnowica	NOT	
8	Jerzy Winiarski	Ndzw Parczew	leśniczy	
9	Muzyka Michał	Ndzw Parczew	leśniczy	
10	Ryszard Sieli	BULIGL O Lublin	Kier. Pracowni	
11	Paweł Strona	BULIGL O Lublin	2-cia kier. prac	
12	Jerzy Lipasa	Ndzw Parczew	Szef Nadzoru	
13	Wojciech Czerwik	Ndzw Parczew	leśniczy	
14	Tomasz Hojda	Ndzw Parczew	leśniczy	
15	Jan Murty	U.G. Usimow	Inspektor	
16	Ryszard Usank	Ndzw Parczew	leśniczy	
17	Krzysztof Selwa	Ndzw Parczew	leśniczy	
18	Andrzej Musiał	Ndzw Parczew	leśniczy	
19	Piotr Łobodny	Ndzw Parczew	leśniczy	
20	Jan Paterak	Ndzw Parczew	leśniczy	
21	Krzysztof Kasperuk	BULIGL O Lublin	Spec. S.L.	
22	Andrzej Wójtowicz	Ndzw Parczew	Spec. S.L.	
23	Piotr Trzask	Ndzw Parczew	Spec. S.L.	
24	Olga Zajulowska	Ndzw Parczew	Specjalista S.L.	
25	Krzysztof Piasecki	Ndzw Parczew	Spec. S.L.	
26	Mirosław Walma	Ndzw Parczew	Spec. S.L.	

Lp	Imię i Nazwisko	Instytucja	Stanowisko	Podpis
27	Ryszard Tichonowicz	N-two Parczew	L-czy	[Signature]
28	Stanisław Gryniewicz	N-two Parczew	L-czy	[Signature]
29	Marek Brynarski	Policki Park Narodowy	dyrektor	[Signature]
30	Dorota Sermanowicz	UG Lublin	inspektor	[Signature]
31	Ewelina Bąk	N-two Parczew	betni.ing	[Signature]
32	[Signature]	202 w Radomiu	G.D. s.p. s.r.l.	[Signature]
33	Wojciech Hojnowski	PPHU "KOPIA"	WT	[Signature]
34	Paweł Złuch	UG Lublin	inspektor	[Signature]
35	Adam Lętkowski	SP - Leśnica	podinspektor ds. leśnictwa i górnictwa	[Signature]
36	Wojciech Dębek	KP PSP Parczew	st. inspektor sekcji	[Signature]
37	Mękalena Łasucha	PSSE w Parczewie	PPIS w Parczewie	[Signature]
38	Jusztyna Chęć	WIOŚ w Lublinie oddział Parczew	starszy specjalista	[Signature]
39	Piotr Remisz	KP PSP w Parczewie	st. specjalista	[Signature]
40	Jarosław Karmiluk	Urząd Miejski w Parczewie	inspektor	[Signature]
41	Krzysztof Kobala	Stowarzyszenie Prawobrzeże w Parczewie	koordynator ochrony środowiska	[Signature]
42	Janusz Wojewoda	EDOS w Lublinie	st. specjalista	[Signature]
43	Piotr Deptuła	ZLPK OZ Lubartów	koordynator ds. ochrony środowiska	[Signature]
44	Jerzy Schab	RDLP Lublin	inżynier	[Signature]
45	Dariusz Piasecki	RDLP Lublin	inżynier ZO	[Signature]
46	Robert Wójtowicz	ZLPK OZ chem.	inżynier	[Signature]
47	Janusz Pawłowski	RDLP Lublin	koordynator ZO	[Signature]
48				
49				
50				

7.4. Protokół z wykonania testu kontroli pomiaru miąższości w Nadleśnictwie Parczew

Znak sprawy: ZU. 6004.10.2015

Parczew, dn. 17.05. 2017 roku

Protokół z wykonania testu kontroli pomiaru miąższości w Nadleśnictwie Parczew

Zespół kontroli powołany Decyzją nr 19 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie z dnia 14 marca 2017 roku wykonał kontrolę pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych w dniach 10-12, 17 maja 2017 roku, w składzie:

1. Jarosław Kmiec
2. Ewa Drzewiecka
3. Piotr Pniak
4. Jacek Zapasa

W odbiorze uczestniczyli przedstawiciele wykonawcy – BUL i GL O. Lublin:

Ryszard Siek, Konstanty Kasperuk.

W dniu 06 marca Komisja wylosowała do kontroli obręb Parczew. Liczba założonych powierzchni próbnych w obrębie wynosi 1005 szt.

Wyniki losowania [załącznik nr 1]:

Liczba kontrolowanych powierzchni próbnych powierzchni wyniosła 50 [5%]

Interwał liczbowy losowania: 20

Rozmieszczenie powierzchni zostało odwzorowane na mapie. Wykonawca przekazał Zespołowi kontrolującemu podkłady map łącznie z kartą charakteryzującą próbę. Zespół kontrolujący dokonał pomiaru promienia powierzchni kołowej, wszystkich pierśnic na powierzchni, wysokość średniego drzewa gatunku.

Wyniki pomiaru były zapisywane do bazy danych programu Taksator.

Następnym etapem było obliczenie pola przekroju pierśnicowego oddzielnie dla każdej wylosowanej powierzchni oraz zestawienie danych z pierwszego pomiaru i pomiaru kontrolnego.

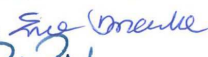
Komisja stwierdziła prawidłową lokalizację powierzchni kołowych. Wielkość powierzchni wynika z przyjętego promienia powierzchni kołowej dla danej klasy i podklasy wieku. Podczas kontroli Zespół nie stwierdził błędów grubych. [załącznik nr 2]

Bezwzględna wartość statystyczna pola przekroju pierśnicowego wyniosła - 0,095, a bezwzględna wartość statystyczna wysokości - 0,239.

Na kontrolowanych powierzchniach nr 92, 232, 512, 992 zarejestrowano drewno martwe. Opis drewna martwego wykonano zgodnie z § 62 IUL.

Zespół wnioskuję o przyjęcie całości pomiarów w Nadleśnictwie Parczew, gdyż nie wystąpiły błędy grube a bezwzględna wartość statystyczna [Z] jest mniejsza od 2 [§ 62 IUL].

Zespół:

1. Jarosław Kmiec
2. Ewa Drzewiecka
3. Piotr Pniak
4. Jacek Zapasa

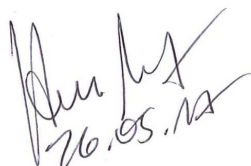
Wykonawca prac UL [BUL i GL oddz. Lublin]

1. Ryszard Siek
2. Konstanty Kasperuk

Akceptuję

Dyrektor RDLP w Lublinie

mgr inż. Jerzy Sgoda

26.05.17

207. 1

Powierzchnie próbne wyznaczone do kontroli. Obręb leśny: 0

Liczba powierzchni próbnych w obrębie: 1005

Liczba kontrolowanych powierzchni próbnych: 50 (5% powierzchni)

Interwał liczbowy losowania: 20

Data losowania: 2017-04-11

Lp.	Nr pow. próbnej	Adres leśny	Nr wewnętrzny wydzielenia
1	12	05-16-1-03-2 -c -00	516034172
2	32	05-16-1-02-7 -a -00	516029302
3	52	05-16-1-01-15 -j -00	516014844
4	72	05-16-1-01-20 -g -00	516013842
5	92	05-16-1-02-25 -f -00	516014868
6	112	05-16-1-03-33 -f -00	516034174
7	132	05-16-1-03-38 -b -00	516015765
8	152	05-16-1-01-43 -b -00	516033759
9	172	05-16-1-05-48 -b -00	516015827
10	192	05-16-1-03-54 -g -00	516015905
11	212	05-16-1-02-58 -f -00	516015028
12	232	05-16-1-01-65 -c -00	516013960
13	252	05-16-1-03-71 -b -00	516034219
14	272	05-16-1-02-78 -a -00	516028922
15	292	05-16-1-01-84 -a -00	516015190
16	312	05-16-1-03-93 -a -00	516034155
17	332	05-16-1-02-99 -g -00	516015219
18	352	05-16-1-01-106 -a -00	516029533
19	372	05-16-1-03-113 -a -00	516031988
20	392	05-16-1-02-120 -c -00	516034086
21	412	05-16-1-05-128 -b -00	516016367
22	432	05-16-1-03-135 -a -00	516016442
23	452	05-16-1-02-143 -c -00	516029850
24	472	05-16-1-04-151 -h -00	516016505
25	492	05-16-1-02-159 -d -00	516016595
26	512	05-16-1-06-165 -g -00	516022794
27	532	05-16-1-04-172 -a -00	516016665
28	552	05-16-1-04-179 -c -00	516016752
29	572	05-16-1-02-185 -b -00	516034067
30	592	05-16-1-06-192 -m -00	516014222
31	612	05-16-1-02-200 -f -00	516029708
32	632	05-16-1-06-209 -f -00	516014249
33	652	05-16-1-02-217 -c -00	516015574
34	672	05-16-1-06-224 -f -00	516014291
35	692	05-16-1-06-233 -a -00	516030385
36	712	05-16-1-06-239 -j -00	516014327
37	732	05-16-1-04-244 -a -00	516034238
38	752	05-16-1-06-250 -f -00	516033651
39	772	05-16-1-06-256 -i -00	516023320
40	792	05-16-1-04-262 -f -00	516017170
41	812	05-16-1-06-267 -c -00	516033623
42	832	05-16-1-06-271 -j -00	516023438
43	852	05-16-1-04-277 -c -00	516034074
44	872	05-16-1-04-281 -g -00	516023542
45	892	05-16-1-04-288A -i -00	516023646

Powierzchnie próbne wyznaczone do kontroli. Obręb leśny: 0

46	912	05-16-1-04-291A -a -00	516029624
47	932	05-16-1-01-300 -b -00	516014460
48	952	05-16-1-05-368 -b -00	516017430
49	972	05-16-1-05-403 -s -00	516034441
50	992	05-16-1-01-438 -d -00	516034894

207.2

Kontrola powierzchni próbnych

Obręb: 05-16-1

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wielk. z 1 pomiaru [ar]	Wielk. z pom. kontr. [ar]	Uwagi
-----------------	--	--	--------------------------	------------------------------------	-------------------------	---------------------------	-------

12	1,50	1,37	21,8	21,0	3,00	3,00	
32	0,80	0,79	23,5	22,0	3,00	3,00	
52	2,67	2,67	25,3	27,0	5,00	5,00	
72	0,62	0,67	22,5	23,0	2,00	2,00	
92	1,72	1,73	27,0	26,0	4,00	4,00	
112	0,94	0,94	15,8	17,0	5,00	5,00	
132	0,28	0,27	22,5	22,0	1,00	1,00	
152	2,25	2,27	26,8	26,0	5,00	5,00	
172	0,92	0,93	26,8	27,0	2,00	2,00	
192	1,44	1,42	28,0	29,0	5,00	5,00	
212	1,76	1,67	19,5	20,0	5,00	5,00	
232	1,76	1,75	22,0	22,0	5,00	5,00	
252	0,51	0,48	17,5	17,0	3,00	3,00	
272	1,57	1,59	25,0	28,0	5,00	5,00	
292	0,71	0,70	23,5	23,0	2,00	2,00	
312	1,18	1,15	28,5	27,0	3,00	3,00	
332	1,64	1,63	25,5	26,0	5,00	5,00	
352	0,24	0,24	17,5	19,0	1,00	1,00	
372	1,41	1,39	26,5	26,0	5,00	5,00	
392	0,17	0,16	16,5	17,0	1,00	1,00	
412	1,28	1,28	26,0	28,0	5,00	5,00	
432	1,03	1,03	22,0	23,0	4,00	4,00	
452	0,34	0,37	16,5	16,0	2,00	2,00	
472	0,77	0,78	20,3	19,0	2,00	2,00	
492	0,66	0,67	24,0	23,0	3,00	3,00	
512	0,16	0,16	16,5	18,0	1,00	1,00	
532	1,20	1,11	18,5	20,0	4,00	4,00	
552	0,83	0,83	24,0	23,0	2,00	2,00	
572	1,60	1,59	27,0	27,0	4,00	4,00	
592	1,64	1,63	26,5	28,0	4,00	4,00	
612	0,71	0,68	21,5	21,0	2,00	2,00	
632	0,20	0,20	18,3	18,0	1,00	1,00	
652	0,48	0,49	15,8	17,0	2,00	2,00	
672	1,10	1,12	24,0	24,0	5,00	5,00	
692	0,65	0,67	23,0	23,0	2,00	2,00	
712	1,74	1,72	24,5	24,0	5,00	5,00	
732	1,35	1,32	27,8	27,0	4,00	4,00	
752	1,46	1,45	24,5	26,0	4,00	4,00	
772	1,20	1,17	18,0	18,0	5,00	5,00	
792	1,05	1,03	26,0	25,0	3,00	3,00	
812	2,31	2,29	26,0	29,0	5,00	5,00	
832	0,42	0,44	18,3	18,0	1,00	1,00	
852	2,63	2,55	26,5	26,0	5,00	5,00	
872	3,19	3,05	27,0	27,0	5,00	5,00	
892	0,49	0,48	21,0	21,0	2,00	2,00	
912	0,49	0,48	17,5	18,0	3,00	3,00	
932	0,41	0,40	24,8	22,0	2,00	2,00	
952	0,25	0,26	16,3	16,0	1,00	1,00	
972	0,66	0,70	21,0	21,0	3,00	3,00	
992	0,85	0,79	22,3	25,0	2,00	2,00	

Liczba błędów grubych: 0

Bezwzględna wartość statystyki (pole przekroju pierśnicowego): 0,095

Bezwzględna wartość statystyki (wysokość): 0,239

7.5. Protokół końcowej kontroli i odbioru terenowych robót urządzeniowych

Protokół końcowej kontroli i odbioru robót urządzeniowych

RDLP w Lublinie umowa nr ZS.271.2.1.2016 z dnia 13.01.2016 roku.

Nadleśnictwo: **Parczew**

Rodzaj robót: ~~glebowo-siedliskowe~~, plan urządzenia lasu, terenowe, ~~kameralne~~
(niepotrzebne skreślić)

Wykonawca robót: **Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie**

Data końcowej kontroli i odbioru robót : 20 czerwca 2017 roku.

Skład Komisji

1. Witold Zakościelny - przewodniczący
2. Jarosław Kmiec
3. Ewa Drzewiecka
4. Dariusz Piasecki
5. Piotr Pniak
6. Janusz Schab
7. Grzegorz Smoter
8. Jacek Zapasa

Komisja pracowała w składzie sześciuosobowym, bez udziału Dariusza Piaseckiego, Grzegorza Smotera.

I. Kontrolą i odbiorem objęto następujące grupy czynności i rodzaje dokumentów:

1. Wstępne wydruki opisów taksacyjnych wraz ze szkicami map gospodarczych oraz wskazaniem gospodarczymi i protokołami uzgodnień, dla każdego leśnictwa, zaakceptowane przez Nadleśniczego.
2. Wykazy: KO, KDO, obiektów selekcyjnych, drzewostanów do przebudowy.
3. Wykaz gruntów leśnych niezalesionych (m.in. halizn, płazowin, zrębów bieżących, plantacji, poletek łowieckich, do sukcesji naturalnej, przewidziane do szczególnej ochrony).
4. Wyniki inwentaryzacji słupków oddziałowych podziału powierzchniowego.
5. Wykaz niezgodności pomiędzy opisanym typem siedliskowym lasu a rzeczywistym potencjałem siedliska stwierdzonym przez taksatora.
6. Opracowanie fitosocjologiczne do operatu siedliskowego Nadleśnictwa Parczew.

II. Ocena dokumentów i prac objętych kontrolą i odbiorem (zgodność z ustaleniami KZP, przepisami, instrukcjami i zasadami):

Prace objęte zamówieniem wykonano zgodnie z obowiązującymi przepisami i instrukcjami oraz zawartą umową.

III. Liczba załączonych protokołów kontroli bieżącej oraz zakres i lokalizacja prac objętych kontrolą końcową wraz z wyszczególnieniem wad i usterek:

Komisji przedłożono:

1. Protokół końcowego wewnętrznego odbioru robót urządzeniowych Z-cy Dyrektora Oddziału BULiGL z dnia 22.05.2017 r.
2. Protokoły kontroli wewnętrznej bieżącej prac urządzeniowych terenowych Z-cy Dyrektora Oddziału BULiGL – 5 szt.
3. Protokoły uzgodnień opisów taksacyjnych BULiGL z Leśniczymi – 12 szt.
4. Protokół uzgodnień prac terenowych – wykazy.
5. Protokoły kontroli bieżącej wykonane zgodnie z Zarządzeniem nr 63 DGLP z dnia 13.08.2002 r. będące załącznikami do faktur przejściowych – 7 szt.
6. Protokół testu kontroli pomiaru miąższości – 1 szt.

Zakres i lokalizacja prac objętych kontrolą jak w pkt I - II.

Wad i usterek nie stwierdzono.

IV. Zgodność zakresu robót, terminów wykonania i oceny końcowej z warunkami umowy:

Roboty zgłoszono do odbioru – 18 maja 2017 roku pismem znak TU-36/2017-146. Termin został dotrzymany.

Zakres robót jest zgodny z warunkami umowy i rzeczywistym postępowaniem prac.

V. Ustalenia i wnioski Komisji w sprawie odbioru robót, przełożenia terminu odbioru po usunięciu usterek (w tym: możliwości, sposób i termin usunięcia usterek) lub rezygnacja z odbioru w przypadku roboty wadliwej:

Komisja ustaliła:

1. Wykaz drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania zostanie uzgodniony z Zamawiającym przed posiedzeniem NTG.
2. Wykaz drzewostanów do przebudowy zostanie przedstawiony do akceptacji na NTG.
3. Przyjąć przedłożone do odbioru końcowego roboty, jako zgodne z ustaleniami, przepisami i zasadami oraz zawartą umową.

Komisja wnioskuję o akceptację ustaleń.

Przekazujący:

1. Konstanty Kasperuk
2. Ryszard Siek

Odbierający:

1. Jarosław Kmiec
2. Ewa Drzewiecka
3. Janusz Schab
4. Piotr Pniak
5. Jacek Zapasa

przy udziale: Mirosław Walma

Przewodniczący Komisji
Witold Zakościelny
Nadleśniczy Nadleśnictwa Parczew

Ustalenia i wnioski Komisji zatwierdzam
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

Szafer Dyrektor
mgr inż. Jacek Szafer

Lublin, dnia 22.06.2017 roku

u. h. x
21.06.17

7.6. Zawiadomienie o wyłożeniu PPUL do publicznego wglądu

Sosnowica dn.12.02. 2018r.

Projekt Planu Urządzenia Lasu na lata 2018 - 2027 dla Nadleśnictwa Parczew

wyłożono do publicznego wglądu w dniach od 12.02.2018 r. -04.03.2018 roku
w siedzibie Nadleśnictwa Parczew.

Konsultacje przeprowadza
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie.

(podstawa prawna : ustawa z dnia 3 października 2008 r. art. 39, o udostępnianiu informacji
o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa oraz ocenach oddziaływania na
środowisko, zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku
(Dz.U.z 2017 r. poz. 1405, z późn. zm.)

Data Dnia	Uwagi Opinie Zastrzeżenia	Lokalizacja	Zgłaszający Imię, Nazwisko Podpis

www.dziennikwschodni.pl
REKLAMA

Aludaba

Zadzwoń: Pon.-Pt. 9-17, Sobota 10-14

600 291 791 509 113 068

p3111

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku, (Dz.U. z 2017 r. poz. 1405, z późn. zm.)

**Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
[RDLP] w Lublinie**

ZAWIADAMIA

o udostępnieniu projektów planu urządzenia lasu dla Nadleśnictw:

- **Chełm**, sporządzonego na lata 2018-2027 oraz Prognozy oddziaływania tego planu na środowisko
- **Parczew**, sporządzonego na lata 2018-2027 oraz Prognozy oddziaływania tego planu na środowisko
- **Puławy** sporządzonego na lata 2018-2027 oraz Prognozy oddziaływania tego planu na środowisko

do konsultacji społecznych.

Wskazane obszary Nadleśnictw w całości położone są w województwie lubelskim.

Jednocześnie informuje się, że z niezbędną dokumentacją można zapoznać się **w dni robocze w godz. 10⁰⁰ – 14⁰⁰** w siedzibie Nadleśnictw:

Chełm ul. Hrubieszowska 123; 22-100 Chełm,
Parczew Aleja Kasztanowa 29; 21-230 Sosnowica,
Puławy ul. Żyrzyńska 8; 24-100 Puławy.

Wszyscy zainteresowani mogą składać uwagi i wnioski do projektu planu urządzenia lasu w terminie od dnia 12 lutego 2018 roku przez okres 21 dni, w tomie zatytułowanym „Materiały dotyczące konsultowania projektu planu urządzenia lasu na lata 2018-2027”.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie. Zgodnie z art. 41 ustawy z 3 października 2008 r. uwagi i wnioski złożone po okresie wyłożenia pozostawia się bez rozpatrzenia [decyduje data wpływu]

Ewentualne zwołanie Komisji Projektu Planu w/w nadleśnictwa przewidywane jest na koniec marca 2018 roku. Informujemy o możliwości udziału społeczeństwa w posiedzeniu Komisji Projektu Planu (wstęp jest wolny, każdy może wziąć udział w posiedzeniu).

in423

7.7. Uzgodnienie z PPN – Postanowienie

Poleski
Park Narodowy

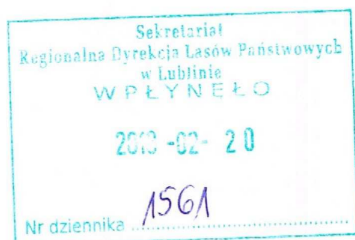
Polesie w Naturze

ul. Lubelska 3a | 22-234 Urszulin | tel. (0 82) 571 30 71 | fax. (0 82) 571 30 03 | www.poleskipn.pl |
e-mail: poleskipn@poleskipn.pl

sygnatura dokumentu
KOO-41-1/2018

ZO
20.02.18
[signature]

Urszulin dn.19.02.2018r.

Pan

Jerzy Sądel

Dyrektor

Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Lublinie

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 10 ust. 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz.142)

Postanawiam

uzgodnić projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Parczew z okresem obowiązywania od 01.01.2018 r. do 31.12.2027 r., w części otuliny Poleskiego Parku Narodowego.

Uzasadnienie

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie pismem z dnia 07.02.2018 Zn. spr.: ZO.6003.2.2015 wystąpił do Dyrektora Poleskiego Parku Narodowego w Urszulinie z wnioskiem o uzgodnienie projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Parczew w części dotyczącej otuliny Poleskiego Parku Narodowego i w zakresie ustaleń projektu PUL mogących mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody Poleskiego Parku Narodowego.

Ustalenia projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Parczew na okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2027 r. w części dotyczącej otuliny Poleskiego Parku Narodowego, nie mają negatywnego wpływu na ochronę przyrody Poleskiego Parku Narodowego.

W związku z powyższym postanowiono jak na wstępie.

Polskie
Parki
Narodowe

Na niniejsze postanowienie służy zażalenie do Ministra Środowiska za pośrednictwem Dyrektora Parku w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Dyrektor
mgr inż. Jarosław Szymański

7.8. Protokół końcowej kontroli i odbioru PPUL

Protokół końcowej kontroli i odbioru robót urządzeniowych

RDLP w Lublinie- umowa na wykonanie Projektu Planu Urządzania Lasu nr ZS.271.2.1.2016 z dnia 13.01.2016 roku.

Nadleśnictwo: **Parczew**

Rodzaj robót: projekt planu urządzenia lasu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
~~terenowe, kameralne~~

(nie potrzebne skreślić)

Wykonawca robót: **Biurow Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie**

Data końcowej kontroli i odbioru robót: 18 kwietnia 2018 roku

Skład Komisji:

1. Jarosław Kmieć – przewodniczący
2. Witold Zakościelny
3. Ewa Drzewiecka
4. Dariusz Piasecki
5. Piotr Pniak
6. Janusz Schab
7. Wojciech Zwolski
8. Jacek Zapasa

I. Kontrolą i odbiorem objęto następujące grupy czynności i rodzaje dokumentów:

1. Elaborat - ogólne opisanie lasów nadleśnictwa wraz z zestawieniami, tabelami płytą CD i kompletem map, egz. nadleśnictwo, RDLP, DGLP,
2. Program Ochrony Przyrody dla nadleśnictwa wraz z kompletem map - nadleśnictwo, RDLP, DGLP,
3. Prognoza oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000 wraz z kompletem map - nadleśnictwo, RDLP, DGLP,
4. Szczegółowe dane inwentaryzacyjne wg obrębów leśnych - dla nadleśnictwa,
5. Wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania rębnego, przedrębnego, zadań hodowlanych wg obrębów leśnych – 1 egz. dla nadleśnictwa
6. Materiały Kartograficzne:

Mapy w skali 1:5000 [format A1] z naniesionymi działkami zrębowymi ze skróconym arkuszy w postaci mapy sytuacyjnej	1 komplet	Nadleśnictwo
Mapy w skali 1: 10000 gospodarczo przeglądowe drzewostanów i projektowanych cięć rębnych w formie atlasu	2x12	Nadleśnictwo
Mapy w skali 1: 10000 gospodarczo przeglądowe drzewostanów i projektowanych cięć rębnych [dla leśnictwa] uzupełnione o przezroczystą nakładkę zasięgu gleb i siedlisk w formie atlasu	12	Nadleśnictwo
Mapy w skali 1: 10000 gospodarczo przeglądowe drzewostanów leśnictw czyste	12	Nadleśnictwo
Mapy przeglądowe [tematyczne] w skali 1:25000 dla obrębów		
Drzewostanów	3x2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
Cięć rębnych	3x2	Nadleśnictwo, RDLP,

			DGLP
	Siedlisk	3x2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Nasiennictwa i selekcji	3x2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Obszarów chronionych i funkcji lasu	3x2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Obszarów Natura 2000	3x2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Ochrony lasu	3x2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Rozmieszczania rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów wraz ze strefami ostoi	3x2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Mapa przeglądowa drzewostanów w formie atlasu dla całego nadleśnictwa	1	Nadleśnictwo
	Mapy czyste	5x2	Nadleśnictwo
Mapy w skali 1:50000			
	Obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa	6	4x Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Gospodarki łowieckiej	3	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Walorów przyrodniczo kulturowych	3	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Ochrony przeciwpożarowej	6	4x Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
	Mapy czyste sytuacyjno- przeglądowe	5	Nadleśnictwo

Materiały dla leśnictwa zawierające :

Część opisowa dla leśnictw w twardej okładce format A4 zawierająca syntetyczne zestawienie danych o leśnictwie, wyciąg z opisu ogólnego nadleśnictwa, POP w tym typy drzewostanów, orientacyjne składy upraw, przyjęte wieki rębności, zastosowane sposoby użytkowania, opis taksacyjny, wykazy: projektowanych cięć rębnych; drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego, zadań hodowlanych wraz z załącznikami **mapy**:

- mapa sytuacyjna leśnictwa wg lokalizacji oddziałów w skali 1:25 000 złożona do formatu opracowania,
- mapa gospodarczo-przeglądowa drzewostanów dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10 000 wykonana w sytuacji, złożona do formatu opracowania,
- mapa przeglądowa „czysta” leśnictwa w skali 1:10 000 wykonana w sytuacji, złożona do formatu opracowania.

Płyta CD zawierająca materiały opisowe i kartograficzne na nośniku optycznym wszystkich wyszczególnionych kompozycji mapowych w formatach pdf, opracowanie tekstowe w źródłowym formacie edytowalnym oraz plikach pdf w tym bazę Taksatora z warstwami LMN.

II. Ocena dokumentów i prac objętych kontrolą i odbiorem (zgodność z ustaleniami KZP, NTG, przepisami, instrukcjami i zasadami).

Warstwy LMN – ostateczne wgranie warstw do SILP nastąpiło wraz z importem bazy danych do SILP w dniu 26.03.2018 r., nie stwierdzono błędów uniemożliwiających pracę z mapą.

Dokumenty wymienione w punkcie I - bez uwag.

Prace objęte zamówieniem wykonano zgodnie z obowiązującymi przepisami i instrukcjami oraz zawartą umową.

III. Liczba załączonych protokołów kontroli bieżącej oraz zakres i lokalizacja prac objętych kontrolą końcową wraz z wyszczególnieniem wad i usterek:

Komisji przedłożono:

1. Protokoły końcowego odbioru prac terenowych z dnia z dn. 20.06.2017 r. zatwierdzonego przez Dyrektora RDLP w Lublinie.
2. Protokół końcowego wewnętrznego odbioru robót z dnia 26.03.2018r. Z-cy Dyrektora BULiGL O/ Lublin.
3. Protokoły wewnętrznej bieżącej kontroli prac urządzeniowych Z-cy Dyrektora BULiGL O/ Lublin – 5 szt.
4. Raport kontroli standardu LMN, raport kontroli atrybutowej z dnia 13.04.2018 r.
5. Protokoły kontroli bieżącej wykonane zgodnie z zarządzeniem nr 63 DGLP z dnia 13.08.2002 r., będących załącznikami do faktur przejściowych – 4 szt.,
6. Protokół importu bazy danych do SILP z dnia 26.03.2018 roku.

Zakres i lokalizacja prac objętych kontrolą jak w pkt I. Wad nie stwierdzono.

IV. Zgodność zakresu robót, terminów wykonania i oceny końcowej z warunkami umowy:

Roboty wykonano zgodnie z umową.

Termin wykonania został dotrzymany. Pismami z dnia:

- 25 stycznia 2018 roku znak TU-6/2018-31 przekazano do opiniowania projekt planu urządzenia lasu wg stanu na 1 stycznia 2018 roku celem przesłania do RDOŚ w Lublinie i PWIS w Lublinie;
- 28 lutego 2018 roku przekazano całość opracowania celem przeprowadzenia kontroli w tym bazy taksatora i LMN.
- 29 marca 2018 roku przekazano kompletne opracowanie celem wysłania PPUL do MŚ.

Projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został wyłożony do publicznego wglądu zgodnie z zarządzeniem nr 55 DGLP z dnia 21 listopada 2011 r. od dnia 12 lutego 2018 roku na okres 21 dni – uwagi zastrzeżeń nie zgłoszono. Ogłoszenie o wyłożeniu zamieszczone zostało na BIP i w prasie lokalnej – Dziennik Wschodni.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie wnioskiem z dnia 07.02.2018 roku przekazała do Poleskiego Parku Narodowego, PWIS i RDOŚ w Lublinie projekt Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Parczew wraz z prognozą oddziaływania na środowisko celem zaopiniowania.

Opinia PWIS w Lublinie do PPUL wraz prognozą dla Nadleśnictwa Parczew została wydana w dniu 19.02.2018 roku (otrzymano w dniu 21.02.2018 roku).

Poleski Park Narodowy zgodnie z art. 10 ustawy o ochronie przyrody postanowieniem z dnia 19.02.2018 roku uzgodnił projekt Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Parczew w części dotyczącej otuliny PPN.

RDLP w Lublinie pismem znak ZO.6003.2.2015 z dnia 21.03.2018r. skierowanym do RDOŚ w Lublinie wnioskowała o niezwłoczne załatwienie sprawy będącej przedmiotem wniosku z dnia 7.02.2018r. Opinia RDOŚ w Lublinie wpłynęła do RDLP w Lublinie w dniu 11.04.2018 roku (pismo z dnia 06 marca 2017 roku znak WPN.611.21.2017.JW).

Pismem z dnia 11.04.2018 roku RDLP w Lublinie zwróciła się do BULiGL o ustosunkowanie się do uwag szczegółowych zawartych w opinii RDOŚ w Lublinie. Wykonawca zobowiązał się w terminie do dnia 30 kwietnia 2018 roku do udzielenia odpowiedzi.

V. Ustalenia i wnioski Komisji w sprawie odbioru robót, przełożenia terminu odbioru po usunięciu usterek (w tym: możliwości, sposób i termin usunięcia usterek) lub rezygnacja z odbioru w przypadku roboty wadliwej:

Komisja ustaliła:

Przyjąć przedłożone do odbioru końcowego roboty, jako zgodne z ustaleniami, przepisami i zasadami oraz zawartą umową.

Przekazujący:

1. Konstanty Kasperuk

2. Ryszard Siek

3. Marek Kaczor

4. Anna Łbik

5. Paweł Strawa

Odbierający:

1. Witold Zakościelny

2. Piotr Pniak

3. Ewa Drzewiecka

4. Dariusz Piasecki

5. Janusz Schab

6. Jacek Zapasa

7. Wojciech Zwolski

przy udziale:

1. Mirosław Walma

2. Karol Piasecki

3. Andrzej Wołkiewicz

Jarosław Kmiec

Przewodniczący Komisji
Jarosław Kmiec
Zespół Urządzania Lasu Koordynator

Ustalenia i wnioski Komisji zatwierdzam
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

Szafer

Dyrektor

mgr inż. Jerzy Szafer

Lublin, dnia 23.04. 2018 roku

Am. K.
23.04.18

8. KRONIKA

[illegible]

Handwriting practice lines consisting of 30 horizontal dotted lines.

Handwriting practice lines consisting of 30 horizontal dotted lines.

Handwriting practice lines consisting of 30 horizontal dotted lines.

9. TABELE I WZORY INSTRUKCYJNE

Wyszczególnienie	Elaborat	Opis taksacyjn.	Wykazy szczeg.
Tabela nr I - Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych i kategorii użytkowania zgodnie z podziałem administracyjnym kraju	Str. 417	✓	-
Tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji	Str. 431	✓	-
Tabela nr III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących	Str. 439	✓	-
Tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących	Str. 446	✓	-
Tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	Str. 461	✓	-
Tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	Str. 474	✓	-
Tabela nr VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności	Str. 488	✓	-
Tabela nr VIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przerost tablicowy	Str. 497	✓	-
Tabela nr IX - Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem	Str. 144	-	-
Tabela nr X - Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za bieżący okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami	Str. 150	-	-
Tabela nr XI - Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych	Str. 500	-	-
Tabela nr XII - Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	Str. 503	-	-
Tabela nr XIII - Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie	Str. 161	-	-
Tabela nr XIV - Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego	Str. 244	-	✓
Tabela nr XV - Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach	Str. 506	-	✓
Tabela nr XVI - Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku	Str. 509	-	✓
Tabela nr XVII - Zestawienie łączne etatu użytków głównych wg kategorii cięć.	Str. 517	-	✓
Tabela nr XVIII - Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu	Str. 520	-	✓
Tabela nr XIX - Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej	Str. 93	-	-
Tabela nr XX – Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej w okresie obowiązywania PUL	Str. 94	-	-
Wzór nr 1 – Schemat opisu taksacyjnego	-	✓	-
Wzór nr 2 - Wykaz obiektów bazy nasiennej	Str. 523	✓	-
Wzór nr 3 – Wykaz drzewostanów do przebudowy	Str. 535	✓	-
Wzór nr 4 - Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia	Str. 538	✓	-
Wzór nr 5 - Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia	Str. 559	-	-
Wzór nr 6 - Wykaz projektowanych cięć rębnych	-	-	✓
Wzór nr 7 - Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w terytorialnym zasięgu nadleśnictwa	Str. 12	-	-
Wzór nr 9 – Plan urządzenia lasu – formularz strony tytułowej planu, zawierający zbiór podstawowych informacji o nadleśnictwie	Str. 3	-	-

